

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

โครงการศึกษา

การศึกษาแนวโน้มของการพัฒนาจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย
เพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน
(Study of Potential Development for Blue Economy of
Coastal Provinces in Thailand)

โดย
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กันยายน 2561

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

การศึกษาแนวโน้มของการพัฒนาจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย
เพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน
(Study of Potential Development for Blue Economy of
Coastal Provinces in Thailand)

หัวหน้าโครงการและนักวิจัย

รศ.ดร.นิรมล สุธรรมกิจ

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะผู้วิจัย

ผศ.ดร. อนิณ อรุณเรืองสวัสดิ์

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: SRI 60300701

ชื่อโครงการ: โครงการศึกษาแนวโน้มของการพัฒนาจังหวัดชายฝั่งทะเลของประเทศไทยเพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

ชื่อนักวิจัย: นิรมล สุธรรมกิจ และ อนิณ อรุณเรืองสวัสดิ์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Email address: niramon@econ.tu.ac.th

ระยะเวลาโครงการ: 16 กุมภาพันธ์ 2560 – 15 กุมภาพันธ์ 2561 (ขยายเวลาถึง 25 เมษายน 2561)

งานศึกษาชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจที่พึงพิงทรัพยากรทางทะเลในระดับจังหวัด (2) วิเคราะห์แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน จากตัวชี้วัดเศรษฐกิจสีน้ำเงินที่ได้พัฒนาขึ้น พบว่า การประมง และการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญที่สุดในเศรษฐกิจสีน้ำเงินของจังหวัด โดยมีจังหวัด ปัตตานี สุราษฎร์ธานี ตรัง ระนอง สมุทรสาคร ตรัง และ จันทบุรี เป็นจังหวัดที่มีการพึ่งพิงทรัพยากรประมงอย่างมากเป็นอันดับต้นๆ ในขณะที่ ภูเก็ต ชลบุรี กระบี่ สุราษฎร์ธานี สงขลา ตรัง และ พังงา สามารถสร้างรายได้จากผู้เยี่ยมชมได้เป็นจำนวนมากเป็นอันดับต้นๆ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกชุมชนและองค์กรรัฐในพื้นที่ พบว่าแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจสีน้ำเงินยังไม่เป็นที่รู้จัก การพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินมีอุปสรรคที่สำคัญคือ ปัญหาความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขาดแผนพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินและการทำงานอย่างบูรณาการของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

สำหรับข้อเสนอแนะทางนโยบาย ได้แก่ องค์กรรัฐที่เกี่ยวข้องต้องรวบรวม พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงินเพื่อประโยชน์ในการประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน และติดตามการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจสีน้ำเงินในจังหวัด รวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้และพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง นอกจากนี้ต้องมีการจัดทำแผนการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน โดยเห็นควรให้จังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม เช่น ภาษีถุงพลาสติก ภาษีน้ำเสีย หรือ ภาษีท่องเที่ยว เพื่อให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพื่อใช้ในกิจกรรมป้องกันและบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนควบคู่กันไปด้วย

คำหลัก เศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue economy) จังหวัดชายฝั่งทะเล (coastal provinces)

Abstract

Project ID: SRI 60300701
Project title: Development of Blue Economy in Thailand's coastal provinces.
Researchers: Niramom Sutummakid and Anin Aroonruengsawat
Faculty of Economics, Thammasat University
Email address: niramom@econ.tu.ac.th
Project period: 16 February 2017 – 15 February 2018 (extended to 25 April 2019)

The two main objectives of this study are (1) assessing the value of economic activities which rely on coastal marine resources at the provincial level and (2) analyzing the blue economy developing tendency in coastal provinces. According to blue economy indicators developed in this study, the two main drivers of blue economy are fishery and tourism. We found that Pattani, Surat Thani, Trang, Ranong, Samut Sakorn, Trat and Chantaburi rely significantly on aquaculture and fishery (fishery economy) while Phuket Chonburi Krabi Surat-Thani, Songkhla, Trat and Pang Nga generate significant amount of tourism receipts (tourism economy). From in-depth interviews with local communities and authorities, communities are not well aware of blue economy concept. The deterioration of coastal environment and the lack of blue economy development plan are the hurdles to the development of blue economy.

Policy recommendations for the development of blue economy are proposed as follows. Government agencies should work together in integrated way to collect/ to consolidate blue economy related data in order to accurately evaluate the current stage of blue economy and monitor the development. Community participation in policy decision and uses in marine and coastal resources should enhance. Blue economy master plan should be developed. Local authorities should be able to collect environmental tax (such as plastic bag tax, tourist tax and water pollution tax) and use the tax revenue for environmental protection or improvement projects. Sustainable tourism should be also promoted.

Keywords: Blue Economy, Coastal Provinces

บทสรุปผู้บริหาร

1 หลักการและเหตุผล

ด้วยความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งต่อความมั่นคงทางอาหารและทางเศรษฐกิจของประเทศ แนวคิดเรื่อง Blue Economy หรือ เศรษฐกิจสีน้ำเงิน ได้รับความเห็นชอบจากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน (UN Commission on Sustainable Development) เมื่อปี ค.ศ. 2012 หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า การประชุม Rio+20 แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงินถูกก่อตั้งขึ้นเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนของหน่วยงานในภาคส่วนต่างๆ ได้ร่วมกันปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมไปในทิศทางที่ให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการดูแลรักษาระบบนิเวศทางทะเลอย่างยั่งยืน

สำหรับประเทศไทยนั้น แนวคิดเรื่อง Blue Economy หรือ “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” มิใช่เรื่องใหม่เสียทั้งหมด เนื่องจากแนวคิดของ Blue Economy คล้ายกับแนวคิดเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy philosophy) และ แนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน (sustainable development) ที่ได้มีการปรับกลยุทธ์การขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ด้วยการผลักดันให้เกิด “เศรษฐกิจสีเขียว หรือ Green Economy” นั่นเอง ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า Blue Economy เป็นการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจให้คำนึงถึงการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งหรือระบบนิเวศทางทะเลให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

คำถามสำหรับสังคมไทยในปัจจุบันนี้คือ จังหวัดตามชายฝั่งทะเลที่มีโอกาสจะพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจให้สามารถบรรลุเป้าหมายของ Blue Economy ได้บ้าง หรือ จังหวัดใดที่มีความพร้อมจะพัฒนาให้เกิด Blue Economy ได้บ้าง และ จังหวัดใดที่ต้องการจะพัฒนาศักยภาพภายในจังหวัดให้เกิดการก้าวเข้าสู่ Blue Economy

เนื่องจากการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินของจังหวัดตามชายฝั่งทะเลของไทยยังมีจำกัด และยังไม่มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของภาคธุรกิจที่มีบทบาทในการพัฒนาเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงินของประเทศไทย ด้วยเหตุนี้ โครงการการศึกษาแนวโน้มของการพัฒนาจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย เพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอบทวิเคราะห์ในภาพรวมเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาของจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทยที่จะก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน โดยวิธีการเก็บข้อมูลทางสังคมและเศรษฐกิจระดับจังหวัด และการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์จัดทำแผนแม่บท ยุทธศาสตร์ และมาตรการต่างๆ ด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) ต่อไป

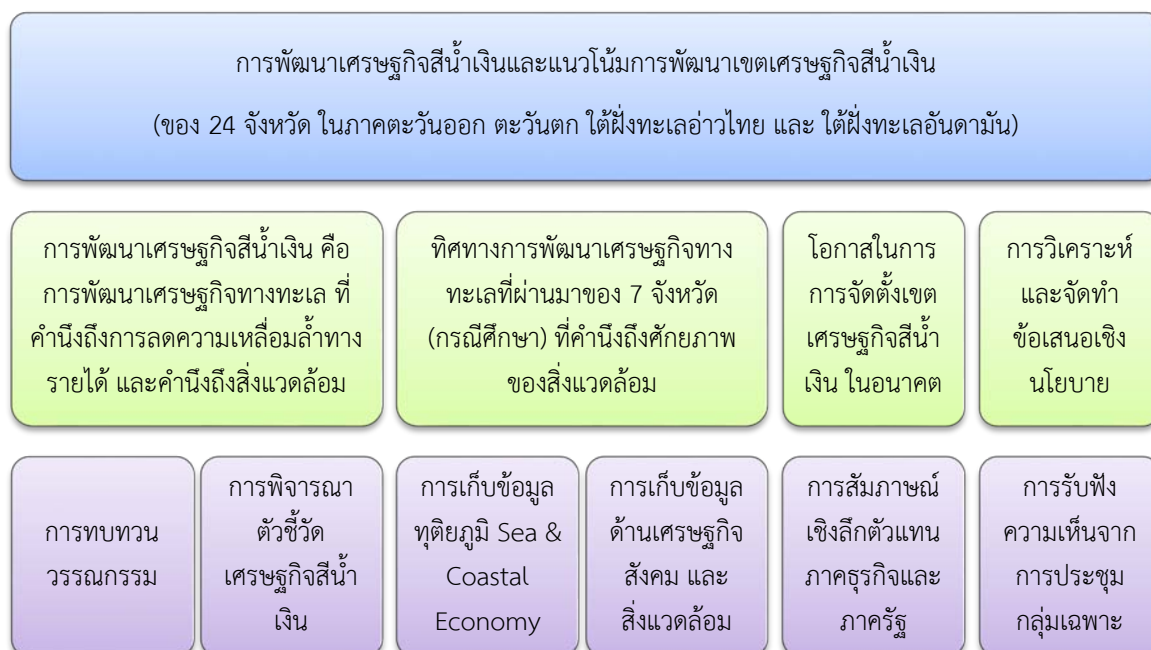
2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อจำแนกแยกประเภทมูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ของจังหวัดในประเทศไทย (Coastal & Marine/Ocean Economies) ออกจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) โดยจะดำเนินการภายใต้ข้อมูลทุติยภูมิที่มีอยู่ในปัจจุบัน

2.2 นำเสนอบทวิเคราะห์ในภาพรวมเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาของจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทยที่จะก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน หรือ มีศักยภาพที่จะทำเป็น “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone)” ที่เกิดความสมดุลและยั่งยืนระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจและความแข็งแกร่งของระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง

3 กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษานี้จะใช้กรอบแนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน มาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนพื้นฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ของจังหวัดต่างๆ ในประเทศไทย เพื่อวิเคราะห์ในเบื้องต้น 2 ประเด็น คือ (ก) ทิศทางการพัฒนาจังหวัดหรือท้องที่แบบเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) ที่ผ่านมาเป็นอย่างไร และ (ข) แนวโน้มหรือศักยภาพของภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัดหรือท้องที่ใด ที่สมควรจะกำหนดเป็น “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zones) ในอนาคต ดังแสดงในภาพด้านล่างนี้

4 ระเบียบวิธีวิจัย

4.1 ทบทวนและสังเคราะห์เอกสาร รายงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy)

4.2 การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มธุรกิจ/กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของ 24 จังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย (เพื่อเป็นกรณีตัวอย่างของแนวทางการเก็บข้อมูลธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)

4.3 การศึกษาทิศทางและแนวโน้มของการขยายตัวทางธุรกิจ/กิจกรรมทางเศรษฐกิจเพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน หรือการกำหนดเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone) ในบางจังหวัด วิธีการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) การวิเคราะห์ตัวชี้วัดเศรษฐกิจสีน้ำเงินของบางจังหวัด หรือ Provincial Blue Economic Indicators

(ข) การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) และประชุมกลุ่มย่อย ตัวแทนหน่วยงานราชการและเอกชนในจังหวัดชายฝั่งทะเล บางจังหวัด ดังแสดงเหตุผลไว้ในตารางข้างล่างนี้

กลุ่ม	จังหวัด	อ้างอิง	กรณีศึกษา	เหตุผล
1	ภาคตะวันออก ได้แก่ ระยอง จันทบุรี และ ตราด	สนง.บริหารจัดการฯ 1 (ระยอง)	ตราด	เป็น “เขตเศรษฐกิจพิเศษ (อ.คลองใหญ่)”
2	ภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ กรุงเทพฯ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี	สนง. บริหารจัดการฯ 2 (ชลบุรี)	ชลบุรี	มีกิจกรรมด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่
3	ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย คือ เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์	สนง. บริหารจัดการฯ 3 (เพชรบุรี)	เพชรบุรี	หลากหลาย เช่น
4	ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย คือ ชุมพร และ สุราษฎร์ธานี	สนง. บริหารจัดการฯ 4 (สุราษฎร์ธานี)	สุราษฎร์ธานี	- ประมงพื้นบ้าน
5	ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย ได้แก่ นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี และ นราธิวาส	สนง. บริหารจัดการฯ 5 (สงขลา)	สงขลา	- การท่องเที่ยว
6	ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ ระนอง พังงา ภูเก็ต	สนง. บริหารจัดการฯ 6 (ภูเก็ต)	ภูเก็ต หรือ พังงา	- อุตสาหกรรม
7	ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ กระบี่ สตูล และ ตรัง	สนง. บริหารจัดการฯ 7 (ตรัง)	กระบี่ หรือ ตรัง	- ท่าเรือ
				กิจกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญ
				การท่องเที่ยวพึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลสูง

5. ข้อจำกัดในการศึกษา

ข้อจำกัดในการจัดเก็บข้อมูลของการศึกษครั้งนี้ (limitation) มีด้วยกันหลายประการ เช่น

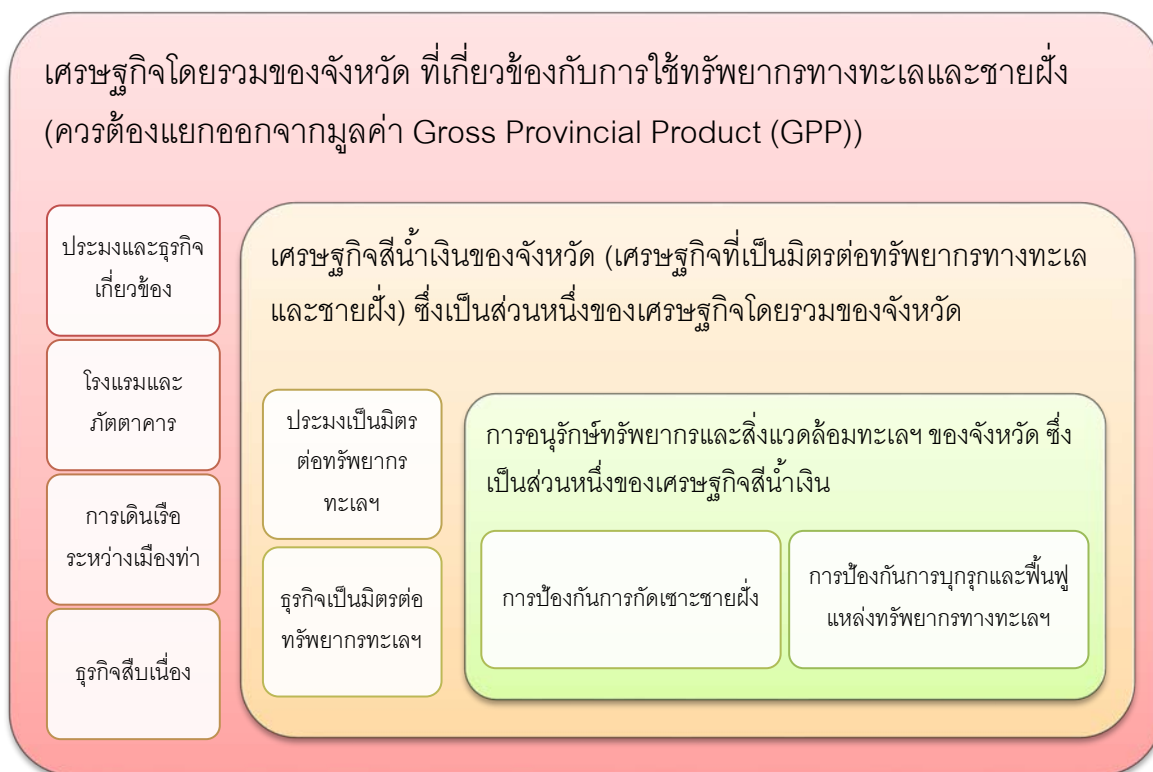
(ก) ในการจัดเก็บข้อมูลปฐมภูมิบางชนิดอาจคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงอันเนื่องมาจากอุปสรรคในการระบุที่มาของข้อมูล กล่าวคือ ในบางกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือกิจกรรมทางทะเลและชายฝั่งนั้นยากต่อการระบุความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าเชิงบวกทางเศรษฐกิจและต้นทุนการใช้ทรัพยากรได้อย่างชัดเจน

(ข) การเก็บข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าทางเศรษฐกิจของกลุ่มธุรกิจและ/หรือกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เน้นการสำรวจข้อมูลของกิจกรรมทางเศรษฐกิจทางตรง (direct uses) หรือที่พึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นหลัก ส่วนการประเมินมูลค่าเศรษฐกิจทางอ้อม และธุรกิจอื่นๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องนั้น จะมีการระบุเชิงพรรณนา

(ค) การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจของกิจกรรมที่พึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในการศึกษานี้ไม่รวมถึงการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เช่น การประเมินมูลค่าป่าชายเลน การประเมินมูลค่าปะการัง

6. ตัวชี้วัดเศรษฐกิจสีน้ำเงินระดับจังหวัด

การศึกษานี้เสนอตัวชี้วัดการเป็นเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ของจังหวัดชายฝั่งทะเล ดังแสดงในภาพข้างล่างนี้ ซึ่งเริ่มต้นจากการกำหนดกรอบกิจกรรมเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัด ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ควรต้องแยกออกจากมูลค่า Gross Provincial Product (GPP)) ซึ่งประกอบด้วยกิจการประมงและธุรกิจเกี่ยวข้อง กิจการโรงแรมและภัตตาคาร กิจการการเดินเรือระหว่างเมืองท่า และธุรกิจสืบเนื่อง อย่างไรก็ตามก็ดี ส่วนตัวชี้วัดเศรษฐกิจสีน้ำเงินของจังหวัด (เศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) นั้นนับเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัด อาทิ การประมงเป็นมิตรต่อทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง และธุรกิจเป็นมิตรต่อทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง แต่ด้วยข้อจำกัดของการค้นคว้าและการจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การศึกษานี้จึงไม่สามารถจัดทำตัวชี้วัดเศรษฐกิจสีน้ำเงินได้โดยตรง จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดไปพรากก่อน ผนวกกับตัวชี้วัดด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทะเลและชายฝั่งของจังหวัด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจสีน้ำเงิน เช่น งบประมาณในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งและการป้องกันการบุกรุกและฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ด้วยข้อจำกัดด้านข้อมูลดังกล่าว การศึกษาจึงสามารถจัดทำตัวชี้วัดได้ 5 กรณี คือ (ก) สัดส่วนเศรษฐกิจด้านประมงต่อมูลค่าผลผลิตมวลรวมระดับจังหวัด (Gross Province Product: GPP) (ข) สัดส่วนเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว (โรงแรมและภัตตาคาร) ต่อ GPP (ค) สัดส่วนการท่องเที่ยวทางทะเลต่อการท่องเที่ยวทั้งหมด (ง) สัดส่วนพื้นที่ป่าชายเลนต่อพื้นที่จังหวัด และ (จ) สัดส่วนงบประมาณด้านการอนุรักษ์และป้องกันความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งต่องบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากส่วนกลางของจังหวัด โดยทั้งห้ากรณีนี้อาศัยข้อมูลทุติยภูมิที่มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบของหน่วยงานราชการ เช่น กรมบัญชีกลางที่มีการเก็บข้อมูลแบบ Bottom-up (โดยใช้ข้อมูลปี 2556 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายที่มีการจัดเก็บข้อมูลแบบนี้) กรมประมง (โดยใช้ข้อมูลปี 2557-2558) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ข้อมูลปี 2557-60) งบประมาณแผ่นดิน (2554-59) และข้อมูลปฐมภูมิที่คณะผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บรวบรวมจากแหล่งข้อมูลต่างๆ (ข้อมูลปี 2561)

ตัวชี้วัดดังกล่าวแสดงไว้ในตารางข้างล่าง และสรุปผลการคำนวณตัวชี้วัดได้ดังนี้

(1) จังหวัดที่มีสัดส่วนมูลค่า GPP สาขาประมง (ซึ่งมิได้มีการแยกข้อมูลเป็นประมงน้ำเค็มและประมงน้ำจืด) ต่อ GPP (คำนวณแบบ Bottom-up Approach) ปี พ.ศ. 2556 มากกว่าร้อยละ 10 คือ ตราด ปัตตานี สตูล และ ระนอง ซึ่งแสดงว่าสาขาประมงมีบทบาทสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินของจังหวัดเหล่านี้

(2) จังหวัดที่มีสัดส่วนสาขาโรงแรมและภัตตาคาร สูงที่สุดคือ ภูเก็ต (ร้อยละ 45.88) ส่วนจังหวัดอื่นๆ มีสัดส่วนน้อยกว่าร้อยละ 10 ซึ่งแสดงว่า จังหวัดเหล่านี้พึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อการขยายตัวทางธุรกิจด้านโรงแรมและภัตตาคาร

(3) จังหวัดที่มีสัดส่วนการท่องเที่ยวทางทะเล (ประมาณการรายได้ของธุรกิจบริการท่องเที่ยวทางทะเล) ต่อการท่องเที่ยวทั้งหมด (รายได้จากผู้มาเยี่ยมเยือน) สูงมากกว่าร้อยละ 80 คือ ตรวาท พังงา ประจวบคีรีขันธ์ และ ชลบุรี ส่วนจังหวัดที่มีสัดส่วนต่ำกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ ฉะเชิงเทรา จันทบุรี และ ระนอง ซึ่งแสดงว่า การท่องเที่ยวของจังหวัดเหล่านี้มีอาศัยหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมาก เช่น การดำน้ำ การเล่นน้ำทะเล การท่องเที่ยวเกาะ เป็นต้น

(4) จังหวัดที่มีสัดส่วนต่อพื้นที่ป่าชายเลนต่อพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด มากกว่าร้อยละ 10 คือ สตูล และ พังงา ส่วนจังหวัดที่มีสัดส่วนรองลงมา คือ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และตรวาท ตามลำดับ แสดงว่า ทรัพยากรป่าชายเลนยังคงมีบทบาทสำคัญต่อสาขาประมงและสาขาท่องเที่ยวของจังหวัดเหล่านี้ และอาจจะส่งผลเชิงบวกทางตรงและทางอ้อมต่อการประมงและการท่องเที่ยวของจังหวัดใกล้เคียง

(5) จังหวัดที่มีสัดส่วนงบประมาณด้านการอนุรักษ์และป้องกันความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งต่องบประมาณทั้งหมดของจังหวัด ในช่วงปีงบประมาณ 2554 ถึงปีงบประมาณ 2559 สูงกว่าร้อยละ 5 คือ ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรปราการ สมุทรสาคร ตรัง ชุมพร และ ฉะเชิงเทรา ซึ่งงบประมาณส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ซึ่งหากการลงทุนดังกล่าวสำเร็จจุลวง จังหวัดเหล่านี้จะมีศักยภาพที่จะได้รับประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้มากขึ้นในอนาคต ส่วนจังหวัดอื่นจะเน้นโครงการด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลนและปะการัง และโครงการประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด-น้ำเค็ม

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	สัดส่วนต่อ GPP (2556)		สัดส่วนรายได้ ท่องเที่ยวทะเล ต่อรายได้ท่องเที่ยวทั้งหมด	สัดส่วนพื้นที่ป่า ชายเลน ต่อ พื้นที่ทั้งหมด	สัดส่วนงบฯ อนุรักษ์ต่องบฯ จังหวัด (2554-59)
	สาขาประมง (น้ำจืดและ น้ำเค็ม)	สัดส่วนสาขา โรงแรม และภัตตาคาร			
1. ภาคตะวันออก					
ตราด	16.68 %	6.28 %	86 %	3.52 %	0.04 %
จันทบุรี	5.04 %	0.49 %	39 %	1.90 %	0.71 %
ระยอง	0.20 %	0.43 %	71 %	0.51 %	0.02 %
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)					
ชลบุรี	0.36 %	3.99 %	80 %	0.20 %	0.04 %
ฉะเชิงเทรา	0.93 %	0.09 %	50 %	0.22 %	4.21 %
สมุทรปราการ	0.24 %	0.46 %	n.a.	2.00 %	6.04 %
สมุทรสาคร	4.48 %	0.15 %	n.a.	4.63 %	5.02 %
สมุทรสงคราม	4.83 %	4.99 %	n.a.	5.48 %	0.11 %
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย					
เพชรบุรี	0.96 %	2.48 %	71 %	0.48 %	1.08 %
ประจวบคีรีขันธ์	6.03 %	3.23 %	83 %	0.04 %	8.70 %
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย					
ชุมพร	2.98 %	2.65 %	70 %	0.86 %	4.90 %
สุราษฎร์ธานี	1.14 %	5.81 %	60 %	0.58 %	-
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย					
นครศรีธรรมราช	0.85 %	0.73 %	n.a.	1.18 %	1.99 %
พัทลุง	1.79 %	2.44 %	n.a.	0.02 %	-
สงขลา	1.32 %	2.56 %	n.a.	0.17 %	0.42 %
ปัตตานี	13.60 %	0.39 %	n.a.	1.81 %	-
นราธิวาส	0.76 %	1.01 %	n.a.	0.01 %	-
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน					
ระนอง	13.30 %	2.40 %	49 %	7.49 %	0.95 %
พังงา	6.77 %	3.82 %	85 %	10.56 %	-
ภูเก็ต	1.13 %	45.88 %	n.a.	3.63 %	-
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน					
กระบี่	0.47 %	6.13 %	53 %	7.41 %	-
ตรัง	4.74 %	1.04 %	69 %	7.19 %	5.72 %
สตูล	14.97 %	1.85 %	60 %	14.43 %	-

หมายเหตุ: (1) ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล (2) สัดส่วนท่องเที่ยวทะเลมาจากการคำนวณจำนวนวัน (day) ที่ใช้เวลาในการท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดเมื่อเทียบกับแผนการท่องเที่ยวทั้งหมดในจังหวัดนั้น

จากข้อมูลกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พื้นที่ป่าชายเลน และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มบุคคลที่มีบทบาททางเศรษฐกิจและการดำเนินงานของภาครัฐ ในจังหวัดกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว การศึกษาครั้งนี้เห็นว่าแนวโน้มการเติบโตของเศรษฐกิจสีน้ำเงินของประเทศไทย มีภาคการท่องเที่ยว และ ภาคการประมงเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ โดยการใช้ข้อมูลล่าสุดของด้านการประมง ก่อนที่จะบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดตามพระราชบัญญัติประมง พ.ศ. 2558 คือ ข้อมูลปี 2558 และสามารถจัดกลุ่มจังหวัดตามความสำคัญของกิจกรรมทางเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ได้ดังนี้

- (1) กลุ่มจังหวัดที่พึ่งพาการประมง (พิจารณาจากสัดส่วนสาขาประมงต่อ GPP ของ 5 จังหวัดอันดับแรก ของปี 2558) ได้แก่ ปัตตานี สุราษฎร์ธานี ตรัง หนอง สมุทรสาคร ตราด และ จันทบุรี
- (2) กลุ่มจังหวัดที่พึ่งพาการท่องเที่ยว (พิจารณาจากสัดส่วนรายได้ของผู้เยี่ยมเยือนต่อ GPP ของ 5 จังหวัดอันดับแรก ของปี 2558) ได้แก่ ภูเก็ต ชลบุรี กระบี่ สุราษฎร์ธานี สงขลา ตราด และ พังงา
- (3) กลุ่มจังหวัดที่มีความเสื่อมโทรมด้านทรัพยากรธรรมชาติ (พิจารณาจากอัตราการลดของพื้นที่ป่าชายเลนของปี 2557 เทียบกับปี 2552 ของ 5 จังหวัดอันดับแรก) ได้แก่ ปัตตานี เพชรบุรี สมุทรสาคร ชลบุรี และ สมุทรปราการ

การศึกษานี้จึงเสนอให้มีการจัดทำนโยบายหรือมาตรการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงินอย่างต่อเนื่องในกลุ่มจังหวัดเหล่านี้ โดยควรออกแบบนโยบายที่เหมาะสมกับลักษณะการพึ่งพาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (ตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในส่วนถัดไป) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะอนาคต ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกและภูมิภาคล โดยต้องมีการติดตามและประเมินผลการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินในกลุ่มจังหวัดเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง

7 สรุปข้อคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ประเด็นแนวโน้มการพัฒนาจังหวัดสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

กระบวนการวิจัยหนึ่งของการศึกษาครั้งนี้คือการสำรวจบรรยากาศการดำรงชีพของประชาชนที่อยู่ในท้องที่ (ตำบล หรือ หมู่บ้าน) บางแห่งที่มีพื้นที่ติดชายทะเลและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการสัมภาษณ์ตัวแทนชุมชน ตัวแทนภาคเอกชน และ ตัวแทนหน่วยงานของภาครัฐ เกี่ยวกับทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งเพื่อยังชีพ และ เพื่อประกอบธุรกิจและอาชีพ ในการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone: BEZ)

เนื้อหาในส่วนนี้จะนำเสนอข้อสรุปจากการศึกษาดูงานและสัมภาษณ์ตัวแทนหน่วยงานของการเดินทางจำนวน 19 ท่าน ซึ่งครอบคลุมจังหวัดจันทบุรี ตราด ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ภูเก็ต พังงา กระบี่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี และ ประจวบคีรีขันธ์ ได้อย่างน้อย 5 ประการ ดังนี้ **ประการแรก** การพัฒนาจังหวัดไปสู่ทิศทางเศรษฐกิจสีน้ำเงิน จะต้องมาจากการเห็นพ้องร่วมกันของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคสังคม ภาคธุรกิจ และ ภาคชุมชน ตัวอย่างเช่น การจัดระเบียบด้านการท่องเที่ยวและสร้างความยั่งยืนให้กับ

ทรัพยากรทางทะเล ต้องอาศัยความร่วมมือของชาวบ้านและธุรกิจบนเกาะ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการดูแล เกาะและตรวจตราพฤติกรรมนักท่องเที่ยว **ประการที่สอง** “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” ที่ใช้หลักการเดียวกับ “เศรษฐกิจสีเขียว” ต่างเป็นเรื่องใหม่หรือยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในหลายท้องที่ และการบริหารจัดการ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งยังไม่มีบูรณาการหน่วยงานต่างๆ เข้าด้วยกัน เช่น การท่องเที่ยว ด้านโรงแรมและภัตตาคารผนวกกับการท่องเที่ยวทางทะเล การบูรณาการการท่องเที่ยวด้านทะเลของกลุ่ม จังหวัด หรือ การบูรณาการการท่องเที่ยวและการประมง เป็นต้น **ประการที่สาม** งบประมาณของจังหวัด หรือหน่วยงานมีจำกัด รวมทั้งกรอบกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาจังหวัดภายใต้แนวคิด “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” ที่มีมิติแตกต่างไปจากการพัฒนาเศรษฐกิจทั่วไป **ประการที่สี่** การจัดการทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งมีความเชื่อมโยงกับการจัดการทรัพยากรน้ำจืดด้วยเช่นกัน กล่าวคือ การใช้น้ำจืดในแม่น้ำจำนวนมาก อาจจะทำให้เกิดปัญหาน้ำเค็มรุกล้ำเข้ามาเป็นระยะทางยาว โดยเฉพาะในฤดูแล้ง หรือ การปล่อยน้ำ เสียของโรงงานและการเกษตร (แม้จะมีการบำบัดหรือกำจัดของเสียแล้วก็ตาม) รวมทั้ง การเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำ อาจจะทำให้เกิดการสะสมของมลสารทางน้ำ อันจะเป็นเหตุเกิดปัญหามลพิษในทะเลได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเนื้อไปยังทรัพยากรสัตว์น้ำและพืชในทะเล หรือ หากเกิดปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ ก็อาจจะ ส่งผลต่อปัญหาขยะและมลสารในทะเลได้เช่นกัน **และ ประการที่ห้า** ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากร ทางทะเลนั้นมีหลากหลาย และเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน ซึ่งส่งผลให้ทรัพยากรสัตว์น้ำเริ่มมีจำนวนลดลง ทรัพยากรมีความอุดมสมบูรณ์ลดน้อยลง และส่งผลให้สัตว์ทะเลหายากเริ่มน้อยลงและสูญหาย อีกทั้ง ปัญหาด้านการจัดการขยะ รวมถึงปัญหาเรื่องการกัดเซาะชายฝั่ง และ ปัญหาด้านการเผยแพร่ข่าวสารหรือ การมีตัวกลางในการถ่ายทอดข้อมูลต่างๆ สู่ประชาชนในเรื่องของสิ่งแวดล้อมนั้นยังไม่กว้างขวางมากนัก

8. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงินสำหรับจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย และบางส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการพัฒนาจังหวัด/ท้องถิ่น เข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงินได้ อย่างมีส่วนร่วมของประชาชน/ชุมชน และอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

(1) การบูรณาการข้อมูลเศรษฐกิจและทรัพยากรสีน้ำเงิน

เพื่อให้เห็นภาพเศรษฐกิจสีน้ำเงินที่ชัดเจน จำเป็นต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลที่มีความละเอียด และเป็นระบบ โดยการจัดเก็บข้อมูลในระดับพื้นที่ เนื่องจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินมักจะเกิดใน พื้นที่ชายฝั่งทะเล ซึ่งฐานข้อมูลดังกล่าว ต้องประกอบด้วย ฐานข้อมูลกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และ ฐานข้อมูลด้านทรัพยากร เพื่อใช้ในการติดตาม ประเมิน สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันฐานข้อมูลด้านต่างๆ ยังคงกระจัดกระจายอยู่ตามหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบในแต่ละหน้าที่ จำเป็นต้องมีหน่วยงานเจ้าภาพในการบูรณาการข้อมูลเข้าด้วยกัน อาจสร้างเป็นระบบฐานข้อมูลออนไลน์ที่

ทุกหน่วยงานสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกันได้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยอาจจะทำให้รูปแบบคณะกรรมการร่วมระหว่างกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสีน้ำเงินหลักๆ ได้แก่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นต้น

(2) นโยบายทางเศรษฐศาสตร์เพื่อจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีได้มีการระบุให้มีระบบเศรษฐศาสตร์และเครื่องมือทางการคลังที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบโดยผู้ใช้ประโยชน์ หรือต่อผู้ทําความเสียหายต่อทรัพยากร เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืน ดั สำหรับกรณีการส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจสีน้ำเงินที่ยั่งยืนนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงขอเสนอให้มีการจัดเก็บภาษี 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

(2.1) การจัดเก็บภาษีท่องเที่ยว แม้ว่าการท่องเที่ยวจะเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศและชุมชนในพื้นที่ และก่อให้เกิดจากจ้างงานในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การเข้ามาของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศก่อให้เกิดภาระในการจัดการดูแลความเรียบร้อยของพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว (เช่น การจัดการขยะ และการทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม) จึงมีเหตุผลที่เพียงพอในการจัดเก็บภาษีการท่องเที่ยว ณ โรงแรมที่พัก เพื่อนำรายได้มาใช้ในการจัดการและบำรุงรักษาทรัพยากรทางธรรมชาติในพื้นที่ท่องเที่ยว เช่นเดียวกับหลายๆ ประเทศที่มีการจัดเก็บภาษีดังกล่าว และมีการชดเชยความเดือดร้อนด้วยการยกเว้นการจัดเก็บภาษีท่องเที่ยวสำหรับโรงแรมธุรกิจขนาดเล็กและการท่องเที่ยวชุมชน ทั้งนี้จะต้องมีการศึกษาแนวทางการจัดเก็บในรายละเอียดต่อไป เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบการจัดเก็บที่เหมาะสม ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และ แนวทางในการใช้เงินได้จากภาษีท่องเที่ยว โดยมีกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ร่วมกับกระทรวงการคลัง เป็นผู้พิจารณา นอกจากนี้ควรพิจารณาปรับ “ค่าธรรมเนียมการเข้าอุทยานแห่งชาติ” โดยเฉพาะอุทยานแห่งชาติทางทะเลที่มีความเปราะบางจากการเข้าไปรบกวนของนักท่องเที่ยว ให้ความเหมาะสมมากขึ้น สะท้อนถึงต้นทุนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าอุทยานที่เหมาะสม จะทำให้จำนวนผู้เยี่ยมชมอุทยานมีระดับเหมาะสมมากขึ้น

(2.2) การจัดเก็บภาษีมลพิษทางน้ำจืดและน้ำทะเล ปัญหามลพิษทางน้ำเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมากต่อสุขภาพ และ น้ำทิ้ง/น้ำเสียที่เกิดในบริเวณแหล่งต้นน้ำต่างๆ เมื่อไหลลงสู่ทะเลอาจทำให้สัตว์น้ำเศรษฐกิจที่เพาะเลี้ยงไว้ตามชายฝั่งได้รับความเกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ ปัจจุบันการควบคุมมลพิษทางน้ำของไทยใช้กฎหมายควบคุมโรงงานและสถานประกอบการต่างๆ (technical standard) ซึ่งไม่ส่งเสริมให้เกิดความพยายามในการพัฒนาเทคโนโลยีในการบำบัดน้ำเสียให้ดียิ่งขึ้น และ บางครั้งน้ำทิ้งที่ได้มาตรฐาน ณ แหล่งปล่อย เมื่อไหลลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะประกอบกับสภาวะแวดล้อม อาจทำให้คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำเสื่อมโทรมลงได้ ดังนั้นจึงควรมีนโยบายในการจัดเก็บภาษีมลพิษทางน้ำ โดยจัดเก็บเป็นอัตราต่อปริมาณมลพิษในน้ำที่ปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ภาษีมลพิษทางน้ำนี้จะกระตุ้นให้ผู้ก่อมลพิษคำนึงถึงการก่อมลพิษในกระบวนการผลิต และมีแรงจูงใจในการพัฒนา

เทคโนโลยีเพื่อลดมลพิษ เพื่อลดภาวะภาวะมลพิษทางน้ำ ทั้งนี้ขอเสนอให้ทาง กรมควบคุมมลพิษและกระทรวงการคลังควรพิจารณาทำการศึกษาแนวทางในการจัดเก็บภาษีมลพิษทางน้ำที่เหมาะสมต่อไป

(2.3) การเก็บภาษีถุงพลาสติกหิ้ว ปัญหาขยะพลาสติกในทะเลเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไข ปัจจุบันประเทศไทยใช้ถุงพลาสติกหิ้วเป็นจำนวนมากเกินความจำเป็น ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และเป็นภาระด้านงบประมาณในการจัดเก็บและกำจัด ควรมีมาตรการสร้างแรงจูงใจในการลดการใช้ถุงพลาสติกหิ้วที่มีประสิทธิผลมากกว่ามาตรการณรงค์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน การจัดเก็บภาษีถุงพลาสติกหิ้วเป็นนโยบายที่มีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก มีหลักฐานเชิงประจักษ์ถึงประสิทธิผลในการลดการใช้ถุงพลาสติก อีกทั้งยังมีสร้างรายได้ให้กับรัฐบาล เพื่อนำไปใช้ในกิจการด้านสิ่งแวดล้อมได้อีกด้วย นอกจากนโยบายภาษีในการลดการใช้ถุงพลาสติกแล้วควรมีมาตรการลดการใช้พลาสติกประเภทอื่นๆ ควบคู่กันไปด้วย เช่น การงดการให้ถุงพลาสติกในหน่วยงานราชการ อาทิ โรงพยาบาลของรัฐ และ ร้านธงฟ้า เป็นต้น การลดการใช้หลอดพลาสติก หรือ การรณรงค์ให้น้ำขวดน้ำดื่ม ตัวแทนการเติมน้ำจากขวดพลาสติก เป็นต้น

(3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารทรัพยากรชายฝั่งมากยิ่งขึ้น

ภายใต้ พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัด (มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 14) เพื่อให้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยกำหนดให้มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และมีผู้แทนภาคประชาชนหรือชุมชนชายฝั่งในจังหวัดนั้นๆ ร่วมด้วย เนื่องจากชุมชนมักเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับทรัพยากรในท้องถิ่นของตนมากที่สุด เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ ทำให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญในการรักษาฐานทรัพยากรเอาไว้ รัฐควรมีหน้าที่ส่งเสริมให้ชุมชนสามารถสร้างองค์กรขึ้นมาเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน อย่างเป็นธรรม คนในชุมชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทั่วถึง

(4) การเปลี่ยนแปลงด้านงบประมาณ

เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายเพื่อการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่และนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในแต่ละโครงการจึงต้องอาศัยเงินอุดหนุนจากรัฐบาลด้วยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งกระบวนการงบประมาณเพื่อทำโครงการมีความยุ่งยาก และอาจมีการเบิกจ่ายล่าช้าไม่ทันต่อการแก้ปัญหา ดังนั้นเพื่อให้จังหวัด/ท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเงินงบประมาณที่เพียงพอ จำเป็นต้องพิจารณาถึงแหล่งรายได้ของท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้มากขึ้น โดยควรมีอำนาจการจัดเก็บภาษีด้านสิ่งแวดล้อมและภาษีท่องเที่ยว ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งถือเป็นการกระจายอำนาจทางการคลังพร้อมๆ ไปกับอำนาจทางปกครอง เช่นกัน

(5) การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ภาคการท่องเที่ยวสามารถนำเอาแนวทางปฏิบัติเรื่องการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Global Sustainable Tourism Criteria) ของ The Global Sustainable Tourism Council มาปรับใช้ โดยกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา และ องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ร่วมกันพัฒนา เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวทางทะเลในรูปแบบของการอนุรักษ์ ร่วมกับการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน หรือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ที่จะสามารถเสริมรายได้ให้กับชุมชนได้ โดยชุมชนสามารถร่วมกลุ่มกันจัดทำเป็นโฮมสเตย์ เมื่อเกิดการพึ่งพาทรัพยากรทางทะเลเพื่อการท่องเที่ยวแล้ว ชุมชนก็จะเกิดความหวงแหน ดูแลรักษาทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อให้สามารถทำธุรกิจท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อและบทสรุปผู้บริหาร	
สารบัญ	(ก-1)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1-3
1.3 ระเบียบวิธีวิจัย	1-3
1.4 กรอบการวิเคราะห์วิจัย	1-8
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ (เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ)	1-15
1.6 แนวทางการใช้ประโยชน์	1-16
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมและยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด	
2.1 แนวคิดเรื่องการประเมินการเติบโตของเศรษฐกิจสีน้ำเงิน	2-1
2.2 แนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนของการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	2-2
2.3 แนวคิดเรื่องตัวชี้วัด (indicator) เพื่อประเมินการเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน	2-4
2.4 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)	2-10
2.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด	2-14
2.6 หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงิน	2-18
2.7 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	2-27
2.8 แผนระดับชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงิน	2-34
2.9 แนวทางการพัฒนาสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงินและเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินของต่างประเทศ	2-37
บทที่ 3 ข้อมูลและมูลค่าทางเศรษฐกิจของกลุ่มธุรกิจสีน้ำเงิน	
3.1 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง	3-1
3.2 มูลค่าทางเศรษฐกิจที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของกลุ่มจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง	3-8
3.3 ข้อมูลด้านตัวชี้วัด (indicator) เพื่อประเมินการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน	3-35
3.4 ข้อจำกัดของการใช้ตัวชี้วัดระดับจังหวัด เพื่อบ่งชี้การกำหนดนโยบายเศรษฐกิจสีน้ำเงิน	3-58

บทที่ 4 การวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวของธุรกิจเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

4.1 กลุ่มจังหวัดที่พึ่งพาทรัพยากรทางทะเลด้านการประมง	4-1
4.2 กลุ่มจังหวัดที่พึ่งพาทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว	4-4
4.3 กลุ่มจังหวัดที่มีความเชื่อมโยงด้านทรัพยากรธรรมชาติ	4-7
4.4 ข้อจำกัดของการขยายตัวของธุรกิจเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน	4-9
4.5 สรุปข้อคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ประเด็นแนวโน้มการพัฒนาจังหวัดสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน	4-10
4.6 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงิน	4-12

ภาคผนวก

ผนวก ก-1	การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ.ทช.1 (ระยอง จันทบุรี ตราด)	ผนวก ก1-1
ผนวก ก-2	การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ.ทช. 2 (สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และเขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ)	ผนวก ก2-1
ผนวก ก-3	การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ.ทช. 3 (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์)	ผนวก ก3-1
ผนวก ก-4	การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ.ทช.4 (ชุมพร สุราษฎร์ธานี)	ผนวก ก4-1
ผนวก ก-5	การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ.ทช. 5 (นครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง ปัตตานี นราธิวาส)	ผนวก ก5-1
ผนวก ก-6	การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ.ทช.6 (ภูเก็ต พังงา ระนอง)	ผนวก ก6-1
ผนวก ก-7	การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ.ทช.7 (กระบี่ ตรัง สตูล)	ผนวก ก7-1
ผนวก ข	สรุปการสัมภาษณ์	ผนวก ข-1
ผนวก ค	พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558	ผนวก ค-1
ผนวก ง	มาตรฐานการเดินทางและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รับผิดชอบและรักษาสี สิ่งแวดล้อม	ผนวก ง-1
ผนวก จ	รายงานการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลด้านการกีดเซาะและผลประโยชน์ ทางทะเลในพื้นที่หาดทรายของประเทศไทย : กรณีศึกษาจังหวัด ระยอง จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง	ผนวก จ-1
ผนวก ฉ	คู่มือการเก็บข้อมูลเพื่อการคำนวณมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงินระดับจังหวัดและ ตัวชี้วัด	ผนวก ฉ-1

สารบัญรูป

ภาพที่	หน้า
1.1 จังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย	1-6
1.2 ขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	1-7
1.3 กรอบแนวคิดการพัฒนายั่งยืนของไทย: เศรษฐกิจสีเขียวและเศรษฐกิจสีน้ำเงิน	1-9
1.4 กรอบแนวคิดและระเบียบวิธีวิจัยของการศึกษานี้	1-15
2.1 ประเภทของปัจจัยทุน (capital stock) ในสังคมสำหรับการพัฒนา	2-3
3.1 ผลผลิตมวลรวมจังหวัด และ ผลผลิตมวลรวมจังหวัดต่อหัว (ยกเว้นกรุงเทพฯ) (Bottom-up Approach) ปี พ.ศ. 2556	3-45
3.2 ผลผลิตมวลรวมจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพฯ) (Top-down Approach) ปี พ.ศ. 2557 – 2559	3-46
3.3 ผลผลิตมวลรวมต่อหัวประชากร ระดับจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพฯ) (Top-down Approach) ปี พ.ศ. 2557 – 2559	3-47
3.4 มูลค่า GPP สาขาประมง (รวมทั้งประมงน้ำเค็มและประมงน้ำจืด) (Bottom-up Approach) ปี พ.ศ. 2556	3-48
3.5 มูลค่าสัตว์น้ำเค็มที่ขึ้นท่า ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2558	3-49
3.6 มูลค่าผลผลิตประมงทางทะเลและชายฝั่ง จำแนกประเภทกิจกรรม ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2557	3-50
3.7 มูลค่า GPP สาขาโรงแรมและภัตตาคาร (Bottom-up Approach) ปี พ.ศ. 2556	3-51
3.8 ประมาณการรายได้ของสถานประกอบการโรงแรมที่ตั้งในอำเภอติดทะเลและชายฝั่ง (ณ มีนาคม 2561)	3-52
3.9 ประมาณการรายได้บริการท่องเที่ยวทางทะเล ในสถานที่ตั้งในอำเภอติดทะเลและชายฝั่ง (ณ มีนาคม 2561)	3-53
3.10 การกลั่นกรองตัวชี้วัด เพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน	3-60

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตัวชี้วัดของการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ 14	2-5
2.2 เป้าหมาย ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ 20 ปี ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	2-10
2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	2-11
2.4 สรุปแผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด 5 ปี (2561 – 2564)	2-15
2.5 ยุทธศาสตร์ของกรมประมง พ.ศ. 2560 – 2564	2-20
2.6 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประจำปี 2560	2-28
2.7 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประจำปี 2559	2-29
2.8 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประจำปี 2558	2-30
2.9 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประจำปี 2557	2-31
2.10 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประจำปี 2556	2-32
2.11 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประจำปี 2555	2-33
2.12 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประจำปี 2554	2-33
3.1 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ของกลุ่มจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง	3-3
3.2 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง ปี พ.ศ. 2557-2559	3-4
3.3 มูลค่าผลผลิตภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2556	3-5
3.4 มูลค่าผลผลิตภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2557-2559	3-6
3.5 พื้นที่ป่าชายเลน ป่าชายหาด และแนวปะการัง ของกลุ่มจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง	3-7
3.6 สถานการณ์พื้นที่ป่าชายเลนในประเทศไทย (รายจังหวัด)	3-9
3.7 การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2552	3-10
3.8 การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2557	3-11

ตารางที่	หน้า
3.9 ปริมาณสัตว์น้ำในการผลิตของโรงงาน ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2557	3-13
3.10 มูลค่าผลผลิตประมงทางทะเลและชายฝั่ง ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2558	3-14
3.11 มูลค่าเพิ่มสาขาประมง ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2556	3-15
3.12 มูลค่าสัตว์น้ำเค็มที่ขึ้นท่า ระดับอำเภอ ปี พ.ศ. 2554-2558	3-16
3.13 จำนวนท่าเทียบเรือและปริมาณสินค้าบริเวณเมืองท่าชายทะเล ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2558	3-19
3.14 ข้อมูลปริมาณเที่ยวเรือและปริมาณสินค้าท่าเทียบเรือพาณิชย์ ปี พ.ศ. 2559	3-20
3.15 ปริมาณสินค้ารายการที่สำคัญ ณ ท่าเทียบเรือพาณิชย์ ปี พ.ศ. 2559	3-21
3.16 กิจกรรมด้านท่าเรือท่องเที่ยวและโดยสาร ปี พ.ศ. 2558	3-22
3.17 สถานประกอบการโรงแรมและรายได้จากการท่องเที่ยว ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2558	3-24
3.18 จำนวนโรงแรม ห้องพัก และประมาณการรายได้ของธุรกิจโรงแรม ระดับอำเภอ ดิตทะเล	3-25
3.19 ประมาณการรายได้ของธุรกิจบริการท่องเที่ยวทางทะเล ระดับอำเภอ ดิตทะเล	3-30
3.20 งบประมาณอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ระดับจังหวัด ระหว่างปีงบประมาณ 2554 – 2559	3-34
3.21 รายการตัวชี้วัดของจังหวัดในการเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน	3-37
3.22 ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจเพื่อประเมินการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ระดับจังหวัด	3-54
3.23 ตัวชี้วัดด้านอนุรักษ์และป้องกันความเสื่อมโทรมของทรัพยากรเพื่อประเมินการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ระดับจังหวัด	3-56
4.1 มูลค่าเศรษฐกิจด้านการประมงปี 2557 – 2558เรียงตามมูลค่าปี 2558จากมากไปน้อย	4-3
4.2 ร้อยละของมูลค่าเศรษฐกิจด้านการประมงต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เรียงลำดับตามร้อยละของปี 2558จากมากไปน้อย	4-4
4.3 รายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนรายจังหวัด เรียงตามมูลค่าปี 2558 จากมากไปหาน้อย	4-5
4.4 สัดส่วนรายได้ผู้เยี่ยมชมเยือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติของจังหวัดเรียงลำดับตามร้อยละของปี 2558 จากมากไปน้อย	4-6
4.5 พื้นที่ป่าชายเลน เรียงลำดับจากน้อยไปหามากตามอัตราการเปลี่ยนแปลงปี 2557 จากปี 2552	4-8

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันจังหวัดตามชายฝั่งทะเลของไทย ได้ดำเนินยุทธศาสตร์ในการพัฒนาศักยภาพการผลิตของจังหวัดตนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน เช่น การส่งเสริมการประมงพื้นบ้านเพื่อการยังชีพ และการค้า การส่งเสริมการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางบกและทางทะเล และ การพัฒนาพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งพัฒนาเกษตรกรรม-อุตสาหกรรม-พาณิชยกรรม สำหรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นต้น กอปรกับการเติบโตของประชากรในประเทศไทยทำให้ความต้องการอาหารและพลังงานมีเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะแหล่งอาหารจากทะเล แหล่งที่อยู่อาศัยบริเวณเมืองตามชายฝั่งทะเล และการใช้พลังงานในชุมชน ที่ต่างก็มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

ในขณะเดียวกัน การเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (climate change) และ กิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์กำลังผลักดันให้เกิดการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง หรือระบบนิเวศทางทะเล โดยเฉพาะการลดลงของทรัพยากรประมง (อันเนื่องจากการจับปลาที่มากเกินไป หรือการประมงที่ผิดกฎหมาย ไร้การควบคุมและขาดการรายงาน หรือ Illegal, Unregistered, and Unreported Fishing) และการลดลงของทรัพยากรสัตว์น้ำ (อันเนื่องจากการแพร่กระจายของมลพิษทางทะเลและการคมนาคมขนส่งทางทะเลที่เพิ่มขึ้น)

กิจกรรมของมนุษย์ดังกล่าวได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในมหาสมุทร และผลของการเปลี่ยนแปลงในมหาสมุทรมีย้อนกลับส่งผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ และสังคมของมนุษย์ในที่สุด โดยเฉพาะประเทศไทยที่มีระยะทางของชายฝั่งทะเลยาวถึง 3,148 กิโลเมตร และ พื้นที่ป่าชายเลนรวม 1.5 ล้านไร่ รวมทั้งประชากรในจังหวัดชายฝั่งทะเลรวมประมาณ 26 ล้านคน ที่มีโอกาสจะได้รับความเดือดร้อน หากระบบนิเวศทางทะเลเสียหายหรือเสื่อมถอย

ด้วยความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งต่อความมั่นคงทางอาหารและทางเศรษฐกิจของประเทศ แนวคิดเรื่อง Blue Economy หรือ เศรษฐกิจสีน้ำเงิน ได้รับความเห็นชอบจากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน (UN Commission on Sustainable Development) เมื่อปี ค.ศ. 2012 หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า การประชุม Rio+20 แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงินถูกก่อตั้งขึ้นเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนของหน่วยงานในภาคส่วนต่างๆ ได้ร่วมกันปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมไปในทิศทางที่ให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการดูแลรักษาระบบนิเวศทางทะเลอย่างยั่งยืน หรือหมายถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ไม่ส่งผลเสียต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามชายฝั่งและในทะเล ต่อมาแนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงินได้รับการเห็นชอบในกรอบความ

ร่วมมือของ APEC และกรอบความร่วมมือมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Rim Association for Co-operation: IOR-ARC) ที่สนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสมดุลใน 6 สาขา (สาขาการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม สาขาการประมง สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาการปราบปรามโจรสลัดและความมั่นคงทางทะเล สาขาการจัดการภัยพิบัติและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์)

สำหรับประเทศไทยนั้น แนวคิดเรื่อง Blue Economy หรือ “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” มิใช่เรื่องใหม่เสียทั้งหมด เนื่องจากแนวคิดของ Blue Economy คล้ายกับแนวคิดเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy philosophy) และ แนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน (sustainable development) ที่ได้มีการปรับกลยุทธ์การขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ด้วยการผลักดันให้เกิด “เศรษฐกิจสีเขียว หรือ Green Economy” นั้นเอง ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า Blue Economy เป็นการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจให้คำนึงถึงการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งหรือระบบนิเวศทางทะเลให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

คำถามสำหรับสังคมไทยในปัจจุบันนี้คือ จังหวัดตามชายฝั่งทะเลที่มีโอกาสจะพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจให้สามารถบรรลุเป้าหมายของ Blue Economy ได้บ้าง หรือ จังหวัดใดที่มีความพร้อมจะพัฒนาให้เกิด Blue Economy ได้บ้าง และ จังหวัดใดที่ต้องการจะพัฒนาศักยภาพภายในจังหวัดให้เกิดการก้าวเข้าสู่ Blue Economy

ทั้งนี้เพราะ ความสำเร็จของการก้าวเข้าสู่สังคมและเศรษฐกิจสีน้ำเงินหรือ Blue Economy นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน และภาคชุมชน โดยเฉพาะบทบาทของภาคธุรกิจเอกชนที่กระตุ้นหรือปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินธุรกิจให้ไปสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน ทั้งนี้อาจแบ่งบทบาทของภาคธุรกิจเอกชนออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้ (ก) ธุรกิจบริการที่มีการปกป้อง พื้นฟู และทำให้ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งสมบูรณ์และยั่งยืน (ข) ธุรกิจที่ก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ทางธุรกิจ และการเจริญเติบโตของระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง (ค) ธุรกิจที่เป็นการบูรณาการระหว่างการดำเนินการของอุตสาหกรรมต่างๆ และการดำเนินการของภาครัฐในการรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และ (ง) ธุรกิจที่เกิดจากการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุด

เนื่องจากการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินของจังหวัดตามชายฝั่งทะเลของไทยยังมีจำกัด และยังไม่มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของภาคธุรกิจที่มีบทบาทในการพัฒนาเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงินของประเทศไทย ด้วยเหตุนี้ โครงการการศึกษาแนวโน้มของการพัฒนาจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย เพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอบทวิเคราะห์ในภาพรวมเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาของจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทยที่จะก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน โดยวิธีการเก็บข้อมูลทางสังคมและเศรษฐกิจระดับจังหวัด และการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์จัดทำแผนแม่บท ยุทธศาสตร์ และมาตรการต่างๆ ด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกแยกประเภทมูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ของจังหวัดในประเทศไทย (Coastal & Marine/Ocean Economies) ออกจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) โดยจะดำเนินการภายใต้ข้อมูลทุติยภูมิที่มีอยู่ในปัจจุบัน

1.2.2 การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอบทวิเคราะห์ในภาพรวมเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาของจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทยที่จะก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน หรือ มีศักยภาพที่จะทำเป็น “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone)” ที่เกิดความสมดุลและยั่งยืนระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจและความแข็งแกร่งของระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง

โดย Blue Economy = ผลรวมของ Ocean/Marine Economy และ Coastal Economy

Ocean/Marine Economy = Ocean Activity + Ocean-related Coastal Activity

Coastal Economy = Marine-related Coastal Activity + Land-related Coastal Activity

การศึกษานี้ มีเป้าหมาย (goal) อย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่ (ก) เพื่อเป็นการเตรียมข้อมูลมหภาคที่มีอยู่ในปัจจุบัน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งมลพิษทางทะเลที่เกิดจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม) ของระดับจังหวัด (ข) เพื่อเป็นการเตรียมข้อมูลด้านศักยภาพและความพร้อมเชิงนโยบายและมาตรการของจังหวัดชายฝั่งทะเลฝั่งอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามัน ในการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน และ (ค) เพื่อเป็นการเตรียมข้อมูลของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับทางทะเลและชายฝั่งในจังหวัดเหล่านั้น ทั้งนี้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย กิจกรรมด้านการประมงทะเลและการประมงชายฝั่ง อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมที่ตั้งบริเวณชายฝั่ง เช่น กิจกรรมท่องเที่ยวและพักผ่อน เรือ พลังงาน การผลิตน้ำจืดจากน้ำเค็ม ธุรกิจน้ำมันและแก๊สในทะเล ธุรกิจเหมืองแร่ในทะเล การท่องเที่ยวและนันทนาการ ท่าเรือและการเดินเรือ การก่อสร้างในทะเล การป้องกันประเทศทางทะเล และการให้บริการทางทะเล เป็นต้น

1.3 ระเบียบวิธีวิจัย

1.3.1 การทบทวนและสังเคราะห์เอกสาร รายงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) และการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone) ในกรณีของต่างประเทศ และกรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.3.2 การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มธุรกิจ/กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของ 24 จังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย (เพื่อเป็นกรณีตัวอย่างของแนวทางการเก็บข้อมูลธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)

กลุ่มธุรกิจ/กิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าว ได้แก่ การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทำเรือ การเดินเรือ การขนส่งทางน้ำ การท่องเที่ยวและนันทนาการ โรงแรมและที่พักตากอากาศ กิจกรรมการพัฒนาชายฝั่ง (เช่น การขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ อุตสาหกรรมที่ตั้งบริเวณชายฝั่ง อาทิ อุตสาหกรรมต่อเรือ กิจกรรมเหมืองแร่ในทะเล พลังงานหมุนเวียน เทคโนโลยีชีวภาพทางทะเล) กิจกรรมด้านเทคโนโลยีทางทะเล และ การบริการทางด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับทะเล

ตัวอย่างข้อมูลของธุรกิจ/กิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าว เช่น (ก) ประเภทของธุรกิจ/กิจกรรมทางเศรษฐกิจ จำนวนผู้ประกอบการ และการจ้างงาน (ข) มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (Coastal & Ocean/Marine Economy) ของจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย (ค) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP และ (ง) ข้อมูลทุนภูมิทัศน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในระดับจังหวัด

1.3.3 การศึกษาทิศทางและแนวโน้มของการขยายตัวทางธุรกิจ/กิจกรรมทางเศรษฐกิจในข้อ 1.3.2 เพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน หรือการกำหนดเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone) ในบางจังหวัดหรือบางพื้นที่ ทั้งนี้ วิธีการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) การวิเคราะห์ตัวชี้วัดเศรษฐกิจสีน้ำเงินของบางจังหวัด หรือ Provincial Blue Economic Indicators เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านการรวบรวมข้อมูลและเพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ตัวอย่างของตัวชี้วัด เช่น ปริมาณผลผลิต มูลค่ารายรับของธุรกิจ การจ้างงาน พื้นที่เศรษฐกิจทางทะเล เป็นต้น

(ข) การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ตัวแทนหน่วยงานราชการและเอกชนในจังหวัดชายฝั่งทะเล บางจังหวัด เพื่อหารือเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน (หรือการพัฒนาอย่างยั่งยืน) และความเป็นไปได้ในการกำหนด “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน” ในจังหวัด โดยเน้นเรื่องปัจจัยที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนของจังหวัดหรือท้องที่ (success factors) เช่น ศักยภาพของผู้ประกอบการและของชุมชนการสนับสนุนทางด้านต่างๆจากหน่วยงานภาครัฐ และ นโยบายเศรษฐกิจ-สังคม-สิ่งแวดล้อมของภาครัฐ (ทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น) ตลอดจน ความเชื่อมโยงกับนานาประเทศ เช่น ASEAN Community (กรณีอาเซียนไทย และ ทะเลอันดามัน เนื่องจากอาจมีความเชื่อมโยงเศรษฐกิจระดับจังหวัดกับจังหวัดหรือรัฐของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนในฐานะประเทศเพื่อนบ้าน) เป็นต้น

โดยแบ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายเป็น 7 กลุ่มจังหวัด ตามระบบนิเวศ ดังแสดงในภาพที่ 1.1 และ ภาพที่ 1.2 (อ้างอิงจากกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) และการศึกษาครั้งนี้จะเลือกศึกษาบางจังหวัด (ทั้งนี้อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม) ดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

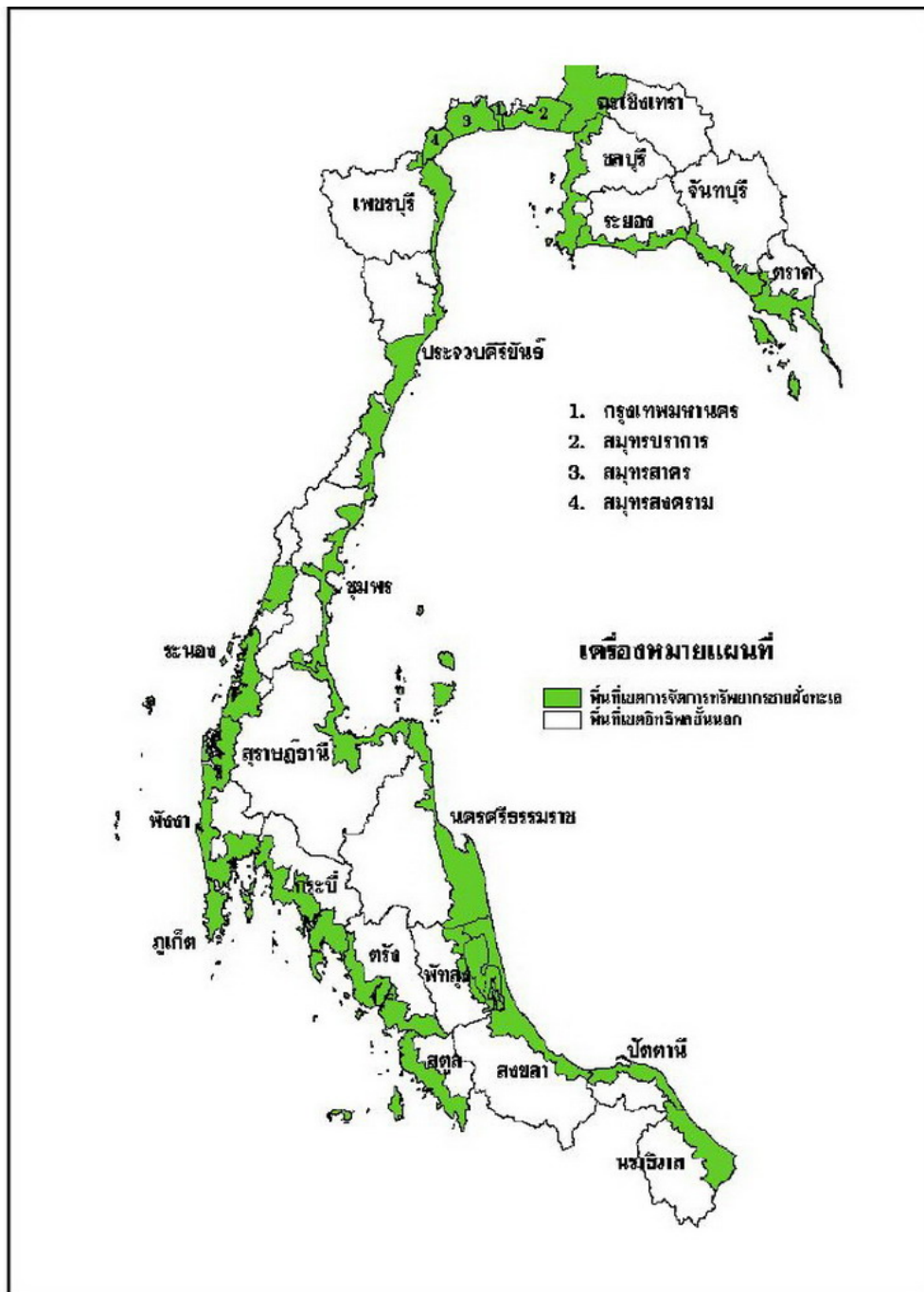
กลุ่ม	จังหวัด	อ้างอิง	กรณีศึกษา	เหตุผล
1	ภาคตะวันออก ได้แก่ ระยอง จันทบุรี และ ตราด	สนง.บริหารจัดการฯ 1 (ระยอง)	ตราด	เป็น “เขตเศรษฐกิจพิเศษ (อ.คลองใหญ่)”
2	ภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ กรุงเทพฯ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี	สนง. บริหารจัดการฯ 2 (ชลบุรี)	ชลบุรี	มีกิจกรรมด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่
3	ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย คือ เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์	สนง. บริหารจัดการฯ 3 (เพชรบุรี)	เพชรบุรี	หลากหลาย เช่น - ประมงพื้นบ้าน
4	ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย คือ ชุมพร และ สุราษฎร์ธานี	สนง. บริหารจัดการฯ 4 (สุราษฎร์ธานี)	สุราษฎร์ธานี	- การท่องเที่ยว - อุตสาหกรรม
5	ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย ได้แก่ นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี และ นราธิวาส	สนง. บริหารจัดการฯ 5 (สงขลา)	สงขลา	- ท่าเรือ
6	ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ ระนอง พังงา ภูเก็ต	สนง. บริหารจัดการฯ 6 (ภูเก็ต)	ภูเก็ต หรือ พังงา	กิจกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญ
7	ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ กระบี่ สตูล และ ตรัง	สนง. บริหารจัดการฯ 7 (ตรัง)	กระบี่ หรือ ตรัง	การท่องเที่ยวพึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลสูง

1.3.4 การประชุมกลุ่มเฉพาะ 1 ครั้ง เพื่อรับฟังความเห็นในการนำเสนอ “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone)” โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และ สถาบันวิชาการ จำนวนประมาณ 30 คน

ข้อจำกัดในการจัดเก็บข้อมูลของการศึกษานี้ (limitation) มีด้วยกันหลายประการ เช่น

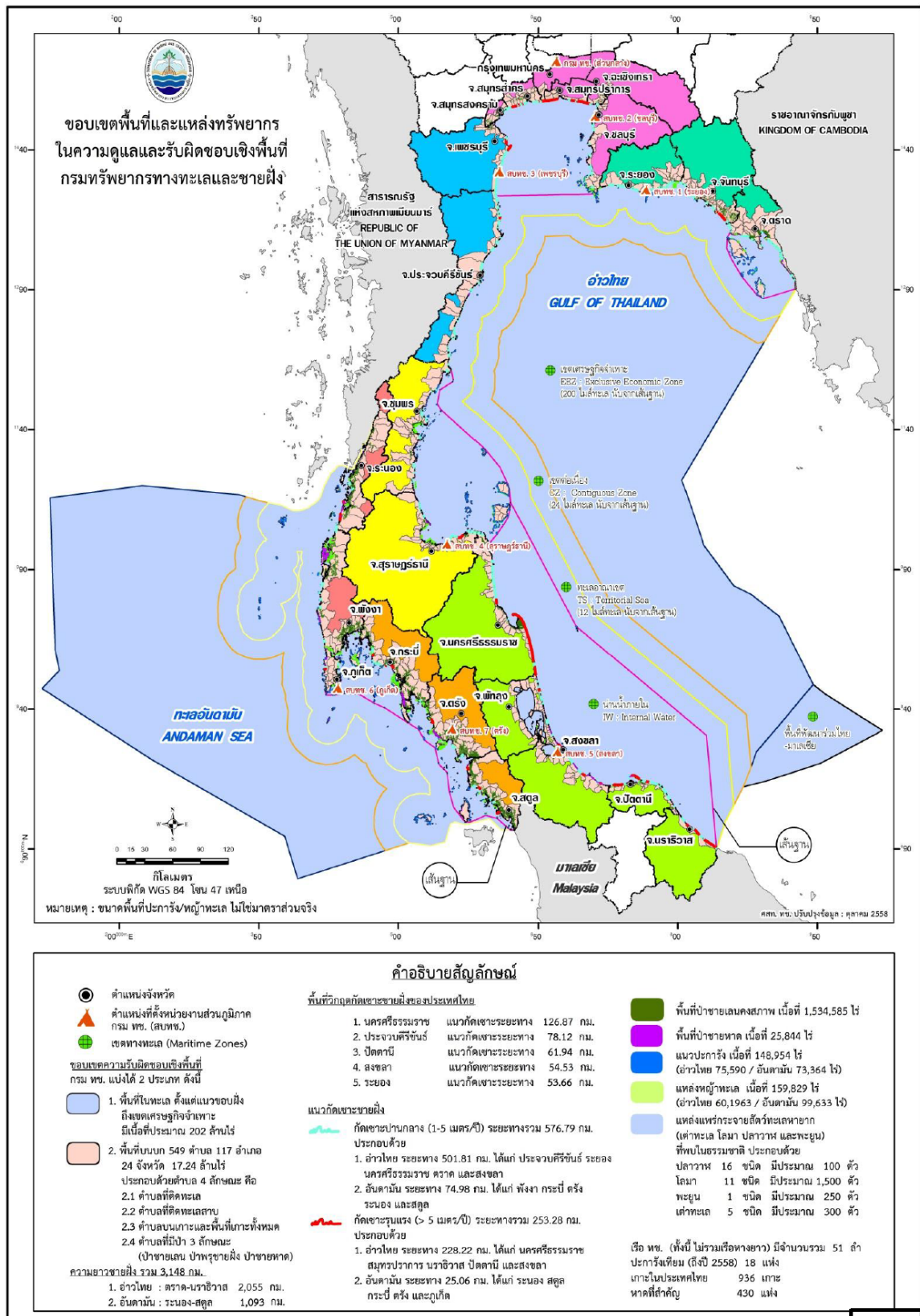
(ก) ในการจัดเก็บข้อมูลปฐมภูมิบางชนิดอาจคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงอันเนื่องจากอุปสรรคในการระบุที่มาของข้อมูล กล่าวคือ ในบางกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือกิจกรรมทางทะเลและชายฝั่งนั้นยากต่อการระบุมิติความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าเชิงบวกทางเศรษฐกิจและต้นทุนการใช้ทรัพยากรได้อย่างชัดเจน เช่น ในกิจกรรมการประมงและการท่องเที่ยวที่มีการเคลื่อนย้ายของกิจกรรมไปมาระหว่างเขตพื้นที่จังหวัดกันอย่างซับซ้อนและต่อเนื่อง จึงทำให้มีความคลุมเครือสูงต่อการระบุว่า ในจังหวัดนั้น ๆ มีรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวและมีต้นทุนการใช้ทรัพยากรไปเท่าไร และอย่างไร หรือการที่มีการทำการประมงจากน่านน่านอกอาณาบริเวณประเทศไทย แต่มีการถ่ายเทสินค้าในเขตปกครองของประเทศไทยจะสามารถนับรวมเป็นมูลค่าจากเศรษฐกิจจากการประมงของจังหวัดนั้นๆ ได้หรือไม่ และอย่างไร

ภาพที่ 1.1 จังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย

ที่มา: กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ภาพที่ 1.2 ขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ จะให้ความสำคัญกับข้อมูลทุติยภูมิเป็นสำคัญ เนื่องจากการศึกษานี้มีเป้าหมายในการสำรวจข้อมูลทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินในเบื้องต้นเท่านั้น สำหรับข้อมูลประเภทใดที่ยากแก่การระบุความชัดเจน ดังตัวอย่างข้างต้นนั้น จะมีการระบุเชิงพรรณนาไว้ในผลการศึกษาเพื่อนำไปสู่ประเด็นการกำหนดแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต

(ข) ส่วนการเก็บข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าทางเศรษฐกิจของกลุ่มธุรกิจและ / หรือกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น จะเน้นการสำรวจข้อมูลของกิจกรรมทางเศรษฐกิจทางตรง (direct uses) หรือที่พึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นหลัก ส่วนการประเมินมูลค่าเศรษฐกิจทางอ้อม และธุรกิจอื่นๆ ที่เชื่อมโยงต่อนื่องนั้น จะมีการระบุเชิงพรรณนาไว้ในผลการศึกษาเพื่อนำไปสู่ประเด็นการกำหนดแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต

(ค) การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจของกิจกรรมที่พึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในการศึกษานี้จะไม่รวมถึงการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เช่น การประเมินมูลค่าป่าชายเลน การประเมินมูลค่าปะการัง เป็นต้น เนื่องจากอยู่นอกเหนือจากนิยามของ “มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับจังหวัด” อย่างไรก็ตาม ใด ๆ ก็ตาม จะมีการระบุเชิงพรรณนาไว้ในผลการศึกษาหากมีกรณีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (total economic valuation of natural resources and environment) เพื่อนำไปสู่ประเด็นการกำหนดแนวทางการกำหนดนโยบายและมาตรการในการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินในอนาคต และแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต

1.4 กรอบการวิเคราะห์วิจัย

1.4.1 แนวคิดเรื่อง Blue Economy หรือ เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

แนวคิดเรื่อง Blue Economy มีความชัดเจนมากขึ้นในการประชุมที่เรียกกันว่า Rio+20 (ค.ศ. 2012) อันเป็นการประชุมเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามกรอบของ UN Commission on Sustainable Development (UNCSD) โดยมีการตั้งคำใหม่ขึ้นมา คือ “เศรษฐกิจสีเขียว” เพื่อให้ภาคส่วนต่างๆ เห็น “ภาพของสังคม” ที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ในการประชุมครั้งนี้ ประเทศที่เป็นหมู่เกาะและประเทศที่พึ่งพิงการใช้ทรัพยากรทางทะเลได้ประยุกต์เรื่องเศรษฐกิจสีเขียวให้เข้ากับบริบทของประเทศตน (ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเทศกำลังพัฒนา) โดยเน้นเรื่องการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในประเทศของตนและในน่านน้ำทะเลสากล (หรือทะเลหลวง) ด้วย เนื่องจากมหาสมุทร (ocean) และทะเลหลวง (high seas) เป็นทรัพยากรร่วมที่เปิดให้ทุกประเทศเข้าใช้ประโยชน์ได้ (open resources) เพราะถือว่าเป็นมรดกมวลมนุษยชาติ (humankind's common heritage) และในอดีตที่ผ่านมาประเทศต่างๆ ดำเนินการแย่งชิงการใช้ประโยชน์ทางทะเลโดยละเลยประเด็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศกำลัง

พัฒนาดังกล่าว ดังเช่นรายงานเรื่อง “Green Economy in a Blue World”¹ ทั้งนี้ เป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ที่เสนอโดยประเทศกำลังพัฒนานั้น มิใช่เพียงเพื่อการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของประเทศเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการใช้ทรัพยากรทางทะเลร่วมกัน (ในมหาสมุทรและทะเลหลวง) ตัวอย่างเช่น การแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกันในการประมง (fishery agreements) และ การเหมืองแร่ในทะเล (น้ำมันและแร่) เป็นต้น

สำหรับประเทศไทย การพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้แนวคิด Blue Economy และการส่งเสริมเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของท้องที่หรือจังหวัดให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน จากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในบางกรณีก็อาจจะเรียกว่าเป็น การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลอย่างยั่งยืน (Sustainable Coastal Development) อย่างไรก็ดี จังหวัดต่างๆ ของไทยตามชายฝั่งทะเล (ทั้งด้านทะเลอ่าวไทยและทะเลอันดามัน) บางจังหวัดหรือบางท้องที่อาจจะไม่สามารถพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินได้อย่างสมบูรณ์แบบ ในขณะที่บางจังหวัดหรือบางท้องที่มีศักยภาพในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินได้อย่างเต็มรูปแบบ แต่กระนั้นในปัจจุบันนี้ เรื่องเศรษฐกิจสีน้ำเงินสำหรับประเทศไทยอาจจะยังเป็นเรื่องใหม่ที่เริ่มเข้ามาร่วมกับการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืนเช่นเดียวกัน เพียงแต่เศรษฐกิจสีน้ำเงินจะเน้นเรื่องการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นสำคัญ (ภาพที่ 1.3)

ภาพที่ 1.3 กรอบแนวคิดการพัฒนายั่งยืนของไทย: เศรษฐกิจสีเขียวและเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

¹ UNEP, FAO, IMO, UNDP, IUCN, GRID-Arendal (2012). *Green Economy in a Blue World*. ISBN: 978-82-7701-097-7.

คำถามจึงเกิดขึ้น 2 ประการคือ (ก) ทำไมต้องพัฒนาจังหวัดหรือท้องที่ให้เป็น “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone)” และ (ข) ทุกจังหวัดหรือทุกท้องที่ ที่มีอาณาเขตหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จะพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ได้หรือไม่ (หรือการบูรณาการภาคส่วนต่างๆ รวมทั้งการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน) เพราะเหตุใด และ อย่างไร

เพื่อตอบคำถามประการแรก จำเป็นต้องเข้าใจว่า “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone)” หมายถึงอะไร และมีความสำคัญอย่างไร และ เพื่อตอบคำถามประการที่สอง จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงมหภาค (ข้อมูลทุติยภูมิ) และทิศทางการพัฒนาของจังหวัดหรือท้องที่ (ข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทนหน่วยงานภาคเอกชนและภาครัฐ)

1.4.2 ความแตกต่างระหว่าง “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” กับ “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน”

ความแตกต่างระหว่าง “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” กับ “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (blue economic zone)” สามารถอธิบายได้ดังนี้

“เศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy)” เป็นกรอบแนวคิดและแนวทางปฏิบัติของทุกภาคส่วนในสังคมนั้น เห็นพ้องในการปรับตัวเข้าสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรอบการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินเป็นการบูรณาการการพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลและมหาสมุทร (marine/ocean economy) กับการคำนึงถึงประเด็นทางสังคม (เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน (environmental sustainability) และการดำเนินงานของภาคธุรกิจ

Pauli (2009)² ผู้นำเสนอแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจสีน้ำเงิน มีความเชื่อว่าแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียวไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริง (never took off) เพราะเป็นการพัฒนาที่เอื้อประโยชน์สำหรับกลุ่มผู้มีรายได้สูงหรือประเทศพัฒนาแล้ว (the Rich) และต้องมีการลงทุนเพิ่มเติมมากในการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตด้วยสิ่งใหม่ (innovation) ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (more additional investment) ในขณะที่แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน เป็นการแก้ไขปัญหาของกลุ่มผู้มีรายได้น้อย หรือประเทศกำลังพัฒนา (the Poor) เพราะส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมด้านความมั่นคงทางอาหาร (food security) และมีการลงทุนเพิ่มเติมน้อยกว่ากรณีเศรษฐกิจสีเขียว (less additional investment) ประกอบกับประชากรที่อาศัยตามชายฝั่งทะเลและพึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลมีจำนวนมาก

² Pauli, Gunter. (2009) *The Blue Economy: 10 years, 100 innovations, 100 million jobs*. A Report to the Club of Rome. ZERI Foundation (Zero Emissions Research & Initiatives) ทั้งนี้ เรณู สุขารมณ์ และ ยุวดี คิดการณีกุล (2554) ได้วิจารณ์หนังสือเล่มนี้ไว้ใน วารสารเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ 4 (7) หน้า 78 – 86. ซึ่งผู้วิจารณ์แปล Blue Economy ว่า เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

สาขาการผลิตที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ประกอบด้วย การท่องเที่ยวชายฝั่ง (coastal tourism) น้ำมันและก๊าซธรรมชาติในทะเล (offshore oil and gas) การพัฒนาแหล่งเหมืองในทะเล (aggregates mining & marine mineral mining) การขนส่งทางทะเลน้ำลึก (deep-sea shipping) การขนส่งทางทะเลระยะใกล้ (short-sea shipping) ธุรกิจท่าจอดเรือ (yachting and marinas) ธุรกิจต่อเรือ/อู่ซ่อมเรือ (ship yard) ธุรกิจบริการเรือข้ามฟาก (passenger ferry services) ธุรกิจบริการล่องเรือ (cruise tourism) การประมง (fisheries) ผลิตภัณฑ์ประมง (marine aquatic products) อุตสาหกรรมอาหารทะเล (seafood industry) การขนส่งทางเรือด้านใน (inland waterway transport) การป้องกันการพังทลายของชายฝั่ง (coastal protection) การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลมทะเล (offshore wind) การพัฒนาพลังงานหมุนเวียนจากทะเล เช่น พลังงานคลื่น (ocean renewable energies) การตรวจตราและดูแลความปลอดภัยและความเสื่อมโทรมของทะเลและชายฝั่ง (monitoring and surveillance) การพัฒนาเทคโนโลยีจากพืชทะเลและสัตว์ทะเลเพื่อเป็นอาหารและพลังงาน ตลอดจนผลิตภัณฑ์ต่างๆ (blue biotechnology) การผลิตน้ำเค็มจากน้ำจืด (desalination) ธุรกิจที่ปรึกษาภาคชายฝั่งและทะเล (coastal and marine consultancy) ธุรกิจการเรียนการสอนเกี่ยวกับชายฝั่งและทะเล (marine colleges) เป็นต้น ³

ตัวอย่างของกิจกรรมหรือโครงการที่ดำเนินการในประเทศต่างๆ ตามแนวทางของเศรษฐกิจสีน้ำเงินปรากฏในรายงานเรื่อง “Blue Economy: Sharing Success Stories to Inspire Change” ของ UNEP ⁴ อาทิ (ก) การจัดการในระดับภูมิภาคคือ การจัดการร่วมกันด้านประมงในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนของประเทศต่างๆ ในยุโรป (ข) การจัดการในระดับประเทศ เช่น ประเทศ Seychelles ในทวีปแอฟริกา ที่ประกอบด้วย 115 เกาะ ซึ่งมีการกำหนดเขต Exclusive Economic Zone (EEZ) หรือ เขตเศรษฐกิจจำเพาะ ร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน รัฐบาลจึงได้พัฒนาระบบการประมงอย่างยั่งยืนและการจัดการท่าเรือที่เหมาะสม การเพิ่มพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเล และ ประเทศ Barbados ได้พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่สอดแทรกเรื่องการคุ้มครองแนวปะการัง (สำหรับเยาวชน) โครงการจัดการขยะของชุมชน และ โครงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศในระดับท้องถิ่น เป็นต้น (ค) การจัดการระดับชุมชน เช่น ประเทศ Gambia ดำเนินการสนับสนุนกิจกรรมของสมาคมสตรีในการจับสัตว์น้ำ (หอยนางรม) อย่างยั่งยืน พร้อมกับการปลูกป่าชายเลนและพัฒนาคุณภาพน้ำชายฝั่งทะเล และ ประเทศ Madagascar ดำเนินการพัฒนาธุรกิจประมงขนาดเล็กแบบดั้งเดิม เพื่อการส่งออกอาหารทะเลแปรรูป และการอนุรักษ์พื้นที่ชายฝั่งของชุมชน โดยเป็นการร่วมมือกันระหว่างชุมชน ธุรกิจและหน่วยงานรัฐ และ (ง) การจัดการเชิงบูรณาการของรัฐ เช่น กรณีประเทศนอร์เวย์ใช้แนวทาง Integrated Management for Marine

³ EU (2012) *Blue Growth Opportunities for marine and maritime sustainable growth*. และ UNCTAD (2014) *The Oceans Economy: Opportunities and Challenges for Small Island Developing States*.

⁴ UNEP (2015) *Blue Economy: Sharing Success Stories to Inspire Change*. สืบค้นจาก www.unep.org/greeneconomy

Areas โดยการจัดทำเป็นแผนระดับชาติ (national plan) ที่มีทั้งมิติการใช้ประโยชน์ทางทะเล การป้องกัน การเสื่อมโทรมทางทรัพยากร การประเมินความเสี่ยงจากมลพิษในทะเล (ที่มีต้นทางมาจากแผ่นดิน) การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศ การต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นกับวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ การจัดทำแผนที่เพื่อการจัดการประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่ง เป็นต้น และ รายงานดังกล่าวสรุปว่า ความสำเร็จของการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ตามแนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ซึ่งประกอบด้วย (1) ความร่วมมือกันหลายฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม รวมทั้งชนกลุ่มน้อย (2) การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นประยุกต์กับเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ (3) ทุกภาคส่วนเล็งเห็นประโยชน์ในระยะยาว ของระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง

ในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการลงนามความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินร่วมกัน ดังเช่น ในปี ค.ศ. 2012 คณะรัฐมนตรีของ 10 ประเทศสมาชิก PEMSEA ลงนามรับรอง Changwon Declaration (ณ เมือง Changwon ประเทศเกาหลีใต้ ซึ่งมีการขนานนามว่าเป็น Environment Capital หรือเมืองยั่งยืน) ซึ่งประกอบด้วยประเทศกัมพูชา จีน ญี่ปุ่น ลาว ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ตมอร์ ตะวันออก และ เวียดนาม และกำหนดนิยามของเศรษฐกิจสีน้ำเงินว่า “a practical ocean-based economic model using green infrastructure and technologies, innovative financing mechanisms and proactive institutional arrangements for meeting the twin goals of protecting our oceans and coasts and enhancing its potential contribution to sustainable development, including improving human well-being, and reducing environmental risks and ecological scarcities.” [PEMSEA, 2015: 25]⁵

ในขณะที่ “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน” เป็นบริบทของพื้นที่ในการจัดการระบบเศรษฐกิจและสังคมที่ทุกภาคส่วน (ภาคเอกชน ภาคสังคม และหน่วยงานภาครัฐ) เห็นพ้องในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต และการบริโภคที่คำนึงถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้ง การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหรือการแบ่งปันผลประโยชน์ทางทะเลที่เหมาะสม (ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และบรรเทาปัญหาความยากจน)

ตัวอย่างของการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ได้แก่ กรณีเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน 3 แห่ง ในบริเวณ คาบสมุทรซานตง (Shandong Peninsula) ของประเทศจีน ที่ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 2010 คิดเป็นพื้นที่ทั้งหมด 160,000 ตารางกิโลเมตรในพื้นที่ทะเล (offshore water) และ 64,000 ตารางกิโลเมตรบนที่ดินของ 6 เมือง (cities) และ 2 ชุมชนชายทะเล (coastal counties) โดยเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งอุตสาหกรรมเดินเรือทะเล (maritime industries) เช่น โรงงานอุปกรณ์ของเรือเดินสมุทร (equipment manufacturing) โรงงานเคมี (oceanic chemical) ธุรกิจประมง ธุรกิจ

⁵ PEMSEA (2015) อ้างแล้ว

การขนส่ง และ ธุรกิจการท่องเที่ยว ทั้งนี้หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ China's State Oceanic Administration (SOA) นอกจากนี้ ประเทศจีนมีความพยายามที่จะเสนอเมืองชายฝั่งเซียเหมิน (Xiamen) เป็นเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินของกรอบความร่วมมือ APEC (ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชียแปซิฟิก หรือ Asia-Pacific Economic Cooperation) ในขณะที่ประเทศอินโดนีเซียเห็นโอกาสของการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินเช่นเดียวกัน โดยจะบูรณาการการพัฒนาที่ดินและการใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร (integrated land-and ocean-based development) ในบริเวณเกาะบาหลี (Bali) และ เกาะลอมบอก (Lombok) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหมู่เกาะซุนดาน้อย [PEMSEA, 2015: 25]⁶

สำหรับประเทศไทยนั้น มีการดำเนินงานในลักษณะ “จุดเริ่มต้น” ของการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน เช่นกัน เช่น โครงการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการ (Integrated Coastal Management: ICM) ของอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 โดยจุดเริ่มต้นของการก่อตั้งโครงการดังกล่าวมีสาเหตุมาจาก “ประชาชนที่อยู่ใกล้ชายฝั่งทะเล สร้างปัญหาและผลกระทบต่อทะเลอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ได้เหลียวแลหรือใส่ใจในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้มีการประสานและพูดคุยกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง และมีการผลักดันความร่วมมือ และขยายไปสู่องค์กรต่างๆในประเทศและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น” ทั้งนี้โครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีกิจกรรม เช่น การปลูกหญ้าทะเล การเก็บขยะในทะเล การปลูกปะการัง จนทำให้สภาพน้ำทะเลดีขึ้น จนสามารถเพาะเลี้ยงและขยายสัตว์น้ำทะเล เพื่อเพิ่มรายได้ต่อประชาชนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น [ผู้จัดการออนไลน์, 2553]⁷ และผลพวงของโครงการนี้ได้ขยายไปยังท้องที่ต่างๆ ของจังหวัดชลบุรี และจังหวัดใกล้เคียง (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกแยกประเภทมูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ออกจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (gross provincial product: GPP) โดยจะจำแนกอย่างหายขาดด้วยข้อมูลทุติยภูมิ โดยมีตัวอย่างแนวคิดดังนี้ (อาจเปลี่ยนแปลงได้)

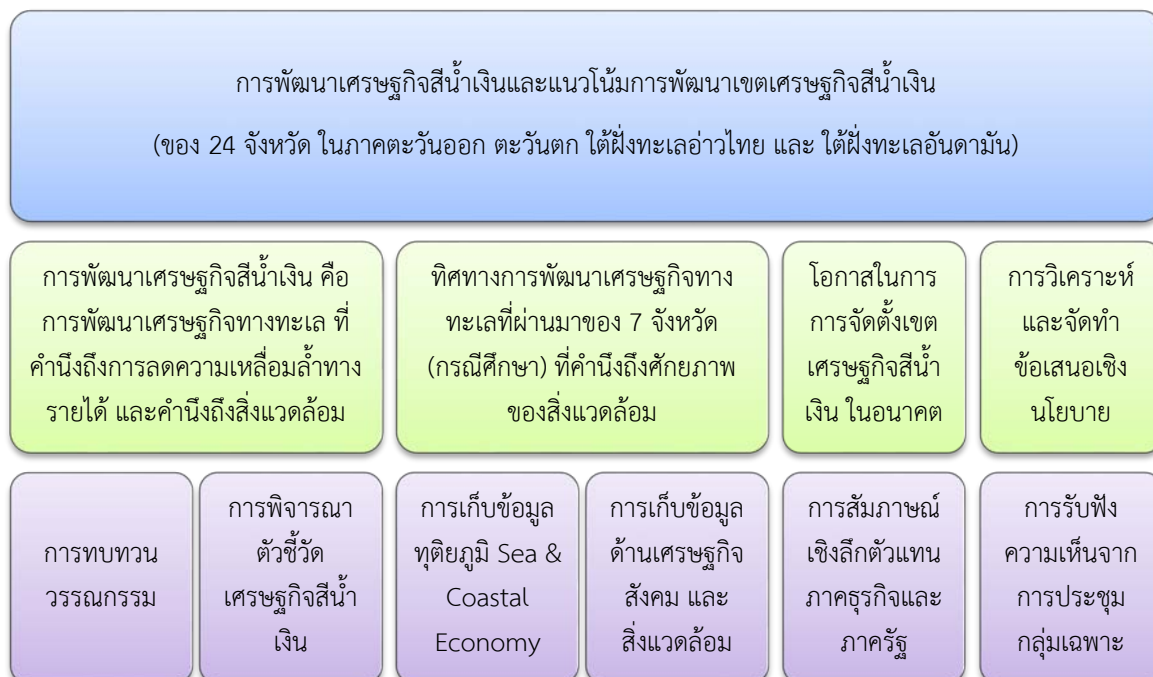
⁶ PEMSEA (2015) อ้างแล้ว

⁷ ผู้จัดการออนไลน์ (23 พฤศจิกายน 2553) “คณะเครือข่าย PEMSEA ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จัดการประชุมชายฝั่งศรีราชา” <http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9530000165767>

สาขาผลิต	มูลค่า GPP (คำนวณโดย Bottom-up Approach ของ กรมบัญชีกลาง)	มูลค่าเศรษฐกิจทางทะเล (ที่คาดว่าจะสืบค้นข้อมูลได้)	
		มูลค่าเศรษฐกิจทางตรง (ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของข้อมูล ทุติยภูมิของหน่วยงานจังหวัด)	มูลค่าเศรษฐกิจทางอ้อม (ไม่อยู่ในขอบเขต การศึกษาครั้งนี้)
ภาคเกษตร	สาขาประมง	การประมงชายฝั่ง การประมงทะเลน้ำลึก การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทะเล	ธุรกิจเชื่อมโยงต่างๆ
ภาคอุตสาหกรรม	สาขาไฟฟ้า ประปา และโรง แยกก๊าซ สาขาเหมืองแร่ สาขาอุตสาหกรรม	การขุดเจาะน้ำมันและก๊าซ พลังงานลมในทะเล การผลิตน้ำจืดจากน้ำเค็ม เหมืองแร่ในทะเล อุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูป อุตสาหกรรมต่อเรือ	การก่อสร้างที่เกี่ยวข้อง
ภาคบริการ	สาขาการขนส่งฯ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาบริการทางธุรกิจ สาขาบริหารราชการ สาขาการศึกษา สาขาบริการส่วนบุคคล	บริการท่าเรือ การเดินทางระหว่างประเทศ การขนส่งทางทะเลภายในประเทศ ธุรกิจซ่อมเรือ โรงแรมและที่พักตากอากาศ ธุรกิจการท่องเที่ยว งบประมาณของหน่วยราชการต่างๆ เทคโนโลยีชีวภาพทางทะเล เทคโนโลยีทางทะเล โรงเรียน/วิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง การบริการกำจัดมลพิษทางทะเล การบริการบริษัทที่ปรึกษา	ธุรกิจเกี่ยวเนื่อง (เช่น การ ซ่อมอุปกรณ์ ร้านอาหาร ร้านซักแห้ง ปั๊มน้ำมัน โรงพยาบาล การขนส่ง ทางอากาศยาน ฯลฯ)

การศึกษานี้จะใช้กรอบแนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน มาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนพื้นฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ของจังหวัดต่างๆ ในประเทศไทย เพื่อวิเคราะห์ในเบื้องต้น 2 ประเด็น คือ (ก) ทิศทางการพัฒนาจังหวัดหรือท้องที่แบบเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) ที่ผ่านมาเป็นอย่างไร และ (ข) แนวโน้มหรือศักยภาพของภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัดหรือท้องที่ใด ที่สมควรจะกำหนดเป็น “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zones) ในอนาคต (ภาพที่ 1.4)

ภาพที่ 1.4 กรอบแนวคิดและระเบียบวิธีวิจัยของการศึกษานี้

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ (เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ)

เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์จัดทำแผนแม่บท ยุทธศาสตร์ และมาตรการต่างๆ รวมถึงการจัดทำระบบบัญชี Blue Economy ต่อไป ประกอบด้วยรายงาน 2 ชิ้น ได้แก่

1) รายงานผลการศึกษา “แนวโน้มของการพัฒนาจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย เพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” ประกอบด้วย (1) การสังเคราะห์เอกสารต่างประเทศ (2) ข้อมูลและมูลค่าทางเศรษฐกิจของกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และ (3) บทวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้มของการขยายตัวทางธุรกิจเพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน พร้อมตัวชี้วัดที่เหมาะสม และ ความเห็นของตัวแทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) คู่มือการประมาณค่า “มูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงินระดับจังหวัด/ท้องถิ่น” (อย่างหายาหรือเบื้องต้น) ประกอบด้วย (1) แนวทางการประยุกต์ข้อมูลที่มีการจัดเก็บอยู่ก่อนแล้ว มาปรับปรุงหรือแยกส่วน ให้เห็นภาพของ “มูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ใช้ฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระยะสั้น และ (2) แนวทางการจัดเก็บข้อมูลด้านมูลค่าทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินของชุมชน/ท้องถิ่น/จังหวัด เพื่อประโยชน์ในการประเมินมูลค่าและศักยภาพของท้องถิ่นหรือพื้นที่ ต่อไปในระยะยาว

1.6 แนวทางการใช้ประโยชน์

เนื่องจากที่ผ่านมาภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนรวมทั้งภาคประชาชนต่างใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างมหาศาล จนสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของประเทศไทยทวีความรุนแรงจนประจักษ์ชัดแก่ทุกภาคส่วน การศึกษาในครั้งนี้ อาจจะช่วยนำไปสู่การออกแบบนโยบายและมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน (หรือการพัฒนาอย่างยั่งยืนในสาขาเศรษฐกิจที่พึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)

1) เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการประเมินผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของธุรกิจหรือกิจกรรมที่อยู่บนพื้นฐานของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

2) เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลสำเร็จ (ตัวชี้วัด) ของการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ในอนาคต

3) เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานร่วมกันภายในประเทศสมาชิกอาเซียน ภายหลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียนมีการใช้ประโยชน์ทางทะเลร่วมกัน ทั้งทะเลอ่าวไทย ทะเลอันดามัน และ ทะเลจีนใต้ รวมทั้ง เพื่อนำเข้าสู่การประเมินในเวทีระหว่างประเทศ เช่น PEMSEA ได้จัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาชายฝั่งทะเลที่เรียกว่า Sustainable Development Strategy for the Seas of East Asia (SDS-SEA) Implementation Plan 2012 – 2016⁸ โดยสมาชิกประกอบด้วย 12 ประเทศ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินโดนีเซีย ตมอร์ตะวันออก ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ กัมพูชา ลาว เวียดนาม มาเลเซีย และ ไทย⁹ นอกจากนี้ยังมีเวทีที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก เช่น APEC (มีสมาชิก 21 ประเทศ)¹⁰ และ IOR-ARC (มีสมาชิก 18 ประเทศ)¹¹

ทั้งนี้ ผลการศึกษาอาจจะเป็นประโยชน์ต่อหลายหน่วยงาน ได้แก่

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เพื่อใช้ในการออกแบบนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศ)
- กระทรวงมหาดไทย (มท.) เพื่อใช้ในการพัฒนาจังหวัดให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยเฉพาะในระดับชุมชนหรือท้องถิ่น

⁸ การจัดทำแผนปฏิบัติการดังกล่าว ได้รับการสนับสนุนจาก Global Environmental Facility (GEF) UNDP และ UNOPS (United Nations Offices of Project Services)

⁹ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2553 เห็นชอบและอนุมัติการลงนามในบันทึกความตกลงระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ Partnerships in Environmental Management for the Seas of East Asia ว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนในทะเลเอเชียตะวันออก ปีพ.ศ. 2553-2554

¹⁰ ประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา แคนาดา รัสเซีย สาธารณรัฐประชาชนจีน ฮองกง ไต้หวัน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี สมาชิกอาเซียน (บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และ เวียดนาม) ประเทศในอเมริกาเหนือและใต้ (เม็กซิโก ชิลี เปรู)

¹¹ ประกอบด้วย ออสเตรเลีย อินเดีย แอฟริกาใต้ เคนยา สิงคโปร์ โอมาน มอริเชียส อินโดนีเซีย มาดากัสการ์ มาเลเซีย โมซัมบิก ศรีลังกา แทนซาเนีย เยเมน ไทย บังกลาเทศ อิหร่าน และสหรัฐอเมริกาฮับเอมิเรตส์

- กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) เพื่อใช้ในการส่งเสริมธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (หรือที่เป็นมิตรต่อระบบนิเวศทางทะเล)
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เช่น กรมประมง เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลทรัพยากรประมงในทะเล (fishery biomass) และ การจับสัตว์น้ำที่ผิดกฎหมายหรือที่เป็นมิตรต่อระบบนิเวศทางทะเลและเสริมสร้างรายได้ชาวประมง
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เช่น กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) เพื่อใช้ในการจัดการทรัพยากรทางทะเลและป่าชายเลน กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) เพื่อใช้ในการควบคุมมลพิษทางทะเล และ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.) เพื่อใช้ในการสนับสนุนการผลิตและการบริโภคผลิตภัณฑ์ประมงหรือผลิตภัณฑ์ทางทะเลที่ยั่งยืน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในการวางแผนพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ
- กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) เพื่อใช้ในการส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรมระดับจังหวัดให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือที่เป็นมิตรต่อระบบนิเวศทางทะเลและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
- กระทรวงพลังงาน (พณ.) เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมธุรกิจด้านพลังงานให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศทางทะเล
- กระทรวงแรงงาน (รง.) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการจ้างงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) เพื่อประโยชน์ในด้านความร่วมมือในระดับประชาคมอาเซียนและประเทศต่างๆ เช่น APEC, IOR-ARC, PEMSEA และอื่นๆ
- กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนหรือเสริมสร้างหลักสูตรประจำถิ่น (เช่น ในระดับโรงเรียน) ที่เสริมสร้างความเข้าใจและตระหนักรู้ที่ถูกต้องแก่เยาวชนเกี่ยวกับเศรษฐกิจสีน้ำเงินหรือการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่เห็นเป็นรูปธรรม
- กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.) เพื่อประโยชน์ในการเล็งเห็นช่องทางการพัฒนาเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับระบบนิเวศทางทะเล
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการสร้างรายได้ให้ชุมชนพัฒนาวิสาหกิจรายย่อยและวิสาหกิจชุมชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศทางทะเล และเสริมสร้างรายได้หรือลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
- กระทรวงคมนาคมขนส่ง (คค.) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขนส่งทางทะเลที่เป็นมิตรต่อระบบนิเวศทางทะเล และส่งเสริมการจ้างงานในท้องถิ่น ตลอดจนการพัฒนาโอกาสเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินกับประเทศเพื่อนบ้าน

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมและยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด

2.1 แนวคิดเรื่องการประเมินการเติบโตของเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

โดยปกติแล้วในระบบบัญชีรายได้ประชาชาติหรือการรายงาน Gross Domestic Product (GDP) และ National Income Account ของประเทศจะมีการวัดการเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่จะไม่มีเรื่องของการสูญเสียด้านเศรษฐกิจและสวัสดิการ อันเป็นผลมาจากการทำให้เกิดความเสื่อมโทรมทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการจัดทำระบบบัญชีใหม่ ดังเช่น System of Environmental-Economic Accounting 2012 (SEEA Central Framework) ¹ จะมีเรื่องของ ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมในบัญชีรายได้ประชาชาติ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการประเมิน Blue Economy ได้ที่ให้ความสำคัญกับระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ² ในขณะที่ทางธนาคารโลก (World Bank) นำเสนอแนวคิดเรื่อง Wealth Accounting and the Valuation of Ecosystem Services (WAVES) และได้จัดทำรายงานเรื่อง Managing Coasts with Natural Solution: Guidelines for Measuring and Valuing the Coastal Protection Services of Mangroves and Coral Reefs (WAVES Technical Report, January 2016) ³ และ องค์การระหว่างประเทศ Partnerships in Environmental Management for the Seas of East Asia (PEMSEA) ได้นำเสนอแนวทางการจัดการชายฝั่งแบบบูรณา

¹ United Nations. (2014) *System of Environmental-Economic Accounting 2012 – Central Framework*. (T/ ESA/ STAT/ Ser.F/ 109). United Nation (UN), European Union (EU), Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), International Monetary Fund (IMF), Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), and the World Bank.

² Matius Suparmoko (2016) “The Role of the Ocean Economy in the National Income Accounts of Indonesia.” *Journal of Ocean and Coastal Economics*. Volume 2 Special Issue: Oceans and National Income Accounts: An International Perspective, Article 11 (February). ได้พยายามที่จะนำเสนอให้รัฐบาลอินโดนีเซียจัดทำบัญชีรายได้ประชาชาติที่แยกกิจกรรมเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ออกมาให้ชัดเจน กว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจของอินโดนีเซียเกี่ยวข้องกับ Ocean Economy ค่อนข้างมาก เช่น การประมง การท่องเที่ยว การขนส่งทางเรือภายในประเทศและอุตสาหกรรมต่อเรือ เป็นต้น

³ World Bank. (2016) *Managing Coasts with Natural Solutions: Guidelines for Measuring and Valuing the Coastal Protection Services of Mangroves and Coral Reefs*. M. W. Beck and G-M. Lange, editors. Wealth Accounting and the Valuation of Ecosystem Services Partnership (WAVES), World Bank, Washington, DC

การ (Integrated coastal management: ICM) มานานกว่า 20 ปีแล้ว โดยให้ความสำคัญกับกลไกการร่วมมือกันของภาคส่วนต่างๆ การกำหนดกรอบการวางนโยบายและกลยุทธ์ รวมทั้งแนวทางชักชวนภาคธุรกิจเข้าร่วมกิจกรรมกับภาครัฐและภาคสังคม⁴

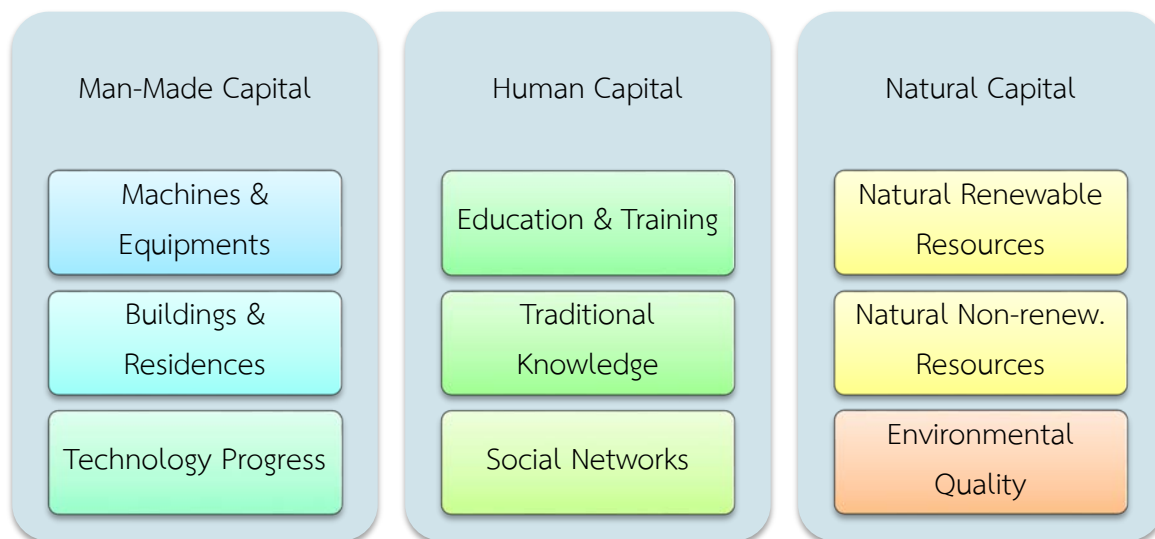
2.2 แนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนของการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กรอบแนวคิดทฤษฎีของการศึกษาเรื่อง “แนวโน้มของการพัฒนาจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย เพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” ครั้งนี้จะใช้แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่คำนึงถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสในการพัฒนาในอนาคต (หรือ Opportunity Approach) กล่าวคือ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจะต้องอาศัยปัจจัยทุน (capital) ในการพัฒนาศักยภาพของสังคมในสามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้

ปัจจัยทุนของสังคมโดยรวม (total capital stock: TK) ประกอบด้วย 3 ส่วนใหญ่ ได้แก่ (1) ปัจจัยทุนที่มนุษย์สร้าง (man-made capital stock: K_m) หมายถึง เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์การผลิต และ อาคารสิ่งปลูกสร้าง รวมถึง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆ ที่ใช้ในการดำรงชีพทั้งสำหรับวิถีชีวิตประจำวันและสำหรับการประกอบอาชีพ (2) ปัจจัยทุนมนุษย์ (human capital: K_h) หมายถึง การลงทุนในการพัฒนาทักษะการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ตลอดจน การเสริมสร้างองค์ความรู้ (ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น/ดั้งเดิม กับภูมิปัญญาสมัยใหม่) อีกทั้งยังอาจหมายรวมถึง “ทุนทางสังคม” หรือ การสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้อันนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพหรือความสามารถของปัจเจกชนและกลุ่มบุคคลในการผลิตเพื่อหารายได้และเพื่อความอยู่สุขของสังคม และ (3) ปัจจัยทุนธรรมชาติ (natural capital: K_n) หมายถึง ปริมาณทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่ในสังคม ซึ่งมีทั้งที่เป็นทรัพยากรประเภทใช้แล้วหมดไปหรือไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ง่าย (non-renewable resources) และที่เป็นทรัพยากรประเภทหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ (renewable resources) และ คุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่ดี (ภาพที่ 2.1)

⁴ PEMSEA (2015) *Blue Economy for Business in East Asia: Towards an Integrated Understanding of Blue Economy*. Supported by Global Environment Fund, UNDP, World Bank. Partnerships in Environmental Management for the Seas of East Asia (PEMSEA). Quezon City, Philippines. www.pemsea.org

ภาพที่ 2.1 ประเภทของปัจจัยทุน (capital stock) ในสังคมสำหรับการพัฒนา

กล่าวอีกนัยหนึ่ง $TK = K_m + K_h + K_n$

หากสังคมสามารถรักษาระดับ TK ให้คงเดิมไว้ ก็จะทำให้สังคมพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปหรือเติบโตในอัตราคงที่ แต่หากสังคมสามารถเพิ่มปริมาณและคุณภาพของ TK ได้ ก็จะทำให้สังคมมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น โดยที่อนุญาตให้มีการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของปัจจัยทุนรวม เช่น การเพิ่มปัจจัยทุนที่มนุษย์สร้าง (เพิ่ม K_m) และ การเพิ่มบุคลากรที่มีทักษะ (เพิ่ม K_h) เพื่อทดแทนการลดลงของปัจจัยทุนธรรมชาติ (ลด K_n) โดยแนวคิดนี้ต่อมามีชื่อเรียกว่า แนวคิดการพัฒนายั่งยืนแบบอ่อน (weak sustainability) เนื่องจากไม่ได้เข้มงวดกับการควบคุมปริมาณหรือคุณภาพของปัจจัยทุนธรรมชาติ

แนวคิดการควบคุมปริมาณหรือคุณภาพของปัจจัยทุนธรรมชาติอย่างเข้มงวด นักวิชาการบางท่านเรียกว่าเป็นการพัฒนายั่งยืนแบบเข้มข้น (strong sustainability) กล่าวคือ การรักษาปริมาณหรือคุณภาพของปัจจัยทุนธรรมชาติ (K_n) ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือในระดับปลอดภัย หรือที่เรียกว่า Critical Level ตัวอย่างเช่น การกำหนดพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเลขั้นต่ำ ที่เรียกว่า Safe Minimum Standard (SMS) ที่จะทำให้สิ่งมีชีวิตในทะเลสายพันธุ์ต่างๆ (species) มีโอกาสที่จะอยู่รอดและดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งหากพื้นที่อนุรักษ์มีน้อยกว่า SMS ก็อาจจะมีความเสี่ยงที่จะทำให้ท้องที่หรือจังหวัดที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งไม่บรรลุเป้าหมายของการพัฒนายั่งยืนได้ แนวคิดของ Strong Sustainability มาจากความเชื่อที่ว่า ปัจจัยทุนทั้งสามประเภทดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถทดแทนกันได้ (non-substitution) หรือ ทดแทนกันได้ไม่สมบูรณ์ (imperfect substitution)

ในมุมมองแนวคิดการพัฒนายั่งยืนที่คำนึงถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสในการพัฒนาในอนาคต (หรือ Opportunity Approach) สำหรับบริบทการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบายได้ดังนี้

(ก) ปัจจัยทุนที่มนุษย์สร้าง (man-made capital stock: Km) หมายถึง เรือและอุปกรณ์การประมงและด้านการท่องเที่ยว เครื่องจักรอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้ง (water treatment) ของโรงงานและธุรกิจบริการ รวมทั้ง อาคารสิ่งก่อสร้างที่เกี่ยวกับกิจการด้านประมงและด้านธุรกิจบริการ

(ข) ปัจจัยทุนมนุษย์ (human capital: Kh) หมายถึง ทรัพยากรบุคคลที่มีทักษะการทำงานหรือการประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับการประมงและการท่องเที่ยว รวมทั้ง เครือข่ายทางสังคมของชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่นของตน

(ค) ปัจจัยทุนธรรมชาติ (natural capital: Kn) หมายถึง ทรัพยากรประมง (ปลาและสัตว์น้ำต่างๆ) ทั้งที่นำมาเป็นอาหารและมีได้นำมาเป็นอาหาร (แต่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ทะเล) ทรัพยากรแร่ธาตุในทะเล คุณภาพน้ำทะเลที่เหมาะสมสำหรับสัตว์ทะเลและการดำรงชีพของชุมชน หมู่เกาะต่างๆ ทั้งนี้ หากพิจารณาเกี่ยวกับ Safe Minimum Standards อาจจะถูกจัดได้อย่างน้อย 2 กรณี คือ พื้นที่อนุรักษ์ในทะเล (safe minimum conservation areas) เพื่อดำรงความหลากหลายทางชีวภาพและอาหารของมนุษย์และสัตว์น้ำ และ ปริมาณสัตว์น้ำหรือประมงที่เหมาะสม (safe minimum biomass of fishery or natural aquatic resources) เพื่อให้เกิดการเติบโตของชีวมวลทางประมงที่ยั่งยืนและเพียงพอต่อความต้องการบริโภคของประชาชน (ทั้งชุมชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวต่างถิ่น)

2.3 แนวคิดเรื่องตัวชี้วัด (indicator) เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

แนวคิดเรื่องตัวชี้วัดเศรษฐกิจสีน้ำเงินของการศึกษานี้ อาศัยแนวคิดจาก 2 ส่วนคือ ตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้ น้ำ และ ตัวชี้วัดเศรษฐกิจสีน้ำเงินของหน่วยงานต่างๆ ที่นำเสนอเรื่องเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

2.3.1 ตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้ น้ำ (Sustainable Development Goal 14: Life Below Water) มีเป้าหมายในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าประสงค์และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องดังตารางที่ 2.1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัดของการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ 14

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
เป้าประสงค์ 14.2 บริหารจัดการและปกป้องระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบทางลบที่มีนัยสำคัญ รวมถึงการสร้างความเข้มแข็งและการดำเนินการฟื้นฟูมหาสมุทร ให้คงความอุดมสมบูรณ์และมีผลิตภาพ ภายในปี 2563	ตัวชี้วัด 14.2.1 สัดส่วนของพื้นที่ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zones : EEZs) ของประเทศที่มีการบริหารจัดการโดยใช้แนวทางเชิงระบบนิเวศ
เป้าประสงค์ 14.4 ควบคุมการทำการประมงอย่างมีประสิทธิภาพ และยุติการทำการประมงเกินศักยภาพ (overfishing) การทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม และแนวทางปฏิบัติด้านการประมงที่เป็นไปในทางท าลาย รวมถึงการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการที่อยู่บนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างน้อยที่สุดให้อยู่ในระดับที่สามารถจับสัตว์น้ำได้อย่างยั่งยืนสูงสุด	ตัวชี้วัด 14.4.1 สัดส่วนของทรัพยากรสัตว์น้ำที่อยู่ในระดับความยั่งยืนทางชีวภาพ
เป้าประสงค์ 14.5 ภายในปี 2563 ให้มีการอนุรักษ์พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งอย่างน้อยร้อยละ 10 ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศและระหว่างประเทศ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุดที่มีอยู่	ตัวชี้วัด 14.5.1 ขอบเขตพื้นที่คุ้มครองทางทะเล
เป้าประสงค์ 14.6 ห้ามการอุดหนุนประมงในรูปแบบที่นำไปสู่ความสามารถในการทำการประมงมากเกินไป (overcapacity) การทำการประมงเกินศักยภาพ (overfishing) ขจัดการอุดหนุนที่นำไปสู่การทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, unreported and unregulated fishing : IUU fishing) และยับยั้งการอุดหนุนการประมงใหม่ ๆ ภายในปี 2563 โดยตระหนักถึงการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างที่เหมาะสมและมีประสิทธิผลสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด ซึ่งควรจะเป็นส่วนหนึ่งของการเจรจาการอุดหนุนประมงขององค์การการค้าโลก	ตัวชี้วัด 14.6.1 ความก้าวหน้าของการดำเนินการตามพิธีสารระหว่างประเทศในประเทศต่าง ๆ เพื่อต่อสู้กับการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม
เป้าประสงค์ 14.7 เพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่รัฐก ลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดจากการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน รวมถึงการบริหารจัดการการท าลาย การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ภายในปี 2573	ตัวชี้วัด 14.7.1 ร้อยละของผลผลิตสัตว์น้ำที่ได้จากการทำประมงอย่างยั่งยืนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและทุกประเทศ
เป้าประสงค์ 14.a เพิ่มพูนความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ พัฒนาขีดความสามารถทางการวิจัย และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเลของคณะกรรมการสมุทรศาสตร์ระหว่าง	ตัวชี้วัด 14.a.1 สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยทางด้านเทคโนโลยีทางทะเลต่องบประมาณการวิจัยทั้งหมด

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
ประเทศ (Intergovernmental Oceanographic Commission) เพื่อฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของมหาสมุทรและเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพในทะเล เพื่อสนับสนุนการพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	
เป้าประสงค์ 14.b ชาวประมงพื้นบ้านขนาดเล็กสามารถเข้าถึงทรัพยากรทางทะเลและตลาด	ตัวชี้วัด 14.b.1 ความก้าวหน้าของประเทศต่าง ๆ ในการบังคับใช้กฎหมาย ข้อบังคับ นโยบาย และกรอบการดำเนินงานของหน่วยงานที่ตระหนักและปกป้องสิทธิการเข้าถึงสำหรับการทำการประมงขนาดเล็ก
เป้าประสงค์ 14.c เพิ่มการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนโดยดำเนินการตามกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งปรากฏในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (United Nations Convention on the Law of the Sea : UNCLOS) ซึ่งเป็นกรอบทางกฎหมายสำหรับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน	ตัวชี้วัด 14.c.1 จำนวนประเทศที่มีความก้าวหน้าในการให้สัตยาบัน การยอมรับ และกรอบการดำเนินงานของสถาบัน รวมถึงพิธีสารเกี่ยวกับมหาสมุทรที่ดำเนินการตามกฎหมายระหว่างประเทศ ตามที่ปรากฏในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (United Nations Convention on the Law of the Sea : UNCLOS) ระบุถึงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน

ที่มา: สรุปจากเอกสาร เป้าหมายการพัฒนาการประมงอย่างยั่งยืนของไทยภายใต้วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. 2573 โดย ญัฐริยา เกียรติไพบูลย์ กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.3.2 ตัวชี้วัดเพื่อประเมินการเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

ในการทบทวนรายงานด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงินของ PEMSEA (2012)⁵ ได้นำเสนอตัวชี้วัดเพื่อประเมินการก้าวเข้าสู่ “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” ผ่านการกำหนดนโยบายและมาตรการ รวมทั้งการสนับสนุนด้านงบประมาณ เพื่อพัฒนาให้ท้องที่หรือจังหวัดที่ติดทะเล (ระดับชาติและระดับท้องถิ่น) ให้ยั่งยืน และการป้องกันผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (เช่น อุทกภัย และवादภัย) ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ติดทะเล ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานสำคัญในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง การออก

⁵ PEMSEA (2012) Sustainable Development Strategy for the seas of East Asia (SDS-SEA) Implementation Plan 2012 – 2016. Supported by Global Environmental Fund (GEF), UNDP, and UNOPS.

กฎระเบียบ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชน ด้วยแนวคิดการพัฒนาป้องกันและอนุรักษ์ชายฝั่งแบบบูรณาการ (Integrated Coastal Management: ICM) และการบริหารจัดการน้ำตลอดลุ่มน้ำจนถึงทะเลแบบองค์รวม (Integrated River Basin and Coastal Area Management: IRBCAM) โดยตัวอย่างของตัวชี้วัดในการประเมินการก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงินประกอบด้วย “ร้อยละของชายฝั่งที่มีการป้องกันและอนุรักษ์ชายฝั่งอย่างบูรณาการ” (เช่น ร้อยละ 20 ของชายฝั่ง ที่ต้องมีการนำมาตรการ ICM มาประยุกต์ใช้) และ “จำนวนชุมชนที่ได้รับการอบรมและประยุกต์มาตรการ ICM” (เช่น อย่างน้อย 10 ชุมชน) “สัดส่วนพื้นที่ที่มีการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์และพืชทางทะเล” (เช่น ร้อยละ 10 ของชุมชนที่มีกิจกรรมอนุรักษ์ฯ) “การลดปริมาณขยะในลำน้ำที่ออกสู่ทะเล” (เช่น อย่างน้อย 5 กลุ่มน้ำสาขาย่อย มีการจัดการแบบ IRBACM) เป็นต้น [PEMSEA, 2012: 24 - 34]

สำหรับโครงการศึกษารั้วนี้ ได้นำแนวคิดของ PEMSEA (2012) มาเป็นแนวทางในการกำหนดตัวชี้วัดของประเทศไทยที่อาจจะบ่งบอกศักยภาพในการพัฒนาสังคมหรือท้องที่เข้าสู่ “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone)” ในระดับประเทศและระดับท้องที่ ซึ่งควรจะประกอบด้วย

(1) สัดส่วนรายได้ของกิจกรรมที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เช่น รายได้จากการประมงน้ำเค็ม รายได้จากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามชายฝั่งและน้ำลึก รายได้จากการท่องเที่ยวทางทะเล รายได้จากธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางทะเล (ทั้งนี้ไม่รวมรายได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมเข้าวนอุทยานและอุทยานแห่งชาติ) รายได้จากการขนส่งทางทะเล (เน้นด้านท่าเรือน้ำลึก) รายได้จากการทำนาเกลือ (salt mining) รายได้จากการเพาะปลูกสาหร่ายทะเล (seaweed) เป็นต้น

ในการศึกษานี้ จะกำหนดเกณฑ์เบื้องต้นว่า ตัวชี้วัดนี้ควรมี สัดส่วนมากกว่าร้อยละ 50 ของ Gross Provincial Product (GPP) โดยมีหลักคิดว่า หากเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับชายฝั่งและทะเลของชุมชนอย่างมาก มูลค่า GPP ของกิจกรรมเศรษฐกิจด้านทะเลและชายฝั่งจะต้องสูงกว่าร้อยละ 50 ตัวเลข “ร้อยละ 50” นี้มีความใกล้เคียงกับข้อมูลเศรษฐกิจทางทะเลของกลุ่มประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กพบว่า ร้อยละ 30 ของมูลค่าการส่งออกเป็นผลผลิตจากภาคประมงที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีความเสี่ยงสูงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ [UNEP, 2012: 20] และประเทศไทยก็ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีพื้นที่บางส่วนมีความเปราะบางจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ [UNEP, 2012: 21]⁶

⁶ UNEP (2012) **Green Economy in a Blue World: Synthesis Report**. UNEP, FAO, IMO, UNDP, IUCN, World Fish Center, GRIDArendal. สืบค้นจาก www.unep.org/greeneconomy

(2) สัดส่วนรายได้ต่อหัวประชากรของผลรวมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเล (เช่น ผลผลิตทางการประมง ผลิตภัณฑ์จากทะเล และธุรกิจการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับทะเล) อยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับสาขาการผลิตอื่นๆ

ในการศึกษานี้ จะกำหนดเกณฑ์เบื้องต้นว่า ตัวชี้วัดนี้ควรคำนวณ มูลค่า Gross Provincial Product (GPP) ต่อหัวประชากรในท้องที่หรือจังหวัด แล้วนำมาเปรียบเทียบกับว่าจังหวัดใดหรือท้องที่ใด มีสัดส่วนมากกว่ากัน

(3) สัดส่วนของกิจกรรมการผลิตและการบริโภคที่คำนึงถึงการอนุรักษ์หรือการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างชาญฉลาด (wise use)

ตัวอย่างกิจกรรมดังกล่าวได้แก่ การอนุรักษ์พันธุ์ปลาและพืชตามชายฝั่งและท้องทะเล เช่น ธนาคารปูม้า การอนุรักษ์ป่าชายเลน หญ้าทะเล พะยูน ม้าน้ำ ฯลฯ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความมั่นคงด้านอาหารของชุมชนและตลาดผลผลิตทางประมง และตัวชี้วัดความหลากหลายทางชีวภาพด้วย รวมถึง มาตรการในการจัดการการประมงที่ผิดกฎหมาย และการจัดการท่าเรือที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมรอบท่าเรือ เป็นต้น

ในการศึกษานี้ จะกำหนดเกณฑ์เบื้องต้นว่า ตัวชี้วัดนี้ควรมี สัดส่วนมากกว่าร้อยละ 10 ของ Gross Provincial Product (GPP)

ทั้งนี้ คาดว่าในสัดส่วนของกิจกรรมทางเศรษฐกิจด้านทะเลและชายฝั่งดังกล่าวในตัวชี้วัดข้อ (1) นั้น ควรจะต้องมีกิจกรรมที่คำนึงถึงการอนุรักษ์หรือการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างชาญฉลาดอยู่อย่างน้อยร้อยละ 10 ของ GPP (โดยอีกร้อยละ 40 ของ GPP ดังกล่าวในตัวชี้วัดข้อ (1) อาจมาจากกิจกรรมที่ไม่คำนึงถึงการอนุรักษ์อย่างแท้จริงก็ได้ หรือไม่สามารถสืบค้นข้อมูลได้) อนึ่ง กิจกรรมการผลิตและการบริโภคที่คำนึงถึงการอนุรักษ์หรือการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างชาญฉลาดบางประเภทอาจจะไม่ปรากฏใน GPP ก็ได้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่อยู่ในขั้นตอนของการเตรียมวัตถุดิบหรือขั้นตอนการผลิตสินค้าขั้นกลาง (มิได้ปรากฏในขั้นตอนสุดท้ายก่อนถึงผู้บริโภค ตามหลักการคำนวณ GPP)

(4) สัดส่วนงบประมาณในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ทั้งจากหน่วยงานของภาคเอกชนและภาครัฐ เช่น การจัดการน้ำเสียที่ปล่อยทิ้งลงทะเล การบริหารจัดการปริมาณน้ำจืดและระดับน้ำเค็ม การบริหารจัดการระบบระบายน้ำฝนลงทะเล การจัดการมลพิษทางทะเลจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (เช่น ขยะและมลพิษจากเรือ)

ในการศึกษานี้ จะกำหนดเกณฑ์เบื้องต้นว่า ตัวชี้วัดนี้ควรมี สัดส่วนมากกว่าร้อยละ 5 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมดในจังหวัดหรือในท้องที่นั้นๆ โดยสัดส่วนร้อยละ 5 นี้มีพื้นฐานมาจากสัดส่วนของงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2559 (2.776 ล้านล้านบาท) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 1.29) กรมชลประทาน (ร้อยละ 1.68) กรมเจ้าท่า (ร้อยละ 0.20) กรมโยธาธิการและผังเมือง (ร้อยละ 0.90) กรมโรงงานอุตสาหกรรม (ร้อยละ 0.02) และองค์การจัดการน้ำเสีย (ร้อยละ 0.12) ซึ่งรวมกันประมาณร้อยละ 4.20 ทั้งนี้ยังไม่รวมงบประมาณแผ่นดินในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่

อาจจะใช้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และยังไม่รวมงบประมาณของภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(5) สัดส่วนงบประมาณในการป้องกันการเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (maintenance or restoration of environmental functions) เช่น การป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง (coastal protection) นอกจากเพื่อปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและรักษาความหลากหลายทางชีวภาพให้เหมาะสมแล้ว ยังสามารถคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนหรือชุมชนในท้องถิ่นๆ ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงผลกระทบด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงของท้องที่ในการเผชิญกับปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง (coastal erosion) การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำจืดและน้ำเค็ม (inundation) บริเวณชายฝั่งและปากแม่น้ำ/ทะเลสาบ เป็นต้น

ในการศึกษานี้ จะกำหนดเกณฑ์เบื้องต้นว่า ตัวชี้วัดนี้ควรมี สัดส่วนมากกว่าร้อยละ 5 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมดในจังหวัดหรือในท้องที่นั้นๆ โดยสัดส่วนร้อยละ 5 นี้มีพื้นฐานมาจากสัดส่วนของงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2559 (2.776 ล้านล้านบาท) ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ในตัวชี้วัดที่ (4) อย่างไรก็ดี สัดส่วนกิจกรรมในข้อนี้จะเน้นที่งบประมาณแผ่นดินในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่อาจจะใช้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และงบประมาณของภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งกิจกรรมสำหรับตัวชี้วัดนี้มักเป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการแก้ไขหรือปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน (เช่น เชื้อเพลิงป้องกันการกัดเซาะ) แต่จะเน้นที่กิจกรรมการสร้างภูมิคุ้มกันหรือการเตรียมการปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมด้านการอบรมและสร้างความตระหนักรู้ ของภาคชุมชนและภาคธุรกิจเอกชน อันนำไปสู่การปรับตัวและป้องกันการเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งเป็นฐานทรัพยากรในการประกอบอาชีพหรือดำรงชีพของชุมชนและธุรกิจเอกชน ตัวอย่างของการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จของชุมชนในเกาะมาดากัสการ์ (Madagascar) และ ประเทศแกมเบีย (Gambia) [UNEP, 2015]⁷

(6) สัดส่วนพื้นที่การใช้ประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่งต่อพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดหรือท้องที่ (coastal and marine conservation area) อยู่ในระดับสูงกว่าจังหวัดหรือท้องที่อื่นๆ เช่น พื้นที่ป่าชายเลนพื้นที่ท้องที่เชิงนิเวศ พื้นที่ประมงชายฝั่ง พื้นที่ประมงเชิงพาณิชย์ เป็นต้น ทั้งนี้ได้พิจารณาพื้นที่การใช้ประโยชน์ในทะเล เช่น การขุดเจาะก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย และเส้นทางเดินเรือทะเล เป็นต้น

ในการศึกษานี้ จะกำหนดเกณฑ์เบื้องต้นว่า ตัวชี้วัดนี้คือ สัดส่วนของพื้นที่การใช้ประโยชน์ทางทะเลต่อพื้นที่ของจังหวัดหรือท้องที่ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับว่าจังหวัดใดหรือท้องที่ใดมีสัดส่วนมากกว่ากัน

⁷ UNEP (2015) *Blue Economy: Sharing Success Stories to Inspire Change*. สืบค้นจาก www.unep.org/greeneconomy

2.4 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นยุทธศาสตร์ฉบับแรกของไทยตามรัฐธรรมนูญ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” สำหรับการรักษาทรัพยากรทางทะเลเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เรื่องการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล เพื่อให้ผลประโยชน์สามารถดำรงอยู่ได้ โดยส่งเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งของกองทัพ หน่วยงานเกี่ยวข้อง และ ภาคประชาชน ให้สามารถพัฒนาสมุททานุภาพของประเทศ ควบคู่ไปกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการสมุทรภิบาลในการบริหารจัดการ ปกป้อง และดูแลรักษาผลประโยชน์ทั้งหมดของชาติ เสริมสร้างและบริหารจัดการความมั่นคงทั้งชายแดนทางบก ทะเลอาณาเขต และเขตเศรษฐกิจจำเพาะของไทยอย่างบูรณาการและเป็นระบบ รวมไปถึงการพัฒนาระบบเฝ้าตรวจติดตามระบบตรวจคนเข้าเมือง การสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทางบก และการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาเขตแดนทางทะเล กำหนดพื้นที่อนุรักษ์อย่างถูกต้องและเป็นระบบ สร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชนในเรื่องการให้ความสำคัญกับฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ การจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม

แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยกำหนด เป้าหมาย ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ไว้ดังตารางที่ 2.2 และตารางที่ 2.3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 เป้าหมาย ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ 20 ปี
ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
- อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล - ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ - ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล ภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ - ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากร-ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมบนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล	- การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม - สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู - พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม - ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ

ตารางที่ 2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	
ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก	ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย
1. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว	1.1 เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 1.2 อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด 1.3 อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำ ธรรมชาติทั่วประเทศ 1.4 รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 1.5 ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน
2. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล	2.1 เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล 2.2 ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ 2.3 ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม 2.4 ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม
3. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ	3.1 ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 3.2 มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 3.3 มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของภาครัฐและภาคเอกชน 3.4 พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
4. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง	4.1 จัดทำแผนผังภูมิโนเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมิโนเวศอย่างเป็นเอกภาพ 4.2 พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิโนเวศอย่างยั่งยืน 4.3 จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล 4.4 สงวนรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน 4.5 พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	
ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก	ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย
	ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น 4.6 เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม และยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ
5. พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	5.1 พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ 5.2 เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ ให้ทัดเทียมกับระดับสากล 5.3 พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 5.4 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน 5.5 พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชน ในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร
6. ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ	6.1 ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย 6.2 พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม 6.3 จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ 6.4 พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

จะเห็นได้ว่าได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเลแยกไว้อย่างชัดเจน (ยุทธศาสตร์หลักที่ 2 จากตารางด้านบน) มุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการสร้างการเติบโตของประเทศจากกิจกรรมทางทะเลที่หลากหลายควบคู่ไปกับการดูแลฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งหมด ภายใต้อำนาจและสิทธิประโยชน์ของประเทศที่พึงมีพึงได้ เพื่อความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยมุ่งเน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องทะเลที่ถูกต้องและเพียงพอ เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละยุทธศาสตร์ย่อย สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล โดยเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจภาคทะเล ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงทรัพยากร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชน พร้อมทั้งส่งเสริมและสร้างเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล พร้อมรับมือกับผลจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตลอดจนเศรษฐกิจภาคทะเล การปรับตัวต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลง และมีการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศที่เป็นมาตรฐาน มีระบบเศรษฐศาสตร์และเครื่องมือทางการคลังที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบโดยผู้ใช้ประโยชน์ หรือต่อผู้ทำความเสียหายต่อทรัพยากร รวมถึงมีกลไกการบริหารจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลและในทะเลที่มีประสิทธิภาพ มีฝั่งชายฝั่งและฝั่งทะเลชัดเจน กำหนดพื้นที่การพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสอดคล้องกับสภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากรในพื้นที่

2. ปรับปรุง พื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ โดยรักษาแนวปะการัง ป่าชายเลน แหล่งหญ้าทะเล มีพื้นที่คุ้มครองทางทะเลที่มีประสิทธิภาพในรูปแบบต่างๆ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชนในการดูแลจัดการพื้นที่พัฒนากลไกคุ้มครองสัตว์ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ การท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ที่มีมาตรฐานระดับสากล พร้อมทั้งมีระบบควบคุมและตรวจสอบผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ มีระบบตรวจสอบ แจ้งเตือน ติดตาม และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพในปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบต่อระบบนิเวศ มีการศึกษาวิจัยเรื่องทะเลอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาฐานข้อมูลเป็นคลังรวมความรู้ด้านผลประโยชน์ทางทะเล

3. พื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม โดยจัดการชายฝั่งประเทศไทยทั้งหมดแบบบูรณาการ ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกัน แก้ไขปัญหา และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งที่เหมาะสม มีแผนแม่บทกำหนดวิธีการจัดการในแต่ละพื้นที่สำคัญทั่วประเทศ มีการลดพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งที่เหมาะสม รวมถึงการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งในบริเวณที่ยังไม่เกิดปัญหา

4. พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการท่องเที่ยวทางทะเลมีการคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ การลดความเหลื่อมล้ำและดูแลประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ การดูแลความปลอดภัยนักท่องเที่ยวทางทะเล พัฒนาท่าเรือทั้งระบบให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลรูปแบบใหม่ พัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางท่าเรือสำราญในภูมิภาค การจัดทำแหล่งท่องเที่ยวด้านน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวในอนาคต ส่งเสริมให้ประเทศเป็นศูนย์กลางด้านพาณิชย์นาวีของภูมิภาค พัฒนาการเดินเรือสินค้าตามแนวชายฝั่งให้เติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการประมงทรัพยากรประมง เพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับศักยภาพ การทำประมงที่คำนึงถึงความสมดุลของทรัพยากร ควบคุมและยกเลิกเครื่องมือประมงที่ทำลายล้าง และป้องกันไม่ให้เรือประมงผิดกฎหมาย ทั้ง

จากภายในและภายนอกประเทศเข้ามาทำ การประมงที่ผิดกฎหมาย เร่งพัฒนาการจัดการด้านการเพาะเลี้ยงในทะเล ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ทางทะเล การศึกษาวิจัยเพื่อนำความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาพัฒนาการประมงครบวงจร เพื่อให้ประเทศยังคงเป็นผู้นำด้านการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ประมงมูลค่าสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

จากการทบทวนแผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2564) โดยเฉพาะกลุ่มจังหวัดที่มีชายทะเลและที่เศรษฐกิจพึ่งพิงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น ต่างให้ความสนใจในการพัฒนาเศรษฐกิจที่พึ่งพิง “การท่องเที่ยว” และ “การประมง” ตามศักยภาพของพื้นที่ในจังหวัดนั้นๆ (ตารางที่ 2.4) อย่างไรก็ตาม บางกลุ่มจังหวัดได้กล่าวถึงการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว (เช่น ยุทธศาสตร์จังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา พัทลุง ปัตตานี กระบี่ ตรัง สตูล) การพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียว (เช่น จังหวัดชลบุรี นครศรีธรรมราช) หรือเมืองสีเขียว (เช่น กรุงเทพมหานคร) และ การท่องเที่ยวสีเขียว (เช่น กระบี่) ดังรายละเอียดปรากฏในภาคผนวก

อย่างไรก็ดี การพัฒนาตามแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียวของยุทธศาสตร์จังหวัดดังกล่าว ส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องการเพิ่มพื้นที่สีเขียว การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ การใช้พลังงานหมุนเวียน และการจัดการขยะ ส่วนเรื่องการท่องเที่ยวจะเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นหลัก ยังไม่มีบริบทในเรื่องเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในทะเลเพื่อเป็นแหล่งอาหารและรายได้ของชุมชน รวมทั้งการจัดการท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่งของภาคเอกชนที่ชัดเจน (ยกเว้นกระบี่ที่มีเน้นยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวสีเขียว)

อนึ่ง การทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ยังไม่เป็นหมวดหมู่เดียวกัน เนื่องจากยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดในระดับกลุ่มจังหวัดเป็นการแบ่งตามระบบกระทรวงมหาดไทย ในขณะที่ การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในระบบการแบ่งเขตการบริหารจัดการตามระบบของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบ.ทช.)

นอกจากนี้ การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อาศัย พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558

ตารางที่ 2.4 สรุปแผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด 5 ปี (2561 – 2564)

กลุ่มจังหวัด	วิสัยทัศน์	เป้าประสงค์รวม	ประเด็นยุทธศาสตร์
แผนพัฒนากลุ่ม จังหวัดภาค ตะวันออก (ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด) เทียบกับ กลุ่มจังหวัด ส.บ.ทช. 1 (ระยอง จันทบุรี ตราด) และ ส.บ.ทช. 2 (ชลบุรี และ จังหวัดอื่นๆ)	ฐานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมสีเขียว นำในอาเซียน ฐานการ ผลิตและจำหน่ายผลไม้ ประมงและปศุสัตว์ เพื่อการส่งออก แหล่ง ท่องเที่ยวชายทะเล นานาชาติเชิงนิเวศ เชิง เกษตร เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวโดย ชุมชน พื้นที่เศรษฐกิจ ใหม่ชายแดนเชื่อมโยง กับประเทศเพื่อนบ้าน และประตูสู่เศรษฐกิจ โลก	1. เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออกขยายตัวอย่าง ต่อเนื่อง สมดุล มีเสถียรภาพ และสามารถแข่งขันได้ทั้งใน และต่างประเทศ 2. เป็นศูนย์กลางธุรกิจ การค้า การลงทุน การขนส่ง และ โลจิสติกส์ระดับนานาชาติ พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 3. ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมมีความอุดม สมบูรณ์เพิ่มขึ้นและมีการใช้ ประโยชน์อย่างยั่งยืนโดยทุก ภาคส่วนมีส่วนร่วมใน กระบวนการบริหารจัดการ	1. ปรับปรุง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวให้ หลากหลายเชื่อมโยงการท่องเที่ยว ในกลุ่ม จังหวัดอย่างยั่งยืน (จังหวัด ชลบุรี) 2. อำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดเตรียมระบบโครงข่าย บริการ พื้นฐานบริเวณเขตเศรษฐกิจ ชายแดนให้ได้มาตรฐานรองรับการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน (จังหวัด ตราด) 3. ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ ประโยชน์โครงข่ายการคมนาคม ขนส่งในพื้นที่ให้มากขึ้น สนับสนุน การเป็น ประตูสู่เศรษฐกิจโลก รวมทั้งดึงดูดการลงทุนมาสู่พื้นที่ 4. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตรและผลิตภัณฑ์ให้ได้ มาตรฐานสอดคล้องกับ ความต้องการทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ (จังหวัดจันทบุรี) 5. ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีการใช้ เทคโนโลยีสะอาดในการผลิต และ คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและ สิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้เกิดความ ขัดแย้งกับชุมชน การเกษตร และ การท่องเที่ยว (จังหวัดระยอง)
แผนพัฒนากลุ่ม จังหวัดภาคกลาง ตอนกลาง (ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี)	เส้นทางการค้าการ ลงทุนไปสู่อินโดจีน ฐานการผลิต อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และนวัตกรรมเกษตร แปรรูประดับประเทศ	1. เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมี เสถียรภาพ 2. เพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันให้มีความพร้อมเข้าสู่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และสากล	1. พัฒนาระบบโลจิสติกส์และ ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุน ภาคตะวันออกไปสู่อินโดจีนและ รองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2. ส่งเสริมและสนับสนุนการนำ

กลุ่มจังหวัด	วิสัยทัศน์	เป้าประสงค์รวม	ประเด็นยุทธศาสตร์
สมุทรปราการ สระแก้ว) เทียบเคียงกับ กลุ่มจังหวัด สบ.ทช. 2 (ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และ กรุงเทพฯ)	แหล่งผลิตสินค้าเกษตร ปลอดภัย เส้นทาง ท่องเที่ยวธรรมชาติ สุขภาพ และวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ สมบูรณ์		นวัตกรรมมาใช้ในการผลิต ระบบ การตลาด และโครงสร้างพื้นฐาน ทางการเกษตรให้สอดคล้องกับ สภาพพื้นที่ (Zoning) เพื่อให้สินค้า เกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานสากล เชื่อมโยงตลาดรองรับการค้าเสรี 3. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว และ บริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้ มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สุขภาพ และ วัฒนธรรม 4. ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิง นิเวศ และนวัตกรรมเกษตรแปรรูป และสมุนไพร พลังงานทดแทน และ ยกระดับมาตรฐานฝีมือแรงงานและ กลุ่มเกษตรกร สร้างบรรยากาศที่ เอื้อต่อการลงทุนอุตสาหกรรมใหม่ (New S -Curve) 5. อนุรักษ์ ป่าไม้ พัฒนาและปกป้อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ต่อ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่าง ยั่งยืน
แผนพัฒนากลุ่ม จังหวัดภาคกลาง ตอนล่าง 2 (สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์) เทียบเคียงกับ กลุ่มจังหวัด สบ.ทช. 2 (สมุทรสาคร สมุทรสงคราม	เป็นฐานการผลิตใน ภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และการ ท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	1. มีโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยง สนับสนุนการค้าและการ ลงทุนอย่างครอบคลุมและ เป็นระบบ 2. ทรัพยากรสัตว์น้ำที่เพิ่มขึ้น 3. สินค้าเกษตรมีคุณภาพ ปลอดภัยและได้ มาตรฐานสากล 4. รายได้จากการท่องเที่ยว สินค้า และ บริการที่เพิ่มขึ้น 5. การกีดเขาชายฝั่งทะเลที่ ได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสม กับสภาพพื้นที่	1. การสร้างต้นทุนทางทรัพยากรภาค การเกษตร 2. โครงสร้างพื้นฐานและศักยภาพ สินค้าและบริการเพื่อการท่องเที่ยว การค้า และ พื้นที่ทางเศรษฐกิจ 3. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม 4. การเพิ่มศักยภาพอุตสาหกรรมด้วย นวัตกรรม (innovation) และ แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (creative economy) อย่างยั่งยืน

กลุ่มจังหวัด	วิสัยทัศน์	เป้าประสงค์รวม	ประเด็นยุทธศาสตร์
และ อื่นๆ) กับ สบ.ทช. 3 (เพชรบุรี และ ประจวบฯ)		6.สินค้าอุตสาหกรรมสามารถ แข่งขันได้และมี มาตรฐานสากล	
แผนพัฒนากลุ่ม จังหวัดภาคใต้ฝั่ง อ่าวไทย (ชุมพร สุราษฎร์ฯ นครศรีธรรมราช พัทลุง) เทียบเคียงกับ กลุ่มจังหวัด สบ.ทช.4 (ชุมพร สุราษฎร์ฯ) และ สบ.ทช. 5 (นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี และ นราธิวาส)	ศูนย์กลางการเกษตร การท่องเที่ยวนานาชาติ มีระบบโลจิสติกส์ที่ สมบูรณ์ เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม	1. กลุ่มจังหวัดเป็นศูนย์กลางการ ผลิตและแปรรูป ยางพารา ปาล์มน้ำมันของประเทศ 2. เป็นกลุ่มจังหวัดชั้นนำด้านการ ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำเศรษฐกิจ และ การเลี้ยง สัตว์เศรษฐกิจที่มีความโดดเด่นในพื้นที่ 3. กลุ่มจังหวัดเป็นสถานที่ ท่องเที่ยว นานาชาติที่มีคุณภาพ และมีความหลากหลายของ รูปแบบการท่องเที่ยว 4. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและ ระบบโลจิสติกส์ ที่มีศักยภาพ ในการรองรับการพัฒนาต่าง ๆ ของกลุ่ม 5. กลุ่มจังหวัดมี ทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีสิ่งแวดล้อม สภาพสังคมที่ดี	1. พัฒนาการผลิต แปรรูป และการ บริหารจัดการ พืชเศรษฐกิจหลัก (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ไม้ผล) 2. การเพิ่มผลผลิตจากการประมง ชายฝั่ง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เศรษฐกิจ และการเลี้ยงสัตว์ เศรษฐกิจที่มีความโดดเด่นในพื้นที่ 3. พัฒนาสู่การเป็นสถานที่ท่องเที่ยว นานาชาติที่มีคุณภาพ และมีความ หลากหลายของรูปแบบการ ท่องเที่ยว 4. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน การ ขนส่งและโลจิสติกส์เพื่อรองรับการ พัฒนาของกลุ่มจังหวัด 5. การพัฒนาสู่การเป็นเมืองสีเขียว และสังคมคุณภาพ
แผนพัฒนากลุ่ม จังหวัดภาคใต้ฝั่ง อ่าวไทย (ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง) เทียบเคียงกับ กลุ่มจังหวัด สบ.ทช. 6 (ระนอง พังงา ภูเก็ต) และ สบ.ทช. 7	การท่องเที่ยวที่มี คุณภาพ ระดับโลก บนฐาน ความเข้มแข็งของภาค เกษตรและชุมชน อย่าง ยั่งยืน	1. มีศักยภาพและขีดความ สามารถในการแข่งขันสูงทั้ง ด้านการท่องเที่ยวและภาค เกษตร เพื่อสร้างรายได้และ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ 2. ชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนมีความมั่นคงใน คุณภาพชีวิตที่ดี 3. บุคลากรด้านการท่องเที่ยวและ ภาคเกษตรได้รับการพัฒนาให้มี ศักยภาพเพิ่มขึ้น 4. มีระบบการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ	1. พัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวให้มี มาตรฐานอย่างยั่งยืน 2. การพัฒนาระบบและสร้าง มูลค่าเพิ่มให้สินค้าภาคเกษตร ประมง และปศุสัตว์ ที่มีศักยภาพใน พื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเกิดความ เข้มแข็งอย่างยั่งยืน 3. การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพ ต้นทุนมนุษย์เพื่อนำไปสู่การพัฒนา ที่ยั่งยืน

กลุ่มจังหวัด	วิสัยทัศน์	เป้าประสงค์รวม	ประเด็นยุทธศาสตร์
(กระบี่ สตูล และ ตรัง)		สิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อคงความ อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน 5.มีการอนุรักษ์ประเพณี และ วัฒนธรรมอันทรงคุณค่าให้คง ความเป็นอัตลักษณ์แห่งอันดา มัน	
แผนพัฒนากลุ่ม จังหวัดภาคใต้ ชายแดน (สตูล สงขลา ปัตตานี นราธิวาส ยะลา) เทียบกับ กลุ่มจังหวัด สบ.ทช. 5 (สงขลา ปัตตานี นราธิวาส และ จังหวัดอื่นๆ) และ สบ.ทช. 7 (กระบี่ สตูล และ ตรัง)	เมืองยางพารา การค้า ชายแดน และการ ท่องเที่ยวเชื่อมโยง อาเซียนอย่างยั่งยืน	1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่ม จังหวัดภาคใต้ชายแดน (GRP) มีมูลค่าเพิ่มขึ้น	1. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง ธรรมชาติและวัฒนธรรม 2. ส่งเสริมการค้า การลงทุน พัฒนา โครงข่ายคมนาคม/ระบบโลจิสติกส์ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และวางระบบป้องกัน สาธารณภัย 3. พัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตและกระบวนการสร้าง มูลค่าเพิ่มสินค้ายางพารา และ การตลาดอย่างเป็นระบบครบวงจร

2.6 หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มี 4 หน่วยงานที่สำคัญ ได้แก่ กรมประมง องค์การสะพานปลา กรมเจ้าท่า และ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งมีบทบาทในการควบคุมกิจกรรมให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐ และการจัดเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลด้านการดำเนินงาน โดยหน่วยงานเหล่านี้มีพันธกิจที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

(1) กรมประมง

กรมประมงเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรเพื่อ "เป็นองค์กรที่มุ่งพัฒนา และบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการประมงที่ยั่งยืน" พันธกิจของกรมประมง ได้แก่ (1) ส่งเสริมและผลักดันให้มีการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำอย่างมีประสิทธิภาพในการผลิตทุกระดับ (2) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการผลิตสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ตลอดห่วงโซ่การผลิตให้ได้มาตรฐานของไทยและสากล (3) กำกับและควบคุมการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ เพื่อให้มีผลผลิตใช้อย่างยั่งยืนและคงความหลากหลาย ทั้งสร้างการมีส่วนร่วมของชาวประมง และภาคประชาชน ในภาคการจัดการทรัพยากรในชุมชน (4) ส่งเสริมและผลักดันให้ศึกษาวิจัยทางวิชาการทุกสาขาการประมง รวมทั้งการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ที่ต่อยอดจากงานวิจัย เพื่อให้เกิดนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์และเพิ่มมูลค่า และ (5) ส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในภารกิจที่รับผิดชอบ รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของภารกิจ

หน้าที่ความรับผิดชอบสำคัญคือ (ก) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการ พระราชบัญญัติประมง พ.ศ. 2490 กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 กฎหมายว่าด้วยการ ส่งเสริมและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ปี พ.ศ.2535 กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ข) ศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทดลอง และด้านวิชาการประมงทุกสาขา (ค) สำรวจ วิเคราะห์ วิจัย แหล่งทำการประมงในน่านน้ำต่างประเทศ และดำเนินการเกี่ยวกับการทำการประมงร่วมกับประเทศอื่นๆ และ (ง) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกี่ยวกับการประมง

กรมประมงได้กำหนดยุทธศาสตร์ 5 ปี (พ.ศ. 2560 – 2564) ไว้ 4 ยุทธศาสตร์ คือ การเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ การพัฒนาคุณภาพการผลิตสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้ยั่งยืนและคงความหลากหลาย การวิจัยและพัฒนาวิชาการและเทคโนโลยีการประมง และการพัฒนาบุคลากรและองค์กร โดยมีกลยุทธ์และเป้าประสงค์ที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ดังตารางที่ 2.5 ซึ่งไม่ได้นำเสนอรายละเอียดของยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ เพราะไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

ตารางที่ 2.5 ยุทธศาสตร์ของกรมประมง พ.ศ. 2560 - 2564

กลยุทธ์	เป้าประสงค์
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร เป้าประสงค์ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ให้กับเกษตรกรอย่างยั่งยืน	
1. ส่งเสริมระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	เพื่อให้ได้ระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและนำไปสู่ความยั่งยืน
2. ส่งเสริมการบริหารจัดการการผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด	เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลิตภาพ และมีตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอน
3. สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรเพื่อพัฒนาสู่เครือข่าย	เพื่อให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มในการบริหารจัดการระบบการผลิตและการตลาดให้มีประสิทธิภาพ
4. พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ รูปแบบและระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ	เพื่อให้มีรูปแบบและระบบการผลิตที่ลดความเสี่ยงและพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
5. วิจัย พัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต	เพื่อให้ได้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้พัฒนาระบบการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและ ลดต้นทุนการผลิต
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและตรวจสอบสินค้าประมงให้มีมาตรฐานเพื่อเพิ่มมูลค่าและความสามารถในการแข่งขัน เป้าประสงค์ พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงให้มีมาตรฐานเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน	
1. พัฒนาระบบการตรวจสอบรับรองสินค้าประมง	เพื่อพัฒนาระบบการตรวจสอบรับรองสินค้าประมงให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับมากขึ้น
2. ส่งเสริมและพัฒนากิจการผลิตสินค้าประมงให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย	เพื่อให้สินค้าประมงมีคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐานที่กำหนด
3. ส่งเสริมและพัฒนากิจการผลิตสินค้าประมงเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	เพื่อเพิ่มคุณภาพและมูลค่าของสินค้าประมงให้เป็นสินค้าอินทรีย์
4. สร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ ในการเป็นแหล่งวัตถุดิบและโอกาสด้านการตลาด	เพื่อนำงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปพัฒนาสินค้าประมงเพื่อเพิ่มความหลากหลายและ สร้างมูลค่าเพิ่ม
5. วิจัย พัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์ประมง เพื่อเพิ่มความหลากหลายและสร้างมูลค่าเพิ่ม	เพื่อนำงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปพัฒนาสินค้าประมงเพื่อเพิ่มความหลากหลายและสร้างมูลค่าเพิ่ม
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการด้านการประมงและทรัพยากรสัตว์น้ำให้มีความยั่งยืนและคงความ หลากหลาย เป้าประสงค์ บริหารจัดการทรัพยากรประมง ให้มีความอุดมสมบูรณ์และคงความสมดุลของโครงสร้าง	
1. ฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำและแหล่งที่อยู่อาศัยเพื่อสร้างสมดุลและความหลากหลาย	เพื่อให้มีทรัพยากรใช้อย่างยั่งยืน เพื่อพัฒนาระบบการตรวจสอบรับรองสินค้าประมงให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับมากขึ้น
2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากร	เพื่อสนับสนุนให้ชาวประมงมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

กลยุทธ์	เป้าประสงค์
สัตว์น้ำ	ทรัพยากร
3. ควบคุมและป้องกันการประมงให้เป็นไปตามกฎหมายและแผนระดับชาติ	เพื่อควบคุมการทำประมงให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. วิจัย พัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	เพื่อนำงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากร

(2) องค์การสะพานปลา

องค์การสะพานปลา (อสป.) เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. 2496 และจัดอยู่ในกลุ่มเกษตรกรรม และพาณิชย์-กรรม โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (ก) จัดดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของสะพานปลา ตลาดสินค้าสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมการประมง (ข) จัดดำเนินการ หรือควบคุม และอำนวยความสะดวกกิจการแพปลา การขนส่ง และกิจการอื่นๆ อันเกี่ยวกับกิจการแพปลา (ค) จัดส่งเสริมฐานะ สวัสดิการ หรืออาชีพของชาวประมง และบูรณะหมู่บ้านการประมง และ (ง) จัดส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง

องค์การสะพานปลากำหนดวิสัยทัศน์ไว้คือ “เป็นองค์กรหลักด้านตลาดสัตว์น้ำ และส่งเสริมธุรกิจประมง” และมีพันธกิจสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่

(1) ให้บริการตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่มีคุณภาพมาตรฐานถูกสุขอนามัยและเป็นธรรม โดยมีการปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมง รวมถึงระบบตลาดที่เป็นธรรม เพื่อประโยชน์ของชาวประมง ผู้ประกอบการ และผู้บริโภค

(2) ส่งเสริมฐานะสวัสดิการของชาวประมง สนับสนุนและพัฒนาอาชีพการประมงเป็นการช่วยเหลือโดยใช้เงินทุนส่งเสริมการประมง เพื่อส่งเสริมฐานะ สวัสดิการ การประกอบอาชีพ และบูรณะหมู่บ้านประมง รวมถึงสนับสนุนเงินทุนในการดำเนินงานให้กับสถาบันการประมงต่างๆ การสนับสนุนงานวิจัยด้านประมง และการให้ทุนการศึกษาแก่บุตรชาวประมง

(3) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารฐานะการเงินที่มั่นคงขององค์กร โดยการเพิ่มประสิทธิภาพในการหารายได้จากการดำเนินงานตามภารกิจ และการบริหารจัดการทรัพย์สินที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์

(4) พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยการเพิ่มขีดความสามารถบริหารจัดการ

ในปี 2555 สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจึงได้ทำการปรับปรุงแนวนโยบายผู้ถือหุ้นภาครัฐ (Statement of Directions: SOD) โดยมีแผนระยะสั้น และ แผนระยะยาวดังนี้

แผนระยะสั้น ประกอบด้วย (ก) ศึกษาบทบาทและทิศทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน (ข) นำแผนฟื้นฟูองค์กรมาปฏิบัติให้เกิดผลเป็น

รูปธรรม (ค) ให้สถาบันการเงินมาบริหารงานด้านสินเชื่อขององค์กร (ง) จัดทำแผนการบริหาร พัฒนาปรับปรุง ทรัพยากร ที่มีอยู่ในทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน ซึ่งรวมถึง การให้บริการสะพานปลาที่ถูกสุขลักษณะ และการให้ความรู้ แก่ชาวประมง (จ) ศึกษาโอกาสและผลกระทบที่เกิดจากการเปิดการค้าเสรีและ AEC ที่มีต่อองค์กร และ (ฉ) เร่งกำหนดรูปแบบ แนวทาง และวิธีดำเนินการพัฒนาสะพานปลากรุงเทพให้ชัดเจน

แผนระยะยาว ประกอบด้วย (ก) พัฒนาระบบฐานข้อมูลของเครือข่ายชาวประมง และผู้ประกอบการทางด้านธุรกิจอาหารทั้งใน/ต่างประเทศ เพื่อเป็นตัวกลางในการซื้อ-ขายสินค้าประมง และ (ข) พัฒนาการบริหารความเสี่ยงให้สามารถรองรับสถานการณ์ต่างๆ เช่น ภัยธรรมชาติ กฎระเบียบที่เข้มข้นของประเทศที่เข้าไปทำประมงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์การดำเนินงาน ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ได้แก่ การพัฒนาการตลาดสินค้าสัตว์น้ำให้ได้มาตรฐานและเป็นธรรม การเพิ่มประสิทธิภาพในการหารายได้ การเสริมสร้างสังคมประมงไทยให้เข้มแข็ง และ การเพิ่มขีดความสามารถบริหารจัดการ

(3) กรมเจ้าท่า

กรมเจ้าท่า สังกัดกระทรวงคมนาคม มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำและการพาณิชย์นาวี ให้มีการเชื่อมต่อบริการขนส่งอื่นๆ ทั้งการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า ท่าเรือ อุโมงค์เรือไทย และกิจการเกี่ยวเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว ทัวถึง และปลอดภัย ตลอดจนการสนับสนุนภาคการส่งออกให้มีความเข้มแข็ง รวมถึงการช่วยรักษาสภาพทางชลศาสตร์ที่ช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งได้อีกทางหนึ่ง

กรมเจ้าท่ากำหนดวิสัยทัศน์ คือ "มุ่งสู่การขนส่งทางน้ำและพาณิชย์นาวีที่ยั่งยืน" โดยความยั่งยืนครอบคลุมทุกมิติของการพัฒนา ปลอดภัย ศักยภาพการแข่งขัน บริการ ประสิทธิภาพ รักษาสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต ฯลฯ

พันธกิจของกรมเจ้าท่า คือ กำกับดูแลการส่งเสริมการพัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำและการพาณิชย์นาวีให้มีการเชื่อมต่อกับระบบการขนส่งอื่นๆ ทั้งการขนส่งผู้โดยสาร และสินค้า ท่าเรือ อุโมงค์เรือไทย และกิจการเกี่ยวเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว ทัวถึง และปลอดภัย ตลอดจนการสนับสนุนภาคการส่งออกให้มีความเข้มแข็ง โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (ก) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วยเรือไทย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันเรือโดนกัน กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี กฎหมายว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (ข) ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางน้ำ (ค) ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายระบบการขนส่งทางน้ำและการพาณิชย์นาวี (ง) ดำเนินการจัดระเบียบการขนส่งทางน้ำและกิจการพาณิชย์นาวี (จ) ร่วมมือและประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ

และต่างประเทศในด้านการขนส่งทางน้ำ การพาณิชย์นาวี และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศ และ (ฉ) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กรมเจ้าท่า มีแนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ดังนี้

(ก) พัฒนาและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบโลจิสติกส์ให้เพียงพอต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเชื่อมโยงกับระบบการขนส่งระบบอื่น โดยการพัฒนาท่าเรือและชุดลอกร่องน้ำ การพัฒนาพื้นที่หลังท่าเพื่อรองรับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ และสินค้าชายฝั่งทะเล เช่น การพัฒนาท่าเรือน้ำลึกปากบารา จ.สตูล, ท่าเรือน้ำลึกบริเวณชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตอนล่าง (ท่าเรือสงขลา แห่งที่ 2), ท่าเรือชุมพร และเขื่อนยกระดับน้ำเพื่อการเดินเรือในแม่น้ำเจ้าพระยาและน่าน เป็นต้น รวมถึงการพัฒนาโครงการต่อเนื่องให้แล้วเสร็จตามแผนงานที่กำหนด เช่น ท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ 2, ท่าเรือเพื่อการประหยัพลังงานที่ จ.อยุธยา และท่าเรือเนกประสงค์คลองใหญ่ จ.ตราด

(ข) พัฒนา ปรับปรุง และบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานให้มีความปลอดภัย เพียงพอต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพตลอดจนเชื่อมโยงกับการขนส่งระบบอื่น โดยการพัฒนาท่าเรือเพื่อรองรับสินค้าและผู้โดยสารทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และภูมิภาค การชุดลอกร่องน้ำ การสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่น เขื่อนป้องกันกีดเซาะ และเขื่อนป้องกันตลิ่งพัง ตลอดจนการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ร่องน้ำ ให้สามารถใช้เป็นเส้นทางสัญจรได้โดยสะดวก และปลอดภัย รวมทั้งเป็นการช่วยรักษาสภาพทางชลศาสตร์ และช่วยให้การระบายน้ำเป็นไปด้วยดี อันเป็นการช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้รวมถึงการจัดทำแผนที่ภูมิสารสนเทศเพื่อใช้ในการดูแลร่องน้ำ และยังสามารถช่วยกำกับดูแลการก่อสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและเป็นการรักษาสภาพของร่องน้ำด้วย

(ค) เพิ่มขีดความสามารถในการกำกับ ดูแลความปลอดภัยในการขนส่งทางน้ำ โดยจะเน้นในด้านการกำกับดูแล การตรวจตราการเดินเรือ รวมทั้งการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์และระบบความปลอดภัยต่างๆ ให้ทันสมัยเป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อสนับสนุนให้มีการตรวจตรา กำกับดูแล การสัญจรทางน้ำ เช่น การตรวจสภาพเรือและการออกใบอนุญาตต่างๆ ให้เป็นมาตรฐาน เพื่อให้เกิดความสะดวก ความปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม ทางน้ำ รวมทั้งเร่งรัด ผลิต พัฒนาบุคลากร และกำหนดมาตรการสนับสนุนด้านการพาณิชย์นาวีเพื่อสนับสนุนกิจการขนส่งทางน้ำและพาณิชย์นาวี

(ง) เน้นให้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศที่มีอยู่ให้มีการใช้งานให้มีประสิทธิภาพ (เน้นให้ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีการใช้งานระบบสารสนเทศอย่างจริงจัง) เพื่อนำมาช่วยในการพัฒนาระบบงานการขนส่งทางน้ำให้ได้มาตรฐาน ลดขั้นตอนที่ยุ่งยาก ซ้ำซ้อน และเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการก้าวไปสู่การให้บริการแบบ One-stop-service และรองรับพัฒนาระบบ Transport Single Window e-Logistics เพื่อให้บริการผู้ประกอบการเกี่ยวกับการยื่นขออนุมัติอนุญาต ที่เกี่ยวข้องกับการกิจของกรมเจ้าท่า เช่น การแจ้งเรือเข้า-ออก การขอใช้บริการนำร่องเรือ การ

ขอใช้เรืออื่นที่ไม่ใช่เรือไทย เป็นต้น โดยการให้บริการดังกล่าวเป็นในลักษณะการให้บริการในหน้าต่างเดียว สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการพัฒนาระบบ National Single Window ซึ่งมีกรมศุลกากร เป็นเจ้าภาพหลัก โดยกรมเจ้าท่าได้ลงนามในข้อตกลงเพื่อเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการ นำเข้า ส่งออก กับกรมศุลกากร แล้ว เพื่อให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มี ประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

(จ) เน้นการสร้างเครือข่ายในการพัฒนางาน/โครงการต่าง ๆ ของกรมเจ้าท่าทั้งงาน บริการและงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้มีการบริการให้บริการให้ เหมาะสม ตรงตามความต้องการของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้วิสัยทัศน์และพันธกิจ ของกรมเจ้าท่า โดยกำหนดให้มีช่องทางการสื่อสาร การรับฟังและเรียนรู้ความต้องการ รวมถึงความ คาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงและเสนอรูปแบบการบริการ ต่างๆ ของกรมเจ้าท่า โดยการบูรณาการข้อมูลจากแหล่งต่างๆ รวมทั้งรณรงค์ให้บุคลากรกรมเจ้าท่า ตระหนักถึงการพัฒนาคุณภาพให้บริการอย่างทั่วถึงเป็นธรรม และเท่าเทียมอันจะทำให้เกิดความพึงพอใจ ของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประเด็นยุทธศาสตร์ของกรมเจ้าท่า ประกอบด้วย (1) พัฒนาศักยภาพในการขนส่งทาง น้ำให้สามารถแข่งขันได้ (2) พัฒนาและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งทางน้ำตามธรรมชาติ เพื่อ สนับสนุนระบบการขนส่งทางน้ำให้มีประสิทธิภาพ (ท่าเรือ, เขื่อน, ขุดลอก) (3) พัฒนามาตรการความ ปลอดภัยด้านการขนส่งทางน้ำและการพาณิชย์นาวีให้ได้มาตรฐาน (4) พัฒนาการผลิตบุคลากรด้านการ พาณิชยนาวีให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (5) พัฒนาและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทาง น้ำและร่องน้ำตามธรรมชาติ เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัย และ (6) สร้างศักยภาพการบริหารจัดการด้านการ ขนส่งทางน้ำและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีให้มีประสิทธิภาพ

(4) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) จึงได้ถูกจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2545 โดยรวม งานที่เกี่ยวข้องในด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จากกรมประมง กรมป่าไม้ และกรมพัฒนาที่ดินใน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาอยู่ภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) โดยมี วิสัยทัศน์ คือ “เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์และ ยั่งยืน” และมีภารกิจในการอนุรักษ์ ปันฟู บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยเฉพาะพื้น ที่ดินชายทะเล ป่าชายเลน แนวปะการัง หลัาทะเล และสัตว์ทะเล ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสมดุลและ เสริมสร้างความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน

ภารกิจหลักของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง คือ (1) เสนอความเห็นเพื่อจัดทำ นโยบายและแผนเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง (2)

เสนอให้มีการปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมกฎ ระเบียบ มาตรการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ป่าไม้ การจัดการและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้มีการใช้อย่างยั่งยืน (3) กำกับ ดูแล ประเมินผล และติดตามตรวจสอบ ให้เป็นไปตามกฎระเบียบ มาตรการ (4) เสนอแนะแหล่งอันควรอนุรักษ์ เพื่อประโยชน์ในการสงวน รักษา ค้ำครอง ควบคุม ดูแลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (5) ศึกษา วิจัย พัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมถึงพืชและสัตว์ทะเลที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ (6) สร้างความเข้าใจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (7) เป็นศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และ (8) ประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศในด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

การดำเนินงานของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งภายใต้ยุทธศาสตร์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

(1) ยุทธศาสตร์เร่งรัดวางรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ โดยการส่งเสริมพัฒนาองค์กร เครื่องมือ กลไก องค์ความรู้ รวมทั้งจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(2) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากร-ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย (ก) พัฒนาองค์กรบุคลากร องค์ความรู้และเครื่องมือในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศตลอดจนให้ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศ (ข) เสริมสร้างศักยภาพในการฟื้นฟู อนุรักษ์ ป้องกันปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่ชายฝั่งทะเล รวมทั้งการลักลอบใช้ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรทางทะเลอย่างผิดกฎหมาย (ค) ดำเนินการ จัดทำฐานข้อมูลและแผนที่การใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน เพื่อการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน

(3) ยุทธศาสตร์การพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม โดยสนับสนุนงานการพัฒนางานองค์ความรู้และงานวิจัยสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(5) องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้และกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนท้องถิ่น โดยให้มีการบริหารและพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวในเชิงบูรณาการ มีองค์การกลางทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ และประสานงานกับท้องถิ่น หรือพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือส่งเสริม และพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวให้มีการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพ รวมทั้งสามารถระดมบุคลากร งบประมาณ และเครื่องมือเครื่องใช้มาใช้ในการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ และแก้ไขปัญหาโดยรวดเร็ว เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ รัฐบาลจึงได้

ออกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ขึ้นเป็น องค์การมหาชน (อพท.) ในปี 2546 โดยมีวัตถุประสงค์

(1) ประสานงานการบริหารจัดการการท่องเที่ยวระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ หรือได้รับมอบหมายให้บริหารจัดการการท่องเที่ยวไม่ว่าในระดับชาติ ระดับภูมิภาค หรือระดับท้องถิ่น

(2) ประสานงานการใช้อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน ผังเมือง สิ่งแวดล้อมการท่องเที่ยว หรือการรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

(3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนา และรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

(4) ส่งเสริมการใช้ศักยภาพของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว

(5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตน

(6) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนท้องถิ่นจัดให้มีการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

(7) ส่งเสริมการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

(8) ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการจ้างงานและยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่แห่งท้องถิ่นให้ดีขึ้น

โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (1) จัดทำและเสนอนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อคณะรัฐมนตรี (2) กำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อให้นโยบายและแผนยุทธศาสตร์บรรลุผล (3) ให้คำแนะนำ เสนอแนะ และร่วมแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่พิเศษแต่ละแห่ง (4) ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่พิเศษแต่ละแห่ง (5) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีมีอุปสรรคเกี่ยวกับการประสานงานการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษ (6) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหรือจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารและการพัฒนาการท่องเที่ยว (7) อนุมัติแผนการลงทุนและแผนการเงินขององค์การ (8) ประกาศกำหนดพื้นที่พิเศษด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และเสนอรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาในพื้นที่พิเศษดังกล่าว (9) ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไปขององค์การ ตลอดจนออกระเบียบข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ทรัพย์สินขององค์การ และสวัสดิการ

หรือสิทธิประโยชน์อื่นของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และ (10) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ปัจจุบัน อพท. มีพื้นที่พิเศษรับผิดชอบการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 6 แห่ง ได้แก่ สำนักงานพื้นที่พิเศษหมู่เกาะช้างและพื้นที่เชื่อมโยง (อพท.1) สำนักงานพื้นที่พิเศษเมืองพัทยาและพื้นที่เชื่อมโยง (อพท.3) สำนักงานพื้นที่พิเศษอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร (อพท.4) สำนักงานพื้นที่พิเศษเลย (อพท.5) สำนักงานพื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่าน (อพท.6) และ สำนักงานพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอู่ทอง (อพท.7)

หลักเกณฑ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยว (Global Sustainable Tourism Council Criteria for Destinations: GSTC-D) เป็นแนวทางขั้นพื้นฐานที่ อพท. ยึดถือปฏิบัติ โดยหลักเกณฑ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยวได้ถูกออกแบบและพัฒนาโดยสภาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Council: GSTC) โดยหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและตัวบ่งชี้ต่างๆ ได้รับการพัฒนามาจากตัวบ่งชี้ของ World Tourism Organization (UNWTO) ซึ่งใช้ในธุรกิจการท่องเที่ยวทั่วโลก ทั้งนี้ตัวบ่งชี้ทั้งหมดได้รับการพิจารณาให้เหมาะสมกับรูปแบบแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย โดยมีหลักเกณฑ์ทั้งสิ้น 4 หมวด ได้แก่ (1) การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ (2) การเพิ่มผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนเจ้าของสถานที่และการลดผลกระทบเชิงลบ (3) การเพิ่มผลประโยชน์ให้แก่ชุมชน นักท่องเที่ยว วัฒนธรรม และการลดผลกระทบเชิงลบ (4) การเพิ่มผลประโยชน์ให้สิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบด้านลบ รวมทั้งสิ้น 41 ตัวบ่งชี้ (โดยรายละเอียดเกณฑ์อยู่ในภาคผนวก ง)

2.7 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประจำปีงบประมาณ 2560 แสดงในตารางที่ 2.6 ซึ่งประกอบด้วย งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่นๆ โดยไม่ได้รวมงบบุคลากร

ปีงบประมาณ 2560 เน้นโครงการด้านการจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ (585 ล้านบาท) ด้านพื้นที่ทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน ได้รับการบริหารจัดการ (586 ล้านบาท) และ โครงการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (267 ล้านบาท)

สำหรับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2554 - 2559 เน้นโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำและริมทะเลทั่วประเทศ (ประมาณ 20,000 ล้านบาท) พื้นที่ทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน ได้รับการบริหารจัดการ (ประมาณ 4,700 ล้านบาท) การจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ (ประมาณ 2,900 ล้านบาท) ดังแสดงในตารางที่ 2.7 ถึง ตารางที่ 2.12

ตารางที่ 2.6 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ประจำปี 2560

โครงการ/ผลผลิต		งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ล้านบาท)				
		ดำเนินงาน	ลงทุน	อุดหนุน	อื่นๆ	รวม
แผนงานบูรณาการบริหารจัดการชายฝั่งและสิ่งแวดล้อม						
1	โครงการบริหารจัดการชายฝั่งทะเล (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	16.0680	13.6850	-	-	29.7530
2	โครงการจัดการขยะแบบองค์รวมในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทางทะเล (โดยกรมอุทยานแห่งชาติ)	-	6.8900	-	-	6.8900
แผนงานยุทธศาสตร์อนุรักษ์ฟื้นฟู และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ						
3	โครงการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (โดยกรมประมง)	165.0505	101.8719	-	0.5000	267.4224
4	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ฟื้นฟู และป้องกันทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งและป่าชายเลน (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	34.0180	32.0000	-	11.4576	77.4756
5	โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงแบบบูรณาการทุกภาคส่วน (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	44.8920	-	-	-	44.8920
6	โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	38.6368	-	-	6.9585	45.5953
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ						
7	โครงการบูรณาการการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล 23 จังหวัด (ภายใต้ โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	-	-	-	56.8037	56.8037
8	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	19.7910	3.3487	-	-	23.1397
แผนงานพื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน						

โครงการ/ผลผลิต		งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ล้านบาท)				
		ดำเนินงาน	ลงทุน	อุดหนุน	อื่นๆ	รวม
9	การจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ (โดยกรมประมง)	457.0428	128.1402	0.1000	-	585.2830
10	พื้นที่ทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน ได้รับการบริหารจัดการ (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	412.1314	167.4807	2.0991	5.1100	586.8212
11	ข้อมูลธรณีสัณฐานชายฝั่งทะเล (ภายใต้โดยกรมทรัพยากรธรณี)	-	4.0000	-	9.4000	13.4000

ที่มา: งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560

ตารางที่ 2.7 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประจำปี 2559

โครงการ/ผลผลิต		งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 (ล้านบาท)				
		ดำเนินงาน	ลงทุน	อุดหนุน	อื่นๆ	รวม
แผนงานป้องกันและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ						
1	โครงการบูรณาการการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล 23 จังหวัด (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลฯ)	-	5.0000	-	57.9648	62.9648
2	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	18.5620	15.7500	-	-	34.3120
3	ข้อมูลธรณีสัณฐานชายฝั่งทะเล (โดยกรมทรัพยากรธรณี)	-	12.5380	-	7.2000	19.7380
4	โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรอุทยานแห่งชาติทางทะเล (โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)	3.5792	0.2880	0.3250	7.5178	11.7100
แผนงานรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน						
5	การจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ (โดยกรมประมง)	462.3478	127.9553	0.1000	-	590.4031
6	พื้นที่ทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน ได้รับการบริหารจัดการ (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	509.3505	291.0289	2.0128	8.0500	810.4422

โครงการ/ผลผลิต		งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 (ล้านบาท)				
		ดำเนินงาน	ลงทุน	อุดหนุน	อื่นๆ	รวม
7	โครงการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	34.0180	-	-	-	34.0180
8	โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	3.3450	7.5000	-	-	10.8450
แผนงานฟื้นฟู ป้องกัน และจัดการภัยพิบัติ						
9	โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำและริมทะเลทั่วประเทศ (โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง)	20.9601	5,601.8758	-	-	5,622.8359

ที่มา: งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559

ตารางที่ 2.8 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประจำปี 2558

โครงการ/ผลผลิต		งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 (ล้านบาท)				
		ดำเนินงาน	ลงทุน	อุดหนุน	อื่นๆ	รวม
แผนงานป้องกันและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ						
1	โครงการบูรณาการการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล 23 จังหวัด (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	-	-	-	34.6984	34.6984
2	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	-	-	-	18.5620	18.5620
3	ข้อมูลธรณีสัณฐานชายฝั่งทะเล (โดยกรมทรัพยากรธรณี)	-	-	-	7.2000	7.2000
4	โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรอุทยานแห่งชาติทางทะเล (โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)	4.5792	1.4958	0.3250	7.0900	13.4900
แผนงานส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ						
5	โครงการบูรณาการและส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าชายเลน (โดยกรม	-	17.0000	-	5.0000	22.0000

โครงการ/ผลผลิต		งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 (ล้านบาท)				
		ดำเนินงาน	ลงทุน	อุดหนุน	อื่นๆ	รวม
	ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)					
แผนงานอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ						
6	การจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ (โดยกรมประมง)	484.7866	91.9063	0.1000	-	576.7929
7	พื้นที่ทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน ได้รับการบริหารจัดการ (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	478.7213	212.2059	1.2868	83.3026	775.5166
แผนงานฟื้นฟู ป้องกัน และจัดการภัยพิบัติ						
8	โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำและริมทะเลทั่วประเทศ (โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง)	21.5216	5,434.3866	-	-	5,455.9082

ที่มา: งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2558

ตารางที่ 2.9 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประจำปี 2557

โครงการ/ผลผลิต		งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (ล้านบาท)				
		ดำเนินงาน	ลงทุน	อุดหนุน	อื่นๆ	รวม
แผนงานป้องกันและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ						
1	โครงการบูรณาการการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล 23 จังหวัด (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	-	-	-	95.0000	95.0000
2	โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรอุทยานแห่งชาติทางทะเล (โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)	9.6900	-	-	-	9.6900
แผนงานอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ						
3	การจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ (โดยกรมประมง)	479.9454	24.8510	0.1000	-	1,114.4286
4	พื้นที่ทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน ได้รับการ	486.2668	176.1998	1.3606	55.3124	1,079.0572

โครงการ/ผลผลิต		งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (ล้านบาท)				
		ดำเนินงาน	ลงทุน	อุดหนุน	อื่นๆ	รวม
	บริหารจัดการ (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)					
5	โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	-	-	-	27.5422	27.5422
แผนงานจัดการภัยพิบัติ						
6	โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำและริมทะเลทั่วประเทศ (โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง)	21.5307	4,408.9018	-	-	4,446.5973

ที่มา: งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557

ตารางที่ 2.10 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งประจำปี 2556

โครงการ/ผลผลิต		งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (ล้านบาท)				
		ดำเนินงาน	ลงทุน	อุดหนุน	อื่นๆ	รวม
แผนงานอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ						
1	การจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ (โดยกรมประมง)	471.4430	117.5906	0.1000	-	589.1336
2	พื้นที่ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งที่ได้รับการบริหารจัดการ (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	429.2669	60.2110	2.0064	270.8399	762.3242
แผนงานจัดการภัยพิบัติ						
3	โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำและริมทะเลทั่วประเทศ (โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง)	23.8295	2,851.5953	-	-	2,875.4248

ที่มา: งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556

ตารางที่ 2.11 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ประจำปี 2555

โครงการ/ผลผลิต		งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 (ล้านบาท)				
		ดำเนินงาน	ลงทุน	อุดหนุน	อื่นๆ	รวม
แผนงานอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ						
1	การจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ (โดยกรมประมง)	458.3395	180.0372	0.1000	-	638.4767
2	พื้นที่ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งที่ได้รับการบริหารจัดการ (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	380.3250	72.7590	1.3774	443.9919	898.4533
แผนงานป้องกัน เตือนภัย แก้ไขและฟื้นฟูความเสียหายจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย						
3	โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำและริมทะเลทั่วประเทศ (โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง)	13.7547	1,340.1795	-	-	1,353.9342

ที่มา: งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555

ตารางที่ 2.12 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ประจำปี 2554

โครงการ/ผลผลิต		งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 (ล้านบาท)				
		ดำเนินงาน	ลงทุน	อุดหนุน	อื่นๆ	รวม
แผนงานอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ						
1	พื้นที่ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งที่ได้รับการบริหารจัดการ (โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	352.5880	99.7638	1.5327	284.0107	737.8952
แผนงานป้องกัน เตือนภัย แก้ไขและฟื้นฟูความเสียหายจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย						
2	โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำและริมทะเลทั่วประเทศ (โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง)	7.8909	772.4264	-	-	780.3173

ที่มา: งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554

2.8 แผนระดับชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

แผนงานระดับชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ประกอบด้วย 2 รายการ คือ (1) แผนการบริหารจัดการประมงของประเทศไทย นโยบายแห่งชาติด้านการจัดการประมงทะเล พ.ศ. 2558-2562 และ (2) พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 โดยเสนอใจความสำคัญของสองรายการมีดังนี้

(1) แผนการบริหารจัดการประมงทะเลของประเทศไทย นโยบายแห่งชาติด้านการจัดการประมงทะเล พ.ศ. 2558 – 2562

คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนการบริหารจัดการประมงทะเลของประเทศไทย นโยบายแห่งชาติด้านการจัดการประมงทะเล พ.ศ. 2558 – 2562 เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 โดยแผนดังกล่าวได้กำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สำคัญที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

วัตถุประสงค์	เป้าหมาย
1. การลดศักยภาพในการทำประมงและการลงแรงประมง (fishing effort)	ลดศักยภาพในการทำประมงและการลงแรงประมงภายใน 3 ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรือประมงพาณิชย์ สำหรับปลาน้ำดิน ร้อยละ 40 ในอ่าวไทย และร้อยละ 10 ในทะเลอันดามัน สำหรับปลาน้ำจืด ร้อยละ 30 ในอ่าวไทย และร้อยละ 20 ในทะเลอันดามัน
2. การฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำโดยปะการังเทียมและการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ	เพิ่มจำนวนปะการังเทียมอย่างน้อย 10 แห่งต่อปี และเพิ่มโครงการฟื้นฟูทรัพยากรโดยชุมชน จำนวน 10 โครงการ/ปี
3. การลดการทำประมง IUU โดยใช้มาตรการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพ	ลดระดับการทำประมง IUU ให้ได้ถึงระดับที่สามารถควบคุมได้โดยมาตรการ MCS แบบปกติ
4. การลดการจับลูกสัตว์น้ำชนิดที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ	ลดสัดส่วนการจับสัตว์น้ำขนาดเล็กโดยให้เหลือร้อยละ 50 ของปริมาณการจับในปัจจุบัน ภายใน 5 ปี
5. การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างชาวประมงพื้นบ้านและพาณิชย์	ลดเหตุการณ์ความขัดแย้งให้ลงไปสู่ระดับที่สามารถจัดการได้ภายในจังหวัด
6. การฟื้นฟูและรักษาแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ	เพิ่มพื้นที่ป่าชายเลน 4,000 ไร่ ภายในปี 2562 (1 เฮกตาร์ = 6.25 ไร่) เพิ่มพื้นที่ปะการังร้อยละ 4 และพื้นที่หญ้าทะเลร้อยละ 4 ภายใต้การจัดการที่มีประสิทธิภาพ ภายใน ปี 2562
7. การปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศด้านการประมง	ปรับปรุงระบบการรวบรวมข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศไปสู่ระดับที่สามารถ นำไปใช้ได้จริง เพื่อช่วยในการติดตามการดำเนินงานของแผนการบริหารจัดการประมงทะเล ภายในเวลา 2 ปี
8. การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการประมง	ความสามารถในการจัดการการประมงที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภายในระยะเวลา 5 ปี

(2) พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558

เหตุผลของการประกาศพระราชบัญญัตินี้คือ การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งยังไม่มีความเป็นเอกภาพ ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น ประกอบกับได้มีการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นจำนวนมาก ทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรมประกอบกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการเพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบางพื้นที่ จึงเห็นสมควรมีกฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง รวมทั้งให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปลูก การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยสาระสำคัญ พอดีสรุปได้ 5 ประการดังนี้

ประการแรก กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ (มาตรา 5) โดยคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะ และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2560-2579 ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ นอกจากนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษา รวมทั้งติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ดำเนินการสอดคล้องกับนโยบายและแผนพิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (มาตรา 9)

ประการที่สอง กำหนดให้มีอนุกรรมการอื่นๆ และคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัด (มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 14) โดยที่เพื่อให้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงกำหนดให้มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และมีผู้แทนภาคประชาชนหรือชุมชนชายฝั่งในจังหวัดนั้นๆ ซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งด้าน สิ่งแวดล้อม ด้านการท่องเที่ยวหรือด้านการประมง จำนวนไม่เกิน 8 คน

ประการที่สาม กำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทำหน้าที่เป็นสำนักเลขานุการของคณะกรรมการ เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ออกกฎกระทรวงหรือออกประกาศกระทรวง ประสานกับหน่วยงานของรัฐเพื่อให้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายและแผน ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และสำรวจ เก็บข้อมูล และจัดทำแนวเขตและแผนที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ประการที่สี่ กำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพิจารณาให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนชุมชนชายฝั่งได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ประการที่ห้า กำหนดกลไกและมาตรการในการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งดังนี้

1) มาตรการคุ้มครองในกรณีบุคคลก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (มาตรา 17) กำหนดให้อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีอำนาจสั่งให้บุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ระงับการกระทำดังกล่าวเป็นการชั่วคราว พร้อมทั้งแจ้งประสานหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบหรือที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนและหากปล่อยไว้จะเป็นการเพิ่มความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือกรณีไม่มีหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในเรื่อง กรมฯ มีอำนาจแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น

2) มาตรการคุ้มครองพื้นที่ป่าชายเลน (มาตรา 18 และมาตรา 19) กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่บริเวณหนึ่งบริเวณใดเป็นพื้นที่ป่าชายเลน อนุรักษ์ และกำหนดมาตรการคุ้มครองในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว รวมทั้งกำหนดให้อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นผู้ใช้อำนาจของอธิบดีกรมป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

3) มาตรการคุ้มครองพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (มาตรา 20) กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่บริเวณหนึ่งบริเวณใดเป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและกำหนดมาตรการคุ้มครองในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว โดยจะต้องเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอยู่ในสภาพสมบูรณ์อันสมควรสงวนไว้ให้คงอยู่ในสภาพทางธรรมชาติเดิม พื้นที่ที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืช ตามสภาพทางธรรมชาติที่สมบูรณ์หรือพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง

4) การกำหนดมาตรการคุ้มครองในการป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง (มาตรา 21) ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยกำหนดมาตรการห้ามดำเนินกิจกรรมหรือทำการใดๆ ที่อาจส่งผลหรือก่อให้เกิดปัญหาในการกัดเซาะชายฝั่งเพิ่มขึ้น

5) มาตรการคุ้มครองในกรณีทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ (มาตรา 22) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติใช้มาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้น

6) กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด รวมทั้งสั่งให้บุคคลออกจากพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

7) กำหนดโทษในกรณีการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ในการระงับการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้กำหนดโทษสำหรับกรณีผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล โดยให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย

2.9 แนวทางการพัฒนาสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงินและเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินของต่างประเทศ

เศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) เป็นกรอบแนวคิดและแนวทางปฏิบัติของทุกภาคส่วนในสังคมนั้น เห็นพ้องในการปรับตัวเข้าสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรอบการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินเป็นการบูรณาการการพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลและมหาสมุทร (marine/ocean economy) กับการคำนึงถึงประเด็นทางสังคม (เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน (environmental sustainability) และการดำเนินงานของภาคธุรกิจ

เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone: BEZ) เป็นบริบทของพื้นที่ในการจัดการระบบเศรษฐกิจและสังคมที่ทุกภาคส่วน (ภาคเอกชน ภาคสังคม และหน่วยงานภาครัฐ) เห็นพ้องในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคที่คำนึงถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้ง การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหรือการแบ่งปันผลประโยชน์ทางทะเลที่เหมาะสม (ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และบรรเทาปัญหาความยากจน)

เพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจทางทะเลและชายฝั่ง (coastal and ocean economy) ให้เป็น “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” หรือ Green Economy in the Blue World [UNEP et.al. 2012]⁸ นั้น ต้องถิ่นหรือจังหวัดสามารถดำเนินการได้หลายแนวทาง ตัวอย่างเช่น

(1) การประมง ด้วยการ (ก) เพิ่มศักยภาพของ Fish Stock หรือ เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำเค็มในแหล่งธรรมชาติ (ข) การลดการจับปลาที่ผิดกฎหมาย หรือลด IUU Fishing (ค) ลดการใช้พลังงานฟอสซิลของ

⁸ UNEP, FAO, IMO, UNDP, IUCN, GRID-Arendal (2012). *Green Economy in a Blue World*. ISBN: 978-82-7701-097-7.

เรือจับปลา เพื่อลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของการประมง (ง) ลดปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของกระบวนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยและสัตว์น้ำเค็ม จากการใช้เครื่องจักรที่ประหยัดพลังงาน (เช่น ห้องเย็น) และอาหารสัตว์น้ำ (จ) ปรับพฤติกรรมการจับปลาและเพาะเลี้ยงปลาที่ไม่ทำลายระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพในแหล่งสัตว์น้ำธรรมชาติ และ (ฉ) บริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำเค็มร่วมกันระหว่างภาคธุรกิจ-ภาคชาวประมง-ภาครัฐ รวมทั้ง ภาคประชาชนในฐานะผู้บริโภค ในการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ยั่งยืนและสมดุลกับระบบนิเวศและสภาพสังคมของชุมชน เป็นต้น

(2) การขนส่งทางทะเล ทั้งระดับท้องถิ่น ด้วยการ (ก) ลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลหรือเชื้อเพลิงหมุนเวียน และ (ข) ปรับปรุงเครื่องจักรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน เป็นต้น

(3) การท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่ง ด้วยการ (ก) ลดการทำลายระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเล (ข) อนุรักษ์แหล่งธรรมชาติและแหล่งมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชนทางทะเลและชายฝั่ง (ค) ปรับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการให้คำนึงถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และ (ง) บริหารจัดการธุรกิจท่องเที่ยวร่วมกันระหว่างภาคธุรกิจ-ภาคชาวบ้าน-ภาครัฐ รวมทั้ง ภาคประชาชนในฐานะผู้บริโภค ในการส่งเสริมการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและสมดุลกับระบบนิเวศและสภาพสังคมของชุมชน เช่น การลดขยะจากการท่องเที่ยวทางทะเล การควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวตามศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว (carrying capacity) เป็นต้น

เพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจเข้าสู่ “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน” ของท้องถิ่นหรือจังหวัดอาจจะนำแนวทางของสหภาพยุโรปมาใช้ [EU, 2012]⁹ เช่น

- กำหนดนิยามของ Blue Growth ว่าจะหมายถึงกิจกรรมใด และจะประเมินการเติบโตของเศรษฐกิจสีน้ำเงินอย่างไร
- กำหนดขอบเขตของกิจกรรมเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (scope) ที่จะเป็ “ตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ” ของท้องถิ่นหรือจังหวัด เช่น ประมง (fisheries) ท่าเรือ (marine port) ท่องเที่ยวทางเรือ (cruise tourism) ต่อเรือ/ซ่อมเรือ (ship repair business) เมืองท่องเที่ยว (tourist town) เป็นต้น
- กำหนดพื้นที่ที่เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ทั้งด้านการกำหนดพื้นที่เฉพาะ การส่งเสริมหรือสนับสนุนกิจกรรมเศรษฐกิจสีน้ำเงินและการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเล และ การจัดความยากจนและส่งเสริมการจ้างงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การกำหนด Exclusive Economic Zone (EEZ)

⁹ EU (2012) Blue Growth Opportunities for Marine and Maritime Sustainable Growth.

- การกำหนดแผนปฏิบัติการ (action plan) ที่มาจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมของเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับประเทศ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและสอดคล้อง (ไม่ขัดแย้งกัน)
- แนวทางการวิจัยและพัฒนา (research and development) ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม แผนที่ สารสนเทศ การตลาดและบริหารจัดการ และ การพัฒนาชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียง โดยมีเป้าหมายให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นหรือจังหวัด
- การออกกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น พื้นที่อนุรักษ์ทางทะเล (marine protected area) พื้นที่เพื่อนันทนาการหรือท่องเที่ยว (creation area) การใช้ประโยชน์ทางทะเลในการจับและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม การประชาสัมพันธ์ การตรวจสอบและประเมินผลกระทบของกิจกรรมในพื้นที่เฉพาะ การจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว/อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลชายฝั่ง เป็นต้น

บทที่ 3

ข้อมูลและมูลค่าทางเศรษฐกิจของกลุ่มธุรกิจสีน้ำเงิน

เนื้อหาในบทนี้นำเสนอข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง 23 จังหวัด (ไม่รวม กรุงเทพมหานคร เนื่องจากต้องการลดความลำเอียงอันเนื่องมาจากข้อมูลที่ค่าแตกต่างกันมากกับจังหวัดอื่น โดยจะนำข้อมูลของกรุงเทพฯ มาพิจารณาในเรื่องมาตรการหรือนโยบายต่อไป) โดยแบ่งเป็นข้อมูลมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) ที่จัดทำโดยกรมบัญชีกลาง (หัวข้อ 3.1) มูลค่าทางเศรษฐกิจที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของกลุ่มจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง (หัวข้อ 3.2) และ ข้อมูลด้านตัวชี้วัด (indicator) เพื่อประเมินการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (หัวข้อ 3.3)

3.1 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง

การนำเสนอข้อมูล GPP ของจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง จะจัดกลุ่มจังหวัดตามกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) เนื่องด้วยสภาพระบบนิเวศที่ใกล้เคียงกัน หรือมีฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งคล้ายกัน (ดังกล่าวไว้ในบทที่ 1) ตลอดจนสภาพภูมิประเทศไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเปรียบเทียบข้อมูลระดับจังหวัด ที่มีการคำนวณไว้ในปี พ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง (ซึ่งเป็นการคำนวณแบบ Bottom-up Approach) ร่วมกับการประเมินมูลค่า GPP ในช่วงปี พ.ศ. 2557 – 2559 โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) (ซึ่งเป็นการคำนวณแบบ Top-down Approach) และพบประเด็นสำคัญดังนี้

(1) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดที่มีมูลค่ามากที่สุด คือ กลุ่มจังหวัดในภาคกลางตอนล่าง (สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี) เป็นมูลค่ารวมประมาณ 1.932 ล้านล้านบาท รองลงมา คือ กลุ่มจังหวัดในภาคตะวันออก (ระยอง จันทบุรี ตราด) เป็นมูลค่ารวม 0.911 ล้านล้านบาท และ กลุ่มจังหวัดในภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย (นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี และ นราธิวาส) เป็นมูลค่ารวมประมาณ 0.535 ล้านล้านบาท (ตารางที่ 3.1) และแนวโน้มของมูลค่า GPP ดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดช่วงปี พ.ศ. 2557 – 2559 (ตารางที่ 3.2)

(2) มูลค่า GPP ต่อหัวของกลุ่มจังหวัดที่มีมูลค่ามากที่สุด คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก (ระยอง จันทบุรี ตราด) ประมาณ 560,000 บาทต่อคน รองลงมา คือ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง (สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี) เป็นมูลค่ารวมประมาณ 434,000 บาทต่อคน ส่วนกลุ่มจังหวัดในภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย (นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี และ

นราธิวาส) มีมูลค่าต่ำที่สุด คือประมาณ 100,000 บาทต่อคน (ตารางที่ 3.1) และแนวโน้มของมูลค่า GDP per capita ดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดช่วงปี พ.ศ. 2557 – 2559 (ตารางที่ 3.2)

(3) แม้ว่ากลุ่มจังหวัดภาคกลางจะมีมูลค่า GDP รวม สูงที่สุดในบรรดากลุ่มจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกจะมีมูลค่า GDP รวมเป็นอันดับรองลงมา แต่กิจกรรมทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดนี้มูลค่าส่วนใหญ่เป็นผลมาจากกิจกรรมด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยตรง (ตารางที่ 3.3) ซึ่งมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร และ มูลค่าผลผลิตนอกภาคเกษตร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2557-2559 (ตารางที่ 3.4) และ หากพิจารณาแยกเป็นรายจังหวัด จะพบว่า จังหวัดที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง ส่วนใหญ่เป็นผลพวงจากกิจกรรมนอกภาคเกษตร เช่น จังหวัดระยอง ชลบุรี สมุทรปราการ สงขลา นครศรีธรรมราช ฉะเชิงเทรา และภูเก็ต ดังแสดงในตารางที่ 3.3 และตารางที่ 3.4

(4) กลุ่มจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าชายเลนมากที่สุด คือ กลุ่มจังหวัดในภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน (กระบี่ สตูล และ ตรัง) มีพื้นที่รวมประมาณ 6.5 แสนไร่ รองลงมา คือ ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน (ระนอง พังงา ภูเก็ต) มีพื้นที่รวมประมาณ 5 แสนไร่ ภาคตะวันออก (ระยอง จันทบุรี และ ตราด) มีพื้นที่รวมประมาณ 1.5 แสนไร่ และภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย (นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี และ นราธิวาส) มีพื้นที่ประมาณ 1.2 แสนไร่ (ตารางที่ 3.5) ส่วนกลุ่มจังหวัดที่มีพื้นที่แนวปะการังมากที่สุด ได้แก่ ภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน (ทั้งตอนกลางและตอนล่าง) โดยเฉพาะจังหวัดจังหวัดพังงา กระบี่ สตูล และภูเก็ต ตามลำดับ สำหรับภาคใต้ฝั่งทะเลอ่าวไทย จังหวัดที่มีแนวปะการังมากที่สุดคือ สุราษฎร์ธานี (ข้อมูลจาก <http://marinegiscenter.dmcg.go.th/mis/#.WnDDNqhl9Pb>)

หากพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลด้านเศรษฐกิจและด้านทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด แล้ว มีข้อสังเกตที่น่าสนใจ 4 ประการ คือ

(1) กลุ่มจังหวัดภาคกลางและภาคตะวันออก มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ สูงกว่ากลุ่มจังหวัดอื่น รองลงมาคือ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ตามลำดับ

(2) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (ตอนกลางและตอนล่าง) มีพื้นที่ป่าชายเลนมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย

(3) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน (รวม 6 จังหวัด) ซึ่งมีพื้นที่ป่าชายเลนและแนวปะการังมากที่สุด แต่กลับมีมูลค่า GDP และ มูลค่า GDP per capita ในระดับที่ต่ำกว่า กลุ่มจังหวัดอื่น

(4) หากรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน (6 จังหวัด) และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย (5 จังหวัด) จะมีมูลค่าทางเศรษฐกิจ (ผลรวมของ GDP ทั้ง 11 จังหวัด ประมาณ 0.950 ล้านล้านบาท) ยังมีมูลค่าประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง (ประมาณ 1.9 ล้านล้านบาท) โดยกลุ่มจังหวัดภาคใต้ทั้งสองกลุ่ม มีรายได้ส่วนหนึ่งมาจากฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(รวมทั้งการได้รับประโยชน์จากพื้นที่ป่าชายเลน ป่าชายหาด และแนวปะการังของตน) เช่น การท่องเที่ยวทางทะเล และกิจกรรมด้านที่พักค้างแรมและภัตตาคาร

เนื่องด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งระดับจังหวัด เช่น ความเสื่อมโทรมของป่าชายเลน ปริมาณขยะที่เก็บได้ตามชายหาด/ชายฝั่ง ปริมาณมลพิษทางน้ำจากกิจกรรมเศรษฐกิจทางทะเล ฯลฯ ยังมีจำกัดจึงไม่ได้นำมาใช้เป็น “ตัวชี้วัดด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร” เพื่อประเมิน “ความเป็นเศรษฐกิจ/สังคมสีน้ำเงิน” ได้ และข้อมูลด้าน “คุณภาพน้ำทะเล” ของจังหวัดชายทะเล ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีและดีมาก จึงยังไม่สามารถประเมินความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจและคุณภาพน้ำทะเลได้ชัดเจน ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงไม่นำข้อมูลดังกล่าวมาใช้วิเคราะห์

ตารางที่ 3.1 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ของกลุ่มจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง

กลุ่ม ที่	กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	ข้อมูลปี 2556		
		มูลค่า GPP รวม (ล้านบาท)	มูลค่า GPP ต่อหัว (บาท)	ประชากร (พันคน)
1	ภาคตะวันออก ได้แก่ ระยอง จันทบุรี และ ตราด	910,881	560,395	1,625
2	ภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และ ชลบุรี (ไม่รวม กทม.)	1,932,603	434,064	4,452
3	ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย คือ เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์	124,268	131,892	942
4	ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย คือ ชุมพร และ สุราษฎร์ธานี	267,965	178,180	1,504
5	ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย ได้แก่ นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี และ นราธิวาส	534,934	103,113	5,188
6	ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ ระนอง พังงา ภูเก็ต	211,112	201,719	1,047
7	ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ กระบี่ สตูล และ ตรัง	206,896	161,170	1,284

ที่มา: การคำนวณมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยคณะผู้วิจัย ข้อมูลจาก กรมบัญชีกลาง (2556)

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพมหานคร เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

ตารางที่ 3.2 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง ปี พ.ศ. 2557-2559

กลุ่ม ที่	กลุ่มจังหวัด	GPP (ล้านบาท)			GPP per capita (บาท)		
		2557	2558	2559	2557	2558	2559
1	ภาคตะวันออก ได้แก่ ระยอง จันทบุรี และ ตราด	1,031,955	1,003,074	1,046,472	625,759	599,916	617,451
2	ภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และ ชลบุรี (ไม่รวม กทม.)	2,082,535	2,164,645	2,332,346	379,246	388,559	412,903
3	ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย คือ เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์	134,926	140,026	149,869	143,172	148,599	159,063
4	ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย คือ ชุมพร และ สุราษฎร์ธานี	239,429	255,314	283,247	157,820	167,287	184,465
5	ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย ได้แก่ นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี และ นราธิวาส	487,282	497,079	523,742	100,964	102,322	107,120
6	ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ ระนอง พังงา ภูเก็ต	215,984	248,757	281,300	205,511	235,551	265,388
7	ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ กระบี่ สตูล และ ตรัง	171,258	172,539	189,810	135,392	135,601	148,358

ที่มา: คำนวณโดยคณะผู้วิจัย โดยใช้ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 3.3 มูลค่าผลผลิตภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2556

(หน่วย: ล้านบาท)

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	มูลค่าผลผลิตทางการเกษตร	มูลค่าผลผลิตนอกภาคเกษตร
1. ภาคตะวันออก		
ระยอง	23,465	784,100
จันทบุรี	42,584	37,167
ตราด	11,749	11,816
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)		
สมุทรสงคราม	2,300	12,154
สมุทรสาคร	20,806	373,091
สมุทรปราการ	3,575	581,091
ฉะเชิงเทรา	17,626	186,044
ชลบุรี	23,213	712,703
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย		
เพชรบุรี	12,716	59,492
ประจวบคีรีขันธ์	15,499	36,561
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย		
ชุมพร	22,847	30,884
สุราษฎร์ธานี	53,005	161,228
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย		
นครศรีธรรมราช	53,666	125,739
พัทลุง	13,635	24,774
สงขลา	38,922	187,906
ปัตตานี	13,530	29,197
นราธิวาส	19,784	27,782
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน		
ระนอง	8,031	12,444
พังงา	24,971	23,211
ภูเก็ต	3,149	139,305
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน		
กระบี่	35,118	75,129
สตูล	9,517	11,057
ตรัง	32,898	43,177

ที่มา: ข้อมูลจาก กรมบัญชีกลาง

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

ตารางที่ 3.4 มูลค่าผลผลิตภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2557-2559

(หน่วย: ล้านบาท)

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	ผลผลิตภาคเกษตร			ผลผลิตนอกภาคเกษตร		
	2557	2558	2559	2557	2558	2559
1. ภาคตะวันออก	99,251	92,450	98,523	932,703	910,625	947,949
ระยอง	21,059	18,936	20,236	873,103	846,884	876,880
จันทบุรี	60,260	56,983	60,987	40,818	43,895	49,091
ตราด	17,932	16,531	17,299	18,782	19,845	21,978
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)	60,522	57,573	60,506	2,022,013	2,107,072	2,271,841
สมุทรสงคราม	2,446	2,294	2,516	16,352	17,331	18,325
สมุทรสาคร	19,702	18,459	20,513	317,316	326,438	345,693
สมุทรปราการ	2,531	2,307	2,508	662,772	684,322	689,380
ฉะเชิงเทรา	19,829	18,682	18,272	304,248	298,007	322,642
ชลบุรี	16,014	15,831	16,697	721,325	780,974	895,800
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย	22,826	22,176	23,795	112,100	117,850	126,075
เพชรบุรี	8,413	7,101	7,310	50,876	53,115	55,587
ประจวบคีรีขันธ์	14,413	15,075	16,484	61,224	64,735	70,488
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย	78,296	77,616	88,228	161,133	177,697	195,019
ชุมพร	31,389	30,660	37,029	37,905	40,583	45,221
สุราษฎร์ธานี	46,907	46,956	51,199	123,229	137,114	149,799
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย	119,218	104,666	115,900	368,064	392,413	407,842
นครศรีธรรมราช	39,412	34,675	38,807	102,097	106,083	111,709
พัทลุง	11,847	9,845	10,618	21,054	21,597	24,490
สงขลา	35,321	32,380	35,365	189,301	204,469	206,337
ปัตตานี	17,693	15,897	17,684	31,305	33,654	36,624
นราธิวาส	14,945	11,869	13,427	24,306	26,610	28,683
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน	29,162	25,812	28,945	186,822	222,945	252,355
ระนอง	9,877	8,821	10,082	13,399	13,876	15,625
พังงา	13,966	12,105	13,488	32,663	46,019	50,411
ภูเก็ต	5,319	4,886	5,375	140,760	163,050	186,319
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน	62,707	56,636	62,033	108,552	115,903	127,777
กระบี่	25,071	24,294	26,562	50,304	54,764	60,962
สตูล	14,360	13,362	14,649	17,424	18,782	20,289
ตรัง	23,275	18,980	20,823	40,824	42,357	46,525

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

ตารางที่ 3.5 พื้นที่ป่าชายเลน ป่าชายหาด และแนวปะการัง ของกลุ่มจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง

กลุ่ม ที่	กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	ข้อมูลปี 2557 (ไร่)		
		ป่าชายเลน	ป่าชายหาด	แนวปะการัง
1	ภาคตะวันออก ได้แก่ ระยอง จันทบุรี และ ตราด	152,512.64	6.28	21,674.28
2	ภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และ ชลบุรี (ไม่รวม กทม.)	61,412.62	0	6,471.85 (เฉพาะชลบุรี)
3	ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย คือ เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์	16,346.42	430.79	1,449.91 (เฉพาะประจวบฯ)
4	ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย คือ ชุมพร และ สุราษฎร์ธานี	84,831.06	93.46	45,334.49
5	ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย ได้แก่ นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี และ นราธิวาส	116,027.70	1,411.78	659.09 (ยกเว้นพัทลุงและ นราธิวาส)
6	ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ ระนอง พังงา ภูเก็ต	449,766.95	14,814.47	42,885.42
7	ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ กระบี่ สตูล และ ตรัง	651,160.85	6,931.00	30,479.06

ที่มา: คำนวณโดยคณะผู้วิจัย โดยใช้ข้อมูลป่าชายเลนและป่าชายหาด จากโครงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน พ.ศ. 2557 (บทสรุปสำหรับผู้บริหาร), สำนักอนุรักษ์ป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (เม.ย. 2558) และ ข้อมูลพื้นที่แนวปะการังมาจาก <http://marinegiscenter.dmcrc.go.th/mis/#.WnDDNqhl9Pb>
หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

3.2 มูลค่าทางเศรษฐกิจที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของกลุ่มจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง

ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของกลุ่มจังหวัดทางทะเลและชายฝั่ง ประกอบด้วย การใช้ที่ดินประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน กิจกรรมประมง (การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง และการเพาะเลี้ยง) กิจกรรมอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางทะเล (เช่น ทำเค็มตากแห้ง น้ำปลา ปลาป่น ห้างเย็น หมักดอง อื่นๆ) กิจกรรมทำเทียบเรือ และกิจกรรมการท่องเที่ยว (สถานประกอบการ และมูลค่ารายได้จากการท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างชาติ)

การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ตามรายงานของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในปี พ.ศ. 2552 และ ปี พ.ศ. 2557 พบว่า สถานการณ์พื้นที่ป่าชายเลนในภาพรวมเพิ่มขึ้น แต่พื้นที่ป่าชายเลนของจังหวัดส่วนใหญ่มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่บางจังหวัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เช่น จันทบุรี สมุทรสงคราม ชุมพร ระนอง นครศรีธรรมราช ภูเก็ต และ สตูล (ตารางที่ 3.6) ส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ป่าชายเลนเพื่อการทำนาเกลือ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2552 – 2557 (ตารางที่ 3.7 และ ตารางที่ 3.8) สำหรับพื้นที่เพื่อการเกษตรมักใช้เพื่อปลูกพืชไม้ผลและไม้ยืนต้นขึ้นกับลักษณะภูมิประเทศและบริบททางเศรษฐกิจของพื้นที่ (เช่น มะพร้าว ยางพารา สวนผลไม้ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ) และมีเพียงบางจังหวัดที่มีการทำนาเกลือ (เช่น สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และ เพชรบุรี) ซึ่งจัดอยู่ในประเภทการใช้พื้นที่เพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ (ดังแสดงในตารางที่ 3.7 และตารางที่ 3.8) ทั้งนี้พื้นที่เพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ยังรวมพื้นที่ที่ทำเป็นท่าเทียบเรือ พื้นที่ทิ้งร้าง พื้นที่เมือง พื้นที่เลนงอก และพื้นที่ทำเหมืองแร่ในเขตพื้นที่ป่าชายเลนด้วย (อ้างอิงข้อมูลของโครงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน, สำนักอนุรักษ์ป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) ซึ่งจะไม่กล่าวถึงในที่นี้

ตารางที่ 3.6 สถานการณ์พื้นที่ป่าชายเลนในประเทศไทย (รายจังหวัด)

(หน่วย: ไร่)

เขตความรับผิดชอบ ของ ทช.	จังหวัด	พ.ศ. 2547	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2557
สบทช.1	ระยอง	8,709.45	11,283.57	10,190.83
	จันทบุรี	73,711.93	75,428.91	82,594.79
	ตราด	57,503.64	61,974.19	59,727.02
สบทช.2	ชลบุรี	4,510.31	5,554.41	444.71
	ฉะเชิงเทรา	7,812.01	7,309.34	7,585.35
	สมุทรปราการ	9,163.91	12,524.17	10,643.31
	สมุทรสงคราม	14,112.42	14,272.75	18,246.56
	สมุทรสาคร	14,908.92	25,257.22	20,385.69
สบทช.3	เพชรบุรี	6,550.71	18,568.75	14,839.53
	ประจวบ	2,705.92	1,708.58	1,506.89
สบทช.4	ชุมพร	40,535.39	32,240.11	37,001.35
	สุราษฎร์	32,510.28	46,574.20	47,829.71
สบทช.5	นครศรีฯ	66,098.51	73,549.60	80,922.46
	สงขลา	6,395.08	7,991.95	17,178.75
	พัทลุง	2,041.03	399.98	445.72
	ปัตตานี	23,228.84	21,993.68	17,405.86
	นราธิวาส	113.06	184.49	74.91
สบทช.6	ภูเก็ต	10,593.06	12,327.42	13,446.40
	พังงา	271,627.74	275,316.68	274,401.14
	ระนอง	15,8342.9	154,448.34	161,919.41
สบทช.7	กระบี่	224,217.06	218,185.74	213,646.09
	สตูล	215,602.75	223,638.95	225,889.65
	ตรัง	204,642.34	220,975.74	211,625.11
รวมพื้นที่ป่าชายเลน (ไร่)		1,458,174.54	1,525,060.56	1,534,584.74

ที่มา: สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

ตารางที่ 3.7 การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2552

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	ป่าชายเลน (ไร่)	นาุ้ง (ไร่)	พื้นที่เกษตร (ไร่)	อื่นๆ (ไร่)
1. ภาคตะวันออก				
ตราด	61,974.19	14,275.25	22,513.12	11,891.61
จันทบุรี	75,428.91	91,498.28	50,265.87	2,370.59
ระยอง	11,283.57	14,171.70	5,880.30	413.45
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)				
ชลบุรี	5,554.41	606.32	16,136.96	19,015.36
ฉะเชิงเทรา	7,309.34	601.64	10,870.25	11,973.87
สมุทรปราการ	12,524.17	43,425.12	8,598.05	28,952.06
สมุทรสาคร	25,257.22	11,245.35	39,242.26	122,637.48
สมุทรสงคราม	14,272.75	41,240.73	12,536.86	14,669.21
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย				
เพชรบุรี	18,568.75	19,754.41	20,633.99	65,479.93
ประจวบคีรีขันธ์	1,708.58	2,566.82	6,672.23	1,144.70
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย				
ชุมพร	32,240.11	10,670.40	47,800.54	4,367.73
สุราษฎร์ธานี	46,574.20	12,807.14	31,036.50	103.44
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย				
นครศรีธรรมราช	73,549.60	41,054.35	36,459.22	2,899.31
พัทลุง	399.99	2,477.70	9,567.91	7,127.13
สงขลา	7,537.65	4,808.63	30,885.72	4,432.83
ปัตตานี	21,993.69	1,365.47	14,842.34	3,129.45
นราธิวาส	ที่ดินป่าชายเลนอยู่นอกเหนือจากขอบเขตการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน			
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน				
ระนอง	154,448.34	2,200.53	36,320.73	5,497.66
พังงา	275,316.68	4,451.24	40,282.54	11,192.03
ภูเก็ต	12,327.42	1,482.44	9,407.68	1,618.12
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน				
กระบี่	218,185.74	5,674.54	51,681.45	30,702.02
ตรัง	220,975.75	4,813.76	44,651.01	24,041.12
สตูล	223,638.95	10,259.65	66,005.45	22,801.71

ที่มา: สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

ตารางที่ 3.8 การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2557

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	ป่าชายเลน (ไร่)	นาุ้ง (ไร่)	พื้นที่เกษตร (ไร่)	อื่นๆ (ไร่)
1. ภาคตะวันออก				
ตราด	59,727.02	20,707.58	12,809.31	8,770.35
จันทบุรี	82,594.79	81,715.95	32,088.69	12,730.59
ระยอง	10,190.83	15,563.36	3,750.81	2,217.48
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)				
ชลบุรี	4,551.71	2,113.69	2,326.92	18,356.14
ฉะเชิงเทรา	7,585.35	2,860.00	3,237.16	16,526.63
สมุทรปราการ	10,643.31	51,645.66	951.33	11,531.47
สมุทรสาคร	20,385.69	50,671.52	7,811.84	89,513.98
สมุทรสงคราม	18,246.56	16,556.43	1,311.65	44,210.38
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย				
เพชรบุรี	14,839.53	5,703.79	14,858.80	51,037.84
ประจวบคีรีขันธ์	1,506.89	4,017.79	5,189.13	601.71
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย				
ชุมพร	37,001.35	15,834.12	32,738.14	3,463.01
สุราษฎร์ธานี	47,829.71	28,221.00	9,510.29	7,279.62
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย				
นครศรีธรรมราช	80,922.46	52,926.05	10,088.79	5,811.53
พัทลุง	445.72	1,629.42	6,986.08	7,648.52
สงขลา	7,178.75	7,119.68	15,434.56	10,487.06
ปัตตานี	17,405.86	3,838.41	8,258.19	10,669.60
นราธิวาส	ที่ดินป่าชายเลนอยู่นอกเหนือจากขอบเขตการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน			
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน				
ระนอง	161,919.41	4,112.10	16,138.23	38,054.32
พังงา	274,401.14	6,087.01	31,339.88	54,113.56
ภูเก็ต	13,446.40	2,852.19	2,281.79	10,729.94
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน				
กระบี่	213,646.09	12,780.64	41,417.32	54,760.08
ตรัง	211,625.11	13,758.65	34,854.47	42,396.94
สตูล	225,889.65	15,752.74	46,448.68	46,950.70

ที่มา: สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

กิจกรรมประมง (การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง และการเพาะเลี้ยง) และ กิจกรรมด้าน **อุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางทะเล** (เช่น ทำเค็มตากแห้ง น้ำปลา ปลาป่น ห้างเย็น หมักดอง อื่นๆ) พบประเด็นที่น่าสนใจ 4 ประการ ได้แก่

(ก) การใช้สัตว์น้ำส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการประเภทยั่งยืนยั่งยืน (พ.ศ. 2557) จังหวัดที่มีปริมาณสัตว์น้ำทางทะเลเพื่อกิจการห้องเย็นค่อนข้างมาก คือ สมุทรสาคร สมุทรปราการ สงขลา ระยอง ภูเก็ต และ ตรัง ตามลำดับ (ตารางที่ 3.9) สำหรับจังหวัดที่มีการใช้สัตว์น้ำเพื่อการผลิตอาหารทะเลแปรรูป (อาหารกระป๋อง ลูกชิ้นปลา น้ำปลา) ค่อนข้างมาก คือ สมุทรสาคร สมุทรปราการ และ ระยอง ตามลำดับ รองลงมาคือ การจับสัตว์น้ำทะเลเพื่อการทำปลาป่น ส่วนใหญ่ผลิตที่จังหวัดสมุทรสงคราม สมุทรปราการ ระยอง และตรัง (ตารางที่ 3.9) ซึ่งสัตว์น้ำบางส่วนนำเข้าจากต่างประเทศ

(ข) มูลค่าผลผลิตประมงทางทะเลและชายฝั่ง (พ.ศ. 2558) ของกรมประมง แบ่งเป็นกิจกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล การเพาะเลี้ยงหอยทะเล การเพาะเลี้ยงปลาน้ำกร่อย และสัตว์น้ำเค็มขึ้นท่า และพบว่าผลผลิตในการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล มีมูลค่ามากที่สุด (ประมาณ 40,620 ล้านบาท) และสัตว์น้ำเค็มขึ้นท่า (ประมาณ 35,440 ล้านบาท) รองลงมา คือ ผลผลิตในการเพาะเลี้ยงหอยทะเล (ประมาณ 4,626 ล้านบาท) และ การเพาะเลี้ยงปลาน้ำกร่อย (ประมาณ 2,700 ล้านบาท) (ตารางที่ 3.10) ส่วนจังหวัดที่มีมูลค่าผลผลิตรวมด้านประมงทางทะเลและชายฝั่งมากที่สุด คือ ภูเก็ต (มูลค่ามากกว่า 10,000 ล้านบาท) รองลงมา (มูลค่ามากกว่า 4,000 ล้านบาท) คือ สมุทรสาคร จันทบุรี ตรัง ตราด สุราษฎร์ธานี และ ภูเก็ต ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีการเพาะเลี้ยงกุ้งมากที่สุดคือ จันทบุรี และ สุราษฎร์ธานี (มูลค่ามากกว่า 4,000 ล้านบาท) และจังหวัดที่มีการเพาะเลี้ยงปลาน้ำกร่อยมากที่สุดคือ ฉะเชิงเทรา และ ภูเก็ต (มูลค่ามากกว่า 400 ล้านบาท) สำหรับการประมงชายฝั่งนั้น ข้อมูลของบางจังหวัดได้รวมการประมงน้ำลึกและการประมงพื้นบ้านเข้าด้วยกัน จึงไม่สามารถเปรียบเทียบได้

(ค) มูลค่าเพิ่มสาขาประมง ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2556 จากสถิติของกรมบัญชีกลาง (ซึ่งรวบรวมมาจาก GPP สาขาประมงของจังหวัดต่างๆ) พบว่า การประมงน้ำลึกและชายฝั่งมีมูลค่าเพิ่มมากที่สุด รองลงมา คือ การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง ส่วนจังหวัดที่มีมูลค่าเพิ่มสาขาประมงมากที่สุด คือ สมุทรสาคร ภูเก็ต จันทบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง ตราด สตูล และ สงขลา ตามลำดับ (ตารางที่ 3.11)

(ง) มูลค่ากิจกรรมด้านประมงน้ำเค็มในระดับอำเภออาศัยข้อมูลของกรมประมงเรื่องสถิติปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำ ณ ท่าขึ้นปลาน้ำเค็ม (ซึ่งรวมทั้งการประมงในและนอกน่านน้ำไทย)¹ ประจำปี พ.ศ. 2557 พบว่า ข้อมูลของสถิตินี้ไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับข้อมูลการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเค็มและน้ำกร่อยได้ข้างต้นได้เพราะรวมการประมงนอกน่านน้ำไทย และจังหวัดที่มีมูลค่ากิจกรรมด้านนี้สูงได้แก่ ภูเก็ต สมุทรสาคร ภูเก็ต ชุมพร และ ระยอง ตามลำดับ (ตารางที่ 3.12)

¹ ครอบคลุมท่าขึ้นปลาหลักที่สำคัญในแต่ละอำเภอ โดยเป็นท่าขึ้นปลาที่มีการนำขึ้นสัตว์น้ำเป็นส่วนใหญ่ของอำเภอนั้นๆ (รวมท่าองค์การสะพานปลา) ทั้งนี้ไม่รวมปริมาณสัตว์น้ำในส่วนที่นำเข้าห้องเย็นหรือโรงงานแปรรูป

ตารางที่ 3.9 ปริมาณสัตว์น้ำในการผลิตของโรงงาน ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2557

(หน่วย: ตัน)

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	ที่เข้าห้องเย็น	กระป๋อง + ลูกชิ้น	น้ำปลา	ปลาเต็ม	กุ้งแห้ง+ หมึกแห้ง	ปลาป่น
1. ภาคตะวันออก						
ตราด	1,310	6,920	7,930	1,404	32	1,598
จันทบุรี	10,800	6	2,086	100	16	493
ระยอง	31,600	36,273	10,930	3,445	6,330	10,723
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)						
ชลบุรี	1,818	-	9,326	7	69	2,448
ฉะเชิงเทรา	-	-	-	-	8,361	-
สมุทรปราการ	231,488	204,800	32,184	12,000	5	11,746
สมุทรสาคร	371,982	514,435	2,050	3,125	452	72,811
สมุทรสงคราม	3,673	1,581	13,635	3,955	3,175	38
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย						
เพชรบุรี	2,600	10	-	952	1,563	-
ประจวบคีรีขันธ์	1,796	-	-	1,000	30	2,464
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย						
ชุมพร	9,012	2,712	-	273	725	340
สุราษฎร์ธานี	5,037	1,715	-	1,528	129	-
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย						
นครศรีธรรมราช	-	-	-	2,716	1,997	-
พัทลุง	-	-	-	844	54	-
สงขลา	56,836	-	-	1,404	437	-
ปัตตานี	20,584	-	-	36,733	275	-
นราธิวาส	-	146 (น้ำบูดู)	-	146	-	-
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน						
ระนอง	22,796	-	-	160	1,500	-
พังงา	-	-	-	17	39	258
ภูเก็ต	1,530	-	-	-	3	-
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน						
กระบี่	225	860	-	-	76	-
ตรัง	20,268	10,505	-	-	-	10,731
สตูล	-	7,912	-	14	3	-

ที่มา: หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปี พ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

ตารางที่ 3.10 มูลค่าผลผลิตประมงทางทะเลและชายฝั่ง ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2558

(หน่วย: พันบาท)

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช	เพาะเลี้ยง กุ้งทะเล	เพาะเลี้ยง หอยทะเล	เพาะเลี้ยง ปลาน้ำกร่อย	สัตว์น้ำเค็ม ขึ้นท่า	รวม
1. ภาคตะวันออก					
ตราด	3,700,233	22,550.00	58,310.21	676,232	4,457,325
จันทบุรี	5,426,995	101,558.03	68,143.04	28,798	5,625,494
ระยอง	1,726,562	7,012.06	22,249.74	1,107,137	2,862,961
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)					
ชลบุรี	194,453	387,607.78	-	791,223	1,373,284
ฉะเชิงเทรา	3,007,107	102,116.10	623,875.00	38,021	3,771,119
สมุทรปราการ	803,926	834,307.83	86,300.00	616,972	2,341,506
สมุทรสาคร	1,726,530	170,701.20	31,632.00	4,158,241	6,087,104
สมุทรสงคราม	246,785	242,198.23	52,310.61	209,097	750,391
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย					
เพชรบุรี	1,324,914	369,868.95	23,424.31	266,057	1,984,264
ประจวบคีรีขันธ์	1,963,754	701.86	64,248.01	866,485	2,895,189
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย					
ชุมพร	1,849,872	40,952.38	27,167.33	1,507,961	3,425,953
สุราษฎร์ธานี	4,537,191	2,053,279.99	154,852.99	131,186	6,876,510
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย					
นครศรีธรรมราช	2,341,033	4,375.00	118,546.98	715,288	3,179,243
พัทลุง	174,190	-	4,832.00	-	179,022
สงขลา	2,025,756	-	287,886.60	1,624,267	3,937,910
ปัตตานี	442,004	-	436,445.91	11,620,919	12,499,369
นราธิวาส	30,997.00	-	49,519.08	611,535	692,051
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน					
ระนอง	1,819,614	18,687.44	48,565.49	323,392	2,210,259
พังงา	1,474,927	245,962.16	165,225.66	578,802	2,464,917
ภูเก็ต	336,310	-	38,579.48	4,306,263	4,681,152
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน					
กระบี่	1,604,002	20,840.80	133,930.25	406,371	2,165,144
ตรัง	2,158,499	2,577.43	93,088.42	3,490,015	5,744,180
สตูล	1,704,383	918	137,207.34	1,366,762	3,209,270
รวม	40,620,037	4,626,215	2,726,340	35,441,024	83,413,617

ที่มา : สถิติประมง 2558 และ สถิติปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำ ณ ท่าขึ้นปลาน้ำเค็ม 2558 กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาค่าเฉลี่ยของข้อมูล และข้อมูลการประมงชายฝั่ง ในบางจังหวัดเป็นการรวมข้อมูลของประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่งรวมกัน

ตารางที่ 3.11 มูลค่าเพิ่มสาขาประมง ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2556

(หน่วย: ล้านบาท)

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	น้ำลึกและ ชายฝั่ง	เลี้ยงปลา + เลี้ยงปู	เลี้ยงกุ้ง	เลี้ยงหอย	เพาะปลา และกุ้ง	อื่นๆ	รวม
1. ภาคตะวันออก							
ตราด	1,411	19	1,622	45	822	12	3,931
จันทบุรี	1,004	45	2,907	52	-	11	4,019
ระยอง	867	12	701	4	9	29	1,622
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)							
ชลบุรี	1,071	-	47	133	1,472	105	2,828
ฉะเชิงเทรา	60	387	608	6	404	423	1,888
สมุทรปราการ	-	382	880	143	-	-	1,405
สมุทรสาคร	17,261	7	6	179	-	190	17,644
สมุทรสงคราม	297	5	72	197	16	111	689
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย							
เพชรบุรี	136	4	350	80	18	109	696
ประจวบคีรีขันธ์	1,676	11	2,096	1	25	62	4,038
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย							
ชุมพร	578	28	542	37	86	332	1,604
สุราษฎร์ธานี	203	123	1,519	416	4	176	2,440
5. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย							
นครศรีธรรมราช	799	143	399	-	59	125	1,525
พัทลุง	-	9	93	-	52	533	687
สงขลา	1,674	66	698	-	317	244	2,999
ปัตตานี	4,937	403	176	-	41	255	5,812
นราธิวาส	284	26	11	-	3	39	363
6. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน							
ระนอง	1,810	30	780	4	-	99	2,723
พังงา	2,580	96	289	48	238	13	3,263
ภูเก็ต	780	20	272	-	538	-	1,610
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน							
กระบี่	364	33	72	4	34	7	514
ตรัง	1,355	86	1,586	5	-	577	3,609
สตูล	1,849	58	1,008	-	107	58	3,081

ที่มา: สถิติ GPP ปี พ.ศ. 2556 ของจังหวัดต่างๆ โดยการสนับสนุนของกรมบัญชีกลาง

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

ตารางที่ 3.12 มูลค่าสัตว์น้ำเค็มที่ขึ้นท่า ระดับอำเภอ ปี พ.ศ. 2554-2558

(หน่วย: พันบาท)

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.		2554	2555	2556	2557	2558
1. ภาคตะวันออก						
ตราด (6 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	170,331	202,159	166,738	139,349	87,965
	อ.แหลมงอบ	284,919	365,898	312,707	365,987	179,942
	อ.คลองใหญ่	582,629	586,584	575,670	462,254	408,325
จันทบุรี (5 อำเภอติดทะเล)	อ.แหลมสิงห์	77,409	70,409	54,061	49,078	28,798
ระยอง (3 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	1,219,476	1,423,514	1,738,620	1,333,500	1,107,137
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)						
ชลบุรี (4 อำเภอติดทะเล)	อ.ศรีราชา	75,025	102,488	99,665	94,845	78,121
	อ.สัตหีบ	169,544	204,099	359,268	631,157	713,102
ฉะเชิงเทรา (1 อำเภอติดทะเล)	อ.บางปะกง	42,063	24,804	14,552	22,487	38,021
สมุทรปราการ (3 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	835,393	922,879	1,012,662	743,886	616,972
สมุทรสาคร (1 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	5,379,009	6,600,660	7,373,962	6,225,636	4,158,241
สมุทรสงคราม (1 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	245,030	231,988	226,224	227,339	209,097
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย						
เพชรบุรี (5 อำเภอติดทะเล)	อ.บ้านแหลม	104,557	115,066	116,903	105,763	266,057
	อ.ชะอำ	27,825	24,136	-	-	-
ประจวบคีรีขันธ์ (8 อำเภอติดทะเล)	อ.หัวหิน	71,606	68,782	47,760	39,440	2,741
	อ.เมือง	930,514	1,014,884	939,410	1,041,898	863,744
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย						
ชุมพร (6 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	805,913	832,624	942,127	1,004,213	1,356,481
	อ.หลังสวน	119,772	117,561	252,873	121,939	151,480
สุราษฎร์ธานี (9 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	147,325	97,238	74,965	62,572	45,524
	อ.ดอนสัก	277,018	162,222	141,458	116,865	85,662
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย						
นครศรีธรรมราช (6 อำเภอติดทะเล)	อ. ขนอม	223,102	167,588	258,718	292,873	275,932
	อ. สีชล	82,370	84,771	153,680	122,141	107,436
	อ. ท่าศาลา	106,449	88,412	75,810	57,686	48,244

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.		2554	2555	2556	2557	2558
	อ.เมือง	72,586	35,522	24,574	70,101	174,020
	อ.ปากพนัง	168,959	197,302	74,996	95,675	109,656
พัทลุง	-	-	-	-	-	-
สงขลา (10 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	2,104,586	2,341,821	2,117,643	2,175,278	1,624,267
ปัตตานี (6 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	6,540,657	8,953,374	9,733,820	10,859,326	11,620,919
นราธิวาส (2 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	467,683	463,346	322,868	357,274	344,356
	อ.ตากใบ	552,948	482,057	340,118	332,689	267,179
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน						
ระนอง (5 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	498,665	518,968	442,945	466,650	323,392
พังงา (7 อำเภอติดทะเล)	อ.กระบุรี	540,017	419,530	410,516	336,816	255,410
	อ.ท้ายเหมือง	498,665	518,968	442,945	466,650	323,392
ภูเก็ต (3 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	2,344,083	2,699,842	3,238,856	3,751,885	4,306,263
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน						
กระบี่ (5 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	327,490	297,137	351,643	385,278	406,371
ตรัง (5 อำเภอติดทะเล)	อ.กันตัง	1,644,574	2,258,699	2,384,753	3,599,424	3,490,015
สตูล (4 อำเภอติดทะเล)	อ.ละงู	149,567	183,021	132,349	94,871	521,936
	อ.เมือง	1,334,929	1,673,427	1,313,535	1,182,296	844,826

ที่มา : สถิติปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำ ณ ท่าขึ้นปลาน้ำเค็ม 2557 กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การสำรวจปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำ ณ ท่าขึ้นปลาน้ำเค็ม ดำเนินการรวบรวมข้อมูลใน 22 จังหวัดชายทะเล รวมทั้งหมด 43 อำเภอ ครอบคลุมท่าขึ้นปลาหลักๆ ที่สำคัญในแต่ละอำเภอ โดยเป็นท่าขึ้นปลาที่มีการนำขึ้นสัตว์น้ำเป็นส่วนใหญ่ของอำเภอนั้นๆ (รวมท่าองค์การสะพานปลา) สำหรับท่าขึ้นปลาขนาดเล็กซึ่งมีเรือจำนวนไม่มากนักำสัตว์น้ำมาขึ้นท่า ทั้งที่เป็นท่าเรือประมงพาณิชย์และท่าเรือประมงพื้นบ้าน การสำรวจครอบคลุมเพียงบางส่วนเท่านั้น นอกจากนี้ไม่รวมปริมาณสัตว์น้ำในสวนที่นำเข้าห้องเย็นหรือโรงงานแปรรูปซึ่งไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผ่านท่าได้ ทั้งนี้ปริมาณสัตว์น้ำที่ขึ้นท่าเป็นผลการจับจากเรือประมงที่ทำการประมงทั้งในน่านน้ำไทยและนอคน่านน้ำไทย และหมายรวมถึงผลจับของเรือที่ชักธงไทยและเรือธงต่างชาติ โดยเรือต่างชาติจะมีการนำสัตว์น้ำมาขึ้นท่าที่ประเทศไทยในลักษณะของการนำเข้าสัตว์น้ำ

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

กิจกรรมท่าเทียบเรือทางทะเลและชายฝั่ง เนื่องด้วยข้อจำกัดของข้อมูลทุติยภูมิในด้านมูลค่า ในการศึกษาครั้งนี้ จึงนำข้อมูลเฉพาะ “ปริมาณ” ตามข้อมูลของกรมเจ้าท่าและองค์การสะพานปลา ของปี พ.ศ. 2558 ซึ่งแบ่งกิจกรรมท่าเรือเป็น ท่าเรือท่องเที่ยว ท่าเรือประมงและสะพานปลา ท่าเรือพาณิชย์ ท่าเรือน้ำลึก และท่าเรือด้านอื่นๆ (โดยไม่รวมท่าเรือเอกชนรายเล็กและที่ไม่ได้ปรากฏในรายงานของกรมเจ้าท่า) และพบว่า

(1) จังหวัดที่มีกิจกรรมด้านท่าเรือที่หลากหลาย มากที่สุด คือ ภูเก็ต รองลงมา คือ ระยอง ระยอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี และ กระบี่ ตามลำดับ (ตารางที่ 3.13)

(2) ท่าเรือที่มีมากคือ ท่าเรือท่องเที่ยว ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ที่จังหวัดภูเก็ต ระยอง ระยอง ชุมพร ประจวบฯ และ กระบี่ ตามลำดับ (ตารางที่ 3.13) เนื่องจากจังหวัดเหล่านี้มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

(3) ท่าเรือประมงและสะพานปลาตั้งอยู่ฝั่งทะเลอ่าวไทยจำนวน 6 แห่ง และ ฝั่งทะเลอันดามัน จำนวน 8 แห่ง โดยจังหวัดที่มีท่าเรือประมง/สะพานปลามากที่สุดคือ ตรังและสตูล (ตารางที่ 3.13)

(4) จังหวัดที่มีท่าเรือน้ำลึกมากที่สุดคือ สุราษฎร์ธานี รองลงมา คือ ชุมพร และ ตรัง (ตารางที่ 3.13) ถึงกระนั้น ท่าเรือน้ำลึกที่สำคัญตั้งอยู่ในจังหวัดระยอง คือ ท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือนิคมมาบตาพุด และ ปริมาณสินค้าบริเวณเมืองท่าชายทะเล เมื่อปี พ.ศ. 2558 ในจังหวัดชลบุรี มีมากที่สุด รองลงมาคือ ระยอง และ สมุทรปราการ (ตารางที่ 3.13) ซึ่งเป็นไปตามที่ตั้งของท่าเรือที่สำคัญนั่นเอง

(5) ท่าเรือน้ำลึกหรือท่าเรือพาณิชย์ที่สำคัญ โดยพิจารณาจากปริมาณสินค้า (ตัน) คือ ท่าเรือการค้าระหว่างประเทศ ได้แก่ ท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือมาบตาพุด ท่าเรือกรุงเทพฯ และท่าเรือสงขลา ตามลำดับ (ตารางที่ 3.14) สำหรับท่าเรือการค้าชายฝั่ง ที่สำคัญ คือ ท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือสมุทรปราการ และท่าเรือบ้านดอน (สุราษฎร์ธานี) ตามลำดับ (ตารางที่ 3.14)

ประเภทสินค้าที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยที่อาศัยการขนส่งทางเรือพาณิชย์ อาทิ ข้าว และยางพารา ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญของไทย ในขณะที่สินค้าประเภทแร่เชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ก็มีบทบาทสำคัญในฐานะสินค้านำเข้าและใช้เพื่อเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่างๆ นอกจากนี้ยังมีการขนส่งสินค้าประเภทโลหะภัณฑ์ หินดินทราย และซีเมนต์เพื่อใช้ในสาขาก่อสร้างภายในประเทศ ซึ่งเป็นสินค้าที่มีการขนส่งระหว่างท่าเรือภายในประเทศและระหว่างประเทศ (ตารางที่ 3.15) และยังมีประเภทสินค้าอุปโภคบริโภค ที่มีการขนส่งทางเรือภายในประเทศ ซึ่งมีได้แสดงข้อมูลไว้

(6) ธุรกิจท่าเรือท่องเที่ยวของจังหวัดเหล่านี้ ในปี พ.ศ. 2559 สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้รวมประมาณ 32.64 ล้านคน โดยท่าเรือที่รองรับผู้โดยสารได้มากที่สุด คือ ท่าเรือ ณ จังหวัดภูเก็ต (ประมาณ 7 ล้านคน) กระบี่ (ประมาณ 4.7 ล้านคน) นครศรีธรรมราช (ประมาณ 4.3 ล้านคน) สงขลา (ประมาณ 4 ล้านคน) รองลงมาที่รองรับได้มากกว่า 1 ล้านคนต่อปี คือ ชลบุรี สมุทรสาคร ตรัง และ สุราษฎร์ธานี ตามลำดับ (ตารางที่ 3.16)

ตารางที่ 3.13 จำนวนท่าเทียบเรือและปริมาณสินค้าบริเวณเมืองท่าชายทะเล ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2558

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	จำนวนท่าเทียบเรือ (แห่ง) ประเภทต่างๆ				ปริมาณสินค้าเมือง ท่าชาย-ทะเล (ล้านตัน)
	ท่าเรือท่องเที่ยว	ท่าเรือประมง / สะพานปลา	ท่าเรือพาณิชย์ / ท่าเรือน้ำลึก	ท่าเรือ ด้านอื่นๆ	
1. ภาคตะวันออก					
ตราด	6	1			0.488
จันทบุรี	1	-	-	-	-
ระยอง	9	1	1		56.579
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)					
ชลบุรี	2	1	1	-	135.129
ฉะเชิงเทรา	8	-	-	-	0.393
สมุทรปราการ	-	-	1	-	11.128
สมุทรสาคร	3	1	-	-	2.816
สมุทรสงคราม	18	-	-	-	0.952
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย					
เพชรบุรี	1	-	-	-	-
ประจวบคีรีขันธ์	6	-	-	-	0.298
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย					
ชุมพร	8	-	2	-	0.257
สุราษฎร์ธานี	4	-	4	-	3.187
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย					
นครศรีธรรมราช	1	1	-	-	2.400
พัทลุง	1	-	-	-	-
สงขลา	4	1	1	-	9.600
ปัตตานี	-	-	-	-	-
นราธิวาส	2	-	-	-	0.417
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน					
ระนอง	12	1	1	-	0.520
พังงา	3	-	-	-	-
ภูเก็ต	18	1	1	-	0.320
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน					
กระบี่	6	1	-	2	3.077
ตรัง	4	2	2	0	2.231
สตูล	3	3	-	-	0.085

ที่มา : กรมเจ้าท่า. รายงานการสำรวจเรือโดยสาร/ท่องเที่ยว ปีงบประมาณ 2559 จำแนกตามเส้นทางเรือเดินทะเล และ รายงานสถิติการขนส่งสินค้าทางน้ำบริเวณเมืองท่าชายทะเล ปีพ.ศ. 2558 ปีงบประมาณ 2559 รวมทั้ง การสืบค้นจาก Google Map ระหว่างวันที่ 21-23 พฤษภาคม 2560 (ทั้งนี้ ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล)

ตารางที่ 3.14 ข้อมูลปริมาณเที่ยวเรือและปริมาณสินค้าท่าเทียบเรือพาณิชย์ ปี พ.ศ. 2559

ด้านศุลกากร	เรือต่างประเทศ		เรือค้าชายฝั่ง		รวมทั้งหมด	
	รวมขาเข้าและขาออก		รวมขาเข้าและขาออก		รวมขาเข้าและขาออก	
	เที่ยวลำ	ปริมาณสินค้า (ตัน)	เที่ยวลำ	ปริมาณสินค้า (ตัน)	เที่ยวลำ	ปริมาณสินค้า (ตัน)
กรุงเทพฯ	4,692	15,354,480	7,944	4,284,314	12,636	19,638,794
จันทบุรี (คลองใหญ่)	7,892	601,039	-	-	7,892	601,039
ระยอง (มาบตาพุด)	7,465	48,757,993	10,627	7,488,968	18,092	56,246,961
ชลบุรี (แหลมฉบัง)	19,122	122,446,802	23,488	17,584,835	42,610	140,031,637
ฉะเชิงเทรา	142	160,629	374	255,463	516	416,092
สมุทรปราการ	-	-	12,789	11,070,657	12,789	11,070,657
สมุทรสาคร	324	64,243	3,346	2,768,914	3,670	2,833,157
สมุทรสงคราม	77	157,552	1,492	815,583	1,569	973,135
ประจวบฯ (เกาะหลัก)	299	2,189,937	443	519,343	742	2,709,280
ชุมพร	-	-	370	229,804	370	229,804
สุราษฎร์ฯ (บ้านดอน)	1,530	4,627,824	4,924	3,681,522	6,454	8,309,345
สุราษฎร์ฯ (เกาะสมุย)	160	-	18	848	178	848
นครศรีธรรมราช	136	559,465	12	13,300	148	572,765
นครศรีฯ (ลิซล)	239	1,174,475	752	185,961	991	1,360,436
สงขลา	6,965	10,128,435	2,123	1,911,060	9,088	12,039,495
ปัตตานี	313	7,525	24	-	337	7,525
ปัตตานี (ตากใบ)	1,625	114,338	-	-	1,625	114,338
ระนอง	35,830	823,022	-	-	35,830	823,022
ภูเก็ต	1,192	321,329	48	83,885	1,240	405,214
กระบี่	680	1,935,798	-	-	680	1,935,798
ตรัง (กันตัง)	2,000	2,370,605	-	-	2,000	2,370,605
สตูล	1,848	98,999	-	-	1,848	98,999
รวมทั้งสิ้น	92,531	211,894,490	68,774	50,894,456	161,305	262,788,946

ที่มา: กลุ่มสถิติวิเคราะห์ สำนักแผนงาน กรมเจ้าท่า. (2560). รายงานสถิติการขนส่งสินค้าทางน้ำ บริเวณเมืองท่าชายทะเล ปี พ.ศ.2559 ถึงประมาณ 2560

ตารางที่ 3.15 ปริมาณสินค้ารายการที่สำคัญ ณ ท่าเทียบเรือพาณิชย์ ปี พ.ศ. 2559

(หน่วย: ตัน)

ด้านศุลกากร	ข้าว	ยางพารา	แร่เชื้อเพลิง	ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	โลหะภัณฑ์	ดิน หิน ทราย	ซีเมนต์
กรุงเทพฯ	65,412	4,857	1,500	6,647,601	41,267	-	107,286
คลองใหญ่	15	2	-	42,175	2,943	77,615	285
มาบตาพุด	-	1,401	7,744,312	37,132,610	3,859,069	43,500	-
แหลมฉบัง	33,700	10,110	10,750	39,314,135	59,999	77,573	2,703,441
ฉะเชิงเทรา	-	-	-	30,834	12,120	40,000	-
ส.ปราการ	15,637	46,540	12,600	7,213,630	62,199	-	51,038
ส.สาคร	-	-	-	2,689,046	27,984	9,000	-
ส.สงคราม	-	-	-	829,446	-	2,800	18,649
เกาะหลัก	-	-	-	-	2,661,640	11,700	-
ชุมพร	-	-	-	148,057	-	39,495	-
บ้านดอน	14,558	2,808	224,000	2,546,850	60	28,500	58,933
เกาะสมุย	-	-	-	-	-	-	-
นครศรีฯ	-	-	-	-	-	15,800	-
สีชล	-	-	-	285,286	-	-	-
สงขลา	156,818	-	-	9,147,525	8,794	51,000	22,021
ปัตตานี	-	-	-	-	-	-	-
ตากใบ	-	-	-	-	-	101,400	-
ระนอง	1,190	-	157	2,628	9,595	265	385,922
ภูเก็ต	-	52,612	3,275	93,456	-	-	-
กระบี่	-	-	-	43,960	-	204,179	712,220
ตรัง (กันตัง)	-	205,307	193,919	-	-	50,000	513,672
สตูล	632	-	-	-	-	1,171	-
รวมทั้งสิ้น	287,962	323,637	8,190,513	106,167,240	6,745,670	753,998	4,573,467

ที่มา: กลุ่มสถิติวิเคราะห์ สำนักแผนงาน กรมเจ้าท่า. (2560). รายงานสถิติการขนส่งสินค้าทางน้ำ บริเวณเมืองท่าชายทะเล ปี พ.ศ.2559 ปีงบประมาณ 2560

หมายเหตุ: นอกจากนี้อาจมีรายการสินค้าที่ไม่ได้แสดงไว้ในตารางนี้ ได้แก่ ประเภท สิ่งมีชีวิต มันสำปะหลัง ไม้ ผลผลิตเกษตรอื่นๆ อาหารสัตว์ น้ำตาล เครื่องอุปโภคอื่นๆ เศษโลหะและแร่ แร่ธาตุอื่นๆ วัสดุก่อสร้าง ปุ๋ย เคมีภัณฑ์ เครื่องมือและอุปกรณ์ และ สินค้าเบ็ดเตล็ด

ตารางที่ 3.16 กิจกรรมด้านท่าเรือท่องเที่ยวและโดยสาร ปี พ.ศ. 2558

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	จำนวน ท่าเรือ	ขนาดเรือ	จำนวนเรือ (ลำ)	จำนวนเที่ยว (เที่ยวต่อปี)	จำนวนผู้โดยสาร (คน/ปี)
1. ภาคตะวันออก					
ตราด	6	เรือขนาดเล็ก + ใหญ่	105	20,880	1,802,280
จันทบุรี	1	เรือขนาดเล็ก	8	14,704	197,112
ระยอง	9	เรือขนาดเล็ก + ใหญ่	184	2,802	136,592
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)					
ชลบุรี	2	เรือขนาดใหญ่	30	22,012	3,183,776
ฉะเชิงเทรา	8	กรมเจ้าท่า จัดเป็น ท่าเรือบริเวณแม่น้ำ	30	27,254	443,000
สมุทรปราการ	-		-	-	-
สมุทรสาคร	3		9	74,880	2,279,520
สมุทรสงคราม	18		116	2,970	57,431
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย					
เพชรบุรี	1	เรือขนาดเล็ก	15	320	2,320
ประจวบคีรีขันธ์	6	เรือขนาดเล็ก	83	3,560	98,968
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย					
ชุมพร	8	เรือขนาดเล็ก + ใหญ่	9	1,876	209,356
สุราษฎร์ธานี	4	เรือขนาดเล็ก + ใหญ่	45	14,584	1,574,384
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย					
นครศรีธรรมราช	1	เรือขนาดเล็ก	3	110,464	4,273,808
พัทลุง	1	เรือขนาดเล็ก	38	6,320	50,560
สงขลา	4	เรือขนาดเล็ก/ใหญ่ + แพขนานยนต์	34	29,420	3,960,568
ปัตตานี	-	-	-	-	-
นราธิวาส	2	แพขนานยนต์	4	68,190	983,600
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน					
ระนอง	12	เรือขนาดเล็ก + ใหญ่	303	39,976	611,480
พังงา	3	เรือขนาดเล็ก	358	38,428	662,692
ภูเก็ต	18	เรือขนาดเล็ก + ใหญ่	719	244,200	6,972,430
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน					
กระบี่	6	เรือขนาดเล็ก + ใหญ่	162	83,135	4,671,492
ตรัง	4	เรือขนาดเล็ก	44	7,501	121,952
สตูล	3	เรือขนาดเล็ก + ใหญ่	74	6,883	342,220

ที่มา : กลุ่มสถิติวิเคราะห์ สำนักแผนงาน กรมเจ้าท่า. (2560). รายงานการสำรวจเรือโดยสาร/ท่องเที่ยว ปีงบประมาณ 2560

หมายเหตุ: จำนวนเรือ เที่ยวเรือ และผู้โดยสารของเรือโดยสารท่องเที่ยว จำแนกตามเส้นทางเดินเรือ (ทะเล) ปีงบประมาณ 2559

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด ในการศึกษา
นี้พิจารณามูลค่าของกิจกรรมการท่องเที่ยวจากข้อมูล 2 ประเภท คือ รายได้ของสถานประกอบการด้าน
ห้องพักจากนักท่องเที่ยวและผู้มาเยี่ยมเยือน และ รายได้จากธุรกิจการจัดบริการการท่องเที่ยว ที่เกี่ยวข้อง
กิจกรรมด้านทะเลและชายฝั่ง

สำหรับข้อมูลของสถานประกอบการ (จำนวนห้องพักและอัตราการเข้าพักเฉลี่ย) และ มูลค่า
รายได้จากการท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างชาติ ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2558 ตามข้อมูลสถิติสรุป
สถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ พ.ศ. 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ดังแสดงในตารางที่ 3.17
พบว่า

(1) จังหวัดที่มีจำนวนห้องพักมากกว่า 10,000 ห้อง ได้แก่ ภูเก็ต ชลบุรี สุราษฎร์ธานี พังงา
สงขลา กระบี่ ระยอง และตราด ตามลำดับ

(2) จังหวัดที่มีอัตราการเข้าพักมากกว่าร้อยละ 70 คือ ชลบุรี และ ภูเก็ต

(3) จังหวัดที่มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนมากที่สุด ได้แก่ ภูเก็ต ชลบุรี สุราษฎร์ธานี สงขลา กระบี่ และ
ระยอง ตามลำดับ

(4) จังหวัดที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างชาติมากกว่า 40 ล้านบาท คือ
ภูเก็ต ชลบุรี กระบี่ สุราษฎร์ธานี และ สงขลา โดยรายได้จากการท่องเที่ยวดังกล่าวนี้เป็นรายได้ที่มาจาก
การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ การใช้บริการสถานบันเทิงต่างๆ โรงแรมและที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม การ
เดินทางภายในประเทศ ค่ารักษาพยาบาล

อย่างไรก็ดี ข้อมูลด้านของสถานประกอบการโรงแรมและรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนดังกล่าว อาจจะ
เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และในปัจจุบันนี้ยัง
ไม่มีการจำแนกข้อมูลรายได้จากสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงทะเลและชายฝั่ง (เช่น
โรงแรมติดชายหาด หรือโรงแรมบนเกาะที่เป็นพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวของจังหวัด เป็นต้น) ดังนั้น
การศึกษานี้จึงดำเนินการจัดเก็บข้อมูลปฐมภูมิจาก Website ของสถานประกอบการในระดับอำเภอ (หรือ
ตำบล) ที่ติดทะเล ดังแสดงในตารางที่ 3.18 โดยประมาณการว่าอัตราการเข้าพักของโรงแรมที่ตั้งในท้องที่
ติดทะเลเท่ากับร้อยละ 100 และมีอัตราค่าห้องพักเฉลี่ยประมาณ 1,500 บาท/คืน สำหรับท้องที่เมืองหรือ
ท้องที่ที่เป็นที่นิยม (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ การสำรวจข้อมูลในบางจังหวัด และข้อมูลจาก
การสำรวจทาง Website) และอัตราเฉลี่ยประมาณ 900 บาท/คืน สำหรับท้องที่ติดทะเลที่อยู่บริเวณชาน
เมืองหรือห่างไกลจากแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัด (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ การ
สำรวจข้อมูลในบางจังหวัด และข้อมูลจากการสำรวจทาง Website) ทั้งนี้ โครงสร้างการกระจายของ
ข้อมูลรายได้จากธุรกิจโรงแรมที่ประมาณการไว้นั้น ไม่แตกต่างจากโครงสร้างการกระจายข้อมูลระดับ
จังหวัดดังกล่าวข้างต้น โดยจังหวัดที่มีมูลค่าประมาณการรายได้จากธุรกิจโรงแรมมากกว่า 10 ล้านบาท
(ข้อมูล ณ ต้นปี พ.ศ. 2561) คือ ตราด ชลบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต พังงา และ กระบี่
ตามลำดับ

ตารางที่ 3.17 สถานประกอบการโรงแรมและรายได้จากการท่องเที่ยว ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2558

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	จำนวนห้องพัก	อัตราการ เข้าพัก (%)	จำนวนผู้เข้าพักแรม (ชาวไทย+ชาวต่างชาติ)	รายได้จากผู้เยี่ยมเยือน (ล้านบาท)
1. ภาคตะวันออก				
ตราด	10,366	60.43	1,655,063	14,445
จันทบุรี	4,256	54.51	1,093,031	5,263
ระยอง	13,636	64.81	3,608,350	28,380
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)				
ชลบุรี	42,887	74.81	9,515,306	138,053
ฉะเชิงเทรา	1,501	54.62	464,374	3,984
สมุทรปราการ	4,012	58.40	821,887	4,901
สมุทรสาคร	2,026	56.61	641,208	2,177
สมุทรสงคราม	2,068	59.18	561,759	1,910
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย				
เพชรบุรี	6,561	68.87	2,569,559	20,456
ประจวบคีรีขันธ์	8,969	65.70	2,879,696	27,872
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย				
ชุมพร	4,824	54.92	1,060,778	5,881
สุราษฎร์ธานี	37,375	66.83	4,657,058	68,053
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย				
นครศรีธรรมราช	7,268	55.66	2,361,906	13,587
พัทลุง	1,810	58.25	683,496	2,555
สงขลา	18,616	65.26	4,375,200	48,885
ปัตตานี	857	49.37	220,291	862
นราธิวาส	2,360	53.05	580,123	2,529
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน				
ระนอง	3,241	51.88	723,941	3,727
พังงา	11,933	59.42	962,020	37,215
ภูเก็ต	82,962	73.38	11,928,579	313,006
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน				
กระบี่	19,020	62.81	3,482,186	78,336
ตรัง	3,778	59.75	1,047,762	7,710
สตูล	3,340	55.99	713,371	7,001

ที่มา : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ พ.ศ. 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ และมีอัตราการตอบกลับ

แบบสอบถามเฉลี่ยของสถานประกอบการที่พักแรมทั้งประเทศ ร้อยละ 44.81

หมายเหตุ: ตัวเลขที่มีแถบสี แสดงว่า ผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติมีบทบาทมากกว่าผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวกของกลุ่มจังหวัดต่างๆ) และ ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

ตารางที่ 3.18 จำนวนโรงแรม ห้องพัก และประมาณการรายได้ของธุรกิจโรงแรม ระดับอำเภอติดทะเล

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.		จำนวนโรงแรม	จำนวนห้องพัก	ประมาณการรายได้ (บาท)
1. ภาคตะวันออก				25,876,500
ตราด (6 อำเภอติดทะเล) (รวม 10,860,000 บาท)	อ. เมือง	21	739	1,108,500
	อ. แหลมงอบ	5	85	127,500
	อ. เขาสมิง	3	86	129,000
	อ. เกาะช้าง	110	5,378	8,067,000
	อ. คลองใหญ่	10	322	483,000
	อ. เกาะกูด	26	630	945,000
จันทบุรี (5 อำเภอติดทะเล) (รวม 5,253,000 บาท)	อ.เมือง	44	1,785	2,677,500
	อ.นายายอาม	5	109	163,500
	อ.ท่าใหม่	51	1,329	1,993,500
	อ.แหลมสิงห์	6	235	352,500
	อ. ชลุม	4	44	66,000
ระยอง (3 อำเภอติดทะเล) (รวม 9,763,500 บาท)	อ.เมือง	79	3,994	5,991,000
	อ.แกลง	32	1,849	2,773,500
	อ.บ้านฉาง	12	666	999,000
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)				58,144,200
ชลบุรี (4 อำเภอติดทะเล) (รวม 55,068,000 บาท)	อ.ศรีราชา	31	2,343	3,514,500
	อ.สัตหีบ	45	3,816	5,724,000
	อ. บางละมุง	222	30,553	45,829,500
	อ. เกาะสีชัง	-	-	-
ฉะเชิงเทรา (1 อำเภอติดทะเล)	อ.บางปะกง	5	65	58,500
สมุทรปราการ (3 อำเภอติดทะเล) (รวม 1,763,100 บาท)	อ.เมือง	19	1,875	1,687,500
	อ.พระสมุทรฯ	2	84	75,600
	อ.บางบ่อ	-	-	-
สมุทรสาคร (1 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	22	691	621,900
สมุทรสงคราม (1 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	21	703	632,700
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย				24,687,000
เพชรบุรี (5 อำเภอติดทะเล) (รวม 6,895,500 บาท)	อ.บ้านแหลม	5	115	172,500
	อ.เมือง	3	95	142,500
	อ.เขาชัย	1	30	45,000

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.		จำนวนโรงแรม	จำนวนห้องพัก	ประมาณการรายได้ (บาท)
	อ. ท่ายาง	2	46	69,000
	อ.เซะอ่ำ	67	4,311	6,466,500
ประจวบคีรีขันธ์ (8 อำเภอติดทะเล) (รวม 17,791,500 บาท)	อ.หัวหิน	231	7,133	10,699,500
	อ. ปราณบุรี	56	1,201	1,801,500
	อ.สามร้อยยอด	8	202	303,000
	อ.กุยบุรี	1	12	18,000
	อ.เมือง	56	1,644	2,466,000
	อ.ทับสะแก	9	218	327,000
	อ. บางสะพาน	47	1,346	2,019,000
	อ.บางสะพานน้อย	5	105	157,500
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย				55,337,100
ชุมพร (6 อำเภอติดทะเล) (รวม 2,312,100 บาท)	อ.ปะทิว	17	746	671,400
	อ.เมือง	30	1,075	967,500
	อ.สวี	2	30	27,000
	อ.ทุ่งตะโก	7	274	246,600
	อ.หลังสวน	4	170	153,000
	อ.ละแม	3	274	246,600
สุราษฎร์ธานี (9 อำเภอติดทะเล) (รวม 53,025,000 บาท)	อ. ท่าชนะ	2	25	37,500
	อ.ไชยา	2	51	76,500
	อ.ท่าฉาง	1	10	15,000
	อ. พุนพิน	3	106	159,000
	อ.เมือง	6	592	888,000
	อ.กาญจนดิษฐ์	1	10	15,000
	อ.ดอนสัก	2	54	81,000
	อ.เกาะสมุย	493	27,683	41,524,500
	อ.เกาะพะงัน	176	6,819	10,228,500
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย				10,548,900
นครศรีธรรมราช (6 อำเภอติดทะเล) (รวม 5,601,000 บาท)	อ. ขนอม	19	784	1,176,000
	อ. สีชล	19	861	1,291,500
	อ. ท่าศาลา	22	1,407	2,110,500
	อ.เมือง	17	596	894,000
	อ.ปากพนัง	-	-	-
	อ.หัวไทร	5	86	129,000
พัทลุง (5 อำเภอติด)	อ.ควนขนุน	6	351	315,900
	อ.เมือง	5	269	242,100

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.		จำนวนโรงแรม	จำนวนห้องพัก	ประมาณการรายได้ (บาท)
ทะเลสาบสงขลา) (รวม 1,079,100 บาท)	อ.เขาชัยสน	1	69	62,100
	อ.ปากพะยูน	7	510	459,000
สงขลา (10 อำเภอติดทะเล) (รวม 2,877,000 บาท)	อ.สิงหนคร	3	318	477,000
	อ.เมือง	24	1,600	2,400,000
ปัตตานี (6 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	13	635	571,500
นราธิวาส (2 อำเภอติดทะเล) (รวม 420,300 บาท)	อ.เมือง	9	364	327,600
	อ.ตากใบ	4	103	92,700
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน				82,021,200
ระนอง (5 อำเภอติดทะเล) (รวม 1,060,200 บาท)	อ.กระบุรี	2	40	36,000
	อ.เมือง	24	1,047	942,300
	อ.กะเปอร์	6	60	54,000
	อ.สุขสำราญ	1	31	27,900
พังงา (7 อำเภอติดทะเล) (รวม 17,199,000 บาท)	อ.คุระบุรี	8	176	264,000
	อ.ตะกั่วป่า	86	8,622	12,933,000
	อ.ท้ายเหมือง	10	1,387	2,080,500
	อ.เมือง	10	381	571,500
	อ.ทับปุด	1	49	73,500
	อ.ตะกั่วทุ่ง	5	415	622,500
	อ.เกาะยาว	11	436	654,000
ภูเก็ต (3 อำเภอติดทะเล) (รวม 63,762,000 บาท)	อ.ถลาง	64	4,549	6,823,500
	อ.กะทู้	123	22,354	33,531,000
	อ.เมือง	168	15,605	23,407,500
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน				27,113,100
กระบี่ (5 อำเภอติดทะเล) (รวม 23,154,000 บาท)	อ.อ่าวลึก	7	436	654,000
	อ.เมือง	139	9,937	14,905,500
	อ.เหนือคลอง	16	579	868,500
	อ.คลองท่อม	5	328	492,000
	อ.เกาะลันตา	75	4,156	6,234,000
ตรัง (5 อำเภอติดทะเล) (รวม 959,400 บาท)	อ.สิเกา	3	129	116,100
	อ.กันตัง	10	742	667,800
	อ.ย่านตาขาว	2	74	66,600
	อ.ปะเหลียน	1	121	108,900

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.		จำนวนโรงแรม	จำนวนห้องพัก	ประมาณการรายได้ (บาท)
สตูล (4 อำเภอติดทะเล) (รวม 2,999,700 บาท)	อ.ทุ่งหว้า	2	117	105,300
	อ.ละงู	14	869	782,100
	อ.เมือง	34	2,347	2,112,300

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย โดยการสืบค้นข้อมูลทางเว็บไซต์ ระหว่างเดือน มกราคม – มีนาคม 2561

หมายเหตุ: ข้อสมมติในการคำนวณ คือ อัตราเข้าพักร้อยละ 100 และอัตราค่าห้องพักโรงแรมมี 2 อัตราคือ 1,500 บาท

ต่อคืน สำหรับโรงแรมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่นิยม และ 900 บาท/คืน สำหรับโรงแรมในพื้นที่ห่างออกไป

นอกจากนี้ เมื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจบริการท่องเที่ยวหรือนำเที่ยวที่เกี่ยวกับทะเลโดยตรง โดยการค้นข้อมูลโฆษณาของธุรกิจบริการท่องเที่ยวทาง Website และการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ (สำรวจในช่วง มีนาคม – พฤษภาคม 2561) พบว่า ข้อมูลจากธุรกิจท่องเที่ยวบางแผนท่องเที่ยว (โปรแกรม หรือ Tour Package) รวมทั้งสถานที่ท่องเที่ยวหรือกิจกรรมท่องเที่ยวบนบกและในทะเล โดยมูลค่าของธุรกิจบริการท่องเที่ยวนี้ ได้รวมมูลค่าของการให้บริการด้านการจัดการ การเดินทาง ที่พักและอาหาร รวมทั้งค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยวตามระเบียบของหน่วยราชการ ด้วยเหตุนี้ มูลค่าธุรกิจบริการท่องเที่ยวหรือนำเที่ยว จึงเป็นมูลค่าของบริการขั้นสุดท้าย (final service) ที่ผู้บริโภคต้องจ่าย หรือเป็น Final Consumption หรือรายได้รวมของกิจกรรมการท่องเที่ยว

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงต้องประเมินสัดส่วนการท่องเที่ยวทางทะเลจากแผนท่องเที่ยวของบริษัทนำเที่ยวที่เก็บข้อมูลได้ (เช่น จำนวนสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเล และจำนวนวันที่ท่องเที่ยวในทะเลหรือเกาะต่างๆ) โดยจำแนกกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเลออกตามระดับอำเภอที่ติดทะเล ทั้งนี้ การคำนวณสัดส่วนการท่องเที่ยวทางทะเลมาจากการเก็บข้อมูลแผนการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการท่องเที่ยว/นำเที่ยวในท้องที่ของอำเภอหรือจังหวัดนั้น ซึ่งประกอบด้วยการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางทะเล โดยพิจารณาจากจำนวนวัน (day) ที่ใช้เวลาไปกับการท่องเที่ยวด้านทะเล ซึ่งทำให้ได้ “สัดส่วน” ของกิจกรรมที่ใช้ในการท่องเที่ยวทางทะเล (อาทิ การดำน้ำ พายเรือ นั่งเรือชมทะเลและปะการัง เที่ยวชายหาด เล่นน้ำทะเล ชมสถานที่สำคัญและทัศนียภาพ เป็นต้น) เมื่อเทียบกับจำนวนวันทั้งหมดของแผนการท่องเที่ยว ทั้งนี้ได้พยายามสืบค้นข้อมูลของธุรกิจนำเที่ยวที่ระบุแผนการนำเที่ยวที่ชัดเจน

ดังนั้น แนวทางการคำนวณมูลค่าการท่องเที่ยวทางทะเลเทียบกับการท่องเที่ยวทั้งหมด ในระดับอำเภอ มีดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง คำนวณสัดส่วนของจำนวนวัน (day) ที่ใช้ในกิจกรรมด้านทะเลของทุกแผนท่องเที่ยวที่เก็บข้อมูลได้ ต่อ จำนวนวัน (day) ทั้งหมดของทุกแผนท่องเที่ยวที่เก็บข้อมูลได้

ขั้นตอนที่สอง นำตัวเลขสัดส่วนในขั้นตอนที่หนึ่งมาประมาณการมูลค่าการท่องเที่ยวทางทะเลของระดับจังหวัด ด้วยการคูณ กับมูลค่ารายได้จากการท่องเที่ยวรวมของจังหวัด (อ้างอิงสถิติการท่องเที่ยวของสำนักงานสถิติแห่งชาติ) ของปี 2558 ซึ่งเป็นข้อมูลล่าสุดที่โครงการวิจัยนี้ดำเนินการเก็บข้อมูลมาตั้งแต่ต้น

ขั้นตอนที่สาม คำนวณสัดส่วนของจำนวนวัน (day) ที่ใช้ในกิจกรรมด้านทะเลที่ดำเนินการในท้องที่ระดับอำเภอของทุกแผนท้องที่เก็บข้อมูลได้ ต่อ จำนวนวัน (day) ทั้งหมดของทุกแผนท้องที่เก็บข้อมูลได้ของระดับจังหวัด จะทำให้ได้สัดส่วนของกิจกรรมท้องที่เยวทางทะเลในระดับอำเภอ

ขั้นตอนที่สี่ นำตัวเลขสัดส่วนท้องที่เยวทางทะเลระดับอำเภอในขั้นตอนที่สาม ไปคูณกับ มูลค่าการท่องเที่ยวทางทะเลในระดับจังหวัดที่ได้จากการคำนวณในขั้นตอนที่สอง จะได้มูลค่าการท่องเที่ยวทางทะเลของระดับอำเภอ

การประมาณการมูลค่าการท่องเที่ยวทางทะเลในระดับอำเภอและระดับจังหวัดได้สรุปตัวเลขไว้ในตารางที่ 3.19 และ พบว่า ประมาณการสัดส่วนกิจกรรมท้องที่เยวทางทะเลเมื่อเทียบกับการท่องเที่ยวทั้งหมดในระดับจังหวัด อยู่ระหว่างร้อยละ 39 ถึงร้อยละ 86 โดยจังหวัดที่มีสัดส่วนดังกล่าวค่อนข้างต่ำหรือน้อยคือ จันทบุรี (ร้อยละ 39) และระนอง (ร้อยละ 49) และจังหวัดที่มีสัดส่วนสูงคือ ตรัง (ร้อยละ 86) พังงา (ร้อยละ 85) ประจวบคีรีขันธ์ (ร้อยละ 83) และชลบุรี (ร้อยละ 80) ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า จังหวัดเหล่านี้เป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวทางทะเล แม้แต่การจัดนำเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงาและกระบี่ (จึงทำให้มูลค่าการท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดภูเก็ตจึงไม่ปรากฏในแนวทางการคำนวณครั้งนี้) และเป็นที่สังเกตว่าจังหวัดกระบี่มีการจัดบริการนำเที่ยวทางทะเลเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 53 เท่านั้น เมื่อเทียบกับตรังและสตูล ที่มีสัดส่วนร้อยละ 69 และ ร้อยละ 60 ตามลำดับ หากแต่จังหวัดกระบี่ยังคงเป็น “จุดหมายสำคัญ” ของการท่องเที่ยวทางทะเลอยู่เพราะการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่มีมูลค่าสูงมากกว่าเกือบ 10 เท่า

คณะผู้วิจัยนำเสนอแนวทางการประมาณการมูลค่าทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินด้านการท่องเที่ยวดังกล่าวข้างต้นนั้น การใช้ตัวเลข “สัดส่วนของการท่องเที่ยวทางทะเล” จะเป็นประโยชน์ในการประเมิน “มูลค่าการท่องเที่ยวทางทะเล” ของแต่ละจังหวัดได้ ดังนั้น การประเมิน “สัดส่วน” ก็มีความสำคัญในการพยากรณ์แนวโน้มหรือทิศทางของกิจกรรมเศรษฐกิจสีน้ำเงินด้านการท่องเที่ยวได้ในอนาคต หากมีการจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสม และข้อมูลที่สำคัญในการประเมินแนวทางการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อเศรษฐกิจของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการดำน้ำ พายเรือ นั่งเรือชมทะเลและปะการัง เทียวชายหาด เล่นน้ำทะเล ชมสถานที่สำคัญและทัศนียภาพ เป็นต้น ซึ่งจะนำไปสู่การจัดสรรงบประมาณ (เงินและบุคลากร) รวมทั้งกฎระเบียบที่จำเป็น ต้องมีการปรับปรุงเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของจังหวัดได้อย่างเหมาะสมต่อไป

อนึ่ง ยังมีการท่องเที่ยวทางทะเลอีกประเภทหนึ่ง คือ International Cruise ทั้งเรือขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ที่มาหยุดแวะในบางจังหวัด แต่ด้วยข้อจำกัดของข้อมูล การศึกษานี้ยังไม่สามารถประเมินมูลค่าการท่องเที่ยวประเภทนี้ได้

ตารางที่ 3.19 ประมาณการรายได้ของธุรกิจบริการท่องเที่ยวทางทะเล ระดับอำเภอติดทะเล

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.		ประมาณการรายได้ บริการท่องเที่ยวทาง ทะเล (ล้านบาท)	สัดส่วนท่องเที่ยว ทะเล ระดับ อำเภอ (ร้อยละ)	มูลค่าท่องเที่ยว ด้านทะเล ระดับ อำเภอ (ล้านบาท)
1. ภาคตะวันออก				
ตราด (6 อำเภอติดทะเล)	อ. เกาะช้าง	12,439 ล้านบาท	0.5833	7,256
	อ. เกาะกูด	(ร้อยละ 86 ของ	0.4167	5,183
	อำเภออื่นๆ	14,445 ล้านบาท)	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
จันทบุรี (5 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	2,028 ล้านบาท	0.1875	380
	อ.ท่าใหม่	(ร้อยละ 39 ของ	0.8125	1,648
	อำเภออื่นๆ	5,263 ล้านบาท	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
ระยอง (3 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	20,102 ล้านบาท	0.3375	6,785
	อ.แกลง	(ร้อยละ 71 ของ	0.6625	13,318
	อ.นายายอาม	28,380 ล้านบาท)	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)				
ชลบุรี (4 อำเภอติดทะเล)	อ.ศรีราชา	110,783 ล้านบาท	0.0555	6,155
	อ.สัตหีบ	(ร้อยละ 80 ของ	0.1111	12,309
	อ. บางละมุง	138,053 ล้านบาท)	0.7963	88,216
	อ. เกาะสีชัง		0.0371	4,103
ฉะเชิงเทรา (1 อำเภอติดทะเล)	อ.บางปะกง	1,992 ล้านบาท (ร้อยละ 50 ของ 3,984 ล้านบาท)	0.50	1,992
สมุทรปราการ	อ.เมือง, อ.พระสมุทรเจดีย์, อ.บางบ่อ		ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
สมุทรสาคร	อ.เมือง		ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
สมุทรสงคราม	อ.เมือง		ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย				
เพชรบุรี (5 อำเภอติดทะเล)	อ.เมือง	14,490 ล้านบาท	0.25	3,623
	อ.ชะอำ	(ร้อยละ 71 ของ	0.75	10,867
	อำเภออื่นๆ	20,456 ล้านบาท)	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
ประจวบคีรีขันธ์ (8 อำเภอติดทะเล)	อ.หัวหิน	23,104 ล้านบาท	0.0263	608
	อ.เมือง	(ร้อยละ 83 ของ	0.0263	608
	อ.บางสะพานน้อย	27,872 ล้านบาท)	0.9474	21,888
	อำเภออื่นๆ		ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.		ประมาณการรายได้ บริการท่องเที่ยวทาง ทะเล (ล้านบาท)	สัดส่วนท่องเที่ยว ทะเล ระดับ อำเภอ (ร้อยละ)	มูลค่าท่องเที่ยว ด้านทะเล ระดับ อำเภอ (ล้านบาท)
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย				
ชุมพร (6 อำเภอติดทะเล)	อ.ปะทิว	4,105 ล้านบาท	0.0625	257
	อ.เมือง	(ร้อยละ 70 ของ	0.9375	3,848
	อำเภออื่นๆ	5,881 ล้านบาท)	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
สุราษฎร์ธานี (9 อำเภอติดทะเล)	อ. พุนพิน	50,593 ล้านบาท	0.0263	1,068
	อ.ดอนสัก	(ร้อยละ 60 ของ	0.0263	1,068
	อ.เกาะสมุย	68,053 ล้านบาท)	0.4298	17,448
	อ.เกาะพะงัน		0.5176	21,009
	อำเภออื่นๆ		ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย				
นครศรีธรรมราช	6 อำเภอติดทะเล		ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
พัทลุง	5 อำเภอติดทะเลสาบสงขลา		ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
สงขลา	10 อำเภอติดทะเล		ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
ปัตตานี	6 อำเภอติดทะเล		ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
นราธิวาส	อ.เมือง, อ.ตากใบ		ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน				
ระนอง (5 อำเภอติดทะเล)	อ.กะเปอร์	1,827 ล้านบาท	0.49	1,827
	อ.สุขสำราญ	(ร้อยละ 49 ของ 3,727 ล้านบาท)		
พังงา (7 อำเภอติดทะเล)	อ.คุระบุรี	31,683 ล้านบาท	0.1757	5,566
	อ.ท้ายเหมือง	(ร้อยละ 85 ของ	0.6351	20,123
	อ.เมือง	37,215 ล้านบาท)	0.0135	428
	อ.ตะกั่วทุ่ง		0.1757	5,566
	อำเภออื่นๆ		ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
ภูเก็ต	ธุรกิจที่ตั้งใน 3 อำเภอติดทะเล จัดบริการท่องเที่ยวทะเลพังงา-กระบี่ เป็นสำคัญ			
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน				
กระบี่ (5 อำเภอติดทะเล)	อ.อ่าวลึก	41,281 ล้านบาท	0.0548	39,209
	อ.เมือง	(ร้อยละ 53 ของ	0.9452	2,272
	อำเภออื่นๆ	78,336 ล้านบาท)	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
ตรัง (5 อำเภอติดทะเล)	อ.กันตัง	5,294 ล้านบาท	0.92	4,871
	อ.ปะเหลียน	(ร้อยละ 69 ของ	0.08	524
	อำเภออื่นๆ	7,710 ล้านบาท)	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.		ประมาณการรายได้ บริการท่องเที่ยวทาง ทะเล (ล้านบาท)	สัดส่วนท่องเที่ยว ทะเล ระดับ อำเภอ (ร้อยละ)	มูลค่าท่องเที่ยว ด้านทะเล ระดับ อำเภอ (ล้านบาท)
สตูล (4 อำเภอติดทะเล)	อ.ละงู	4,201 ล้านบาท	1.00	4,201
	อำเภออื่นๆ	(ร้อยละ 60 ของ 7,001 ล้านบาท)	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล

ที่มา: การท่องเที่ยวทะเลระดับอำเภอหมายถึง การมีกิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ของอำเภอนั้น และสัดส่วนท่องเที่ยวทะเลมาจากการคำนวณของผู้วิจัย โดยการสืบค้นข้อมูลธุรกิจท่องเที่ยวทางเว็บไซต์ ระหว่างเดือน มกราคม – มีนาคม 2561 สำหรับข้อมูลรายได้ท่องเที่ยวระดับจังหวัดเป็นข้อมูลของปี พ.ศ. 2558 ดังแสดงในตารางที่ 3.17

หมายเหตุ: การคำนวณสัดส่วนท่องเที่ยวทางทะเลมาจากการเก็บข้อมูลการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการท่องเที่ยว/นำเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางทะเล โดยพิจารณาจากจำนวนวัน (day) ที่ใช้เวลาไปกับการท่องเที่ยวด้านทะเล

อย่างไรก็ดี การประเมินมูลค่าธุรกิจนำเที่ยวทางทะเลโดยตรงเพียงกรณีเดียวยังไม่ครบถ้วน เนื่องจากยังมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจด้านท่องเที่ยวและพักผ่อนทางทะเลที่ไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนำเที่ยว เช่น ธุรกิจโรงแรมเพื่อการพักผ่อน (ทั้งด้านส่วนตัวหรือในนามขององค์กร) และธุรกิจภัตตาคารที่มีประชาชนใช้บริการโดยตรง ดังนั้นการประเมินมูลค่ากิจกรรมการท่องเที่ยวที่ใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยตรงในระดับอำเภอ จำเป็นต้องมีการจัดเก็บข้อมูลที่ป้องกันการนับซ้ำ (double counting) หรือ การจัดเก็บข้อมูลด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวทางทะเลในอนาคต จำเป็นต้องมีการจัดเก็บแยกออกมาจากการท่องเที่ยวโดยรวม เพื่อประโยชน์ในการประเมินศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวและงบประมาณในการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการนำหลักการผู้ได้รับประโยชน์เป็นผู้จ่าย (beneficiary pay principle) หรือ ผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวบนพื้นฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจะต้องเป็นผู้จ่าย (pay) ในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยตรง ซึ่งจะเป็นการลดภาระงบประมาณของราชการที่มีแหล่งเงินได้มาจากภาษีของประชาชนที่ไม่ได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยตรง

กิจกรรมของหน่วยงานราชการเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในระดับจังหวัด ประกอบด้วย การปลูกและฟื้นฟูป่าชายเลน การป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเค็มและน้ำจืด และการปรับปรุงระบบระบายน้ำเค็มและน้ำจืด ดังแสดงในตารางที่ 3.20 ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี ของการส่งเสริมและพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ของสำนักงบประมาณ โดยในการนำเสนอข้อมูลนั้นได้รวมทั้งงบลงทุนและงบดำเนินงานเข้าด้วยกัน เพื่อพิจารณายอดเงินงบประมาณที่ได้รับทั้งหมด

รายละเอียดกิจกรรมที่ใช้งบประมาณจำนวนมากคือ เส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน (บางขุนเทียน กทม.) การอนุรักษ์และป้องกันการพังทลายของชายฝั่งทะเล (ฉะเชิงเทรา ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร) การยกระดับสันเขื่อนหินทิ้งหรือเขื่อนเรียงหินขนาดใหญ่หรือแนวกันคลื่นหรือเขื่อนป้องกันตลิ่งริมทะเล (สมุทรปราการ ระนอง นครศรีธรรมราช ตรัง) และ การก่อสร้างประตูกันน้ำเค็ม (เพชรบุรี สงขลา)

เมื่อพิจารณาการจัดสรรงบประมาณสำหรับกิจกรรมด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในช่วงปีงบประมาณ 2554 – 2559 ดังแสดงในตารางที่ 3.20 มีข้อสังเกตอย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่ (1) เกือบทุกกลุ่มจังหวัดดำเนินกิจกรรมการลงทุน (investment) เพื่อการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งหรือแนวกันคลื่นหรือตลิ่งพัง ยกเว้นกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก เนื่องจากปัจจุบันปัญหาดังกล่าวมีความรุนแรงมากขึ้นจนนำไปสู่การสูญเสียที่ดินและการประกอบอาชีพของประชาชน (2) ปัญหาการระบายน้ำเค็มส่วนใหญ่ดำเนินการในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ (ไม่ได้แสดงรายละเอียดในตาราง) ในขณะที่เมืองพัทยาให้ความสำคัญกับการปรับปรุงคุณภาพน้ำและการกำจัดขยะมูลฝอยบริเวณชายหาด และ (3) บางจังหวัดให้ความสำคัญกับการปรับปรุงแนวปะการัง หรือการจัดทำแนวปะการังเทียม และการพัฒนาแหล่งเพาะพันธุ์ปลา ได้แก่ จันทบุรี และ เมืองพัทยา

กิจกรรมประเภทอื่น ๆ ในระดับจังหวัดทางทะเลและชายฝั่งนั้น การศึกษานี้ยังไม่สามารถดำเนินการจัดเก็บข้อมูลได้ครบถ้วน เช่น ธุรกิจซ่อมเรือ อุตสาหกรรมต่อเรือ โรงเรียน/วิทยาลัยที่เกี่ยวข้องธุรกิจด้านเทคโนโลยีชีวภาพทางทะเลและเทคโนโลยีทางทะเล การบริการด้านสิ่งแวดล้อมทะเล (กำจัดมลพิษทางทะเล) และ การบริการบริษัทที่ปรึกษาด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการผลิตพลังงานลมตามริมหาดหรือในทะเล

สำหรับกิจกรรมด้านการขุดเจาะน้ำมันและก๊าซฯ เหมืองแร่ในทะเล และ การเดินเรือระหว่างประเทศ เป็นกิจกรรมของหน่วยงานระดับประเทศและมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นนับเป็นประโยชน์ของประเทศ หรือธุรกิจระดับประเทศ ซึ่งผลประโยชน์ตกอยู่กับประชาชนทุกคนในประเทศ จึงมิได้นับเป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจของระดับจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง ดังนั้น การศึกษานี้จึงไม่สามารถนำมาประเมินจำแนกเป็นมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงินระดับจังหวัดได้ สำหรับการประเมินผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของกิจกรรมดังกล่าวในระดับประเทศนั้น ได้มีการศึกษาไว้แล้วใน “ผลประโยชน์ชาติทางทะเล” โดยเผด็จกิติ์จารย์พันธ์ุ และคณะ (2550 – สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย)

ตารางที่ 3.20 งบประมาณอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ระดับจังหวัด
ระหว่างปีงบประมาณ 2554 – 2559

(หน่วย: บาท)

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	จำนวน โครงการ	ด้านป่าชายเลน และศูนย์ศึกษา	ด้านเพาะเลี้ยง และปะการัง	ด้านกักเซาะ ชายฝั่ง	ด้านระบายน้ำเค็ม และคุณภาพน้ำ
1. ภาคตะวันออก		542,000	6,190,600		
ตราด	1	294,000			
จันทบุรี	2		6,130,000		
ระยอง	2	248,000	60,600		
2. ภาคกลางตอนล่าง		71,306,396	3,738,625	153,670,000	1,617,776
กทม. (บางขุนเทียน)	3	32,975,000			
ชลบุรี	1	630,000			
พัตยา	15	481,396	3,738,625		1,617,776
ฉะเชิงเทรา	4			43,110,000	
สมุทรปราการ	3			91,600,000	
สมุทรสาคร	5	37,205,000		18,960,000	
สมุทรสงคราม	3	15,000			1,000,000
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย				82,500,000	10,000,000
เพชรบุรี	1				10,000,000
ประจวบคีรีขันธ์	4			82,500,000	
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย		4,330,000		36,040,600	
ชุมพร	5	4,330,000		36,040,600	
สุราษฎร์ธานี					
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย				24,020,900	4,950,000
นครศรีธรรมราช	2			24,020,900	
สงขลา	3				4,950,000
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน		1,600,000		5,280,000	
ระนอง	2	1,600,000		5,280,000	
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน		3,500,000		45,350,800	
ตรัง	5	3,500,000		45,350,800	
รวมทั้งสิ้น		81,278,396	9,929,225	346,862,300	17,567,776

ที่มา: งบประมาณแผ่นดิน

3.3 ข้อมูลด้านตัวชี้วัด (indicator) เพื่อประเมินการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

ตัวชี้วัดที่อาจจะบ่งบอกศักยภาพในการพัฒนาสังคมหรือท้องที่เข้าสู่ “เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone)” ได้อธิบายไว้ในบทที่ 2 แล้ว สำหรับหัวข้อนี้ จะนำเสนอข้อมูลที่ค้นคว้ามาจากข้อมูลทุติยภูมิในแหล่งต่างๆ และนำมาคำนวณตัวชี้วัด ซึ่งประกอบด้วย 6 รายการ (ตารางที่ 3.21) ดังนี้

(1) สัดส่วนรายได้ของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ในการศึกษานี้ กำหนดเกณฑ์ตัวชี้วัดนี้ว่าควรมี สัดส่วนมากกว่าร้อยละ 50 ของ Gross Provincial Product (GPP) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแนวคิดของ PEMSEA (2012 – Sustainable Development Strategy for the seas of East Asia (SDA-SEA) Implementation Plan 2012-2016) ที่ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาจากสัดส่วนภาคการส่งออกจากการประมงที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ร้อยละ 30 [ดังอธิบายไว้ในหัวข้อ 2.3.2] ข้อมูลที่จัดเก็บได้ คือ มูลค่าผลผลิตการประมงน้ำเค็ม มูลค่าเพิ่มของสาขาประมง มูลค่าผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามชายฝั่ง และน้ำลึก

(2) สัดส่วนรายได้ต่อหัวประชากรของผลรวมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเล

ในการศึกษานี้ กำหนดเกณฑ์ว่า ตัวชี้วัดนี้ควรคำนวณ มูลค่า GPP per capita ของประชากรในท้องที่หรือจังหวัด แล้วนำมาเปรียบเทียบกับว่าจังหวัดใดหรือท้องที่ใดมีสัดส่วนมากกว่ากัน โดยการนำข้อมูลที่จัดเก็บได้ คือ มูลค่าผลผลิตทางการประมง ระดับจังหวัด มาเทียบกับจำนวนประชากรในจังหวัดนั้น (ประชากรไทยตามทะเบียนราษฎร)

(3) สัดส่วนของกิจกรรมการผลิตและการบริโภคที่คำนึงถึงการอนุรักษ์หรือการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างชาญฉลาด (wise use)

ในการศึกษานี้ กำหนดเกณฑ์เบื้องต้นว่า ตัวชี้วัดนี้ควรมี สัดส่วนมากกว่าร้อยละ 10 ของ GPP [ดังอธิบายในหัวข้อ 2.3.2] ทั้งนี้ ตัวอย่างกิจกรรมดังกล่าวได้แก่ การอนุรักษ์พันธุ์ปลาและพืชตามชายฝั่งและท้องทะเล เช่น ธนาคารปูม้า การอนุรักษ์ป่าชายเลน หาดทรายทะเล พะยูง ม้าน้ำ ฯลฯ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความมั่นคงด้านอาหารของชุมชนและตลาดผลผลิตทางประมง และตัวชี้วัดความหลากหลายทางชีวภาพด้วย รวมถึง มาตรการในการจัดการการประมงที่ผิดกฎหมาย (illegal fishing) และ การจัดการทำเรือที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมรอบทำเรือ เป็นต้น

แต่จากการสืบหาข้อมูลทุติยภูมิ และข้อจำกัดด้านเวลาทำให้หาข้อมูลระดับปฐมภูมิไม่ได้ครบถ้วนสมบูรณ์ แม้ว่าจะมีข้อมูลในเบื้องต้นว่า มีกลุ่มหรือชมรมอนุรักษ์หอยทะเล ปูม้า ม้าน้ำ ฯลฯ ในระดับหมู่บ้านต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของความหลากหลายทางชีวภาพ หรือ การดึงดูดให้เกิดการ

ท่องเที่ยวระดับชุมชน (เช่น พะยูน มีจำนวนมากขึ้น) หรือ รายได้จากการประมงเพิ่มขึ้น (เช่น รายได้จากการขายปูม้า อันเป็นผลสืบเนื่องจากกิจกรรมธนาคารปูม้า) รวมถึงผลลัพธ์ของการเปลี่ยนแปลงกระบวนการประมงให้ถูกต้องตามกฎหมายมากขึ้น (เช่น ปริมาณการจับปลาที่เพิ่มมากขึ้น หรือ ปริมาณสัตว์น้ำในทะเลเพิ่มขึ้น) หรือ โครงการ โหนด-นา-เล ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนระโนด (สงขลา) หรือ โครงการ ป่า-เล-ชุมชน ของส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ สบ.ทช. 4 (สุราษฎร์ธานี) เป็นต้น แต่กิจกรรมเหล่านี้ยังไม่มีมีการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจหรือไม่มีการรวบรวมหรือจัดบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ดังนั้น ในอนาคต คณะผู้วิจัยเห็นควรให้ชุมชนจัดเก็บข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมการผลิตและการบริโภคที่คำนึงถึงการอนุรักษ์หรือการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างชาญฉลาด (wise use) เพื่อประโยชน์ในการนำเสนอผลงานและจัดสรรทรัพยากรด้านดำเนินงานและการวิจัยที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต โดยเฉพาะพื้นที่เป้าหมายสำหรับการพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินในระดับจังหวัด

(4) สัดส่วนงบประมาณในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

งบประมาณที่สะท้อนการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของหน่วยงานราชการ เช่น การจัดการน้ำเสียที่ปล่อยทิ้งลงทะเล การบริหารจัดการปริมาณน้ำจืดและระดับน้ำเค็ม การบริหารจัดการระบบระบายน้ำฝนลงทะเล การจัดการมลพิษทางทะเลจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (เช่น ขยะและมลพิษ) โดยในการศึกษานี้ กำหนดเกณฑ์ ตัวชี้วัดนี้ว่าควรมี สัดส่วนมากกว่าร้อยละ 5 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมดในจังหวัดหรือในท้องถิ่นนั้นๆ [ดังอธิบายในหัวข้อ 2.3.2]

ข้อมูลทุติยภูมิที่จัดเก็บได้และนำมาใช้ในการคำนวณคือโครงการของจังหวัดที่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน โดยเป็นโครงการประเภทการอนุรักษ์ป่าชายเลนและการจัดการศูนย์ศึกษาด้านป่าชายเลน โครงการจัดทำบ้านปลาและฟื้นฟูแนวปะการังหรือปะการังเทียม และโครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำและการจัดการขยะในพื้นที่ติดชายหาดและชายทะเล เป็นต้น

ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติและในหลายหน่วยงาน ยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจทางทะเลอีกมาก แต่การศึกษานี้ยังไม่สามารถครอบคลุมได้ทั้งหมด เช่น การก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกและท่าเรือประมง กิจกรรมของกองทัพเรือในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและตรวจยามชายฝั่งและในทะเล เพื่อปกป้องคุ้มครองการทำลายล้างทรัพยากรธรรมชาติและบุกรุกน่านน้ำทะเลไทย เป็นต้น และกิจกรรมเหล่านี้ เป็น “การลงทุนของภาครัฐ” ที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ภาคเอกชนและภาคชุมชน ในแต่ละจังหวัดที่ได้รับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะดังกล่าว รวมถึงในบางกรณีเป็นผลประโยชน์ระดับประเทศ ดังนั้น งบประมาณดังกล่าวนี้ ไม่อยู่ในขอบเขตการศึกษาในครั้งนี้ ที่เน้นกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของระดับจังหวัดเป็นหลัก

(5) สัดส่วนงบประมาณในการป้องกันการเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

งบประมาณที่สะท้อนการป้องกันการเสื่อมโทรมของทรัพยากรทะเลและชายฝั่งของหน่วยราชการ เช่น การป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำจืดและน้ำเค็ม (inundation) บริเวณชายฝั่งและปากแม่น้ำ/ทะเลสาบ เป็นต้น โดยในการศึกษานี้ กำหนดเกณฑ์ตัวชี้วัดนี้ว่าควรมีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 5 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมดในจังหวัดหรือในท้องถิ่นนั้นๆ [ดังอธิบายในหัวข้อ 2.3.2]

ข้อมูลทุติยภูมิที่จัดเก็บได้และนำมาใช้ในการคำนวณคือโครงการของจังหวัดที่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน โดยเป็นโครงการประเภทการป้องกันการพังทลายของชายฝั่งทะเล การก่อสร้างประตูกั้นน้ำเค็มรุก ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ใช้งบประมาณในระดับจังหวัด

(6) สัดส่วนพื้นที่การใช้ประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่งต่อพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดหรือท้องถิ่น

พื้นที่การใช้ประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่ง เช่น พื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พื้นที่ประมงชายฝั่ง พื้นที่ประมงเชิงพาณิชย์ เป็นต้น โดยในการศึกษานี้กำหนดเกณฑ์ตัวชี้วัดนี้คือ สัดส่วนของพื้นที่ป่าชายเลนต่อพื้นที่ของจังหวัดหรือท้องถิ่น แล้วนำมาเปรียบเทียบกับว่าจังหวัดใดหรือท้องถิ่นใดมีสัดส่วนมากกว่ากัน

ตารางที่ 3.21 รายการตัวชี้วัดของจังหวัดในการเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

รายการตัวชี้วัด	เกณฑ์
1. สัดส่วนรายได้ของกิจกรรมที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	ร้อยละ 50 ของ GPP
2. สัดส่วนรายได้ต่อหัวประชากรของผลรวมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเล อยู่ในระดับสูง เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัด/ท้องถิ่นอื่น	มูลค่า GPP จากผลผลิตทางทะเล ต่อหัวประชากร
3. สัดส่วนของกิจกรรมการผลิตและการบริโภคที่คำนึงถึงการอนุรักษ์หรือการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างชาญฉลาด	ร้อยละ 10 ของ GPP
4. สัดส่วนงบประมาณในการอนุรักษ์ทรัพยากรฯ ของรัฐและเอกชน	ร้อยละ 5 ของงบฯ ท้องที่
5. สัดส่วนงบประมาณในการป้องกันการเสื่อมโทรมของทรัพยากรฯ	ร้อยละ 5 ของงบฯ ท้องที่
6. สัดส่วนพื้นที่การใช้ประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่ง ต่อ พื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดหรือท้องถิ่น	% ของพื้นที่

เนื่องด้วยข้อจำกัดด้านข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสีน้ำเงินระดับจังหวัดดังได้กล่าวข้างต้น และเนื่องด้วยการจัดเก็บและประเมินข้อมูลแบบปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์และ Website นั้นเป็นการสุ่มตัวอย่างข้อมูลจากข้อมูลที่เข้าถึงได้เท่านั้น และเป็นข้อมูล ณ ช่วงเวลาที่ทำการศึกษาเท่านั้น ซึ่งยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลมาก่อน ดังนั้น การจัดทำตัวชี้วัดเพื่อประเมินการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินของระดับจังหวัดจึงใช้ข้อมูลประเภททุติยภูมิที่มีการจัดเก็บโดยหน่วยราชการ เป็นหลัก (แม้ว่าข้อมูลบางรายการจะมีขอบเขตที่กว้างกว่าเป้าหมาย) หากเมื่อใดข้อมูลที่ใกล้ชิดกับเศรษฐกิจทางทะเลมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เมื่อนั้น การจัดทำตัวชี้วัดจะมีความชัดเจนมากขึ้น

ด้วยเหตุนี้ การศึกษานี้จึงนำข้อมูล GPP ของระดับจังหวัดแบบ Bottom-up Approach โดยกรมบัญชีกลาง ข้อมูลปี พ.ศ. 2556 และ ข้อมูล GPP ของระดับจังหวัดแบบ Top-down Approach โดยสำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) รวมทั้งข้อมูลของกรมประมง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมเจ้าท่า และสำนักงานสถิติแห่งชาติ มาใช้ในการจัดทำตัวชี้วัดถึงระดับความเป็นเขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินของจังหวัด และพบประเด็นสำคัญดังนี้

(1) ภายใต้ระบบ Bottom-up ของกรมบัญชีกลาง พบว่า จังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) และ GPP per capita ของปี พ.ศ. 2556 มากที่สุด 5 อันดับแรก คือ ระยอง ชลบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และ ฉะเชิงเทรา ตามลำดับ (ภาพที่ 3.1) ซึ่งสอดคล้องภายใต้ระบบ Top-down ของ สศช. ในช่วงปี พ.ศ. 2557 – 2559 (ภาพที่ 3.2 และ ภาพที่ 3.3)

(2) จังหวัดที่มีมูลค่า GPP สาขาประมง (ซึ่งมิได้มีการแยกข้อมูลเป็นประมงน้ำเค็มและประมงน้ำจืด) (Bottom-up Approach) ปี พ.ศ. 2556 มากที่สุด 5 อันดับแรก คือ สมุทรสาคร ปัตตานี ตราด จันทบุรี และ ตรัง (ภาพที่ 3.4) แต่หากพิจารณาเฉพาะการประมงน้ำเค็ม จำแนกตามประเภทของกิจกรรม ได้แก่ การเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล การเพาะเลี้ยงหอยทะเล การเพาะเลี้ยงปลาน้ำกร่อย และ มูลค่าประมงชายฝั่ง (หรือ มูลค่าสัตว์น้ำเค็มขึ้นท่า ระดับจังหวัด) ของข้อมูลปี พ.ศ. 2557 พบว่า แต่ละจังหวัดมีมูลค่าทางเศรษฐกิจของแต่ละประเภทของกิจกรรมแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ สมุทรสาครและปัตตานี เน้นกิจกรรมการประมงชายฝั่ง (ภาพที่ 3.5) จันทบุรี ตราด สุราษฎร์ธานี ฉะเชิงเทรา และสงขลา เน้นกิจกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล นอกจากนี้ ฉะเชิงเทรายังมีกิจกรรมการเพาะเลี้ยงปลาน้ำกร่อยมากกว่าจังหวัดอื่น (ภาพที่ 3.6)

(3) จังหวัดที่มีมูลค่า GPP สาขาโรงแรมและภัตตาคาร (Bottom-up Approach) ปี พ.ศ. 2556 มากที่สุด 5 อันดับแรก คือ ภูเก็ต ชลบุรี สุราษฎร์ธานี กระบี่ และ สงขลา ตามลำดับ (ภาพที่ 3.7) สำหรับมูลค่าผลผลิตสาขาโรงแรมและภัตตาคารดังกล่าวนี้ มิได้มีการแยกจำแนกออกเป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับ

การท่องเที่ยวทางบกและทางทะเล ซึ่งในขณะนี้ยังไม่มีมีการจำแนกนักท่องเที่ยวออกเป็น “ท่องเที่ยวทางทะเล” และ “ท่องเที่ยวทางบก”

ดังนั้น จึงนำข้อมูลสถานประกอบการโรงแรมที่มีที่ตั้งในตำบลหรืออำเภอติดทะเลและชายฝั่ง และพบว่า จังหวัดที่มีมูลค่าประมาณการรายได้ของสถานประกอบการของโรงแรมที่ตั้งในอำเภอติดทะเลและชายฝั่งค่อนข้างสูง ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และ ชลบุรี (ภาพที่ 3.8) ซึ่งแสดงผลไม่แตกต่างจากข้อมูลข้างต้น

ในขณะที่ข้อมูลของธุรกิจท่องเที่ยวหรือนำเที่ยวทางทะเล ที่เก็บจากการสัมภาษณ์และจาก Website พบว่า ประมาณการมูลค่าบริการท่องเที่ยวทางทะเลของธุรกิจบริการนำเที่ยว ที่มีมูลค่าค่อนข้างสูงคือ ชลบุรี สุราษฎร์ธานี กระบี่ พังงา ประจวบคีรีขันธ์ ระยอง และ ตรวต ตามลำดับ (ภาพที่ 3.9)

(4) สัดส่วนรายได้ของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง นั้น จะคำนวณในรูปของสัดส่วนมูลค่าเพิ่มของสาขาประมงน้ำเค็มและสาขาโรงแรมและภัตตาคาร (ซึ่งเป็นตัวแทนของสาขาการท่องเที่ยว) เปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับจังหวัด (GPP Bottom-up Approach) ของข้อมูลปี พ.ศ. 2556 เนื่องจากเป็นข้อมูลที่มาจากหน่วยงานราชการ (กรมประมง สำนักงานสถิติแห่งชาติ และ กรมบัญชีกลาง)

อย่างไรก็ดี หากพิจารณาถึงประมาณนักท่องเที่ยวของจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล เช่น ภูเก็ต กระบี่ สุราษฎร์ธานี แล้วพบว่า ปริมาณห้องพักและจำนวนนักท่องเที่ยวจะกระจุกตัวค่อนข้างมาก (ดังที่นำเสนอข้อมูลไว้ในข้างต้น) การศึกษานี้จะขออนุมานำมูลค่าสาขาโรงแรมและภัตตาคารของจังหวัดเหล่านี้ เป็นตัวแทน (proxy) ของมูลค่าการท่องเที่ยวทางทะเลไปพรากก่อน เนื่องจากการค้นคว้าจากการสัมภาษณ์ มูลค่าโรงแรมและภัตตาคารในท้องที่ที่ติดชายทะเลจะมีมูลค่าสูงกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับโรงแรมและภัตตาคารในท้องที่ท่องเที่ยวทางบก (ในจังหวัดเดียวกัน) ดังนั้น หากมูลค่าโรงแรมและภัตตาคารของจังหวัดใดมากกว่าอีกจังหวัดหนึ่ง จะขอสันนิษฐานว่าจังหวัดนั้นมีมูลค่าการท่องเที่ยวทางทะเลสูงกว่า

ดังนั้น สัดส่วนรายได้ของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงเท่ากับ สัดส่วนของผลรวมมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงกับมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ต่อ GPP (ตารางที่ 3.22) โดยในปี พ.ศ. 2556 จังหวัดที่มีสัดส่วนสาขาประมงต่อ GPP มากกว่าร้อยละ 10 ได้แก่ ตรวต ปัตตานี สตูล และ ระนอง ตามลำดับ และจังหวัดที่มีสัดส่วนสาขาโรงแรมและภัตตาคารต่อ GPP สูงที่สุดคือ ร้อยละ 45.88 ซึ่งเป็นของจังหวัดภูเก็ต ส่วนจังหวัดอื่นๆ นั้นมีสัดส่วนน้อยกว่าร้อยละ 10 และเมื่อพิจารณาสัดส่วนของผลรวมสาขาประมงและสาขาโรงแรมและภัตตาคารต่อ GPP มากกว่าร้อยละ 10 ได้แก่ ภูเก็ต (ร้อยละ 47) ตรวต (ร้อยละ 23) สตูล (ร้อยละ 17) ระนอง (ร้อยละ 16) ปัตตานี (ร้อยละ 14) และ พังงา (ร้อยละ 11)

อย่างไรก็ดี ข้อมูลดังกล่าวยังไม่รวมสาขาการผลิตอื่นที่อาจจะมีบางส่วนที่เกี่ยวกับการสร้างรายได้จากกิจกรรมที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในจังหวัดนั้น จึงทำให้มีเพียง**จังหวัดภูเก็ต** เท่านั้นที่มีแนวโน้มจะมีสัดส่วนดังกล่าวใกล้เคียงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (ร้อยละ 50 ของ GPP ดังกล่าวไว้ในตารางที่ 3.22) ที่มีศักยภาพจะเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน รองลงมาคือ **จังหวัดตราด** โดยจังหวัดภูเก็ตเน้นที่สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ในขณะที่จังหวัดตราดเน้นที่สาขาประมง ถึงแม้ว่าจังหวัดปัตตานีและสตูลจะมีสัดส่วนสาขาประมงต่อ GPP สูงกว่าจังหวัดอื่น แต่สาขาโรงแรมและภัตตาคารมีบทบาทน้อยมากในสองจังหวัดนี้

อนึ่ง แม้ว่าข้อมูลเกี่ยวกับการจัดแผนท่องเที่ยวของธุรกิจบริการท่องเที่ยวหรือนำเที่ยวจะไม่ปรากฏว่ามีการท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่งของภูเก็ต (ตารางที่ 3.17) แต่สามารถอธิบายได้ 2 เหตุผลที่พบข้อมูลดังกล่าว ได้แก่

เหตุผลประการแรก แผนการท่องเที่ยวของธุรกิจบริการท่องเที่ยวที่ค้นพบ ส่วนใหญ่ไม่ปรากฏแผนการท่องเที่ยวทางทะเลภายในจังหวัดภูเก็ต เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่พำนัก ณ จังหวัดภูเก็ต มักจะมีแผนท่องเที่ยวในจังหวัดอื่นเป็นส่วนใหญ่ เช่น พังงา กระบี่ (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์) เพราะภูเก็ตมีแหล่งอำนวยความสะดวกหลายประการ ได้แก่ โรงแรมจำนวนมาก สนามบิน ท่าเรือ และ สถานบันเทิง อีกทั้งยังเป็นแหล่งประชุมสัมมนาของทั้งหน่วยงานเอกชนและราชการภายในประเทศและต่างประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดพังงาและกระบี่ ซึ่งรายได้จากโรงแรม การเดินทาง และสถานบันเทิงที่ตกอยู่ในจังหวัดภูเก็ตมีมูลค่าสูงกว่า “มูลค่าการท่องเที่ยวทางทะเล” ในจังหวัดพังงาและกระบี่ ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลประมาณการรายได้ของสถานประกอบการด้านโรงแรมของภูเก็ตประมาณ 64 ล้านบาท (ตารางที่ 3.18) ซึ่งยังไม่รวมรายได้จากกิจกรรมประเภทอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางทะเลโดยตรง (ซึ่งรายได้จากผู้มาเยือนรวม 313 ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ 3.17) ขณะที่ประมาณการรายได้จากธุรกิจนำเที่ยวไปยังพังงาและกระบี่ รวมกันประมาณ 73 ล้านบาท (ตารางที่ 3.19) และรายได้จากผู้มาเยือนรวมกัน 105 ล้านบาท (ตารางที่ 3.17)

เหตุผลประการที่สอง การท่องเที่ยวทางทะเลภายในจังหวัดภูเก็ต เช่น เกาะเฮ หรือ เกาะที่มีลักษณะเป็นการดำเนินงานแบบปิด หรือ เป็นธุรกิจบริการท่องเที่ยวทางทะเลเน้นเฉพาะกลุ่มลูกค้าจำนวนน้อย (niche market) เช่น ดำน้ำ และพักผ่อนแบบส่วนตัว (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์) ข้อมูลของธุรกิจแบบนี้จะไม่ปรากฏข้อมูลแบบทั่วไปใน Website และมีกลุ่มลูกค้าจำนวนน้อย (ด้วยข้อจำกัดของสถานที่พักแรมและสาธารณูปโภคบนเกาะ อีกทั้งการเดินทางทางเรือ) และการท่องเที่ยวทางทะเลภายในภูเก็ตอีกประเภทหนึ่ง คือ การล่องเรือไปเล่นน้ำกลางทะเล (น่านน้ำจังหวัดภูเก็ต) ซึ่งมูลค่าของกิจกรรมประเภทนี้จะแฝงอยู่ในกิจกรรมแผนท่องเที่ยวไปยังพังงาหรือกระบี่ ซึ่งทำให้ยากในการประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์ดังกล่าว นอกจากนี้ การใช้ท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต มีจำนวนมาก เมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น (ตารางที่ 3.13) อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้ไม่ได้ประเมินรายได้จากบริการท่าเทียบเรือ เนื่องจากข้อจำกัดด้านการเข้าถึงข้อมูล

การเติบโตอย่างรวดเร็วภายใต้ข้อจำกัดของพื้นที่และทรัพยากรในจังหวัดภูเก็ต จึงทำให้จังหวัดกำลังประสบปัญหาการขาดแคลนพื้นที่เพื่ออยู่อาศัยและปัญหาด้านระบบสาธารณูปโภคที่ไม่เพียงพอใช้ภายในจังหวัด เช่น น้ำประปาขาดแคลนในช่วงฝนทิ้งช่วง ปริมาณไฟฟ้าไม่เพียงพอจนเกิดภาวะไฟฟ้าดับเป็นครั้งคราว และการจัดการขยะมูลฝอยจากภาคบริการการท่องเที่ยวที่มีจำนวนมาก แต่การจัดการขยะด้วยระบบเผา (incineration) ยังไม่มีประสิทธิภาพและเริ่มถูกต่อต้านในการตั้งโรงเผาขยะแห่งใหม่ (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์) และถึงแม้ว่าจังหวัดภูเก็ตจะมีแผนการลงทุนด้านถนนและการขนส่งทางอากาศ เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มความปลอดภัย แต่จังหวัดภูเก็ตก็ยังคงเผชิญกับการบริหารจัดการประโยชน์ทางเศรษฐกิจของตน และการร่วมมือกับจังหวัดใกล้เคียงในกลุ่มจังหวัดทะเลอันดามันในการแบ่งปันผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและผลประโยชน์ทางสังคม รวมทั้งการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งร่วมกัน (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์)

สำหรับกรณีของจังหวัดปัตตานีและสตูล ที่มีสัดส่วนสาขาประมงต่อ GPP สูงกว่าจังหวัดอื่น (คือร้อยละ 13.60 และ 14.97 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3.22) แต่ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมประมงชายฝั่ง (ภาพที่ 3.5) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของไทย อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้ยังไม่สามารถจำแนกข้อมูล “มูลค่าสัตว์น้ำเค็มที่ขึ้นท่า” ที่รวมทั้งสัตว์น้ำเค็มจากเรือไทยและเรือต่างชาติออกมาเป็น “มูลค่าสัตว์น้ำเค็มจากชายฝั่งไทย เท่านั้น” ได้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านข้อมูลด้านทฤษฎีที่มีได้จำแนกไว้

ในกรณีของจังหวัดตราดที่มีสัดส่วนสาขาประมงต่อ GPP สูงถึงร้อยละ 16.68 และ จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี และสงขลา ซึ่งมีสัดส่วนสาขาประมงน้อยกว่าร้อยละ 5 (ตารางที่ 3.22) แต่กิจกรรมประมงของจังหวัดเหล่านี้ที่โดดเด่น คือ การเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล (ภาพที่ 3.6) ซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่เข้มข้น ทั้งด้านพื้นที่ชายเลน การใช้น้ำกร่อยและการระบายน้ำกร่อยที่มีสารเคมีตกค้างจากอาหารสัตว์น้ำ ซึ่งส่งผลข้างเคียงเชิงลบต่อระบบนิเวศชายฝั่ง (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์) ดังนั้น แม้ว่าสาขาประมงด้านการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล หรือการเพาะเลี้ยงหอยทะเล ของจังหวัดดังกล่าวจะสร้างรายได้แก่จังหวัดเป็นอย่างดี แต่ผลเสียระยะยาวต่อระบบนิเวศป่าชายเลนและท้องทะเลที่อาจจะกระทบต่อทั้งจังหวัดตนเองและจังหวัดข้างเคียงหรือกลุ่มจังหวัดทะเลอ่าวไทยตอนบนหรือตอนกลางหรือตอนล่าง อาจจะมีมูลค่าสูงกว่ารายได้จากสาขาการเพาะเลี้ยงนี้ได้ หากไม่มีการบริหารจัดการการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล-หอยทะเล-ปลาน้ำกร่อยแบบเป็นมิตรต่อระบบนิเวศอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง (wise-use of fishery)

(5) สัดส่วนรายได้ต่อหัวประชากรของผลรวมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเล อยู่ในระดับสูง เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัด/ท้องที่อื่น จะใช้ชุดข้อมูลเดียวกับข้อ (4) นั่นคือสัดส่วนมูลค่าสาขาประมงและสาขาโรงแรมและภัตตาคารต่อประชากรจังหวัด และพบว่า ข้อมูลของปี พ.ศ. 2556 จังหวัดที่มี

สัดส่วนมูลค่าผลผลิตทางทะเลต่อหัวเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ภูเก็ต (126,000 บาท/คน) รองลงมาคือ ชลบุรี (26,000 บาท/คน) ตรวต (21,000 บาท/คน) สมุทรสาคร (20,000 บาท/คน) ดังแสดงในตารางที่ 3.22

เนื่องด้วยข้อมูลระดับอำเภอด้านสาขาโรงแรม เกิดจากการประมาณการของคณะผู้วิจัย ซึ่งเป็นมูลค่าบริการขั้นสุดท้าย (final service) ซึ่งเป็นคนละระบบกับการคำนวณ GPP ที่ใช้ระบบมูลค่าเพิ่ม (value added) การศึกษานี้จึงไม่นำตัวเลขประมาณการดังกล่าวมาคำนวณสัดส่วนรายได้ต่อหัวประชากร เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการคำนวณตัวชี้วัด การศึกษานี้จึงใช้ข้อมูลทุติยภูมิข้างต้นไปพรากก่อน

(6) สัดส่วนพื้นที่การใช้ประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่ง ต่อ พื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดหรือท้องที่ จะเป็นการคำนวณจากพื้นที่ป่าชายเลน ต่อ พื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด และ พบว่า จังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าชายเลนต่อพื้นที่จังหวัดมากที่สุดเรียงตามลำดับดังนี้ คือ สตูล (ร้อยละ 14.4) พังงา (ร้อยละ 10.6) สมุทรสงคราม (ร้อยละ 5.5) สมุทรสาคร (ร้อยละ 4.6) ตรวต (ร้อยละ 3.5) ดังแสดงในตารางที่ 3.23 โดยเป็นที่สังเกตว่า จังหวัดเหล่านี้มีสัดส่วนของมูลค่าสาขาประมงสูงด้วยเช่นกัน

อนึ่ง การศึกษานี้ไม่ได้ครอบคลุมตัวชี้วัดที่เป็นด้านคุณภาพของป่าชายเลน และ การประเมินมูลค่าของป่าชายเลนในมิติของคุณค่าต่อมนุษย์ (เช่น Use Value และ Non-Use Value ของป่าชายเลน) ในจังหวัดนั้นๆ เนื่องด้วยข้อจำกัดหลายด้าน อาทิ คุณภาพของป่าชายเลนหรือความเสื่อมโทรมของป่าชายเลนของแต่ละจังหวัดอาจจะขึ้นอยู่กับข้อจำกัดด้านงบประมาณของหน่วยงานราชการที่กำกับดูแลโดยตรงและงบประมาณของจังหวัด ส่วนการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ (total economic valuation) ของป่าชายเลนในแต่ละจังหวัด เป็นเทคนิคการประเมินที่ต้องอาศัยการศึกษาเชิงประจักษ์ และเชิงปริมาณ ซึ่งจะยังไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในระดับจังหวัด เนื่องจากการประเมินดังกล่าวยังไม่มีการศึกษาในระดับจังหวัด หากแต่เป็นการประเมินมูลค่าในภาพรวมหรือในฐานะที่เป็นทรัพยากรของชาติ เช่น การศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ความคุ้มค่าประเมินผลกระทบระบบนิเวศทางทะเลและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากร” ของ อรพรรณ ณ บางช้าง ศรีเสาวลักษณ์ (2557) เสนอต่อกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นต้น

(7) สัดส่วนงบประมาณในการอนุรักษ์และการป้องกันการเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในระดับจังหวัด จะพิจารณาเฉพาะข้อมูลที่ได้เก็บจากงบประมาณแผ่นดิน (ที่จัดสรรให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัด) โดยพบว่า สัดส่วนงบประมาณด้านอนุรักษ์และป้องกันฯ ต่องบประมาณของจังหวัด ในช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2559 มีสัดส่วนที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด (ตารางที่ 3.23) และจังหวัดที่มีสัดส่วนงบประมาณดังกล่าวสูงที่สุดคือ ประจวบคีรีขันธ์ (ร้อยละ 8.7) รองลงมา (ประมาณร้อยละ 4 – 6) คือ สมุทรปราการ สมุทรสาคร ตรัง ชุมพร และฉะเชิงเทรา ตามลำดับ ทั้งนี้งบประมาณที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นงบลงทุนด้านการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ซึ่งเป็นงบลงทุนขนาดมากกว่า 10 ล้านบาทขึ้นไป นอกจากนี้ เพชรบุรี มีงบลงทุนในการบริหารจัดการประตุนะบายน้ำเค็ม (ร้อยละ 1) ในขณะที่กรุงเทพฯ (เขตบางขุน

เทียน) และสมุทรสาครให้ความสำคัญกับโครงการด้านศูนย์เรียนรู้ด้านป่ายายเลน (ร้อยละ 1 และ ร้อยละ 3 ตามลำดับ) ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า จังหวัดที่มีสัดส่วนโครงการด้านอนุรักษ์และป้องกันความเสื่อมโทรมฯ มากกว่าร้อยละ 5 ของงบประมาณจังหวัด ย่อมมีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินในจังหวัดของตน อนึ่ง งบประมาณในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบางกรณี จะแปรตามหรือขึ้นกับ “ความยาวของชายฝั่ง” เป็นหลัก ด้วยเหตุนี้ ในบางกรณีจังหวัดที่มีชายฝั่งยาวกว่า มักจะได้รับงบประมาณในการบริหารจัดการด้านทะเลและชายฝั่งมากกว่า นั่นเอง ซึ่งการเปรียบเทียบมูลค่าหรือสัดส่วนงบประมาณ อาจจะไม่สะท้อนหรือเชื่อมโยงกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยตรงอย่างชัดเจน

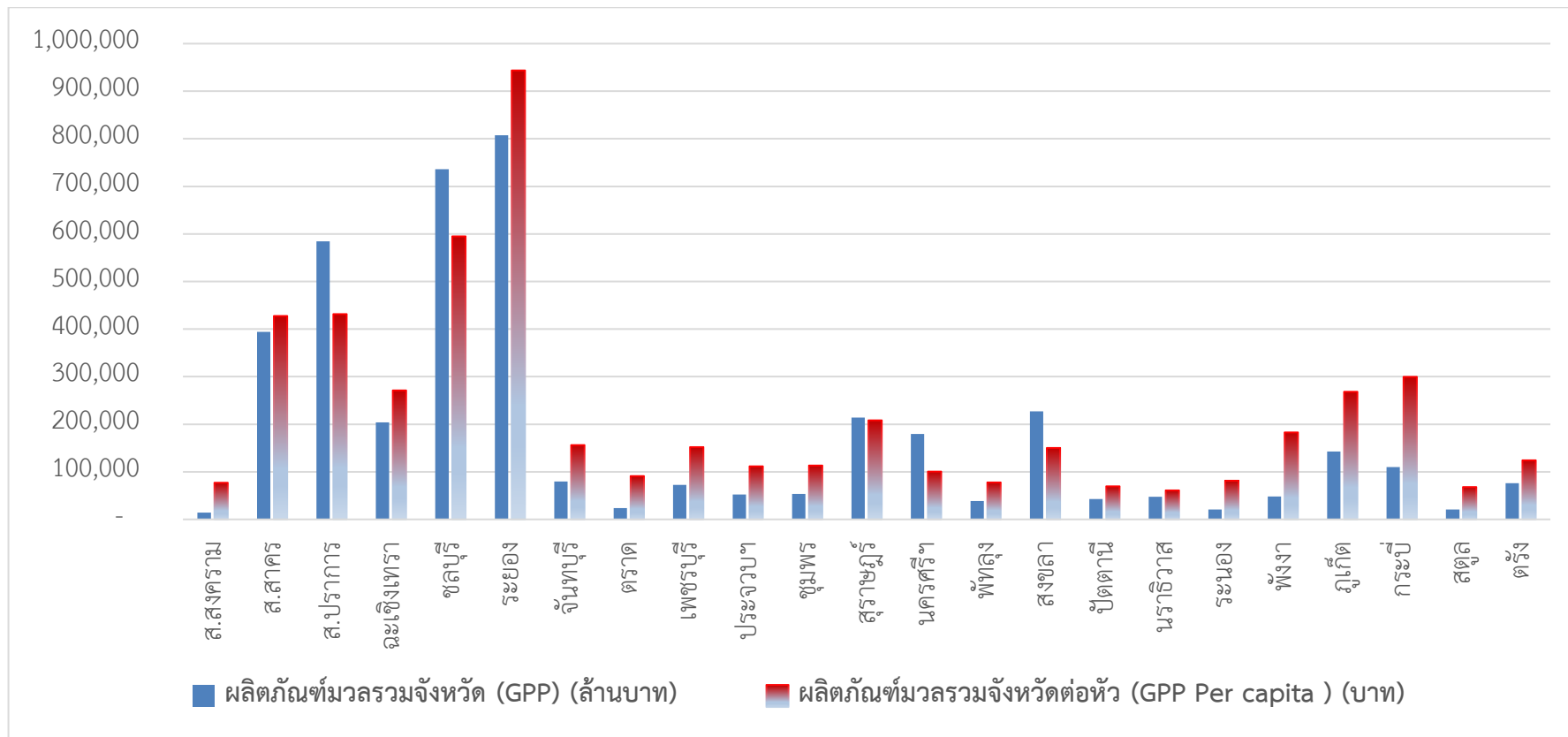
สำหรับข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) นั้นจะมีแหล่งรายได้มาจากท้องถิ่นเองส่วนหนึ่ง และมาจากเงินงบประมาณจากส่วนกลางอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูง อย่างไรก็ตาม การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของแต่ละท้องถิ่นเพื่อกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมนั้น จะเน้นที่การจัดการขยะครัวเรือนและการจัดการรักษาความสะอาดชายหาด (โดยเฉพาะการจัดการขยะครัวเรือน นั้นเป็นพันธกิจหลักของ อปท. ตาม พระราชบัญญัติเทศบาล และ พระราชบัญญัติสาธารณสุข) และหลายกรณีที่ อปท. บางระดับไม่มีงบรายได้เพียงพอที่จะดำเนินการด้านการจัดการขยะครัวเรือนและชายฝั่งได้ ลำพังฝ่ายเดียว และในหลายท้องถิ่น การป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งและการฟื้นฟูป่ายายเลนส่วนใหญ่จะพึ่งพิงงบประมาณจากหน่วยงานที่รับผิดชอบตามพันธกิจมากกว่า เช่น กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมเจ้าท่า กรมโยธาธิการ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ การศึกษานี้จึงให้ความสนใจเฉพาะ “งบประมาณจังหวัด” และไม่ครอบคลุมการวิเคราะห์แผนงบประมาณ (รายได้และรายจ่ายของ อปท.)

อนึ่ง งบประมาณของหน่วยงานรัฐบางแห่งที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจสีน้ำเงิน เช่น งบประมาณการก่อสร้างท่าเรือ การคมนาคมขนส่ง และ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะ ของหน่วยงานรัฐ เช่น กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย กองทัพเรือ กระทรวงกลาโหม เป็นต้น รวมถึง นโยบายของภาครัฐในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในจังหวัดที่ติดชายทะเลหรือการปรับให้เป็น Riviera Thailand (จังหวัดระนอง) หรือแหล่งพักผ่อน/ท่องเที่ยวจังหวัดทางทะเลแห่งใหม่ของประเทศไทย ฯลฯ นั้น นับเป็น “มูลค่าการลงทุน” ในระดับประเทศ ซึ่งไม่นับรวมใน Gross Provincial Product (GPP) แต่มูลค่าทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินจะเกิดขึ้นในระดับจังหวัด ก็ต่อเมื่อผลพวงของการลงทุนของภาครัฐส่วนกลางดังกล่าวสัมฤทธิ์ผลแล้ว ดังเช่น ปริมาณประมงที่เพิ่มขึ้น จำนวนเรือ จำนวนนักท่องเที่ยว เป็นต้น การประเมินผลประโยชน์ของการลงทุนของภาครัฐที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินนั้น จะต้องดำเนินการผ่าน Strategic Environment Assessment (SEA) ซึ่งอยู่นอกเหนือจากการบริหารจัดการในระดับจังหวัด ในทางตรงกันข้าม หากในอนาคตมีการจัดทำ SEA ระดับภูมิภาคหรือท้องที่แล้ว การดำเนินงานของจังหวัดจะต้องสอดคล้องกับ SEA นั้นด้วย

นอกจากนี้ หากการกำหนดขอบเขตทางทะเลของแต่ละจังหวัดมีความชัดเจนมากขึ้น งบประมาณในการบริหารจัดการทางทะเลในระดับจังหวัด จะมีความชัดเจนมากขึ้น อันจะสะท้อนถึงความใส่ใจและประสิทธิภาพการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในระดับจังหวัดมากขึ้น

และในบางกรณี การกำกับดูแลของภาครัฐที่เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพน้ำทะเล ขึ้นอยู่กับหลายหน่วยงานตามพันธกิจ เช่น การกำกับดูแลการบริหารจัดการท่าเรือทั่วไป โดยกรมเจ้าท่า การกำกับดูแลการบริหารจัดการท่าเรือแหลมฉบัง โดยการทำเรือแห่งประเทศไทย และ ท่าเรือมาบตาพุด โดยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งงบประมาณเหล่านี้จัดเป็น “งบส่วนกลาง” ที่ไม่ได้จัดสรรให้จังหวัดดำเนินการ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานกำกับดูแลเรือและท่าเรืออย่างเข้มงวดของหน่วยงานดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในทะเลได้ อีกทั้ง อนุสัญญา MARPOL (International Convention for Prevention of Pollution from Ships) ก็มีหน้าที่บังคับใช้กับเรือเดินสมุทรลดการปล่อยมลสาร/ขยะ/ของเสียอันตรายลงทะเล

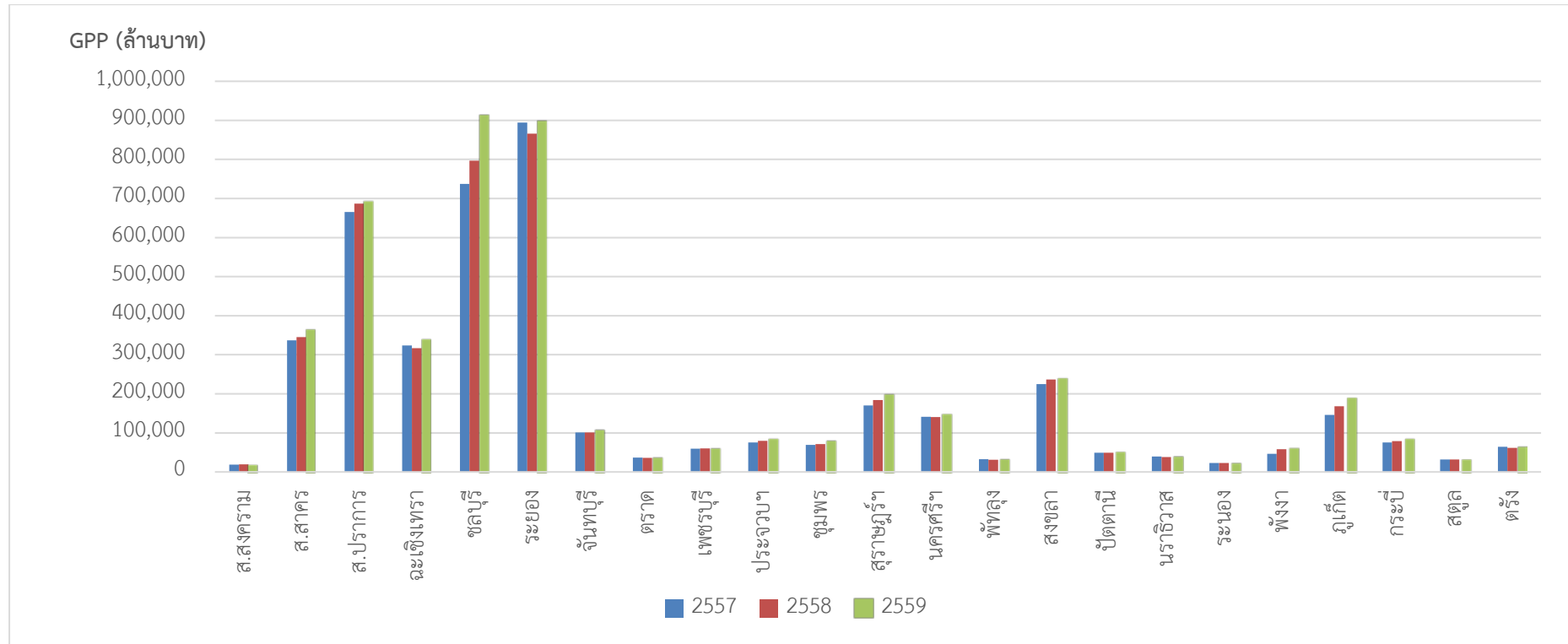
ภาพที่ 3.1 ผลิตรถยนต์มวลรวมจังหวัด และ ผลิตรถยนต์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (ยกเว้นกรุงเทพฯ) (Bottom-up Approach) ปี พ.ศ. 2556

ที่มา: สถิติ GPP พ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

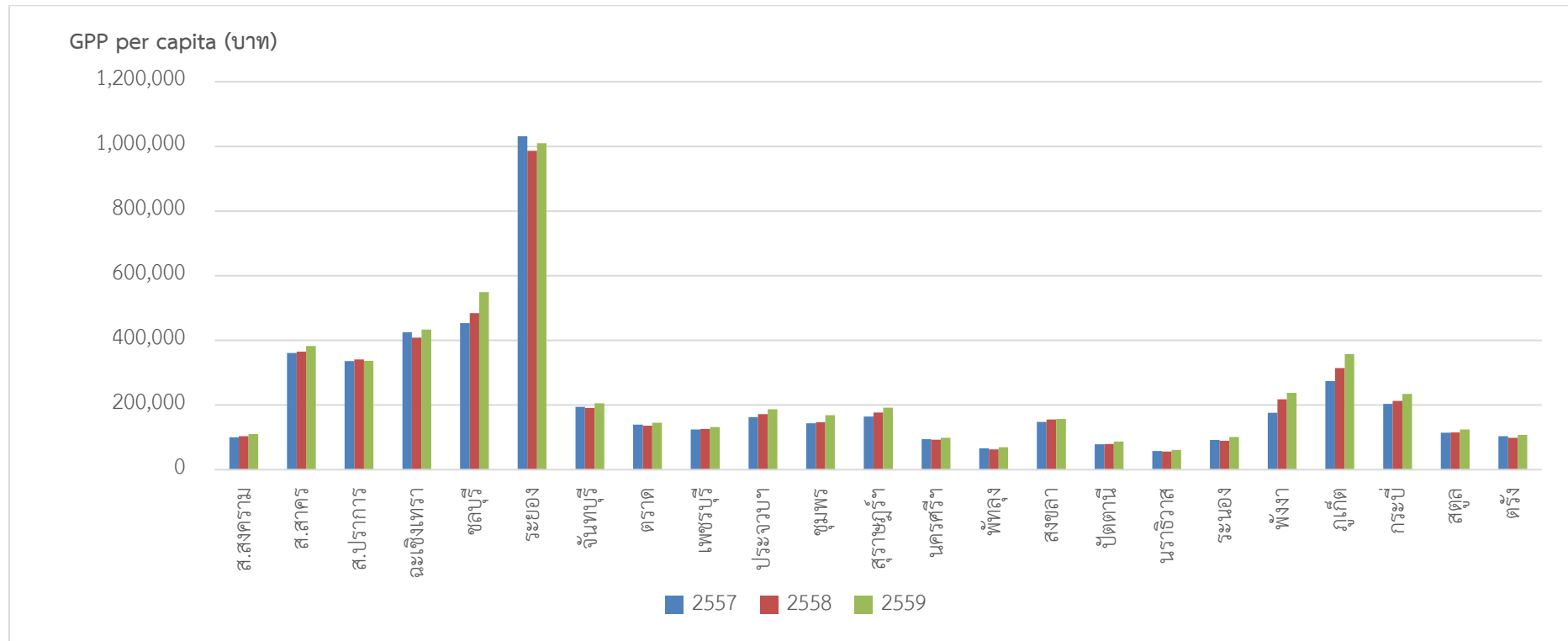
ภาพที่ 3.2 ผลิตรัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพฯ) (Top-down Approach) ปี พ.ศ. 2557 – 2559

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

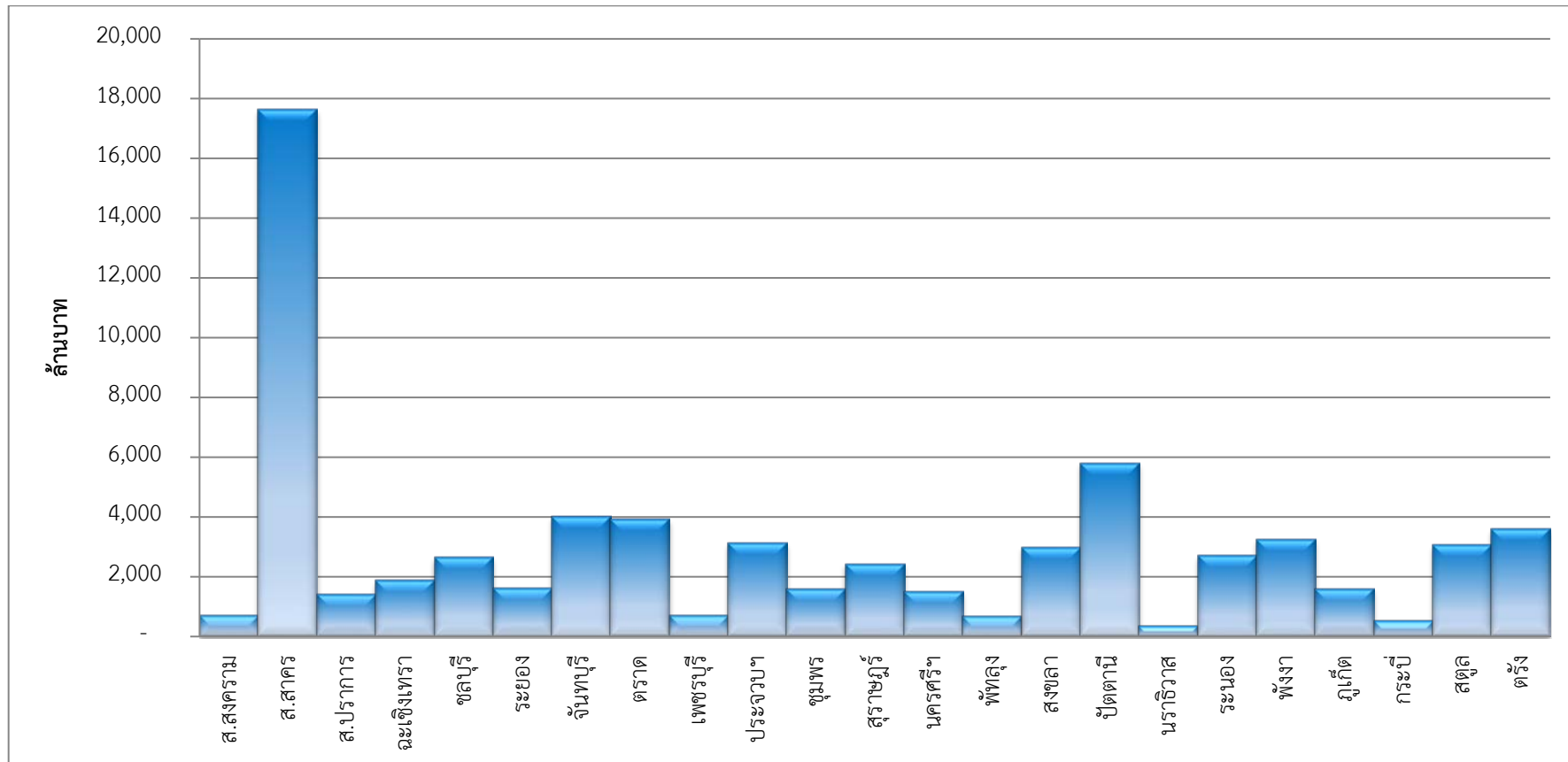
ภาพที่ 3.3 ผลผลิตมวลรวมต่อหัวประชากร ระดับจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพฯ) (Top-down Approach) ปี พ.ศ. 2557 – 2559

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

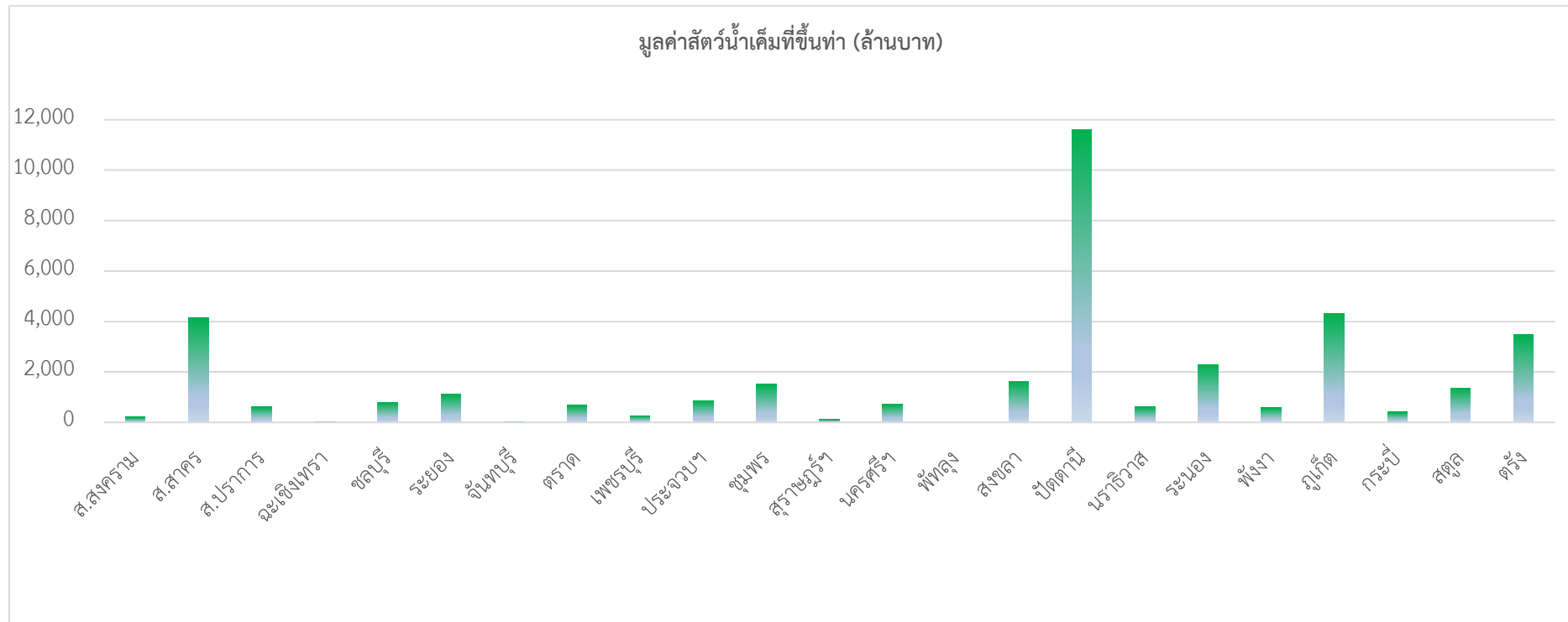
ภาพที่ 3.4 มูลค่า GPP สาขาประมง (ซึ่งไม่ได้แยกประมงน้ำเค็มและประมงน้ำจืด) (Bottom-up Approach) ปี พ.ศ. 2556

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

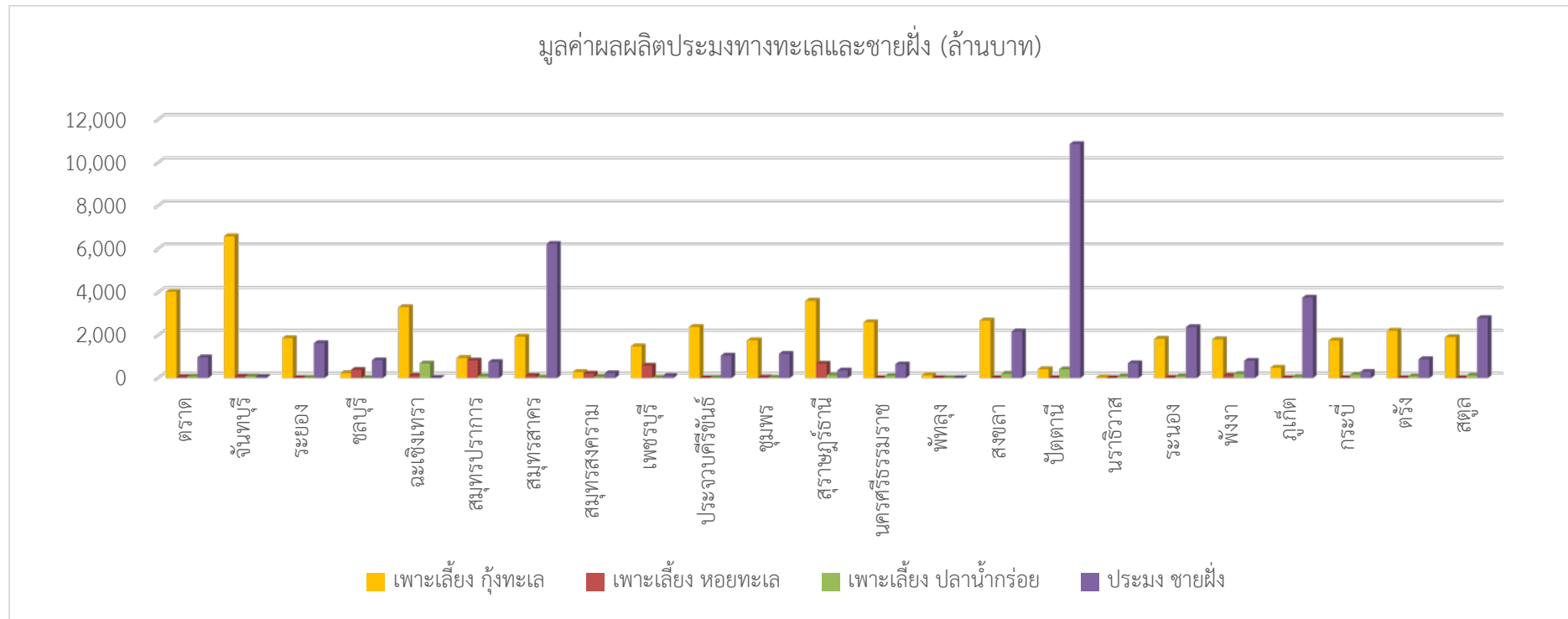
ภาพที่ 3.5 มูลค่าสัตว์น้ำเค็มที่ขึ้นท่า ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2558

ที่มา: สถิติปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำ ณ ท่าขึ้นปลาน้ำเค็ม 2558 กรมประมง ซึ่งรวมทั้งเรือประมงไทยและต่างชาติ

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

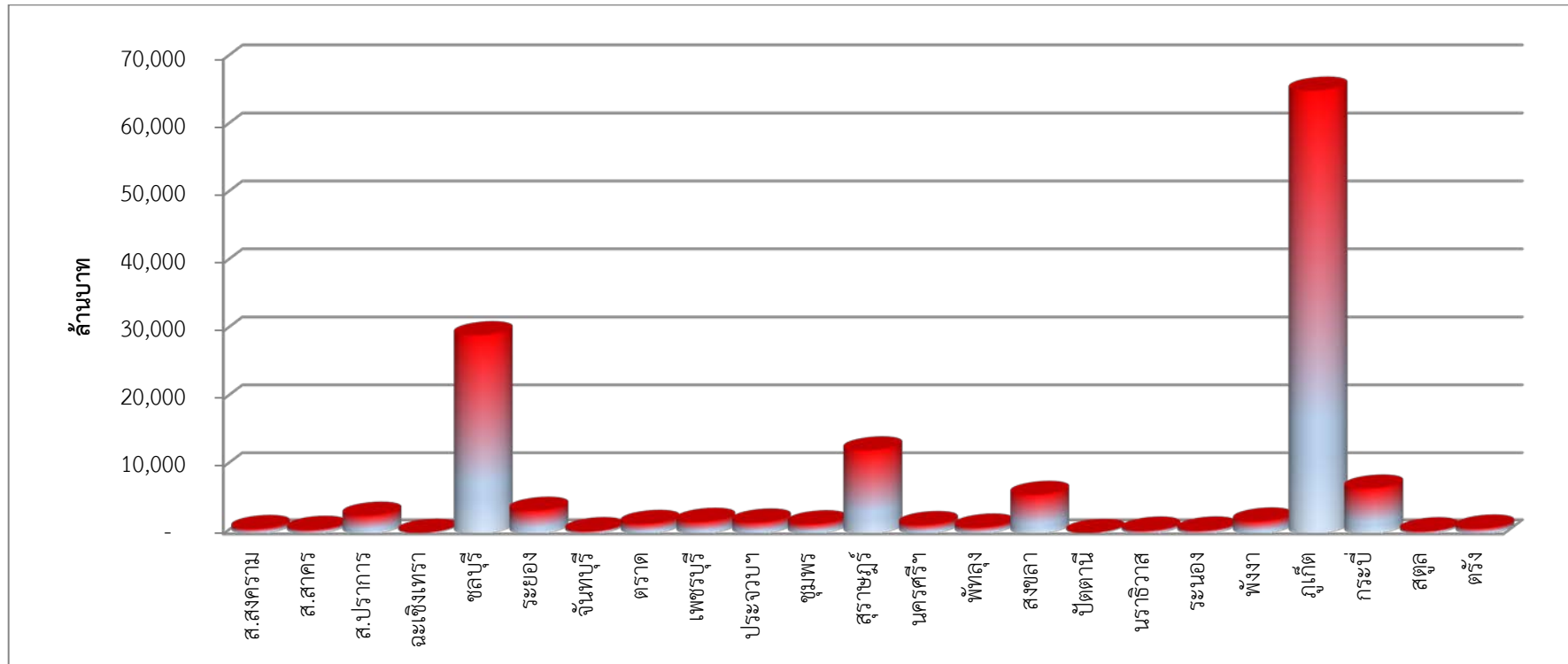
ภาพที่ 3.6 มูลค่าผลผลิตประมงทางทะเลและชายฝั่ง จำแนกประเภทกิจกรรม ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2557

ที่มา: สถิติประมง พ.ศ. 2557 กรมประมง

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

ภาพที่ 3.7 มูลค่า GPP สาขาโรงแรมและภัตตาคาร (Bottom-up Approach) ปี พ.ศ. 2556

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

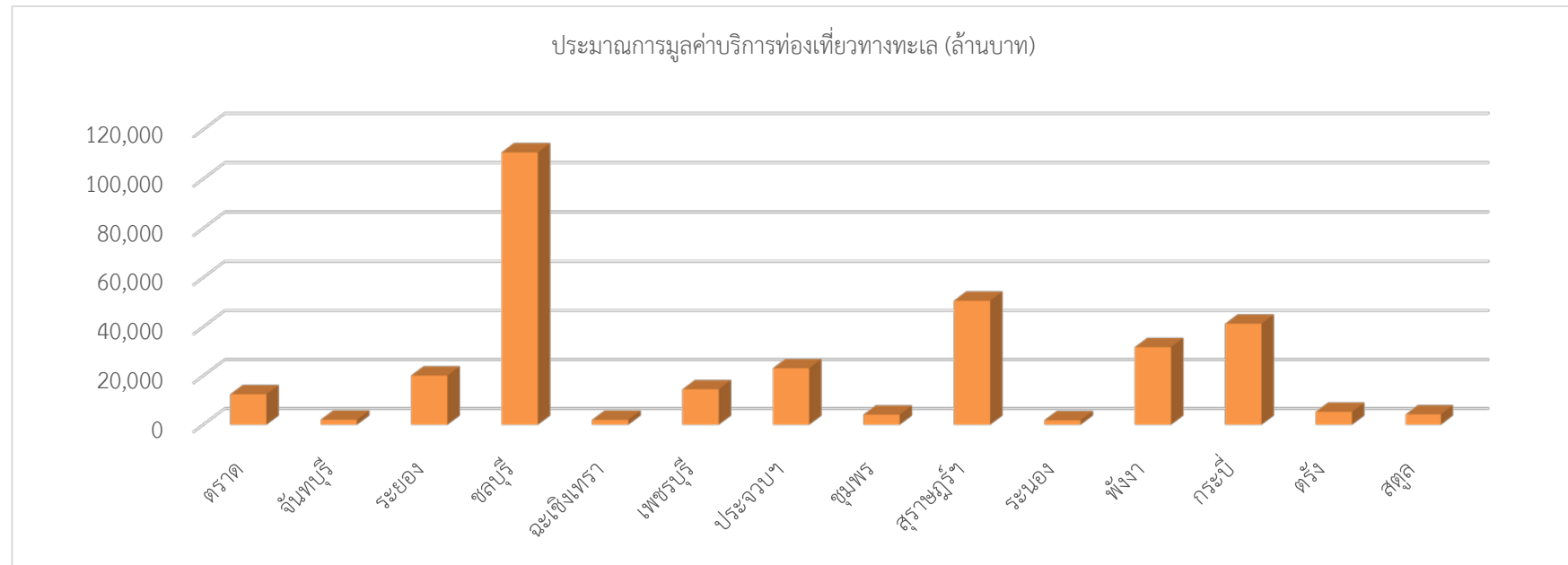
ภาพที่ 3.8 ประมาณการรายได้ของสถานประกอบการโรงแรมที่ตั้งในอำเภอติดทะเลและชายฝั่ง (ณ มีนาคม 2561)

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย โดยการสืบค้นข้อมูลทางเว็บไซต์ ระหว่างเดือน มกราคม – มีนาคม 2561

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

ภาพที่ 3.9 ประมาณการรายได้บริการท่องเที่ยวทางทะเล ในสถานที่ตั้งในอำเภอติดทะเลและชายฝั่ง (ณ มีนาคม 2561)

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย โดยการสืบค้นข้อมูลทางเว็บไซต์ ระหว่างเดือน มกราคม – มีนาคม 2561

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล และ สำหรับจังหวัดอื่นๆ นั้นยังไม่มีข้อมูลด้านแผนการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับทะเลและชายฝั่ง

ตารางที่ 3.22 ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจเพื่อประเมินการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ระดับจังหวัด

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	ร้อยละของมูลค่าเพิ่ม (Bottom-up GPP) พ.ศ. 2556		จำนวนประชากร (พันคน) พ.ศ. 2556	รวมมูลค่าสาขาประมงและสาขาโรงแรมฯ พ.ศ. 2556	
	สาขาประมง (ไม่ได้แยกน้ำจืดและน้ำเค็ม)	สาขาโรงแรม และภัตตาคาร		ต่อ GPP รวม (ร้อยละ)	ต่อหัว (บาท)
1. ภาคตะวันออก					
ระยอง	0.20 %	0.43 %	856	0.63 %	5,911.73
จันทบุรี	5.04 %	0.49 %	511	5.53 %	8,640.73
ตราด	16.68 %	6.28 %	259	22.97 %	20,898.84
2. ภาคกลางตอนล่าง (ไม่รวม กทม)					
สมุทรสงคราม	4.83 %	4.99 %	188	9.82 %	7,563.96
สมุทรสาคร	4.48 %	0.15 %	921	4.63 %	19,801.13
สมุทรปราการ	0.24 %	0.46 %	1,355	0.70 %	3,031.64
ฉะเชิงเทรา	0.93 %	0.09 %	751	1.02 %	2,759.68
ชลบุรี	0.36 %	3.99 %	1,237	4.35 %	25,899.10
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย					
เพชรบุรี	0.96 %	2.48 %	475	3.45 %	5,235.59
ประจวบคีรีขันธ์	6.03 %	3.23 %	467	9.26 %	10,330.37
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย					
ชุมพร	2.98 %	2.65 %	475	5.64 %	6,379.07
สุราษฎร์ธานี	1.14 %	5.81 %	1,029	6.95 %	14,458.64

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	ร้อยละของมูลค่าเพิ่ม (Bottom-up GPP) พ.ศ. 2556		จำนวนประชากร (พันคน) พ.ศ. 2556	รวมมูลค่าสาขาประมงและสาขาโรงแรมฯ พ.ศ. 2556	
	สาขาประมง (ไม่ได้แยกน้ำจืดและน้ำเค็ม)	สาขาโรงแรม และภัตตาคาร		ต่อ GPP รวม (ร้อยละ)	ต่อหัว (บาท)
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย					
นครศรีธรรมราช	0.85 %	0.73 %	1,786	1.58 %	1,588.47
พัทลุง	1.79 %	2.44 %	495	4.23 %	3,284.64
สงขลา	1.32 %	2.56 %	1,511	3.88 %	5,826.99
ปัตตานี	13.60 %	0.39 %	615	13.99 %	9,715.97
นราธิวาส	0.76 %	1.01 %	781	1.77 %	1,077.06
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน					
ระนอง	13.30 %	2.40 %	252	15.70 %	12,765.52
พังงา	6.77 %	3.82 %	264	10.59 %	19,352.43
ภูเก็ต	1.13 %	45.88 %	531	47.02 %	126,103.45
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน					
กระบี่	0.47 %	6.13 %	368	6.60 %	19,760.87
สตูล	14.97 %	1.85 %	303	16.82 %	11,424.12
ตรัง	4.74 %	1.04 %	613	5.78 %	7,181.48

ที่มา : กรมบัญชีกลาง

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล

ตารางที่ 3.23 ตัวชี้วัดด้านอนุรักษ์และป้องกันความเสื่อมโทรมของทรัพยากรเพื่อประเมินการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ระดับจังหวัด

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	พื้นที่ป่าชายเลน ต่อพื้นที่จังหวัด (ร้อยละ) (1)	งบประมาณโครงการ ประจำปีงบประมาณ 2554-59					งบประมาณ แผ่นดิน 2554-59 (บาท) (3)	ร้อยละของ งบประมาณ (4) = (2)/(3)
		ด้านป่าชายเลน และศูนย์ศึกษา (บาท) (บาท)	ด้านเพาะเลี้ยง และปะการัง (บาท) (บาท)	ด้านกักตุน ชายฝั่ง (บาท) (บาท)	ด้านระบายน้ำเค็มและ ปรับปรุงสภาพแหล่งน้ำ (บาท) (บาท)	รวมงบฯ (บาท) (2)		
1. ภาคตะวันออก								
ตราด	3.52	294,000				294,000	799,764,500	0.04
จันทบุรี	1.90		6,130,000			6,130,000	868,823,000	0.71
ระยอง	0.51	248,000	60,600			308,600	1,370,543,300	0.02
2. ภาคกลางตอนล่าง								
กทม. (บางขุนเทียน)	-	32,975,000				32,975,000	3,138,010,200	1.05
ชลบุรี	0.20	630,000				630,000	,478,018,100	0.04
พัททยา	-	481,396	3,738,625		1,617,776	5,837,797	5,576,314,980	0.10
ฉะเชิงเทรา	0.22			43,110,000		43,110,000	1,023,770,600	4.21
สมุทรปราการ	2.00			91,600,000		91,600,000	1,515,528,200	6.04
สมุทรสาคร	4.63	37,205,000		18,960,000		56,165,000	1,118,437,800	5.02
สมุทรสงคราม	5.48	15,000			1,000,000	1,015,000	885,646,300	0.11
3. ภาคใต้ตอนบนฝั่งทะเลอ่าวไทย								
เพชรบุรี	0.48				10,000,000	10,000,000	929,536,700	1.08
ประจวบคีรีขันธ์	0.04			82,500,000		82,500,000	948,282,800	8.70

กลุ่มจังหวัด จำแนกตาม ทช.	พื้นที่ป่าชายเลน ต่อพื้นที่จังหวัด (ร้อยละ) (1)	งบประมาณโครงการ ประจำปีงบประมาณ 2554-59					งบประมาณ แผ่นดิน 2554-59 (บาท) (3)	ร้อยละของ งบประมาณ (4) = (2)/(3)
		ด้านป่าชายเลน และศูนย์ศึกษา (บาท) (บาท)	ด้านเพาะเลี้ยง และปะการัง (บาท) (บาท)	ด้านกักเซาะ ชายฝั่ง (บาท) (บาท)	ด้านระบายน้ำเค็มและ ปรับปรุงสภาพแหล่งน้ำ (บาท) (บาท)	รวมงบฯ (บาท) (2)		
4. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอ่าวไทย								
ชุมพร	0.86	4,330,000		36,040,600		40,370,600	824,651,900	4.90
สุราษฎร์ธานี	0.58							
5. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอ่าวไทย								
นครศรีธรรมราช	1.18			24,020,900		24,020,900	1,208,761,200	1.99
พัทลุง	0.02							
สงขลา	0.17				4,950,000	4,950,000	1,181,215,900	0.42
ปัตตานี	1.81							
นราธิวาส	0.01							
6. ภาคใต้ตอนกลางฝั่งทะเลอันดามัน								
ระนอง	7.49	1,600,000		5,280,000		6,880,000	724,244,200	0.95
พังงา	10.56							
ภูเก็ต	3.63							
7. ภาคใต้ตอนล่างฝั่งทะเลอันดามัน								
กระบี่	7.41							
ตรัง	7.19	3,500,000		45,350,800		48,850,800	853,362,300	5.72
สตูล	14.43							

ที่มา: คำนวณโดยคณะผู้วิจัย

3.4 ข้อจำกัดของการใช้ตัวชี้วัดระดับจังหวัด เพื่อบ่งชี้การกำหนดนโยบายเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

ด้วยเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่สำคัญ ในระดับจังหวัด คือ การประมงน้ำเค็ม การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม โรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตประมงน้ำเค็ม (แปรรูป แช่เย็นแช่แข็ง) การท่องเที่ยวทางทะเล ธุรกิจการขนส่งทางทะเลระหว่างเกาะกับเมืองท่าชายฝั่ง และ ธุรกิจด้านสถานที่พักผ่อนและภัตตาคาร (ร้านอาหาร) เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันนี้ประเทศไทยยังไม่มี การจำแนก “มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร และการท่องเที่ยว ที่มักจะมีมีความเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวสถานที่บนบก ส่วนรายการอื่นนั้นมีการจำแนกข้อมูลชัดเจน (เช่น การประมงน้ำเค็ม การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม แช่เย็นแช่แข็งและแปรรูป ธุรกิจบริการขนส่งทางเรือ การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและการป้องกันกัดเซาะชายฝั่ง)

ด้วยเหตุนี้ การศึกษาครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ**จำแนกมูลค่าทางเศรษฐกิจ**ที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ออกจาก มูลค่าเศรษฐกิจโดยรวม ในระดับจังหวัด เพื่อประเมินความเป็นไปได้ว่า จังหวัดใดมีส่วนมูลค่าเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมากที่สุด โดยการเริ่มต้นจากนำข้อมูลทุติยภูมิด้านต่างๆ ระดับจังหวัด เช่น มูลค่าเศรษฐกิจด้านประมง และด้านโรงแรมและภัตตาคาร ด้านคมนาคมขนส่ง ระดับจังหวัด มาพิจารณา เปรียบเทียบกับ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) ที่มีการคำนวณจากจังหวัด (bottom-up approach) และที่มีการคำนวณจากส่วนกลาง (top-down approach) เป็นการเบื้องต้น

ตัวชี้วัดดังกล่าว ได้แก่ (ก) สัดส่วนรายได้หรือมูลค่าเศรษฐกิจของกิจกรรมที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ด้านประมง+อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง+โรงแรมและภัตตาคาร+ท่องเที่ยว+ขนส่ง) ต่อมูลค่า GPP และ (ข) สัดส่วนรายได้ต่อหัวประชากรในจังหวัดของกิจกรรมที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งระดับจังหวัด

จากตัวชี้วัดดังกล่าว หากตัวชี้วัดมีสัดส่วนสูง ย่อมอนุมานได้ว่า จังหวัดนั้นพึ่งพิงการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สูง จากนั้น จึงนำไปสู่ การวิเคราะห์ “เศรษฐกิจสีน้ำเงินระดับจังหวัด” โดยนิยามของ “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” คือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง นั่นเอง

กล่าวอีกนัยหนึ่ง “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” ไม่เพียงแต่ต้องพึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เช่น การจับสัตว์น้ำเค็มหรือประมงตามแนวชายฝั่ง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม การขนส่งผลิตภัณฑ์ประมงระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวทางทะเล และการพักผ่อนในสถานประกอบการที่พักผ่อน เป็นต้น เท่านั้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินดังกล่าว ยังต้องปฏิบัติอย่าง “เป็นมิตรต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” อีกด้วย เช่น การจับสัตว์น้ำที่ใช้อุปกรณ์ถูกกฎหมาย (illegal fishing) การจับสัตว์น้ำตามธรรมชาติไม่มากเกินไป (over-fishing) สถานประกอบการโรงแรมดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (green hotel)

เช่น การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงลำรางสาธารณะ หรือการรณรงค์การประหยัดน้ำกับผู้ใช้บริการ ธุรกิจทางทะเลที่เป็นมิตรต่อทะเล (green business) เช่น ลดการทิ้งขยะและของเสียอันตราย ตลอดจนกิจกรรมการอนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง ควบคู่กับการจัดการมลพิษทางน้ำและขยะในพื้นที่บก จะต้องมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ดังนั้น **ตัวชี้วัดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน** ควรจะเป็น “สัดส่วนกิจกรรมการผลิตและการบริโภคที่คำนึงถึงการอนุรักษ์หรือการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างชาญฉลาด เทียบกับมูลค่า GPP” และตัวชี้วัดนี้จะสามารถนำไปประเมิน **การเติบโตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (blue growth)** ในระดับจังหวัดได้

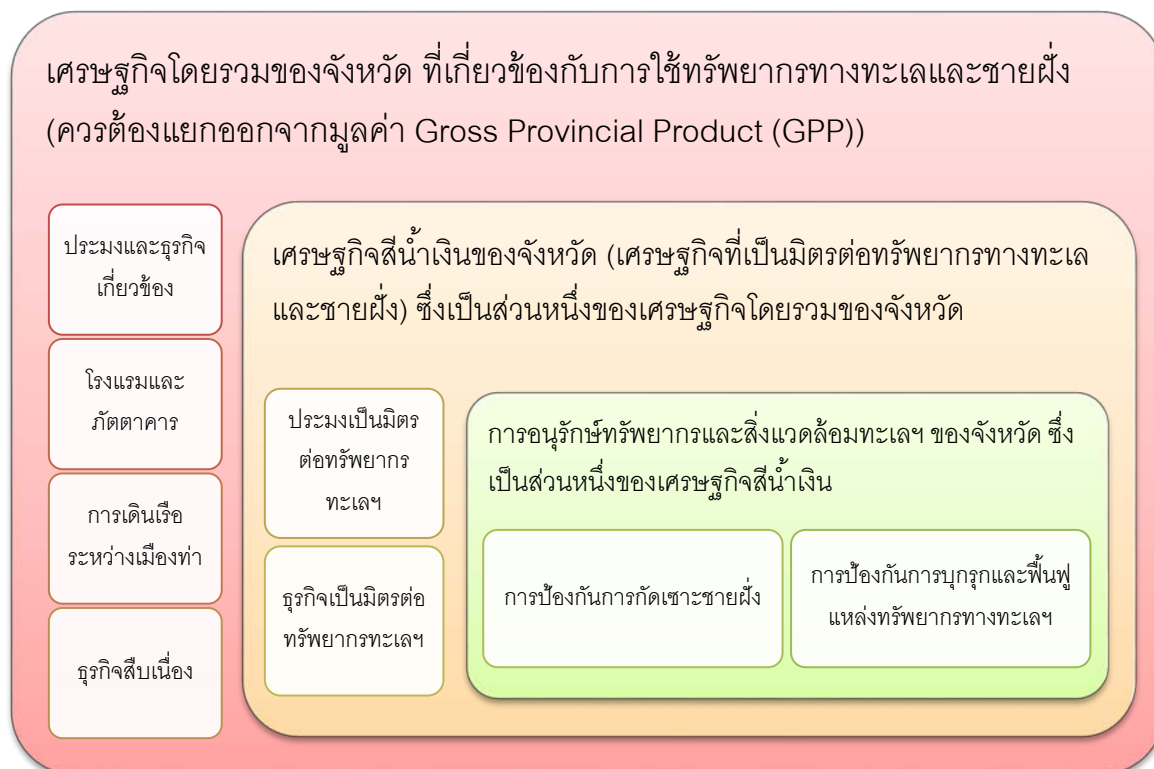
แต่ด้วยข้อจำกัดของข้อมูลด้านทฤษฎีของกิจกรรมเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งระดับจังหวัดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (หรือ เศรษฐกิจสีน้ำเงิน) ทำให้การศึกษานี้ไม่สามารถประเมิน “มูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงินระดับจังหวัด” ได้อย่างถ่องแท้ นอกจากข้อมูลของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดังนั้น ตัวชี้วัดที่สะท้อนความใส่ใจในการอนุรักษ์และคุ้มครองฐานทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจของชุมชนและจังหวัด ได้แก่ (ก) สัดส่วนงบประมาณในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งต่องบประมาณรวมของจังหวัด (ข) สัดส่วนงบประมาณป้องกันการเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งต่องบประมาณรวมของจังหวัด และ (ค) สัดส่วนพื้นที่การใช้ประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่งต่อพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด

ดังนั้น โดยสรุป ในขั้นแรกนั้น การประเมิน “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” จากมูลค่าด้านเศรษฐกิจเพียงประการเดียว อาจจะไม่เหมาะสม เนื่องจากในปัจจุบัน จังหวัดตามชายทะเลกำลังประสบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง การฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการใช้พื้นที่ป่าชายเลนอย่างไม่เหมาะสม ด้วยเหตุนี้ งบประมาณของจังหวัดในด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงเป็นสัญญาณของการเพิ่มพูนฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อันเสริมสร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงินในอนาคต (รูปที่ 3.10)

แต่ด้วยเหตุที่การศึกษานี้เผชิญกับข้อจำกัดของการใช้ตัวชี้วัดระดับจังหวัด เพื่อบ่งชี้การกำหนดนโยบายเศรษฐกิจสีน้ำเงิน บางรายการดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ รายการตัวชี้วัดของจังหวัดในการเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน ดังกล่าวข้างต้น และที่ได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์การเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน (ในตารางที่ 3.21) นั้น จึงประสบปัญหาในการชี้แนะว่าจังหวัดใดเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน และปัญหาวิเคราะห์ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงินของจังหวัดชายทะเล

ดังนั้น การวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวของธุรกิจเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงินในระดับจังหวัด จึงจำเป็นต้องใช้ “ตัวชี้วัดระดับสาขาการผลิต” ที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแทน ได้แก่ ตัวชี้วัดระดับสาขาประมง และ ตัวชี้วัดระดับสาขาการท่องเที่ยว ดังจะกล่าวในรายละเอียดต่อไปในบทที่ 4

ภาพที่ 3.10 การถ่วงดุลการเติบโตของจังหวัดชายฝั่งทะเลไทยเพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

บทที่ 4

การวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวของธุรกิจเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

ในบทที่ 3 ได้มีการนำเสนอข้อมูลกิจกรรมทางเศรษฐกิจสีน้ำเงิน โดยหลายกิจกรรมอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบัน และจะเห็นว่าแต่ละจังหวัดมีระดับมูลค่ากิจกรรมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจสีน้ำเงินที่แตกต่างกันออกไป ในบทนี้จะนำเอาข้อมูลบางส่วนในบทที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีการจัดเก็บอย่างเป็นทางการ ครบถ้วน และเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เพื่อนำมาใช้ในการฉายภาพลักษณะทางกิจกรรมทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินหลักๆ ซึ่งได้แก่ การประมง (หัวข้อ 4.1) และ การท่องเที่ยว (หัวข้อ 4.2) และข้อมูลด้านทรัพยากร คือ พื้นที่ป่าชายเลน (หัวข้อ 4.3) เพื่อประโยชน์ในการจัดกลุ่มจังหวัดที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินหลักที่ใกล้เคียงกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการขยายตัวเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงินของแต่ละกลุ่มจังหวัดต่อไป อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของธุรกิจหรือกิจกรรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจเพื่อเข้าสู่เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงินในระดับจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด (หัวข้อ 4.4) นอกจากนี้ การศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินกิจกรรมสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มบุคคลในจังหวัดกลุ่มเป้าหมาย จึงนำเสนอข้อคิดเห็นที่น่าสนใจในประเด็นแนวโน้มการพัฒนาจังหวัดสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน (หัวข้อ 4.5) และเมื่อประมวลข้อจำกัดและข้อคิดเห็นจากการสัมภาษณ์การเก็บข้อมูลต่างๆ แล้ว ได้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงินในระดับจังหวัดและระดับประเทศ เพื่อประโยชน์สำหรับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการต่อไป (หัวข้อ 4.6)

4.1 กลุ่มจังหวัดที่พึ่งพาทรัพยากรทางทะเลด้านการประมง

โดยทั่วไปแล้วหากต้องการวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการประมงจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลมูลค่าเพิ่ม (value added) ของผลิตภัณฑ์ด้านการประมง ซึ่งมูลค่าดังกล่าวแสดงถึงมูลค่าของสินค้าประมงขั้นสุดท้าย (final goods) ซึ่งอาจมีการแปรรูปจากสัตว์น้ำที่จับหรือเพาะเลี้ยงได้ อย่างไรก็ตามในการวิเคราะห์กลุ่มจังหวัดในบทนี้จะพิจารณา “เศรษฐกิจสีน้ำเงินด้านการประมง” ในด้านของการพึ่งพาทรัพยากรประมงเป็นหลัก กล่าวคือ มีการใช้ฐานทรัพยากรด้านการประมงมากน้อยเพียงใดในแต่ละจังหวัด (เนื่องด้วยข้อจำกัดในการแยกเก็บข้อมูล “กิจการประมงทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” การศึกษานี้จึงใช้ข้อมูลการประมงที่มีการจัดเก็บโดยกรมประมงที่คาดว่าดำเนินการจับสัตว์น้ำที่เป็นไปตามกฎหมายการประมงของไทย) ดังนั้นในการจัดกลุ่มจังหวัดจะใช้ข้อมูลทรัพยากรประมงขั้นต้น ซึ่งได้แก่ มูลค่าการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (แสดงการใช้ทรัพยากรทางทะเลในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ) และ มูลค่าสัตว์น้ำเค็มขึ้นท่า (แสดงการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำโดยตรง) ทั้งนี้มูลค่าดังกล่าวสามารถสะท้อนถึงมูลค่า

ทรัพยากรทางด้านการประมงซึ่งอาจจะนำไปใช้เพื่อการบริโภคโดยตรงหรือนำไปแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าต่อไป

ตารางที่ 4.1 แสดงมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการประมงปี 2557 – 2558 ของแต่ละจังหวัด โดยเรียงตามขนาดของมูลค่าในปี 2558 จากมากไปหาน้อย จากข้อมูลพบว่า หากพิจารณาในมูลค่ารวมในปี 2558 จังหวัดที่มีการพึ่งพิงทรัพยากรด้านการประมงมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ปัตตานี สุราษฎร์ธานี สมุทรสาคร ตรัง และ จันทบุรี ส่วนจังหวัดที่มีการพึ่งพาทรัพยากรด้านการประมงน้อยที่สุด ได้แก่ พัทลุง นราธิวาส สมุทรสงคราม และ ชลบุรี หากพิจารณาจากอัตราการเจริญเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจการประมงในช่วงปี 2558 จะพบว่าจังหวัด ตรัง สุราษฎร์ธานี พัทลุง ชุมพร และ ภูเก็ต ส่วนจังหวัดที่มีการเติบโตติดลบมากที่สุดได้แก่ ระนอง และ สตูล

เมื่อพิจารณามูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการประมง (มูลค่าการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทะเลและมูลค่าสัตว์น้ำเค็มขึ้นท่า) เทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับจังหวัด (GPP) พบว่า ในปี 2558 ปัตตานี มีสัดส่วนเศรษฐกิจด้านการประมงมากที่สุด ประมาณร้อยละ 25 รองลงมา ได้แก่จังหวัด ตรัง (ร้อยละ 18) ตราด (ร้อยละ 12) ระนอง (ร้อยละ 9) และ จันทบุรี (ร้อยละ 5) (ตารางที่ 4.2)

จากข้อมูลทั้งหมดที่นำเสนอในส่วนนี้ การศึกษารังนี้จึงขอเสนอการจัดกลุ่มจังหวัดที่มีการพึ่งพิงทรัพยากรด้านการประมง โดยใช้เกณฑ์ในการจัดกลุ่มคือ เป็นจังหวัดที่มีมูลค่าเศรษฐกิจด้านการประมงสูงที่สุด 5 อันดับแรก หรือ จังหวัดที่มีสัดส่วนของมูลค่าเศรษฐกิจด้านการประมงต่อ GPP สูงเป็น 5 อันดับแรก ซึ่งกลุ่มจังหวัดดังกล่าวได้แก่ ปัตตานี สุราษฎร์ธานี ตรัง ระนอง สมุทรสาคร ตราด และ จันทบุรี

ตารางที่ 4.1 มูลค่าเศรษฐกิจด้านการประมงปี 2557 – 2558 เรียงตามมูลค่าปี 2558 จากมากไปน้อย

(หน่วย: พันบาท)

อันดับตาม มูลค่าปี 2558		2557			2558			
		เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ	สัตว์น้ำเค็ม ขึ้นท่า	รวม	เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ	สัตว์น้ำเค็ม ขึ้นท่า	รวม	% เติบโต
1	ปัตตานี	812,087	10,859,326	11,671,413	878,450	11,620,919	12,499,369	7
2	สุราษฎร์ฯ	4,400,413	346,348	4,746,761	6,745,324	131,186	6,876,510	45
3	ส.สาคร	2,067,286	6,225,636	8,292,922	1928863	4,158,241	6,087,104	-27
4	ตรัง	2,292,733	876,000	3,168,733	2,254,165	3,490,015	5,744,180	81
5	จันทบุรี	6,712,810	49,078	6,761,888	5,596,696	28,798	5,625,494	-17
6	ภูเก็ต	520,340	3,751,885	4,272,225	374,889	4,306,263	4,681,152	10
7	ตราด	4,134,169	967,590	5,101,759	3,781,093	676,232	4,457,325	-13
8	สงขลา	2,870,276	2,175,278	5,045,554	2,313,643	1,624,267	3,937,910	-22
9	ฉะเชิงเทรา	4,094,787	22,487	4,117,274	3733098	38,021	3,771,119	-8
10	ชุมพร	1,814,523	1,126,152	2,940,675	1,917,992	1,507,961	3,425,953	17
11	สตูล	2,024,657	2,800,000	4,824,657	1,842,508	1,366,762	3,209,270	-33
12	นครศรีฯ	2,695,798	638,476	3,334,274	2,463,955	715,288	3,179,243	-5
13	ประจวบฯ	2,408,246	1,044,639	3,452,885	2,028,704	866,485	,895,189	-16
14	ระยอง	1,880,905	1,626,335	3,507,240	1,755,824	1,107,137	2,862,961	-18
15	พังงา	2,101,364	803,466	2,904,830	1,886,115	578,802	2,464,917	-15
16	ส.ปราการ	1,834,042	743,886	2,577,928	1724534	616,972	2,341,506	-9
17	ระนอง	1,921,678	2,375,818	4,297,496	1,886,867	323,392	2,210,259	-49
18	กระบี่	1,906,699	288,750	2,195,449	1,758,773	406,371	2,165,144	-1
19	เพชรบุรี	2,077,847	105,763	2,183,610	1,718,207	266,057	1,984,264	-9
20	ชลบุรี	601,440	828,695	1,430,135	582061	791,223	1,373,284	-4
21	ส.สงคราม	537,096	227,339	764,435	541294	209,097	750,391	-2
22	นราธิวาส	106,071	689,963	796,034	80,516	611,535	692,051	-13
23	พัทลุง	137,792	-	137,792	179,022	-	179,022	30

ที่มา : สถิติประมง 2557 และ 2558 กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ: ไม่รวมข้อมูลกรุงเทพฯ เพื่อลดปัญหาลำเอียงของข้อมูล และข้อมูลการประมงชายฝั่ง ในบางจังหวัดเป็นการรวมข้อมูลของประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่งรวมกัน

ตารางที่ 4.2 ร้อยละของมูลค่าเศรษฐกิจด้านการประมงต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

เรียงลำดับตามร้อยละของปี 2558 จากมากไปน้อย

(หน่วย: ร้อยละ)

อันดับ	จังหวัด	2557	2558	อันดับ	จังหวัด	2557	2558
1	ปัตตานี	23.82	25.23	13	ภูเก็ต	2.92	2.79
2	ตรัง	9.97	17.87	14	กระบี่	2.91	2.74
3	ตราด	13.90	12.25	15	นครศรีธรรมราช	2.36	2.26
4	ระนอง	18.46	9.74	16	นราธิวาส	2.03	1.80
5	จันทบุรี	6.69	5.58	17	สมุทรสาคร	2.46	1.76
6	สตูล	7.53	5.23	18	สงขลา	2.25	1.66
7	ชุมพร	4.24	4.81	19	ฉะเชิงเทรา	1.27	1.19
8	พังงา	6.23	4.24	20	พัทลุง	0.42	0.57
9	สมุทรสงคราม	4.07	3.82	21	สมุทรปราการ	0.39	0.34
10	สุราษฎร์ธานี	2.79	3.74	22	ระยอง	0.39	0.33
11	ประจวบคีรีขันธ์	4.57	3.63	23	ชลบุรี	0.19	0.17
12	เพชรบุรี	3.68	3.30				

ที่มา : คำนวณโดยคณะผู้วิจัย

4.2 กลุ่มจังหวัดพึ่งพาทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว

สำหรับการจัดกลุ่มจังหวัดที่มีการพึ่งพาทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว ในอุดมคติแล้วควรใช้รายได้จากการท่องเที่ยวทางทะเลเป็นตัวชี้วัดที่เหมาะสม ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ได้พยายามเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิด้วยการประมาณการรายได้จากค่าที่พักโรงแรมที่อยู่บริเวณ อำเภอที่ติดชายทะเล ซึ่งนำเสนอรายละเอียดไว้ในบทที่ 3 แล้ว อย่างไรก็ตาม ข้อมูลดังกล่าวยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วนเนื่องจากยังมิได้จากการท่องเที่ยวนอกเหนือไปจากค่าที่พักโรงแรม เช่น ค่าใช้จ่ายในกิจกรรมการท่องเที่ยว ค่าอาหาร ค่าของที่ระลึก เป็นต้น ดังนั้นข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการจัดกลุ่มจังหวัดที่มีการพึ่งพาทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวในบทนี้ จะนำเอาประมาณการรายได้จากผู้เยี่ยมเยือน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2558 มาใช้เป็นตัวชี้วัด ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.3

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่ารายได้จากผู้เยี่ยมเยือนมีอัตราการเจริญเติบโตในปี 2558 เพิ่มขึ้นในทุกจังหวัด ซึ่งแสดงถึงการขยายตัวของการท่องเที่ยวในประเทศไทย อันเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ สำหรับจังหวัดที่มีรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนสูงที่สุด 5 อันดับแรก ส่วนใหญ่จะเป็นจังหวัดที่อยู่ในภาคใต้ โดยจังหวัดภูเก็ต มีรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนสูงที่สุด และมีจังหวัดชลบุรีเป็นอันดับที่สอง ส่วนจังหวัด กระบี่ สุราษฎร์ธานี และ สงขลา เป็นจังหวัดที่มีรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนรองลงมาตามลำดับ ในขณะที่จังหวัดปัตตานี

สมุทรสาคร และ ระนอง ซึ่งพึ่งพิงทรัพยากรประมงเป็นสำคัญ กลับมีการพึ่งพิงทรัพยากรด้านการท่องเที่ยววันน้อยมาก ยกเว้น จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่พึ่งพาทั้งการประมงและการท่องเที่ยวควบคู่กัน

ตารางที่ 4.3 รายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนรายจังหวัด เรียงตามมูลค่าปี 2558 จากมากไปหาน้อย

(หน่วย: ล้านบาท)

อันดับ	จังหวัด	2557	2558	อัตราการเติบโต 2558
1	ภูเก็ต	259,291	313,006	21 %
2	ชลบุรี	108,092	138,053	28 %
3	กระบี่	73,239	78,336	7 %
4	สุราษฎร์ธานี	59,313	68,053	15 %
5	สงขลา	42,825	48,885	14 %
6	พังงา	29,330	37,215	27 %
7	ระยอง	25,124	28,380	13 %
8	ประจวบคีรีขันธ์	25,906	27,872	8 %
9	เพชรบุรี	19,117	20,456	7 %
10	ตราด	13,163	14,445	10 %
11	นครศรีธรรมราช	11,877	13,587	14 %
12	ตรัง	6,885	7,710	12 %
13	สตูล	6,288	7,001	11 %
14	ชุมพร	5,281	5,881	11 %
15	จันทบุรี	4,734	5,263	11 %
16	สมุทรปราการ	4,045	4,901	21 %
17	ฉะเชิงเทรา	3,782	3,984	5 %
18	ระนอง	3,323	3,727	12 %
19	พัทลุง	2,270	2,555	13 %
20	นราธิวาส	2,332	2,529	8 %
21	สมุทรสาคร	1,968	2,177	11 %
22	สมุทรสงคราม	1,532	1,910	25 %
23	ปัตตานี	786	862	10 %

ที่มา : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ พ.ศ. 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ และมีอัตราการตอบกลับแบบสอบถามเฉลี่ยของสถานประกอบการพักรแรมทั่วประเทศ ร้อยละ 44.81

อย่างไรก็ดี หากนำรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนมาเปรียบเทียบเป็นสัดส่วนต่อ GPP ตามตารางที่ 4-4 จังหวัดแล้วพบว่า จังหวัดที่มีสัดส่วนรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนเทียบกับ GPP สูงที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ภูเก็ต กระบี่ พังงา ตราด และ สุราษฎร์ธานี

จากข้อมูลทั้งสองส่วนนี้ การศึกษานี้จึงขอเสนอการจัดกลุ่มจังหวัดที่มีการพึ่งพิงทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว โดยใช้เกณฑ์ในการจัดกลุ่มคือ เป็นจังหวัดที่มีรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนสูงที่สุด 5 อันดับแรก หรือ จังหวัดที่มีสัดส่วนรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนต่อ GPP สูงเป็น 5 อันดับแรก ซึ่งกลุ่มจังหวัดดังกล่าวได้แก่ ภูเก็ต ชลบุรี กระบี่ สุราษฎร์ธานี สงขลา ตราด และ พังงา

ตารางที่ 4.4 สัดส่วนรายได้ผู้เยี่ยมเยือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติของจังหวัด

เรียงลำดับตามร้อยละของปี 2558 จากมากไปน้อย

(หน่วย: ร้อยละ)

อันดับ	จังหวัด	2557	2558	อันดับ	จังหวัด	2557	2558
1	ภูเก็ต	177.50	186.38	13	สมุทรสงคราม	8.15	9.73
2	กระบี่	97.17	99.09	14	นครศรีธรรมราช	8.39	9.65
3	พังงา	62.90	64.03	15	ชุมพร	7.62	8.25
4	ตราด	35.85	39.71	16	พัทลุง	6.90	8.13
5	สุราษฎร์ธานี	34.86	36.97	17	นราธิวาส	5.94	6.57
6	ประจวบคีรีขันธ์	34.25	34.92	18	จันทบุรี	4.68	5.22
7	เพชรบุรี	32.24	33.97	19	ระยอง	2.81	3.28
8	สตูล	19.78	21.78	20	ปัตตานี	1.60	1.74
9	สงขลา	19.07	20.64	21	ฉะเชิงเทรา	1.17	1.26
10	ชลบุรี	14.66	17.33	22	สมุทรปราการ	0.61	0.71
11	ระนอง	14.27	16.42	23	สมุทรสาคร	0.58	0.63
12	ตรัง	10.74	12.57				

ที่มา : คำนวณโดยคณะวิจัย

หมายเหตุ: เนื่องจากฐานคิดในการคำนวณ GPP แตกต่างไปจากฐานคิดของประมาณการณค่าใช้จ่ายผู้มาเยี่ยมเยือนจึงทำให้สัดส่วนรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนอาจจะสูงกว่า GPP ได้

4.3 กลุ่มจังหวัดที่มีความเชื่อมโยงด้านทรัพยากรธรรมชาติ

สำหรับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมนั้น เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมรายจังหวัด การศึกษานี้จึงใช้ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าชายเลนซึ่งเป็นข้อมูลที่ครบถ้วน มานำเสนอให้เห็นถึง ปัญหาการใช้ทรัพยากรชายฝั่งจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมทางการประมง หรือ การท่องเที่ยว ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้พื้นที่ป่าชายเลน

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ในปี 2557 จังหวัดปัตตานี เพชรบุรี ชลบุรี และสมุทรสาคร มีพื้นที่ป่าชายเลนในแต่ละจังหวัดลดลงมากถึงประมาณร้อยละ 20 จากปี 2552 โดย ปัตตานี และ สมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีการพึ่งพิงทรัพยากรด้านการประมงเป็นอย่างมาก สำหรับจังหวัดที่มีการพึ่งพิงทรัพยากรประมงเป็นสำคัญแต่มีพื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น ได้แก่ ระนอง (ร้อยละ 5) จันทบุรี (ร้อยละ 10) ส่วนสุราษฎร์ธานี แม้ว่าจะเป็นจังหวัดที่พึ่งพิงทั้งภาคการประมงและการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ แต่จำนวนพื้นที่ป่าชายเลนมีจำนวนเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 3 จากปี 2552 จังหวัดที่มีพื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ได้แก่ สมุทรสงคราม (ร้อยละ 28) ชุมพร (ร้อยละ 15) พัทลุง (ร้อยละ 11) และ นครศรีธรรมราช (ร้อยละ 10)

จากข้อมูลข้างต้น การศึกษานี้จึงมีความเห็นว่า กลุ่มจังหวัดที่มีความเชื่อมโยงด้านป่าชายเลน ได้แก่ **ปัตตานี เพชรบุรี สมุทรสาคร ชลบุรี และ สมุทรปราการ** ซึ่งเป็นจังหวัด 5 อันดับแรกที่มีการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนสูงที่สุด

การศึกษารังนี้จึงเสนอให้มีการจัดทำโครงการนำร่องเศรษฐกิจสีฟ้าที่ยั่งยืนในกลุ่มจังหวัดเหล่านี้ เพื่อออกแบบนโยบายที่เหมาะสมกับลักษณะการพึ่งพาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (ตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในส่วนถัดไป) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะอนาคต ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกและภูมิภาคล โดยต้องมีการติดตามและประเมินผลการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินในกลุ่มจังหวัดเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.5 พื้นที่ป่าชายเลน เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก
ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงปี 2557 จากปี 2552

อันดับ	จังหวัด	2552 (ไร่)	2557 (ไร่)	อัตราการเปลี่ยนแปลง ปี 2557 (%)
1	ปัตตานี	21,993.69	17,405.86	-20.9
2	เพชรบุรี	18,568.75	14,839.53	-20.1
3	สมุทรสาคร	25,257.22	20,385.69	-19.3
4	ชลบุรี	5,554.41	4,551.71	-18.1
5	สมุทรปราการ	12,524.17	10,643.31	-15.0
6	ประจวบคีรีขันธ์	1,708.58	1,506.89	-11.8
7	ระยอง	11,283.57	10,190.83	-9.7
8	สงขลา	7,537.65	7,178.75	-4.8
9	ตรัง	220,975.75	211,625.11	-4.2
10	ตราด	61,974.19	59,727.02	-3.6
11	กระบี่	218,185.74	213,646.09	-2.1
12	พังงา	275,316.68	274,401.14	-0.3
13	สตูล	223,638.95	225,889.65	1.0
14	สุราษฎร์ธานี	46,574.20	47,829.71	2.7
15	ฉะเชิงเทรา	7,309.34	7,585.35	3.8
16	ระนอง	154,448.34	161,919.41	4.8
17	ภูเก็ต	12,327.42	13,446.40	9.1
18	จันทบุรี	75,428.91	82,594.79	9.5
19	นครศรีธรรมราช	73,549.60	80,922.46	10.0
20	พัทลุง	399.99	445.72	11.4
21	ชุมพร	32,240.11	37,001.35	14.8
22	สมุทรสงคราม	14,272.75	18,246.56	27.8
23	นราธิวาส	n.a.	n.a.	n.a.

ที่มา: สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.4 ข้อจำกัดของการขยายตัวของธุรกิจเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

(1) ปัญหาการเสื่อมโทรมของทรัพยากร

ปัญหาสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรเกินระดับที่เหมาะสมเป็นอุปสรรคที่สำคัญของการขยายตัวของเศรษฐกิจสีน้ำเงิน กิจกรรมทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินส่วนใหญ่ของไทยมาจากการประมงและการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ แต่ปัจจุบันปริมาณสัตว์น้ำจากธรรมชาติมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากปัญหามลพิษ การทำการประมงอย่างผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการลักลอบทำการประมงในฤดูวางไข่ หรือการใช้เครื่องมือประมงผิดประเภท เป็นต้น แม้ว่าสัตว์น้ำจะสามารถทำการเพาะเลี้ยงทดแทนได้ แต่ก็ส่งผลกระทบต่อการใช้พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล อีกทั้งจะเพิ่มปัญหามลพิษจากการใช้สารเคมี และ อาหารสัตว์ตามมา สำหรับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางทะเล เช่น แหล่งปะการัง ก็มีความเสื่อมโทรมลงเรื่อยๆ จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มากขึ้น และปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ต้องได้รับการแก้ปัญหาอย่างจริงจังมากกว่าที่ผ่านมาที่คำนึงถึงความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ ยกตัวอย่างเช่น ถึงแม้ว่าการดำเนินการตามกฎหมายของชาวประมง ตามพระราชบัญญัติประมง พ.ศ. 2558 ก็อาจจะสรุปได้ว่า กิจกรรมการประมงของไทยจะเข้าสู่ “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” หากการดำเนินการดังกล่าวยังคงสร้างปัญหามลพิษทางทะเลอยู่ เป็นต้น

(2) ขาดหน่วยงานและแผนงานในการสร้างเศรษฐกิจสีน้ำเงินที่ยั่งยืน

แม้ว่าคำว่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน จะมีการพูดถึงในวงวิชาการมาไม่นานนี้ แต่เศรษฐกิจสีน้ำเงินเกิดขึ้นอยู่ในระบบเศรษฐกิจเป็นปกติอยู่แล้ว หากแต่ไม่ได้มีการพิจารณานิยามว่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจใดบ้างเป็นเศรษฐกิจสีน้ำเงิน การพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินแบบองค์รวมจึงยังไม่เกิดขึ้น เป็นการพัฒนาแบบแยกส่วน ตามหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง และอาจกล่าวได้ว่าที่ผ่านมาสภาพพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นผู้กำหนดการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติซึ่งที่ผ่านมาไม่ได้เน้นเศรษฐกิจสีน้ำเงินอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามปัจจุบันได้มีการระบุยุทธศาสตร์เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเลไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ไว้แล้ว หากมีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ก็จะทำให้เศรษฐกิจสีน้ำเงินมีทิศทางในการเติบโตที่ยั่งยืนขึ้น

4.5 สรุปข้อคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ประเด็นแนวโน้มการพัฒนาจังหวัดสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

กระบวนการวิจัยหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าคือการสำรวจบรรยากาศการดำรงชีพของประชาชนที่อยู่ในท้องที่ (ตำบล หรือ หมู่บ้าน) บางแห่งที่มีพื้นที่ติดชายทะเลและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการสัมภาษณ์ตัวแทนชุมชน ตัวแทนภาคเอกชน และ ตัวแทนหน่วยงานของภาครัฐเกี่ยวกับทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งเพื่อยังชีพ และ เพื่อประกอบธุรกิจและอาชีพ ในการเข้าสู่เขตเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economic Zone: BEZ)

เนื้อหาในส่วนนี้จะนำเสนอข้อสรุปจากการศึกษาดูงานและสัมภาษณ์ตัวแทนหน่วยงานของการเดินทางจำนวน 19 ท่าน ซึ่งครอบคลุมจังหวัดจันทบุรี ตราด ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ภูเก็ต พังงา กระบี่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี และ ประจวบคีรีขันธ์ ได้อย่างน้อย 5 ประการ ดังนี้ (รายละเอียดสรุปประเด็นสัมภาษณ์ปรากฏในภาคผนวก ข)

ประการแรก การพัฒนาจังหวัดไปสู่ทิศทางเศรษฐกิจสีน้ำเงิน จะต้องมาจากการเห็นพ้องร่วมกันของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคสังคม ภาคธุรกิจ และ ภาคชุมชน ดังนั้น หากภาคเอกชนเห็นความสำคัญของการพัฒนากิจกรรมของเศรษฐกิจที่ใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (coastal and ocean economy) และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone: SEZ) แต่กิจกรรมนั้นไม่นำไปสู่การรักษาสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ-สังคม-สิ่งแวดล้อม ก็อาจจะก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างภาคส่วนต่างๆ ได้

ตัวอย่างเช่น การจัดระเบียบด้านการท่องเที่ยวและสร้างความยั่งยืนให้กับทรัพยากรทางทะเล ต้องอาศัยความร่วมมือของชาวบ้านและธุรกิจบนเกาะ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการดูแลเกาะและตรวจตราพฤติกรรมนักท่องเที่ยว เช่น การลงโทษนักท่องเที่ยวที่หยิบปะการังขึ้นมาจากท้องทะเล เป็นต้น ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลทรัพยากรก็ควรเป็นผู้ที่มีโอกาสใช้ประโยชน์จากทรัพยากรนั้น จึงจะเกิดความคิดวางแผนทรัพยากรในท้องที่ของตนเอง ในพื้นที่ที่มีองค์กรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเข้มข้น และมีความร่วมมือกับภาคเอกชน (เช่น เรือโดยสารระหว่างเกาะกับแผ่นดินใหญ่) จะทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินมีความยั่งยืนยิ่งขึ้น การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างดี รวมทั้งระเบียบการท่องเที่ยวที่เน้นความยั่งยืนของทรัพยากรจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงมาท่องเที่ยวได้

ประการที่สอง “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” ที่ใช้หลักการเดียวกับ “เศรษฐกิจสีเขียว” ต่างเป็นเรื่องใหม่หรือยังไม่ใช่ที่รู้จักอย่างแพร่หลายในหลายท้องที่ ถึงแม้ว่าบางท้องถิ่นมีการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแบบยั่งยืน อันนำไปสู่การสร้างฐานอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืนแก่ชาวบ้านริมทะเล/ชุมชนริมทะเล/ธุรกิจด้านประมงและด้านท่องเที่ยว แต่การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งดังกล่าวอาจจะยังจำกัดเฉพาะหน่วยงานเฉพาะ (เช่น เฉพาะการประมง เฉพาะการเดินเรือ เฉพาะการท่องเที่ยวทางทะเล) และยังไม่มีบูรณาการหน่วยงานต่างๆ เข้าด้วยกัน ในระดับจังหวัดหรือระดับ

ภูมิภาค เช่น การท่องเที่ยวด้านโรงแรมและภัตตาคารผนวกกับการท่องเที่ยวทางทะเล การบูรณาการการท่องเที่ยวด้านทะเลของกลุ่มจังหวัด หรือ การบูรณาการการท่องเที่ยวและการประมง เป็นต้น

ประการที่สาม งบประมาณของจังหวัดหรือหน่วยงานมีจำกัด และอาจจะยังไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด รวมทั้งกรอบกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาจังหวัดภายใต้แนวคิด “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” ที่มีมิติแตกต่างไปจากการพัฒนาเศรษฐกิจทั่วไป หรือแม้กระทั่งการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว ที่ขณะนี้เน้นเรื่องการเติบโตของธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในขณะที่การพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินจะต้องให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์ทางทะเลและชายฝั่ง (ทั้งของภาคการประมง ภาคการท่องเที่ยว และ ภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง)

ประการที่สี่ การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีความเชื่อมโยงกับการจัดการทรัพยากรน้ำจืดด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแม่น้ำที่เชื่อมกับทะเล เช่น แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำระยอง แม่น้ำตราด แม่น้ำเวฬุ แม่น้ำกระปี แม่น้ำตรัง เป็นต้น กล่าวคือ การใช้น้ำจืดในแม่น้ำจำนวนมาก อาจจะทำให้เกิดปัญหาน้ำเค็มรุกเข้ามามีระยะทางยาว โดยเฉพาะในฤดูแล้ง หรือ การปล่อยน้ำเสียของโรงงานและการเกษตร (แม้จะมีการบำบัดหรือกำจัดของเสียแล้วก็ตาม) รวมทั้ง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อาจจะทำให้เกิดการสะสมของมลสารทางน้ำ อันจะเป็นเหตุเกิดปัญหามลพิษในทะเลได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเนื้อไปยังทรัพยากรสัตว์น้ำและพืชในทะเล หรือ หากเกิดปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ ก็อาจจะส่งผลต่อปัญหาขยะและมลสารในทะเลได้เช่นกัน

ประการที่ห้า ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลนั้นมีหลากหลาย และเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน ได้แก่ การทำประมงผิดกฎหมาย การใช้เครื่องมือในการทำประมงผิดวิธี ความไม่ชัดเจนของการเป็นประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ซึ่งส่งผลให้ทรัพยากรสัตว์น้ำเริ่มมีจำนวนลดลง ทรัพยากรมีความอุดมสมบูรณ์ลดน้อยลง และส่งผลให้สัตว์ทะเลหายากเริ่มน้อยลงและสูญหาย อีกทั้งปัญหาด้านการจัดการขยะ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นขยะที่เกิดขึ้นด้วยฝีมือของมนุษย์ และไหลลงตามแม่น้ำ สู่ปากแม่น้ำและไหลลงสู่ทะเล รวมถึงปัญหาเรื่องการกัดเซาะชายฝั่ง การสะสมของตะกอนชายฝั่ง และปัญหาด้านที่ดินตกล้นน้ำมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาในเรื่องของกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นๆ ด้วย นอกจากนี้ ปัญหาด้านการเผยแพร่ข่าวสารหรือการมีตัวกลางในการถ่ายทอดข้อมูลต่างๆ สู่ประชาชนในเรื่องของสิ่งแวดล้อมนั้นยังไม่กว้างขวางมากนัก

4.6 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านเศรษฐกิจสีน้ำเงินสำหรับจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย และบางส่วนของที่เกี่ยวกับการบริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการพัฒนาจังหวัด/ท้องถิ่น เข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงินได้ อย่างมีส่วนร่วมของประชาชน/ชุมชน และอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

(1) การบูรณาการข้อมูลเศรษฐกิจและทรัพยากรสีน้ำเงิน

เพื่อให้เห็นภาพเศรษฐกิจสีน้ำเงินที่ชัดเจน จำเป็นต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลที่มีความละเอียด และเป็นระบบ โดยการจัดเก็บข้อมูลในระดับพื้นที่ เนื่องจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินมักจะเกิดในพื้นที่ชายฝั่งทะเล ซึ่งฐานข้อมูลดังกล่าว ต้องประกอบด้วย ฐานข้อมูลกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และฐานข้อมูลด้านทรัพยากร เพื่อใช้ในการติดตาม ประเมิน สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันฐานข้อมูลด้านต่างๆ ยังคงกระจัดกระจายอยู่ตามหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบในแต่ละหน้าที่ จำเป็นต้องมีหน่วยงานเจ้าภาพในการบูรณาการข้อมูลเข้าด้วยกัน อาจสร้างเป็นระบบฐานข้อมูลออนไลน์ที่ทุกหน่วยงานสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกันได้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (ปัจจุบันหลายหน่วยงานมีการเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบเอกสาร ทำให้การนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อทำได้ยาก) สามารถให้ท้องถิ่นหรือชุมชนส่งข้อมูลผ่านทางออนไลน์เพื่อให้ได้ข้อมูลในระดับพื้นที่ โดยอาจจะทำให้รูปแบบคณะทำงานร่วมระหว่างกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสีน้ำเงินหลักๆ ได้แก่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(2) นโยบายทางเศรษฐศาสตร์เพื่อจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีได้มีการระบุให้มีระบบเศรษฐศาสตร์และเครื่องมือทางการคลังที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อผู้ใช้ประโยชน์ หรือต่อผู้ทำความเสียหายต่อทรัพยากร เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืน ดังนั้น เครื่องมือทางนโยบายการคลังที่นิยมใช้กันอยู่อย่างแพร่หลายก็คือ การจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่างๆ สำหรับกรณีการส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจสีน้ำเงินที่ยั่งยืนนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงขอเสนอให้มีการจัดเก็บภาษี 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

(2.1) การจัดเก็บภาษีท่องเที่ยว

แม้ว่าการท่องเที่ยวจะเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศ และ ชุมชนในพื้นที่ ก่อให้เกิดจากจ้างงานในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามการเข้ามาของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศก่อให้เกิดภาระในการ

จัดการดูแลความเรียบร้อยของพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น การจัดการขยะ การคมนาคมขนส่ง ความปลอดภัย เป็นต้น ค่าใช้จ่ายในการจัดการดูแลต่างๆ เหล่านี้แม้ว่าจะได้รับคืนมาในรูปของภาษีรายได้หรือภาษีธุรกิจที่เจริญเติบโตจากการท่องเที่ยวแต่ก็อาจไม่เพียงพอ นอกจากนี้ การท่องเที่ยวยังทำให้เกิดปัญหาผลกระทบภายนอก (external cost หรือ negative externalities) ทำให้แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของไทยมีความเสื่อมโทรมเป็นอย่างมาก จึงมีเหตุผลที่เพียงพอในการจัดเก็บภาษีการท่องเที่ยว เพื่อนำรายได้มาใช้ในการจัดการและบำรุงรักษาทรัพยากรทางธรรมชาติในพื้นที่ท่องเที่ยว เช่นเดียวกับหลายๆ ประเทศที่มีการจัดเก็บภาษีดังกล่าว โดยอาศัยช่องทางการจัดเก็บจากสถานที่พักแรม ตัวอย่างเช่น เมืองปารีสเก็บภาษีประมาณ 0.65 ยูโร ถึง 4.40 ยูโร ต่อคนต่อคืน ขึ้นอยู่กับระดับความหรูหราของสถานที่พักแรม เมืองเบอร์ลินเก็บภาษีคิดเป็นร้อยละ 5 ของค่าที่พัก เมืองลิสบอนเก็บภาษีแบบอัตราคงที่ในอัตรา 1 ยูโรต่อคนต่อคืน และในประเทศมาเลเซียกำลังมีแผนที่จะจัดเก็บภาษีในอัตรา 10 ริงกิตต่อคนต่อคืน

อย่างไรก็ดี ในการจัดเก็บภาษีท่องเที่ยวดังกล่าว อาจจะต้องมีการชดเชยด้วยการลดหย่อนภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) เพื่อไม่ให้ค่าที่พักโรงแรมสูงเกินไปสำหรับนักท่องเที่ยว และอาจมีการยกเว้นการจัดเก็บภาษีท่องเที่ยวสำหรับสถานที่พักแรมขนาดเล็กเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการรายย่อยและเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งจะต้องมีการศึกษาแนวทางการจัดเก็บในรายละเอียดต่อไปเพื่อให้ทราบถึงรูปแบบการจัดเก็บที่เหมาะสม ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และ แนวทางในการใช้เงินได้จากภาษีท่องเที่ยว โดยมีกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ร่วมกับกระทรวงการคลัง เป็นผู้พิจารณา

นอกจากนี้ควรพิจารณาปรับค่าธรรมเนียมการเข้าอุทยานแห่งชาติต่างๆ โดยเฉพาะอุทยานแห่งชาติทางทะเลที่มีความเปราะบางจากการเข้าไปรบกวนของนักท่องเที่ยว ให้มีความเหมาะสมมากขึ้น สะท้อนถึงต้นทุนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าอุทยานที่เหมาะสม จะทำให้จำนวนผู้เยี่ยมชมอุทยานมีระดับเหมาะสมมากขึ้น

(2.2) การจัดเก็บภาษีมลพิษทางน้ำจืดและน้ำทะเล

ปัญหามลพิษทางน้ำเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมากต่อสุขอนามัย และ น้ำทิ้ง/น้ำเสียที่เกิดในบริเวณแหล่งต้นน้ำต่างๆ เมื่อไหลลงสู่ทะเลอาจทำให้สัตว์น้ำเศรษฐกิจที่เพาะเลี้ยงไว้ตามชายฝั่งได้รับความเกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ ปัจจุบันการควบคุมมลพิษทางน้ำของไทยใช้กฎหมายควบคุมโรงงานและสถานประกอบการต่างๆ (เช่น โรงแรม ภัตตาคาร) ให้มีการบำบัดน้ำทิ้ง/น้ำเสีย ณ แหล่งกำเนิด ให้ได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด (technical standard) และมีบทลงโทษหากมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดต่างๆ (fine) มาตรการเช่นนี้ ที่ไม่ส่งเสริมให้เกิดความพยายามในการพัฒนาเทคโนโลยีในการบำบัดน้ำเสียให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากเพียงแค่บำบัดให้ได้ตามมาตรฐานก็เพียงพอแล้ว ซึ่งบางครั้งน้ำทิ้งที่ได้มาตรฐาน ณ แหล่งปล่อย เมื่อไหลลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะประกอบกับสภาวะแวดล้อม อาจทำให้

คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำเสื่อมโทรมลงได้ ดังนั้นจึงควรมีนโยบายในการจัดเก็บภาษีมลพิษทางน้ำ โดยจัดเก็บเป็นอัตราต่อปริมาณมลพิษในน้ำที่ปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ภาษีมลพิษทางน้ำนี้จะกระตุ้นในผู้ก่อมลพิษคำนึงถึงการก่อมลพิษในกระบวนการผลิต และมีแรงจูงใจในการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อลดมลพิษเพื่อลดภาระภาษีมลพิษทางน้ำ ทั้งนี้ขอเสนอให้ทาง กรมควบคุมมลพิษและกระทรวงการคลังควรพิจารณาทำการศึกษาแนวทางในการจัดเก็บภาษีมลพิษทางน้ำที่เหมาะสมต่อไป

(2.3) การเก็บภาษีถุงพลาสติกหูหิ้ว

ปัญหาขยะพลาสติกในทะเลเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไข ปัจจุบันประเทศไทยใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วเป็นจำนวนมากเกินความจำเป็น ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และเป็นภาระด้านงบประมาณในการจัดเก็บและกำจัด ควรมีมาตรการสร้างแรงจูงใจในการลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วที่มีประสิทธิผลมากกว่ามาตรการรณรงค์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน การจัดเก็บภาษีถุงพลาสติกหูหิ้วเป็นนโยบายที่มีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก มีหลักฐานเชิงประจักษ์ถึงประสิทธิผลในการลดการใช้ถุงพลาสติก อีกทั้งยังมีสร้างรายได้ให้กับรัฐบาล เพื่อนำไปใช้ในกิจการด้านสิ่งแวดล้อมได้อีกด้วย มาตรการภาษีถุงพลาสติกหูหิ้วนี้เป็นภาระกับผู้บริโภคไม่มากนักเนื่องจากผู้บริโภคสามารถเลี่ยงการจ่ายภาษีได้ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วเท่านั้น ผู้ที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุดคือผู้ผลิตถุงพลาสติกหูหิ้ว ซึ่งต้องปรับเปลี่ยนธุรกิจให้เหมาะสม เช่น การปรับตัวไปผลิตพลาสติกชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

นอกจากนโยบายภาษีในการลดการใช้ถุงพลาสติกแล้วควรมีมาตรการลดการใช้พลาสติกประเภทอื่นๆ ควบคู่กันไปด้วย เช่น การงดการให้ถุงพลาสติกในหน่วยงานราชการ อาทิ โรงพยาบาลของรัฐ และร้านธงฟ้า เป็นต้น การลดการใช้หลอดพลาสติก หรือ การรณรงค์ให้นำขวดน้ำติดตัวแทนการเติมน้ำจากขวดพลาสติก เป็นต้น

(3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารทรัพยากรชายฝั่งมากยิ่งขึ้น

พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัด (มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 14) โดยเพื่อให้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงกำหนดให้มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และมีผู้แทนภาคประชาชนหรือชุมชนชายฝั่งในจังหวัดนั้นๆ ร่วมด้วย เนื่องจากชุมชนมักเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับทรัพยากรในท้องถิ่นของตนมากที่สุด เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ ทำให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญในการรักษาฐานทรัพยากรเอาไว้ รัฐควรมีหน้าที่ส่งเสริมให้ชุมชนสามารถสร้างองค์กรขึ้นมาเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน อย่างเป็นธรรม คนในชุมชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทั่วถึง โดยรัฐสามารถช่วยเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้จาก

ชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการดูแลทรัพยากรในชุมชนไปยังชุมชนที่ยังไม่สามารถบริหารจัดการได้ด้วยตนเอง โดยรัฐสามารถเข้าไปแทรกแซงได้ในกรณีที่ชุมชนไม่สามารถจัดการเองได้ เช่น ขาดผู้นำชุมชนที่เหมาะสม หรือมีอิทธิพลของกลุ่มนายทุนเข้ามาแสวงหาประโยชน์ที่ไม่เป็นธรรมในพื้นที่ เป็นต้น

(4) การเปลี่ยนแปลงด้านงบประมาณ

เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายเพื่อการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่และนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในแต่ละโครงการจึงต้องอาศัยเงินอุดหนุนจากรัฐบาลด้วยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งกระบวนการของงบประมาณเพื่อทำโครงการมีความยุ่งยาก และอาจมีการเบิกจ่ายล่าช้าไม่ทันต่อการแก้ปัญหา ดังนั้นเพื่อให้จังหวัด/ท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเงินงบประมาณที่เพียงพอ จำเป็นต้องพิจารณาถึงแหล่งรายได้ของท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้มากขึ้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ควรใช้อำนาจการจัดเก็บภาษีด้านสิ่งแวดล้อมและภาษีท่องเที่ยว ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งถือเป็นการกระจายอำนาจทางการคลังพร้อมๆ ไปกับอำนาจทางปกครองเช่นกัน หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอิสระในการตัดสินใจงานนโยบายและบริหารการคลังท้องถิ่นในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุวัตถุประสงค์มีความจำเป็นที่ท้องถิ่นจะต้องมี “รายได้” เพื่อนำมาใช้จ่าย ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพขององค์กร ดังนั้น ภาครัฐส่วนกลางจำเป็นต้องเสริมสร้างพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิสระในการจัดหารายได้ตามความเหมาะสมด้วย

ดังนั้นหากมีการดำเนินการจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมตามที่เสนอไปข้างต้น ควรพิจารณาจัดสรรรายได้จากภาษีดังกล่าว คืนสู่ท้องถิ่นในระดับที่เหมาะสม โดยอาจจะอนุญาตให้ท้องถิ่นเป็น หน่วยงานหลักในการจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม และให้หน่วยงานท้องถิ่นมีอำนาจหักเงินภาษีไว้ได้จำนวนหนึ่งก่อนนำเงินส่งเข้าสู่ส่วนกลาง หรือ ควรเก็บไว้ทั้งหมดในบางกรณี/บางรายการ (เช่น ภาษีมลพิษทางน้ำทะเล และ ภาษีท่องเที่ยว) เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้และบทบาทมากขึ้นในการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(5) การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ภาคการท่องเที่ยวเป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับหนึ่งของประเทศไทย เนื่องจากเป็นก่อให้เกิดการจ้างงานในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนืองมามากมาย มีการใช้ทรัพยากรอย่างเต็มที่นำมาสู่ความเสื่อมโทรม ต้องมีการปรับตัวของภาคการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน โดยสามารถนำเอาแนวทางปฏิบัติเรื่องการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Global Sustainable Tourism Criteria) ของ The Global Sustainable Tourism

Council มาปรับใช้ โดยกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา และ องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ร่วมกันพัฒนา

การส่งเสริมการท่องเที่ยวทางทะเลในรูปแบบของการอนุรักษ์ร่วมกับการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน หรือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ที่จะสามารถเสริมรายได้ให้กับชุมชนได้ โดยชุมชนสามารถรวมกลุ่มกันจัดทำเป็นโฮมสเตย์ เมื่อเกิดการพึ่งพาทรัพยากรทางทะเลเพื่อการท่องเที่ยว แล้ว ชุมชนก็จะเกิดความห่วงแหน ดูแลรักษาทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อให้สามารถทำธุรกิจท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน

ภาคผนวก ก-1
การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ.ทช. 1
(ระยอง จันทบุรี ตราด)

จังหวัดระยอง

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดระยอง มีแนวชายฝั่งติดกับอ่าวไทยยาวประมาณ 102.20 กิโลเมตร ทางด้านทิศใต้ของจังหวัด ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบชายฝั่งและที่ลาดสลับเนินเขาและภูเขา แม่น้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำจันทบุรี และแม่น้ำระยอง และมีเกาะน้อยใหญ่เรียงรายเลียบแนวชายฝั่ง เกาะที่สำคัญ คือ เกาะเสม็ด ซึ่งเหมาะแก่การทำเกษตรกรรม อุตสาหกรรม เพาะเลี้ยงชายฝั่ง พักผ่อนและท่องเที่ยว

2. หลัาทะเล

แหล่งทรัพยากรหลัาทะเลกระจายอยู่ในหลายตำบล ได้แก่ ต.พังราด ต.เพ ต.ชากพง ต.กร่ำ ต.ปากน้ำประแสร์ ต.แกลง ต.พลา ต.คลองปูน และ ต.เนินขี้ และจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่า แหล่งทรัพยากรหลัาทะเลในจังหวัดระยองมีพื้นที่ทั้งหมด 11,924.43 ไร่

3. แหล่งปะการัง

พื้นที่แหล่งปะการังในจังหวัด แบ่งเป็นปะการังแท่ 3,150.44 ไร่ และปะการังเทียม 515 แห่ง โดยปะการังแท่มีการกระจายตัวอยู่ใน อ.เมืองระยอง 1,236.51 ไร่ และ อ.แกลง 1,913.93 ไร่

4. ตำบลติดทะเล

ตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ 15 ตำบล ได้แก่ ต.พลา ต.บ้านฉาง (อ.บ้านฉาง) ต.มาบตาพุด ต.เนินพระ ต.ท่าประดู่ ต.เชิงเนิน ต.ตะพง ต.เพ ต.แกลง (อ.เมืองระยอง) ต.ชากพง ต.กร่ำ ต.เนินขี้ ต.ปากน้ำประแสร์ ต.คลองปูน และ ต.พังราด (อ.แกลง)

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

พื้นที่ป่าชายเลนมีในหลายตำบล ได้แก่ ต.เชิงเนิน ต.ท่าประดู่ ต.เนินพระ (อำเภอเมืองระยอง) ต.กร่ำ ต.กองดิน ต.คลองปูน ต.ชากพง ต.ทางเกวียน ต.ทุ่งควายกิน ต.เนินขี้ ต.บ้านนา ต.ปากน้ำประแสร์ ต.พังราด และ ต.วังห้าว (อำเภอแกลง)

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2554

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.เมืองระยอง	อ.แกลง
ป่าชายเลน (ไร่)	507.80	10,775.77
นาุ้ง (ไร่)	5.00	14,166.70
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	292.35	5,587.95
อื่นๆ (ไร่)	-	413.45

อ้างอิงจาก : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดระยอง

ตารางที่ 1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระยอง ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ปีพ.ศ.	2553r	2554r	2555p	2556e
ภาคเกษตร	29,614	24,205	20,712	23,465
สาขาเกษตรกรรม ๖	26,984	22,005	18,575	21,843
สาขาประมง	2,630	2,199	2,137	1,622
ภาคนอกเกษตร	629,971	665,681	739,743	784,100
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	137,228	116,619	173,620	179,174
สาขาอุตสาหกรรม	369,762	404,854	414,949	434,355
สาขาไฟฟ้า ประปา และแก๊ส	46,164	61,474	59,958	64,888
สาขาก่อสร้าง	11,110	12,146	11,304	21,530
สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ	23,836	25,623	31,533	33,241
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	3,017	3,254	3,428	3,437
สาขาการขนส่ง ๖	5,350	6,003	6,233	6,729
สาขาตัวกลางทางการเงิน	6,390	7,945	9,740	10,785
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๖	18,408	17,800	18,135	18,644
สาขาการบริหารราชการฯ	3,389	3,650	3,835	4,094
สาขาการศึกษา	2,581	2,896	3,257	3,170
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	2,044	2,582	2,842	3,169
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	571	679	720	705
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	119	157	189	180
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	659,585	689,886	760,455	807,565
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	804,295	829,012	900,823	943,662
จำนวนประชากร (1,000 คน)	820	832	844	856

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปี พ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมงจ.ระยอง ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554r	2555p	2556e
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	1,061	940	867
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	17	6	12
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	1,097	1,156	701
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	3	1	4
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	6	9	9
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	16	24	29
รวม	2,199	2,137	1,622

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (หน่วย: ราย)

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็มตากแห้ง ,				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.ระยอง	27	-	16	-	-	-	2

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็มตากแห้ง ,		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.ระยอง	3	3	12	-	-	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง (หน่วย: ตัน)

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น	36,000	33,720	26,200	31,600
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตสัตว์น้ำกระป๋อง	36,887	32,860	33,454	36,273
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตน้ำปลา	40,716	36,110	12,000	10,930
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม	125	529	3,750	3,445
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตหมึกแห้ง	1,022	1,205	5,820	6,330
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาป่น	7,351	8,333	2,695	10,723

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดระยอง

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	4,583,551	5,347,954	5,643,533	6,150,336	6,650,710
ชาวไทย	4,336,032	4,877,889	5,169,919	5,678,118	6,151,526
ชาวต่างประเทศ	247,519	470,065	473,614	472,218	499,184
จำนวนนักท่องเที่ยว	2,978,355	3,311,227	3,461,717	3,854,783	4,171,188
ชาวไทย	2,760,879	2,928,471	3,080,952	3,478,384	3,773,969
ชาวต่างประเทศ	217,476	382,756	380,765	376,399	397,219
จำนวนนักท่องเที่ยว	1,605,196	2,036,727	2,181,816	2,295,553	2,479,522
ชาวไทย	1,575,153	1,949,418	2,088,967	2,199,734	2,377,557
ชาวต่างประเทศ	30,043	87,309	92,849	95,819	101,965
ระยะเวลาพำนักระหว่างนักท่องเที่ยว(วัน)	2.50	2.60	2.59	2.42	2.41
ชาวไทย	2.43	2.50	2.49	2.30	2.29
ชาวต่างประเทศ	3.42	3.40	3.40	3.48	3.47

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (วัน/คน/บาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,977	2,092	2,112	2,165	2,270
ชาวไทย	1,951	2,031	2,059	2,108	2,209
ชาวต่างประเทศ	2,258	2,494	2,484	2,580	2,724
นักท่องเที่ยว	2,124	2,275	2,295	2,352	2,469
ชาวไทย	2,105	2,223	2,250	2,301	2,414
ชาวต่างประเทศ	2,292	2,568	2,562	2,663	2,814
นักทัศนาจร	1,298	1,314	1,358	1,407	1,468
ชาวไทย	1,296	1,311	1,356	1,405	1,467
ชาวต่างประเทศ	1,401	1,386	1,389	1,451	1,506
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	17,891	22,295	23,542	25,124	28,380
ชาวไทย	16,144	18,830	20,096	21,497	24,347
ชาวต่างประเทศ	1,747	3,465	3,446	3,627	4,033
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	48,316	12,186	12,333	12,844	13,636
อัตราการเข้าพัก (%)	27.08	40.06	46.66	58.65	64.81
จำนวนผู้เข้าพักแรม	2,316,835	2,493,486	2,861,886	3,270,641	3,608,350
ชาวไทย	2,105,855	2,248,074	2,582,500	2,987,049	3,301,892
ชาวต่างประเทศ	210,980	245,412	279,386	283,592	306,458

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดระยอง ปีพ.ศ.2552 – 2558

โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดระยอง พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพจังหวัดระยอง

จังหวัดระยอง มีบทบาทในการเป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกและป็นศูนย์กลางความเจริญแห่งใหม่เป็นศูนย์บริการมาตรฐานการศึกษาและวิจัยด้านเทคโนโลยี และระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานไว้อย่างสมบูรณ์ในพื้นที่บริเวณมาตาพุด เพื่อเตรียมพร้อมต่อการลงทุนด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และการส่งออก นอกจากนี้ สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการทำเกษตรกรรม และมีความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก อีกทั้งระบบการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ภายในจังหวัดยังมีความสะดวกสบาย ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

อย่างไรก็ตาม จังหวัดระยองยังคงต้องเผชิญกับปัญหาที่ทางภาคส่วนต่างๆต้องร่วมมือกันแก้ไข ไม่ว่าจะเป็น ด้านความเหลื่อมล้ำและการกระจายรายได้ที่สูงภายในจังหวัดในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมไปถึงปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม การเกษตร ชุมชนเมือง และการท่องเที่ยว ที่ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านการจัดการขยะที่ไม่

เหมาะสม แหล่งน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเสียหาย และแหล่งมลพิษ นอกจากนี้ ปัญหาทางด้านความไม่แน่นอนของสภาพอากาศ การกัดเซาะของพื้นที่ชายฝั่ง ที่ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรและการท่องเที่ยวภายในจังหวัด เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

2.1.1. การกระจายรายได้ระหว่างภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม

2.1.2. การให้ความสำคัญกับการศึกษาและการรักษาพยาบาลภายในจังหวัด

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

2.2.1. พัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปตรงตามความต้องการตลาด ควบคู่กับการขยายและเพิ่มช่องทาง
การตลาด

2.2.2. พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

2.3.1. อนุรักษ์ ป่าไม้ และจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดการขยะมลพิษ
จากภาคอุตสาหกรรม และรณรงค์การใช้พลังงานอย่างประหยัด

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

2.4.1. แก้ไขการป้องกันอาชญากรรมและอุบัติเหตุ

2.4.2. แก้ไขระบบขนส่ง มลภาวะทางน้ำและประปา

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดระยอง

จุดแข็ง

- มีความโดดเด่นในด้านอุตสาหกรรม ด้านเกษตรกรรมและด้านการท่องเที่ยว
- มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เอื้อต่อภาคการท่องเที่ยว ภาคการลงทุนและภาคการส่งออก

จุดอ่อน

- มีปัญหาความไม่เท่าเทียมในการใช้ทรัพยากร และการกระจายรายได้ทั้งในภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และ
การท่องเที่ยว
- มีปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมและการจัดการมลพิษด้านสิ่งแวดล้อม ในภาคอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว

โอกาส

- นโยบายของรัฐบาลสนับสนุนการลงทุนของต่างชาติหรือผู้ประกอบการภายในประเทศ
- ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตต่อภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม รวมทั้ง
การขนส่ง และโลจิสติกส์ภายในจังหวัด

อุปสรรค

- ปัญหาเสถียรภาพทางการเมืองในประเทศที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนและการท่องเที่ยว
- การมีมาตรการกีดกันทางการค้าที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันด้านธุรกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

4. จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564 : เป็นเมืองที่มีการคิดและนำนวัตกรรมมาใช้ภายใต้บริบทการพัฒนา ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดี มีสมดุลการพัฒนา ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดระยอง พ.ศ.2561-2564

5.1. วิสัยทัศน์: เมืองนวัตกรรมก้าวหน้า พัฒนาอย่างสมดุล บนพื้นฐานความพอเพียง

5.2. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร เพื่อการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรมและเพื่อการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวควบคู่กับภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรม

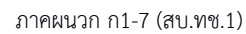
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศควบคู่กับการรับผิดชอบต่อสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 อนุรักษ์ ป่าไม้ และควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

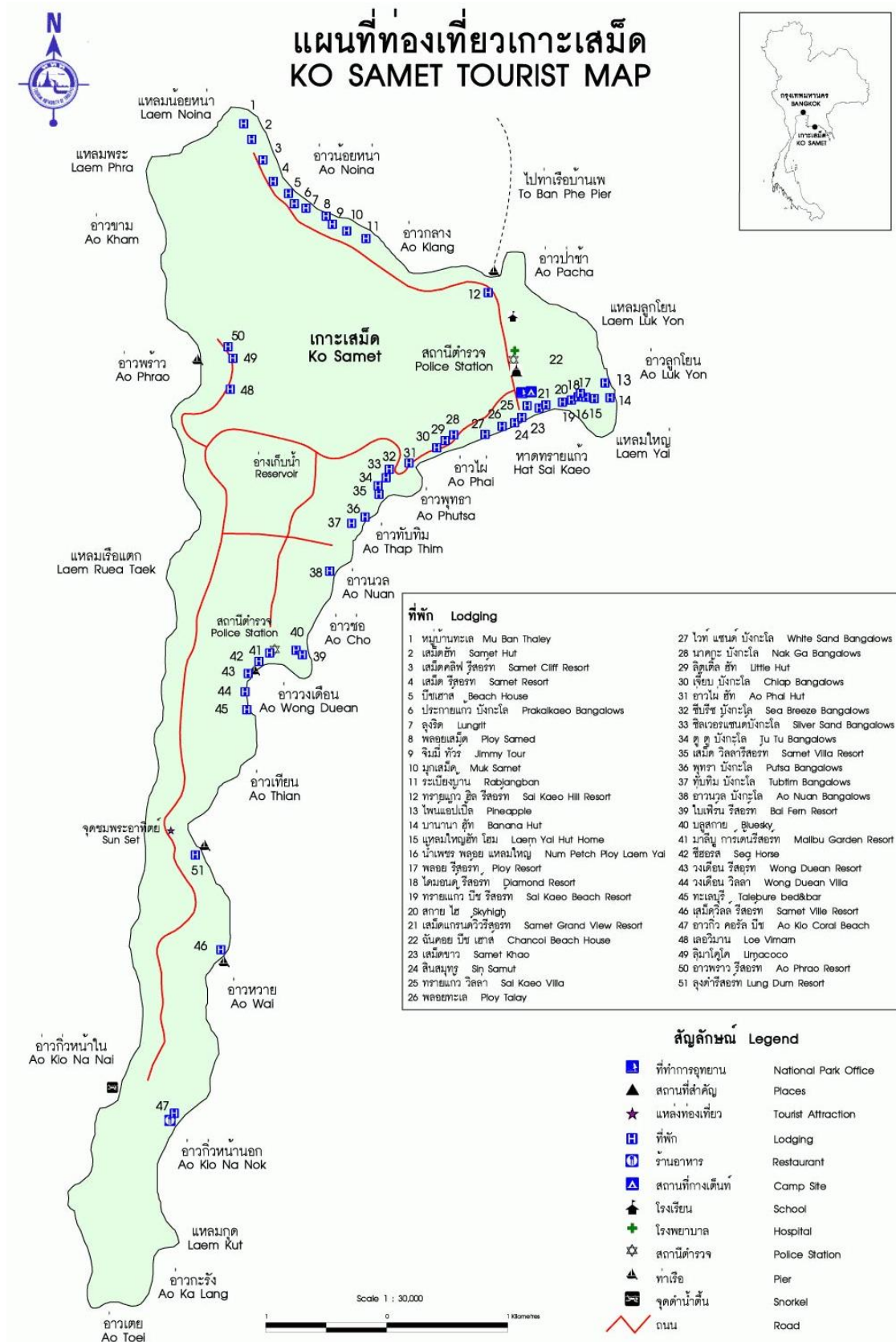
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 เพิ่มขีดความสามารถภาคพาณิชย์กรรมและภาคการบริการสู่ระดับสากล

6. งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561-2564: 21,857,534,250 บาท

จังหวัดจันทบุรี

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดจันทบุรี มีแนวชายฝั่งติดกับอ่าวไทยยาวประมาณ 102.25 กิโลเมตร ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัด และมีอาณาเขตทางบกติดต่อกับประเทศกัมพูชา สภาพภูมิประเทศ แบ่งเป็นบริเวณป่าไม้ ภูเขาและเนินสูง บริเวณที่ราบ สลับภูเขา และบริเวณที่ราบฝั่งทะเล มีแม่น้ำสำคัญหลายสาย อาทิ แม่น้ำพอง แม่น้ำวังโดนด แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำเวฬุ และแม่น้ำโดนเลสาบ ซึ่งเหมาะแก่การทำการค้าขายแดน การทำเกษตรกรรม เพาะเลี้ยงชายฝั่ง และการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์และเชิงนิเวศ

2. ทรัพยากรทะเล

แหล่งทรัพยากรหญ้ากระจายอยู่ในหลายตำบล ได้แก่ ต.คลองขุด และ ต.สนามไชย และจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่า แหล่งทรัพยากรหญ้าทะเลในจังหวัดจันทบุรี มีพื้นที่ทั้งหมด 2,046.11 ไร่

3. แหล่งปะการัง

พื้นที่แหล่งปะการังในจังหวัด แบ่งเป็นปะการังแท่ง 765.60 ไร่ และปะการังเทียม 453 แห่ง โดยปะการังแท่งมีการกระจายตัวอยู่ใน อ.ท่าใหม่ 606.18 ไร่ และ อ.แหลมสิงห์ 159.42 ไร่

4. ตำบลติดทะเล

ตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ 9 ตำบล ได้แก่ ต.ช้างข้าม ต.กระแจะ ต.สนามไชย (อ.นายายอาม) ต.คลองขุด ต.ตะกาดเจ้า (อ.ท่าใหม่) ต.บางกะไชย ต.ปากน้ำแหลมสิงห์ ต.เกาะเปริด (อ.แหลมสิงห์) และ ต.บางชัน (อ.ขลุง)

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

พื้นที่ป่าชายเลนมีในหลายตำบล ได้แก่ ต.กระแจะ ต.ช้างข้าม ต.นายายอาม ต.สนามไชย (อ.นายายอาม) ต.โขมง ต.คลองขุด ต.ตะกาดเจ้า ต.ท่าใหม่ ต.บ่อพุ ต.ยายร้า ต.รำพัน ต.สองพี่น้อง ต.สีพยา (อ.ท่าใหม่) ต.เกาะเปริด ต.คลองน้ำเค็ม ต.บางกะไชย ต.สระแก้ว ต.ปากน้ำแหลมสิงห์ ต.พลั่ว ต.หนองขี้ม (อ.แหลมสิงห์) ต.เกาะขวาง ต.ตลาด ต.ท่าช้าง ต.บางกะจะ ต.วัดใหม่ ต.หนองบัว (อ.เมืองจันทบุรี) ต.เกวียนหัก ต.ตะปอน ต.บ่อ ต.บางชัน และ ต.วันยาว (อ.ขลุง)

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2554

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.นายายอาม	อ.ท่าใหม่	อ.แหลมสิงห์	อ.เมืองจันทบุรี*	อ.ขลุง
ป่าชายเลน (ไร่)	3,575.79	14,850.23	11,870.92	7,181.42	37,950.56
นาเกลือ (ไร่)	5,056.30	16,315.32	31,028.29	8,639.65	30,458.72
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	4,933.24	11,467.74	5,148.55	7,943.19	20,773.14
อื่นๆ (ไร่)	217.41	1,459.67	106.63	444.44	142.49

อ้างอิงจาก : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

* เป็นอำเภอที่ไม่ติดทะเล

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจันทบุรี

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจันทบุรี ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553r	2554r	2555p	2556e
ภาคเกษตร	37,515	43,390	43,443	42,584
สาขาเกษตรกรรม ๓	34,493	39,267	38,481	38,565
สาขาประมง	3,022	4,123	4,962	4,019
ภาคนอกเกษตร	34,907	36,857	39,963	37,167
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	85	74	55	46
สาขาอุตสาหกรรม	8,484	7,808	6,826	5,207
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	843	856	1,279	1,516
สาขาก่อสร้าง	762	927	1,670	1,303
สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ	10,187	11,179	12,858	10,384
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	282	316	391	394
สาขาการขนส่ง ๓	511	574	614	666
สาขาตัวกลางทางการเงิน	2,586	2,883	3,250	3,970
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๓	3,530	4,036	3,907	4,080
สาขาการบริหารราชการฯ	2,643	2,699	2,878	3,070
สาขาการศึกษา	2,512	2,861	3,260	3,270
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	1,966	2,152	2,430	2,690
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	341	365	389	450
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	174	127	156	119
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	72,421	80,247	83,406	79,751
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	144,927	157,734	158,953	148,185
จำนวนประชากร (1,000 คน)	485	494	502	511

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.จันทบุรี ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554	2555	2556
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง		1,106	1,004
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	32	46	45
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	3,464	3,720	2,907
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	49	75	52
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	-	-	-
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	9	14	11
รวม	4,123	4,962	4,019

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (หน่วย: ราย)

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็ม, ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.จันทบุรี	2	25	2	-	1	-	1

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.จันทบุรี	2	-	2	-	-	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดจันทบุรี (หน่วย: ตัน)

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น	48,600	39,000	15,600	10,800
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตน้ำปลา	2,093	2,347	2,704	2,086
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม	12	12	100	100
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตกุ้งแห้ง	45	53	9	11
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตหมึกแห้ง	6	2	7	5
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตลูกชิ้น	6	6	6	6
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาป่น	663	677	493	493

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมชม	1,518,859	1,559,370	1,645,811	1,700,799	1,869,469
ชาวไทย	1,467,195	1,488,038	1,571,614	1,626,262	1,791,080
ชาวต่างประเทศ	51,664	71,332	74,197	74,537	78,389
จำนวนนักท่องเที่ยว	1,095,215	1,072,348	1,119,447	1,157,567	1,291,710
ชาวไทย	1,058,692	1,081,905	1,064,307	1,102,719	1,234,299
ชาวต่างประเทศ	36,523	53,443	55,140	54,848	57,411
จำนวนนักท่องเที่ยว	423,644	487,022	526,364	543,232	577,759
ชาวไทย	408,503	469,133	507,307	523,543	556,781
ชาวต่างประเทศ	15,141	17,889	19,057	19,689	20,978

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ระยะเวลาพักนักร้องของนักท่องเที่ยว(วัน)	2.28	2.31	2.34	2.26	2.12
ชาวไทย	2.28	2.32	2.35	2.26	2.12
ชาวต่างประเทศ	2.12	2.09	2.09	2.13	2.15
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,415	1,421	1,454	1,811	1,586
ชาวไทย	1,391	1,380	1,413	1,763	1,543
ชาวต่างประเทศ	2,148	2,311	2,371	2,834	2,539
นักท่องเที่ยว	1,493	1,503	1,544	1,595	1,686
ชาวไทย	1,465	1,456	1,497	1,546	1,635
ชาวต่างประเทศ	2,360	2,502	2,570	2,633	2,755
นักทัศนาจร	957	1,001	1,004	1,079	1,114
ชาวไทย	953	996	998	1,034	1,109
ชาวต่างประเทศ	1,067	1,126	1,164	45	1,271
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	4,126	4,214	4,569	4,734	5,263
ชาวไทย	3,927	3,915	4,250	4,402	4,897
ชาวต่างประเทศ	199	299	318	332	367
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	14,876	3,649	3,833	3,886	4,256
อัตราการเข้าพัก (%)	30.36	38.08	44.27	48.54	54.51
จำนวนผู้เข้าพักแรม	766,647	845,496	936,621	985,341	1,093,031
ชาวไทย	732,563	807,157	895,407	943,010	1,047,954
ชาวต่างประเทศ	34,084	38,339	41,214	42,331	45,077

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดจันทบุรี ปีพ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดจันทบุรี

จังหวัดจันทบุรี เป็นจังหวัดที่มีสภาพภูมิประเทศและที่ตั้งได้เปรียบจังหวัดอื่นๆ กล่าวคือ ตั้งอยู่ในแนวเขตรอยต่อที่สามารถติดต่อได้ทั้งภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงไปถึงกลุ่มประเทศอินโดจีน โดยผ่านประเทศกัมพูชา สภาพภูมิประเทศมีทั้งภูเขาและทะเล จึงมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายทั้งภูเขาและชายฝั่งทะเล พื้นที่ที่สามารถเพาะปลูกไม้ผล จนสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดจันทบุรี คือ ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง ลำไย สละ กัญชง และพริกไทย เป็นต้น ตลอดจนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น กุ้งกุลาดำ เป็นต้น นอกจากนี้จังหวัดจันทบุรียังเป็นแหล่งอัญมณีที่มีชื่อเสียง โดยเฉพาะพลอยชนิดต่างๆ ที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก และยังมีศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์อีกจำนวนมาก มีชายทะเลและท่าเทียบเรือสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาของจังหวัดจันทบุรียังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ เช่น ขาดการบริหารจัดการแบบบูรณา-การด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและอัญมณี ขาดการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

ขาดการส่งเสริมและผลักดันเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ แหล่งท่องเที่ยวขาดการพัฒนา ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ รวมทั้งการสร้างทุนของสังคมหรือของหมู่บ้านที่พึ่งตนเองได้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่มากนัก เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

2.1.1. การให้ความสำคัญกับการศึกษาและการรักษาพยาบาลภายในจังหวัด

2.1.2. ลดความเหลื่อมล้ำ และส่งเสริมการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

2.2.1. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย

2.2.2. พัฒนาฝีมือแรงงานด้านอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

2.3.1. อนุรักษ์ฟื้นฟู และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการเพิ่มพื้นที่ป่า แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และรณรงค์การใช้พลังงานอย่างประหยัด

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

2.4.1. พัฒนาตลาดการค้าชายแดน ปรับปรุงและพัฒนาระบบโครงสร้างบริการพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์

2.4.2. พัฒนาและส่งเสริมการเข้าถึงระบบชลประทานและประปา

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดจันทบุรี

จุดแข็ง

- มีความโดดเด่นในด้านอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ด้านเกษตรกรรมและด้านการท่องเที่ยว
- มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เอื้อต่อภาคการท่องเที่ยว ภาคการลงทุนและภาคการส่งออกชายแดน

จุดอ่อน

- มีปัญหาเรื่องการจัดการน้ำและพื้นที่ในการทำการเกษตร
- มีปัญหาเรื่องข้อตกลงทางการค้า และระบบการควบคุมแรงงานต่างด้าวที่แฝงเข้ามาอาศัยอยู่ในจังหวัด

โอกาส

- นโยบายของรัฐบาลสนับสนุนการลงทุนของต่างชาติ/ผู้ประกอบการภายในประเทศและมุ่งเน้นการค้าชายแดน
- การเป็นศูนย์กลางของสินค้าภาคการเกษตรและเกษตรแปรรูปที่สำคัญของประเทศ

อุปสรรค

- จุดผ่านแดนอาจเกิดปัญหาในด้านความมั่นคงของประเทศ อาทิ ด้านสุขภาพ วิถีชีวิต และกฎหมาย
- ความไม่พร้อมทางด้านภาษาต่างประเทศของประชาชนในจังหวัด

4. จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564 : เศรษฐกิจเติบโตอย่างมั่นคง มีขีดความสามารถในการแข่งขัน ประชาชนมีสุขภาวะดี สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์และสมดุลอย่างยั่งยืน

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561-2564

- 5.1. วิสัยทัศน์: ศูนย์กลางการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรคุณภาพ ศูนย์กลางการค้าอัญมณีและเครื่องประดับชั้นเลิศ เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวิถีชุมชน ประตุการค้าชายแดนสู่ประชาคมอาเซียน

5.2. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามต้องการของตลาดโลก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับการผลิตและการตลาดในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

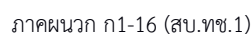
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 อำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวและเขตเศรษฐกิจชายแดน

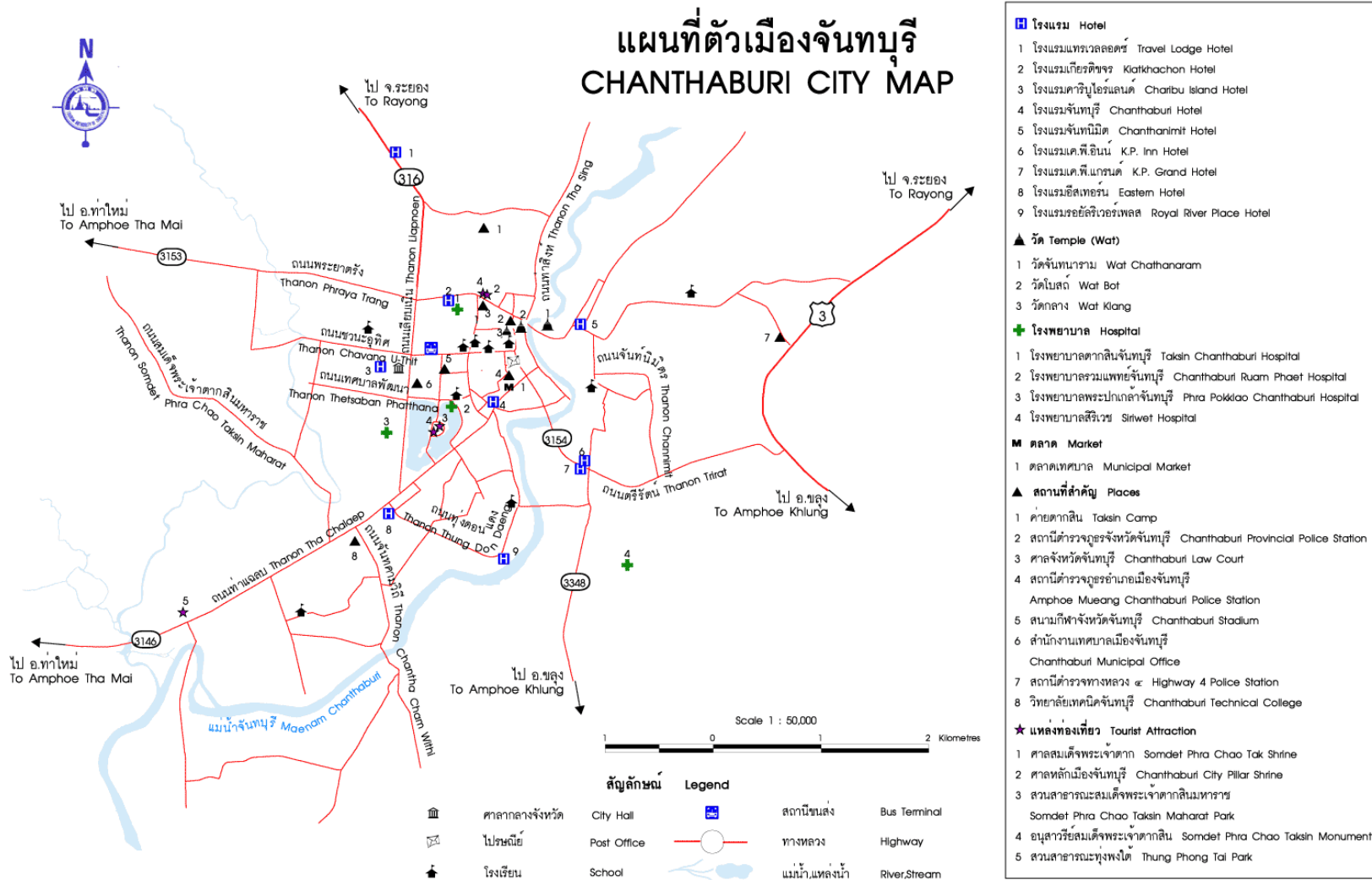
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ยกระดับมาตรฐานการให้บริการด้านการศึกษา พัฒนาอาชีพ และบริการสุขภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 อนุรักษ์ ป่าไม้ และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

6. งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561-2564: 9,065,211,480 บาท

จังหวัดตราด

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดตราด มีแนวชายฝั่งติดกับทะเลอ่าวไทยยาวประมาณ 184.30 กิโลเมตร ทางด้านทิศใต้ของจังหวัด มีอาณาเขตทางชายแดนทั้งทางบกและทางทะเลติดต่อกับประเทศกัมพูชา ยาว 330 กิโลเมตร และมีแนวอาณาเขตทางทะเลยาว 165.5 กิโลเมตร ภายในจังหวัดประกอบไปด้วยพื้นที่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ ที่ราบเชิงภูเขา บริเวณพื้นที่ภูเขาสูง และลักษณะพื้นที่ที่เป็นบริเวณที่ราบต่ำชายฝั่งทะเลและพื้นที่ทะเล ที่รวมหมู่เกาะน้อยใหญ่ทั้งสิ้น 52 เกาะ โดยเกาะที่สำคัญ ได้แก่ เกาะช้างและเกาะกูด อีกทั้งมีป่าชายเลนอยู่อย่างหนาแน่น ซึ่งเป็นเสมือนแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญภายในจังหวัด

2. ทรัพยากรทะเล

แหล่งทรัพยากรทรัพยากรทะเลกระจายอยู่ในหลายตำบล ได้แก่ ต.แหลมกลัด ต.ไม้รูด ต.เกาะช้าง ต.เกาะช้างใต้ ต.เกาะกูด และ ต.เกาะหมาก ซึ่งจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่า แหล่งทรัพยากรทรัพยากรทะเลในจังหวัดตราดมีพื้นที่ทั้งหมด 6,350.18 ไร่

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดตราดมีพื้นที่แหล่งปะการังในจังหวัด แบ่งเป็นปะการังแท่น 17,757.81 ไร่ และปะการังเทียม 401 แห่ง โดยปะการังแท่นมีการกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ อ.เกาะช้าง 5,288.51 ไร่ และ อ.เกาะกูด 12,469.30 ไร่

4. ตำบลติดทะเล

จังหวัดตราดมีตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ 19 ตำบล ได้แก่ ต.ท่าโสม (อ.เขาสมิง) ต.ไม้รูด ต.คลองใหญ่ ต.หาดเล็ก (อ.คลองใหญ่) ต.ห้วยน้ำขาว ต.อ่าวใหญ่ ต.หนองคันทรัง ต.เนินทราย ต.ท่าพริก ต.ตะกวาง ต.ชำราก ต.แหลมกลัด (อ.เมืองตราด) ต.บางปิต ต.คลองใหญ่ ต.แหลมงอบ (อ.แหลมงอบ) ต.เกาะช้าง ต.เกาะช้างใต้ (อ.เกาะช้าง) ต.เกาะกูด และ ต.เกาะหมาก (อ.เกาะกูด)

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

จังหวัดตราดมีพื้นที่ป่าชายเลนในหลายตำบล ได้แก่ ต.ชำราก ต.ตะกวาง ต.ท่ากุ่ม ต.ท่าพริก ต.เนินทราย ต.วังกระแจะ ต.หนองคันทรัง ต.หนองเสม็ด ต.หนองโสน ต.ห้วยน้ำขาว ต.ห้วยแร้ง ต.แหลมกลัด ต.อ่าวใหญ่ (อ.เมืองตราด) ต.ท่าโสม ต.แสนตุ้ง (อ.เขาสมิง) ต.คลองใหญ่ ต.น้ำเขียว ต.บางปิต ต.แหลมงอบ (อ.แหลมงอบ) ต.ไม้รูด (อ.คลองใหญ่) ต.เกาะช้าง ต.เกาะช้างใต้ (อ.เกาะช้าง) และ ต.เกาะกูด (อ.เกาะกูด)

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2554

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.เมืองตราด	อ.เขาสมิง	อ.แหลมงอบ	อ.คลองใหญ่	อ.เกาะช้าง	อ.เกาะกูด
ป่าชายเลน (ไร่)	50,826.01	5,363.26	4,911.53	159.78	690.06	23.54
นาเกลือ (ไร่)	9,523.73	1,691.55	2,908.99	90.42	60.56	-
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	17,941.69	792.76	1,945.01	574.63	1,203.85	55.17
อื่นๆ (ไร่)	4,864.53	48.47	267.44	8.7	6,702.47	-

อ้างอิงจาก : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดตราด

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดตราด ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553r	2554r	2555p	2556e
ภาคเกษตร	11,157	11,251	11,372	11,749
สาขาเกษตรกรรม ฯ	6,574	6,544	7,075	7,818
สาขาประมง	4,583	4,707	4,297	3,931
ภาคนอกเกษตร	10,033	10,494	11,179	11,816
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	38	45	40	37
สาขาอุตสาหกรรม	760	816	884	804
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	478	462	602	733
สาขาก่อสร้าง	764	880	824	784
สาขาการขนส่ง การขายปลีก ฯ	914	1,004	1,012	1,023
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	989	1,071	1,143	1,481
สาขาการขนส่ง ฯ	661	603	625	648
สาขาตัวกลางทางการเงิน	829	796	802	948
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ฯ	1,195	1,195	1,296	1,329
สาขาการบริหารราชการ ฯ	1,576	1,728	1,825	1,852
สาขาการศึกษา	953	964	1,078	1,070
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	701	756	828	859
สาขาการให้บริการด้านชุมชน ฯ	142	146	161	187
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	33	29	59	60
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	21,190	21,745	22,551	23,565
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	85,669	86,582	88,420	91,003
จำนวนประชากร (1,000 คน)	247	251	255	259

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.ตราด ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554r	2555p	2556e
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	1,424	1,396	1,411
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	14	13	19
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	2,355	1,978	1,622
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	19	29	45
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	884	871	822
การประมงอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	12	11	12
รวม	4,707	4,297	3,931

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (หน่วย: ราย)

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็ม, ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.ตราด	23	2	4	-	1	-	2

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห่อเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.ตราด	3	2	4	-	-	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดตราด (หน่วย: ตัน)

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น	1,120	1,400	1,410	1,310
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตสัตว์น้ำกระป๋อง	7,560	7,300	7,200	6,900
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตน้ำปลา	10,320	10,265	8,330	7,930
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม	1,525	1,594	1,404	1,404
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตกุ้งแห้ง	5	12	7	7
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตหมึกแห้ง	20	20	25	25
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตลูกชิ้น	20	20	20	20
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาป่น	1,690	1,737	1,650	1,598

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	1,097,352	1,625,918	1,685,537	1,742,621	1,864,064
ชาวไทย	859,093	1,255,511	1,281,384	1,325,966	1,416,041
ชาวต่างประเทศ	238,259	370,407	404,153	416,655	448,023
จำนวนนักท่องเที่ยว	1,037,272	1,547,198	1,600,817	1,655,249	1,770,554
ชาวไทย	810,145	1,199,712	1,221,857	1,264,619	1,350,606
ชาวต่างประเทศ	227,127	347,487	378,960	390,630	419,948
จำนวนนักท่องเที่ยว	60,080	78,720	84,720	87,372	93,510
ชาวไทย	48,948	55,799	59,527	61,347	65,435
ชาวต่างประเทศ	11,132	22,921	25,193	26,025	28,075

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ระยะเวลาพักน้มนกเลี้ยงของนักท่องเที่ยว(วัน)	3.31	3.28	3.31	3.27	3.18
ชาวไทย	2.88	2.85	2.87	2.85	2.75
ชาวต่างประเทศ	4.87	4.79	4.73	4.63	4.55
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมชมเยือน	2,145	2,260	2,342	2,393	2,526
ชาวไทย	1,909	2,050	2,118	2,167	2,287
ชาวต่างประเทศ	2,647	2,692	2,781	2,845	2,992
นักท่องเที่ยว	2,164	2,278	2,361	2,412	2,547
ชาวไทย	1,927	2,063	2,135	2,184	2,306
ชาวต่างประเทศ	2,662	2,712	2,802	2,867	3,015
นักทัศนาจร	1,057	1,105	1,147	1,204	1,273
ชาวไทย	1,039	1,042	1,084	1,143	1,211
ชาวต่างประเทศ	1,136	1,259	1,297	1,348	1,417
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมชมเยือน	7,498	11,656	12,607	13,163	14,445
ชาวไทย	4,543	7,113	7,553	7,943	8,644
ชาวต่างประเทศ	2,955	4,542	5,054	5,220	5,801
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	10,568	9,557	9,937	9,937	10,366
อัตราการเข้าพัก (%)	33.89	50.38	53.64	56.26	60.43
จำนวนผู้เข้าพักแรม	972,244	1,371,275	1,486,051	1,541,886	1,655,063
ชาวไทย	748,465	1,057,324	1,120,747	1,164,216	1,248,400
ชาวต่างประเทศ	223,779	313,951	365,304	377,670	406,663

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดตราด ปีพ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดตราด พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดตราด

จังหวัดตราด จัดเป็นเมืองเกษตรกรรม การประมง การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และการค้าชายแดน โดยเฉพาะภาคเกษตรและประมงของจังหวัดมีการเติบโตเป็นสัดส่วนใหญ่กว่าสัดส่วนภาคเกษตรของประเทศถึง 7 เท่า ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรม แม้จะเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กแต่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ประชาชนในจังหวัดตราดส่วนใหญ่มีศักยภาพทางด้านการทำการเกษตร ทั้งทางด้านการเกษตรกรรมและด้านการประมง มีต้นทุนทางสังคมสูง ชุมชนมีความเข้มแข็งเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิถีตราดยังคงความเป็นคนพื้นเมือง

แต่อย่างไรก็ดี ยังมีปัญหาที่จังหวัดจะต้องเข้าไปแก้ไข ปัญหาภาคการเกษตรที่มีผลผลิตส่วนเกินในช่วงฤดูการผลิต ปัญหาการทำประมงทะเลที่ทรัพยากรทางทะเลลดจำนวนลง และข้อขัดแย้งระหว่างประมงพื้นบ้านกับประมงพาณิชย์ ปัญหาการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวทำให้เกิดขยะ น้ำเน่าเสีย การทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

ทั้งทางบกและทางทะเล ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งที่ทำให้พื้นดินบางส่วนหายไปเกิดสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตชุมชนเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งปัญหาเส้นเขตแดนทางบกและทางทะเลที่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

2.1.1. การให้ความสำคัญกับการศึกษาและการรักษาพยาบาลภายในจังหวัด

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

2.2.1 ยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงสุขภาพ เชิงเกษตร และการท่องเที่ยวชุมชน

2.2.2 ยกระดับผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดให้ได้คุณภาพระดับส่งออก

2.2.3 การจัดการแรงงานให้เพียงพอกับความต้องการแรงงานตามช่วงฤดูกาล และลดการกระจุกตัวของแรงงานต่างด้าวในจังหวัด

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

2.3.1. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำ และการแก้ไขและป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

2.3.2. ส่งเสริมการอนุรักษ์ พืชน้ำ ทรัพยากรทางทะเล และการปลูกปะการังเทียม ปลูกป่าบก และป่าชายเลน 3 อย่าง ได้ประโยชน์ 4 อย่าง

2.3.3. ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะเป็นระบบ และบริหารจัดการน้ำเสียให้ถูกหลักสุขาภิบาล

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

2.4.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน

2.4.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค โดยเฉพาะ ระบบไฟฟ้า ประปา

3. การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดตราด

จุดแข็ง

- มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เอื้อต่อภาคการท่องเที่ยว ภาคการลงทุนและภาคการส่งออกชายแดน
- เป็นแหล่งผลิตอาหารทะเล และผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ

จุดอ่อน

- เกิดปัญหาแรงงานต่างด้าวและประชากรแฝงเข้ามาประกอบอาชีพ
- ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ และขาดระบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อรองรับพื้นที่ทางการเกษตร

โอกาส

- รัฐบาลมีนโยบายในการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนที่เชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียน
- กระแสของ LOHAS (Lifestyles of Health and Sustainability) จากนโยบายรัฐบาลที่สนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยว

อุปสรรค

- ความผันผวนของราคาผลผลิตทางการเกษตร และต้นทุนการเกษตรที่สูงขึ้น
- นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับระบบแรงงานต่างด้าวไม่มีความชัดเจน

4. จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564 : การเป็นเมืองชายทะเล การเป็นเมืองชายแดน การเป็นเมืองเกษตร การเป็นเมืองท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางเครือข่ายเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดตราด พ.ศ.2561-2564

5.1. วิสัยทัศน์: ตราดเมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี แหล่งผลิตอาหารคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน
ท่องเที่ยวเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเป็นประตูเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดม
สมบูรณ์ ใช้อย่างสมดุล

5.2. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยว
โดยชุมชน ที่เข้มแข็ง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาการผลิตค้าสินค้าเกษตร และเกษตรแบบครบวงจรเพื่อจำหน่ายและส่งออก

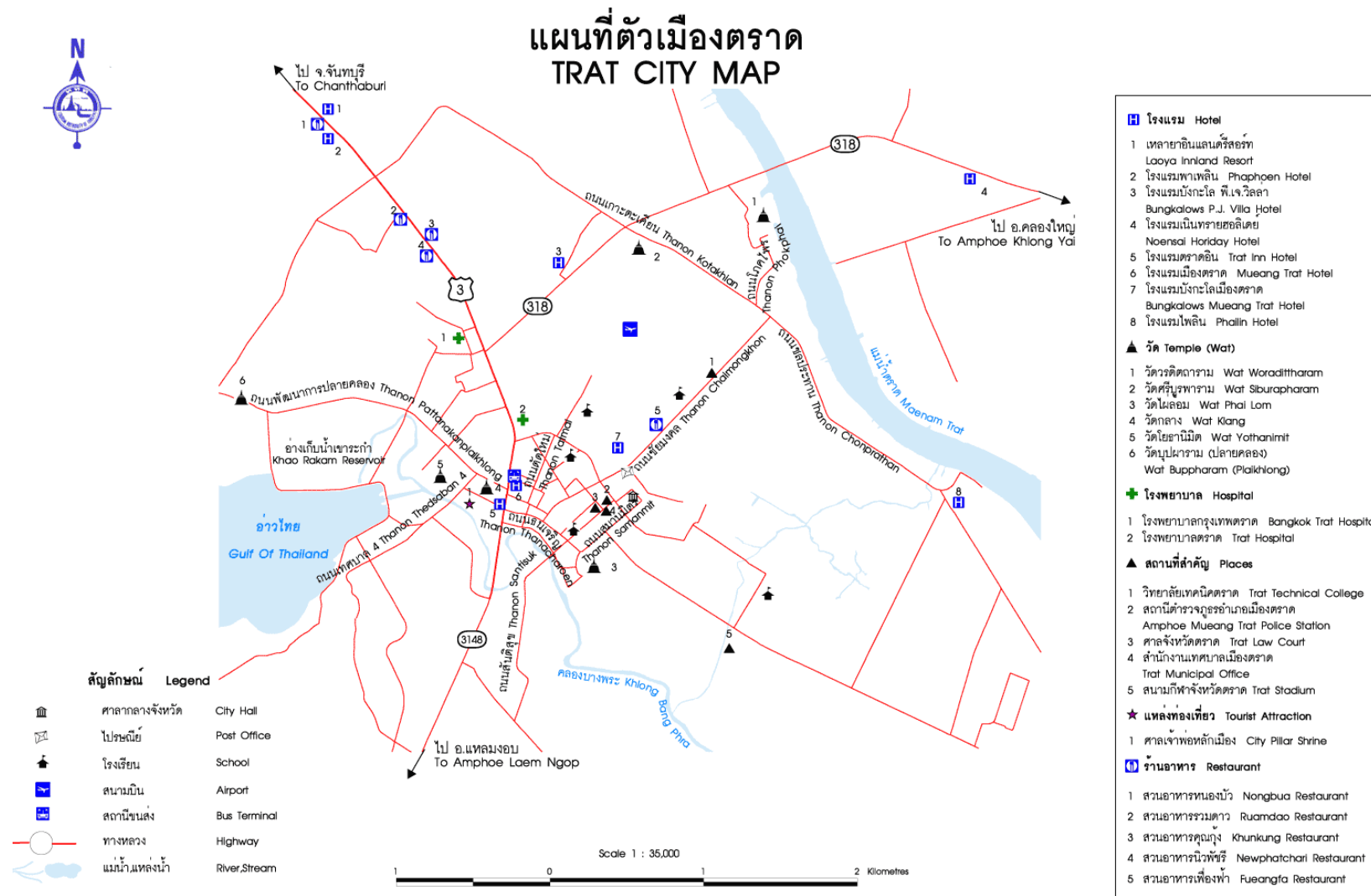
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการคมนาคม และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน

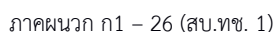
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

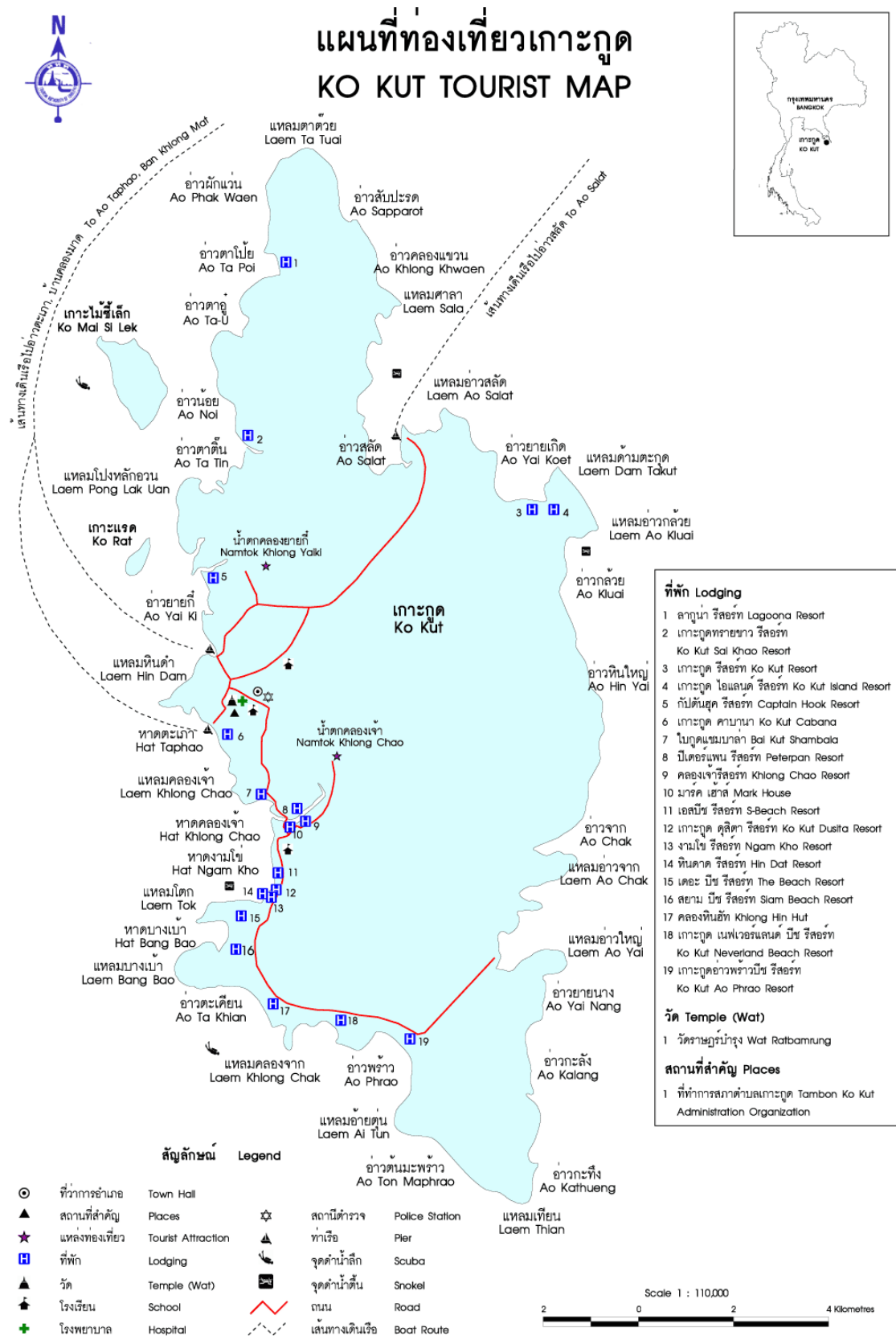
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาการจัดการ การรักษาความมั่นคงภายใน และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง
ประเทศ

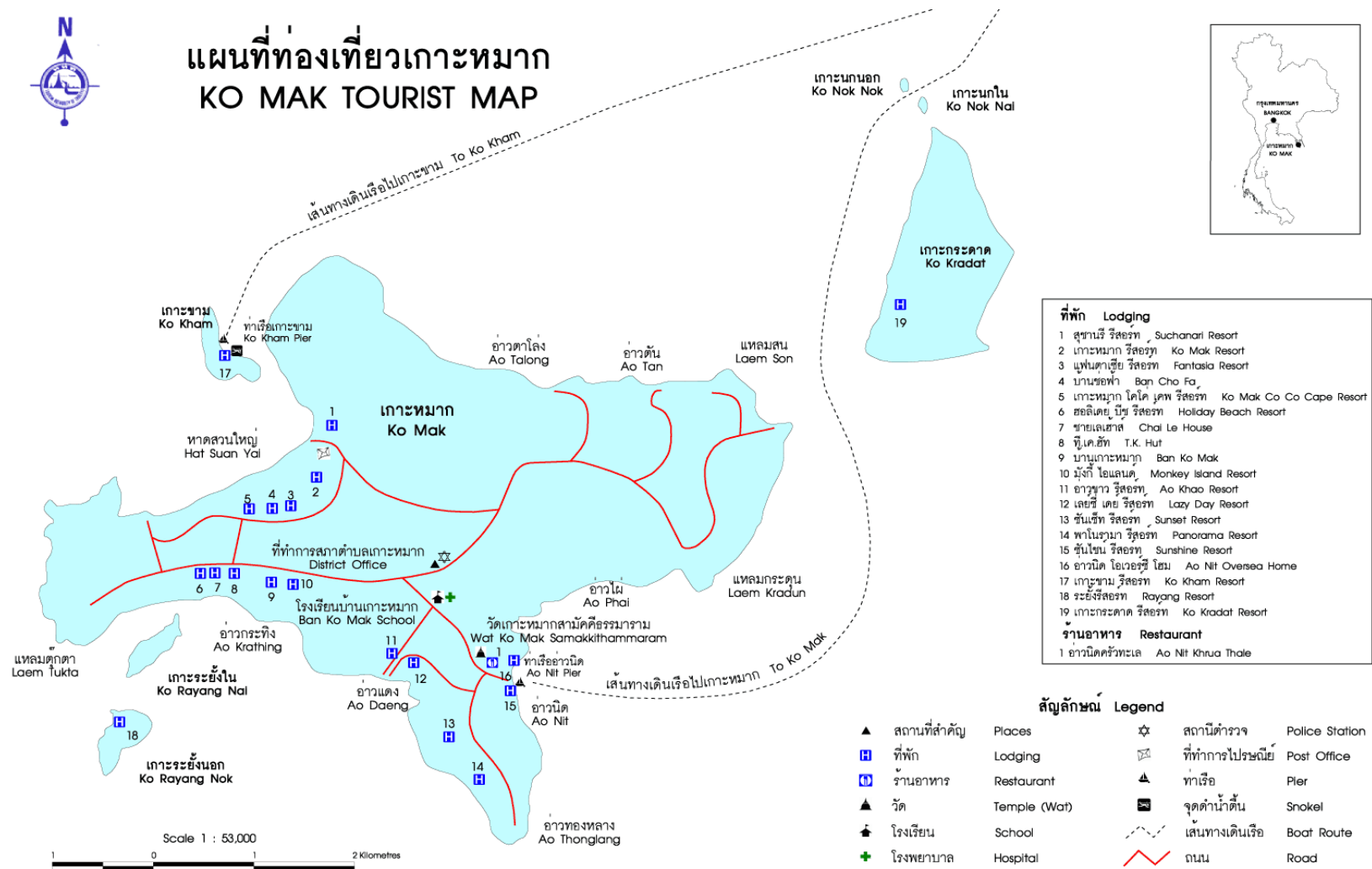
6. งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561-2564: 1,985,075,190 บาท

ภาคผนวก ก-2

การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ.ทช. 2

(สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ)

จังหวัดสมุทรสงคราม

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดสมุทรสงคราม มีแนวชายฝั่งติดกับทะเลอ่าวไทยยาวประมาณ 25.20 กิโลเมตร ทางด้านทิศตะวันออกของจังหวัด สภาพทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มริมทะเล แม่น้ำที่สำคัญคือแม่น้ำแม่กลองไหลผ่านตัวจังหวัดลงสู่อ่าวไทย มีเครือข่ายแม่น้ำลำคลองและลำประโดงมากมาย ทำให้มีระบบนิเวศที่หลากหลาย คือ เขตน้ำจืด น้ำเค็ม และน้ำกร่อย จนเป็นที่รู้จักกันในนาม “เวนิสตะวันออกแห่งสุดท้ายของเมืองสยาม”

2. ภูเขาทะเล

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดที่ไม่มีแหล่งทรัพยากรภูเขาทะเลภายใน

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดที่ไม่มีพื้นที่แหล่งปะการังภายใน

4. ตำบลติดทะเล

จังหวัดสมุทรสงคราม มีตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ 4 ตำบล ได้แก่ ต.คลองโคน ต.แหลมใหญ่ ต.บางจะเกร็ง และ ต.บางแก้ว (อ.เมืองสมุทรสงคราม)

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

พื้นที่ป่าชายเลนมีในหลายตำบล ได้แก่ ต.คลองโคน ต.บางแก้ว ต.บางจะเกร็ง ต.ลาดใหญ่ ต.แหลมใหญ่ (อ.เมืองสมุทรสงคราม) ต.แพรกหนามแดง และ ต.ยี่สาร (อ.อัมพวา)

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2554

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.เมืองสมุทรสงคราม	อ.อัมพวา*
ป่าชายเลน (ไร่)	7,986.25	6,286.50
นาุ้ง (ไร่)	24,540.33	16,700.40
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	5,494.88	7,041.98
อื่นๆ (ไร่)	14,634.13	35.08

อ้างอิงจาก : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

* เป็นอำเภอที่ไม่ติดทะเล

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสงคราม ณ ราคาประจำปี (หน่วย: ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553r	2554r	2555p	2556e
ภาคเกษตร	2,095	2,450	2,066	2,300
สาขาเกษตรกรรม ๖	1,485	1,776	1,474	1,602
สาขาประมง	611	675	592	698
ภาคนอกเกษตร	10,221	10,915	11,450	12,154
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	37	28	17	15
สาขาอุตสาหกรรม	2,564	2,820	2,717	2,707
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	262	342	304	354
สาขาก่อสร้าง	661	731	850	952
สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ	1,353	1,425	1,585	1,554
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	595	636	684	722
สาขาการขนส่ง ๖	224	245	292	309
สาขาตัวกลางทางการเงิน	770	764	714	927
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๖	981	1,020	1,116	1,178
สาขาการบริหารราชการฯ	1,079	1,138	1,183	1,225
สาขาการศึกษา	1,018	1,041	1,074	1,264
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	532	565	592	648
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	111	113	125	124
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	35	48	198	175
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	12,316	13,365	13,516	14,454
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	66,470	71,782	72,283	77,008
จำนวนประชากร (1,000 คน)	185	186	187	188

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.สมุทรสงคราม ณ ราคาประจำปี (หน่วย: ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554r	2555p	2556e
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	260	339	297
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	45	8	5
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	182	92	72
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	85	23	197
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	16	10	16
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	86	121	111
รวม	675	592	698

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (หน่วย: ราย)

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็ม, ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.สมุทรสงคราม	12	-	9	2	1	-	1

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.สมุทรสงคราม	8	-	15	-	9	1

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรสงคราม (หน่วย: ตัน)

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น	11,908	8,103	6,608	3,673
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตน้ำปลา	6,504	6,950	15,506	13,635
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลานึ่งอบ	1,436	1,602	2,110	1,503
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตปลาอย่างรมควัน	36	60	72	78
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม	1,614	3,315	4,417	3,955
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตหมึกแห้ง	1,170	1,668	2,350	2,375
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตหอยแห้ง	60	90	800	800
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตลูกชิ้น	310	468	690	710
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาป่น	45	47	47	38

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	802,052	989,005	1,055,985	1,288,422	1,498,471
ชาวไทย	791,009	961,197	1,025,407	1,255,314	1,459,601
ชาวต่างประเทศ	11,043	27,080	30,578	33,108	38,870
จำนวนนักท่องเที่ยว	366,294	432,778	467,563	507,026	582,352
ชาวไทย	365,314	428,908	462,860	502,134	576,635
ชาวต่างประเทศ	980	3,870	4,703	4,892	5,717
จำนวนนักท่องเที่ยว	435,753	556,227	588,422	781,396	916,119
ชาวไทย	425,695	532,289	562,547	753,180	882,966
ชาวต่างประเทศ	10,063	23,938	25,875	28,216	33,153
ระยะเวลาพำนักละเลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	1.84	1.84	1.88	1.86	1.82
ชาวไทย	1.84	1.84	1.88	1.86	1.82
ชาวต่างประเทศ	1.64	1.90	1.98	2.09	2.01
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	701	794	810	888	966
ชาวไทย	698	790	825	884	963
ชาวต่างประเทศ	927	985	1,027	1,056	1,120
นักท่องเที่ยว	766	892	938	999	1,073
ชาวไทย	765	888	933	1,038	1,134
ชาวต่างประเทศ	1,308	1,322	1,398	1,437	1,507
นักท่องเที่ยว	600	654	669	701	767
ชาวไทย	593	643	658	693	759
ชาวต่างประเทศ	866	881	894	918	980
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	777	1,075	1,218	1,532	1,910
ชาวไทย	766	1,045	1,182	1,491	1,860
ชาวต่างประเทศ	11	31	36	41	50
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	1,625	1,720	1,937	1,970	2,068
อัตราการเข้าพัก (%)	28.00	37.83	41.85	50.00	59.18
จำนวนผู้เข้าพักแรม	343,083	423,364	445,389	488,715	561,759
ชาวไทย	342,229	419,525	440,686	483,823	556,042
ชาวต่างประเทศ	854	3,839	4,703	4,892	5,717

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดสมุทรสงคราม ปีพ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสงคราม พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดสมุทรสงคราม

จังหวัดสมุทรสงคราม ถือได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพและความโดดเด่นหลายประการ คือ เป็นพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Location) มีทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เหมาะสมเอื้อต่อภาคการท่องเที่ยว ภาคการลงทุน และภาคการส่งออก สามารถที่จะพัฒนาให้กลายเป็นศูนย์การค้าและการลงทุนของภาคตะวันตก นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอาหาร 3 น้ำ เป็นพื้นที่ระบบนิเวศ 3 น้ำ คือ น้ำจืด น้ำเค็ม น้ำกร่อย ทำให้มีความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติและเป็นแหล่งที่มาที่สำคัญของอาหารสัตว์น้ำในทะเลและแหล่งประมงที่ขึ้นชื่อ ซึ่งทำให้จังหวัดนั้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและมีแหล่งเกษตรกรรมที่โดดเด่น

อย่างไรก็ตาม จังหวัดสมุทรสงครามยังมีปัญหาด้านการขาดการพัฒนาในภาพรวมของจังหวัด อีกทั้งยังขาดความตระหนักต่อบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาครัฐขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดี นอกจากนี้ภาครัฐไม่ส่งเสริมสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับความต้องการได้อย่างพอเพียง และไม่มีการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง การขาดการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศที่ดี การป้องกันและแก้ไขปัญหาทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง การพัฒนากระจุกตัวอยู่ในบางพื้นที่และขาดการบริหารจัดการเรื่องการตลาดสินค้าเกษตรแบบครบวงจร โดยเฉพาะการขาดกลไกที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อย โดยเฉพาะผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมและภาคการท่องเที่ยว ทำให้ผู้ประกอบการไม่มีความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว และที่สำคัญทัศนคติของประชาชนจังหวัดสมุทรสงคราม มีความคิดแบบอนุรักษ์และไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงทำให้มีความยืดหยุ่นน้อยต่อการปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์น้อยลง

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

- 2.1.1. การให้ความสำคัญกับการศึกษาและการรักษาพยาบาลภายในจังหวัด
- 2.1.2. การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อการกระจายโอกาสให้กับผู้มีรายได้น้อย

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

- 2.2.1. เร่งพัฒนาทักษะฝีมือของแรงงานรวมทั้งสร้างความสามารถในอาชีพที่หลากหลายให้กับแรงงาน เพื่อเพิ่มรายได้ และโอกาสในการทำงาน สำหรับกลุ่มแรงงาน และกลุ่มเกษตรกร
- 2.2.2. พัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปตรงตามความต้องการตลาด ควบคู่กับการขยายและเพิ่มช่องทางการตลาด

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

- 2.3.1. อนุรักษ์ ป่าไม้ และจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดการขยะมูลพิษจากภาคอุตสาหกรรม และรณรงค์การใช้พลังงานอย่างประหยัด
- 2.3.2. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำ และการแก้ไขและป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

- 2.4.1. เร่งสร้างความครอบคลุมการให้บริการสาธารณสุขและบริการขั้นพื้นฐาน ไฟฟ้า และประปาจังหวัด

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดสมุทรสงคราม

จุดแข็ง

- มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เอื้อต่อภาคเกษตรกรรม การท่องเที่ยว การลงทุน และการส่งออก
- มีความหลากหลายของระบบนิเวศและเป็นแหล่งเกษตรกรรม และประมงที่ขึ้นชื่อ

จุดอ่อน

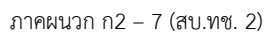
- การขาดการบูรณาการในภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม และภาคการท่องเที่ยว อย่างสมดุล
- ปัญหาภาวะสิ่งแวดล้อมและการจัดการมลพิษด้านสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และการขาดแรงงานที่มีทักษะ

โอกาส

- นโยบายทางด้านโลจิสติกส์ที่ใช้เครือข่ายการคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงพื้นที่ต่าง ๆ การขนส่งสินค้าและการท่องเที่ยวมีความสะดวก รวดเร็วและเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ช่วยในการผลิตในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม
- นโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริมและสนับสนุนยุทธศาสตร์ครัวโลกและการท่องเที่ยว

อุปสรรค

- การขาดเสถียรภาพทางการเมือง และการเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุในประเทศ
 - มาตรการกีดกันทางการค้าของประเทศคู่ค้า ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันทางด้านธุรกิจการค้า และศักยภาพในการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้าน
 - การกลายเป็นประชาคมอาเซียนที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านแรงงานไทย
4. **จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564 :** อนุรักษ์และพัฒนาระบบนิเวศ 3 น้ำอุตสาหกรรม SME ที่ต่อเนื่อง เกษตรกรรม ประมง ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงเกษตร และเชิงวัฒนธรรม
5. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสมุทรสงคราม พ.ศ.2561-2564**
- 5.1. **วิสัยทัศน์:** เมืองแห่งระบบนิเวศ 3 น้ำ แหล่งอาหารทะเลและผลผลิตการเกษตรปลอดภัย การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางแม่น้ำลำคลอง ประชาชนรักถิ่นกำเนิด รักชาติวิถีชีวิต สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมดีงาม มีฐานอาชีพที่เข้มแข็ง พร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
- 5.2. **ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด**
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการพักผ่อนและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรกรรมให้ตรงตามความต้องการของตลาด
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคมเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างเสริมและพัฒนาจังหวัดให้มีความพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาภูมิปัญญาพื้นบ้านให้เป็นเครือข่ายวิสาหกิจของจังหวัด
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการดูแลสุขภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. **งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561-2564:** 2,259,720,080 บาท

จังหวัดสมุทรสาคร

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดสมุทรสาคร มีแนวชายฝั่งติดกับอ่าวไทยยาวประมาณ 42.78 กิโลเมตร ทางด้านทิศใต้ของจังหวัด ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล และที่ราบลุ่มในเขตน้ำจืด มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตอนกลางของจังหวัดและไหลลงสู่อ่าวไทย เหมาะกับการทำเกษตรกรรม นาเกลือ การทำประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

2. ภูเขาทะเล

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่ไม่มีแหล่งทรัพยากรภูเขาทะเลภายในจังหวัด

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่แหล่งปะการังภายในจังหวัด คือมีปะการังเทียม 152 แห่ง

4. ตำบลติดทะเล

จังหวัดสมุทรสาคร มีตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ 8 ตำบล ได้แก่ ต.นาโคก ต.กาหลง ต.บางโทรัด ต.บ้านบ่อ ต.บางกระเจ้า ต.บางหญ้าแพรก ต.โคกขาม และ ต.พันท้ายนรสิงห์ (อ.เมืองสมุทรสาคร)

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

พื้นที่ป่าชายเลนมีในหลายตำบล ได้แก่ ต.กาหลง ต.โกรกกราก ต.คอกกระบือ ต.โคกขาม ต.ชัยมงคล ต.ท่าจีน ต.ท่าฉลอม ต.ท่าทราย ต.นาโคก ต.บางกระเจ้า ต.บางโทรัด ต.บางน้ำจืด ต.บางหญ้าแพรก ต.บ้านเกาะ ต.บ้านบ่อ ต.พันท้ายนรสิงห์ ต.มหาชัย (อ.เมืองสมุทรสาคร) และ ต.อำแพง (อ.บ้านแพ้ว)

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2554

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.เมืองสมุทรสาคร	อ.บ้านแพ้ว*
ป่าชายเลน (ไร่)	25,068.64	188.58
นาุ้ง (ไร่)	11,245.35	-
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	38,146.24	1,096.02
อื่นๆ (ไร่)	122,637.48	-

อ้างอิงจาก : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

* เป็นอำเภอที่ไม่ติดทะเล

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสาคร ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553r	2554r	2555p	2556e
ภาคเกษตร	10,893	14,447	17,523	20,806
สาขาเกษตรกรรม ฯ	2,864	2,390	3,395	3,162
สาขาประมง	8,029	12,057	14,128	17,644
ภาคนอกเกษตร	282,132	304,192	333,574	373,091
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	480	463	441	530
สาขาอุตสาหกรรม	237,401	260,056	282,201	308,796
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	10,401	9,431	8,525	10,030
สาขาก่อสร้าง	3,571	4,305	6,144	8,687
สาขาการขนส่ง การขายปลีก ฯ	8,855	6,758	9,594	12,905
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	451	471	485	600
สาขาการขนส่ง ฯ	3,679	2,911	4,036	4,125
สาขาค้ากลางทางการเงิน	4,947	5,458	5,831	6,991
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ฯ	5,566	7,107	8,501	11,287
สาขาการบริหารราชการ ฯ	1,667	1,814	2,033	2,075
สาขาการศึกษา	1,675	1,726	1,689	2,593
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	2,984	3,209	3,466	3,892
สาขาการให้บริการด้านชุมชน ฯ	383	412	431	493
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	74	71	196	86
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	293,025	318,639	361,097	393,897
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	331,643	355,603	386,392	427,519
จำนวนประชากร (1,000 คน)	884	896	909	921

อ้างอิงจาก : สถิติGPP ปีพ 2556 .ศ.โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.สมุทรสาคร ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554r	2555p	2556e
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	10,370	13,349	17,261
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	11	12	7
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	1,360	362	6
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	66	129	179
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	-	-	-
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	249	276	190
รวม	12,057	14,128	17,644

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (หน่วย: ราย)

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็มตากแห้ง ,				ลูกชิ้น	ข้าวเกรียบ	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จสมุทรสาคร.	6	2	-	-	5	1	14

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็มตากแห้ง ,		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จสมุทรสาคร.	51	18	4	-	-	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรสาคร (หน่วย: ตัน)

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น	351,230	401,722	397,330	371,982
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตสัตว์น้ำกระป๋อง	563,823	533,061	520,219	512,575
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตน้ำปลา	3,458	2,929	2,860	2,050
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม	3,360	3,960	3,125	3,125
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตกุ้งแห้ง	1,226	-	120	120
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตลูกชิ้น	1,830	1,840	1,860	1,860
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตข้าวเกรียบ	-	332	332	332
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาป่น	115,668	106,465	104,441	72,811

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปีพ.ศ. 2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	818,780	1,033,514	1,124,428	1,313,807	1,410,224
ชาวไทย	816,611	1,030,951	1,121,725	1,310,568	1,406,553
ชาวต่างประเทศ	2,169	2,563	2,703	3,239	3,671
จำนวนนักท่องเที่ยว	351,298	578,895	596,675	690,046	743,723
ชาวไทย	349,573	577,968	595,693	688,881	742,402
ชาวต่างประเทศ	1,725	927	982	1,165	1,321
จำนวนนักท่องเที่ยว	467,482	454,619	527,753	623,761	666,501
ชาวไทย	467,038	452,983	526,032	621,687	664,151
ชาวต่างประเทศ	444	1,636	1,721	2,074	2,350

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ระยะเวลาทำนบก่ดเลียของนักท่องเที่ยวน (วัน)	1.98	1.65	1.73	1.72	1.66
ชาวไทย	1.98	1.65	1.73	1.72	1.66
ชาวต่างประเทศ	2.00	1.88	1.70	1.58	1.47
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (วัน/คน/บาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	818	1,005	1,054	1,087	1,145
ชาวไทย	816	1,004	1,054	1,087	1,145
ชาวต่างประเทศ	1,573	1,261	1,224	1,269	1,334
นักท่องเที่ยว	866	1,101	1,172	1,205	1,260
ชาวไทย	862	1,100	1,171	1,215	1,281
ชาวต่างประเทศ	1,658	1,549	1,534	1,576	1,619
นักทัศนาจร	748	802	823	843	893
ชาวไทย	748	802	823	843	892
ชาวต่างประเทศ	911	954	924	979	1,068
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	952	1,418	1,644	1,968	2,177
ชาวไทย	946	1,413	1,640	1,963	2,171
ชาวต่างประเทศ	6	4	4	5	6
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	1,947	2,119	2,117	2,111	2,026
อัตราการเข้าพัก (%)	20.55	31.60	35.74	46.79	56.61
จำนวนผู้เข้าพักแรม	291,673	479,152	495,637	582,208	641,208
ชาวไทย	289,948	478,491	494,655	581,043	639,887
ชาวต่างประเทศ	1,725	661	982	1,165	1,321

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดสมุทรสาคร ปีพ.ศ. 2552-2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาคร ถือเป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มเป็นลำดับต้นๆ ให้กับประเทศ อีกทั้งยังมีความได้เปรียบในเชิงที่ตั้งที่อยู่ใกล้กับกรุงเทพมหานคร และมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงเกษตร และเชิงอุตสาหกรรม โดยเฉพาะป่าชายเลน นอกจากนี้ยังมีภูมิปัญญาชาวบ้านที่สามารถนำมาเป็นแหล่งเรียนรู้ พัฒนาสินค้าชุมชน และเชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์แปรรูปและอาหารทะเลในจังหวัด ที่ช่วยในการดึงดูดรายได้จากการท่องเที่ยว ซึ่งถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการขยายตัวของเศรษฐกิจของจังหวัดในอนาคต

อย่างไรก็ตาม จังหวัดสมุทรสาคร ต้องเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าเพิ่มของจังหวัดที่ลดลง อันได้แก่ เรื่องของสถานะเศรษฐกิจโลกและมาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ โดยเฉพาะมาตรการคว่ำบาตรเนื่องมาจากการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ไร้การรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing) ซึ่งส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการประมง และอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการประมง นอกจากนี้ การเกิดภาวะภัยแล้งและน้ำเค็มรุกพื้นที่ที่ส่งผล

กระทบต่อภาคการเกษตร ส่งผลให้ผลผลิตตกต่ำ เสียหาย และกระทบต่อรายได้ของภาคการเกษตร ซึ่งในภาพรวมเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาคร ยังคงสามารถปรับตัวได้อย่างต่อเนื่องผ่านการร่วมมือกันในทุกภาคส่วน อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการบริโภค และการลงทุนในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

2.1.1. การให้ความสำคัญกับการศึกษาและการรักษาพยาบาลภายในจังหวัด

2.1.2. การกระจายรายได้ระหว่างภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

2.2.1. ส่งเสริม และยกระดับภาคการผลิต การแปรรูปอาหาร ภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน รวมทั้งเพิ่มช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

2.2.2. พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

2.3.1. เร่งฟื้นฟู อนุรักษ์ และยกระดับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

2.4.1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมทั่วถึง และได้มาตรฐาน ระบบขนส่ง ไฟฟ้า และประปาจังหวัด

2.4.2. เร่งส่งเสริมคุณภาพของสถานบริการสาธารณสุข และบุคลากรทางการแพทย์ให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดสมุทรสาคร

จุดแข็ง

- ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพ และการพัฒนาด้านการประมงครบวงจรเป็นศูนย์กลางอาหารระดับโลก
- การคมนาคมขนส่งสะดวก และอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร

จุดอ่อน

- มลภาวะที่เกิดจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และแหล่งที่อยู่อาศัย
- ปัญหาด้านการจัดการขยะ และพื้นที่ชายฝั่งทะเลและแม่น้ำท่าจีนถูกกัดเซาะ

โอกาส

- นโยบายรัฐบาลผลักดันให้เป็นแหล่งผลิตอาหารของโลก ภายใต้การเป็นจังหวัดนาร่องในการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
- การเป็นประชาคมอาเซียน

อุปสรรค

- มาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ และการขาดความมั่นคงของแรงงานภายในประเทศ
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความผันผวนทางเศรษฐกิจโลก

4. จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564 : เป็นเสมือน Hub of seafood (ประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากประมง) เกษตร/เกษตรแปรรูป และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ.2561-2564

5.1. วิสัยทัศน์: เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เกษตรและอาหารปลอดภัย ท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ สังคมเป็นสุข

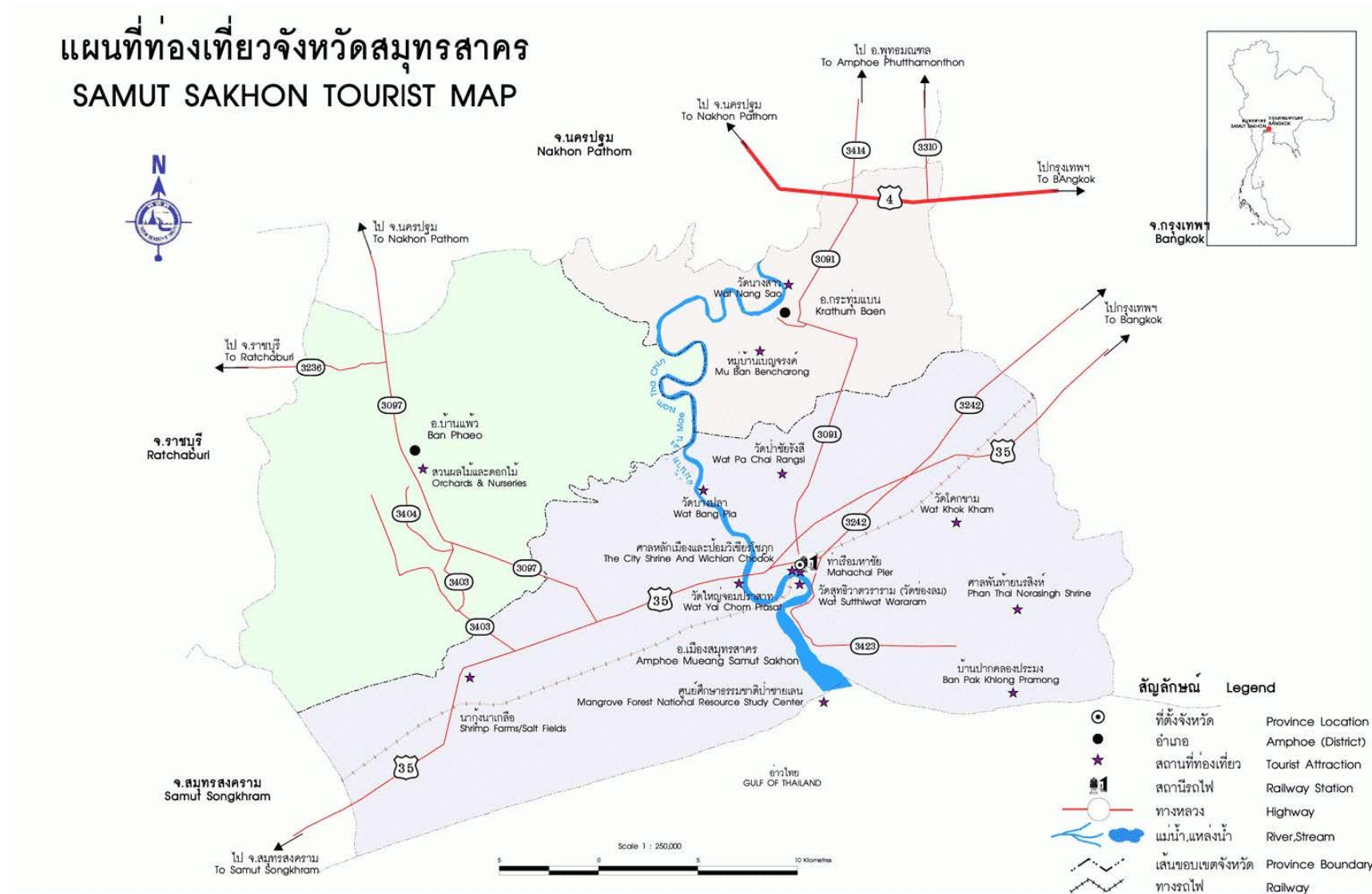
5.2. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมภาคการผลิต การแปรรูปอาหาร และการบริการสู่ตลาดสากล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมชุมชนเข้มแข็ง สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

6. งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561-2564: 11,352,680,025 บาท

จังหวัดสมุทรปราการ

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดสมุทรปราการ มีแนวชายฝั่งติดกับอ่าวไทยยาวประมาณ 50.21 กิโลเมตร ทางด้านทิศใต้ของจังหวัด สภาพภูมิประเทศ แบ่งออกเป็น บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณตอนใต้ติดชายทะเล และบริเวณที่ราบตอนเหนือและ ตะวันออก ซึ่งเหมาะสำหรับการทำเกษตรกรรม เพาะเลี้ยงชายฝั่ง อุตสาหกรรม ระบบขนส่งโลจิสติกส์ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2. ภูเขาทะเล

จังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่ไม่มีแหล่งทรัพยากรภูเขาทะเลภายในจังหวัด

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่ไม่มีพื้นที่แหล่งปะการังภายในจังหวัด

4. ตำบลติดทะเล

พื้นที่ติดชายทะเลของสมุทรปราการ ได้แก่ ต.นาเกลือ ต.แหลมฟ้าผ่า ต.ปากคลองบางปลากด (อ.พระสมุทรเจดีย์) ต.บางโปรง ต.บางด้วน ต.ปากน้ำ ต.ท้ายบ้าน ต.บางปู ต.บางปูใหม่ (อ.เมืองสมุทรปราการ) และ ต.คลองด่าน (อ.บางบ่อ)

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

พื้นที่ป่าชายเลนมีในหลายตำบล ได้แก่ ต.นาเกลือ ต.ในคลองบางปลากด ต.บ้านคลองสวน ต.ปากคลองบางปลากด ต.แหลมฟ้าผ่า (อ.พระสมุทรเจดีย์) ต.ท้ายบ้าน ต.บางด้วน ต.บางปู ต.บางปูใหม่ ต.บางโปรง (อ.เมืองสมุทรปราการ) และ ต.คลองด่าน (อ.บางบ่อ)

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ. 2554

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.พระประแดง*	อ.พระสมุทรเจดีย์	อ.เมืองสมุทรปราการ	อ.บางบ่อ
ป่าชายเลน (ไร่)	-	8,884.81	1,003.72	2,635.64
นาเกลือ (ไร่)	-	43,066.84	358.29	-
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	4.31	5,010.06	2,339.12	1,244.56
อื่นๆ (ไร่)	22.70	10,600.23	2,748.88	15,580.23

อ้างอิงจาก : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

* เป็นอำเภอที่ไม่ติดทะเล

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของสมุทรปราการ

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรปราการ ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553r	2554r	2555p	2556e
ภาคเกษตร	3,644	3,303	4,179	3,575
สาขาเกษตรกรรม ๑	2,454	1,967	2,516	2,170
สาขาประมง	1,190	1,336	1,663	1,405
ภาคนอกเกษตร	451,408	503,087	553,346	581,091
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	-	-	-	-
สาขาอุตสาหกรรม	264,397	281,851	305,082	308,757
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	24,253	22,523	27,656	33,381
สาขาก่อสร้าง	2,667	10,533	9,860	16,293
สาขาการขนส่ง การขายปลีก ๑	45,021	64,638	71,884	73,258
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	2,321	2,530	2,691	2,703
สาขาการขนส่ง ๑	27,773	32,089	37,663	45,170
สาขาค้าปลีกทางการเงิน	22,116	20,375	19,943	19,013
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๑	44,197	47,198	55,577	57,308
สาขาการบริหารราชการ๑	4,554	4,820	5,442	7,448
สาขาการศึกษา	5,291	5,746	6,067	7,010
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	5,938	7,585	8,133	7,361
สาขาการให้บริการด้านชุมชน๑	2,521	2,632	2,544	2,620
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	360	568	802	770
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	455,052	506,390	557,526	584,666
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	344,736	381,031	415,754	431,488
จำนวนประชากร (1,000 คน)	1,320	1,329	1,341	1,355

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.สมุทรปราการ ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554r	2555p	2556e
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	7	1	-
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	1,048	742	382
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	268	599	880
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	13	321	143
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	-	-	-
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	-	-	-
รวม	1,336	1,663	1,405

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (หน่วย: ราย)

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง
		กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	ปลาเค็ม		
จ.สมุทรปราการ	5	3	-	-	-	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.สมุทรปราการ	22	8	10	-	-	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ (หน่วย: ตัน)

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น	115,014	148,235	249,961	231,488
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตสัตว์น้ำกระป๋อง	216,200	213,000	205,800	204,800
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตน้ำปลา	32,688	32,109	31,392	32,184
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม	13	116	12,003	12,000
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตกุ้งแห้ง	5	2	1	5
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาป่น	10,737	11,208	11,993	11,746

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	1,489,104	2,107,433	2,204,073	2,350,340	2,780,429
ชาวไทย	814,324	1,310,539	1,386,215	1,513,750	1,789,272
ชาวต่างประเทศ	674,780	796,894	817,858	836,590	991,157
จำนวนนักท่องเที่ยว	510,753	648,738	703,487	752,570	874,060
ชาวไทย	284,409	352,163	408,393	448,551	521,070
ชาวต่างประเทศ	226,344	296,575	295,094	304,019	352,990
จำนวนนักท่องเที่ยว	978,351	1,458,695	1,500,586	1,597,770	1,906,369
ชาวไทย	529,915	958,376	977,822	1,065,199	1,268,202
ชาวต่างประเทศ	448,436	500,319	522,764	532,571	638,167
ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว(วัน)	2.15	2.19	2.20	2.09	1.96
ชาวไทย	2.12	2.08	2.01	1.89	1.72
ชาวต่างประเทศ	2.19	2.32	2.46	2.38	2.32

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,090	1,199	1,237	1,276	1,353
ชาวไทย	891	1,026	1,072	1,108	1,173
ชาวต่างประเทศ	1,329	1,445	1,473	1,521	1,609
นักท่องเที่ยว	1,317	1,519	1,557	1,616	1,710
ชาวไทย	1,077	1,327	1,385	1,454	1,548
ชาวต่างประเทศ	1,609	1,724	1,751	1,810	1,900
นักท่องเที่ยว	835	887	907	929	1,008
ชาวไทย	679	796	810	833	908
ชาวต่างประเทศ	1,019	1,061	1,088	1,121	1,208
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	2,264	3,452	3,769	4,045	4,901
ชาวไทย	1,009	1,736	1,929	2,120	2,539
ชาวต่างประเทศ	1,255	1,716	1,840	1,924	2,363
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	3,648	2,989	3,078	3,371	4,012
อัตราการเข้าพัก (%)	24.57	37.33	47.52	52.93	58.40
จำนวนผู้เข้าพักแรม	477,035	584,915	640,049	690,924	821,887
ชาวไทย	272,429	346,026	389,783	431,607	503,544
ชาวต่างประเทศ	204,606	238,889	250,266	259,317	318,343

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดสมุทรปราการ ปีพ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. 2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการ มีฐานเศรษฐกิจส่วนใหญ่ อยู่ในภาคอุตสาหกรรมและภาคพาณิชยกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมภาคการผลิต การแปรรูปอาหาร การขนส่งสินค้าและบริการ (Logistics) และธุรกิจค้าขายของภาคเอกชน ซึ่งถือเป็นอุตสาหกรรมต้นแบบที่มีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมชุมชนที่เป็นแหล่งเรียนรู้ในระดับประเทศ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำประมงน้ำจืดและการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง อีกทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตสินค้า OTOP ที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม จังหวัดสมุทรปราการต้องเผชิญกับด้านแรงงานมีฝีมือและต่ำกว่าที่เป็นที่ต้องการเป็นอย่างมากในภาคอุตสาหกรรมภายในจังหวัดทั้งในและนอกพื้นที่ ส่งผลให้เกิดความไม่มั่นคงของแรงงานในท้องถิ่น การขยายตัวของชุมชนที่อยู่อาศัยเดิม และเกิดเป็นปัญหาความหนาแน่นและแออัดของประชาชน ที่อยู่อาศัย ความไม่ทั่วถึงของระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ และก่อให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด อีกทั้งปัญหาด้านการจัดการขยะที่เป็นระบบและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัด รวมไปถึงปัญหาด้านการกัดเซาะพื้นที่ชายฝั่งและพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

- 2.1.1. ให้ความสำคัญกับการกระจายรายได้และลดความเหลื่อมล้ำในทุกภาคส่วน
- 2.1.2. การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อการกระจายโอกาสให้กับผู้มีรายได้น้อย

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

- 2.2.1. ให้ความสำคัญและกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงาน/โครงการ เพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุนให้เศรษฐกิจมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ
- 2.2.2. พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

- 2.3.1. ให้ความสำคัญกับการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์พลังงาน การลดปริมาณขยะ และการปลูกจิตสำนึกในการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

- 2.4.1. เร่งส่งเสริมคุณภาพของสถานบริการสาธารณสุข และบุคลากรทางการแพทย์ให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ
- 2.4.2. พัฒนาระบบสาธารณสุขปึกเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวกและทั่วถึง

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดสมุทรปราการ

จุดแข็ง

- มีศักยภาพและโอกาสที่ดีทางเศรษฐกิจและธุรกิจ และมีเส้นทางการคมนาคมที่เชื่อมโยงภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ
- มีโรงงานอุตสาหกรรมต้นแบบที่มีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมชุมชนที่เป็นแหล่งเรียนรู้ในระดับประเทศ และนานาชาติ

จุดอ่อน

- ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการขยายตัวของชุมชนเมือง
- ปัญหาความแตกต่างระหว่างการพัฒนาพื้นที่ของภาคอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม ที่ส่งผลให้ประชากรมีช่องว่างทางเศรษฐกิจ และสังคมมากขึ้น

โอกาส

- เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออก
- การลงทุนในธุรกิจต่อเนื่องหลากหลายสาขาทั้งภาคการผลิต การค้า การบริการการศึกษา การท่องเที่ยว และที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการพัฒนากิจการด้านโลจิสติกส์

อุปสรรค

- นโยบายเปิดการค้าเสรี และค่าจ้างแรงงานในประเทศสูงเมื่อเทียบกับค่าจ้างแรงงานในประเทศเพื่อนบ้าน
- ปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ อาทิ ด้านความมั่นคง และอาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งปัญหาโรคอุบัติใหม่ อุตุน้ำจากแรงงานข้ามชาติ เป็นต้น

4. จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564 : เมืองปริมณฑลศูนย์กลางการขนส่งและกระจายสินค้า เมืองอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการส่งออก เมืองปริมณฑลน่าอยู่

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ.2561-2564

5.1. วิสัยทัศน์: เมืองอุตสาหกรรมสะอาด ปลอดภัย น่ายุ

5.2. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมในพัฒนากระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

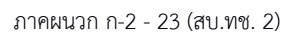
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมระบบ Logistics สู่ประชาคมอาเซียน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จักและประทับใจของนักท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน

6. งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561-2564: 7,493,058,000 บาท

จังหวัดฉะเชิงเทรา

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดฉะเชิงเทรา มีแนวชายฝั่งติดกับทะเลอ่าวไทยยาวประมาณ 16.28 กิโลเมตร ทางด้านทิศใต้ของ จังหวัด ลักษณะภูมิประเทศ แบ่งเป็นบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเล บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ และบริเวณที่ราบลูกฟูกและเทือกเขา มี แม่น้ำบางปะกงไหลผ่านตัวจังหวัดลงสู่อ่าวไทย ซึ่งเหมาะกับการทำเกษตรกรรม และเพาะเลี้ยงชายฝั่ง

2. ภูเขาทะเล

จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นจังหวัดที่ไม่มีแหล่งทรัพยากรภูเขาทะเลภายในจังหวัด

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นจังหวัดที่ไม่มีพื้นที่แหล่งปะการังภายในจังหวัด

4. ตำบลติดทะเล

มีตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ 3 ตำบล ได้แก่ ต.สองคลอง ต.บางปะกง และ ต.ท่าข้าม (อ.บางปะกง)

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพื้นที่ป่าชายเลนในหลายตำบล ได้แก่ ต.เขาดิน ต.ท่าข้าม ต.ท่าसान ต.บางปะกง ต.บางฝ้าง ต.สองคลอง (อ.บางปะกง) และ ต.บางช่อน (อ.บ้านโพธิ์)

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2554

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.บางปะกง	อ.เมืองฉะเชิงเทรา*	อ.บ้านโพธิ์*
ป่าชายเลน (ไร่)	6,992.81	-	316.53
นาเกลือ (ไร่)	601.64	-	-
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	10,472.26	186.11	211.88
อื่นๆ (ไร่)	11,973.87	-	-

อ้างอิงจาก : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

* เป็นอำเภอที่ไม่ติดทะเล

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดฉะเชิงเทรา ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553r	2554r	2555p	2556e
ภาคเกษตร	13,704	17,420	15,776	17,626
สาขาเกษตรกรรม ๖	11,622	14,059	13,724	15,738
สาขาประมง	2,082	3,361	2,053	1,888
ภาคนอกเกษตร	189,341	189,914	220,041	186,044
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	33	56	85	86
สาขาอุตสาหกรรม	143,562	150,851	177,471	140,198
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	3,993	4,512	6,600	6,510
สาขาก่อสร้าง	2,772	3,420	4,277	4,610
สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ	21,956	11,910	11,247	13,544
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	169	191	222	186
สาขาการขนส่ง ๖	2,669	3,617	4,667	3,626
สาขาค้ากลางทางการเงิน	3,168	3,638	3,963	4,592
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๖	3,176	3,092	1,794	2,612
สาขาการบริหารราชการฯ	2,842	3,009	3,154	3,237
สาขาการศึกษา	3,119	3,682	4,190	4,503
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	1,226	1,355	1,393	1,393
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	496	507	878	888
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	161	75	99	58
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	203,045	207,334	235,817	203,670
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	283,978	285,112	319,016	271,089
จำนวนประชากร (1,000 คน)	715	727	739	751

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.ฉะเชิงเทรา ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554r	2555p	2556e
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	62	34	60
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	1,099	111	387
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	1,376	776	608
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	14	5	6
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	430	543	404
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	381	584	423
รวม	3,361	2,053	1,888

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (หน่วย: ราย)

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็ม, ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.ฉะเชิงเทรา	-	-	-	81	-	-	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.ฉะเชิงเทรา	-	-	-	-	-	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดฉะเชิงเทรา (หน่วย: ตัน)

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น	11,030	12,361	-	-
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม	218	-	-	-
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตหอยแห้ง	10,203	10,000	9,290	8,361

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	1,358,491	2,615,076	2,740,284	2,794,003	2,934,944
ชาวไทย	1,346,114	2,588,267	2,712,317	2,766,377	2,906,450
ชาวต่างประเทศ	12,377	26,809	27,967	27,626	28,494
จำนวนนักท่องเที่ยว	366,362	488,119	520,621	516,123	540,100
ชาวไทย	360,687	480,527	512,936	508,623	532,353
ชาวต่างประเทศ	5,675	7,592	7,685	7,500	7,747
จำนวนนักท่องเที่ยว	992,129	2,126,957	2,219,663	2,277,880	2,394,844
ชาวไทย	985,427	2,107,740	2,199,381	2,257,754	2,374,097
ชาวต่างประเทศ	6,702	19,217	20,282	20,126	20,747
ระยะเวลาพักแรมเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	2.42	2.38	2.21	2.06	1.87
ชาวไทย	2.43	2.38	2.21	2.07	1.87
ชาวต่างประเทศ	2.04	2.13	2.05	2.01	1.77
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,047	1,087	1,109	1,130	1,170
ชาวไทย	1,045	1,085	1,107	1,128	1,168
ชาวต่างประเทศ	1,242	1,225	1,257	1,299	1,381

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
นักท่องเที่ยว	1,269	1,526	1,562	1,592	1,653
ชาวไทย	1,268	1,526	1,561	1,597	1,662
ชาวต่างประเทศ	1,367	1,531	1,611	1,671	1,779
นักทัศนาจร	848	847	874	911	962
ชาวไทย	847	846	873	910	961
ชาวต่างประเทศ	1,027	967	983	1,014	1,091
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,968	3,572	3,735	3,782	3,984
ชาวไทย	1,945	3,528	3,690	3,736	3,937
ชาวต่างประเทศ	23	43	45	46	48
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	1,176	1,522	1,522	1,497	1,501
อัตราการเข้าพัก (%)	48.35	46.64	47.60	48.74	54.62
จำนวนผู้เข้าพักแรม	305,723	379,004	431,794	432,612	464,374
ชาวไทย	300,048	373,279	424,782	425,691	457,200
ชาวต่างประเทศ	5,675	5,725	7,012	6,921	7,174

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดฉะเชิงเทรา ปีพ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพจังหวัดฉะเชิงเทรา

จังหวัดฉะเชิงเทรา เปรียบเสมือนชุมทางของการขนส่งและขนถ่ายสินค้า ทั้งทางรถไฟ รถยนต์และทางน้ำ นอกจากนี้ยังมีความได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้งและมีโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการเกษตรสูง ก่อให้เกิดการลงทุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องการเกษตรอย่างรวดเร็ว การส่งออก และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม ประกอบกับการมีแหล่งเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อย่างไรก็ตาม จังหวัดฉะเชิงเทรายังต้องเผชิญกับปัจจัยด้านความเสี่ยง อาทิ ด้านการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรมของประชากร ด้านสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ การกัดเซาะพื้นที่บริเวณชายฝั่งและบริเวณแม่น้ำ ปัญหาน้ำทะเลหนุนสูง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำเกษตรกรรม รวมไปถึงการรุกรานพื้นที่ที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินจากกลุ่มนายทุนต่างท้องที่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ ปัญหาการว่างงานของแรงงานฝีมือเฉพาะทางการกระจายรายได้ และระบบนิเวศโดยรวมภายในจังหวัด ซึ่งเป็นปัญหาที่ทางจังหวัดต้องเร่งให้ความช่วยเหลือ

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

2.1.1. การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

2.2.1. ภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและเกษตรกรรมมีขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ระดับสากล

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

2.3.1. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาอย่างยั่งยืน

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

2.4.1. การสร้างความครอบคลุมในการให้บริการสาธารณสุขปฐมภูมิและบริการขั้นพื้นฐาน ไฟฟ้าและประปาจังหวัด

2.4.2. สวัสดิการสังคมมีคุณภาพ ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดฉะเชิงเทรา

จุดแข็ง

- ความเข้มแข็งด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และทำเลที่ตั้งเอื้อประโยชน์ทุกด้าน
- เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม มีแหล่งเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จุดอ่อน

- ปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาขยะ ที่เกิดขึ้นจากการขาดการจัดการอย่างเป็นระบบ
- ปัญหาด้านแรงงาน เนื่องมาจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและกลุ่มผู้สูงอายุ

โอกาส

- การพัฒนาไปสู่แหล่งผลิตและแปรรูปอาหาร การลงทุน การขนส่ง และการท่องเที่ยวที่สำคัญจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

อุปสรรค

- ความไม่แน่นอนของตลาดสินค้าเกษตรและมาตรฐานสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม
- ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลงเนื่องจากการขยายฐานการผลิต

4. จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564 : เมืองอุตสาหกรรมสีเขียว แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งผลิตเกษตรปลอดภัย (พืชผัก ปลา กุ้ง ไข่ไก่ และสุกร)

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา พ.ศ.2561-2564

5.1. วิสัยทัศน์: เมืองอุตสาหกรรมสีเขียว ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและนิเวศ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาอย่างสมดุล สวัสดิการสังคมมีคุณภาพและประชาชนสามารถเข้าถึงบริการอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

5.2. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพการผลิต การบริหารจัดการภาคอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

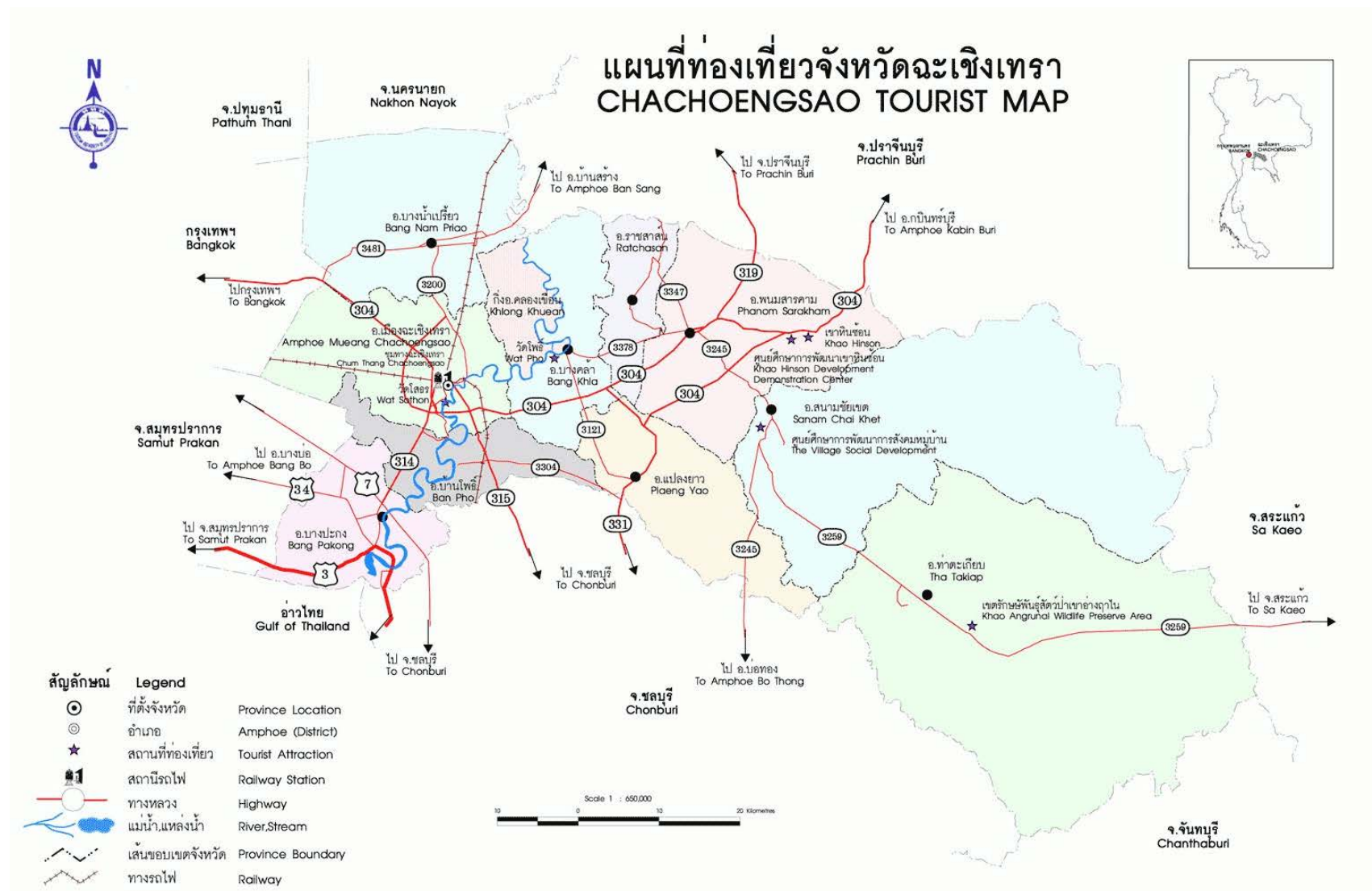
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานและมีอัตลักษณ์ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ชุมชน

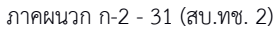
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตร ให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาสวัสดิการสังคม รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความสงบเรียบร้อยอย่างทั่วถึง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

6. งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561-2564: 8,392,841,642 บาท

จังหวัดชลบุรี

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดชลบุรี มีแนวชายฝั่งติดกับทะเลอ่าวไทยยาวประมาณ 171.77 กิโลเมตร ทางด้านทิศตะวันตกและทางทิศใต้ของจังหวัด ลักษณะภูมิประเทศมีทั้งพื้นที่ที่เป็นภูเขา พื้นที่ราบลุ่ม และที่ราบติดชายฝั่งทะเล รวมทั้งเกาะน้อยใหญ่ประมาณ 57 เกาะ เกาะที่สำคัญ ได้แก่ เกาะสีชัง เกาะแสมสาร เกาะครก เกาะสาก และเกาะไผ่ ซึ่งเหมาะแก่การท่องเที่ยวและพักผ่อน

2. ทรัพยากรทะเล

จังหวัดชลบุรี มีแหล่งทรัพยากรทรัพยากรทะเลกระจายอยู่ในหลายตำบล ได้แก่ ต.แสมสาร ต.สัตหีบ และ ต.บางเสร่ (อ.สัตหีบ) และจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่า แหล่งทรัพยากรทรัพยากรทะเลในจังหวัดชลบุรี มีพื้นที่ทั้งหมด 5,705.72 ไร่

3. แหล่งปะการัง

พื้นที่แหล่งปะการังในจังหวัด แบ่งเป็นปะการังแท้ 6,521.55 ไร่ และปะการังเทียม 121 แห่ง โดยปะการังแท้มีการกระจายตัวอยู่ใน อ.ศรีราชา 14.99 ไร่ อ.บางละมุง 1,496.26 ไร่ อ.สัตหีบ 4,739.83 ไร่ และ อ.เกาะสีชัง 270.47 ไร่

4. ตำบลติดทะเล

จังหวัดชลบุรี มีตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ 20 ตำบล 2 เทศบาลตำบล และ 1 เขตการปกครองพิเศษ ได้แก่ ต.คลองตำหรุ ต.หนองไม้แดง ต.บางทราย ต.บ้านโหนด ต.มะขามหย่ง ต.บางปลาสร้อย ต.บ้านสวน ต.เสม็ด ต.อ่างศิลา ต.แสนสุข (อ.เมืองชลบุรี) ต.บางพระ ต.ศรีราชา ต.สุรศักดิ์ ทต.แหลมฉบัง (อ.ศรีราชา) ทต.บางละมุง ต.นาเกลือ เขตปกครองพิเศษพัทยา ต.นาจอมเทียน (อ.บางละมุง) ต.บางเสร่ ต.สัตหีบ ต.แสมสาร ต.พลูตาหลวง (อ.สัตหีบ) และ ต.ท่าเทววงษ์ (อ.เกาะสีชัง)

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่ป่าชายเลนในหลายตำบล ได้แก่ ต.คลองตำหรุ ต.บางทราย ต.บางปลาสร้อย ต.บ้านปึก ต.บ้านสวน ต.มะขามหย่ง ต.เสม็ด ต.แสนสุข ต.หนองไม้แดง ต.อ่างศิลา (อ.เมืองชลบุรี) ต.บางนาง ต.บางหัก และ ต.บ้านเก่า (อ.พานทอง)

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2554

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.เมืองชลบุรี	อ.พานทอง*
ป่าชายเลน (ไร่)	4,871.98	682.43
นาเกลือ (ไร่)	259.69	346.63
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	10,934.39	5,202.57
อื่นๆ (ไร่)	18,680.83	334.53

อ้างอิงจาก : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

* เป็นอำเภอที่ไม่ติดทะเล

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรี

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดชลบุรี ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553r	2554r	2555p	2556e
ภาคเกษตร	23,265	21,217	23,317	23,213
สาขาเกษตรกรรม ๑	21,528	18,821	20,715	20,561
สาขาประมง	1,737	2,396	2,603	2,652
ภาคนอกเกษตร	570,440	609,535	732,868	712,703
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	373	488	751	531
สาขาอุตสาหกรรม	310,436	321,619	391,737	383,544
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	15,212	17,484	19,508	23,396
สาขาก่อสร้าง	18,649	18,779	15,548	21,317
สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ	119,374	129,940	166,491	138,579
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	18,172	22,326	26,844	29,386
สาขาการขนส่ง ๑	18,798	22,011	28,707	22,836
สาขาค้าปลีกทางการเงิน	14,729	17,604	20,101	24,746
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๑	26,610	28,415	29,654	32,501
สาขาการบริหารราชการฯ	12,406	13,707	14,662	15,882
สาขาการศึกษา	7,683	8,306	8,508	8,947
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	5,442	6,058	6,998	7,625
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	2,071	2,537	3,066	3,129
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	486	260	293	282
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	593,706	630,753	756,185	735,916
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	491,478	518,711	616,791	594,920
จำนวนประชากร (1,000 คน)	1,208	1,216	1,226	1,237

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.ชลบุรี ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554r	2555p	2556e
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	928	997	1,071
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	-	-	-
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	39	43	47
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	123	128	133
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	1,216	1,338	1,472
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	90	97	105
รวม	2,396	2,603	2,828

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (หน่วย: ราย)

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็ม, ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.ชลบุรี	11	-	4	-	-	-	1

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.ชลบุรี	5	-	4	-	-	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดชลบุรี (หน่วย: ตัน)

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น	8,840	2,125	1,819	1,818
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตน้ำปลา	8,043	10,232	11,746	9,326
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม	5,054	2,800	870	7
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตหมึกแห้ง	1,490	5	69	69
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาป่น	1,400	3,906	4,323	2,448

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	10,823,369	11,224,397	11,736,488	10,843,412	11,742,224
ชาวไทย	4,536,581	4,430,332	4,520,383	4,367,710	4,784,716
ชาวต่างประเทศ	6,286,788	6,794,065	7,216,105	6,475,702	6,957,508
จำนวนนักท่องเที่ยว	9,028,523	9,753,227	10,167,469	9,246,430	10,002,914
ชาวไทย	2,885,506	3,092,548	3,097,378	2,909,259	3,199,439
ชาวต่างประเทศ	6,143,017	6,660,679	7,070,091	6,337,171	6,803,475
จำนวนนักท่องเที่ยว	1,794,846	1,471,170	1,569,019	1,596,982	1,739,310
ชาวไทย	1,651,075	1,337,784	1,423,005	1,458,451	1,585,277
ชาวต่างประเทศ	143,771	133,386	146,014	138,531	154,033
ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว(วัน)	3.24	3.14	3.18	3.19	3.30
ชาวไทย	2.98	2.68	2.69	2.66	2.54
ชาวต่างประเทศ	3.37	3.35	3.39	3.43	3.66
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	3,051	3,135	3,281	3,479	3,971

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ชาวไทย	2,309	2,347	2,430	2,535	2,718
ชาวต่างประเทศ	3,416	3,473	3,625	3,876	4,457
นักท่องเที่ยว	3,157	3,225	3,377	3,596	4,106
ชาวไทย	2,502	2,527	2,631	2,773	2,988
ชาวต่างประเทศ	3,429	3,484	3,636	3,888	4,472
นักทัศนาจร	1,320	1,268	1,295	1,320	1,397
ชาวไทย	1,299	1,225	1,250	1,269	1,336
ชาวต่างประเทศ	1,562	1,692	1,734	1,861	2,022
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	94,846	100,537	111,109	108,092	138,053
ชาวไทย	23,690	22,581	23,702	23,314	26,396
ชาวต่างประเทศ	71,156	77,957	87,407	84,778	111,657
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	48,424	39,286	42,887	42,887	42,887
อัตราการเข้าพัก (%)	59.47	68.90	71.32	69.06	74.81
จำนวนผู้เข้าพักแรม	8,642,329	9,166,222	9,741,343	8,823,377	9,515,306
ชาวไทย	2,545,605	2,702,198	2,846,958	2,654,037	2,930,468
ชาวต่างประเทศ	6,096,724	6,464,024	6,894,385	6,169,340	6,584,838

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดชลบุรี ปีพ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพจังหวัดชลบุรี

จังหวัดชลบุรี มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่น และมีศักยภาพในการแข่งขัน ซึ่งถือเป็นทุนทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม สุขอนามัยของประชาชน และการท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตาม พื้นที่เกษตรกรรมในจังหวัดชลบุรีมีแนวโน้มลดลง โดยมีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากการขยายตัวของพื้นที่ชุมชน และสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งความผันผวนของราคาสินค้าทางการเกษตรและสภาพดินฟ้าอากาศ รวมทั้งการรุกล้ำของพื้นที่เมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ เข้ามาในพื้นที่เกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกัน แนวโน้มของผู้ประกอบการที่ได้รับใบรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวอยู่ในทิศทางที่เพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี เนื่องจากผู้ประกอบการเล็งเห็นถึงความสำคัญในการลดมลพิษ หรือการส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงอุตสาหกรรม นอกจากนี้ จังหวัดชลบุรียังประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการด้านมลพิษและการจัดการขยะที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิต การขยายตัวของชุมชนเมือง และการท่องเที่ยว รวมถึงปัญหาด้านความไม่ทั่วถึงของระบบสาธารณสุขปึกชั้นพื้นฐาน และการกัดเซาะพื้นที่บริเวณชายฝั่ง

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

2.1.1. การกระจายบริการทางการแพทย์ให้ทั่วถึงในทุกพื้นที่เพื่อรองรับต่อการขยายตัวของชุมชนเมือง

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

2.2.1. เร่งพัฒนาทักษะฝีมือของแรงงานรวมทั้งสร้างความสามารถในอาชีพที่หลากหลายให้กับแรงงานเพื่อเพิ่มรายได้ และโอกาสในการทำงาน สำหรับกลุ่มแรงงาน และกลุ่มเกษตรกร

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

2.3.1. อนุรักษ์ ป่าไม้ และจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดการขยะมูลฝอยจากภาคอุตสาหกรรม และรณรงค์การใช้พลังงานอย่างประหยัด

2.3.2. ส่งเสริมเรื่องการบริหารจัดการด้านมลพิษและการจัดการขยะในทุกภาคส่วนของจังหวัด

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

2.4.1. เร่งพัฒนาระดับคุณภาพการให้บริการทางการแพทย์เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน HA

2.4.2. การสร้างความครอบคลุมในการให้บริการสาธารณสุขปฐมภูมิและบริการขั้นพื้นฐาน ไฟฟ้าและประปาจังหวัด

3. การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดชลบุรี

จุดแข็ง

- มีความหลากหลายทางชีวภาพ และมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลาย
- เป็นศูนย์กลางทางค้า การลงทุน และธุรกิจบริการ และเป็นศูนย์รวมที่ตั้งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของประเทศ

จุดอ่อน

- ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการด้านมลพิษและการจัดการขยะที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิต การขยายตัวของชุมชนเมือง และการท่องเที่ยว
- ปัญหาเรื่องทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรม ทั้งจากธรรมชาติและการดำเนินกิจกรรมต่างๆของมนุษย์

โอกาส

- การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทั้งในด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ระบบโลจิสติกส์ แรงงาน และการท่องเที่ยว
- การยกระดับการผลิตให้ได้มาตรฐานที่กำหนดเพื่อสามารถแข่งขันได้ ภายใต้เงื่อนไขการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

อุปสรรค

- การมีมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี
- ระบบคุณค่าที่ต่ำของสังคมไทยเสื่อมถอยลง จากการนิยม และซึมซับวัฒนธรรมต่างชาติที่ไม่พึงประสงค์

4. จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564 : การท่องเที่ยวนานาชาติ เมืองอุตสาหกรรมสะอาด

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชลบุรี พ.ศ.2561-2564

5.1. วิสัยทัศน์: ฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมสะอาด แหล่งท่องเที่ยวนานาชาติ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ประตูเศรษฐกิจโลก สังคมแห่งการเรียนรู้และมีภูมิคุ้มกัน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นฐานการพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน

5.2. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมอุตสาหกรรมการใช้เทคโนโลยีสะอาดในการผลิตเพื่อไม่ให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายและได้มาตรฐานสากล

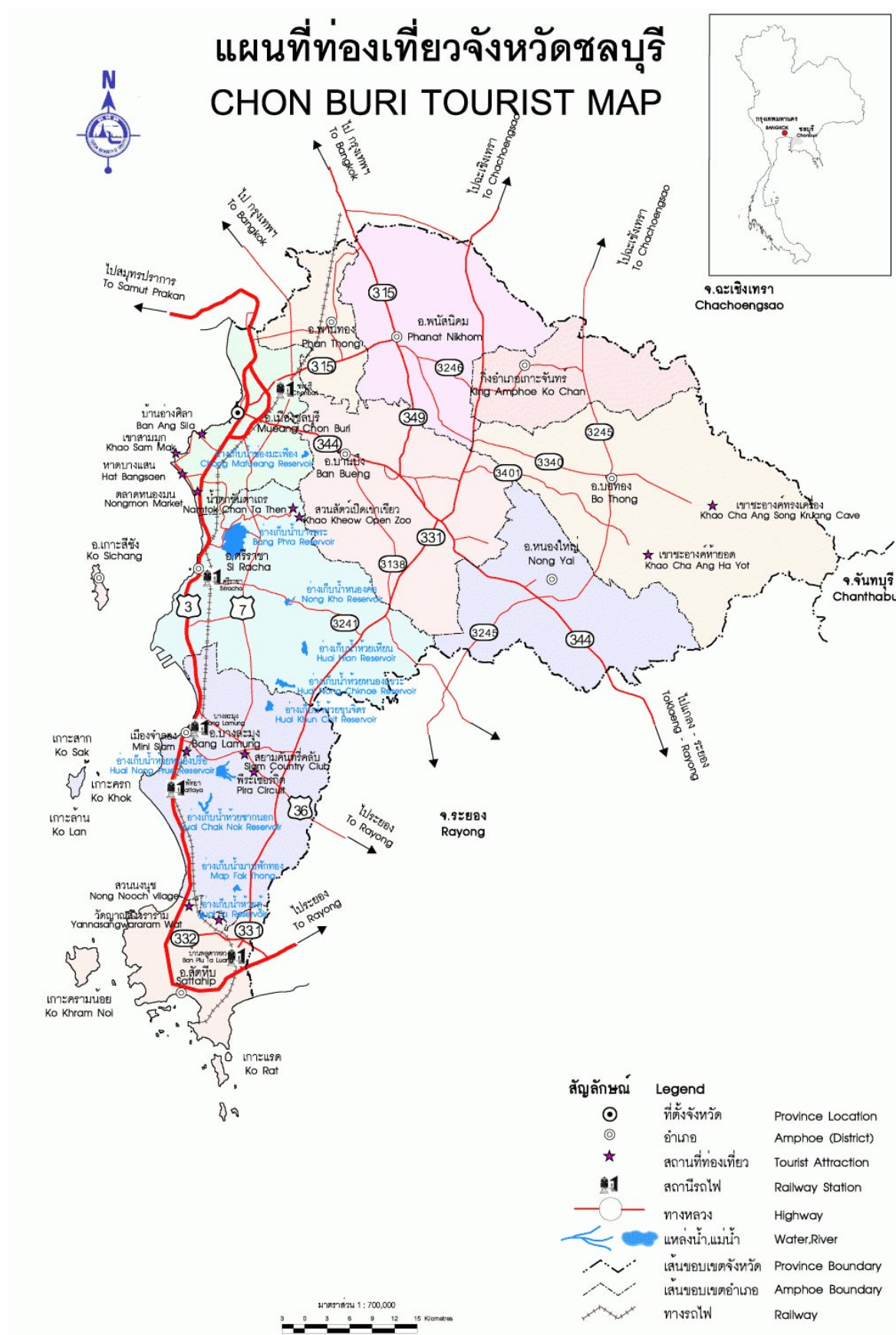
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตร และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

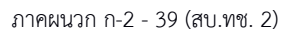
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนา ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและผังเมืองรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุล โดยประชาชนมีส่วนร่วม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาคนและชุมชนให้มีคุณภาพโดยการจัดบริการสังคมให้มีคุณภาพมาตรฐาน

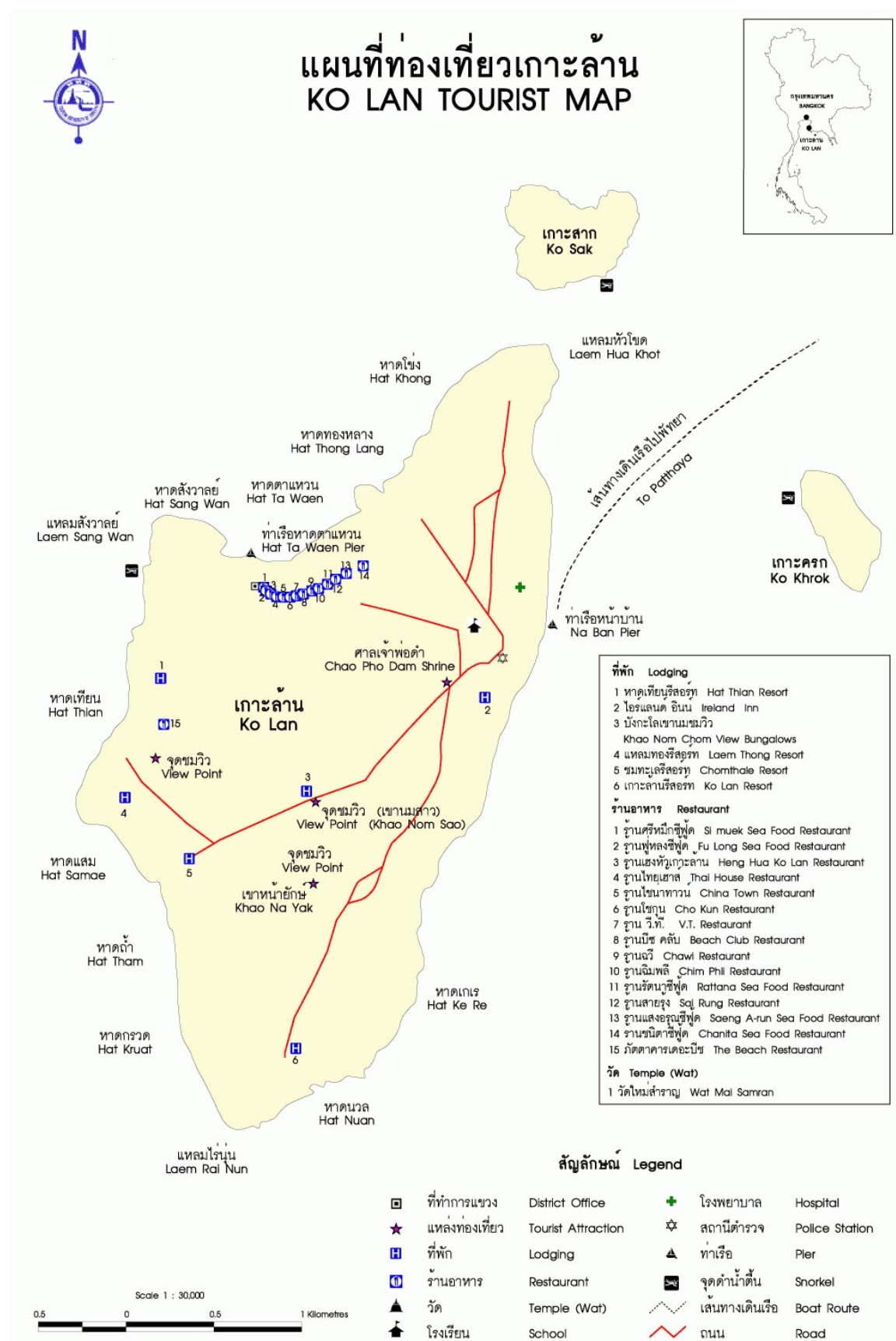
6. งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561-2564: 201,756,200 บาท

กรุงเทพมหานคร (เขตบางขุนเทียน)

1. แนวชายฝั่งทะเล

เขตบางขุนเทียนเป็น 1 ใน 50 เขตการปกครองของกรุงเทพมหานครอยู่ในกลุ่มเขตกรุงธนใต้สภาพพื้นที่ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือของเขตเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย การค้าและอุตสาหกรรมในขณะที่พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเขตเกษตรกรรมและมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเนื่องจากเป็นเขตเดียวของกรุงเทพมหานครที่มีพื้นที่ติดกับอ่าวไทยเป็นระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตรและยังมีป่าชายเลนหลงเหลืออยู่

2. แนวหาดทะเล

จังหวัดกรุงเทพมหานครมีแนวหาดทะเลเพียงตำบลเดียวเท่านั้นคือ แขวงท่าข้าม ซึ่งมีพื้นที่ 84.712 ตารางกิโลเมตร และในปีพ.ศ. 2560 แขวงท่าข้ามมีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 57,418 คน โดยมีจำนวนบ้าน 27,904 หลังคาเรือน และมีความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ 677.8 คน/ตร.กม.

3. แนวที่มีป่าชายเลน และการใช้ประโยชน์ป่าชายเลน

ทั้งแขวงท่าข้าม และแขวงแสมดำในเขตบางขุนเทียนมีพื้นที่ป่าชายเลนทั้ง 2 แขวง โดยมีการใช้ประโยชน์จากที่ดินป่าชายเลนดังต่อไปนี้

การใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน (ไร่)	ป่าชายเลน	นาุ้ง	พื้นที่เกษตร	อื่นๆ	รวม
เขตบางขุนเทียน	3351.79	13802.50	7200.15	18416.35	42770.79
รวม	3351.79	13802.50	7200.15	18416.35	42770.79

อ้างอิงจาก: หนังสือพื้นที่ป่าชายเลนเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ปีพ.ศ.2555 โดย สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลเศรษฐกิจของกรุงเทพฯ

ตารางแสดงผลผลิตภัณฑ์มวลรวมกรุงเทพมหานคร ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

สาขาการผลิต	2554	2555r	2556r
ภาคเกษตร	2,210	3,007	3,144
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	1,770	2,551	2,601
การประมง	440	456	543
ภาคนอกเกษตร	3,337,988	3,621,899	3,929,250
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	-	-	-
อุตสาหกรรม	481,034	516,834	564,771
การไฟฟ้า แก๊สและการประปา	42,293	47,812	50,902
การก่อสร้าง	84,709	78,526	78,881
การขายส่ง การขายปลีกการซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	771,740	858,008	864,086
โรงแรมและภัตตาคาร	200,082	248,488	284,319
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	372,950	398,683	438,664
ตัวกลางทางการเงิน	395,851	457,434	530,079

สาขาการผลิต	2554	2555r	2556r
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	411,340	468,258	493,006
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศรวมทั้งการประกัน สังคม ภาครัฐ	326,830	279,838	340,329
การศึกษา	59,937	58,882	61,430
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	54,045	56,234	57,660
การให้บริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	128,676	144,692	157,220
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	8,501	8,210	7,901
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	3,340,197	3,624,906	3,932,394
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)	399,047	429,253	461,808
ประชากร (1,000 คน)	8,370	8,445	8,515

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

* หมายเหตุ:ไม่สามารถหาข้อมูลการประมงในจังหวัดกรุงเทพมหานครได้

1. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนโรงงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป						
	ทำเค็ม,ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.กรุงเทพฯ	0	0	0	0	0	2	0

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.กรุงเทพฯ	2	1	0	0	0	0

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในกรุงเทพฯ

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น (ตัน)	3898	2962	2831	2583
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ในการผลิตปลากระป๋อง (ตัน)	62525	103627	510	370

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2. ข้อมูลการท่องเที่ยว

(ล้านบาท)

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	43,763,002	47,185,031	50,568,902	50,972,772	56,515,597
ชาวไทย	28,867,346	30,269,692	31,988,047	32,830,273	35,645,681
ชาวต่างประเทศ	14,895,656	16,915,339	18,580,855	18,142,499	20,869,916
จำนวนนักท่องเที่ยว	30,649,772	34,407,750	37,145,237	37,097,326	41,283,511
ชาวไทย	16,847,839	18,585,134	19,677,487	20,065,603	21,696,700
ชาวต่างประเทศ	13,801,933	15,822,616	17,467,750	17,031,723	19,586,811
จำนวนนักท่องเที่ยว	13,113,230	12,777,281	13,423,665	13,875,446	15,232,086
ชาวไทย	12,019,507	11,684,558	12,310,560	12,764,670	13,948,981
ชาวต่างประเทศ	1,093,723	1,092,723	1,113,105	1,110,776	1,283,105
ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	4.10	4.09	4.06	4.01	3.88
ชาวไทย	3.39	3.38	3.35	3.30	3.36
ชาวต่างประเทศ	4.95	4.92	4.86	4.86	4.46
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	3,449	3,716	3,815	3,898	4,170
ชาวไทย	2,717	2,980	3,107	3,177	3,440
ชาวต่างประเทศ	4,178	4,410	4,458	4,552	4,801
นักท่องเที่ยว	3,618	3,878	3,979	4,056	4,281
ชาวไทย	2,914	3,183	3,329	3,407	3,686
ชาวต่างประเทศ	4,206	4,439	4,485	4,579	4,830
นักท่องเที่ยว	1,835	1,933	1,966	2,026	2,198
ชาวไทย	1,780	1,890	1,922	1,982	2,153
ชาวต่างประเทศ	2,435	2,389	2,457	2,525	2,685
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	478,158	570,328	626,535	634,803	731,749
ชาวไทย	188,014	222,041	243,088	250,931	298,762
ชาวต่างประเทศ	290,144	348,286	383,447	383,872	432,987
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	95,583	96,822	96,992	97,547	138,286
อัตราการเข้าพัก (%)	59.82	62.81	68.34	67.50	76.33
จำนวนผู้เข้าพักแรม	18,946,648	22,522,673	25,142,482	25,213,473	30,655,540
ชาวไทย	5,877,228	7,393,027	8,318,513	8,816,548	11,575,954
ชาวต่างประเทศ	13,069,420	15,129,646	16,823,969	16,396,925	19,079,586

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดสตูล พ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดกรุงเทพมหานคร

1. วิสัยทัศน์กรุงเทพฯ : ก้าวขึ้นสู่การเป็น “มหานครแห่งเอเชีย” ในปี พ.ศ.2575

2. เส้นทางสู่มหานครแห่งเอเชีย

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่ มีภารกิจพื้นฐาน คือ กำกับดูแลการจัดบริการสาธารณะ ออกข้อบัญญัติ และบังคับใช้กฎหมาย อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนพัฒนากรุงเทพมหานคร ให้เป็นมหานครแห่งเอเชียนั้น จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

กรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าของเมืองนั้น จึงต้องทำหน้าที่ โน้มน้าวจูงใจ หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนา รวมทั้งสนใจใส่ใจ ในประเด็นที่คนกรุงเทพฯ เห็นว่าสำคัญ เพื่อทำความเข้าใจในประเด็นของปัญหาต่างๆ และเพื่อความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนากรุงเทพฯ ในอนาคต

อ้างอิงจาก : แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะที่ 2 ปีพ.ศ.2561 -2565

3. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

ด้านที่ 1 มหานครปลอดภัย

- มิติที่ 1.1 ปลอดภัยพิช
- มิติที่ 1.2 ปลอดภัยอาชญากรรมและยาเสพติด
- มิติที่ 1.3 ปลอดภัยอุบัติเหตุ
- มิติที่ 1.4 ปลอดภัยพิบัติ
- มิติที่ 1.5 ปลอดภัยภัยจากสิ่งก่อสร้าง
- มิติที่ 1.6 ปลอดภัยโรคคนเมือง อาหารปลอดภัย

ด้านที่ 2 มหานครสีเขียว สะดวกสบาย

- มิติที่ 2.1 ภูมิทัศน์สวยงาม
- มิติที่ 2.2 พื้นที่สวนสาธารณะ พื้นที่สีเขียวกระจายทั่วทุกพื้นที่
- มิติที่ 2.3 ระบบขนส่งมวลชนทั่วถึง สะดวก ประหยัด การจราจรคล่องตัว และมีทางเลือก
- มิติที่ 2.4 การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพและพลังงานทางเลือก

ด้านที่ 3 มหานครสำหรับทุกคน

- มิติที่ 3.1 ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ได้รับการดูแลอย่างครบวงจร
- มิติที่ 3.2 เมืองแห่งโอกาสทางเศรษฐกิจ
- มิติที่ 3.3 การศึกษาสำหรับทุกคน
- มิติที่ 3.4 สังคมพหุวัฒนธรรม

ด้านที่ 4 มหานครกระชับ

- มิติที่ 4.1 กรุงเทพมหานครเติบโตอย่างเป็นระเบียบตามผังเมืองรวม

ด้านที่ 5 มหานครประชาธิปไตย

- มิติที่ 5.1 มหานครกรุงเทพแบบบูรณาการ
- มิติที่ 5.2 เมืองธรรมาภิบาล
- มิติที่ 5.3 การกระจายอำนาจสู่ประชาชน
- มิติที่ 5.4 การเมืองสีขาว
- มิติที่ 5.5 พลเมืองกรุงเทพฯ ขับเคลื่อนวิสัยทัศน์

ด้านที่ 6 มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้

- มิติที่ 6.1 เมืองแห่งโอกาสทางธุรกิจและการลงทุน
- มิติที่ 6.2 เมืองแห่งนวัตกรรมที่ยกระดับโลก
- มิติที่ 6.3 เมืองแห่งการประชุม นิทรรศการ และการจัดงานนานาชาติ

ด้านที่ 7 การบริหารจัดการเมืองมหานคร

- มิติที่ 7.1 กฎหมาย
- มิติที่ 7.2 การบริหารแผนและประเมินผล
- มิติที่ 7.3 การบริหารทรัพยากรบุคคล
- มิติที่ 7.4 การคลังและงบประมาณ
- มิติที่ 7.5 เทคโนโลยีสารสนเทศ

งบประมาณตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะที่ 2: ไม่มีข้อมูลปรากฏ

แผนที่การท่องเที่ยวเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร

อ้างอิงจาก: แผนที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเขตบางขุนเทียน

ภาคผนวก ก-3
การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ .ทช.3
(เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์)

จังหวัดเพชรบุรี

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดเพชรบุรี มีแนวชายฝั่งติดกับอ่าวไทยยาวประมาณ 91.73 กิโลเมตร ทางทิศตะวันออกของจังหวัด และมีอาณาเขตทางบกติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ในด้านตะวันตกซึ่งเป็นพื้นที่ที่เป็นป่าและมีภูเขาสูงสลับซับซ้อน ลักษณะภูมิประเทศ แบ่ง 3 เขต ได้แก่ เขตภูเขาและที่ราบสูง เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ และเขตที่ราบฝั่งทะเล มีแม่น้ำสำคัญ 3 สาย ได้แก่ แม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำบางกลอย และแม่น้ำบางตะบูน ประชากรอาศัยหนาแน่นทางตะวันออกของพื้นที่ โดยมีจำนวนประชากรทั้งหมด 480,652 คน (ระบบสถิติทางการทะเบียน เดือนธันวาคม 2559) ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเลซึ่งเหมาะแก่การทำประมงและการท่องเที่ยว

2. ภูเขาทะเล

จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่า แหล่งทรัพยากรภูเขาทะเลในจังหวัดเพชรบุรี มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 30 ไร่ โดยพบในพื้นที่อำเภอเมืองเพชรบุรีประมาณ 20 ไร่ และอำเภอชะอำประมาณ 10 ไร่

3. แหล่งปะการัง

ไม่มีพื้นที่แหล่งปะการัง แม้จะมีพื้นที่ทางตะวันออกเป็นที่ราบชายฝั่งทะเลและมีพื้นที่การทำประมงก็ตาม

4. ตำบลติดทะเล

จังหวัดเพชรบุรี มีตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ 11 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางแก้ว ตำบลบางขุนไทร ตำบลบางตะบูนออก ตำบลบ้านแหลม ตำบลปากทะเล และตำบลแหลมผักเบี้ย ซึ่งอยู่ในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม ตำบลหนองขนาน และตำบลหาดเจ้าสำราญ ในพื้นที่อำเภอเมืองเพชรบุรี ตำบลปึกเตียนในอำเภอยางาย ตำบลชะอำและตำบลบางเก่าในพื้นที่อำเภอชะอำ

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

ตำบลที่มีพื้นที่ป่าชายเลน ได้แก่ ต.เขาย้อย ต.สระพัง ต.หนองปลาไหล (อ.เขาย้อย) ต.บางตะบูน ต.บางตะบูนออก ต.บ้านแหลม ต.แหลมผักเบี้ย (อ.บ้านแหลม) ต.หนองขนาน ต.หาดเจ้าสำราญ (อ.เมืองเพชรบุรี) ต.ปึกเตียน ต.หนองจอก (อ.ท่ายาง) ต.ชะอำ ต.บางเก่า (อ.ชะอำ)

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2554

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.บ้านแหลม	อ.เมืองเพชรบุรี	อ.ท่ายาง	อ.ชะอำ	อ.เขาย้อย*
ป่าชายเลน (ไร่)	13,611.24	163.50	187.57	959.57	3,646.86
นาุ้ง (ไร่)	11,388.24	135.60	202.98	186.32	7,841.27
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	13,265.77	1,777.75	1,297.03	2,125.86	2,167.58
นาเกลือ	26,807.49				
อื่นๆ (ไร่)	63,895.51	1,354.43	104.74	125.25	0.00

อ้างอิงจาก : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เครื่องหมาย * เป็นอำเภอที่ไม่ติดทะเล

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรี

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพชรบุรี ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553r	2554r	2555p	2556e
ภาคเกษตร	7,955	10,940	11,659	12,716
สาขาเกษตรกรรม ๖	7,172	10,223	10,963	12,020
สาขาประมง	783	717	696	696
ภาคนอกเกษตร	44,896	48,806	54,569	59,492
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	624	1,079	837	1,503
สาขาอุตสาหกรรม	20,768	22,538	23,280	22,083
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	1,208	1,129	1,090	1,435
สาขาก่อสร้าง	1,500	1,589	4,943	8,478
สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ	3,588	4,067	4,373	4,628
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	975	1,232	1,431	1,793
สาขาการขนส่ง ๖	1,135	1,255	1,262	1,266
สาขาตัวกลางทางการเงิน	2,283	2,519	3,235	3,647
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๖	3,074	3,327	3,463	3,702
สาขาการบริหารราชการฯ	4,916	4,938	5,171	5,326
สาขาการศึกษา	3,003	3,219	3,443	3,525
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	1,151	1,216	1,330	1,432
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	555	569	566	548
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	116	130	144	127
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	52,851	59,745	66,228	72,208
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	111,900	126,150	139,543	151,888
จำนวนประชากร (1,000 คน)	472	474	475	475

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.เพชรบุรี ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554	2555	2556
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	142	145	136
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	7	2	4
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	346	345	350
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	96	80	80
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	19	14	18
การประมงอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	106	109	109
รวม	717	696	696

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (หน่วย: ราย)

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็ม, ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.เพชรบุรี	24	-	17	3	1	-	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.เพชรบุรี	1	-	2	-	-	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดเพชรบุรี (หน่วย: ตัน)

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น	5,791.00	5,737.00	3,600.00	2,600.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตสัตว์น้ำกระป๋อง	0.00	0.00	0.00	0.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลานึ่ง-อบ	44.00	5.00	0.00	0.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม	1,170.00	1,220.00	3,708.00	952.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตกุ้งแห้ง	46.00	0.00	0.00	0.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตหมึกแห้ง	672.00	875.00	7,066.00	751.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตหอยแห้ง	1,382.00	812.00	812.00	812.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตลูกชิ้น-ทอดมัน	181.00	123.00	123.00	10.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาป่น	0.00	0.00	0.00	0.00

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	4,949,167	5,010,666	5,380,663	5,700,319	5,923,321
ชาวไทย	4,667,153	4,605,913	4,947,844	5,253,509	5,449,838
ชาวต่างประเทศ	282,014	404,753	432,819	446,810	473,483
จำนวนนักท่องเที่ยว	2,122,115	2,371,963	2,579,894	2,738,996	2,827,527
ชาวไทย	1,892,823	2,081,091	2,268,399	2,418,437	2,485,260
ชาวต่างประเทศ	229,292	290,872	311,495	320,559	342,267
จำนวนนักท่องเที่ยว	2,827,052	2,638,703	2,800,769	2,961,323	3,095,794
ชาวไทย	2,774,330	2,524,822	2,679,445	2,835,072	2,964,578
ชาวต่างประเทศ	52,722	113,881	121,324	126,251	131,216

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว(วัน)	2.55	2.78	2.67	2.64	2.57
ชาวไทย	2.45	2.64	2.54	2.50	2.43
ชาวต่างประเทศ	3.42	3.75	3.66	3.67	3.58
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,620	1,765	1,808	1,877	1,974
ชาวไทย	1,555	1,692	1,730	1,795	1,880
ชาวต่างประเทศ	2,198	2,254	2,323	2,393	2,504
นักท่องเที่ยว	1,952	2,056	2,107	2,162	2,245
ชาวไทย	1,897	1,992	2,038	2,115	2,221
ชาวต่างประเทศ	2,277	2,380	2,458	2,525	2,638
นักท่องเที่ยว	985	1,038	1,069	1,114	1,189
ชาวไทย	985	1,038	1,070	1,112	1,186
ชาวต่างประเทศ	1,023	1,039	1,058	1,160	1,252
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	13,357	16,299	17,538	19,117	20,456
ชาวไทย	11,518	13,581	14,607	15,942	16,929
ชาวต่างประเทศ	1,839	2,718	2,930	3,175	3,527
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	5,944	6,688	6,780	6,668	6,561
อัตราการเข้าพัก (%)	54.47	54.62	59.95	63.62	68.87
จำนวนผู้เข้าพักแรม	1,823,477	2,099,817	2,312,093	2,456,677	2,569,559
ชาวไทย	1,596,568	1,837,570	2,014,781	2,148,306	2,238,554
ชาวต่างประเทศ	226,909	262,247	297,312	308,371	331,005

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดเพชรบุรี ปีพ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดเพชรบุรี

จังหวัดเพชรบุรี เป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรและมีความหลากหลายทางชีวภาพ ได้แก่ ป่าไม้ ป่าชายเลน ภูเขา ชายทะเล น้ำพุร้อน แม่น้ำสภาพภูมิประเทศที่ตั้งที่มีความเหมาะสมแก่การอยู่อาศัย การท่องเที่ยว และการค้า กล่าวได้ว่าจังหวัดเพชรบุรี คือ ศูนย์กลางเขตพื้นที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายที่สามารถรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว อาทิเช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ป่าเขา โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เป็นต้น ประกอบกับการบูรณาการความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐและเอกชนที่เข้มแข็งในพื้นที่ เพื่อดำเนินการและประสานงานด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ อีกทั้งยังมีต้นทุนทางวัฒนธรรมที่หลากหลายมีศาสนสถาน โบราณสถาน และแหล่งศิลปวัฒนธรรม ประเพณี จำนวนมากโดยเฉพาะเขตเมือง ผลผลิตภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรมอาหารการกินที่โดดเด่น จึงเป็นแหล่งสร้างงานและอาชีพแก่ประชาชนในพื้นที่ มีระบบบริการสาธารณสุขที่ทั่วถึงในทุกตำบล แหล่งทรัพยากร/วัตถุดิบมีความ

อุดมสมบูรณ์และรองรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก ซึ่งในอีกด้านหนึ่งนั้น จังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรครบทุกด้าน เช่น พืช, สัตว์, ประมง และมีความสามารถในการนำสินค้าเกษตรไปแปรรูป เนื่องจากมีโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรครบมีเขื่อน, อ่างเก็บน้ำและระบบชลประทาน, มีแม่น้ำเพชรบุรีมีสภาพดินที่เหมาะสมในการทำการเกษตร (Zoning) ส่งผลให้มีสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ทั้งยังเป็นแหล่งผลิตเกลือที่มากที่สุด ซึ่งสินค้าที่ขึ้นชื่อของจังหวัด ได้แก่ น้ำตาลโตนด ชมพูเพชร จึงมีรายได้เฉลี่ยของประชากรเป็นลำดับ 3 ของภาคตะวันตก เนื่องมาจากการลงทุนที่หลากหลายทั้งภาคอุตสาหกรรมและการเกษตรธุรกิจและเศรษฐกิจของจังหวัดเติบโตจากภาคเกษตร, การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม เหมืองแร่

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

- 2.1.1. การให้ความสำคัญกับการศึกษาและการรักษาพยาบาลภายในจังหวัด
- 2.1.2. ลดความเหลื่อมล้ำ และส่งเสริมการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

- 2.2.1. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการออม

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

- 2.3.1. อนุรักษ์ฟื้นฟู และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2.3.2. รณรงค์การใช้พลังงาน เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง ไฟฟ้า อย่างประหยัด

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

- 2.4.1. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงการและการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดเพชรบุรี

จุดแข็ง

- เป็นศูนย์กลางเขตพื้นที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก
- มีระบบสวัสดิการชุมชนที่เข้มแข็ง มีเครือข่ายทางสังคมที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสังคมอย่างต่อเนื่อง เช่นชมรมผู้สูงอายุ สภาเด็กและเยาวชน เป็นต้น

จุดอ่อน

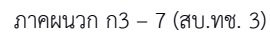
- ขาดแคลนบุคลากรทางการท่องเที่ยวที่รองรับการบริการนานาชาติและระบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในการรองรับนักท่องเที่ยว
- เกษตรกรไม่มีความเข้มแข็ง ไม่มีการรวมกลุ่มกันอย่างแท้จริง ยังเห็นประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก, ขาดทักษะความสามารถตามการตลาด และการพัฒนานวัตกรรมเกษตรโดยเฉพาะในด้านการผลิต

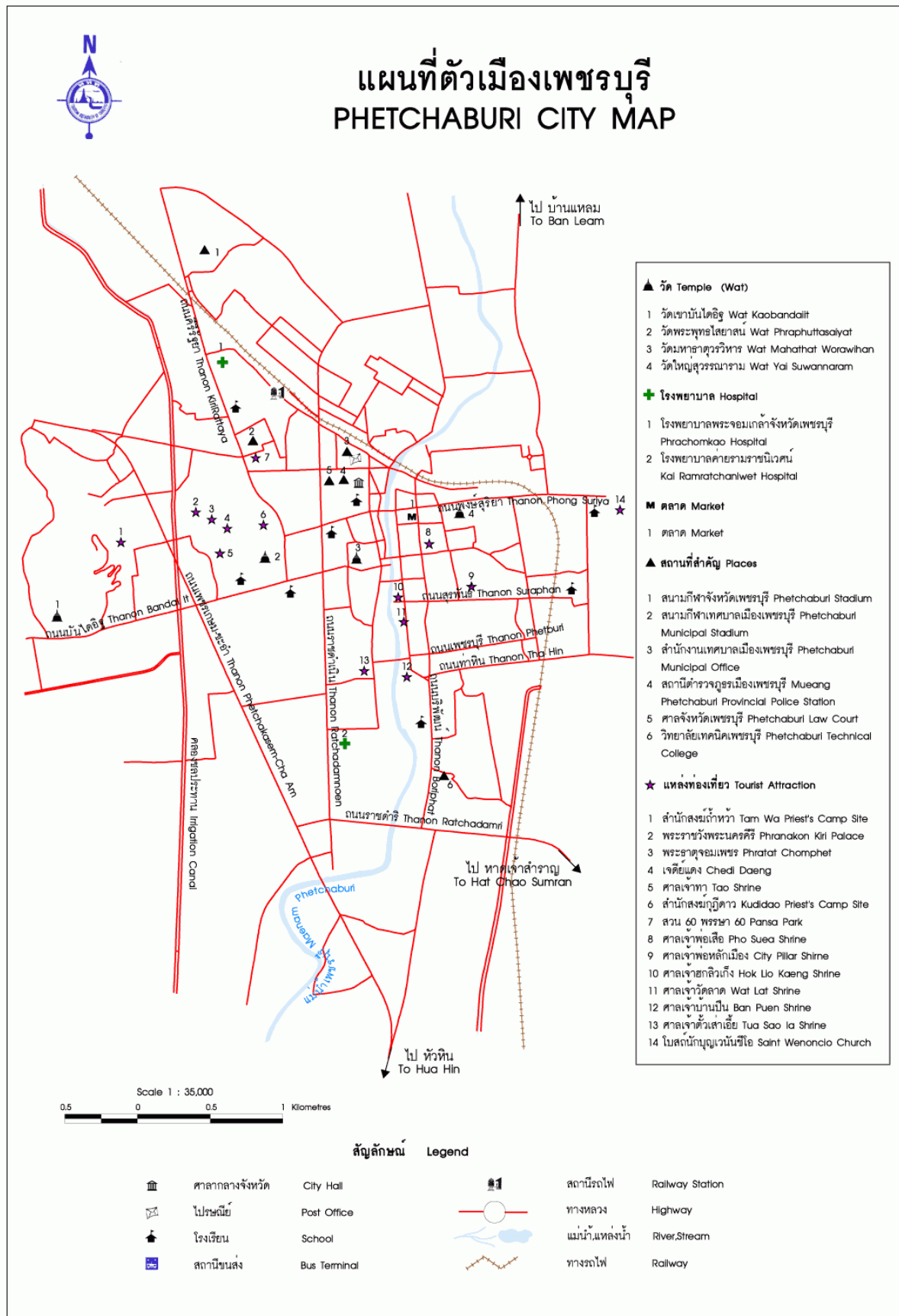
โอกาส

- โครงการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง ภายในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดการเดินทางเข้าถึงพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีสะดวก เนื่องจากไม่ไกลจาก กทม.
- นโยบายรัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว มีการแบ่งเขตพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว Royal Coast และ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สามารถรองรับได้สอดคล้องกับแนวโน้มทางการท่องเที่ยวในปัจจุบันมุ่งเน้นการดูแลสุขภาพ

อุปสรรค

- นโยบายด้านการศึกษา เปลี่ยนแปลง ไม่ต่อเนื่อง ทำให้ปัญหาในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัด
 - สภาพเศรษฐกิจตกต่ำส่งผลกระทบการดำรงชีพ และสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้การปฏิสัมพันธ์ในสังคมลดน้อยลง
4. จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564 : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยมุ่งเน้นส่วนของการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เกษตรและประมงชายฝั่ง
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561-2564
- 5.1. วิสัยทัศน์: เมืองเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ และเมืองน่าอยู่ น่ากิน น่าเที่ยวระดับประเทศ
- 5.2. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงสันติสุข และสังคมคุณภาพที่ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร และให้เติบโตจากฐานการเกษตรแบบครบวงจร
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเมือง การค้า การผลิต การบริการ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่มีคุณภาพ
6. งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561-2564: 11,567,099,465 บาท

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีความยาวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ ประมาณ 212 กิโลเมตร และมีแนวชายฝั่งทะเลติดกับอ่าวไทยยาวประมาณ 246.77 กิโลเมตร ทางทิศตะวันออกของจังหวัด มีส่วนที่แคบที่สุดของประเทศอยู่ในเขตตำบลคลองวาฬจันทบุรี และมีอาณาเขตทางบกติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สภาภูมิประเทศ ทิศตะวันตกเป็นเทือกเขาตะนาวศรีซึ่งกั้นพรมแดนระหว่างไทยกับเมียนมาร์ และมีเทือกเขาและภูเขาอยู่ทั่วไป ทั้งบริเวณตอนกลางและบริเวณชายฝั่งทะเลของจังหวัด เทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ เทือกเขาสามร้อยยอด ก่อให้เกิดลำห้วยหลายสายไหลลงสู่คลองและแม่น้ำ ได้แก่ แม่น้ำปราณบุรี แม่น้ำกุยบุรี คลองบางสะพาน คลองบางนางรม และคลองกรูด และในทะเลอ่าวไทยใกล้ชายฝั่ง มีเกาะรวม 21 เกาะ

2. ภูเขาทะเล

ภายในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์สามารถพบแหล่งทรัพยากรภูเขาทะเลกระจายอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์เพียงอำเภอเดียว และจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่า แหล่งทรัพยากรภูเขาทะเลในจังหวัดจันทบุรี มีพื้นที่ทั้งหมด 20.53 ไร่

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีแหล่งปะการังในจังหวัดเป็นพื้นที่ทั้งหมด 1,449.84 ไร่ ซึ่งกระจายตัวอยู่ในอำเภอหัวหิน กิ่งอำเภอสามร้อยยอด อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอบางสะพานน้อย โดยพื้นที่อำเภอของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่พบแหล่งปะการังมากที่สุดคืออำเภอบางสะพานน้อย พบมากถึงมากถึง 1,025.53 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 70.7 ของพื้นที่แหล่งปะการังทั้งหมดของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4. ตำบลติดทะเล

พื้นที่ทุกอำเภอของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ติดกับชายฝั่งทะเลทั้งหมด โดยเฉพาะอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ที่มีพื้นที่ทุกตำบลติดกับชายฝั่งทะเล และอำเภอทับสะแกก็เช่นกันยกเว้นพื้นที่ตำบลแสงอรุณที่ไม่ติดกับชายฝั่งทะเล และยังมีพื้นที่อีกหลายตำบลที่ติดกับชายฝั่งทะเล ได้แก่ ตำบลหัวหินและตำบลหนองแก (อำเภอหัวหิน) ตำบลปากน้ำปราณ (อำเภอปราณบุรี) ตำบลสามร้อยยอด ตำบลศิลาลอย ตำบลไร่เก่า ตำบลศาลาลัย ตำบลไร่ใหม่ (อำเภอสามร้อยยอด) ตำบลกุยเหนือ ตำบลเขาแดง ตำบลดอนยายหนู (อำเภอกุยบุรี) ตำบลนพคุณ ตำบลพวงศัประศาสน์ ตำบลธงชัย ตำบลแม่รำพึง (อำเภอบางสะพาน) และตำบลบางสะพานน้อย (อำเภอบางสะพานน้อย)

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดอยู่ในพื้นที่ 9 ตำบล ได้แก่ ตำบลปากน้ำปราณ และตำบลวังก้ง (อำเภอปราณบุรี) ตำบลกุยเหนือ ตำบลเขาแดง ตำบลดอนยายหนู (อำเภอกุยบุรี) ตำบลบ่อนอก ตำบลประจวบคีรีขันธ์ และตำบลอ่าวน้อย (อำเภอเมือง) และตำบลแม่รำพึง (อำเภอบางสะพาน)

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2554

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.ปราณบุรี	อ.กุยบุรี	อ.เมืองประจวบคีรีขันธ์	อ.บางสะพาน
ป่าชายเลน (ไร่)	624.59	144.37	189.78	749.85
นาุ้ง (ไร่)	87.69	2,058.55	409.70	10.88
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	890.81	2,491.17	3,238.27	51.98
อื่นๆ (ไร่)	225.28	497.14	422.27	0.00

อ้างอิงจาก : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ณ ราคาประจำปี (หน่วย: ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553r	2554	2555p	2556e
ภาคเกษตร	13,860	18,657	17,715	15,499
สาขาเกษตรกรรม ๑	11,035	14,786	13,677	12,359
สาขาประมง	2,824	3,872	4,038	3,140
ภาคนอกเกษตร	36,385	35,971	36,928	36,561
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	102	81	90	69
สาขาอุตสาหกรรม	9,989	8,877	9,367	9,411
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	2,209	2,171	2,179	2,378
สาขาก่อสร้าง	3,706	3,579	3,744	3,078
สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ	1,026	970	1,549	1,406
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	1,697	1,752	1,596	1,682
สาขาการขนส่ง ๑	1,614	1,576	1,516	1,528
สาขาตัวกลางทางการเงิน	3,154	3,417	3,451	3,335
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๑	5,370	5,700	5,423	5,498
สาขาการบริหารราชการฯ	3,436	3,647	3,852	3,676
สาขาการศึกษา	2,266	2,289	2,496	2,555
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	1,414	1,530	1,643	1,529
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	185	183	211	230
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	217	199	297	186
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	50,245	54,628	54,642	52,060
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	107,638	117,028	117,058	111,526
จำนวนประชากร (1,000 คน)	467	467	467	467

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.ประจวบคีรีขันธ์ ณ ราคาประจำปี (หน่วย: ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554	2555	2556
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	1,115	1,266	1,676
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	16	4	11
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	977	1,415	2,096
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	11	12	1
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	29	22	25
การประมงอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	83	105	62
รวม	2,824	3,872	4,038

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (หน่วย: ราย)

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็ม, ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.ประจวบคีรีขันธ์	1	4	11	-	-	-	2

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.ประจวบคีรีขันธ์	2	-	2	-	-	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (หน่วย: ตัน)

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น	2,770.00	2,638.00	2,312.00	1,796.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตสัตว์น้ำกระป๋อง	0.00	0.00	0.00	0.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลานึ่ง-อบ	60.00	30.00	3.00	4.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม	3.00	3.00	800.00	1,000.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตกุ้งแห้ง	808.00	891.00	130.00	4.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตหมึกแห้ง	1,826.00	562.00	562.00	26.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตหอยแห้ง	0.00	0.00	0.00	0.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตลูกชิ้น-ทอดมัน	0.00	0.00	0.00	0.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาป่น	2,352.00	2,419.00	4,297.00	2,464.00

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมชม	3,080,614	4,115,740	4,417,025	4,660,994	4,835,371
ชาวไทย	2,396,825	3,249,413	3,500,499	3,730,557	3,868,173
ชาวต่างประเทศ	683,789	866,327	916,526	930,437	967,198
จำนวนนักท่องเที่ยว	1,931,581	2,603,308	2,770,413	2,954,914	3,045,229
ชาวไทย	1,345,210	1,860,449	1,984,043	2,161,675	2,223,244
ชาวต่างประเทศ	586,371	742,859	786,370	793,239	821,985
จำนวนนักท่องเที่ยว	1,149,033	1,512,432	1,646,612	1,706,080	1,790,142
ชาวไทย	1,051,615	1,388,964	1,516,456	1,568,882	1,644,929
ชาวต่างประเทศ	97,418	123,468	130,156	137,198	145,213

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ระยะเวลาพักนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว(วัน)	3.50	3.33	3.28	3.18	3.10
ชาวไทย	3.48	3.20	3.17	3.06	2.97
ชาวต่างประเทศ	3.56	3.64	3.55	3.51	3.43
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	2,187	2,228	2,267	2,333	2,486
ชาวไทย	1,982	1,986	2,029	2,093	2,224
ชาวต่างประเทศ	2,727	2,857	2,903	2,995	3,134
นักท่องเที่ยว	2,372	2,413	2,458	2,515	2,640
ชาวไทย	2,184	2,182	2,231	2,292	2,449
ชาวต่างประเทศ	2,793	2,924	2,971	3,067	3,209
นักทัศนาจร	1,100	1,164	1,211	1,273	1,344
ชาวไทย	1,082	1,143	1,190	1,254	1,321
ชาวต่างประเทศ	1,295	1,403	1,447	1,491	1,604
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	17,318	22,668	24,317	25,906	27,872
ชาวไทย	11,356	14,595	15,834	17,125	18,346
ชาวต่างประเทศ	5,962	8,073	8,483	8,780	9,526
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	8,799	10,152	10,133	9,515	8,969
อัตราการเข้าพัก (%)	42.57	45.37	54.47	59.11	65.70
จำนวนผู้เข้าพักแรม	1,614,264	2,456,838	2,600,406	2,783,141	2,879,696
ชาวไทย	1,055,182	1,761,053	1,850,525	2,019,277	2,085,313
ชาวต่างประเทศ	559,082	695,785	749,881	763,864	794,383

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปีพ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีจุดเด่นในหลายด้าน เช่น เป็นแหล่งผลิตสับปะรดและมะพร้าวที่สำคัญของประเทศและของโลก มีศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ธรรมชาติที่หลากหลาย มีโครงสร้างพื้นฐานหลายอย่างเกื้อหนุน นอกจากนี้ ยังมีโอกาสซึ่งเป็นปัจจัยที่สนับสนุนจังหวัดให้สามารถพัฒนาเชิงรุกได้ เช่น นโยบายของรัฐบาลทั้งในส่วนการจัดทาข้อตกลงเปิดเสรีทางการค้า นโยบายด้านการตลาดสินค้าเกษตร นโยบายเกี่ยวกับโลจิสติกส์ เป็นต้น

อย่างไรก็ดีจังหวัดยังต้องเตรียมการรับความเสี่ยงถึงสถานการณ์โลกที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจการค้าของจังหวัด เช่น การแข่งขันการค้าพืชผลการเกษตร และสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดโลกเพิ่มมากขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อปริมาณพืชการเกษตรทุกชนิด รวมทั้งภาครัฐไม่มีนโยบายช่วยเหลือสินค้าเกษตรที่ราคาตกต่ำ ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ลดลงหรือเกิดหนี้สินหรือเปลี่ยนไปปลูกสินค้าชนิดอื่น ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆที่เป็นคู่ค้ากับเกษตรกรส่งผลกระทบต่อจำนวนการส่งออกสินค้าเกษตร จุดที่พึงควรหาทางจัดหรือช่วยแก้ปัญหาภายในจังหวัด เช่น องค์กรภาคเกษตรที่ยังขาดความเข้มแข็ง

จังหวัดชายฝั่งขนาดใหญ่เพื่อการเกษตรอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว นอกจากนี้เส้นทางคมนาคมที่ยึดถนนเพียงสายเดียวเป็นหลักทำให้การกระจายสินค้าตลอดจนการคมนาคมทั่วไปยังไม่สะดวกและเพียงพอ เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

- 2.1.1. ส่งเสริมและกระตุ้นให้คนในพื้นที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา
- 2.1.2. ลดความเหลื่อมล้ำ และส่งเสริมการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

- 2.2.1. พัฒนาและส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการจัดการด้านการเงินและตระหนักถึงความสำคัญของการออม

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

- 2.3.1. รณรงค์ให้มีการประหยัดพลังงานทั้งน้ำมันเชื้อเพลิงและไฟฟ้า

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

- 2.4.1. ปรับปรุงและแก้ไขการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพในด้านสาธารณสุข โภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ และสถานพยาบาลที่ได้รับรองคุณภาพ HA ให้เพียงพอต่อการรองรับการให้บริการกับประชาชนในพื้นที่
- 2.4.2. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงการและการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จุดแข็ง

- มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ธรรมชาติ เชิงสุขภาพ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศิลปกรรม กีฬาและนันทนาการที่หลากหลายและเป็นที่รู้จักทั่วโลก
- เป็นแหล่งผลิตและแปรรูปสับปะรดและมะพร้าวที่สำคัญของประเทศและของโลก
- เป็นแหล่งผลิตเพื่อการแปรรูปสินค้าด้านประมง และปศุสัตว์ที่สำคัญของประเทศ

จุดอ่อน

- มีถนนสายหลักเพียงสายเดียว ขาดถนนสายรองที่เป็นคู่ขนานสำหรับแก้ปัญหาการจราจรในช่วงเทศกาล มีภัยพิบัติหรือการชุมนุมบนถนนสายหลัก
- สนามบินพาณิชย์ยังไม่ได้มาตรฐานความปลอดภัยในการรองรับสายการบินระหว่างประเทศ

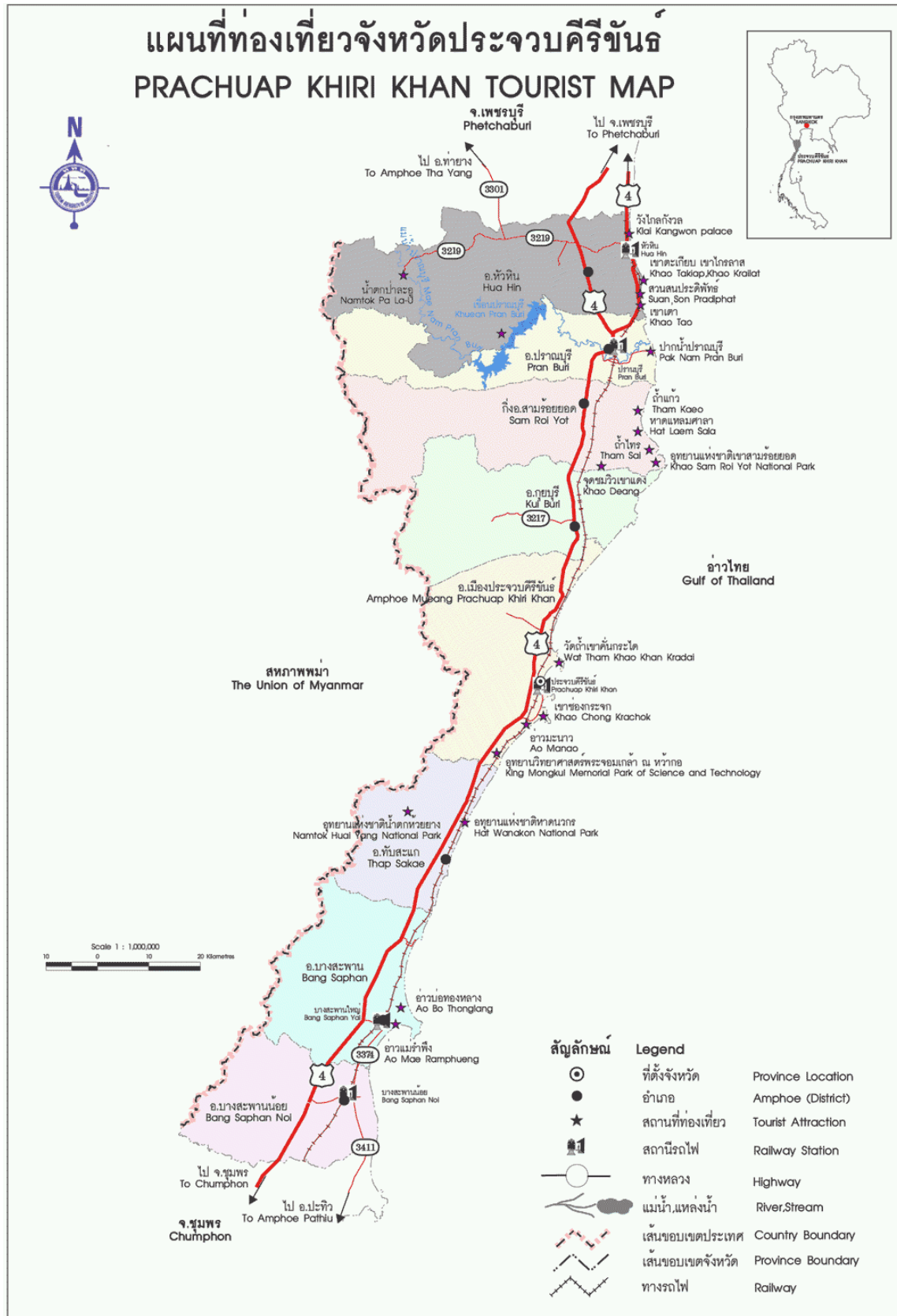
โอกาส

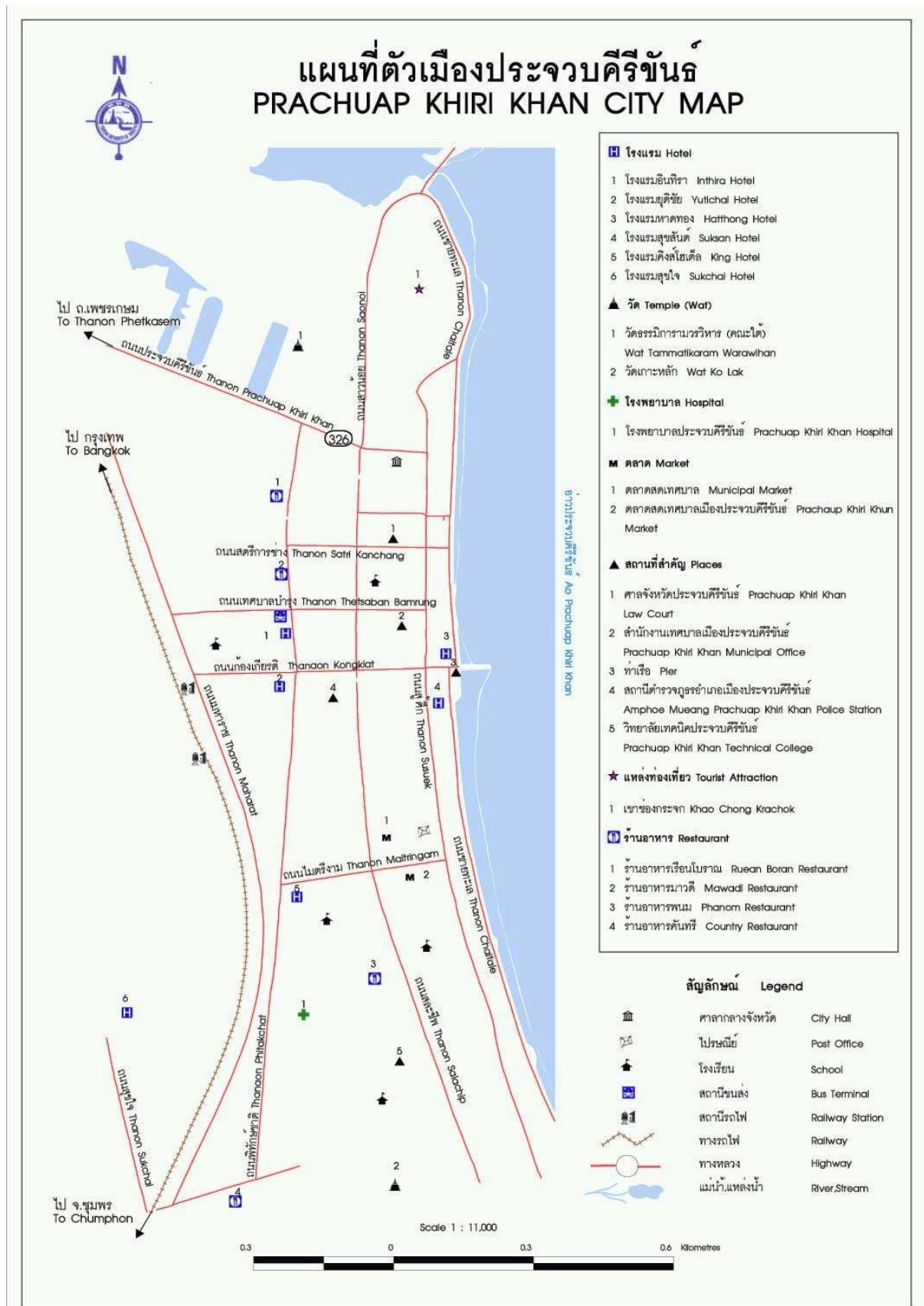
- รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก Royal Coast การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับชายทะเลตะวันออก นโยบายไมซ์ (Mice) ในการสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด และกำหนดเขตพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองหัวหิน – ชะอำ และพื้นที่เชื่อมโยง
- นโยบายของ ททท. ในการสนับสนุนการท่องเที่ยววิถีไทย ท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมทั้งนักท่องเที่ยวมีความสนใจเรื่องสุขภาพ และการศึกษาดูงานปัญหาท้องถิ่น จึงเป็นโอกาสในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบมากขึ้น

อุปสรรค

- เศรษฐกิจโลกตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ
- การเปิดเศรษฐกิจการค้าเสรี จะส่งผลใช้กระทบต่อการเคลื่อนย้ายประชากรอาชญากรรมข้ามชาติ การแข่งขัน การเพาะปลูกพืชบางชนิด การนำเข้าพืชและสัตว์บางชนิด รวมทั้งการเกิดโรคระบาด

4. **จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564** : พัฒนาการท่องเที่ยวทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เน้นการเกษตรปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของเกษตรแปรรูปจากพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ สับปะรดและมะพร้าว ส่งเสริมการค้าขายแดนบริเวณด่านสิงขร
5. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ.2561-2564**
 - 5.1. **วิสัยทัศน์**: เมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สับปะรด มะพร้าวที่หนึ่งของโลก ประตุการค้าด่านสิงขร สังคมผาสุก
 - 5.2. **ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด**
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวบนพื้นฐานเอกลักษณ์ของจังหวัดสู่นานาชาติ
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในด้านการผลิตและแปรรูปสับปะรด มะพร้าว และสินค้าเกษตรสู่ตลาดโลก
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวด่านสิงขรและอาเซียน
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมคุณภาพตามวิถีมัปญญาไทย
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล
6. **งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561-2564**: 1,587,075,600 บาท

ภาคผนวก ก-4
การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ .ทช.4
(ชุมพร สุราษฎร์ธานี)

จังหวัดชุมพร

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดชุมพรตั้งอยู่ทางตอนบนสุดของภาคใต้ มีแนวชายฝั่งติดกับอ่าวไทยยาวประมาณ 247.75 กิโลเมตร ทางทิศตะวันออกของจังหวัด และมีอาณาเขตทางบกติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปมีลักษณะยาวและแคบ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ พื้นที่ราบตอนกลาง พื้นที่ราบชายฝั่งทะเล และพื้นที่ทางทิศตะวันตก โดยพื้นที่ทางทิศตะวันตกเป็นที่สูงและภูเขา มีทิวเขาที่สำคัญ คือ ทิวเขาตะนาวศรี ถัดจากแนวที่สูงมาทางด้านตะวันออกเป็นที่ราบตอนกลางซึ่งมีลักษณะเป็นที่ราบลูกคลื่นและที่ราบลุ่ม เป็นเขตเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัด สำหรับพื้นที่ทางตะวันออกเป็นที่ราบชายฝั่งทะเล ซึ่งลักษณะชายหาดของจังหวัดชุมพรค่อนข้างเรียบมีความโค้งเว้าน้อย

2. ภูเขาทะเล

จังหวัดชุมพรมีแหล่งทรัพยากรภูเขาทะเลรวมเป็นพื้นที่ทั้งหมด 11,922.75 ไร่ กระจายอยู่ในพื้นที่หลายอำเภอ ได้แก่ อำเภอสวี อำเภอหลังสวน อำเภอทุ่งตะโก และอำเภอละแม

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดชุมพรมีพื้นที่แหล่งปะการังในจังหวัดรวมทั้งสิ้น 9,164.34 ไร่ กระจายตัวอยู่ในทุกพื้นที่อำเภอที่ติดกับชายฝั่งทะเล ได้แก่ อำเภอปะทิว อำเภอเมืองชุมพร อำเภอสวี อำเภอทุ่งตะโก อำเภอหลังสวน และอำเภอละแม โดยพบมากที่สุดที่อำเภอปะทิวเป็นพื้นที่ 6173.71 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 67.4 ของพื้นที่แหล่งปะการังทั้งหมดของจังหวัด

4. ตำบลติดทะเล

จังหวัดชุมพรมีตำบลที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลหลายตำบล ได้แก่ ตำบลปากคลอง ตำบลชุมโค ตำบลบางสน ตำบลสะพลี ในพื้นที่อำเภอปะทิว ตำบลนาชะอัง ตำบลนาทุ่ง ตำบลท่ายาง ตำบลปากน้ำ ตำบลหาดทรายรี ในพื้นที่อำเภอเมืองชุมพร ตำบลปากแพรก ตำบลด่านสวี ตำบลท่าหิน ในพื้นที่อำเภอสวี ตำบลปากตะโกในพื้นที่อำเภอทุ่งตะโก ตำบลบางน้ำจืด ตำบลปากน้ำ ตำบลบางมะพร้าว ตำบลนาพญา ในพื้นที่อำเภอหลังสวน ตำบลละแมและตำบลสวนแตงในพื้นที่อำเภอละแม

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

พื้นที่ป่าชายเลนอยู่ในหลายตำบล ได้แก่ เกาะเอียง ตำบลดอนยาง ตำบลชุมโค ตำบลปากคลอง ตำบลบางสน ตำบลสะพลี ในพื้นที่อำเภอปะทิว ตำบลท่ายาง ทุ่งคา นาชะอัง นาทุ่ง บางหมาก ปากน้ำ วิสัยเหนือ หาดทรายรี ในพื้นที่อำเภอเมืองชุมพร ตำบลครน ตำบลด่านสวี ตำบลท่าหิน ตำบลปากแพรก ตำบลวิสัยใต้ ตำบลสวี ในพื้นที่อำเภอสวี ตำบลตะโก ตำบลทุ่งตะไคร้ ตำบลปากตะโก ตำบลทุ่งตะโก ในพื้นที่อำเภอทุ่งตะโก ตำบลนาขา ตำบลนาพญา ตำบลบางน้ำจืด ตำบลบางมะพร้าว ตำบลปากน้ำ ในพื้นที่อำเภอหลังสวน ตำบลละแมและตำบลสวนแตงในพื้นที่อำเภอละแม

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2554

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.ปะทิว	อ.เมืองชุมพร	อ.สวี	อ.ทุ่งตะโก	อ.หลังสวน	อ.ละแม
ป่าชายเลน (ไร่)	4,661.48	14,293.74	6,597.83	4,078.81	2,568.23	40.03
นาเกลือ (ไร่)	466.30	6,830.59	2,385.06	227.28	545.91	215.26
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	8,340.64	17,030.06	8,250.39	5,390.23	6,544.01	2,245.21
อื่นๆ (ไร่)	18.08	927.52	3,037.56	278.88	34.18	71.51

อ้างอิงจาก : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดชุมพร

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดชุมพร ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553	2554	2555	2556
ภาคเกษตร	21,698	30,093	29,029	22,847
สาขาเกษตรกรรม ๑	18,882	27,948	26,483	21,244
สาขาประมง	2,816	2,145	2,546	1,604
ภาคนอกเกษตร	24,532	26,877	29,207	30,884
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	172	215	231	244
สาขาอุตสาหกรรม	3,456	4,355	4,941	5,741
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	940	982	1,050	1,415
สาขาก่อสร้าง	1,457	1,735	1,938	2,333
สาขาการขายส่ง การขายปลีก	3,472	3,118	3,270	3,615
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	991	1,205	1,364	1,425
สาขาการขนส่ง ๑	1,016	992	1,069	1,089
สาขาตัวกลางทางการเงิน	2,632	2,963	3,342	3,704
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๑	3,229	3,551	3,483	2,210
สาขาการบริหารราชการ	3,414	3,666	3,991	4,295
สาขาการศึกษา	2,428	2,648	2,896	3,046
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	1,137	1,220	1,351	1,457
สาขาการให้บริการด้านชุมชน	163	208	252	270
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	23	19	29	41
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	46,230	56,970	58,236	53,731
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	98,963	120,944	122,667	113,180
จำนวนประชากร (1,000 คน)	467	471	475	475

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.ชุมพร ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554	2555	2556
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	314	509	578
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	8	17	8
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	1,580	1,448	542
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	10	80	37
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	111	110	86
การทำฟาร์มเลี้ยงปูทะเล	12	36	20
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	109	346	332
รวม	2,145	2,546	1,604

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(หน่วย: ราย)

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็ม, ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.ชุมพร	16	2	15	-	3	-	7

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.ชุมพร	3	-	2	-	1	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดชุมพร

(หน่วย: ตัน)

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น	9,912.00	9,576.00	9,676.00	9,012.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตสัตว์น้ำกระป๋อง	1,630.00	2,796.00	2,676.00	2,712.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลานึ่ง-อบ	1,200.00	1,300.00	1,500.00	2,000.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาอย่าง-รมควัน				
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม	546.00	945.00	336.00	273.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตกุ้งแห้ง	416.00	450.00	459.00	680.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตหมึกแห้ง	69.00	468.00	163.00	45.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตลูกชิ้น-ทอดมัน	0.00	0.00	0.00	0.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาป่น	82.00	82.00	75.00	340.00

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	898,780	997,406	1,123,722	1,203,977	1,301,218
ชาวไทย	835,912	932,422	1,028,332	1,107,739	1,197,913
ชาวต่างประเทศ	62,868	64,984	95,390	96,238	103,305
จำนวนนักท่องเที่ยว	731,199	813,657	917,277	985,984	1,067,768
ชาวไทย	674,970	756,810	846,212	914,220	990,845
ชาวต่างประเทศ	56,229	56,847	71,065	71,764	76,923
จำนวนนักทัศนาจร	167,581	183,749	206,445	217,993	233,450
ชาวไทย	160,942	175,612	182,120	193,519	207,068
ชาวต่างประเทศ	6,639	8,137	24,325	24,474	26,382
ระยะเวลาพำนักละเลี้ยวของนักท่องเที่ยว(วัน)	2.62	2.77	2.81	2.62	2.54
ชาวไทย	2.59	2.76	2.81	2.62	2.54
ชาวต่างประเทศ	2.95	2.91	2.80	2.68	2.63
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,878	1,761	1,804	1,882	1,992
ชาวไทย	1,842	1,705	1,749	1,828	1,934
ชาวต่างประเทศ	2,274	2,496	2,438	2,528	2,627
นักท่องเที่ยว	1,916	1,801	1,845	1,910	1,995
ชาวไทย	1,880	1,742	1,785	1,868	1,979
ชาวต่างประเทศ	2,299	2,545	2,560	2,654	2,755
นักทัศนาจร	1,435	1,275	1,304	1,342	1,417
ชาวไทย	1,427	1,265	1,285	1,320	1,394
ชาวต่างประเทศ	1,644	1,502	1,442	1,509	1,600
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	3,914	4,297	5,022	5,281	5,881
ชาวไทย	3,522	3,864	4,478	4,731	5,269
ชาวต่างประเทศ	393	433	544	550	612
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	3,448	3,598	3,920	4,570	4,824
อัตราการเข้าพัก (%)	33.88	46.72	45.72	48.41	54.92
จำนวนผู้เข้าพักแรม	664,243	732,371	903,293	978,982	1,060,778
ชาวไทย	609,385	675,952	832,228	907,218	983,855
ชาวต่างประเทศ	54,858	56,419	71,065	71,764	76,923

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดชุมพร ปีพ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดชุมพร พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดชุมพร

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดชุมพรขึ้นอยู่กับภาคการเกษตร ภาคการค้าปลีกค้าส่งและภาคอุตสาหกรรมเป็นสำคัญ ประชาชนร้อยละ 70 ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ไม้ผล ประมง เกษตรอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ในส่วนของพืชเศรษฐกิจนั้นจังหวัดชุมพรเน้นให้ความสำคัญกับปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญและมีพื้นที่เพาะปลูกมากเป็นอันดับหนึ่งของจังหวัดชุมพร และมีพื้นที่เพาะปลูกมากเป็นอันดับที่ 3 ในภาคใต้ของประเทศ

อย่างไรก็ตาม จังหวัดชุมพรมีปัญหาในด้านสังคมและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยในด้านสังคมนั้นส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านการศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของประเทศ ส่วนด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม จังหวัดชุมพรประสบกับปัญหาพื้นที่ป่าที่ลดลงจากหลายสาเหตุ เช่น การลักลอบตัดไม้ การใช้ประโยชน์เพื่อการค้า และนโยบายรัฐบาลที่เน้นเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงปัญหาเรื่องขยะมูลฝอย ที่จะต้องมีการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง โดยการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ และกำจัดอย่างถูกวิธี และปัญหาการบุกรุกทำลายป่าชายเลนจากกลุ่มนายทุนจนป่าอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม จึงต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศน์ให้คงสภาพสมบูรณ์ตามกระบวนการของธรรมชาติให้มากที่สุด

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

- 2.1.1. ประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ของระบบประกันสังคมต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานและผู้ประกอบอาชีพ/ธุรกิจส่วนตัวให้เข้ากับระบบประกันสังคม
- 2.1.2. ติดตามประชากรที่อยู่ในวัยเรียนเพื่อแนะแนวการศึกษาและหาสาเหตุที่แท้จริงของผู้ที่ได้รับการศึกษาต่ออย่างจริงจัง

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

- 2.2.1. ส่งเสริมด้านอาชีพ เช่น การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน SMEs

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

- 2.3.1. รณรงค์ให้มีการประหยัดพลังงานทั้งน้ำมันเชื้อเพลิงและไฟฟ้า
- 2.3.2. สนับสนุนการผลิตพลังงานทดแทน อาทิ นำผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ปาล์มน้ำมันมาผ่านกระบวนการผลิตเป็นไบโอดีเซล เพื่อใช้ทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิง

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

- 2.4.1. ปรับปรุงและแก้ไขการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพในด้านสาธารณสุขปศุสัตว์ที่จำเป็นต่อการดำรงชีพและสถานพยาบาลที่ได้รับรองคุณภาพ HA ให้เพียงพอต่อการรองรับการให้บริการกับประชาชนในพื้นที่
- 2.4.2. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงการและการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด เช่น การแบ่งงวดงาน งดเงิน เป็นต้น

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดชุมพร

จุดแข็ง

- มีความมั่นคงด้านอาหาร ได้แก่ อาหารทะเล ผลไม้ และมีความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเหมาะสมทำการเกษตร
- มีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวหลากหลายทั้งทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม

จุดอ่อน

- ขาดการเข้าถึงงานวิจัย/นวัตกรรม และการนำมาใช้ประโยชน์ เช่น การพัฒนาต่อยอดและใช้ประโยชน์จากทรัพยากร อีกทั้งยังขาดการถ่ายทอดทักษะภูมิปัญญา
- ปัญหาการพึ่งพาแรงงานต่างด้าวจำนวนมากของคนในพื้นที่

โอกาส

- การพัฒนารถไฟทางคู่และรถไฟความเร็วปานกลาง
- เทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผลผลิตได้

อุปสรรค

- ขาดการวิจัย และการนำไปใช้ประโยชน์
- ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจาก Climate Change ส่งผลกระทบถึงการผลิตภาคการเกษตร ทรัพยากรทางทะเล และทรัพยากรป่าไม้

4. จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564: การพัฒนาการเกษตร ควบคู่การท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561-2564

5.1. วิสัยทัศน์: ชุมพรเมืองน่าอยู่ บนพื้นฐานการเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวคุณภาพ เชื่อมโยงการพัฒนาสองฝั่งทะเล

5.2. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

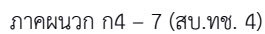
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการเกษตรกรรมการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงการพัฒนาในระดับภูมิภาค

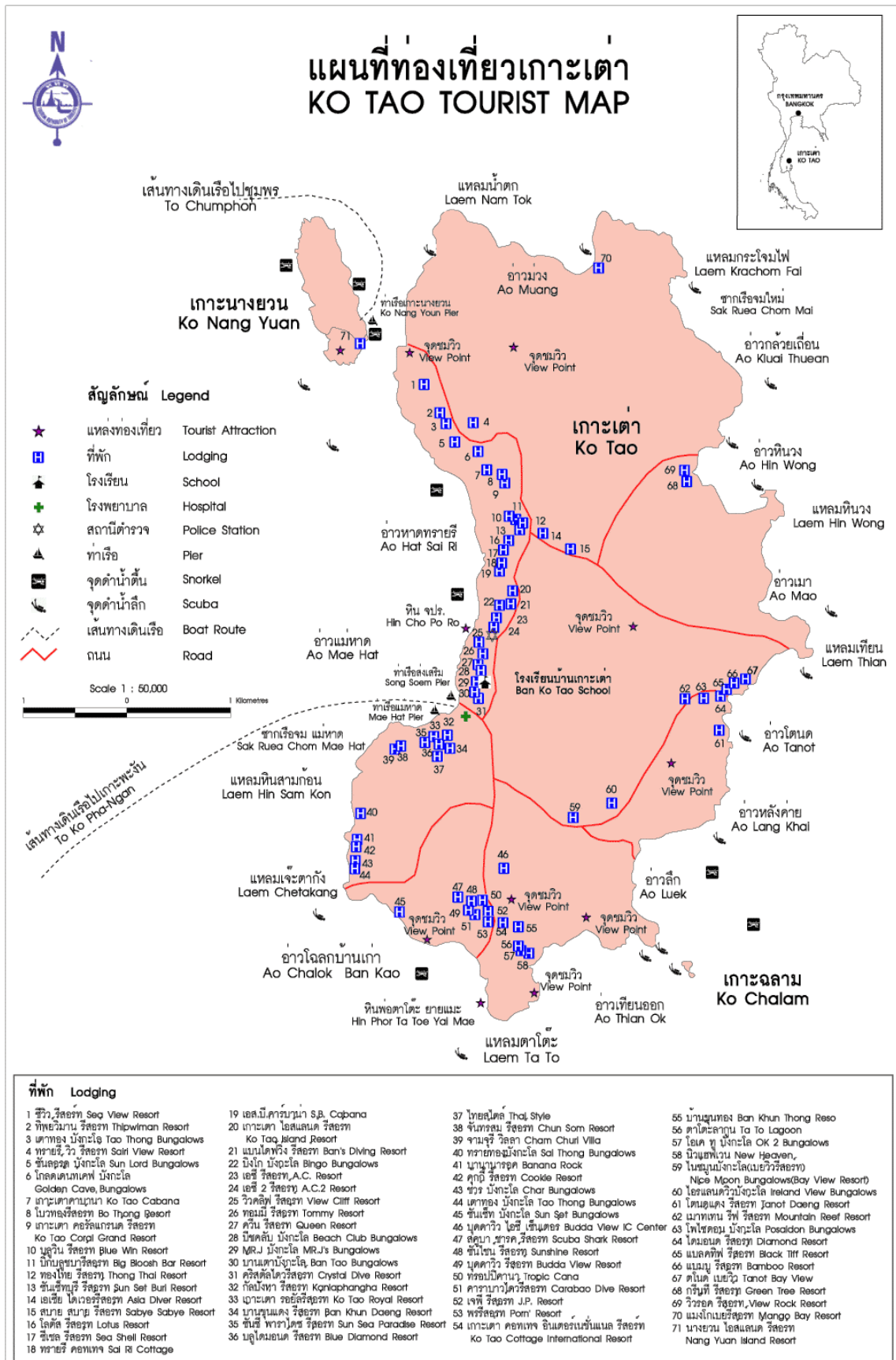
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคน ครอบครัวยุคใหม่ และสังคมให้มีความมั่นคงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลและยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการเชิงบูรณาการและการจัดการความมั่นคงเพื่อการพัฒนาแบบประชารัฐ

6. งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561-2564: 12,521,718,816 บาท

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของภาคใต้ มีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 6 ของประเทศ และอันดับ 1 ของภาคใต้ มีแนวชายฝั่งติดกับอ่าวไทยทั้งทางทิศเหนือและทางทิศตะวันออกรวมเป็นระยะทางประมาณ 143.48 กิโลเมตร มีเกาะที่อยู่ภายใต้เขตการปกครองของจังหวัด ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงันและหมู่เกาะอ่างทอง ซึ่งมีเกาะน้อยใหญ่อีกมากมาย จึงได้ชื่อว่าเมืองร้อยเกาะ เช่น เกาะนางยวน เกาะวัวตาหลับ เกาะแม่เกาะ และจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่กว้างใหญ่ จึงมีสภาพภูมิประเทศที่หลากหลาย ได้แก่ ภูมิประเทศแบบที่ราบชายฝั่งทะเล ที่ราบสูง รวมทั้งภูมิประเทศแบบภูเขาร้อยละ 40 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีทิวเขาภูเก็จทอดตัวในแนวเหนือ-ใต้ของจังหวัด และมีลุ่มน้ำที่สำคัญ คือ ลุ่มน้ำตาปี ไชยา ท่าทอง เป็นต้น ทะเลอ่าวไทยด้านตะวันออกของจังหวัดมีเกาะน้อยใหญ่ที่มีประชากรอาศัย ส่วนด้านตะวันตกมีลักษณะเป็นภูเขาสูง มีแม่น้ำสายสำคัญ คือ แม่น้ำตาปีและแม่น้ำศรีรัฐหรือแม่น้ำพุมดวง

2. ภูเขาทะเล

จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่า จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีแหล่งทรัพยากรภูเขาทะเลเป็นพื้นที่ทั้งหมด 17,820.36 ไร่ ในพื้นที่อำเภอไชยา ท่าฉาง พุนพิน ดอนสัก เกาะสมุย และเกาะพะงัน โดยสามารถพบแหล่งภูเขาทะเลได้มากที่สุดในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีแหล่งปะการังในจังหวัดเป็นพื้นที่ทั้งหมด 36,169.87 ไร่ กระจายตัวอยู่ในพื้นที่อำเภอเกาะสมุยจำนวน 19,318.28 ไร่ รองลงมาคือพื้นที่อำเภอเกาะพะงัน พบแหล่งปะการังเป็นพื้นที่จำนวน 10,862.43 ไร่ และในพื้นที่อำเภอดอนสักอีกจำนวน 5,989.16 ไร่

4. ตำบลติดทะเล

เนื่องจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีอาณาเขตพื้นที่ที่ติดชายฝั่งทะเลทั้งทางทิศเหนือและทางทิศตะวันออก จึงมีพื้นที่หลายตำบลติดกับชายฝั่งทะเล ได้แก่ ตำบลท่าชนะ ตำบลคันธูลี ตำบลวัง ในพื้นที่อำเภอท่าชนะ ตำบลตะกรับ ตำบลพุมเรียง ตำบลเลม็ดในพื้นที่อำเภอไชยา ตำบลเขาถ่าน ตำบลท่าฉาง ตำบลท่าเคย ในพื้นที่อำเภอท่าฉาง ตำบลลิเล็ดในอำเภอพุนพิน ตำบลบางชนะและตำบลคลองฉนากในพื้นที่อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ตำบลกะแดะ ตำบลตะเคียนทอง ตำบลท่าทอง ตำบลท่าทองใหม่ ตำบลพลายวาส ในพื้นที่อำเภอกาญจนดิษฐ์ ตำบลชลครามและอำเภอดอนสักในพื้นที่อำเภอดอนสัก รวมทั้งทุกตำบลในอำเภอเกาะสมุยและอำเภอเกาะพะงัน

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ป่าชายเลนในหลายตำบล ได้แก่ ตำบลตะกรับ ตำบลทุ่ง ตำบลพุมเรียง ตำบลเลม็ด ในพื้นที่อำเภอไชยา ตำบลเขาถ่าน ตำบลท่าเคย ตำบลท่าฉาง ในพื้นที่อำเภอท่าฉาง ตำบลลิเล็ดในอำเภอพุนพิน ตำบลคลองฉนาก ตำบลบางชนะ ตำบลบางไทร ตำบลบางโพธิ์ ในพื้นที่อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ตำบลกะแดะ ตำบลตะเคียนทอง ตำบลท่าทอง ตำบลท่าทองใหม่ ตำบลพลายวาส ในพื้นที่อำเภอกาญจนดิษฐ์ ตำบลชลคราม ตำบลไชยคราม อำเภอดอนสัก ในพื้นที่อำเภอดอนสัก และตำบลเกาะแตนในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2554

การใช้ประโยชน์พื้นที่(ไร่)	อ.ไชยา	อ.ท่าฉาง	อ.พุนพิน	อ.เมือง	อ.กาญจนดิษฐ์	อ.ดอนสัก	อ.เกาะสมุย
ป่าชายเลน (ไร่)	10,063.58	6,128.23	6,588.56	10,981.20	6,972.41	5,836.93	3.28
นาเกลือ (ไร่)	1,002.36	643.50	522.04	405.51	9,134.27	1,099.45	0.00
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	9,202.54	3,260.07	1,103.92	1,148.94	4,766.07	11,554.95	0.00
อื่นๆ (ไร่)	55.92	0.00	0.00	15.09	16.04	15.99	0.00

อ้างอิงจาก : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553r	2554r	2555p	2556e
ภาคเกษตร	59,109	74,615	59,497	53,005
สาขาเกษตรกรรม ๖	55,181	71,980	56,998	50,566
สาขาประมง	3,927	2,635	2,499	2,440
ภาคนอกเกษตร	102,192	114,763	134,327	161,228
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	975	1,015	996	1,200
สาขาอุตสาหกรรม	23,433	25,997	29,431	47,164
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	3,179	3,333	3,909	3,422
สาขาก่อสร้าง	4,723	5,272	6,073	7,370
สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ	23,575	24,018	27,088	29,194
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	7,776	10,562	13,813	12,440
สาขาการขนส่ง ๖	6,955	8,831	10,419	10,838
สาขาตัวกลางทางการเงิน	8,383	10,703	12,096	16,018
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๖	7,117	7,476	9,767	9,929
สาขาการบริหารราชการฯ	6,511	6,911	7,867	8,984
สาขาการศึกษา	5,097	5,638	6,712	7,772
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	3,654	4,117	4,995	5,841
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	709	813	1,009	995
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	105	76	152	61
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	161,301	189,377	193,823	214,234
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	159,979	186,475	189,584	208,164
จำนวนประชากร (1,000 คน)	1,008	1,016	1,022	1,029

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.สุราษฎร์ธานี ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554	2555p	2556e
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	603	320	203
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	26	43	123
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	1,395	1,787	1,519
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	45	27	416
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	2	1	4
การประมงอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	563	322	176
รวม	2,635	2,499	2,440

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(หน่วย: ราย)

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็ม, ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.สุราษฎร์ธานี	41	-	9	-	-	-	-

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.สุราษฎร์ธานี	6	3	-	-	-	12

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสุราษฎร์ธานี (หน่วย: ตัน)

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น	8,044.00	8,351.00	6,863.00	5,037.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตสัตว์น้ำกระป๋อง	17,568.00	12,986.00	5,345.00	1,715.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลานึ่ง-อบ	0.00	0.00	0.00	0.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาอย่าง-รมควัน	292.00	312.00	17.00	67.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม	280.00	2,054.00	1,292.00	1,528.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตกุ้งแห้ง	4,526.00	3,555.00	8.00	0.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตหมึกแห้ง	3.00	3.00	10.00	52.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตลูกชิ้น-ทอดมัน	0.00	0.00	0.00	0.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ในการผลิตปลาป่น	0.00	0.00	0.00	0.00

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	2,535,002	3,401,955	4,465,276	4,832,512	5,251,947
ชาวไทย	1,368,428	1,591,058	1,757,166	1,891,644	2,081,650
ชาวต่างประเทศ	1,166,574	1,810,897	2,708,110	2,940,868	3,170,297
จำนวนนักท่องเที่ยว	2,376,135	3,156,850	4,190,512	4,519,161	4,913,006
ชาวไทย	1,223,350	1,376,324	1,526,287	1,649,091	1,818,519
ชาวต่างประเทศ	1,152,785	1,780,526	2,664,225	2,870,070	3,094,487
จำนวนนักทัศนาจร	158,867	245,105	274,764	313,351	338,941
ชาวไทย	145,078	214,734	230,879	242,553	263,131
ชาวต่างประเทศ	13,789	30,371	43,885	70,798	75,810
ระยะเวลาพำนักละเลี่ยของนักท่องเที่ยว(วัน)	4.31	4.48	4.49	4.53	4.47
ชาวไทย	3.37	3.28	3.33	3.27	3.18
ชาวต่างประเทศ	5.30	5.41	5.16	5.24	5.23
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	2,279	2,453	2,698	2,859	3,096
ชาวไทย	1,843	1,968	2,075	2,205	2,433
ชาวต่างประเทศ	2,583	2,690	2,938	3,059	3,334
นักท่องเที่ยว	2,297	2,476	2,720	2,838	3,074
ชาวไทย	1,869	2,008	2,117	2,249	2,375
ชาวต่างประเทศ	2,586	2,696	2,943	3,064	3,325
นักทัศนาจร	1,127	1,119	1,191	1,340	1,531
ชาวไทย	1,116	1,095	1,151	1,217	1,281
ชาวต่างประเทศ	1,246	1,290	1,400	1,761	2,015
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	23,696	35,312	51,550	59,313	68,053
ชาวไทย	7,863	9,301	11,028	12,424	14,088
ชาวต่างประเทศ	15,832	26,010	40,522	46,889	53,965
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	26,674	35,040	35,623	35,623	37,375
อัตราการเข้าพัก (%)	32.89	31.63	55.81	62.58	66.83
จำนวนผู้เข้าพักแรม	2,283,986	2,658,542	3,934,374	4,285,506	4,657,058
ชาวไทย	1,133,851	1,148,551	1,311,153	1,451,218	1,615,276
ชาวต่างประเทศ	1,150,135	1,509,991	2,623,221	2,834,288	3,041,782

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีพ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีฐานทรัพยากรที่สามารถสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจในหลายด้าน ซึ่งถ้าพิจารณา จากการวิเคราะห์อุตสาหกรรมเพื่อหาเป้าหมายการพัฒนา ซึ่งใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ ได้แก่ (1) การสร้างรายได้ให้จังหวัดโดยพิจารณาจากสัดส่วนของอุตสาหกรรมนั้นๆ ในผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) และ (2) การกระจายรายได้สู่ประชาชน โดยพิจารณาจากสัดส่วนของประชากรในจังหวัดที่มีอาชีพเกี่ยวข้องโดยตรงในอุตสาหกรรมนั้นๆ โดยอุตสาหกรรมที่ควรจะเป็นเป้าหมายในการพัฒนาควรจะเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถสร้างรายได้กับจังหวัดในสัดส่วนสูงและมีประชาชนเข้าไปประกอบอาชีพมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับอุตสาหกรรมนั้นๆ จำนวนมาก ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นอุตสาหกรรมยางพารา และอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน (การผลิตพื้นฐานและการแปรรูป) เป็นอุตสาหกรรมที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีควรพิจารณาเป็นเป้าหมายการพัฒนาอันดับหนึ่ง เป้าหมายการพัฒนาในลำดับรองลงมา ขึ้นอยู่กับนโยบายการพัฒนายว่าจะเน้นเป้าหมายทางเศรษฐกิจเป้าหมายใด (ระหว่างการกระจายรายได้หรือการสร้างรายได้ให้กับจังหวัด) ในกรณีจังหวัดสุราษฎร์ธานี จะเห็นว่า ถ้าเน้นเป้าหมายการกระจายรายได้ อุตสาหกรรมที่ควรถูกเลือกเป้าหมายการพัฒนา คือ การผลิตผลไม้ (เงาะ ทุเรียน มังคุดและลองกอง) และอาหารทะเล แต่ถ้าเน้นเป้าหมายการสร้างรายได้ให้กับจังหวัด อุตสาหกรรมที่ควรถูกเลือกเป็นเป้าหมายการพัฒนา คือ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว แต่เนื่องจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีเน้นเป้าหมายการพัฒนาทั้งสองเป้าหมาย ดังนั้น จึงเลือกทั้ง การผลิตผลไม้ อาหารทะเล และการท่องเที่ยว

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

- 2.1.1. กระจายการให้บริการสาธารณสุขที่มากขึ้น ลดความแออัดในการรับบริการทางการแพทย์
- 2.1.2. จัดการให้ประชากรเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาศักยภาพในการปรับตัวของประชากรต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม/เทคโนโลยีได้มากขึ้น

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

- 2.2.1. พัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง จึงต้องให้ความสำคัญกับทั้งภาคเกษตร และบริการ โดยพิจารณาประกอบกับศักยภาพของจังหวัด ทั้งด้านการเกษตร ด้านการท่องเที่ยว และการเชื่อมโยงเศรษฐกิจ

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

- 2.3.1. ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกอย่างจริงจังในการลดและจัดการขยะชุมชน อปท. ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการขยะ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 2.3.2. ส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างประหยัด การใช้พลังงานทดแทนและเทคโนโลยีเพื่อประหยัดพลังงาน รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์และระบบขนส่งสาธารณะ

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

- 2.4.1. กำหนดมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการแผนงานโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จุดแข็ง

- เศรษฐกิจมีภาคการผลิตหลักหลายสาขารองรับ ได้แก่ เกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และพาณิชย์กรรม

- ท่าเลที่ตั้งเหมาะสม ระหว่างสองฝั่งทะเล มีความได้เปรียบในการเชื่อมโยงการคมนาคมและแหล่งท่องเที่ยวทั้งฝั่ง อ่าวไทย-อันดามัน สามารถพัฒนาสู่ศูนย์กลางการคมนาคมและศูนย์โลจิสติกส์ภาคใต้ตอนบน

จุดอ่อน

- ประชาชนมีรายได้ต่อหัวต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ เนื่องจากพึ่งพาพืชเศรษฐกิจหลัก
- การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเน้นเฉพาะกิจกรรมต้นน้ำ ซึ่งมีมูลค่าทางเศรษฐกิจต่ำกว่ากิจกรรมกลางน้ำและปลายน้ำแต่ทั้งนี้ผลิตภาพการผลิตภาคการเกษตรยังคงอยู่ในระดับต่ำ

โอกาส

- รัฐบาลได้กำหนดนโยบายสำคัญ โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ (Country Strategy) ที่ชัดเจน เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 Thailand 4.0 ร่างแผนพัฒนาภาค และมีการลงทุนพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมทำให้เกิดโอกาสในการพัฒนาระดับพื้นที่ โดยมีแผนพัฒนาการเกษตร นโยบายโซนนิ่งภาคเกษตร แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

อุปสรรค

- พื้นที่ภาคอื่นของประเทศและประเทศในภูมิภาคอินโดจีน รวมทั้งประเทศจีนได้กำลังขยายพื้นที่ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันจำนวนมากส่งผลกระทบต่อปริมาณความต้องการและราคารายพาราและปาล์มน้ำมันจากประเทศไทย
- การก้าวสู่ประชาคมอาเซียนทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุนและแรงงานเสรีส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจและแรงงานฝีมือจำนวนมากที่ยังไม่พร้อมโดยเฉพาะปัจจัยด้านภาษาต่างประเทศ

4. **จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564 :** ส่งเสริมและพัฒนายกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและสินค้าประมงให้ได้มาตรฐานสากลผ่านกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าไม่ผลแปรรูป ผลิตภัณฑ์ประมงและอาหารพื้นบ้าน (OTOP) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวอันเป็นเอกลักษณ์จังหวัดให้ตอบรับกระแสการท่องเที่ยวโลก พร้อมทั้งพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งและศูนย์โลจิสติกส์ รองรับการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดจันทบุรี พ.ศ.2561-2564

5.1. **วิสัยทัศน์:** เมืองเกษตรคุณภาพ การท่องเที่ยวยั่งยืน สังคมเป็นสุข

5.2. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันภาคเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร

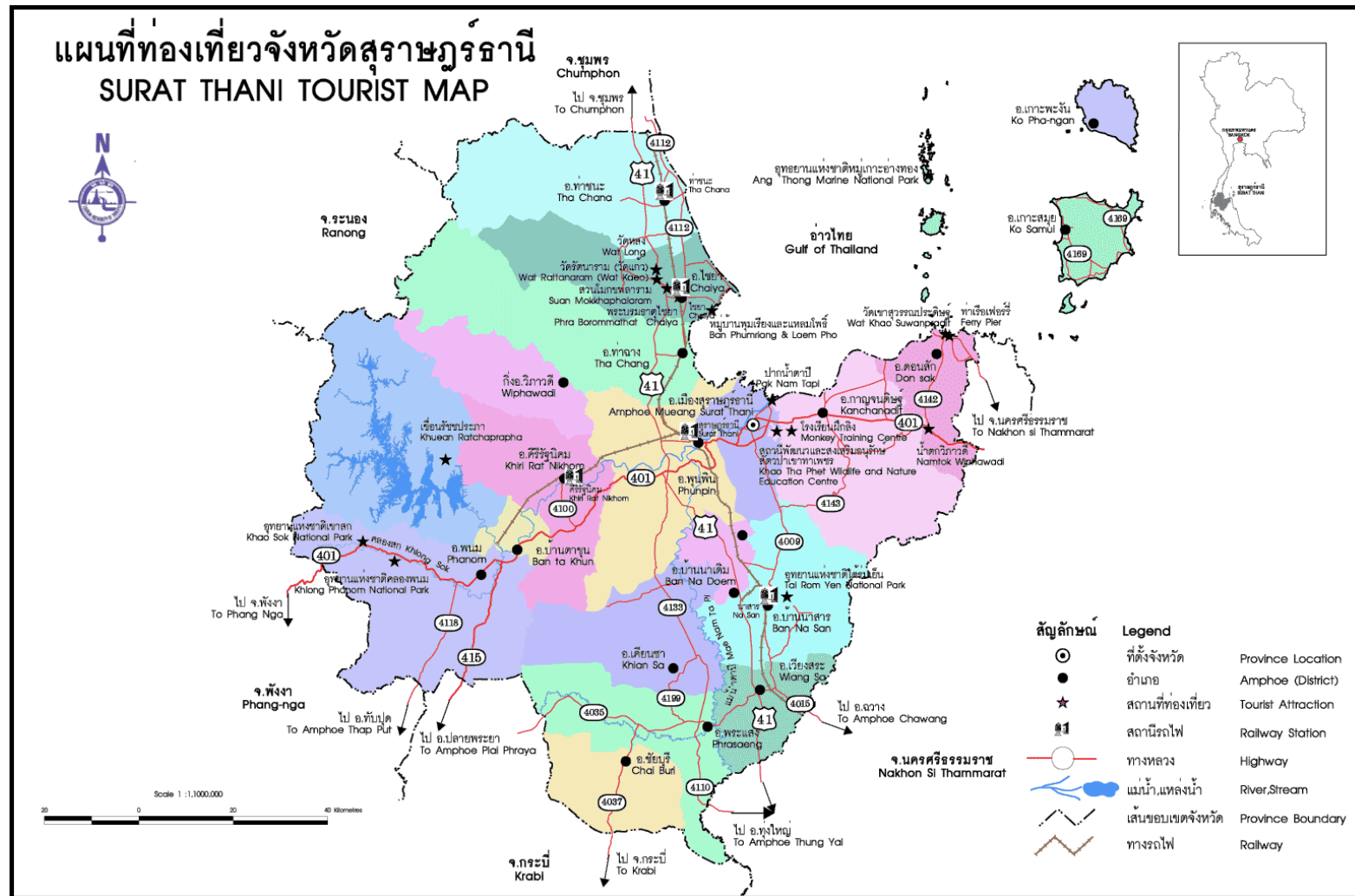
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

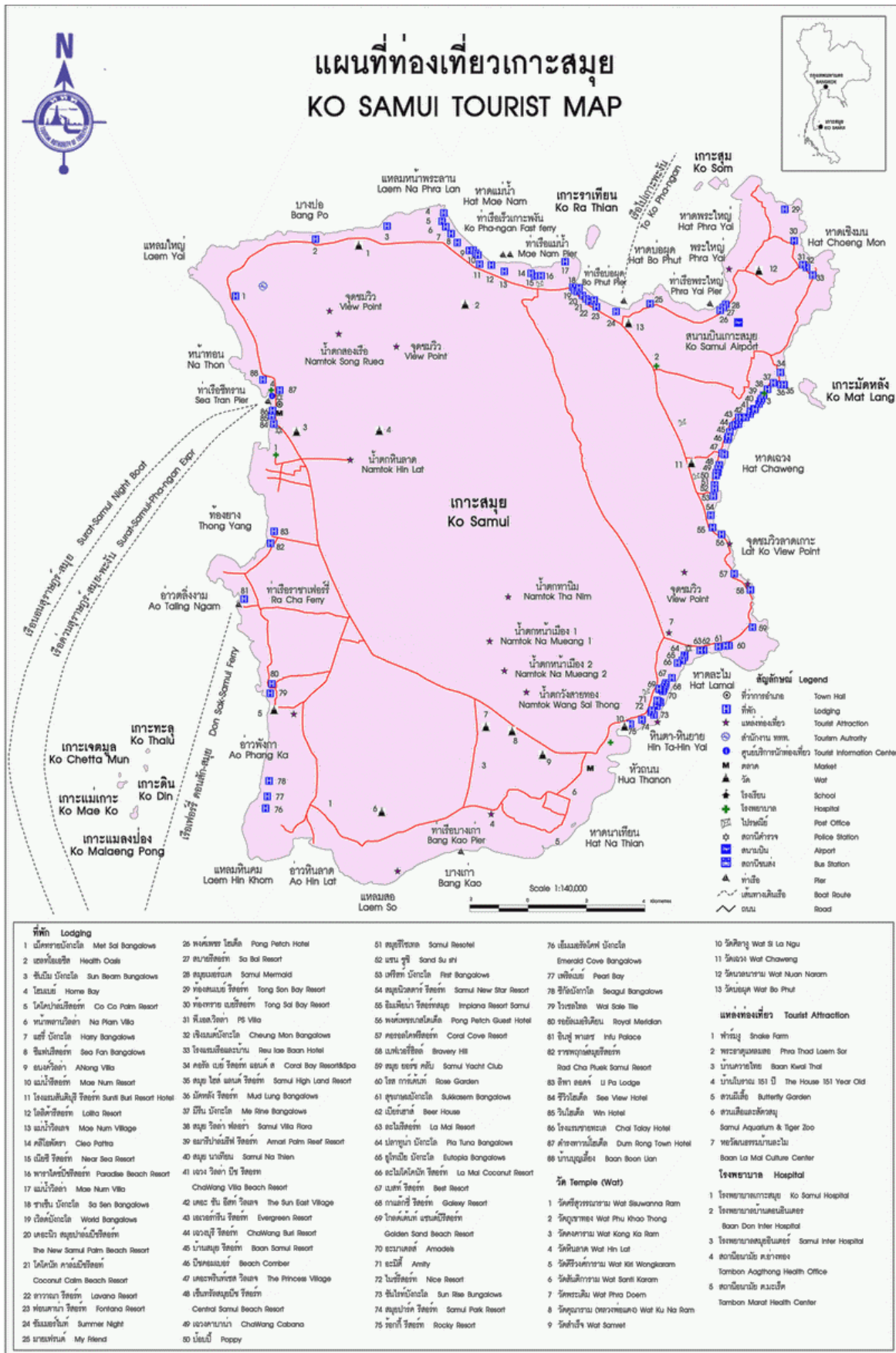
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมและศูนย์โลจิสติกส์ (Logistics) ภาคใต้ตอนบน

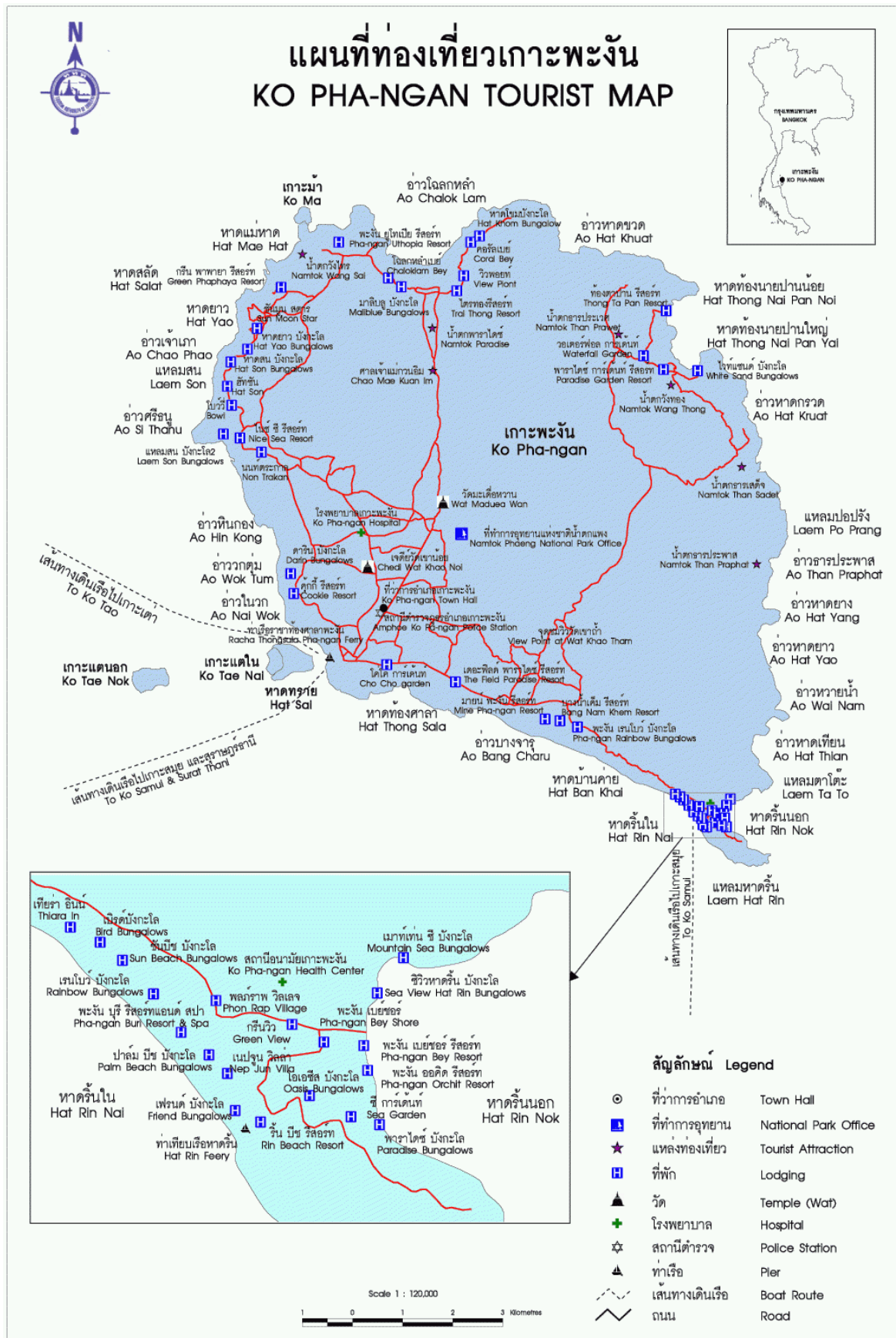
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาสังคมปลอดภัย คุณภาพชีวิตที่ดี และมีศักยภาพในการแข่งขัน

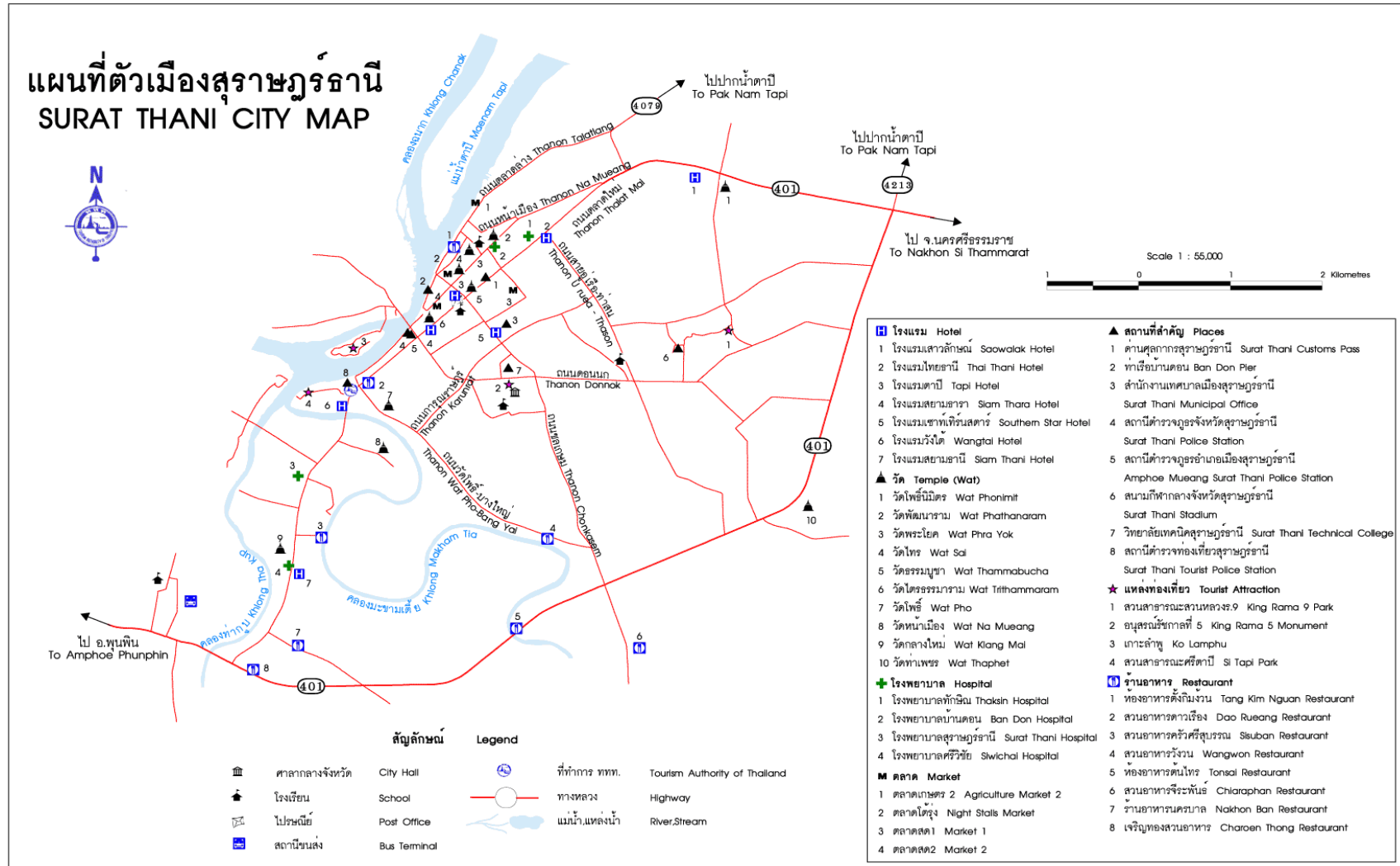
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติที่มั่นคงและมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

6. **งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561-2564:** 18,045,409,800 บาท

ภาคผนวก ก-5

การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ.ทช. 5 (นครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง ปัตตานี นราธิวาส)

จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีพื้นที่ติดทะเลอ่าวไทยทางฝั่งตะวันออกของจังหวัด มีความยาวชายฝั่งประมาณ 225 กิโลเมตรมีเกาะทั้งหมดจำนวน 9 เกาะ

2. ภูเขาทะเล

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีแหล่งภูเขาทะเลกระจายอยู่หลายแห่ง ได้แก่ เกาะท่าไร่ อ่าวเตล็ดและจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่าภูเขาทะเลในจังหวัดมีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 146.6 ไร่

3. แหล่งปะการัง

พื้นที่แหล่งปะการังในจังหวัดเท่ากับ 692.81 ไร่ แบ่งเป็นปะการังแท่ 411.81ไร่ และปะการังเทียม 281 ไร่

4. ตำบลติดทะเล

จังหวัดนครศรีธรรมราชแบ่งการปกครองออกเป็น 23 อำเภอ 165 ตำบล โดยอำเภอที่ติดทะเลมี 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอขนอม, อำเภอลิขิต, อำเภอท่าศาลา, อำเภอเมือง, อำเภอปากพนัง, อำเภอหัวไทร

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีพื้นที่ป่าชายเลนทุกอำเภอที่ติดทะเล แบ่งเป็นตำบลดังนี้ อำเภอขนอม ต.ขนอม ต.ควนทอง ต.ท้องเนียน, อำเภอท่าศาลา ต.ท่าศาลา, อำเภอเมือง ต.บางจาก ต.ท่าซัก ต.ปากพนูน ต.ท่าไร่ ต.ปากนคร, อำเภอปากพนัง ต.คลองน้อย ต.ปากพนังฝั่งตะวันตก ต.ปากพนังฝั่งตะวันออก ต.แหลมตะลุมพุก

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลนในปี พ.ศ.2552 (ไร่)

อำเภอ	ขนอม	ท่าศาลา	เมืองนครศรีธรรมราช	ปากพนัง	รวม
ป่าชายเลน	9,998.43	1,479.69	2,626.72	26,177.45	73,549.60
นาเกลือ	544.54	476.73	37,322.95	2,647.43	41,054.35
พื้นที่เกษตร	4,756.60	5,798.52	14,157.97	9,709.73	36,459.22
อื่นๆ	388.56	5,113.34	394.68	-	2,899.31
รวม	18,090.84	4,104.47	24,237.99	41,558.88	153,962.48

อ้างอิงจากหนังสือพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีพ.ศ.2555 โดย สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางเศรษฐกิจจังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางแสดง ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครศรีธรรมราช ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

	2012r	2013r	2014r	2015p
ภาคเกษตร	39,933	44,689	40,299	35,767
สาขาเกษตรกรรม ๖	36,167	41,499	36,755	32,399
สาขาประมง	3,766	3,189	3,544	3,367
ภาคนอกเกษตร	107,651	103,140	98,472	102,970
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	12,886	9,981	10,492	12,030
สาขาอุตสาหกรรม	19,790	19,306	16,061	16,027
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	8,613	8,237	9,064	8,782
สาขาก่อสร้าง	4,313	3,970	4,258	5,555
สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ	14,031	14,366	14,327	14,865
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	845	1,003	1,165	1,456
สาขาการขนส่ง ๖	4,044	3,679	4,088	3,738
สาขาตัวกลางทางการเงิน	5,844	7,059	7,405	7,642
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๖	7,621	6,673	4,509	4,730
สาขาการบริหารราชการฯ	12,745	11,841	9,166	9,377
สาขาการศึกษา	12,614	12,522	13,310	13,896
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	2,637	2,789	2,999	3,223
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	1,267	1,337	1,262	1,258
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	402	377	366	391
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	147,585	147,828	138,771	138,737
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	99,976	99,273	92,421	91,648
จำนวนประชากร (1,000 คน)	1,476	1,489	1,502	1,514

อ้างอิงจากสถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จังหวัดนครศรีธรรมราช ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554	2555	2556
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	1,464	885	799
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	527	143	143
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	1,288	2,740	399
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย			
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	72	68	59
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	213	169	125
รวม	3,564	4,005	1,525

อ้างอิงจากสถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนโรงงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป						
	ทำเค็ม ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.นครศรีธรรมราช	7	8	2	0	0	0	8

อ้างอิงจากหนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป					
	ทำเค็ม ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.นครศรีธรรมราช	0	0	0	0	0	0

อ้างอิงจากหนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น (ตัน)	0	5,540	0	0
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม (ตัน)	0	404	414	2,716
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ผลิตปลาอย่างรมควัน (ตัน)	0	0	0	0
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตกุ้งแห้ง (ตัน)	1,880	1,866	1,849	1,990
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตหมึกแห้ง (ตัน)	18	354	20	7

อ้างอิงจากหนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2554-2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	2,377,787	2,423,367	2,700,594	3,091,896	3,429,760
ชาวไทย	2,362,439	2,382,733	2,649,303	3,033,126	3,357,376
ชาวต่างประเทศ	15,348	40,634	51,291	58,770	72,384
จำนวนนักท่องเที่ยว	1,715,111	1,776,038	2,026,681	2,313,689	2,565,745
ชาวไทย	1,703,588	1,741,263	1,989,873	2,272,130	2,520,843
ชาวต่างประเทศ	11,523	34,775	36,808	41,559	44,902
จำนวนนักทัศนาจร	662,676	647,329	673,913	778,207	864,015
ชาวไทย	658,851	641,470	659,430	760,996	836,533
ชาวต่างประเทศ	3,825	5,859	14,483	17,211	27,482
ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	2.67	2.48	2.54	2.45	2.39
ชาวไทย	2.67	2.47	2.54	2.44	2.38
ชาวต่างประเทศ	2.51	2.89	2.96	2.88	2.81
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,596	1,725	1,781	1,844	1,944
ชาวไทย	1,597	1,726	1,781	1,843	1,942
ชาวต่างประเทศ	1,446	1,686	1,790	1,844	1,947
นักท่องเที่ยว	1,654	1,805	1,859	1,904	1,978
ชาวไทย	1,655	1,807	1,859	1,926	2,031
ชาวต่างประเทศ	1,488	1,719	1,875	1,934	2,053
นักทัศนาจร	1,193	1,181	1,184	1,237	1,303
ชาวไทย	1,193	1,181	1,185	1,238	1,304
ชาวต่างประเทศ	1,129	1,135	1,156	1,185	1,296
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	8,368	8,724	10,398	11,877	13,587
ชาวไทย	8,321	8,545	10,177	11,619	13,277
ชาวต่างประเทศ	47	180	221	258	311
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	6,680	5,812	6,653	6,785	7,268
อัตราการเข้าพัก (%)	31.25	40.45	42.87	48.82	55.66
จำนวนผู้เข้าพักแรม	1,525,518	1,561,805	1,841,897	2,119,395	2,361,906
ชาวไทย	1,514,199	1,545,458	1,819,735	2,092,522	2,332,548
ชาวต่างประเทศ	11,319	16,347	22,162	26,873	29,358

อ้างอิงจากสถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2552-2558

โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2561-2564

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีวิสัยทัศน์ว่า “นครแห่งอารยธรรม น่ายู่ง่ายเที่ยว การเกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน” โดยได้กำหนดจุดยืนการพัฒนาของจังหวัด 3 ประเด็น ดังนี้ (1) เมืองสืบสานศิลปวัฒนธรรม สงบสุข น่ายู่ง่ายเที่ยว (2) เมืองเกษตรนวัตกรรม และอุตสาหกรรมสีเขียว และ (3) ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง และกระจายสินค้าของภาคใต้ โดยมีเป้าประสงค์รวม คือ (1) เพิ่มรายได้จากการเกษตร อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว ยกย่องมาตรฐานคุณภาพ (2) ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีมีการสืบสานอย่างต่อเนื่อง (3) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน และ (4) ประชาชนยึดหลักธรรมะในการดำเนินชีวิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ

1. การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. การพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานธรรมะ ธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรม
3. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
4. การพัฒนานคน ชุมชน และสังคมให้น่ายู่ง่าย เที่ยว แข็งแรง มั่นคงตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดนครศรีธรรมราช

จุดแข็ง (Strengths)

- ลักษณะภูมิประเทศ มีความอุดมสมบูรณ์ ของทรัพยากรทางธรรมชาติทั้งป่าเขา มีแม่น้ำหลัก ลำน้ำย่อยทั่วทั้งจังหวัด และมีชายฝั่งทะเลที่ยาว มีทรัพยากรทางทะเล มีป่าพรุ ป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ มีสภาพพื้นที่ที่เอื้อต่อการผลิตทางการเกษตรทั้งด้านพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมงโดยเฉพาะทางการเกษตรกรรม และแม่น้ำปากพนัง เป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช และเป็นเส้นทางขนส่งทางน้ำที่สำคัญ
- มีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ พุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ที่เป็นอัตลักษณ์เชิงวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ภูเขา น้ำตก หาดทรายชายทะเลการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตชุมชน และการท่องเที่ยวศูนย์เรียนรู้ มีแหล่งอากาศระดับโลกที่ลานสกาและต้นน้ำตาปีในเขตตำบลยางค่อม อำเภอพิปูน ตามข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษทางน้ำ ต้นน้ำตาปีสะอาดที่สุดในประเทศไทย
- เป็นแหล่งศูนย์กลางทางการศึกษา พระพุทธศาสนา อารยธรรม มีพระบรมธาตุที่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ และมีประเพณีวัฒนธรรม มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน มีปราชญ์ชาวบ้านมีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเรียนรู้ระดับประเทศ
- เป็นแหล่งเชื่อมโยงการพัฒนาระบบ Logistic ให้เป็นศูนย์กลางของภาคใต้ ที่เชื่อมโยงกับภาคใต้ตอนบน ฝั่งอันดามัน และภาคใต้ตอนล่าง และมีการคมนาคมทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศ
- สินค้าเกษตรมีความหลากหลาย มีพื้นที่เฉพาะของจังหวัด ซึ่งเหมาะสมในการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ
- เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลยาว ที่ประกอบด้วยหาดทราย ป่าชายเลน และมีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางทะเล เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา และมีพื้นที่ต้นน้ำ มีพื้นที่ป่าพรุที่เป็นแหล่งรับน้ำที่รองรับอาชีพทางการเกษตรการประมง และธุรกิจการท่องเที่ยว
- มีแหล่งพลังงานจากธรรมชาติทั้งก๊าซ ลม แสงอาทิตย์ และพลังงานจากชีวมวลมีผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นต้นทุนทางพลังงานที่เพียงพอ

- มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่รองรับผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัด และมีอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ที่เป็นแหล่งสร้างงานอาชีพ

จุดอ่อน (Weaknesses)

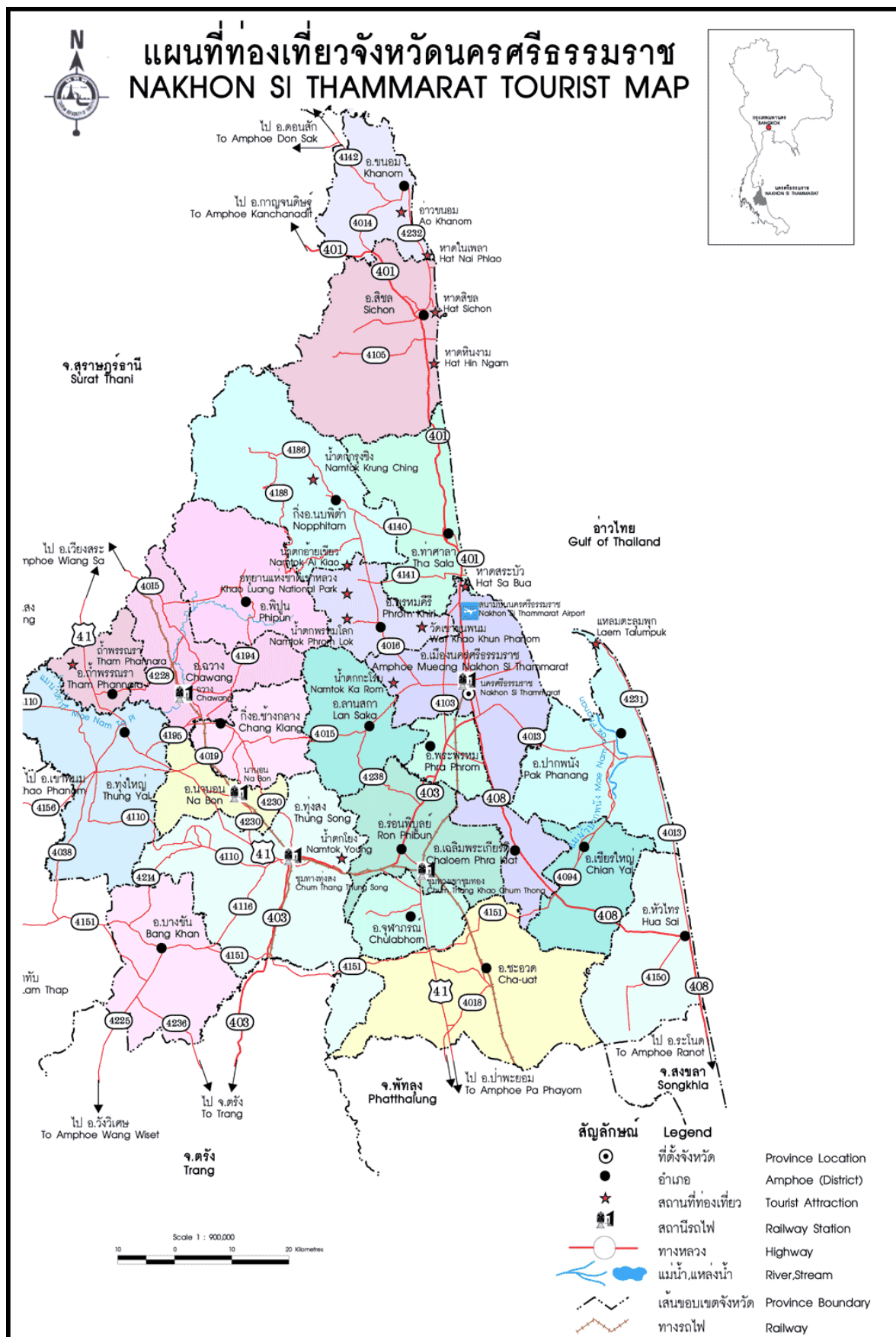
- เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ไม่มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง จึงไม่สามารถวางแผนการผลิตที่เชื่อมโยงตลาดโลก และเกษตรกรยังขาดความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการผลิตการเพิ่มมูลค่า การแปรรูปผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ยังขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร
- การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ยังไม่ได้มาตรฐานขาดการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาแรงงานคุณภาพไม่ต่อเนื่อง แรงงานยังไม่สามารถรองรับการท่องเที่ยวในกลุ่มที่มีกำลังซื้อ
- การขรุขระของถนน ทำให้การคมนาคมสัญจรไม่ได้รับความสะดวก โดยเฉพาะในเส้นทางหลัก และการเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคม ยังไม่ครอบคลุมอย่างเป็นระบบ
- การเพิ่มมูลค่าผลผลิตจากภาคการเกษตร ยังไม่สามารถที่จะแข่งขันได้กับตลาดภายนอกประเทศ และขาดการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรอย่างครบวงจรที่เชื่อมโยงกับการผลิตเพื่อการแปรรูปในรูปแบบเกษตรอุตสาหกรรม
- สภาพภูมิประเทศของจังหวัดประกอบด้วยแนวเทือกเขาจากทิศเหนือจรดทิศใต้ โดยมีแหล่งน้ำจะไหลลงสู่ทะเลฝั่งตะวันออก ซึ่งจะมีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติ โดยเฉพาะอุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม และการกัดเซาะของชายฝั่ง

โอกาส (Opportunities)

- พระบรมธาตุเจดีย์ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารได้รับการส่งเสริมและผลักดันให้ประกาศขึ้นบัญชีเบื้องต้นเป็นมรดกโลก เป็นโอกาสในการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ และพระพุทธศาสนา
- การเชื่อมโยงศูนย์กระจายสินค้า Modern Trade การเชื่อมโยง การค้า การลงทุนและการพัฒนาร่วมกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง ในการเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้า (โลจิสติกส์) อยู่ในกลุ่ม IMT-GT และการเชื่อมโยงการค้ากับฝั่งอันดามัน และชายแดนภาคใต้สู่อาเซียนตอนใต้
- การเปิดประชาคมอาเซียน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าจังหวัดนครศรีธรรมราชมากขึ้นและสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับฝั่งอันดามัน และกลุ่มจังหวัดอ่าวไทย โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางทะเล นิเวศป่าเขา และการท่องเที่ยวเชิงศาสนา วัฒนธรรม
- การเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวอัตลักษณ์เชิงวัฒนธรรมท้องถิ่นภูมิปัญญา เป็นโอกาสทางการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม
- แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นโยบายรัฐบาล แผนชาติและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ มีแผนงานสำรวจ ออกแบบ รายละเอียดโครงการทำเรื่อน้ำลึกกันตัง การพัฒนาศูนย์กระจายสินค้าภาคใต้-ทุ่งสงอยู่ในแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจอินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย (IMT-GT)
- รัฐบาลมีนโยบายในด้านการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลด้านการอนุรักษ์ ทั้งการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ให้ความสำคัญกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ

ภัยคุกคาม (Threats)

- ปัญหาขาดแคลนแรงงานภายในประเทศ ขาดแคลนแรงงานทักษะฝีมือ ประกอบกับการขยายตัวของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาในพื้นที่มากขึ้น มีผลให้เกิดปัญหาทางสังคม เช่น อาชญากรรม ยาเสพติด โรคอุบัติใหม่ การแก่งแย่งพื้นที่ทำมาหากิน การบุกรุกพื้นที่
- ปัญหาความผันผวนทางเศรษฐกิจและการขาดเสถียรภาพทางการเมือง ส่งผลต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ ความต่อเนื่องของนโยบายภาครัฐ และการตัดสินใจต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว
- ภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำทำให้กระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะยางพาราและผลผลิตทางการประมง
- ภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ทำให้พืชผลทางการเกษตรได้รับผลกระทบ เกิดการกัดเซาะและพังทลายของชายฝั่ง ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาการลดลงและเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้ อุทกภัย วาตภัย ดินถล่ม และการลดลงของทรัพยากรสัตว์น้ำ
- การเป็นเส้นทางเชื่อมโยงกับฝั่งตอนใต้ และเชื่อมสู่ฝั่งอันดามัน ทำให้มีการคมนาคมสัญจรในพื้นที่สูง มีอุบัติเหตุ และการชำรุดเสียหายของถนนหนทาง
- ปัญหาจากการขึ้นบัญชีของประเทศอเมริกา กระทบต่อการทำประมง และอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงจากการประมงของจังหวัด

จังหวัดสงขลา

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดสงขลา มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 160 กิโลเมตร ทางตอนใต้ส่วนหนึ่งติดมหาสมุทรแปซิฟิก ทางตอนเหนือติดทะเลอ่าวไทย ชายฝั่งทะเลส่วนใหญ่เป็นชายหาดซึ่งส่วนหนึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยว

2. ทรัพยากรทะเล

ในอดีตแหล่งทรัพยากรในพื้นที่จังหวัดสงขลา มีกระจายอยู่ 6 ตำบล ได้แก่ ต.หัวเขา ต.เกาะยอ ต.ปากบ่อ ต.คูเต่า ต.พะวง ต.นาทับ และจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2550 ไม่พบทรัพยากรในพื้นที่ดังกล่าวเลย คาดว่าทรัพยากรสูญหายไปจากพื้นที่ เนื่องจากสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดสงขลา มีพื้นที่แหล่งปะการังในจังหวัดเท่ากับ 167.32 ไร่ โดยปะการังมีการกระจายตัวอยู่ใน อำเภอเมืองสงขลา 132.08 ไร่ และ อ.เทพา 35.24 ไร่

4. ตำบลติดทะเล

ตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ 27 ตำบล ได้แก่ ต.คลองแดน ต.ท่าบอน ต.ปากแตร ต.ระวะ ต.วัดสน ต.บ่อตรุ ต.ชุมพล ต.ดีหลวง ต.สนามชัย ต.กระดังงา ต.จะทิ้งพระ ต.บ่อดาน ต.บ่อแดง ต.วัดจันทร์ ต.ม่วงงาม ต.วัดขนุน ต.ชิงโค ต.หัวเขา ต.บ่อয়ง ต.เขารูปช้าง ต.เกาะแต้ว ต.นาทับ ต.ดงลิ้น ต.สะกอม ต.เกาะสบบ้า ต.เทพา ต.ปากบาง

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ป่าชายเลนในหลายตำบล ได้แก่ ต.กระแสดินธุ์ ต.เกาะใหญ่ ต.เชิงแส ต.ท่าหิน ต.ชะแล้ง ต.เกาะแต้ว ต.เขารูปช้าง ต.พะวง ต.บางเรียง ต.รัตภูมิ ต.บางกล่ำ ต.คูเต่า ต.น้ำน้อย ต.คลองเปียว ต.จะโหนด ต.สะกอม ต.เกาะสบบ้า ต.เทพา ต.ปากบาง ต.สะกอม

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2552

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.กระแสดินธุ์	อ.สทิงพระ	อ.สิงหนคร	อ.เมืองสงขลา	อ.ควนเนียง	อ.บางกล่ำ	อ.หาดใหญ่	อ.จะนะ	อ.เทพา
ป่าชายเลน (ไร่)	423.64	667.64	17.89	271.77	518.51	454.29	2,585.22	925.13	2,127.85
นาเกลือ (ไร่)	1,817.83	615.75	185.65	137.12	25.44	-	1,758.69	268.15	-
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	1,963.43	5,798.10	2,355.39	8,735.58	1,689.39	668.59	7,787.70	5,376.79	2,556.13
อื่นๆ (ไร่)	3,029.51	517.27	110.43	164.65	-	-	308.07	-	302.90

อ้างอิงจาก : หนังสือพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดสงขลา ปีพ.ศ.2555 โดย สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางเศรษฐกิจจังหวัดสงขลา

ตารางแสดง ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสงขลา ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553r	2554r	2555p	2556e
ภาคเกษตร	42,429	53,804	44,940	38,922
สาขาเกษตรกรรม ฯ	38,596	50,224	41,146	35,923
สาขาประมง	3,834	3,581	3,793	2,999
ภาคนอกเกษตร	146,774	159,805	178,785	187,906
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	6,703	7,639	16,463	16,961
สาขาอุตสาหกรรม	48,805	53,408	53,666	51,412
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	7,162	6,585	6,479	6,314
สาขาก่อสร้าง	7,528	8,696	9,447	11,924
สาขาการขนส่ง การขายปลีก ฯ	19,322	18,265	20,264	21,593
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	3,768	4,440	5,302	5,806
สาขาการขนส่ง ฯ	6,339	6,475	6,660	7,000
สาขาตัวกลางทางการเงิน	11,510	14,013	16,117	19,488
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ฯ	12,171	14,446	15,507	15,900
สาขาการบริหารราชการ ฯ	8,819	9,459	9,988	11,492
สาขาการศึกษา	7,936	8,476	9,875	10,097
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	4,988	5,261	5,722	6,405
สาขาการให้บริการด้านชุมชน ฯ	1,566	2,556	3,064	3,378
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	157	85	232	136
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	189,204	213,609	223,725	226,828
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	127,840	143,266	149,050	150,106
จำนวนประชากร (1,000 คน)	1,480	1,491	1,501	1,511

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.สงขลา ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554r	2555p	2556e
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	1,774	1,676	1,674
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	102	68	66
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	1,223	1,405	698
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	0	0	0
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	340	480	317
การประมงอื่นๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	141	165	244
รวม	3,581	3,793	2,999

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนโรงงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป						
	ทำเค็ม ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.สงขลา	106	1	10	0	0	0	6

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป					
	ทำเค็ม ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.สงขลา	16	6	0	1	0	0

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดกระบี่

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณส้วน้ำสดที่เข้าห้องเย็น (ตัน)	155,678	78,043	55,647	56,836
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม (ตัน)	108	1,405	1,312	1,404
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ผลิตปลาอย่างรมควัน (ตัน)	955	0	0	0
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตกุ้งแห้ง (ตัน)	25	158	170	170
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตหมึกแห้ง (ตัน)	184	361	242	267

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมง ปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมชม	4,024,499	4,363,808	5,763,439	6,124,972	6,524,676
ชาวไทย	2,862,201	3,407,412	3,551,191	3,831,735	4,038,146
ชาวต่างประเทศ	1,162,298	956,396	2,212,248	2,293,237	2,486,530
จำนวนนักท่องเที่ยว	3,387,780	3,548,115	4,802,574	5,097,694	5,427,668
ชาวไทย	2,314,344	2,678,490	2,753,763	2,975,335	3,127,541
ชาวต่างประเทศ	1,073,436	869,625	2,048,811	2,122,359	2,300,127
จำนวนนักท่องเที่ยว	636,719	815,693	960,865	1,027,278	1,097,008
ชาวไทย	547,857	728,922	797,428	856,400	910,605
ชาวต่างประเทศ	88,862	86,771	163,437	170,878	186,403
ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	2.51	2.69	2.50	2.61	2.60
ชาวไทย	2.51	2.65	2.65	2.64	2.63
ชาวต่างประเทศ	2.52	2.81	2.30	2.57	2.56
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมชม	2,546	2,577	2,874	2,987	3,214

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ชาวไทย	2,252	2,358	2,635	2,717	2,938
ชาวต่างประเทศ	3,214	3,253	3,270	3,391	3,533
นักท่องเที่ยว	2,575	2,631	2,935	3,035	3,187
ชาวไทย	2,263	2,405	2,700	2,781	3,016
ชาวต่างประเทศ	3,244	3,287	3,300	3,421	3,564
นักทัศนาจร	2,166	1,946	2,104	2,196	2,296
ชาวไทย	2,141	1,905	2,041	2,134	2,229
ชาวต่างประเทศ	2,319	2,295	2,412	2,506	2,625
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	23,296	26,702	37,276	42,825	48,885
ชาวไทย	14,308	18,459	21,332	23,672	26,841
ชาวต่างประเทศ	8,988	8,243	15,943	19,153	22,044
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	17,631	16,643	16,747	17,941	18,616
อัตราการเข้าพัก (%)	44.27	31.32	54.59	60.06	65.26
จำนวนผู้เข้าพักแรม	2,472,659	2,536,301	3,747,047	4,019,400	4,375,200
ชาวไทย	1,607,588	1,853,216	1,820,272	1,952,710	2,124,558
ชาวต่างประเทศ	865,071	683,085	1,926,775	2,066,690	2,250,642

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ จังหวัดสงขลา พ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดสงขลา

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสูงเกือบทุกด้านในภาคใต้ เป็นจังหวัดที่ความพร้อมด้านต่างๆสูงสุดในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนากิจการเศรษฐกิจแห่งชาติ พบว่าโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลา ขึ้นกับกิจกรรมการผลิตหลัก 5 สาขา ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม สาขาเกษตรกรรม สาขาการทำเหมืองแร่ สาขาการขนส่ง การขายปลีก และสาขาการศึกษา โดยมีปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด คือ ภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากมีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่ในพื้นที่ปริมาณมาก นอกจากนี้จังหวัดสงขลายังมีโรงกลั่นน้ำมัน และโรงไฟฟ้าตั้งอยู่ในพื้นที่ ทำให้มูลค่าสาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหินสูง กิจกรรมการผลิตที่สำคัญคืออุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องกับยางพาราและอุตสาหกรรมแปรรูปและถนอมสัตว์น้ำ รองลงมาเป็นภาคเกษตรกรรม โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ยางพารา นอกจากนี้จังหวัดสงขลายังมีแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง เป็นผลจากภาครัฐและภาคเอกชนที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวยังมีความกังวลเกี่ยวกับเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ดังนั้นภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ เพื่อเรียกความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว และนักลงทุนที่สนใจเข้ามาลงทุนในจังหวัดสงขลา เนื่องจากสงขลามีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีระบบคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงทางบก ทางเรือ และทางอากาศ เป็นศูนย์กลางทางการค้าการลงทุนของภาคใต้ สามารถเชื่อมโยงเศรษฐกิจทางตอนบนของภาคใต้กับตอนใต้ของประเทศไปยังประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

2.1.1. พัฒนาคูณภาพการเรียนรู้การสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

2.2.1. เร่งพัฒนาและส่งเสริมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าอุตสาหกรรมยางพาราและการผลิตอาหารทะเล

2.2.2. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองชายแดนและการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

2.2.3. พัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงาน และสร้างอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

2.3.1. ปลุกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และรณรงค์ให้มีการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

2.3.2. รณรงค์การประหยัดพลังงานและส่งเสริมพลังงานทดแทนและมีการบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

2.4.1. ต้องมีการรณรงค์การประหยัดพลังงาน เพราะเป็นจังหวัดที่มีการใช้พลังงานไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อจำนวนประชากรค่อนข้างสูง

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดสงขลา

จุดแข็ง

- มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 1 ของภาคใต้
- มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ที่เอื้อต่อการผลิตอุตสาหกรรมพลังงาน
- เป็นศูนย์กลางการค้าการแปรรูปผลผลิตยางพารา ไม้ยางพารา และผลิตภัณฑ์อาหารทะเล
- มีอัตลักษณ์ของความเป็นเมืองสองทะเลที่เชื่อมต่อกัน ทำให้ทะเลสาบสงขลามีลักษณะพิเศษ เป็น 3 น้ำ (น้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม)

จุดอ่อน

- สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ส่งผลกระทบต่อการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวในพื้นที่
- อุตสาหกรรมพลังงาน มีปัญหาด้านการจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม
- ระบบการบริหารจัดการน้ำไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ทำให้เกิดอุทกภัยบ่อยครั้งเมื่อเกิดฝนตกหนัก

โอกาส

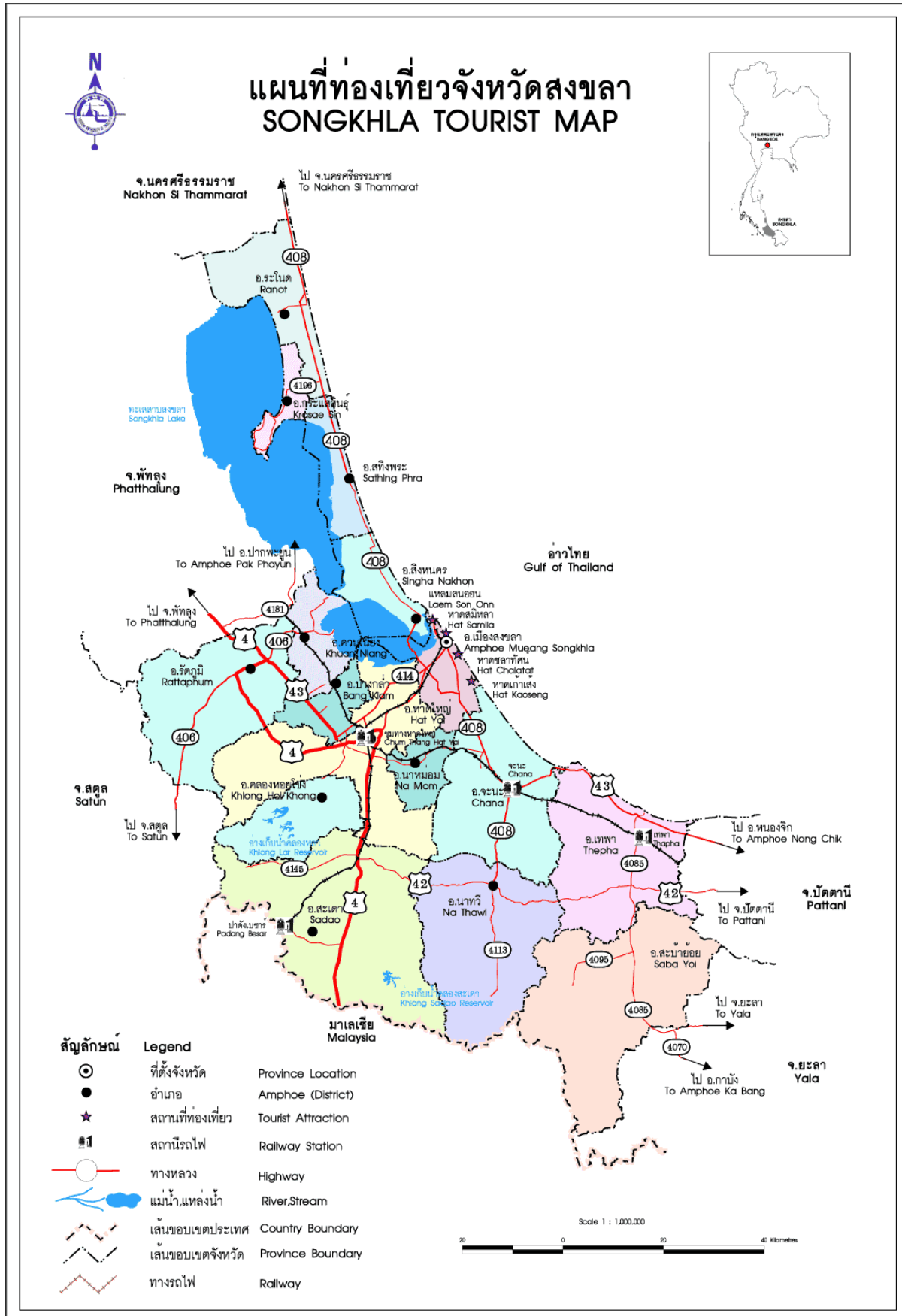
- รัฐบาลมีนโยบายให้การสนับสนุนการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร
- รัฐบาลมีแผนงานพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจ 3 ฝ่าย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย
- รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับเศรษฐกิจชายแดน เช่น รถไฟรางคู่ โครงการทางหลวงพิเศษ

อุปสรรค

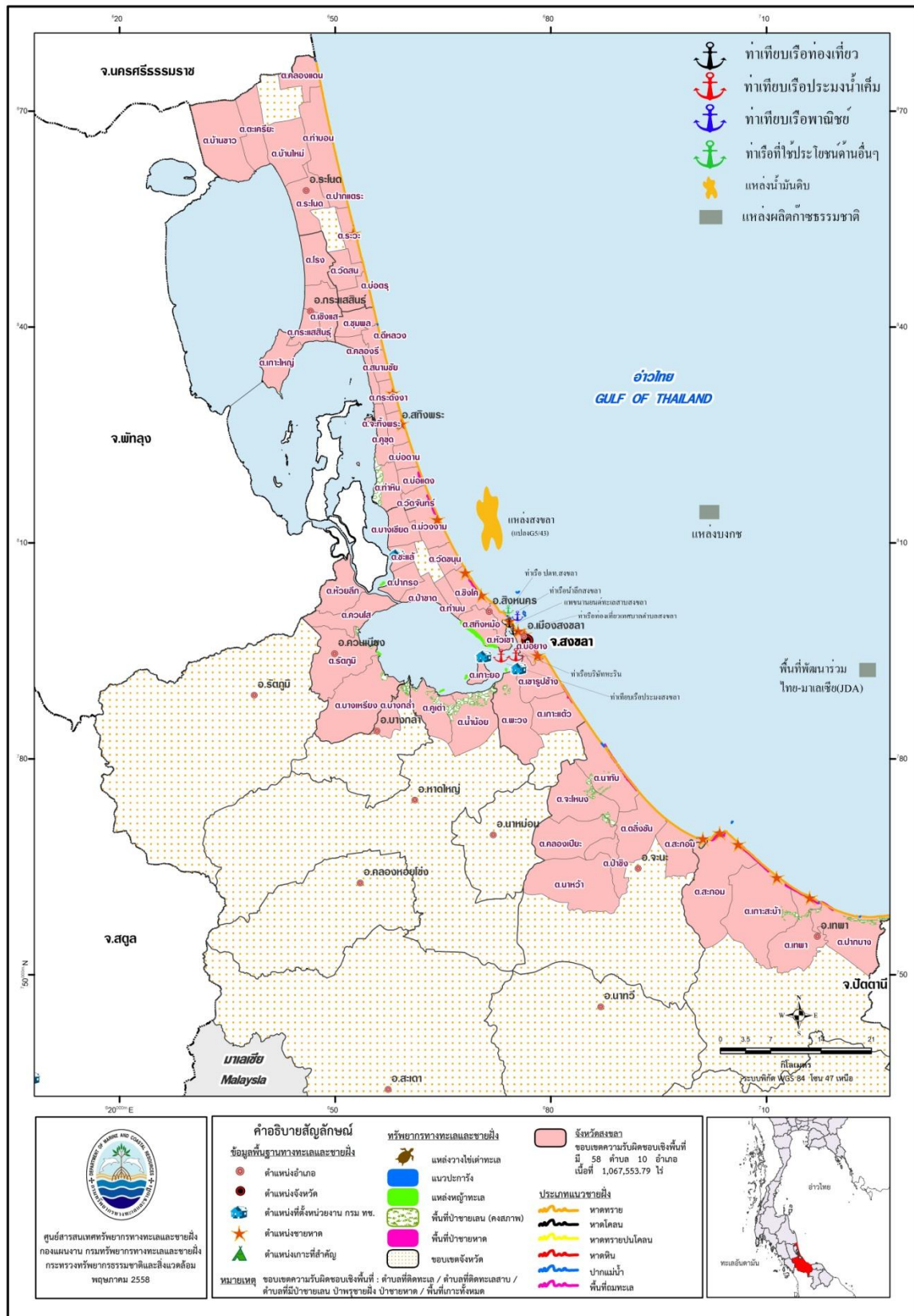
- สถานการณ์ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก ส่งผลกระทบต่อส่งออกสินค้าของจังหวัด
- สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้นักท่องเที่ยวขาดความเชื่อมั่นต่อการมาท่องเที่ยวในพื้นที่

4. **จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564** : การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม,การค้าชายแดน,เขตการค้าพิเศษ,อุตสาหกรรมต่อเนื่องอย่างพารา
5. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสงขลา พ.ศ.2561-2564**
 - 5.1. **วิสัยทัศน์** : สงขลา ศูนย์กลางเศรษฐกิจภาคใต้ ประชาชนมีคุณภาพ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน
 - 5.2. **ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด**
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1** พัฒนาภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการ โลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐาน
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2** พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานความรู้และพหุวัฒนธรรม
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3** อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4** เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
6. **งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561 -2564:** 958,736,025 บาท

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา

จังหวัดพัทลุง

1. ทรัพยากรทะเล

จังหวัดพัทลุงมีแหล่งทรัพยากรทะเล กระจายตัวในพื้นที่กว้าง ซึ่งเป็นบริเวณที่มีปลาชุกชุม มีการปักหอย และ เลี้ยงปลาในกระชัง แหล่งที่พบทรัพยากรทะเล คือ บริเวณเกาะยวน ตำบลเกาะนางคำ อำเภอปากพะยูน

2. ตำบลติดทะเล

จังหวัดพัทลุงมีตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ 12 ตำบล ได้แก่ ต.ทะเลน้อย ต.พนางตุง ต.ลำปำ ต.ควนมะพร้าว ต.หวนโพธิ์ ต.จองถนน ต.นาปะขอ ต.ฝ่าละมึ่ ต.ปากพะยูน ต.ดอนประดู่ ต.เกาะนางคำ และ ต.เกาะหมาก

3. ตำบลที่มีป่าชายเลน

จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ป่าชายเลนในหลายตำบล ได้แก่ ต.จองถนน ต.หวนโพธิ์ ต.เกาะนางคำ ต.เกาะหมาก ต.ดอนประดู่ และ ต.ปากพะยูน

4. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2552

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.เขาชัยสน	อ.บางแก้ว	อ.ปากพะยูน
ป่าชายเลน (ไร่)	30.36	0.00	369.63
นาเกลือ (ไร่)	0.00	0.00	2,477.70
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	26.98	14.49	9,526.44
อื่นๆ (ไร่)	0.00	0.00	7,127.13

อ้างอิงจาก : หนังสือพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดพัทลุง ปีพ.ศ.2555 โดย สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ 1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพัทลุง ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553	2554r	2555p	2556e
ภาคเกษตร	15,438	20,703	14,913	13,635
สาขาเกษตรกรรม ๑	14,650	19,897	14,176	12,948
สาขาประมง	788	807	737	687
ภาคนอกเกษตร	20,653	22,789	23,794	24,774
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	29	28	27	29
สาขาอุตสาหกรรม	1,822	1,968	1,781	2,056
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	393	420	430	428
สาขาก่อสร้าง	832	896	927	846
สาขาการขนส่ง การขายปลีก	4,533	4,898	4,835	4,757
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	562	773	850	938
สาขาการขนส่ง ๑	657	684	743	730
สาขาตัวกลางทางการเงิน	2,038	2,348	2,841	3,478

ปีพุทธศักราช	2553	2554r	2555p	2556e
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ฯ	2,602	2,979	3,219	3,018
สาขาการบริหารราชการฯ	3,278	3,687	3,862	4,035
สาขาการศึกษา	2,738	2,785	2,876	2,982
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	889	956	1,035	1,138
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	263	320	342	310
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	16	46	27	29
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	36,090	43,493	38,707	38,409
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	75,072	89,538	78,970	77,634
จำนวนประชากร (1,000 คน)	481	486	490	495

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.พัทลุง ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554r	2555p	2556e
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	0	0	0
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	17	24	9
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	252	177	93
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	0	0	0
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	9	12	52
การประมงอื่นๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	529	524	533
รวม	807	737	687

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนโรงงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป						
	ทำเค็ม ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.กระบี่	35	3	0	0	0	0	0

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป					
	ทำเค็ม ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.กระบี่	0	0	0	0	0	6

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดพัทลุง

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น (ตัน)	0.00	0.00	0.00	0.00
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม (ตัน)	583.00	1,340.00	959.00	844.00
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ผลิตปลาอย่างรมควัน (ตัน)	0.00	0.00	0.00	0.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตกุ้งแห้ง (ตัน)	31.00	39.00	37.00	54.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตหมึกแห้ง (ตัน)	0.00	0.00	0.00	0.00

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมง ปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	1,119,171	1,089,992	1,178,007	1,236,012	1,326,468
ชาวไทย	1,110,343	1,078,751	1,166,026	1,224,134	1,312,969
ชาวต่างประเทศ	8,828	11,241	11,981	11,878	13,499
จำนวนนักท่องเที่ยว	564,090	559,871	629,782	661,761	710,274
ชาวไทย	559,837	554,339	623,842	655,887	704,057
ชาวต่างประเทศ	4,253	5,532	5,940	5,874	6,217
จำนวนนักท่องเที่ยว	555,081	530,121	548,225	574,251	616,194
ชาวไทย	550,506	524,412	542,184	568,247	608,912
ชาวต่างประเทศ	4,575	5,709	6,041	6,004	7,282
ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	2.28	1.98	2.07	2.01	1.96
ชาวไทย	2.28	1.98	2.07	2.01	1.96
ชาวต่างประเทศ	2.37	2.05	2.15	2.11	2.01
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,033	1,085	1,158	1,191	1,272
ชาวไทย	1,031	1,082	1,155	1,188	1,268
ชาวต่างประเทศ	1,347	1,408	1,513	1,555	1,619
นักท่องเที่ยว	1,111	1,244	1,294	1,320	1,388
ชาวไทย	1,107	1,239	1,290	1,323	1,419
ชาวต่างประเทศ	1,555	1,647	1,712	1,759	1,843
นักทัศนาจร	854	753	835	878	931
ชาวไทย	854	751	832	875	928
ชาวต่างประเทศ	888	934	1,093	1,126	1,171
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,902	1,780	2,146	2,270	2,555
ชาวไทย	1,882	1,756	2,117	2,241	2,523
ชาวต่างประเทศ	20	24	28	29	32
สถานประกอบการที่พักแรม					

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนห้อง	1,834	1,732	1,680	1,770	1,810
อัตราการเข้าพัก (%)	40.04	45.20	49.59	51.69	58.25
จำนวนผู้เข้าพักแรม	536,230	546,190	603,557	636,375	683,496
ชาวไทย	532,311	541,099	597,617	630,501	677,279
ชาวต่างประเทศ	3,919	5,091	5,940	5,874	6,217

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ จังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดพัทลุง

จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นลำดับที่ 13 ของภาคใต้ การเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ และมีภาคเกษตรเป็นปัจจัยหลักที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด คือ ยางพารา พัทลุงเป็นจังหวัดที่มีระบบการคมนาคมที่สะดวก เนื่องจากเป็นจังหวัดที่อยู่กึ่งกลางของภาคใต้ จึงเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางบก มีรถไฟผ่านหลายอำเภอ การเดินทางโดยเครื่องบินมีความสะดวกและรวดเร็ว สามารถเลือกเดินทางจากสนามบินหาดใหญ่ ตรัง หรือนครศรีธรรมราช โดยมีระยะทางที่ไม่ต่างกันมาก นอกจากนี้จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ร้อยละ 10ของจังหวัดเป็นพื้นน้ำ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของทะเลสาบสงขลา ประกอบด้วยทะเลน้อยและทะเลหลวงหรือทะเลสาบสงขลาตอนใน

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

2.1.1. สร้างแรงจูงใจให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคมนักเรียน

2.1.2. การกระจายบริการทางการแพทย์ให้ทั่วถึงในทุกพื้นที่จังหวัดพัทลุง

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

2.2.1. การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า และการบริการรวมทั้งพัฒนาภูมิวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการและขยายช่องทางการตลาดจำหน่ายสินค้าทั้งในและต่างประเทศ

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

2.3.1. ขยายโครงการปลูกป่า เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

2.4.1. ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นที่และสาธารณูปโภค

2.4.2. ขยายเขตบริการน้ำประปาและโครงข่ายอินเทอร์เน็ต

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดพัทลุง

จุดแข็ง

- มีพื้นที่เหมาะสมในการทำการเกษตร และผลผลิตทางการเกษตรมีความหลากหลาย
- มีทำเลที่ตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้ และมีระบบการคมนาคมที่สะดวก
- ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ป่าเป็นแหล่งต้นน้ำและเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ

จุดอ่อน

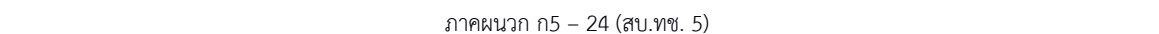
- การจัดการผลผลิตทางอุตสาหกรรมเกษตรขาดประสิทธิภาพ
- สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดยังไม่ได้มีการพัฒนาให้ได้มาตรฐานการท่องเที่ยวนานาชาติ

โอกาส

- มีนโยบายของภาครัฐที่ส่งเสริมด้านโลจิสติกส์เชื่อมโยงในกลุ่มจังหวัดและอาเซียน
- จังหวัดใกล้เคียง (สงขลา ตรัง นครศรีธรรมราช) เป็นแหล่งอุตสาหกรรมเกษตร สามารถรองรับผลผลิตของจังหวัดได้

อุปสรรค

- ขาดระบบการขนส่งสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพ
 - เกษตรกรในพื้นที่ไม่สามารถแข่งขันด้านการผลิตและการตลาดกับกลุ่มทุนจากนอกพื้นที่ได้
4. **จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564** : พัฒนาเป็นเมืองเศรษฐกิจทางการเกษตร, พัฒนาการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน, พัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เพื่อรองรับการพัฒนาจังหวัด, รักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน, สร้างให้เป็นเมืองสันติสุข
5. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดตรัง พ.ศ.2561-2564**
- 5.1. **วิสัยทัศน์** : เมืองคนคุณภาพ สิ่งแวดล้อมดี ชุมชนเข้มแข็ง เติบโตและมั่นคงจากฐานการเกษตร วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ยั่งยืน
- 5.2. **ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด**
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1** การเพิ่มขีดความสามารถภาคเกษตร อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน และท้องถิ่น
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2** การพัฒนาสู่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์แบบเพิ่มคุณค่าครบวงจรที่ยั่งยืน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3** การพัฒนาคนคุณภาพ สังคมคุณธรรม สู่เมืองแห่งปัญญาและสันติสุขที่ยั่งยืน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4** การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5** การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการบริหารจัดการบ้านเมือง รองรับการพัฒนาเมืองสู่อนาคต
6. **งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561 -2564:** 11,603,760,941 บาท

จังหวัดปัตตานี

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดปัตตานีมีแนวชายฝั่งติดกับทะเลอ่าวไทยรวมความยาวประมาณ 138.831 กิโลเมตร ตลอดชายฝั่งมีระบบนิเวศทางทะเลที่สำคัญ ได้แก่ ป่าชายเลน หาดทราย หาดหิน แหล่งหญ้าทะเล และแนวปะการัง ทรัพยากรทางทะเลเหล่านี้เป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์ทะเล และยังเป็นแหล่งทำประมงชายฝั่งของชาวประมงพื้นบ้าน แต่ปัจจุบันบริเวณอ่าวปัตตานีมีการสะสมของตะกอน ทำให้แหล่งน้ำตื้นเขิน ซึ่งส่งผลให้ปริมาณสัตว์น้ำลดน้อยลง เนื่องจากอ่าวปัตตานีเป็นแหล่งแพร่พันธุ์และอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน

2. หญ้าทะเล

แหล่งหญ้าทะเล กระจายอยู่ในหลายตำบล ได้แก่ ต.ท่ากำชำ ต.แหลมโพธิ์ ต.บางปู และ ต.ปะนาเระ จากการสำรวจข้อมูลของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พบว่าหญ้าทะเลในจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 2,351 ไร่

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่แหล่งปะการังแท่นในจังหวัดเท่ากับ 79.93 ไร่ โดยพบบริเวณอำเภอไม้แก่นเท่านั้น

4. ตำบลติดทะเล

ตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ 22 ตำบล ได้แก่ ต.ท่ากำชำ ต.บางเขา ต.บางตาวา ต.ตุง ต.รูสะมิแล ต.สะบารัง ต.บานา ต.ตันหยงลุโล๊ะ ต.บาราโหม ต.บางปู ต.แหลมโพธิ์ ต.ยามู ต.ปายามุมัง ต.หนองแรต ต.ตะโละกาโปร์ ต.ปะนาเระ ต.บ้านน้ำบ่อ ต.บางเก่า ต.ปะเสยะวอ ต.ตะลูนัน ต.ไม้แก่น ต.ดอนทราย

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

พื้นที่ป่าชายเลนอยู่ในหลายตำบล ได้แก่ ต.ท่ากำชำ ต.บางเขา ต.บางตาวา ต.ตันหยงลุโล๊ะ ต.บานา ต.บาราโหม ต.รูสะมิแล ต.ตะโละกาโปร์ ต.บางปู ต.ยามู ต.หนองแรต ต.แหลมโพธิ์ ต.ตะลูนัน ต.ปะเสยะวอ ต.ดอนทราย ต.ไทรทอง ต.ไม้แก่น

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2552

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.หนองจิก	อ.เมืองปัตตานี	อ.ยะหริ่ง	อ.ปะนาเระ	อ.สายบุรี	อ.ไม้แก่น
ป่าชายเลน (ไร่)	11,502.66	431.03	8,063.51	0	709.76	1,286.73
นาเกลือ (ไร่)	161.99	0	1,203.73	0	0	0
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	6,450.47	4,083.00	3,120.73	24.87	547.61	640.53
อื่นๆ (ไร่)	77.32	2,296.81	640.53	0	42.73	17.41

อ้างอิงจาก : หนังสือพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดปัตตานี ปีพ.ศ.2552 โดย สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางเศรษฐกิจจังหวัดปัตตานี

ตารางแสดง ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานี ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553r	2554p	2555p	2556e
ภาคเกษตร	13,452	16,299	14,781	13,530
สาขาเกษตรกรรม ฯ	10,234	11,884	9,590	7,718
สาขาประมง	3,218	4,416	5,191	5,812
ภาคนอกเกษตร	22,578	24,827	27,714	29,197
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	4	6	9	9
สาขาอุตสาหกรรม	1,883	2,144	2,726	2,711
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	570	539	513	564
สาขาก่อสร้าง	1,150	1,221	824	1,161
สาขาการขนส่ง การขายปลีก ฯ	4,579	4,926	6,162	6,640
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	149	167	171	165
สาขาการขนส่ง ฯ	913	1,008	1,022	1,074
สาขาตัวกลางทางการเงิน	1,265	1,471	1,777	1,446
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ฯ	2,495	2,605	2,920	2,911
สาขาการบริหารราชการ ฯ	4,567	5,341	5,828	6,448
สาขาการศึกษา	3,558	3,785	3,923	4,235
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	1,324	1,446	1,709	1,726
สาขาการให้บริการด้านชุมชน ฯ	93	98	101	98
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	27	68	29	8
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	36,030	41,126	42,495	42,727
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	59,189	67,253	69,084	69,461
จำนวนประชากร (1,000 คน)	609	612	615	615

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.ปัตตานี ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554p	2555p	2556e
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	3,098	3,908	4,937
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	229	446	403
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	938	638	176
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	0	0	0
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	41	47	41
การประมงอื่นๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	109	153	255
รวม	4,416	5,191	5,812

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนโรงงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป						
	ทำเค็ม ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.ปัตตานี	52	0	7	0	2	52	6

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป					
	ทำเค็ม ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.ปัตตานี	3	4	0	106	0	6

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดปัตตานี

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น (ตัน)	12,506	26,352	21,753	20,584
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม (ตัน)	48,664	50,432	37,742	36,733
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ผลิตปลาอย่างรมควัน (ตัน)	0.00	0.00	0.00	0.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตกุ้งแห้ง (ตัน)	78	0.00	0.00	0.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตหมึกแห้ง (ตัน)	1,648	1,249	275	275

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมง ปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	179,687	214,285	235,606	237,925	251,081
ชาวไทย	178,593	213,184	233,755	236,039	248,978
ชาวต่างประเทศ	1,094	1,101	1,851	1,886	2,103
จำนวนนักท่องเที่ยว	162,028	191,539	212,181	214,062	225,742
ชาวไทย	161,076	190,624	210,542	212,386	223,868
ชาวต่างประเทศ	952	915	1,639	1,676	1,874
จำนวนนักท่องเที่ยว	17,659	22,746	23,425	23,863	25,339
ชาวไทย	17,517	22,560	23,213	23,653	25,110
ชาวต่างประเทศ	142	186	212	210	229
ระยะเวลาพำนักละเลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	2.58	2.56	2.35	2.30	2.27
ชาวไทย	2.58	2.56	2.35	2.30	2.27
ชาวต่างประเทศ	2.78	2.85	2.51	2.37	2.29
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,241	1,447	1,490	1,523	1,602
ชาวไทย	1,238	1,446	1,488	1,521	1,600
ชาวต่างประเทศ	1,738	1,667	1,683	1,724	1,772
นักท่องเที่ยว	1,259	1,474	1,517	1,548	1,606
ชาวไทย	1,256	1,472	1,516	1,550	1,631
ชาวต่างประเทศ	1,783	1,721	1,719	1,762	1,812
นักท่องเที่ยว	815	881	905	923	976
ชาวไทย	814	881	904	922	976
ชาวต่างประเทศ	911	914	991	1,000	1,004
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	540	743	778	786	862
ชาวไทย	535	738	771	779	853
ชาวต่างประเทศ	5	5	7	7	8
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	625	854	859	857	857
อัตราการเข้าพัก (%)	43.42	38.61	45.03	45.23	49.37
จำนวนผู้เข้าพักแรม	154,284	180,017	205,103	209,099	220,291
ชาวไทย	153,332	179,165	203,464	207,423	218,417
ชาวต่างประเทศ	952	852	1,639	1,676	1,874

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ จังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีมีความได้เปรียบด้านสภาพภูมิประเทศ เนื่องจากอยู่บริเวณเขตรอยต่อกับจังหวัดชายแดนและจังหวัดสงขลา ที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาคใต้ ปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำเกษตร และยังเป็นจังหวัดที่มีแนวชายฝั่งทะเลความยาว 116.4 กิโลเมตร แหล่งทำประมงระหว่างประเทศ และมีท่าเทียบเรือขนาดใหญ่ จึงเป็นแหล่งประมงทะเลและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญของภาคใต้

เศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดปัตตานีมีการคาดการณ์ว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้น เป็นผลจากการขยายตัวของเศรษฐกิจของภาคเกษตรซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนหลักของจังหวัด โดยเฉพาะการขยายตัวของผลผลิตการประมง มีมูลค่าสูงสุดในภาคใต้ ประกอบกับที่รัฐบาลมีนโยบายการส่งเสริมการปลูกยางพาราในพื้นที่ว่างเปล่า ทำให้มีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ ส่งผลให้ผู้ประกอบการตัดสินใจลงทุนเพิ่มขึ้น และผลการขยายตัวของอุตสาหกรรมการผลิตอาหารทะเลแปรรูป ที่เกิดจากความต้องการของตลาดต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ภาคบริการขยายตัวตาม เกิดการจ้างงานในพื้นที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้เป็นผลจากการมาตรการการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด ที่มีจุดขายเรื่องวัฒนธรรมและความศรัทธา เป็นปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีขยายตัว อย่างไรก็ตามจังหวัดปัตตานียังต้องมีการพัฒนาการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรสินค้าประมง ให้มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาดพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาลให้ได้มาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั่วโลก

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดปัตตานีพบปัญหาดินเค็มในพื้นที่อำเภอชายฝั่งทะเลทั้ง 6 อำเภอ เกิดปัญหาการกัดเซาะตลิ่ง โดยสาเหตุหลักเกิดจากการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่นลมในทะเล การบุกรุกเข้าอยู่อาศัย การตัดไม้เพื่อใช้ประโยชน์ และการปล่อยน้ำเสียจากชุมชนลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นสาเหตุทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

2.1.1. เร่งปรับปรุงด้านบริการทางสังคม ด้านสาธารณสุข

2.1.2. ขยายโอกาสการเข้าถึงระบบประกันสังคม

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

2.2.1. ให้ความสำคัญทั้งภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด

2.2.2. เพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ ควบคู่กับการลดรายจ่าย และส่งเสริมการออมของครัวเรือน

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

2.3.1. ให้ความสำคัญในการลดปริมาณการใช้พลังงาน และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน

2.3.2. รมรงค์เพื่อลดปริมาณขยะ

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

2.4.1. เร่งสร้างความครอบคลุมการให้บริการสาธาณูปโภคและบริการขั้นพื้นฐาน

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดปัตตานี

จุดแข็ง

- มีทรัพยากรสัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เป็นจุดท่องเที่ยวทางน้ำ
- มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับการประมงพาณิชย์
- พื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำเกษตร

จุดอ่อน

- ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อไร่ต่ำ
- ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน
- ระบบตลาด การค้า การลงทุนของจังหวัดยังไม่มีประสิทธิภาพ

โอกาส

- สานสัมพันธ์สังคมมุสลิมในอาเซียน และโลกอาหรับ เพื่อให้เกิดการร่วมมือทางการค้า
- นโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาประเทศให้ความสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน
- มีเงื่อนไขพิเศษสำหรับผู้ประกอบการที่ลงทุนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

อุปสรรค

- การแข่งขันของอุตสาหกรรมประมงมีสูง
- สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่นต่อการเข้ามาลงทุนในพื้นที่
- ความไม่ต่อเนื่องในการส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลจากการเปลี่ยนรัฐบาลบ่อย

4. **จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564** : พัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้าอาหารสด แช่แข็ง และแปรรูป, พัฒนาเป็นเมืองแห่งโรงงานแปรรูปอาหารสุขภาพและอาหารฮาลาล, พัฒนาให้เป็นเมืองการค้าส่ง ค้าปลีก, พัฒนาให้เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม, พัฒนาหมู่บ้านให้มีศักยภาพในการจัดการพื้นที่ที่มีความสงบเรียบร้อย

5. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ.2561-2564**

5.1. **วิสัยทัศน์** : เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพของประเทศ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข

5.2. **ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด**

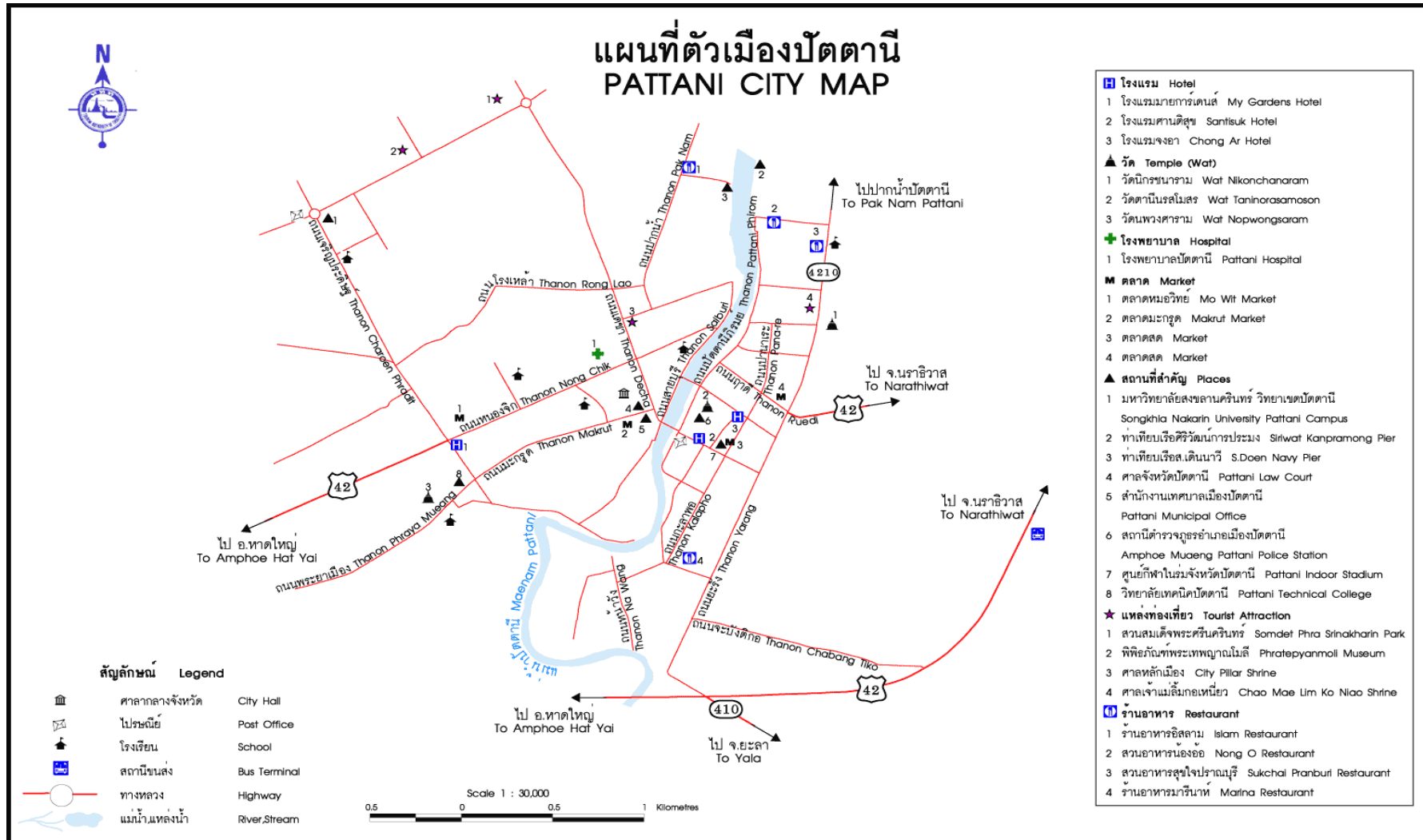
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้าการบริการ และการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสังคม ชุมชนน่าอยู่ และทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการเชื่อมโยงเมืองสู่นานาชาติ

6. **งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561 -2564:** 10,341,720,000 บาท

จังหวัดนราธิวาส

1. ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนราธิวาส ตั้งอยู่บนฝั่งทะเลด้านตะวันออกของแหลมมลายูห่างจากกรุงเทพมหานครทางรถยนต์ประมาณ 1,149 กิโลเมตร ทางรถไฟประมาณ 1,116 กิโลเมตร และเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดกับรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซียทั้งทางบกและทางน้ำ มีเขตแดนติดต่อกันยาวประมาณ 178.60 กิโลเมตร มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศมาเลเซียรวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านตากใบ ด้านสุไหงโกลก และด้านบูเก๊ะตา

2. ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าและภูเขา 2 ใน 3 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด มีเทือกเขาสนกาลาศรีเป็นแนวกันพรหมแดนไทยกับมาเลเซีย พื้นที่ราบส่วนใหญ่ของจังหวัดอยู่บริเวณติดกับอ่าวไทยและที่ราบลุ่มแม่น้ำ 4 สาย ได้แก่ แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา แม่น้ำตากใบ และแม่น้ำโก-ลก

3. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดนราธิวาสมีแนวชายฝั่งติดกับทะเลอ่าวไทยยาวประมาณ 57.76 กิโลเมตร

4. ทรัพยากรทะเล

แหล่งทรัพยากรทะเลกระจายอยู่ในหลายตำบล ได้แก่ ต.กะลุวอเหนือ ต.ศาลาใหม่ และต.เจ๊ะเห ทรัพยากรในจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 151.85 ไร่

5. ตำบลติดทะเล

ตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลมีอยู่ 19 ตำบล ได้แก่ ต.โคกเคียน, ต.บางนาค, ต.กะลุวอเหนือ, ต.ไพรวัน, ต.ศาลาใหม่ และตำบลเจ๊ะเห

6. ตำบลที่มีป่าชายเลน

จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2543 พบป่าชายเลนเหลืออยู่ 74.91 ไร่ ในอำเภอดากใบ (โครงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน พ.ศ. 2557)

7. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน

ที่ดินป่าชายเลนในจังหวัดนราธิวาสอยู่นอกเหนือจากขอบเขตการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน (โครงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน พ.ศ. 2557)

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาส

ตารางแสดง ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนราธิวาส ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553	2554	2555	2556
ภาคเกษตร	24,214	31,941	22,135.3	19,783.8
สาขาเกษตรกรรม ฯ	23,745	31,458	21,618	19,421
สาขาประมง	469	483	517	363
ภาคนอกเกษตร	19,590	21,744	26,520	27,782
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	60	56	71	117
สาขาอุตสาหกรรม	949	1,011	1,378	1,083
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	354	374	408	436
สาขาก่อสร้าง	705	910	997	890
สาขาการขนส่ง การขายปลีก ฯ	5,030	5,177	6,127	5,684
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	261	418	605	478
สาขาการขนส่ง ฯ	1,220	1,054	1,050	1,344
สาขาตัวกลางทางการเงิน	1,026	1,195	1,470	1,565
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ฯ	1,632	2,129	3,055	3,143
สาขาการบริหารราชการ ฯ	3,876	4,026	5,168	6,674
สาขาการศึกษา	3,021	3,668	4,262	4,382
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	1,312	1,567	1,760	1,811
สาขาการให้บริการด้านชุมชน ฯ	104	114	124	142
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	40	45	44	32
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	43,804	53,685	48,655.4	47,565.9
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	65,379	79,769	71,976	60,913
จำนวนประชากร (1,000 คน)	670	673	676	781

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1.ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.นราธิวาส ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554	2555	2556
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	376	420	284
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	25	28	26
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	39	18	11
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	0	0	0
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	5	3	3
การประมงอื่นๆ ซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	38	48	39
รวม	483	517	363

อ้างอิงจาก : สถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนโรงงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป						
	ทำเค็ม ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.นราธิวาส	40	0	0	0	0	13	0

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป					
	ทำเค็ม ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.นราธิวาส	0	0	0	35	0	0

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดนราธิวาส

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น (ตัน)	0.00	0.00	0.00	0.00
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม (ตัน)	1,000.00	1,340.00	272.00	146.00
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ผลิตน้ำบูดู (ตัน)	2,597.00	1,076.00	1,000.00	146.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตกุ้งแห้ง (ตัน)	0.00	0.00	0.00	0.00

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมง ปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	479,524	489,944	570,973	589,690	635,910
ชาวไทย	177,004	180,661	215,718	218,209	238,792
ชาวต่างประเทศ	302,520	309,283	355,255	371,481	397,118
จำนวนนักท่องเที่ยว	450,577	454,350	529,075	546,872	588,233
ชาวไทย	161,655	166,830	198,699	200,647	218,366
ชาวต่างประเทศ	288,922	287,520	330,376	346,225	369,867
จำนวนนักท่องเที่ยว	28,947	35,594	41,898	42,818	47,677
ชาวไทย	15,349	13,831	17,019	17,562	20,426
ชาวต่างประเทศ	13,598	21,763	24,879	25,256	27,251
ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	2.46	2.61	2.19	2.19	2.11
ชาวไทย	2.24	2.38	2.09	2.10	2.07
ชาวต่างประเทศ	2.59	2.75	2.26	2.24	2.13
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,649	1,749	1,834	1,881	1,964

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ชาวไทย	1,366	1,517	1,600	1,648	1,719
ชาวต่างประเทศ	1,789	1,867	1,965	2,001	2,076
นักท่องเที่ยว	1,669	1,775	1,867	1,905	1,968
ชาวไทย	1,390	1,542	1,632	1,681	1,754
ชาวต่างประเทศ	1,804	1,893	1,997	2,034	2,111
นักทัศนาจร	885	888	927	947	1,006
ชาวไทย	808	794	836	867	935
ชาวต่างประเทศ	972	947	990	1,003	1,058
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,877	2,139	2,208	2,332	2,529
ชาวไทย	516	624	692	723	812
ชาวต่างประเทศ	1,361	1,515	1,516	1,609	1,717
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	2,784	2,358	2,359	2,349	2,360
อัตราการเข้าพัก (%)	32.55	41.40	44.47	47.57	53.05
จำนวนผู้เข้าพักแรม	428,972	436,639	513,242	537,517	580,123
ชาวไทย	147,725	161,319	189,932	194,829	212,522
ชาวต่างประเทศ	281,247	275,320	323,310	342,688	367,601

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ จังหวัดนราธิวาส พ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดนราธิวาส

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนราธิวาสมีมูลค่าเป็นลำดับที่ 11 ของภาคใต้ ลำดับที่ 4 ของกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนราธิวาส ลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็นผลจากราคายางพาราและปาล์มน้ำมันที่ลดลง จึงเกิดการชะลอตัวของการผลิตในภาคเกษตร เนื่องจากโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดถูกขับเคลื่อนโดยภาคเกษตรเป็นหลัก จึงกระทบต่อเศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัด ในขณะที่ภาคนอกเกษตรมีแนวโน้มเติบโตเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภาคบริการ นอกจากนี้การค้าชายแดนของจังหวัดนราธิวาสเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด ในปี พ.ศ. 2557 การค้าชายแดนมีมูลค่าสูงถึง 3,208.71 ล้านบาท ภาครัฐจึงมีเป้าหมายที่จะพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาสในอนาคต เนื่องจากปัจจุบันโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมบริเวณด้านชายแดนยังไม่มีความสะดวกทั้ง 3 ด้านชายแดน ทำให้เกิดปัญหาการจราจรแออัดโดยเฉพาะในช่วงเทศกาลสำคัญ ปัญหาแพขนานยนต์ข้ามฝากที่มีสภาพเก่ามาก ต้องซ่อมบ่อยครั้ง ทำให้สินค้าได้รับความเสียหาย และปัญหาความไม่สะดวกของการเชื่อมชายแดนไทย-มาเลเซียบริเวณด่านศุลกากรบูเกะตา ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการค้าชายแดนเป็นอย่างมาก ดังนั้นภาครัฐควรให้ความสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านศุลกากรและการคมนาคมขนส่งบริเวณชายแดน แล้วในอนาคตมูลค่าการค้าชายแดนของจังหวัดนราธิวาสจะเพิ่มสูงขึ้น

ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดพบว่าร้อยละ 63 เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะมาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยมีเพียงร้อยละ 37 จังหวัดนราธิวาสมีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวใหม่ๆ สมำเสมอ

เช่น จัดกิจกรรมมวยไทยไฟต์ การแข่งขันฟุตบอลกับประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบกับมีสายการบินเปิดให้บริการเพิ่มอีก 1 สายการบิน เพิ่มความสะดวกในการเดินทางแก่นักท่องเที่ยวมากขึ้น จังหวัดนราธิวาสมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เป็นพื้นที่ที่มีป่าพืชมงคลใหญ่และสมบูรณ์ที่สุดในประเทศ โดยสังเกตจากการมีนกเงือกอาศัยอยู่ในป่าถึง 10 ชนิดจาก 13 ชนิดที่พบในประเทศไทย

2. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดนราธิวาส

จุดแข็ง

- มีด่านชายแดน 3 ด่าน ทำให้เอื้อต่อการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
- มีเส้นทางการคมนาคมครอบคลุมทั้งทางบก สามารถเชื่อมโยงกับประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ทางน้ำ มีท่าเรือพาณิชย์ขนส่งสินค้าทั้งในและต่างประเทศ ทางอากาศ มีท่าอากาศยานนราธิวาสที่ให้บริการ 3 เที่ยวบิน
- มีทุนทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

จุดอ่อน

- ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ส่งผลกระทบต่อการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ให้มีการพัฒนาที่ล่าช้า
- โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางน้ำ และระบบโลจิสติกส์ที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่ได้มาตรฐานและขาดความพร้อมที่จะเอื้อต่อการเชื่อมโยงการค้าทั้งในและต่างประเทศ ทำให้ต้นทุนในการขนส่งสินค้าและบริการสูง

โอกาส

- นโยบายของรัฐบาลในการตั้งเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาส
- ความสัมพันธ์อันดีระหว่างจังหวัดนราธิวาสกับรัฐกลันตัน และรัฐอื่นๆของประเทศมาเลเซีย ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจของสองประเทศมีความเข้มแข็งมากขึ้น

อุปสรรค

- ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรสูงขึ้น ในขณะที่ไม่สามารถควบคุมราคาของผลผลิตและผลิตภัณฑ์ได้
- กฎหมายส่วนใหญ่เอื้อต่อการค้า การลงทุน และการส่งออก มากกว่าการส่งเสริมให้เกิดการค้าที่เป็นธรรม

3. จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564 : การค้าชายแดน, การกีฬาเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงนิเวศ

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดต้ง พ.ศ.2561-2564

4.1. วิสัยทัศน์ : เศรษฐกิจมั่นคง การค้าเฟื่องฟู นราธิวาส มุ่งสู่สันติสุขอย่างยั่งยืน

4.2. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

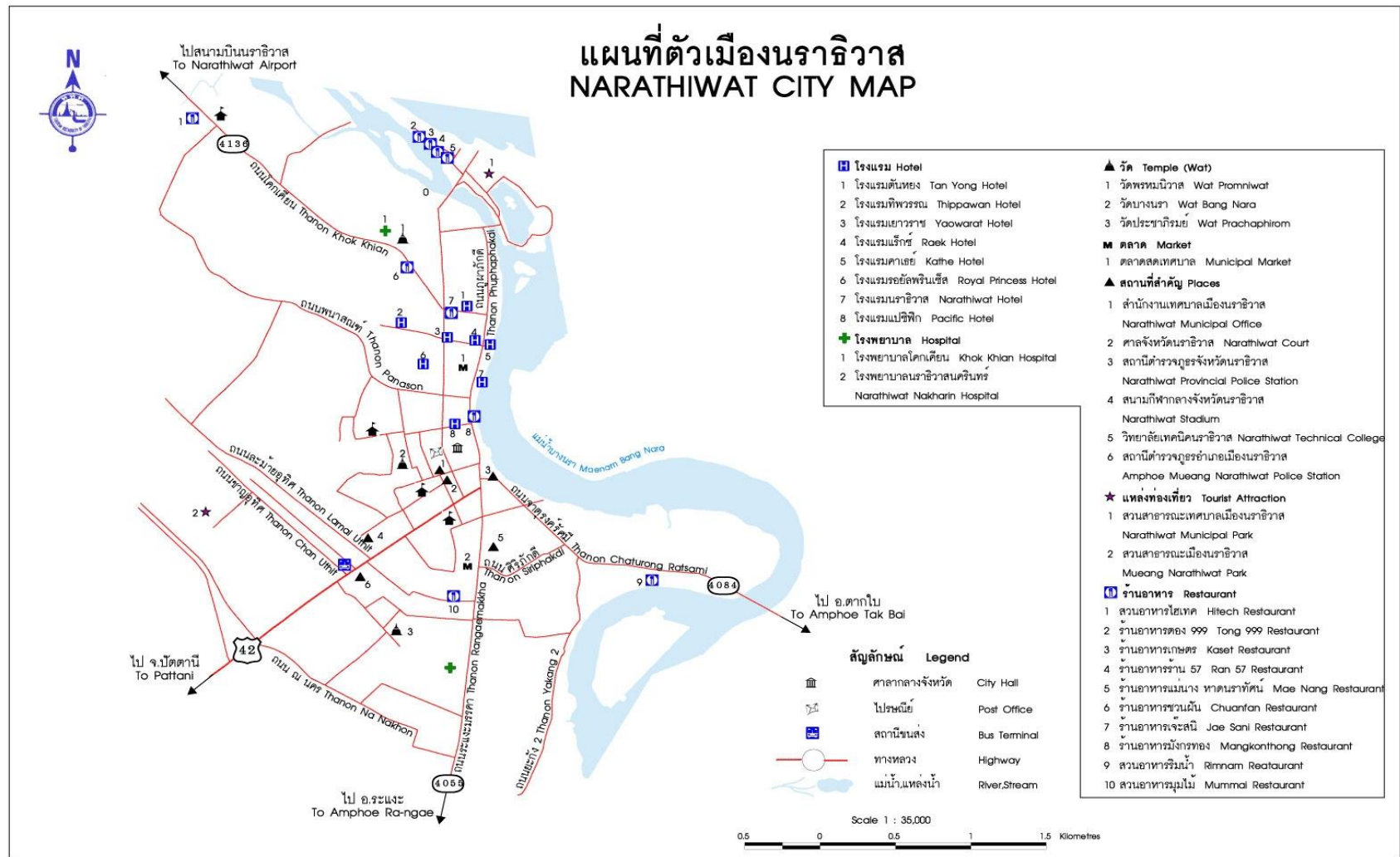
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างศักยภาพการค้าระหว่างประเทศที่เข้มแข็ง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชนบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างสันติสุขและความมั่นคงภายในพื้นที่

5. งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561 -2564: 24,400,744,728 บาท

ภาคผนวก ก-6
การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ.ทช. 6
(ภูเก็ต พังงา ระนอง)

จังหวัดภูเก็ต

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะเป็นหมู่เกาะ มีพื้นที่ 543.034 ตารางกิโลเมตร มีเกาะบริวาร 32 เกาะ เฉพาะเกาะมีพื้นที่ 27 ตารางกิโลเมตร มีแนวชายฝั่งติดกับทะเลอันดามันยาวประมาณ 185 กิโลเมตร

2. ทรัพยากร

จังหวัดภูเก็ตมีแหล่งทรัพยากรกระจายอยู่หลายแห่ง ได้แก่ หาดในยาง บ้านท่าฉัตรชัย อ่าวป่าคลอก อ่าวภูเก็ต เกาะตะเกียบใหญ่ อ่าวตั่งเซ็น อ่าวฉลอง เกาะโหล่น และจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่าทรัพยากรในจังหวัดภูเก็ตมีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 5823.3 ไร่

3. แหล่งปะการัง

พื้นที่แหล่งปะการังเท่ากับ 12970.09ไร่ แบ่งเป็นปะการังแท่ง 12,661.09 ไร่ และปะการังเทียม 309ไร่

4. ตำบลติดทะเล

จังหวัดภูเก็ตแบ่งเขตการปกครองเป็น 3 อำเภอ ได้แก่ อ.เมืองภูเก็ต อ.กลาง และอำเภอเกาะภูเก็ต มีทั้งหมด 17 ตำบล ซึ่งมีพื้นที่ติดชายทะเลทุกตำบล

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

จังหวัดภูเก็ตมีพื้นที่ป่าชายเลนเฉพาะอำเภอกลาง ได้แก่ เกาะนาคาใหญ่ ต.เทพกระษัตรี ต.ป่าคลอก ต.ไม้ขาว ต.ศรีสุนทร และอำเภอเมืองภูเก็ต ได้แก่ เกาะมะพร้าว ต.เกาะแก้ว ต.ฉลอง ต.ตลาดเหนือ ต.ตลาดใหญ่ ต.รัษฎา

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2552 (ไร่)

อำเภอ	เมืองภูเก็ต	กลาง	รวม
ป่าชายเลน	4,457.99	7,869.43	12,327.42
นาุ้ง	311.92	1,170.52	1,482.44
พื้นที่เกษตร	4,029.57	5,378.11	9,407.68
อื่นๆ	1,053.94	564.18	1,618.12
รวม	9,853.42	14,982.24	24,835.65

อ้างอิงจากหนังสือพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดภูเก็ต ปีพ.ศ.2555 โดย สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต

ตารางแสดง ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

	2553	2554	2555	2556
ภาคเกษตร	5,153	5,149	5,015	4,641
สาขาเกษตรกรรม ฯ	1,961	2,004	1,792	1,682
สาขาประมง	3,192	3,145	3,223	2,960
ภาคนอกเกษตร	116,164	130,708	136,688	159,458
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0	0	0
สาขาอุตสาหกรรม	2,970	2,288	2,057	2,274
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	2,444	2,927	3,140	3,001
สาขาก่อสร้าง	5,077	5,670	5,021	5,286
สาขาการขนส่ง การขายปลีก ฯ	7,694	7,723	8,505	8,998
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	43,922	55,132	53,954	68,773
สาขาการขนส่ง ฯ	29,462	30,790	35,793	41,106
สาขาตัวกลางทางการเงิน	6,286	7,721	8,476	8,879
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ฯ	5,376	5,197	6,453	6,630
สาขาการบริหารราชการฯ	5,905	6,062	5,766	6,121
สาขาการศึกษา	1,449	1,305	1,468	1,754
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	2,563	2,837	2,980	3,202
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	2,814	2,866	2,891	3,255
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	202	190	185	180
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	121,317	135,857	141,703	164,099
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	229,285	255,798	265,954	306,779
จำนวนประชากร (1,000 คน)	529	531	533	535

อ้างอิงจากสถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จังหวัดภูเก็ต ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)

	2554r	2555p	2555e
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	414	1,168	780
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	52	14	20
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	197	306	272
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	0	0	0
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	405	620	538
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	0	0	0
รวม	1,068	2,107	1,610

อ้างอิงจากสถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนโรงงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป						
	ทำเค็ม ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.ภูเก็ต	0	0	0	0	1	0	2

อ้างอิงจากหนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป					
	ทำเค็ม ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.ภูเก็ต	0	0	0	0	0	6

อ้างอิงจากหนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดภูเก็ต

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น (ตัน)	0	0	1,593	1,530
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม (ตัน)	0	0	0	0
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ผลิตปลารมควัน (ตัน)	9	89	3	3
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตกุ้งแห้ง (ตัน)	0	0	0	0
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตหมึกแห้ง (ตัน)	0	0	0	0

อ้างอิงจากหนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2554-2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	9,467,248	10,789,647	11,960,044	11,958,603	13,203,284
ชาวไทย	2,844,472	3,233,542	3,564,123	3,499,187	3,714,328
ชาวต่างประเทศ	6,622,776	7,556,105	8,395,921	8,459,416	9,488,956
จำนวนนักท่องเที่ยว	8,891,039	10,211,885	11,339,885	11,312,037	12,520,769
ชาวไทย	2,600,462	2,994,910	3,304,904	3,226,421	3,425,414
ชาวต่างประเทศ	6,290,577	7,216,975	8,034,981	8,085,616	9,095,355
จำนวนนักท่องเที่ยว	576,209	577,762	620,159	646,566	682,515
ชาวไทย	244,010	238,632	259,219	272,766	288,914
ชาวต่างประเทศ	332,199	339,130	360,940	373,800	393,601
ระยะเวลาพำนักละเลี้ยวของนักท่องเที่ยว (วัน)	4.33	4.46	4.02	3.89	4.02
ชาวไทย	2.98	3.00	2.87	2.74	2.70
ชาวต่างประเทศ	4.90	5.06	4.49	4.35	4.51
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	4,828	4,964	5,639	5,806	6,143
ชาวไทย	3,118	3,279	3,819	3,992	4,244
ชาวต่างประเทศ	5,266	5,386	6,126	6,238	6,442
นักท่องเที่ยว	4,862	4,996	5,683	5,810	6,040
ชาวไทย	3,147	3,310	3,865	4,047	4,304
ชาวต่างประเทศ	5,293	5,412	6,161	6,274	6,477
นักท่องเที่ยว	2,514	2,423	2,462	2,520	2,635
ชาวไทย	2,225	2,109	2,153	2,200	2,324
ชาวต่างประเทศ	2,727	2,643	2,684	2,753	2,862
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	188,822	228,985	260,442	259,291	313,006
ชาวไทย	24,895	30,292	37,217	36,375	40,474
ชาวต่างประเทศ	163,927	198,693	223,225	222,915	272,532
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	57,679	53,814	46,007	48,241	82,962
อัตราการเข้าพัก (%)	56.47	61.41	71.58	70.39	73.38
จำนวนผู้เข้าพักแรม	8,271,722	9,569,786	10,804,700	10,793,303	11,928,579
ชาวไทย	2,375,725	2,780,374	3,087,913	2,975,032	3,156,924
ชาวต่างประเทศ	5,895,997	6,789,412	7,716,787	7,818,271	8,771,655

อ้างอิงจากสถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2552-2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2561-2564

วิสัยทัศน์ของจังหวัดคือ “ภูเก็ตเมืองท่องเที่ยวนานาชาติ บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน” มีเป้าประสงค์รวม คือ

1) สร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวที่หลากหลายจากทั่วโลก มีการพัฒนาคุณภาพของการบริการด้านการท่องเที่ยว มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มมาตรฐานของเมืองด้านต่าง ๆ และมีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง

2) สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีระดับการเตือนภัยที่ดีมีประสิทธิภาพ

3) ส่งเสริมการอนุรักษ์ ป่าไม้ พืชพันธุ์หายากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้มีการบริหารจัดการเพื่อเป็นฐานในการสร้างรายได้ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 3 ประการ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : “แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีมาตรฐานระดับโลก”

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : “สร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวและประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : “พัฒนาองค์กรให้สามารถรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล”

ประเด็นยุทธศาสตร์ได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยว การพัฒนาคุณภาพชีวิตในการสร้างงานสร้างอาชีพของประชาชนในพื้นที่ ให้อยู่ดีกินดีการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงจังสู่ความยั่งยืน รวมทั้งมาตรการการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชนและนักท่องเที่ยว การบูรณาการดำเนินงานร่วมกับทุกภาคส่วน และกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง

การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม(SWOT) ของจังหวัดภูเก็ต

จุดแข็ง (Strength)

- มีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวเป็นที่ดึงดูดใจและเป็นเป้าหมายของนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก
- มีโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลก มีท่าเรือน้ำลึก สนามบินนานาชาติ มาริน่า และเชื่อมโยงทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ที่เชื่อมกับภูมิภาคอันดามันและต่างประเทศไทย
- จังหวัดมีการวางระบบเฝ้าระวังความปลอดภัย มีหน่วยงานดูแลด้านความมั่นคงและการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย ทั้งฝ่ายทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครองตั้งอยู่ในพื้นที่

จุดอ่อน (Weakness)

- ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ถูกทำลายมากขึ้นจากการท่องเที่ยว มีความเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเลที่ยังไม่สอดคล้องกับการรักษาสมดุลในการพัฒนา
- ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีขยะสะสมรอการบริหารจัดการเป็นจำนวนมาก ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะอย่างเป็นระบบ ขาดพื้นที่ดำเนินการก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะ
- ชุมชนมีลักษณะชุมชนเมืองทำให้ขาดความเป็นเอกภาพและการมีส่วนร่วม ประชาชนขาดจิตอาสา ขาดการบูรณาการในการพัฒนาชุมชน

โอกาส (Opportunity)

- นโยบาย Digital Economy โดยจังหวัดภูเก็ตถูกกำหนดให้เป็น 1 ใน 6 จังหวัดนำร่อง โครงการ Flag Ship Pay Smart City แห่งแรกของประเทศไทยและนโยบาย/มาตรการ ส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ในเขตเศรษฐกิจ

พิเศษ Super Cluster รวมทั้งการเป็น Creative City เมืองแรกของประเทศจึงมีโอกาสดึงดูด Digital Worker เข้ามาทำงาน (แรงงานระดับมั่นคง) เป็นโอกาสในการพัฒนาให้เป็นจังหวัดที่พัฒนาแล้วทางกายภาพ

- นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการท่องเที่ยว กระแสการเติบโตของการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม เช่น การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวทางกีฬา ทางน้ำ การท่องเที่ยวด้วยเรือสำราญและ เรือยอร์ช การท่องเที่ยวผจญภัย การท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งเป็นโอกาสแก่จังหวัดในการสร้างสรรค์กิจกรรมและนวัตกรรมการท่องเที่ยว
- นโยบายการพัฒนาภาค การเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันกับจังหวัดและอำเภอไทย เพื่อเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเดิมกับแหล่งท่องเที่ยวใหม่ สร้างโอกาสการท่องเที่ยว การกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยว และเป็นการเปิดกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ของเกาะภูเก็ตและพื้นที่ใกล้เคียง
- รัฐบาลส่งเสริมให้ภูเก็ตเป็นเมือง MICE CITY ของประเทศร่วมกับอีก 5 เมือง ขณะที่กระแสการท่องเที่ยวโดยเฉพาะภูเก็ตและภูมิภาคอันดามันยังคงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศและชาวไทย

ภาวะคุกคาม (Threat)

- จังหวัดภูเก็ตตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงที่มีโอกาสในการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติเช่นแผ่นดินไหวสึนามิ เป็นต้น
- ภัยคุกคามจากปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การหลบลหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย โรคติดต่อสายพันธุ์ใหม่ที่มาถึงนักท่องเที่ยวต่างชาติและแรงงานต่างด้าว ส่งผลกระทบต่อประชาชนและนักท่องเที่ยว
- การบังคับใช้กฎหมายในภาพรวมโดยเฉพาะกฎหมายที่บังคับใช้จากหน่วยงานส่วนกลางยังขาดประสิทธิภาพ ขาดการบูรณาการและขาดเอกภาพทำให้มีผลต่อภาพรวมที่ไม่สามารถดำเนินการให้เบ็ดเสร็จได้ภายในพื้นที่ เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในทุกด้าน เป็นต้น

จังหวัดพังงา

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดพังงามีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 239.25 กิโลเมตร ประกอบด้วยเกาะประมาณ 155 เกาะ

2. ทรัพยากรทะเล

จังหวัดพังงามีแหล่งทรัพยากรทะเลกระจายอยู่หลายแห่ง ได้แก่ เกาะสุรินทร์ เกาะไขใหญ่ พังนางดำ เกาะพระทอง เกาะผ้า ตำบลมู อำเภอตะกั่วทอง ท่าฉัตร แลคมสอม แลคมเรียง เกาะยาวใหญ่ เกาะยาวน้อย อำเภอพังงา และจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่าทรัพยากรทะเลในจังหวัดพังงามีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 24,716.5 ไร่

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดพังงามีพื้นที่แหล่งปะการังในจังหวัดเท่ากับ 27,040.74 ไร่ แบ่งเป็นปะการังแท่ง 26,498.74 ไร่ และปะการังเทียม 542 ไร่

4. ตำบลติดทะเล

จังหวัดพังงาแบ่งการปกครองเป็นทั้งหมด 8 อำเภอ ได้แก่ 48 ตำบล โดยมีอำเภอเกาะปังเพียอำเภอเดียวในจังหวัดที่ไม่ติดทะเล ซึ่งพื้นที่ที่ติดทะเลทั้งสิ้น 27 ตำบล ได้แก่ อำเภอกระบุรี ต.กระ ต.บางวัน ต.เกาะพระทอง ต.แม่่นางขาว , อำเภอตะกั่วป่า ต.เกาะคอเขา ต.ตะกั่วป่า ต.บางนายสี ต.บางม่วง, อำเภอท้ายเหมือง ต.ท้ายเหมือง ต.ทุ่งมะพร้าว ต.ลำแก่น, อำเภอตะกั่วทุ่ง ต.กระโสม ต.กะไหล ต.คลองเคียน ต.โคกกลอย ต.ท่าอยู่ ต.หล่อลุง, อำเภอเมือง ต.เกาะปันหยี ต.ตากแดด ต.ถ้ำน้ำผุด ต.ท้ายช้าง ต.บางเตย, อำเภอทับปุด ต.บ่อแสน ต.มะรุ่ย,อำเภอเกาะยาว ต.เกาะยาวน้อย ต.เกาะยาวใหญ่ ต.พรุใน

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

จังหวัดพังงามีพื้นที่ป่าชายเลนทุกอำเภอที่ติดทะเล แบ่งเป็นตำบลดังนี้ อำเภอกระบุรี ต.กระ ต.บางวัน ต.เกาะพระทอง ต.แม่่นางขาว, อำเภอตะกั่วป่า ต.เกาะคอเขา ต.บางนายสี ต.บางม่วง, อำเภอท้ายเหมือง ต.ท้ายเหมือง ต.ทุ่งมะพร้าว ต.ลำแก่น, อำเภอตะกั่วทุ่ง ต.กระโสม ต.กะไหล ต.คลองเคียน ต.โคกกลอย ต.ท่าอยู่ ต.หล่อลุง, อำเภอเมืองพังงา ต.เกาะปันหยี ต.ตากแดด ต.ถ้ำน้ำผุด ต.ท้ายช้าง ต.บางเตย, อำเภอทับปุด ต.บ่อแสน ต.มะรุ่ย, อำเภอเกาะยาว ต.เกาะยาวน้อย ต.เกาะยาวน้อย ต.พรุใน

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลนในปีพ.ศ.2552 (ไร่)

อำเภอ	ป่าชายเลน	นาุ้ง	พื้นที่เกษตร	อื่นๆ	รวม
กระบุรี	89,109.56	589.17	7,433.74	683.03	97,815.50
ตะกั่วป่า	51,492.22	675.56	6,254.68	2.84	58,425.30
ท้ายเหมือง	14,973.70	200.93	5,137.10	2,668.40	22,980.14
ตะกั่วทุ่ง	47,507.40	578.6	6,896.58	615.28	55,597.86
เมืองพังงา	51,057.18	1,435.92	8,848.11	2,376.57	63,717.79
ทับปุด	15,352.31	791.98	4,502.15	673.34	21,319.78
เกาะยาว	5,824.31	179.09	1,210.18	4,172.57	11,386.15
รวม	275,316.68	4,451.26	40,282.54	11,192.04	331,242.51

อ้างอิงจากหนังสือพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดพังงา ปีพ.ศ.2555 โดย สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดพังงา

ตารางแสดง ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพังงา ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

	2553	2554	2555	2556
ภาคเกษตร	16,933	15,592	13,434	12,515
สาขาเกษตรกรรม ๑	13,406	12,624	10,138	9,486
สาขาประมง	3,526	2,968	3,297	3,030
ภาคนอกเกษตร	26,535	28,378	31,202	34,822
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	375	434	427	531
สาขาอุตสาหกรรม	1,947	1,952	2,058	1,841
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	543	608	660	646
สาขาก่อสร้าง	920	944	722	893
สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ	3,945	3,653	3,665	3,967
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	5,133	7,921	10,066	13,078
สาขาการขนส่ง ๑	5,420	4,511	5,467	5,381
สาขาตัวกลางทางการเงิน	1,297	1,681	1,821	1,961
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๑	1,372	1,298	1,078	1,121
สาขาการบริหารราชการฯ	2,578	2,311	1,950	2,025
สาขาการศึกษา	2,069	2,038	2,190	2,195
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	621	666	733	805
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	283	333	336	347
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	32	30	30	32
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	43,468	43,970	44,637	47,337
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	166,024	166,796	168,303	177,350
จำนวนประชากร (1,000 คน)	262	264	265	267

อ้างอิงจากสถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จังหวัดพังงา ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

รายละเอียดกิจกรรมการผลิต	2554	2555p	2556e
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	2,823	2,440	2,580
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	138	72	96
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	1,297	1,393	289
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	20	32	48
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	1,218	1,270	238
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	26	22	13
รวม	5,521	5,228	3,263

อ้างอิงจากสถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนโรงงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป						
	ทำเค็ม ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.พังงา	6	3	4	0	0	0	4

อ้างอิงจากหนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป					
	ทำเค็ม ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.พังงา	0	0	0	0	0	0

อ้างอิงจากหนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดพังงา

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น (ตัน)	0	0	0	0
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม (ตัน)	8	8	51	17
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ผลิตปลาอย่างรมควัน (ตัน)	0	0	0	0
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตกุ้งแห้ง (ตัน)	35	136	44	39
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตหมึกแห้ง (ตัน)	1,300	1,451	255	258

อ้างอิงจากหนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2554-2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	834,316	1,612,978	2,158,682	3,730,398	4,176,738
ชาวไทย	214,277	785,933	833,910	1,048,560	1,175,130
ชาวต่างประเทศ	620,039	827,045	1,324,772	2,681,838	3,001,608
จำนวนนักท่องเที่ยว	559,126	821,477	1,110,554	888,037	973,225
ชาวไทย	154,960	377,692	409,932	283,703	305,038
ชาวต่างประเทศ	404,166	443,785	700,622	604,334	668,187
จำนวนนักท่องเที่ยว	275,190	791,501	1,048,128	2,842,361	3,203,513
ชาวไทย	59,317	408,241	423,978	764,857	870,092
ชาวต่างประเทศ	215,873	383,260	624,150	2,077,504	2,333,421
ระยะเวลาพักแรมเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	3.24	3.42	3.57	4.98	5.24
ชาวไทย	2.57	2.77	2.83	2.49	2.46
ชาวต่างประเทศ	3.50	3.97	4.00	6.15	6.52
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ผู้เยี่ยมเยือน	2,718	2,550	3,085	4,037	4,478
ชาวไทย	2,114	1,959	2,613	2,763	2,937
ชาวต่างประเทศ	2,888	2,951	3,304	3,905	4,269
นักท่องเที่ยว	2,859	2,886	3,457	4,404	4,797
ชาวไทย	2,202	2,218	2,962	3,899	4,167
ชาวต่างประเทศ	3,044	3,283	3,661	4,662	5,074
นักทัศนาจร	1,793	1,358	1,681	1,912	2,127
ชาวไทย	1,520	1,294	1,655	1,714	1,876
ชาวต่างประเทศ	1,868	1,425	1,698	1,985	2,221
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	5,678	9,177	15,459	29,330	37,215
ชาวไทย	969	2,849	4,138	4,065	4,759
ชาวต่างประเทศ	4,709	6,328	11,321	25,265	32,455
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	7,688	7,995	9,289	10,879	11,933
อัตราการเข้าพัก (%)	38.56	39.32	51.78	54.05	59.42
จำนวนผู้เข้าพักแรม	524,824	694,312	1,008,424	878,541	962,020
ชาวไทย	130,589	254,398	309,176	276,523	297,392
ชาวต่างประเทศ	394,235	439,914	699,248	602,018	664,628

อ้างอิงจากสถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ จังหวัดพังงา พ.ศ. 2552-2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดพังงา พ.ศ. 2561-2564

จังหวัดพังงามีวิสัยทัศน์ว่า ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรกรรมยั่งยืน สังคมแห่งการเรียนรู้ สู่คุณภาพชีวิตที่ดี จุดเน้นการพัฒนา คือ “ พังงา เป็น WORLD CLASS DESTINATION ” สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล มีเป้าประสงค์รวม ดังนี้

1. จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น
2. มูลค่าสินค้าภาคเกษตรที่เกิดขึ้นและปลอดภัยได้มาตรฐาน
3. อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลอย่างยั่งยืน
4. ประชาชนจังหวัดพังงามีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีสังคมน่าอยู่
5. ประชาสังคม มีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพังงาประกอบด้วย 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: สร้างเสริมคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศครบวงจร
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2: สร้างเสริมระบบการผลิต การบริโภค การค้า การบริหารจัดการด้านการเกษตร
อย่างเป็นระบบที่ยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3: สร้างเสริมระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพและสมดุล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4: ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี สร้างสังคมมั่นคงน่าอยู่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5: สร้างเสริมระบบความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม(SWOT) ของจังหวัดพังงา

จุดแข็ง

- พื้นที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตร (ปาล์ม ยางพารา ประมง ปศุสัตว์ พืช)ประชาชนภาคเกษตรมีรายได้เฉลี่ยสูง ข้อมูล ปี 2557 GPP ภาคเกษตร มูลค่าจากภาคเกษตร 33.36 %
- ทรัพยากรดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การปลูกพืช
- ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต
- อยู่ใกล้แหล่งตลาดสำคัญ (กระบี่ ภูเก็ต) สะดวกในการขนส่งสินค้า

จุดอ่อน

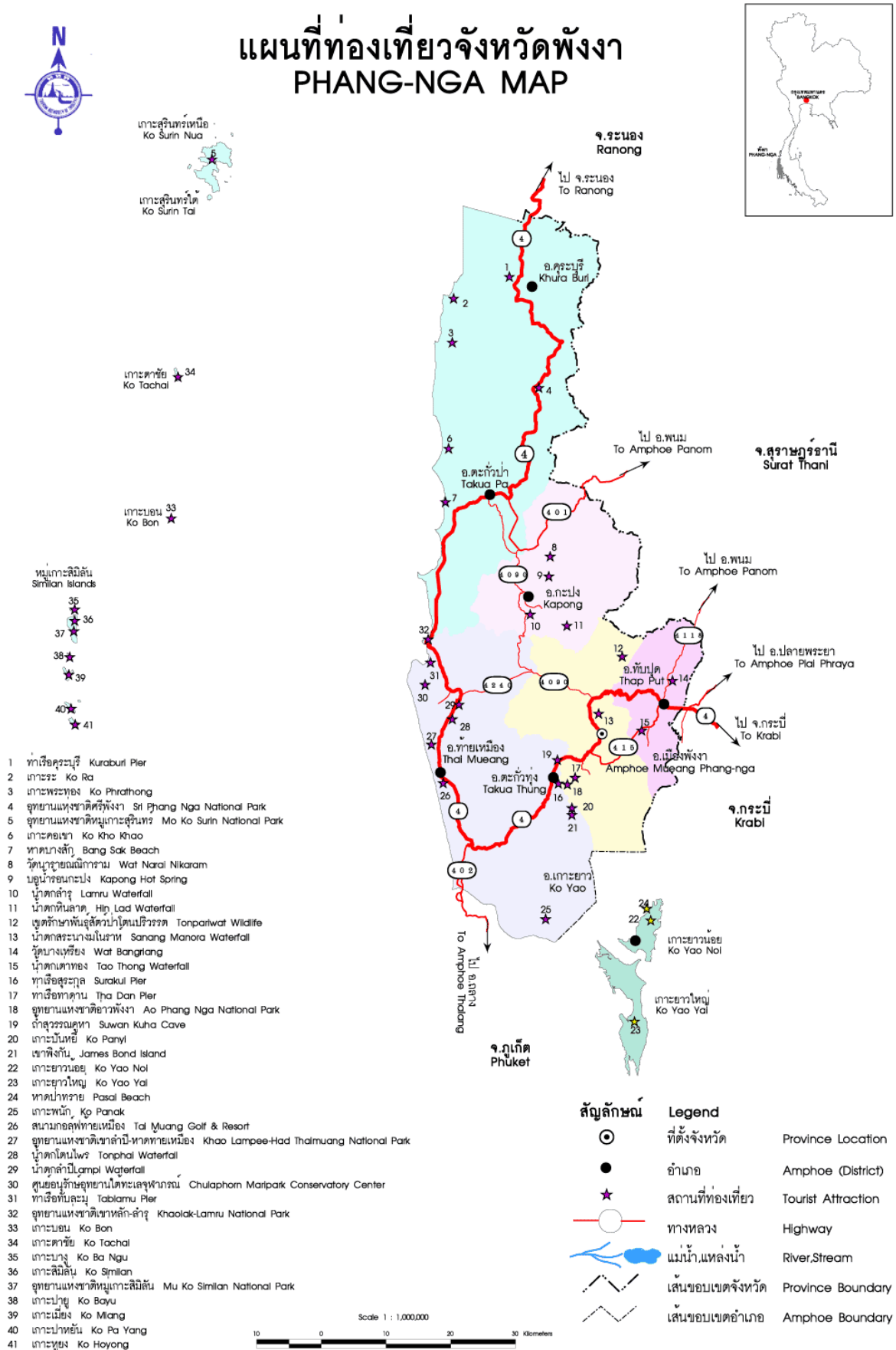
- เกษตรกรรายย่อย สถาบันเกษตรกร และสหกรณ์ยังไม่เข้มแข็งเกษตรกรส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ในการผลิตเชิงคุณภาพมีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรน้อย
- ปริมาณฝนตกชุกตลอดทั้งปี
- ภาคเกษตรกรรมขาดการเชื่อมโยงในลักษณะ Clusters มีช่องทางการตลาดน้อย

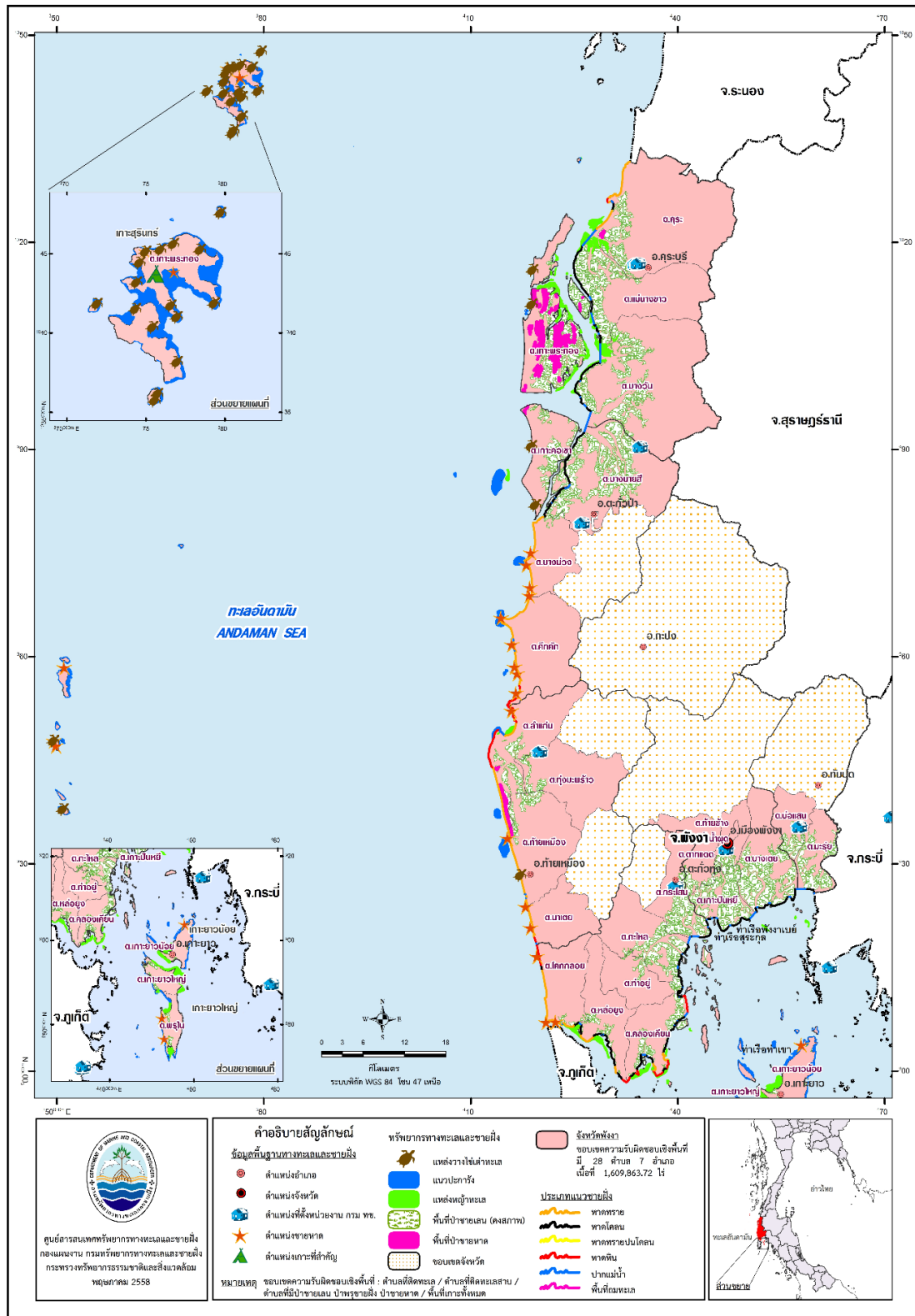
โอกาส

- นโยบายรัฐบาลเกื้อหนุนการพัฒนาด้านการเกษตร(เกษตรสู่ครัวโลก)
- แนวโน้มการบริโภคอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น
- การพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่
- แนวโน้มเศรษฐกิจโลกขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะปาล์มน้ำมัน (พลังงานทดแทน)
- มีผลการศึกษาความเหมาะสมการพัฒนาแหล่งน้ำ และก่อสร้างระบบชลประทาน
- กรอบการพัฒนาเศรษฐกิจ 3 ฝ่าย (IMT-GT อินโดนีเซีย มาเลเซียและไทย) โดยเฉพาะด้านการเกษตรและประมง ที่เกื้อหนุนต่อการลงทุนและพัฒนาในพื้นที่

อุปสรรค

- ต้นทุนการผลิต (ปัจจัยการผลิต) สูงขึ้น เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง อาหารสัตว์ ปุ๋ยเคมี สารเคมี
- ราคาสินค้าเกษตรยังคงมีความผันผวน
- การกีดกันทางการค้าโลก
- การคมนาคมขนส่งสินค้าจากแหล่งผลิตสู่ตลาดไม่สะดวกกระทบกับผลผลิต

จังหวัดระนอง

1. แนวชายฝั่งทะเล

พื้นที่ติดแนวชายฝั่งทะเลอันดามันประมาณ 169 กิโลเมตร ประกอบด้วยเกาะน้อยใหญ่ทั้งสิ้น 62 เกาะ

2. ทรัพยากรทะเล

จังหวัดระนองมีแหล่งทรัพยากรทะเลกระจายอยู่หลายแห่ง ได้แก่ บ้านบางจาก เกาะพยาม บางเบน เกาะกำ เกาะล้าน และจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่าทรัพยากรทะเลในจังหวัดระนองมีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 2,272 ไร่

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดระนองมีพื้นที่แหล่งปะการังในจังหวัดเท่ากับ 3,018.83 ไร่ แบ่งเป็นปะการังแท่ง 2,827.83 ไร่ และปะการังเทียม 191 ไร่

4. ตำบลติดทะเล

จังหวัดระนองแบ่งการปกครองออกเป็น 5 อำเภอ โดยติดทะเลทุกอำเภอ ซึ่งมีพื้นที่ติดชายทะเล ดังนี้ อำเภอกระบุรี ต.น้ำจืด ต.บางใหญ่ ต.ลำเลียง, อำเภอละอุ่น ต.บางแก้ว ต.บางพระใต้ ต.ละอุ่นใต้, อำเภอเมืองระนอง ต.เกาะพยาม ต.เขานิเวศน์ ต.ทรายแดง ต.บางนอน ต.บางรีน ต.ปากน้ำ ต.ราชภูต ต.หงาว, อำเภอกะเปอร์ ต.กะเปอร์ ต.บางหิน ต.ม่วงกลาง, อำเภอสušสำราญ ต.กำพวน ต.นาคา

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

จังหวัดระนองมีพื้นที่ป่าชายเลนทุกอำเภอที่ติดทะเล แบ่งเป็นรายตำบล ดังนี้ อำเภอกระบุรี ต.น้ำจืด ต.บางใหญ่ ต.ลำเลียง, อำเภอละอุ่น ต.บางแก้ว ต.บางพระใต้ ต.ละอุ่นใต้, อำเภอเมืองระนอง ต.เกาะพยาม ต.เขานิเวศน์ ต.ทรายแดง ต.บางนอน ต.บางรีน ต.ปากน้ำ ต.ราชภูต ต.หงาว, อำเภอกะเปอร์ ต.กะเปอร์ ต.บางหิน ต.ม่วงกลาง, อำเภอสušสำราญ ต.กำพวน ต.นาคา

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลนในปีพ.ศ.2552 (ไร่)

อำเภอ	ป่าชายเลน	นาุ้ง	พื้นที่เกษตร	อื่นๆ	รวม
กระบุรี	12,795.42	254.85	5,145.44	7.79	18,203.50
ละอุ่น	3,224.00	16.5	6,659.73	24	9,924.23
เมืองระนอง	85,451.73	1,002.99	15,728.02	3,909.60	106,092.34
กะเปอร์	30,335.57	755.67	4,945.72	948.98	36,985.94
สุสำราญ	22,641.62	170.52	3,841.82	607.29	27,261.25
รวม	154,448.34	2,200.54	36,320.73	5,497.66	198,467.27

อ้างอิงจากหนังสือพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดระนอง ปีพ.ศ.2555 โดย สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดระนอง

ตารางแสดง ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระนอง ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

	2553	2554	2555	2556
ภาคเกษตร	9,521	9,916	9,706	8,795
สาขาเกษตรกรรม ฯ	5,172	5,845	5,427	4,864
สาขาประมง	4,349	4,071	4,280	3,931
ภาคนอกเกษตร	13,153	12,938	13,852	14,456
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	138	126	115	126
สาขาอุตสาหกรรม	1,834	1,593	2,266	2,151
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	420	444	470	458
สาขาก่อสร้าง	751	873	658	921
สาขาการขนส่ง การขายปลีก ฯ	2,895	2,842	3,045	3,255
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	191	225	227	274
สาขาการขนส่ง ฯ	2,354	2,238	2,536	2,551
สาขาตัวกลางทางการเงิน	906	1,039	1,155	1,259
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ฯ	785	851	873	904
สาขาการบริหารราชการ ฯ	1,179	946	632	830
สาขาการศึกษา	1,097	1,123	1,200	1,014
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	394	422	463	500
สาขาการให้บริการด้านชุมชน ฯ	180	190	185	186
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	29	28	27	26
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	22,674	22,854	23,558	23,250
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	90,467	90,749	93,141	91,452
จำนวนประชากร (1,000 คน)	251	252	253	254

อ้างอิงจากสถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จังหวัดระนอง ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554	2555	2556
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	1,790	2,208	1,810
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	30	34	30
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	484	536	780
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	2	5	4
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	0	0	0
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	30	56	99
รวม	2,336	2,839	2,723

อ้างอิงจากสถิติ GPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนโรงงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป						
	ทำเค็ม ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.กระบี่	10	4	4	0	0	0	10

อ้างอิงจากหนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทโรงงานแปรรูป					
	ทำเค็ม ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.ระนอง	12	0	0	0	0	0

อ้างอิงจากหนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดระนอง

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น (ตัน)	33,362	32,446	16,171	22,796
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม (ตัน)	38	340	210	160
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ผลิตปลาอย่างรมควัน (ตัน)	0	0	0	0
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตกุ้งแห้ง (ตัน)	178	177	526	700
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตหมึกแห้ง (ตัน)	132	310	580	800

อ้างอิงจากหนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ. 2554-2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมชม	699,574	697,799	775,471	808,915	880,989
ชาวไทย	665,190	657,598	729,986	763,058	830,706
ชาวต่างประเทศ	34,384	40,201	45,485	45,857	50,283
จำนวนนักท่องเที่ยว	557,858	578,248	654,223	682,360	742,126
ชาวไทย	528,293	543,854	614,940	642,873	699,341
ชาวต่างประเทศ	29,565	34,394	39,283	39,487	42,785
จำนวนนักท่องเที่ยว	141,716	119,551	121,248	126,555	138,863
ชาวไทย	136,897	113,744	115,046	120,185	131,365
ชาวต่างประเทศ	4,819	5,807	6,202	6,370	7,498
ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	2.69	2.69	2.72	2.60	2.50
ชาวไทย	2.68	2.68	2.70	2.58	2.48
ชาวต่างประเทศ	2.85	2.92	3.00	2.93	2.82

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,572	1,659	1,711	1,748	1,869
ชาวไทย	1,548	1,628	1,679	1,714	1,834
ชาวต่างประเทศ	1,990	2,117	2,179	2,240	2,345
นักท่องเที่ยว	1,622	1,711	1,757	1,788	1,880
ชาวไทย	1,598	1,680	1,724	1,763	1,891
ชาวต่างประเทศ	2,034	2,166	2,223	2,287	2,394
นักทัศนาจร	1,036	983	1,034	1,050	1,105
ชาวไทย	1,030	968	1,018	1,033	1,085
ชาวต่างประเทศ	1,221	1,273	1,338	1,361	1,460
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	2,579	2,780	3,250	3,323	3,727
ชาวไทย	2,402	2,556	2,980	3,048	3,422
ชาวต่างประเทศ	177	225	270	274	305
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	2,369	2,778	2,767	3,074	3,241
อัตราการเข้าพัก (%)	33.70	41.42	45.65	46.21	51.88
จำนวนผู้เข้าพักแรม	522,818	539,315	629,286	664,278	723,941
ชาวไทย	494,382	506,148	590,278	624,791	681,156
ชาวต่างประเทศ	28,436	33,167	39,008	39,487	42,785

อ้างอิงจากสถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ จังหวัดระนอง พ.ศ. 2552-2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดระนอง พ.ศ. 2561-2564

วิสัยทัศน์ของจังหวัดคือ “เมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพชั้นนำ การเกษตรสร้างสรรค์ เมืองน่าอยู่ที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและประตูการค้าผ่านแดนฝั่งอันดามัน” มีเป้าประสงค์รวม คือ

1. สร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการค้าผ่านแดนเชื่อมโยงรายได้สู่ชุมชน
2. เพื่อสร้างความมั่นคง ปลอดภัยและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
3. เพื่อการอนุรักษ์ ปันฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมดุล อุดมสมบูรณ์ และมีสภาพแวดล้อมน่าอยู่ จังหวัดได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ประเด็น ดังนี้
 1. เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพชั้นนำ
 2. การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 3. เป็นเมืองน่าอยู่ที่ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี และมีความมั่นคงปลอดภัยอย่างยั่งยืน
 4. เป็นประตูการค้าผ่านแดนอันดามัน

การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดระนอง

จุดแข็ง (Strengths)

- มีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลาย สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้หลากหลายกลุ่ม จังหวัดระนองมีแหล่งน้ำแร่ร้อนธรรมชาติคุณภาพดีระดับโลก จำนวน 7 แห่ง เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติจังหวัดระนองยังมีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งบนบกและทะเล โดยเฉพาะพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง (Ranong Biosphere Reserve) ที่ได้รับการประกาศจาก UNESCO ให้เป็นเขตสงวนชีวมณฑลของโลก รวมถึงอุทยานแห่งชาติ และหมู่เกาะต่างๆ ที่มีศักยภาพพร้อมจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- มีท่าเรือหลักที่สามารถรองรับการเดินทางหรือขนส่งไปยังประเทศเพื่อนบ้าน หรือประเทศในแถบอื่นๆ

จุดอ่อน (Weaknesses)

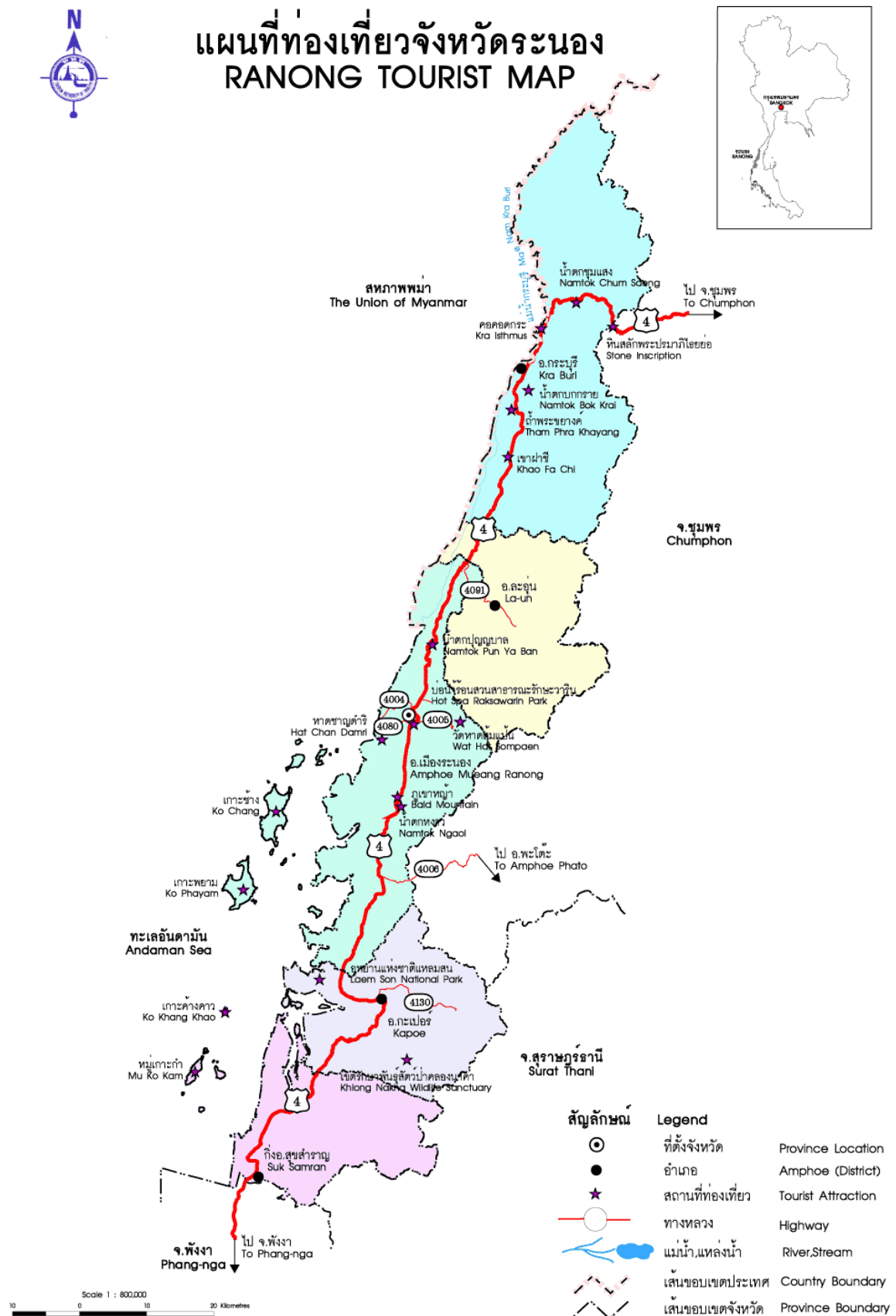
- การท่องเที่ยวยังไม่ได้พัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำ และมีกลุ่มนักท่องเที่ยวไม่หลากหลายซึ่งสาเหตุสำคัญมาจากการประชาสัมพันธ์ การตลาด หรือรูปแบบการท่องเที่ยวที่ไม่น่าสนใจและดึงดูดนักท่องเที่ยวมากเพียงพอ
- ระบบโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะระบบสาธารณูปโภคหลัก โครงสร้างพื้นฐานไม่สามารถรองรับการพัฒนาด้านการคมนาคมขนส่งการท่องเที่ยวได้
- การผลิตเน้นภาคการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ไม่มีการกระจายความเสี่ยงเมื่อได้รับผลกระทบในภาคการเกษตร รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในกาผลิตที่ต่ำ และไม่มีการแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มรายได้ ส่งผลให้รายได้ของประชาชนจังหวัดระนองต่ำ

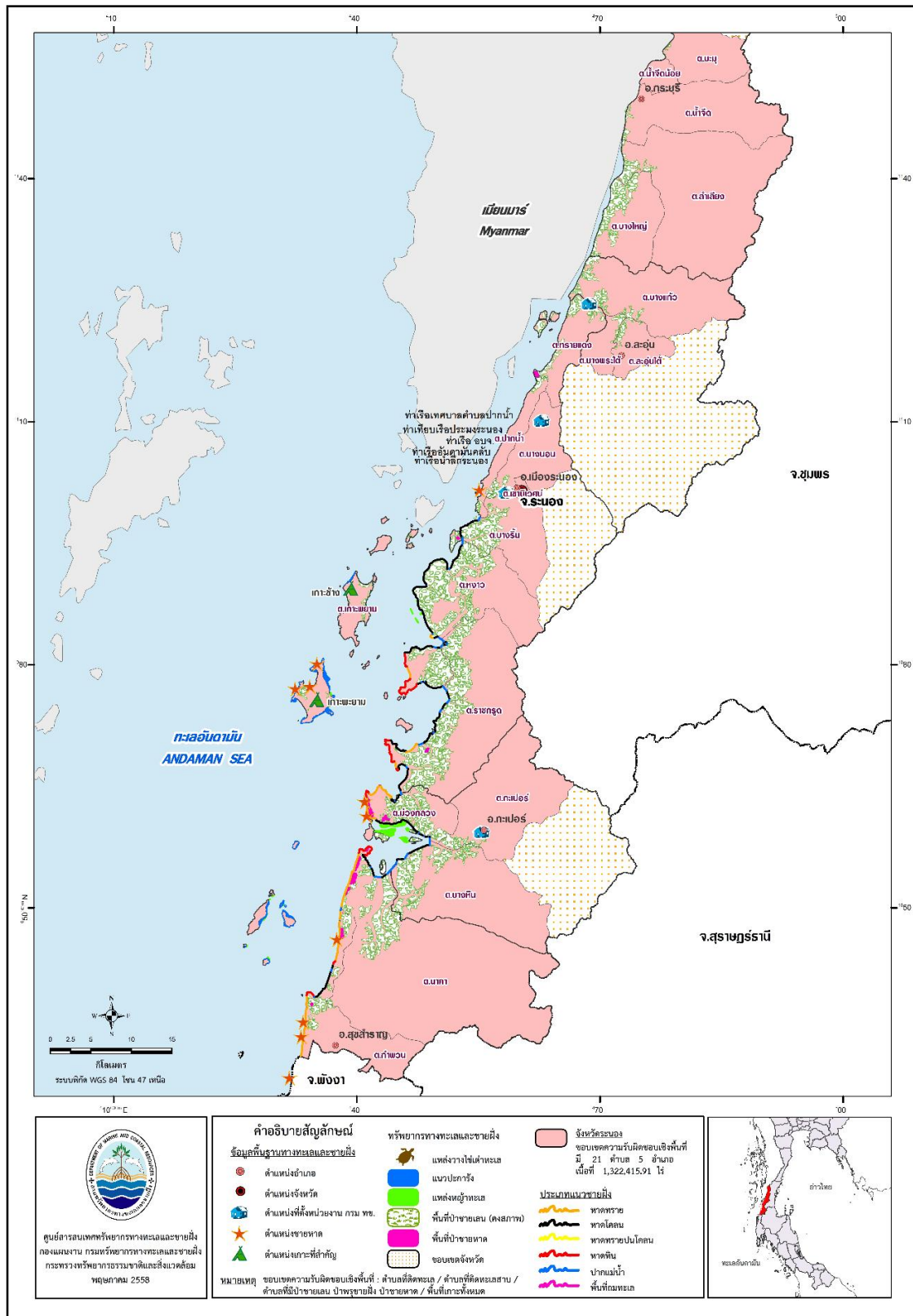
โอกาส (Opportunities)

- กระแสการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Tourism) กำลังได้รับความนิยมจากทั่วโลก
- มีข้อได้เปรียบจากการเชื่อมต่อกับเขตการค้าเสรี BIMSTEC (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation) ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่อยู่ในทวีปเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเสริมสร้างประโยชน์ทางการค้า การลงทุน เทคโนโลยี คมนาคม การสื่อสาร พลังงาน การท่องเที่ยว และประมง ทั้งนี้เป็นโอกาสของจังหวัดระนองจากการมีท่าเรือหลักที่สามารถขนส่งหรือคมนาคมสู่ทะเลอันดามันและอ่าวเบงกอล ซึ่งจะเป็นกลไกในการช่วยลดต้นทุน และจะมีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้น จังหวัดระนองจึงควรรับมือและพัฒนาท่าเรือหลักให้ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการ
- มีข้อได้เปรียบทางลักษณะภูมิประเทศที่มีชายแดนติดกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาส่งผลดีต่อการค้า การคมนาคมขนส่ง และการท่องเที่ยว

อุปสรรค (Treats)

- มีประชากรแฝงภายในจังหวัดระนองเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นแรงงานต่างด้าว และผู้หลบหนีเข้าเมือง
- มีข้อจำกัดทางลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศ สำหรับลักษณะภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูงชัน สลับซับซ้อน จังหวัดระนองมีพื้นที่ในการใช้สอยภายในจังหวัดจำกัด ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่เพื่ออยู่อาศัย การเกษตร หรือการท่องเที่ยว และการเดินทางสัญจรข้ามจังหวัดมีข้อจำกัดเรื่องระยะเวลา และความปลอดภัยเช่นกัน
- ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเล็ดลอดสัมปทานการประมง ส่งผลให้เรือประมงของไทยไม่สามารถเข้าไปจับปลาในน่านน้ำเมียนมาได้ ทำให้ผลผลิตสัตว์น้ำที่จับได้ของจังหวัดระนองลดลง โดยเฉพาะปลาน้ำลึก และส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดระนองด้วยเช่นกัน

ภาคผนวก ก-7
การแบ่งเขตรับผิดชอบเชิงพื้นที่ของ สบ .ทช.7
(กระบี่ ตรัง สตูล)

จังหวัดกระบี่

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดกระบี่มีแนวชายฝั่งติดกับทะเลอันดามันยาวประมาณ 160 กิโลเมตร ทางด้านทิศตะวันตกของจังหวัด และมีหมู่เกาะน้อยใหญ่ประมาณ 130 เกาะ แต่มีประชากรอาศัยอยู่เพียง 13 เกาะเท่านั้น เกาะที่สำคัญนั้นได้แก่เกาะลันตา และเกาะพีพีซึ่งอยู่ในเขตอำเภอเมือง เกาะทั้ง 2 เกาะนี้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามติดอันดับโลกส่วนบริเวณตัวเมืองมีแม่น้ำกระบี่ ยาวประมาณ 5 กิโลเมตรไหลลงสู่ทะเลอันดามัน

2. ภูเขาทะเล

จังหวัดกระบี่มีแหล่งภูเขาทะเล ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นแหล่งอาหารสำคัญของพะยูน กระจายอยู่ในหลายตำบล ได้แก่ ต.เขาคราม ต.เขาทอง ต.หนองทะเล ต.อ่าวนาง ต.ตลิ่งชัน ต.เกาะศรีบอยา ต.เกาะกลาง ต.ทรายขาว ต.เกาะลันตาน้อย ต.ศาลาด่าน และจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่า ภูเขาทะเลในจังหวัดกระบี่มีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 30958.2 ไร่

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดกระบี่มีพื้นที่แหล่งปะการังในจังหวัดเท่ากับ 14369.68 ไร่ แบ่งเป็นปะการังแท่น 14038.68 ไร่ และปะการังเทียม 331 ไร่ โดยปะการังแท่นมีการกระจายตัวอยู่ใน อ.เมือง 5835.31 ไร่ อ.อ่าวนาง 1239.18 ไร่ อ.เหนือคลอง 2472.05 ไร่และอ. เกาะลันตา4492.14 ไร่

4. ตำบลติดทะเล

ตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ใน 19 ตำบล ได้แก่ ต.แหลมสัก, ต.อ่าวลึกน้อย, ต.เขาคราม, ต.เขาทอง, ต.หนองทะเล, ต.อ่าวนาง, ต.ไสไทย, ต.คลองประสงค์, ค.คลองขนาน, ต.ห้วยน้ำขาว, ต.คลองยาง, ต.คลองพน, ต.ตลิ่งชัน, ต.เกาะศรีบอยา, ต.เกาะกลาง, ต.ทรายขาว, ต.เกาะลันตาน้อย, ต.ศาลาด่าน, ต.เกาะลันตาใหญ่

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

พื้นที่ป่าชายเลนมีในหลายตำบล ได้แก่ ต.นาเหนือ ต.เขาใหญ่ ต.แหลมสัก,ต.อ่าวลึกใต้,ต.กระบี่น้อย, ต.เหนือคลอง, ต.คลองเขม้า, ต.ปากสัย, ต.โคกยาง, ต.เพพลา, ต.คลองท่อมใต้, ต.อ่าวลึกน้อย, ต.เขาคราม, ต.เขาทอง, ต.หนองทะเล, ต.อ่าวนาง, ต.ไสไทย, ต.คลองประสงค์, ค.คลองขนาน, ต.ห้วยน้ำขาว, ต.คลองยาง, ต.คลองพน, ต.ตลิ่งชัน, ต.เกาะศรีบอยา, ต.เกาะกลาง, ต.ทรายขาว, ต.เกาะลันตาน้อย, ต.ศาลาด่าน, ต.เกาะลันตาใหญ่

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน ในปีพ.ศ.2552

การใช้ประโยชน์พื้นที่ (ไร่)	อ.เมืองกระบี่	อ.เหนือคลอง	อ.เกาะลันตา	อ.คลองท่อม	อ.อ่าวลึก
ป่าชายเลน (ไร่)	32575.49	43411.07	51759.05	56739.48	33700.65
นาุ้ง (ไร่)	1713.4	1922.6	148.24	766.76	1123.54
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	11079	11807.44	4231.79	16128.64	8434.58
อื่นๆ (ไร่)	6836.1	3570.12	6816.92	6868.88	6610

อ้างอิงจาก : หนังสือพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดกระบี่ ปีพ.ศ.2555 โดย สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดกระบี่

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกระบี่ ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553	2554	2555	2556
ภาคเกษตร	36,266	46,071	38,564	35,118
สาขาเกษตรกรรม ๑	35,088	44,780	37,313	34,604
สาขาประมง	1,178	1,291	1,251	514
ภาคนอกเกษตร	44,440	53,804	64,946	75,129
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	96	104	111	129
สาขาอุตสาหกรรม	5,583	8,665	5,639	14,256
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	942	1,068	1,165	875
สาขาก่อสร้าง	1,409	1,273	1,729	2,299
สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ	20,699	25,047	36,654	36,848
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	5,484	5,917	6,337	6,758
สาขาการขนส่ง ๑	918	1,030	1,172	1,307
สาขาตัวกลางทางการเงิน	2,592	3,137	3,600	4,165
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๑	2,249	2,863	3,429	3,033
สาขาการบริหารราชการฯ	1,746	1,864	2,055	2,077
สาขาการศึกษา	1,602	1,720	1,797	1,904
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	741	795	921	1,018
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	326	292	322	442
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	53	29	15	18
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	80,706	99,875	103,509	10,247
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	222,944	274,382	282,813	299,585
จำนวนประชากร (1,000 คน)	362	364	366	368

อ้างอิงจาก : สถิติGPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.กระบี่ ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

ชนิดการประกอบกิจการประมง	2554	2555	2556
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	390	329	364
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	21	25	33
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	856	868	72
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	1	1	4
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	21	26	34
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	2	2	7
รวม	1,291	1,251	514

อ้างอิงจาก : สถิติGPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็ม, ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.กระบี่	6	1	11	0	0	0	0

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.กระบี่	0	0	0	0	0	6

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดกระบี่

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น (ตัน)	0	1560	0	0
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ในการผลิตปลาเค็ม (ตัน)	0.00	225.00	214	225.00
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ผลิตปลาอย่างรมควัน (ตัน)	164.00	491.00	860	860.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตกุ้งแห้ง (ตัน)	11.00	23.00	65	62.00
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตหมึกแห้ง (ตัน)	83.00	83.00	22	14.00

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติธุรกิจการประมงปีพ.ศ.2554 - 2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	2,665,530	3,160,738	3,761,234	4,735,217	5,575,541
ชาวไทย	1,324,679	1,570,560	1,765,243	1,952,598	2,087,433
ชาวต่างประเทศ	1,340,851	1,590,178	1,995,991	2,782,619	3,488,108
จำนวนนักท่องเที่ยว	2,439,711	2,845,518	3,275,495	3,392,747	3,557,409
ชาวไทย	1,150,185	1,324,529	1,503,279	1,572,045	1,650,174
ชาวต่างประเทศ	1,289,526	1,520,989	1,772,216	1,820,702	1,907,235
จำนวนนักท่องเที่ยว	225,819	315,220	485,739	1,342,470	2,018,132
ชาวไทย	174,494	246,031	261,964	380,553	437,259
ชาวต่างประเทศ	51,325	69,189	223,775	961,917	1,580,873
ระยะเวลาพำนักระหว่างนักท่องเที่ยว(วัน)	4.61	4.71	4.95	4.70	4.46
ชาวไทย	4.40	4.58	4.72	4.46	4.25
ชาวต่างประเทศ	4.80	4.82	5.15	4.91	4.64

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	3,280	3,521	3,889	4,235	4,381
ชาวไทย	2,919	3,159	3,543	3,812	3,992
ชาวต่างประเทศ	3,582	3,830	4,161	4,484	4,633
นักท่องเที่ยว	3,307	3,559	3,945	4,259	4,458
ชาวไทย	2,955	3,212	3,605	3,913	4,109
ชาวต่างประเทศ	3,596	3,847	4,208	4,596	4,821
นักทัศนาจร	1,896	1,902	2,037	2,303	2,384
ชาวไทย	1,872	1,854	1,876	1,957	2,107
ชาวต่างประเทศ	1,977	2,071	2,225	2,440	2,461
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	37,646	48,271	64,979	73,239	78,336
ชาวไทย	15,278	19,939	26,071	28,180	29,742
ชาวต่างประเทศ	22,369	28,332	38,908	45,058	48,594
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	15,529	18,692	18,122	18,607	19,020
อัตราการเข้าพัก (%)	41.83	44.41	56.67	59.51	62.81
จำนวนผู้เข้าพักแรม	1,982,639	2,540,879	3,194,669	3,314,403	3,482,186
ชาวไทย	738,767	1,168,836	1,437,891	1,500,391	1,582,335
ชาวต่างประเทศ	1,243,872	1,372,043	1,756,778	1,814,012	1,899,851

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดกระบี่ปีพ.ศ. 2552 – 2558

โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดกระบี่ พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดกระบี่

จังหวัดกระบี่มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องจากปัจจัยด้านการประมง และการท่องเที่ยวที่ขยายตัว หลังปี พ.ศ. 2558 โดยการขยายตัวด้านผลผลิตการประมงนั้น มีสาเหตุจากการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาโรคตายด่วน จากทางภาครัฐ และเอกชนอย่างแข็งขัน ในส่วนการขยายตัวด้านการท่องเที่ยว นั้น เกิดจากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากนักท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นหลัก ซึ่งเป็นผลมาจากการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกระบี่ ภายใต้แคมเปญ “กระบี่ต้องมา ครั้งเดียวไม่เคยพอ” การขยายตัวของการท่องเที่ยวทำให้ภาคเศรษฐกิจอื่นมีรายได้มากขึ้นตามไปด้วย เช่น กิจการโรงแรม, กิจการภัตตาคาร, กิจการขนส่งนักท่องเที่ยว เป็นต้น แม้ว่าการท่องเที่ยวส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของจังหวัดกระบี่ แต่ก็ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม เช่นกัน เช่น ปัญหามลพิษ และน้ำเน่าเสีย นอกจากนี้การบุกรุกพื้นที่ป่า เพื่อก่อสร้างที่อยู่อาศัย และประกอบอาชีพทางการเกษตรโดยคนท้องถิ่นมีมากขึ้นทุกปี ส่งผลให้พื้นที่ป่าลดลงอย่างต่อเนื่อง เหตุการณ์ดังกล่าวก็เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมากนอกจากนี้จังหวัดกระบี่ยังมีปัญหากัดเซาะชายฝั่งที่รุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น คณะผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกระบี่จึงมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาจังหวัด ไว้ 3 ด้าน คือ ด้านการท่องเที่ยว ด้านเกษตร อุตสาหกรรม และพลังงาน และด้านสิ่งแวดล้อม โดยในด้านการท่องเที่ยว นั้น คณะ

ผู้จัดทำได้เสนอว่า ควรมีมาตรการบำบัดน้ำเสีย และแก้ไขปัญหาขยะอย่างเป็นระบบมากขึ้น และเน้นเพิ่มระดับการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินให้แก่นักท่องเที่ยว เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และยกระดับการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่สู่ระดับโลก นอกจากนี้ทางจังหวัดกระบี่ควรพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ดูงาน เป็นต้น ซึ่งจะสร้างโอกาสใหม่ๆ ในการเพิ่มรายได้ให้กับคนในท้องถิ่น ทั้งนี้การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวควรพัฒนาไปพร้อมกับโครงสร้างพื้นฐานที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในส่วนด้านเกษตร อุตสาหกรรม และพลังงานนั้น จังหวัดกระบี่ควรพัฒนาระบบการผลิตปาล์มน้ำมัน และยางพารา ให้มีความเชื่อมโยงในระดับต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ให้เข้มข้นมากขึ้น รวมทั้งพัฒนานวัตกรรมด้านการเกษตรใหม่ๆ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าการแปรรูปสินค้าเกษตร นอกจากนี้จังหวัดกระบี่ควรเน้นการใช้พลังงานทดแทนเพื่อประหยัดพลังงานอย่างจริงจัง ในด้านสิ่งแวดล้อม จังหวัดกระบี่ควรมีการพัฒนาระบบการบำบัดน้ำเสีย และขยะให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น และเน้นสร้างจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน รวมทั้งมีการบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้กระทำผิดอย่างเข้มงวดมากขึ้น

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

2.1.1. พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน

2.1.2. การกระจายบริการทางการแพทย์ให้ทั่วถึงในทุกพื้นที่จังหวัดกระบี่

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

2.2.1. ส่งเสริมการออมและการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชุมชนเกษตรกรและกลุ่มประชาชนที่มีรายได้น้อย

2.2.2. เร่งพัฒนาทักษะฝีมือของแรงงานรวมทั้งสร้างความสามารถในอาชีพที่หลากหลายให้กับแรงงานเพื่อเพิ่มรายได้ และโอกาสในการทำงาน สำหรับกลุ่มแรงงาน และกลุ่มเกษตรกร

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

2.3.1. ปลุกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้รวมถึงป้องกันและปราบปรามผู้บุกรุกป่าอย่างจริงจัง

2.3.2. รมรณรงค์ลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในภาคครัวเรือนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนหันมาใช้พลังงานหมุนเวียน

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

2.4.1. เร่งพัฒนาระดับคุณภาพการให้บริการทางการแพทย์เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน HA

2.4.2. การบริหารโครงการและเบิกจ่ายงบประมาณเน้นให้มีการวางแผนและเตรียมการเป็นการล่วงหน้า

2.4.3. เร่งสร้างความครอบคลุมการให้บริการสาธารณสุขโรคและบริการขั้นพื้นฐาน

3. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดกระบี่

จุดแข็ง

- มีทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่มีความอุดมสมบูรณ์สวยงาม
- มีการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของรูปแบบท่องเที่ยวทั้งทางทะเลทางบกวิถีชุมชนเชิงสุขภาพ
- เป็นแหล่งเพาะปลูกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของประเทศ
- เศรษฐกิจของจังหวัดกระบี่ตั้งอยู่บนเศรษฐกิจสองฐานคือภาคเกษตรและภาคท่องเที่ยวบริการ

จุดอ่อน

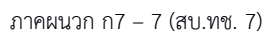
- ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว
- ขาดระบบบำบัดมลภาวะทั้งน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญทั้งอ่าวนางและเกาะพีพี
- โครงสร้างพื้นฐานภาคการท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอรองรับปริมาณการใช้งานที่เพิ่มขึ้น

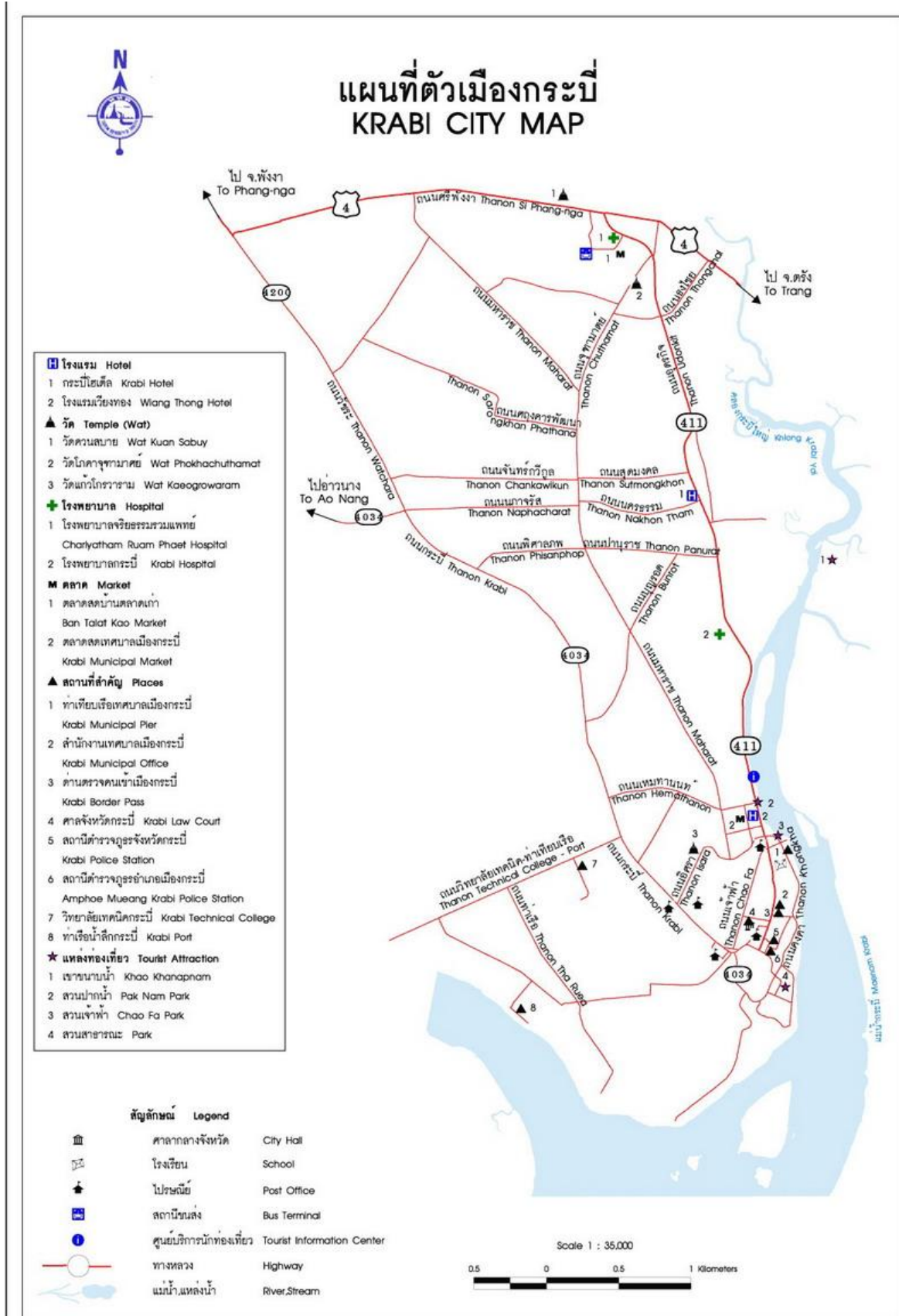
โอกาส

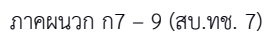
- นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญต่อการพัฒนาภาคเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพของจังหวัด
- กระแสการท่องเที่ยวของโลกเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สอดคล้องกับศักยภาพของจังหวัด

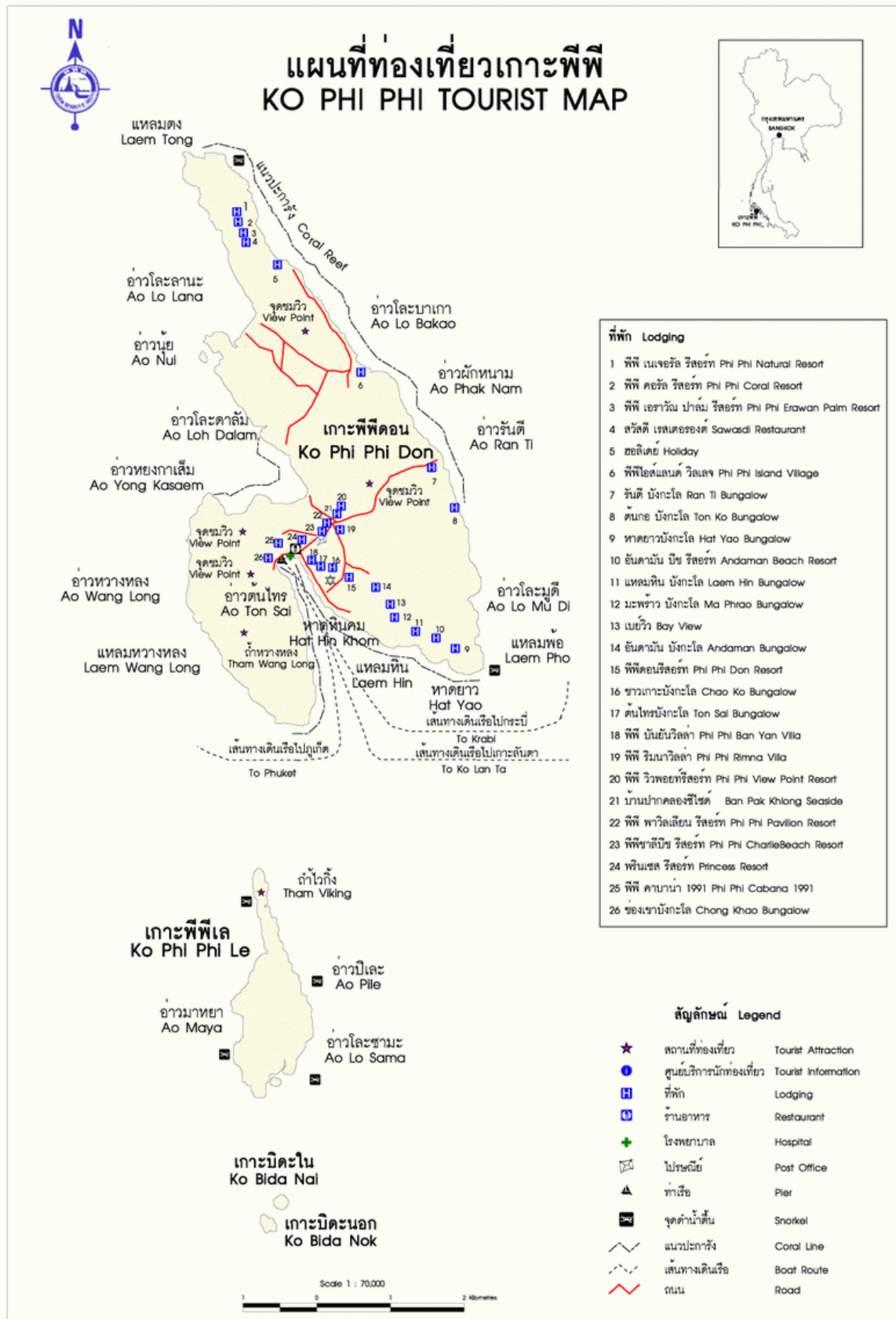
อุปสรรค

- สถานการณ์ความผันผวนของเศรษฐกิจโลกส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจประเทศและจังหวัด
 - การก่อการร้ายสากลและการก่อร้ายในพื้นที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการท่องเที่ยวของจังหวัด
4. **จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564** : พัฒนาการท่องเที่ยวเป็นสีเขียว, ยกระดับการผลิต ครบวงจร ควบคุมอุตสาหกรรมสะอาดและพลังงานทางเลือก, ยกระดับคุณภาพชีวิต ปรับตัวรองรับกระแสเปลี่ยนแปลง, อนุรักษ์ ปันฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
5. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกระบี่ พ.ศ.2561-2564**
- 5.1. **วิสัยทัศน์:** เมืองท่องเที่ยวคุณภาพระดับนานาชาติเกษตรอุตสาหกรรมยั่งยืนสังคมน่าอยู่มีการปรับตัวเท่าทันต่อบริบทการเปลี่ยนแปลง
- 5.2. **ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด**
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1** พัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism)
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2** ยกระดับขีดความสามารถในการผลิตด้านการเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3** พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนสู่สังคมน่าอยู่และปรับตัวรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4** อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืน
6. **งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561 -2564:** 5,298,327,606บาท

จังหวัดตรัง

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดตรังเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคใต้ฝั่งทะเลตะวันตกของประเทศไทยซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกติดกับทะเลอันดามันและมหาสมุทรอินเดียโดยมีเนื้อที่ทั้งสิ้น 4,917.519 ตารางกิโลเมตรและมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลตลอดแนวเขตจังหวัดยาว 119 กิโลเมตร ซึ่งประกอบไปด้วยเกาะน้อยใหญ่จำนวน 46 เกาะ โดยมีเกาะที่สำคัญ เช่น เกาะลิบงซึ่งเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดตามมาด้วยเกาะมุก, และเกาะกระดาน

2. ทรัพยากรทะเล

จังหวัดตรังมีแหล่งทรัพยากรทะเล ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นแหล่งอาหารสำคัญของพะยูน กระจายอยู่ในหลายตำบล ได้แก่ ต.เขาไม้แก้ว, ต.บ่อหิน, ต.ไม้ฝาด, ต.บางสัก, ต.นาเกลือ, ต.เกาะลิบง, ต.เกาะสุกร, และต.ท่าข้าม และจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่า ทรัพยากรในจังหวัดตรังมีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 30958.2 ไร่

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดตรังมีพื้นที่แหล่งปะการังในจังหวัดเท่ากับ 3402.07 ไร่ แบ่งเป็นปะการังแท่ง 3013.07 ไร่ และปะการังเทียม 389 ไร่ โดยปะการังแท่งมีการกระจายตัวอยู่ใน อ.กันตัง 2264.61 ไร่ และอ.ปะเหลียน 748.46 ไร่

4. ตำบลติดทะเล

จังหวัดตรังมีตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ 12 ตำบล ได้แก่ ต.เขาไม้แก้ว, ต.บ่อหิน, ต.ไม้ฝาด, ต.บางสัก, ต.นาเกลือ, ต.กันตังใต้, ต.เกาะลิบง, ต.หาดสำราญ, ต.ตะเสะ, ต.สุโสะ, ต.เกาะสุกร, และต.ท่าข้าม

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

มีพื้นที่ป่าชายเลนมีในหลายตำบล ได้แก่ ต.กะลาเส, ต.เขาไม้แก้ว, ต.บ่อหิน, ต.ไม้ฝาด, ต.บางสัก, ต.บ่อน้ำร้อน, ต.ควนธานี, ต.คลองลู, ต.ย่านซื่อ, ต.บางหมาก, ต.บางเป้า, ต.คลองซัล้อม, ต.กันตัง, ต.วังวน, ต.บ้านนา, ต.ทุ่งค่าย, ต.ทุ่งกระปือ, ต.นาเกลือ, ต.กันตังใต้, ต.เกาะลิบง, ต.หาดสำราญ, ต.บ้านหวี, ต.ทุ่งยาว, ต.ลิพัง, ต.ตะเสะ, ต.สุโสะ, ต.เกาะสุกร, และต.ท่าข้าม

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน

การใช้ประโยชน์พื้นที่	อ.กันตัง	อ.ปะเหลียน	อ.สิเกา	อ.ย่านตาขาว	อ.หาดสำราญ
ป่าชายเลน (ไร่)	82695.48	63765.49	32311.86	9435.45	32767.47
นาเกลือ (ไร่)	1859.23	1660.26	614.84	218.72	460.71
พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	14101.79	12077.06	10231.15	2838.61	5402.4
อื่นๆ (ไร่)	10113.43	2305.53	8273.5	98.31	3250.35

อ้างอิงจาก : หนังสือพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดตรัง ปีพ.ศ.2555 โดย สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลเศรษฐกิจของจังหวัดตรัง

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดตรัง ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553	2554	2555	2556
ภาคเกษตร	37,785	46,535	39,563	32,898
สาขาเกษตรกรรม ๖	34,805	43,021	35,859	29,289
สาขาประมง	2,980	3,514	3,704	3,609
ภาคนอกเกษตร	37,641	42,754	43,974	43,177
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	86	109	139	145
สาขาอุตสาหกรรม	10,142	12,326	8,558	5,141
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	844	908	1,082	1,262
สาขาก่อสร้าง	909	873	1,141	884
สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ	9,093	10,727	13,409	14,668
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	608	636	726	791
สาขาการขนส่ง ๖	2,246	2,287	2,404	2,894
สาขาตัวกลางทางการเงิน	2,785	3,159	3,517	3,666
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๖	2,949	3,067	3,214	2,983
สาขาการบริหารราชการฯ	3,462	3,836	4,344	4,927
สาขาการศึกษา	2,554	2,722	3,126	3,240
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	1,541	1,668	1,765	2,019
สาขาการให้บริการด้านชุมชนฯ	367	395	492	459
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	54	41	58	97
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	75,426	89,289	83,537	76,075
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	126,001	147,899	137,349	124,160
จำนวนประชากร (1,000 คน)	599	604	608	613

อ้างอิงจาก : สถิติGPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.ตรัง ณ ราคาประจำปี

(ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2554	2555	2556
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	1,259	1,451	1,355
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	86	87	86
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	1,641	1,530	1,586
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	5	4	5
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	2	0	0
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	521	632	577
รวม	3,514	3,704	3,609

อ้างอิงจาก : สถิติGPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็ม, ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.ตรัง	0	0	0	0	0	0	5

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.ตรัง	5	1	1	0	0	0

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดตรัง

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น (ตัน)	27,221	30,171	20,666	20,268
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ในการผลิตน้ำปลา (ตัน)	16	1	0	1
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ผลิตปลากระป๋อง (ตัน)	17,510	15,686	10,680	10,505
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตปลาป่น (ตัน)	55,269	54,216	11,956	10,731

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	1,007,717	1,137,961	1,281,663	1,308,968	1,414,663
ชาวไทย	919,253	1,002,747	1,115,641	1,137,470	1,233,566
ชาวต่างประเทศ	88,464	135,214	166,022	171,498	181,097
จำนวนนักท่องเที่ยว	830,981	936,566	1,058,853	1,076,055	1,161,831
ชาวไทย	757,031	820,704	921,947	936,355	1,014,196
ชาวต่างประเทศ	73,950	115,862	136,906	139,700	147,635
จำนวนนักท่องเที่ยวจร	176,736	201,395	222,810	232,913	252,832
ชาวไทย	162,222	182,043	193,694	201,115	219,370
ชาวต่างประเทศ	14,514	19,352	29,116	31,798	33,462
ระยะเวลาพำนักระหว่างนักท่องเที่ยว (วัน)	2.59	2.72	2.48	2.43	2.40
ชาวไทย	2.54	2.62	2.39	2.34	2.31
ชาวต่างประเทศ	3.11	3.38	3.09	3.06	3.03
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	2,113	2,269	2,344	2,414	2,534
ชาวไทย	2,078	2,223	2,293	2,362	2,475
ชาวต่างประเทศ	2,410	2,529	2,618	2,679	2,797

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
นักท่องเที่ยว	2,183	2,345	2,426	2,488	2,586
ชาวไทย	2,148	2,302	2,374	2,448	2,565
ชาวต่างประเทศ	2,482	2,585	2,700	2,765	2,887
นักทัศนาจร	1,257	1,303	1,375	1,438	1,518
ชาวไทย	1,256	1,293	1,367	1,431	1,513
ชาวต่างประเทศ	1,266	1,391	1,430	1,482	1,554
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	4,927	6,231	6,679	6,885	7,710
ชาวไทย	4,338	5,191	5,495	5,651	6,341
ชาวต่างประเทศ	589	1,040	1,184	1,233	1,369
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	3,197	3,103	3,268	3,411	3,778
อัตราการเข้าพัก (%)	37.72	46.94	56.40	56.34	59.75
จำนวนผู้เข้าพักแรม	707,743	836,773	939,248	964,350	1,047,762
ชาวไทย	634,592	721,240	804,448	826,537	901,839
ชาวต่างประเทศ	73,151	115,533	134,800	137,813	145,923

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดตรัง พ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดตรัง พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดตรัง

จากการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดตรังปี พ.ศ.2557 – 2560 ที่ผ่านมา พบว่าสถานการณ์เชิงบวกที่เกิดขึ้นนั้น คือ การตื่นตัวของประชาชนในจังหวัดที่มีการรวมตัวกัน เพื่อดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัด และผลักดันข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับ การดูแลรักษาทรัพยากรสัตว์ทะเลหายากเช่น พะยูน กล้วยทะเล และเต่าทะเล เป็นต้น นอกจากนี้ประชาชนในจังหวัดยังเห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สร้างรายได้และอาชีพให้กับคนในท้องถิ่นอย่างมากมาย อย่างไรก็ตามสถานการณ์เชิงลบในจังหวัดนั้น เกิดจากการนิรโทษกรรมชาวประมงที่ใช้อวนรุนจับสัตว์ทะเล ซึ่งส่งผลเสียต่อสัตว์ทะเลเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวมักตกแก่นายทุน เป็นส่วนใหญ่

จากปัญหาดังกล่าว ทางคณะผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดจึงมีข้อเสนออยู่ 3 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านการเกษตร ด้านการท่องเที่ยว และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยด้านการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการประมงน้ำเค็มนั้น ทางคณะผู้จัดทำได้เสนอให้มีการพัฒนาระบบตลาดท้องถิ่น ตลาดกลาง และตลาดซื้อขายล่วงหน้า เพื่อให้เกิดการกระจายผลผลิตประมงน้ำเค็ม และการกระจายรายได้ของชาวประมงอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเสนอให้มีการเพาะเลี้ยงสัตว์ทะเลเพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคในจังหวัด ในด้านการท่องเที่ยวนั้นทางคณะผู้จัดทำได้เสนอว่า ให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนในตำบลต่างๆ เพื่อสร้างเอกลักษณ์ และส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้กับนักท่องเที่ยวทุกรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างคมนาคมพื้นฐานให้ทันสมัยมากขึ้น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้การพัฒนาความรู้ และจิตสำนึกเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประชาชนในจ.ตรังก็เป็นสิ่งที่คณะผู้จัดทำให้ความสำคัญอย่างมากเช่นกัน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต ในด้านทรัพยากรธรรมชาติ และ

สิ่งแวดล้อมนั้น ทางคณะผู้จัดทำได้เสนอให้หน่วยงานต่าง ๆ มีการประสานความร่วมมือกัน และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อให้เกิดแนวทางการทำงานในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ภาครัฐควรส่งเสริมบทบาทของประชาชนท้องถิ่นในการดูแลรักษาป่าชายเลนเพิ่มขึ้น เช่น การอนุญาตให้ประชาชนตรวจสอบงบประมาณภาครัฐได้, การออกโฉนดชุมชน เพื่ออนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น นอกจากนี้ภาครัฐควรประกาศเขตอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 3 ไมล์ทะเล เพื่อเป็นเขตอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพื้นที่ความมั่นคงทางอาหาร

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

2.1.1. การแก้ไขปัญหาการกระจายรายได้ของประชาชนในจังหวัด เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีรายได้เพียงพอต่อการบริโภคสินค้า ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต

2.1.2. การคุ้มครองแรงงาน ให้อยู่ในระบบประกันสังคมมากขึ้น เพื่อความมั่นคงทางอาชีพ โดยส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบมีสิทธิในการเข้าถึงบริการประกันสังคมมากขึ้น และพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

2.2.1. นำเทคโนโลยีทางการเกษตร และการแปรรูปมาประยุกต์เพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ภายใต้อุปกรณ์ที่เพาะปลูกที่จำกัด

2.2.2. เชื่อมโยงการเที่ยวทางทะเลและทางบก เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับจังหวัด

2.2.3. ส่งเสริมอาชีพให้กับผู้ด้อยโอกาสในสังคม เพื่อเพิ่มรายได้ และความมั่นคงทางอาชีพ

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

2.3.1. ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนร่วมกันบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบ

2.3.2. เสริมสร้างความรับผิดชอบของประชาชน ในด้านการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้

2.3.3. ส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

2.4.1. เพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณให้มีความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น

3. การวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT) ของจังหวัดตรัง

จุดแข็ง

- สินค้าเกษตรสามารถใช้เป็นวัตถุดิบ ในการทำการผลิตและแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้
- มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งเชิงนิเวศและวัฒนธรรมรวมทั้งมีทรัพยากรที่สามารถใช้เป็นพลังงานทดแทนได้
- องค์กรความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ประชาสังคม องค์กรชุมชน และภาคเอกชนมีความเชื่อมโยงกันในทุกกระดับ
- มีสถานศึกษาที่ให้บริการการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึงทุกตำบล

จุดอ่อน

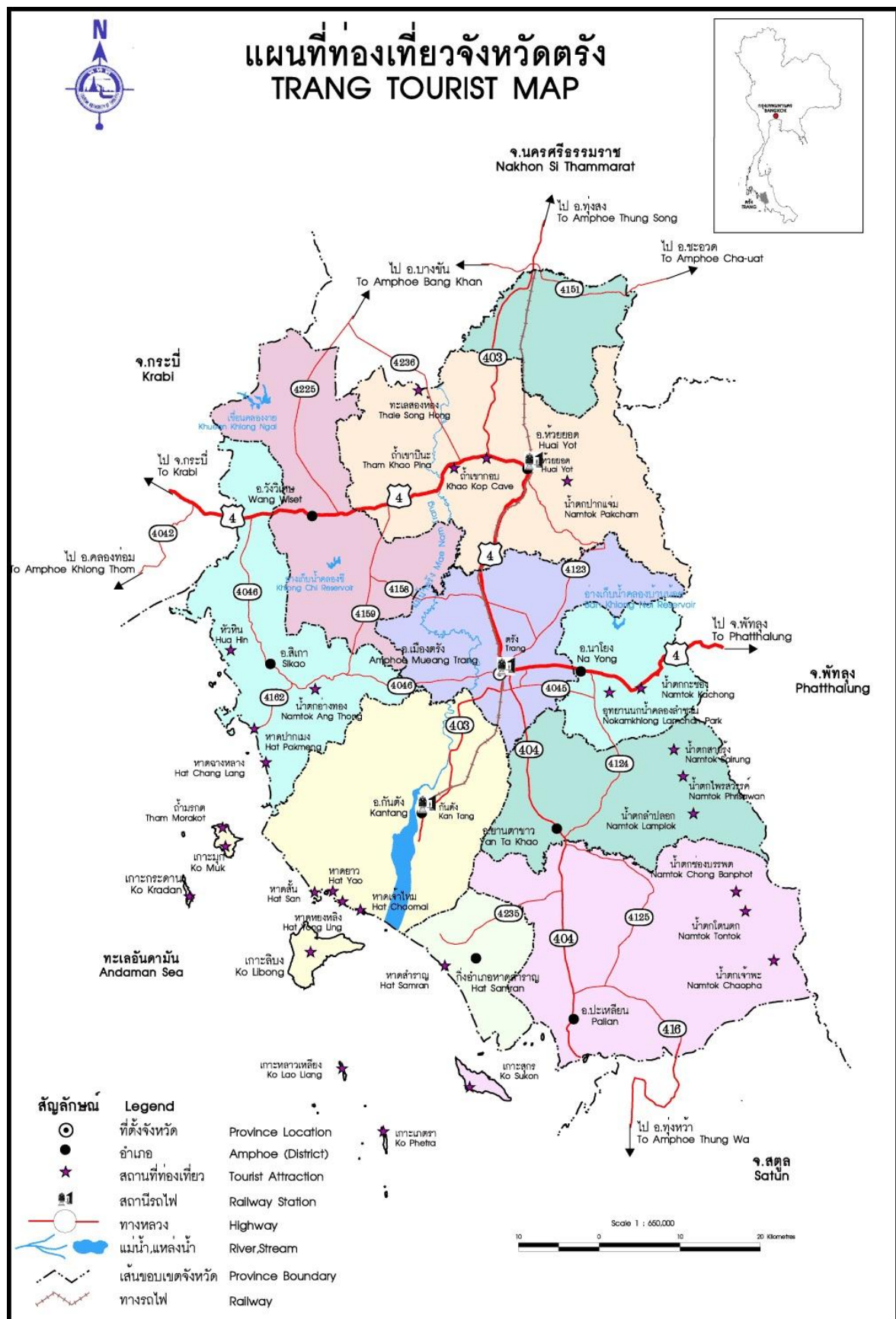
- การเพิ่มมูลค่าของผลผลิตการเกษตรและการท่องเที่ยวค่อนข้างต่ำ
- มีโครงสร้างพื้นฐานหลักไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน
- ขาดแคลนแรงงาน แรงงานฝีมือ ในการผลิตด้านเกษตร อุตสาหกรรมต่อเนื่องและการท่องเที่ยว

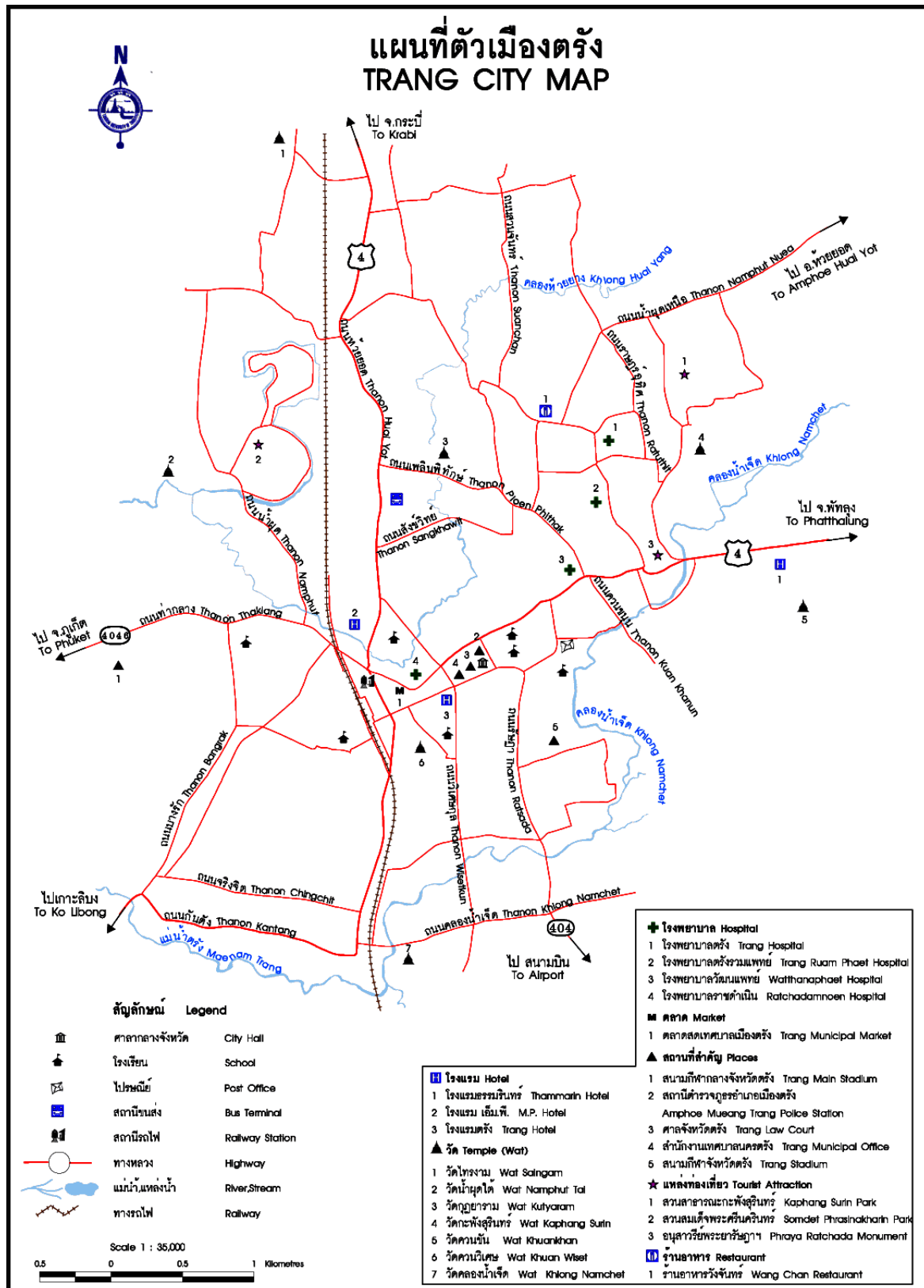
โอกาส

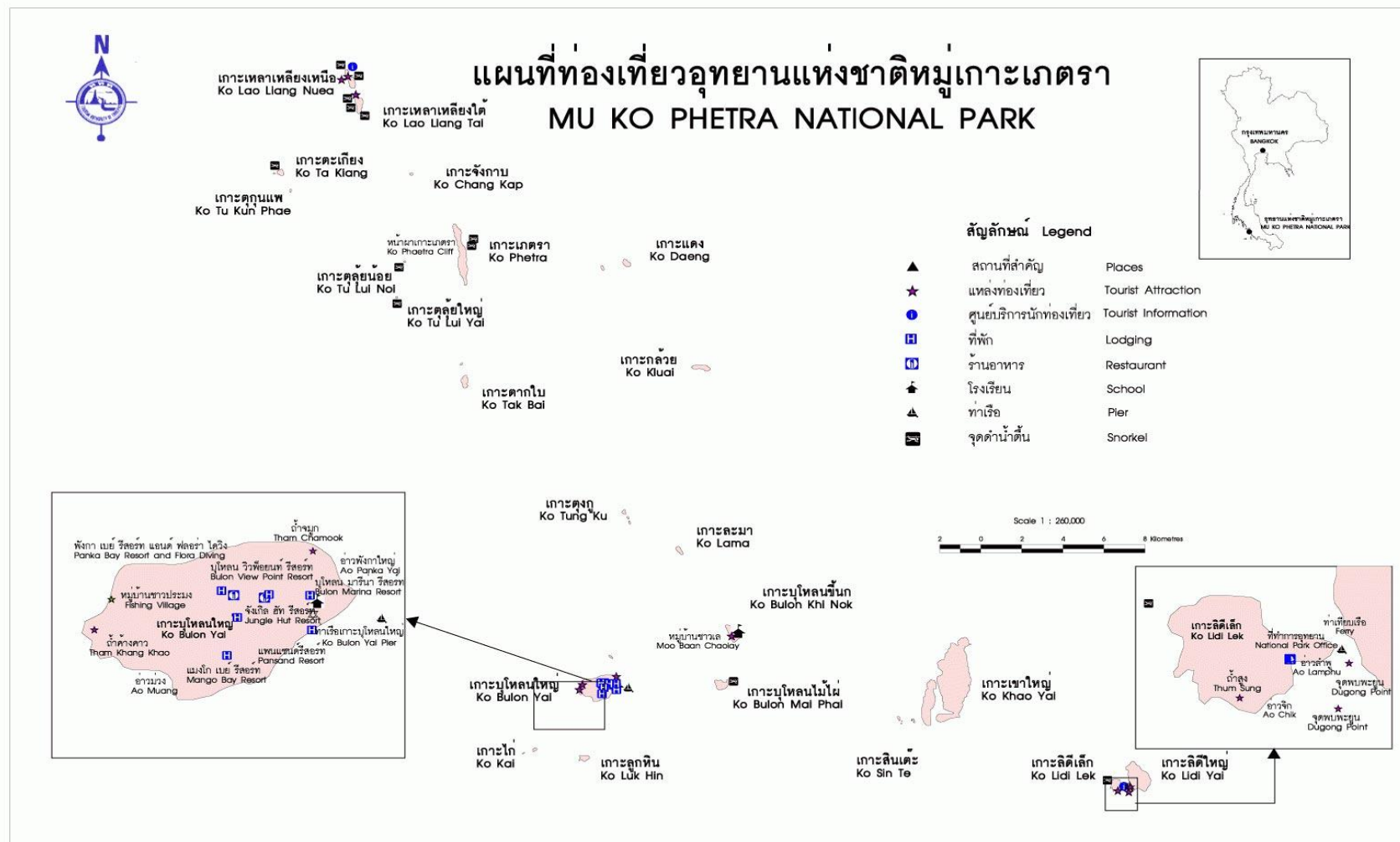
- ภาครัฐส่งเสริมการพัฒนาในระดับพื้นที่ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
- นโยบาย IMT GT ส่งเสริมให้มีการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

อุปสรรค

- ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นตามสภาพการณ์ผันผวนของค่าเงินและสภาวะเศรษฐกิจโลก
 - การแข่งขันด้านการตลาดสินค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน
 - ข้อจำกัดด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบทั้งในประเทศและระหว่างประเทศที่ซับซ้อนไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทุน
4. **จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564:**เมืองท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล, การเกษตรและการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมัน, ส่งเสริมศักยภาพชุมชนบริหารจัดการท่องเที่ยว,ต้งเป็นสังคมอยู่เย็นเป็นสุข
5. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดต้ง พ.ศ.2561-2564**
- 5.1. **วิสัยทัศน์:**ต้งเมืองแห่งความสุข บนฐานการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรและการท่องเที่ยว ที่ได้มาตรฐานสากล
- 5.2. **ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด**
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1** สร้างฐานเศรษฐกิจของจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่มั่นคงและยั่งยืน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2**ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มีคุณภาพเพื่อสร้างรายได้ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3** เสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม พัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4**บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมกับชุมชน/พื้นที่ และมีความยั่งยืน
6. **งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561 -2564:** 4,469,360,300 บาท

จังหวัดสตูล

1. แนวชายฝั่งทะเล

จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดที่อยู่ใต้สุดของประเทศไทยทางชายฝั่งทะเลอันดามันซึ่งเป็นชายฝั่งทะเลทางด้านตะวันตกของประเทศไทยมีพื้นที่ทั้งหมด 2,478.997 ตารางกิโลเมตรมีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดตรังทางทิศเหนือจังหวัดสงขลาทางทิศตะวันออก และรัฐปะลิสประเทศมาเลเซียตลอดแนวชายแดน (ทางทิศใต้) ยาวประมาณ 56 กิโลเมตร ติดต่อกับฝั่งอันดามันยาวประมาณ 144.8 กิโลเมตร เป็นพื้นที่เกาะประมาณ 88 เกาะ

2. ทรัพยากรทะเล

จังหวัดสตูลมีแหล่งทรัพยากรทะเล ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นแหล่งอาหารสำคัญของพะยูน กระจายอยู่ในหลายตำบล ได้แก่ ต.ปากน้ำ, ต.ละงู, ต.สาคร, ต.เจ๊ะบิลัง, และต.ตันหยงโป และจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 พบว่า ทรัพยากรในจังหวัดสตูลมีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 2796.3 ไร่

3. แหล่งปะการัง

จังหวัดสตูลมีพื้นที่แหล่งปะการังในจังหวัดเท่ากับ 13701.52 ไร่ แบ่งเป็นปะการังแท่ง 13426.52 ไร่ และปะการังเทียม 275 ไร่ โดยปะการังแท่งมีการกระจายตัวอยู่ใน อ.เมืองสตูล 12093.33 ไร่ และอ.ละงู 1333.19 ไร่

4. ตำบลติดทะเล

จังหวัดสตูลมีตำบลที่มีพื้นที่ติดชายทะเลอยู่ 12 ตำบล ได้แก่ ต.ทุ่งหว้า, ต.นาทอน, ต.ทุ่งบุหลัง, ต.ขอนคลาน, ต.แหลมสน, ต.ปากน้ำ, ต.ละงู, ต.สาคร, ต.เจ๊ะบิลัง, ต.ตันหยงโป, ต.ตำมะลัง, ต.ปูยู, และต.เกาะสาหร่าย

5. ตำบลที่มีป่าชายเลน

พื้นที่ป่าชายเลนมีในหลายตำบล ได้แก่ ต.ทุ่งหว้า, ต.นาทอน, ต.ทุ่งบุหลัง, ต.ขอนคลาน, ต.แหลมสน, ต.กำแพง, ต.ท่าเรือ, ต.ท่าแพ, ต.ควนโพธิ์, ต.ปากน้ำ, ต.ละงู, ต.สาคร, ต.เจ๊ะบิลัง, ต.ตันหยงโป, ต.ควนขัน, ต.คลองขุด, ต.พิมาน, ต.ตำมะลัง, ต.ปูยู, และต.เกาะสาหร่าย

6. การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน

การใช้ประโยชน์พื้นที่	อ.เมืองสตูล	อ.ท่าแพ	อ.ละงู	อ.ทุ่งหว้า
ป่าชายเลน(ไร่)	118452.21	29080.82	45226.2	30879.72
นาเกลือ(ไร่)	4989.02	1274.71	1826	2169.92
พื้นที่ทางการเกษตร(ไร่)	27737.28	10313.16	20340.96	7614.05
อื่นๆ(ไร่)	11429.09	1879.1	5235.14	4258.38

อ้างอิงจาก : หนังสือพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดสตูล ปีพ.ศ.2555 โดย สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลเศรษฐกิจของจังหวัดสตูล

ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสตูล ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2553	2554	2555	2556
ภาคเกษตร	12,065	14,874	12,479	9,517
สาขาเกษตรกรรม ๑	8,165	11,081	8,460	6,436
สาขาประมง	3,899	3,794	4,019	3,081
ภาคนอกเกษตร	10,596	10,633	11,591	11,057
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	72	99	94	88
สาขาอุตสาหกรรม	2,339	1,887	1,617	1,428
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	401	337	297	402
สาขาก่อสร้าง	763	767	1,201	1,011
สาขาการขนส่ง การขายปลีก ๑	913	1,031	1,034	750
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	313	351	335	381
สาขาการขนส่ง ๒	404	414	441	304
สาขาตัวกลางทางการเงิน	540	600	663	545
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ ๑	1,224	1,296	1,420	1,681
สาขาการบริหารราชการ๑	1,774	1,790	2,039	2,099
สาขาการศึกษา	1,151	1,300	1,451	1,708
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	523	571	813	472
สาขาการให้บริการด้านชุมชน๑	146	164	173	166
สาขาถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	33	28	14	22
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	22,660	25,387	24,000	20,517
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	77,604	85,768	80,268	68,390
จำนวนประชากร (1,000 คน)	292	296	299	303

อ้างอิงจาก : สถิติGPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

1. ข้อมูลการประมง

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มสาขาประมง จ.สตูล ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)

ปีพุทธศักราช	2554	2555	2556
การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง	1,972	1,801	1,849
การทำฟาร์มเลี้ยงปลา	57	44	58
การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง	1,617	2,007	1,008
การทำฟาร์มเลี้ยงหอย	0	0	0
การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง	80	128	107
การประมงอื่นๆซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	67	39	58
รวม	3,794	4,019	3,081

อ้างอิงจาก : สถิติGPP ปีพ.ศ. 2556 โดยกรมบัญชีกลาง

2. ข้อมูลอุตสาหกรรม

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป						
	ทำเค็ม,ตากแห้ง				ลูกชิ้นปลา	ข้าวเกรียบกุ้ง	ปลาป่น
	ปลาเค็ม	กุ้งแห้ง	หมึกแห้ง	หอยแห้ง			
จ.สตูล	3	0	0	0	0	2	0

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัด	ประเภทของการแปรรูป					
	ทำเค็ม, ตากแห้ง		หมักดอง		นึ่งอบ	ย่างรมควัน
	ห้องเย็น	โรงงานกระป๋อง	น้ำปลา	น้ำบูดู		
จ.สตูล	0	1	0	0	0	0

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางแสดงปริมาณการใช้ทรัพยากรในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสตูล

ปี	2554	2555	2556	2557
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่เข้าห้องเย็น (ตัน)	7,977	2,258	0	0
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ในการผลิตปลากระป๋อง (ตัน)	19,490	8,510	8,512	7,912
ปริมาณปลาน้ำเค็มที่ใช้ผลิตปลาป่น (ตัน)	10,179	9,523	0	0
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตกุ้งแห้ง (ตัน)	352	0	0	0
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตปลาเค็ม (ตัน)	559	350	14	14
ปริมาณสัตว์น้ำสดที่ใช้ผลิตข้าวเกรียบกุ้ง(ตัน)	0	2	3	3

อ้างอิงจาก : หนังสือสถิติการประมงแห่งประเทศไทยปีพ.ศ.2557 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. ข้อมูลการท่องเที่ยว

(ล้านบาท)

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	694,697	1,000,424	1,093,479	1,224,234	1,328,813
ชาวไทย	676,644	938,052	991,843	1,086,358	1,177,657
ชาวต่างประเทศ	18,053	62,372	101,636	137,876	151,156
จำนวนนักท่องเที่ยว	407,052	736,579	814,713	863,167	932,911
ชาวไทย	398,523	686,641	745,390	778,182	839,840
ชาวต่างประเทศ	8,529	49,938	69,323	84,985	93,071
จำนวนนักท่องเที่ยว	287,645	263,845	278,766	361,067	395,902
ชาวไทย	278,121	251,411	246,453	308,176	337,817
ชาวต่างประเทศ	9,524	12,434	32,313	52,891	58,085
ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว(วัน)	2.92	3.13	2.97	2.87	2.80
ชาวไทย	2.91	3.12	2.99	2.89	2.82
ชาวต่างประเทศ	3.41	3.34	2.82	2.69	2.61

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558p
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมเยือน	1,807	2,072	2,185	2,215	2,328
ชาวไทย	1,807	2,075	2,191	2,225	2,338
ชาวต่างประเทศ	1,784	2,037	2,111	2,139	2,232
นักท่องเที่ยว	1,950	2,168	2,288	2,343	2,436
ชาวไทย	1,949	2,172	2,289	2,349	2,472
ชาวต่างประเทศ	1,999	2,116	2,272	2,323	2,419
นักทัศนาจร	1,214	1,239	1,287	1,300	1,382
ชาวไทย	1,217	1,252	1,306	1,318	1,398
ชาวต่างประเทศ	1,128	978	1,139	1,198	1,289
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมเยือน	2,665	5,332	5,905	6,288	7,001
ชาวไทย	2,596	4,967	5,424	5,690	6,327
ชาวต่างประเทศ	69	365	481	598	673
สถานประกอบการที่พักแรม					
จำนวนห้อง	2,144	2,565	2,900	3,032	3,340
อัตราการเข้าพัก (%)	40.48	45.56	46.47	50.93	55.99
จำนวนผู้เข้าพักแรม	311,914	492,974	598,560	651,547	713,371
ชาวไทย	304,260	475,187	534,346	571,811	625,354
ชาวต่างประเทศ	7,654	17,787	64,214	79,736	88,017

อ้างอิงจาก : สถิติสรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศจังหวัดสตูล พ.ศ. 2552 – 2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนพัฒนาจังหวัดสตูล พ.ศ.2561 – 2564

1. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดสตูล

จากการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดสตูลปี พ.ศ. 2557 – 2560 พบว่าหลังปี พ.ศ. 2557 เศรษฐกิจโดยรวมในจังหวัดสตูลมีการขยายตัวร้อยละ 2.6 จากการเจริญเติบโตด้านการท่องเที่ยว และจากการลงทุนจากภาครัฐที่เพิ่มขึ้น โดยรายได้จากการท่องเที่ยวนั้น ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวในประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสตูลเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจังหวัดสตูลจะเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่สวยงาม แต่โครงสร้างพื้นฐานในจังหวัดยังไม่มีความสามารถเพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีอย่างต่อเนื่องได้ ปัจจัยดังกล่าวจึงเป็นอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล

นอกจากการท่องเที่ยวแล้ว ภาคเศรษฐกิจอีกภาคหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งคือ ภาคการประมงน้ำเค็ม โดยในช่วงเวลาที่ผ่านมาจังหวัดสตูลมีมูลค่าผลผลิตการประมงน้ำเค็มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยสาเหตุหลักมาจากโรคตายด่วนที่ ส่งผลเสียต่อผลผลิตด้านการประมงเป็นอย่างมาก ในด้านภาคอุตสาหกรรมนั้น ประสบกับภาวะชะลอตัว เนื่องจากปริมาณสินค้าการเกษตรซึ่งเป็นสินค้าอุตสาหกรรมหลักของจังหวัด ปรับตัวลดลง อีกทั้งปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้นั้นมีน้อยลง ในส่วนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น พบว่าพื้นที่ป่าชายเลนถูกบุกรุกอย่างต่อเนื่องใน

ทุกอำเภอ เนื่องจากสาเหตุเดียวกันกับปัญหาป่าไม้ในจังหวัดกระบี่ คือ ชาวบ้านต้องการที่ทำกิน และที่อยู่อาศัย นอกจากนี้ การบุกรุกป่าชายเลนในจังหวัดสตูลยังเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาขยะและน้ำเน่าเสีย ซึ่งส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมในจังหวัด

จากการปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระยะเวลาที่ผ่านมาทางคณะผู้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสตูล จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านี้ โดยจะแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการท่องเที่ยว ด้านเกษตรและการประมง และด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยในด้านการท่องเที่ยว นั้น จังหวัดสตูลควรเร่งปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้มีมาตรฐานที่ดี และครอบคลุมมากขึ้น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัด ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้จังหวัดสตูลควรการพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลอย่างครบวงจร และเน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพเป็นหลัก สำหรับการแก้ไขปัญหาในภาคการเกษตรและประมงนั้น ภาครัฐควรเน้นการส่งเสริมการรวมตัวของวิสาหกิจชุมชน เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งทางการตลาด และลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อผลิตสินค้าอย่างมีคุณภาพ ในส่วนปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมทางจังหวัดควรเสริมสร้างความตระหนักรู้ถึงคุณค่าของป่าให้แก่ประชาชน พร้อมทั้งเพิ่มการเฝ้าระวัง และป้องกันพื้นที่ป่าอย่างเข้มงวดมากขึ้น นอกจากนี้ภาครัฐควรให้ความรู้ประชาชนในการทิ้งขยะอย่างถูกวิธี เพื่อลดปัญหาขยะในชุมชน

2. การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ 4 มิติ

2.1. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

2.1.1. มุ่งพัฒนาระบบสาธารณสุขให้ทั่วถึง

2.1.2. ยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและบุคลากรครูในพื้นที่

2.2. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

2.2.1. ลดการพึ่งพาภาคการเกษตรและมุ่งส่งเสริมภาคส่วนที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การท่องเที่ยวของจังหวัดซึ่งมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง

2.2.2. ส่งเสริมการออมและลดภาระหนี้สิน

2.2.3. ส่งเสริมการจ้างงานและพัฒนาแรงงานให้ตรงกับความต้องการของตลาด

2.3. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

2.3.1. จังหวัดสตูลควรดูแลการใช้พลังงานเชื้อเพลิงอย่างมีประสิทธิภาพให้มากขึ้นต่อไป

2.4. ประเด็นที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในด้านมิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

2.4.1. จังหวัดสตูลควรคำนึงถึงการพัฒนาการบริการ ควบคู่ไปกับประเด็นการบำรุงรักษาและการเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของภาครัฐอย่างยั่งยืน

3. การวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT) ของจังหวัดสตูล

จุดแข็ง

- มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก
- แหล่งท่องเที่ยวมีความเชื่อมโยงทั้งทางบกทางทะเลกับแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งอันดามันและประเทศมาเลเซีย ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสตูลได้ง่าย
- ลักษณะทางภูมิศาสตร์มีความเหมาะสมต่อการเกษตรกรรม ประมง และปศุสัตว์

จุดอ่อน

- ขาดความเชื่อมโยงระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐานทั้งทางถนนและท่าเรือ
- บุคลากรด้านการท่องเที่ยวยังขาดทักษะภาษาต่างประเทศ

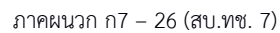
โอกาส

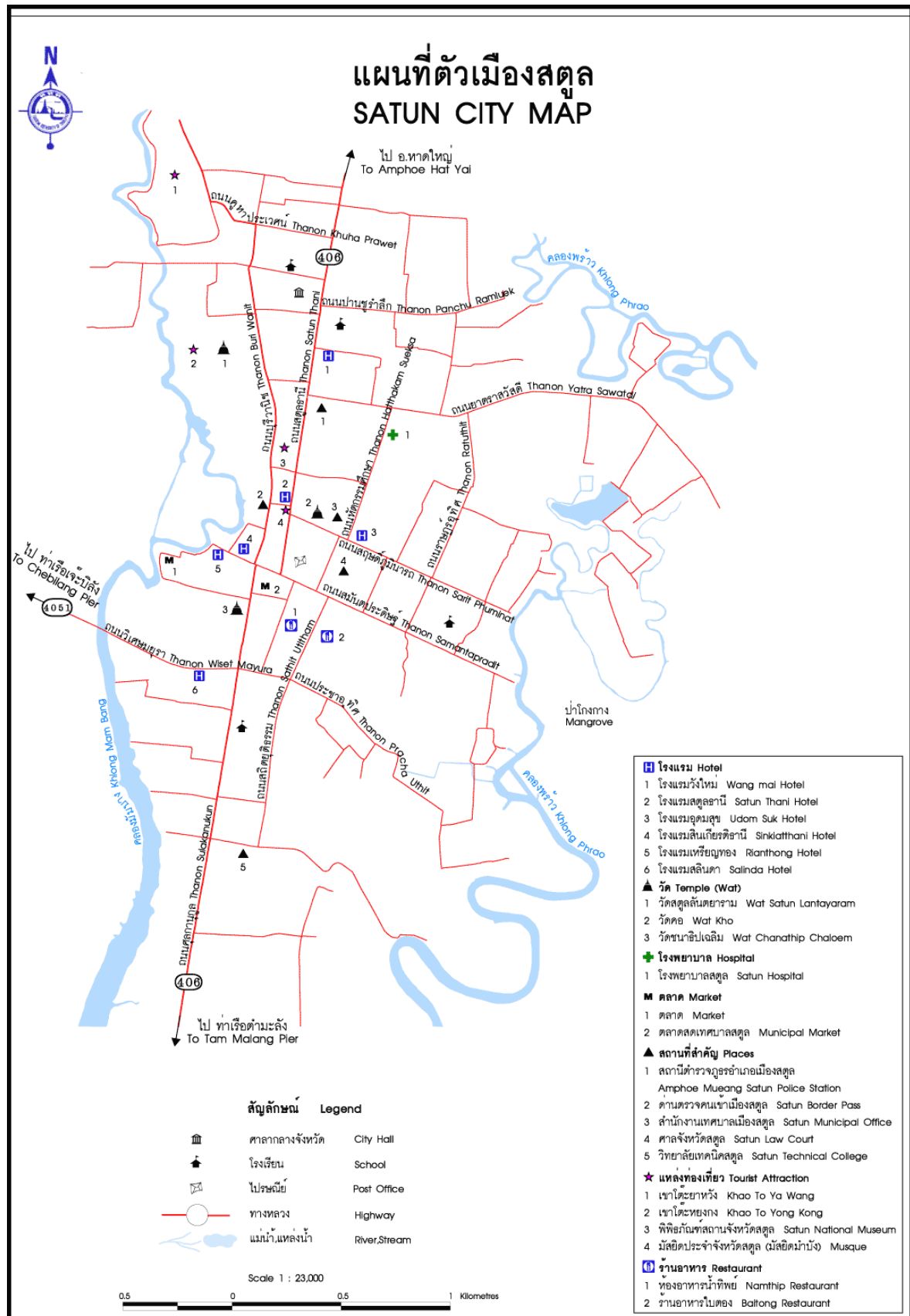
- การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ทำให้เกิดการขยายตัวของนักท่องเที่ยว
- การพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (IMT-GT) ทำให้เกิดการเชื่อมความสัมพันธ์ในระหว่าง 3 ประเทศ
- ประเทศไทย 4.0 เข้าสู่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” ทำให้สตูลได้มีโอกาสพัฒนานวัตกรรมของสินค้าด้านการเกษตร ต่อยอด SME/OTOP/ท่องเที่ยวชุมชน เพื่อยกระดับราคาสินค้าให้สูงขึ้น

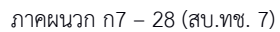
อุปสรรค

- เศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มถดถอย
- สถานการณ์ความไม่สงบของปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งส่งผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจ

4. **จุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) พ.ศ.2561-2564:** การยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอุทยานธรณีโลก เชื่อมโยงการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ, การสร้างคุณค่ามูลค่าผลผลิตทางการเกษตรคุณภาพ การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและพัฒนาเมืองที่น่าอยู่สะอาด สงบ และสันติสุขบนความหลากหลาย, การเตรียมพร้อมเมืองเชื่อมโยงเปิดสู่อาเซียนและนานาชาติ
5. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูล พ.ศ. 2561-2564**
 - 5.1. วิสัยทัศน์: เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อุทยานธรณีโลก เศรษฐกิจมั่นคง สังคมน่าอยู่ ประตูสู่อาเซียน
 - 5.2. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอุทยานธรณีโลกและการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานสากล
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แปรรูป การบริการ และการค้าชายแดน
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการคมนาคม การขนส่งและโลจิสติกส์
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความมั่นคงและสังคมสันติสุข ยกระดับคุณภาพชีวิต
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน
6. **งบประมาณพัฒนาจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ.2561 -2564:** 2,727,414,663.29บาท

ภาคผนวก ข

สรุปการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์	หน่วยงาน	วัน-เดือน-ปี
นายวิฑูรช ศรีนาม	ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี	24 กุมภาพันธ์ 2560
นายกวิน วิสุทธิแพทย์	ตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำวังปลาหมอ (ประธาน) อ.เขาสมิง จ.ตราด	26 กุมภาพันธ์ 2560
นายภัทรพล สวาท นายอุทิศ สวาท นายมนัส หอมวิเศษ นายวุฒิ วิเสโส	ตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการท่อน้ำดิบเพื่อการเกษตรบ้าน แสง-เขาหัว อ.เมือง จ.จันทบุรี	27 กุมภาพันธ์ 2560
นายธนศ มั่นน้อย	ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง 2 (ชลบุรี)	24 มีนาคม 2560
นายพีระศักดิ์ รวยสำราญ	ตัวแทนผู้ดำเนินการสร้างเพจบางปะกงกลุ่มน้ำแห่งชีวิต อ.บ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา	25 มีนาคม 2560
นายวัชรินทร์ ถิ่นกลาง	ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง ที่ 6	5 เมษายน 2560
นายปิยะวัฒน์ เสงี่ยมกุล	ผู้ประกอบการกิจการโรงแรม เกาะราชาใหญ่	5 เมษายน 2560
นายกฤษฎา กาญจนาลัย	นายกสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมหาดกะตะ-กะรน	5 เมษายน 2560
น.ส.มณฑนา นีรนาทโรดม	อุปนายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดพังงา	6 เมษายน 2560
นายสมพร สารการ	ประธานวิสาหกิจกลุ่มท่องเที่ยวชุมชนบ้านโคกไคร จ.พังงา	7 เมษายน 2560
นายนันทพงศ์ นาคฤทธิ์	ประธานกลุ่มการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านถ้ำเสือ จ.กระบี่	7 เมษายน 2560
คุณเปล่งยศ สกลกิจวัฒน์	กรรมการผู้จัดการโรงแรม The ShellSea จ.กระบี่	8 เมษายน 2560
คุณสุวรินทร์ มยาเรศ	นายกสมาคมท่องเที่ยวจังหวัดชุมพร	18 มิถุนายน 2560
นายวรวิศ แก้วศรีงาม	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชุมพร	19 มิถุนายน 2560
คุณวิทยา โพธิพัฒน์	ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบภายใน บ.ซีทรานเฟอร์รี่ จ.สุราษฎร์ธานี	20 มิถุนายน 2560
นายวิชัย สมรูป	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วม สบทช.4	20 มิถุนายน 2560
นายอำพล ธานีครุฑ	เจ้าของโฮมสเตย์เกาะพิทักษ์ จ.ชุมพร	21 มิถุนายน 2560
นายทวีชัย โชตสมุทร	ผอ.สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาประจวบคีรีขันธ์	22 มิถุนายน 2560
ดร.พระระวี สีเหลืองสวัสดิ์	เลขาธิการสมาคมท่องเที่ยวหัวหิน-ชะอำ	23 มิถุนายน 2560

สัมภาษณ์ นายวิฑูรย์ ศรีนาม

ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560

สรุปประเด็นสัมภาษณ์

- ข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าทางเศรษฐกิจ

มีหลายหน่วยงานที่เก็บและทับซ้อนกันอยู่ ทำให้คัดแยก เก็บ และรวบรวมได้ยาก ส่งผลให้การแก้ปัญหาในเรื่องชาวบ้านได้ยาก เพราะไม่สามารถตอบโจทย์การแก้ปัญหาได้ตรงจุดในแต่ละท้องถิ่น โดยเฉพาะประเด็นปัญหาของการทำประมงที่ผิดกฎหมาย และการขาดแคลนน้ำและพื้นที่กักเก็บสำหรับการทำการเกษตร อีกทั้งจังหวัดจันทบุรีเองก็ไม่ได้ประสบปัญหาทางด้านมลพิษและสภาพแวดล้อมร้ายแรงเท่าจังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรมอย่างระยอง และชลบุรี

- นโยบาย Blue Economy ในจันทบุรี

ยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจนนักทางด้านการวิชาการเพราะผู้ว่าไม่มีอำนาจในการดูแลอย่างเต็มที่ เพียงแต่ชาวบ้านยึดอาชีพประมงพื้นบ้านเป็นหลักอยู่แล้วและยังคงดำรงอาชีพนี้ได้อยู่ในปัจจุบัน และไม่ได้คิดว่าตนเดือดร้อน

- การพัฒนาไปสู่ Blue Economy

เป็นไปได้ยาก เนื่องจากข้อมูลทางวิชาการที่มียังกระจัดกระจายและไม่ชัดเจน หรือการันตีได้ว่าจะสามารถช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชาวบ้าน อีกทั้งเรื่องของงบประมาณที่จะนำมาพัฒนาจังหวัดที่ยังขาดแคลนอยู่ หากเทียบสัดส่วนกับกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆที่มีอยู่ภายในจังหวัด ซึ่งไม่เพียงพอ และขัดแย้งกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด อีกทั้งกรอบกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการเกิดการขยายขยาย และรวมไปถึงกรอบจำกัดความสามารถของผู้ว่าที่มีต่อการพัฒนาในแต่ละจังหวัด

- ความเชื่อมโยง น้ำจืด-น้ำเค็ม

ปัญหาด้านความขาดแคลนทรัพยากรน้ำในการทำการเกษตร พื้นที่อ่างเก็บน้ำไม่เพียงพอ อีกทั้งได้รับผลกระทบมาจากความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้วย

สัมภาษณ์ นายกวิน วิสุทธิแพทย์

ตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำวังปลาหมอ (ประธาน) อ.เขาสมิง จ.ตราด

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2560

สรุปประเด็นสัมภาษณ์

ประวัติและความเป็นมาของกลุ่มสมาชิก

พื้นที่ของกลุ่มผู้ใช้น้ำวังปลาหมอนี้ที่ดินเป็นพื้นที่ของกรมธนารักษ์ ซึ่งแต่ก่อนพื้นที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่ป่าเขาและต่อมาเริ่มมีการรุกรานจากชาวบ้านมากขึ้นเพื่อมาใช้ในการสร้างเป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำกินนานนับหลายปี การใช้น้ำของชาวบ้านสมัยนั้นอาศัยลุ่มน้ำตามธรรมชาติและน้ำฝนเป็นหลัก จนกระทั่งปี 2538 ได้ประสบกับปัญหาภัยแล้งที่รุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้มีปริมาณน้ำที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของชาวบ้าน อีกทั้งยังขาดแคลนแหล่งน้ำและแหล่งกักเก็บน้ำ เป็นเหตุให้ผู้ว่าราชการตราดในสมัยนั้น คุณธนิต ไตรวุฒิ ได้นำงบประมาณส่วนหนึ่งมาใช้ในการดำเนินการสร้างอ่างเก็บน้ำแห่งนี้ขึ้นจนแล้วเสร็จเมื่อปี และอยู่ในความรับผิดชอบของ 2543 กรมชลประทานและคณะกรรมการสภาองค์กรชุมชนตำบล และตั้งชื่อว่า “กลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำวังปลาหมอ” นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ข้อมูลพื้นที่ รูปแบบ วิธีการในการจัดสรรน้ำและมาตรการต่างๆ ภายในกลุ่มสมาชิก

อ่างเก็บน้ำนี้จะตั้งอยู่ครอบคลุมในพื้นที่เขตป่าสงวนชุมชนแสงและเลยจากวัดวังปลาหมอไปราว 3 กิโลเมตร นอกจากนี้ภายในอ่างเก็บน้ำมีเกาะที่ทางการได้อนุญาตไว้ เหตุเพราะยังคงมีสัตว์หายากอาศัยอยู่หลายชนิด อาทิ หมูป่า ไก่ป่า และมีการให้บริการแพโดยสารเข้าไปยังเกาะได้อีกด้วย

รูปแบบและวิธีการในการจัดสรรน้ำ คือ มีการใช้ระบบประตุน้ำกับอ่างเก็บน้ำวังปลาหมอ ซึ่งจะจัดสรรน้ำไว้สำหรับผู้ใช้น้ำทั้งหมด 10 กลุ่ม มีความจุทั้งสิ้น 6.5 ล้านลูกบาศก์เมตร ต่อพื้นที่ 6,500 ไร่ รวมเป็นเกษตรกรทั้งสิ้น 346 ราย ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ส่วนหนึ่งของอำเภอเขาสมิง ได้แก่ ตำบลเขาสมิง ตำบลแสนตุ้ง ตำบลท่าโสม และตำบลวังกระแจะ โดยน้ำในอ่างเก็บน้ำนี้มีที่มาจากมือคลองธรรมชาติและน้ำฝนที่ตกและกักเก็บรวมกันไว้ภายใน นอกจากนี้ยังมีการทำฝายปูนเพื่อใช้ในการกั้นลำคลองและเพื่อการกักเก็บน้ำเตรียมสำหรับเปิดปิดในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งมีด้วยกันทั้งสิ้น 7 ฝาย โดยมีการผลัดเปลี่ยนเวรหมุนเวียนดูแลและเปิดปิดประตูกันเองภายในกลุ่มผู้ใช้น้ำผ่านทางแม่น้ำทั้งสิ้น 3 สาย ด้วยกัน จนกระทั่งไหลลงไปสู่ท้องทะเล โดยน้ำที่ใช้ในการทำสวนนั้นจะมาจากการขนส่งผ่านระบบท่อที่มีการขุดฝังลงไปโดยตรงในดิน โดยก่อนการนำน้ำมาใช้ได้นั้นจะต้องสูบน้ำเข้าบ่อน้ำบ้านแต่ละบ้านและผ่านมอเตอร์แต่ละตัวก่อน ส่วนเรื่องการรดน้ำผลไม้จะใช้การรดน้ำระบบน้ำเหวี่ยง (Springer) ทั้งนี้เพราะชนิดพืชและเนื้อที่ในการปลูกนั้นจำเป็นต้องอาศัยน้ำในการดูแลเป็นจำนวนมากและสม่ำเสมอ ซึ่งโดยปกติแล้วจะใช้กันโดยประมาณ 4.8 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี โดยไม่นับรวมถึงการใช้น้ำปริมาณน้ำฝน ซึ่งแยกส่วนกับการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคของชาวบ้านซึ่งจะใช้น้ำจากการประปาส่วนภูมิภาคที่ผลิตมาจากน้ำในคลองรางหวายตอนล่างแทน

สำหรับมาตรการในการคิดคำนวณรายจ่ายในการใช้น้ำนั้น จะใช้จ่ายผ่านเงินกองกลางที่เรียกเก็บกันภายในกลุ่มผู้ใช้ ด้วยอัตราไร่ละ 300 บาท มาจ่ายค่าน้ำและการซ่อมบำรุงฝาย ส่วนเรื่องปริมาณการใช้น้ำที่

แตกต่างกันในแต่ละบ้านนั้นจะจดบันทึกตามมิเตอร์และเสียเป็นค่าไฟตามอัตราของการใช้ในแต่ละบ้านแทน ซึ่งทั้งนี้เรื่องตำแหน่งที่ตั้งของบ้านนั้นก็มีความต้องการและลักษณะการใช้น้ำด้วยนั่นเอง เช่น ถ้าหากพื้นที่บ้านและสวนอยู่ติดคลองก็ไม่จำเป็นที่จะต้องขุดบ่อเพื่อสำรองน้ำเหมือนกับคนที่บ้านอยู่ไกลจากคลอง เป็นต้น ขณะเดียวกันที่ลักษณะของพืชที่ของคนในกลุ่มและนอกกลุ่มการใช้น้ำปลูก ย่อมแตกต่างกันในเรื่องของวิธีการใช้น้ำด้วย คือ คนนอกกลุ่มมักนิยมปลูกพืชจำพวกใช้น้ำในการดูแลน้อยเสียเป็นส่วนใหญ่ อาทิ ยางพารา และไม่มีนิยปลูกผลไม้เห็ดเพราะสามารถใช้ได้เพียงน้ำฝนเท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอต่อการดูแลพืชผลนั่นเอง

-ปัญหาที่พบภายในกลุ่มสมาชิก

การมีกลุ่มผู้ใช้น้ำนอกเขตมาขอร่วมปันน้ำใช้ด้วย ส่งผลให้ปริมาณการใช้น้ำทั้งหมดเริ่มสูงขึ้น ปริมาณน้ำภายในอ่างเก็บน้ำค่อยๆลดต่ำลงไปเรื่อยๆ จนพบกับการประสบภัยแล้งที่นานกว่าเดิม คือปี 2558 เหลือปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำทั้งสิ้น 1.8 ล้านลูกบาศก์เมตรและลดน้อยลงไปอีกในปี 2559 ที่เหลือน้ำในอ่างเก็บน้ำทั้งสิ้น 1.3 ล้านลูกบาศก์เมตร อีกทั้งการทำประปาหมู่บ้านที่ตำบลท่าโสมจากนโยบายส่งเสริมของนายกรัฐมนตรีเป็นชนวนให้หัวหน้ากรมชลประทานคนใหม่ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่ามีปากเสียงกับคณะกรรมการสภาองค์กรชุมชนตำบลเกี่ยวกับปัญหาเรื่องการจัดสรรน้ำภายในอ่างไปใช้ในปริมาณมากในการดำเนินการสร้าง 1.3 ล้านลูกบาศก์เมตรโดยประมาณ ซึ่งส่งผลให้น้ำภายในอ่างเก็บน้ำเหลือน้อยลงไปกว่าแต่ก่อน รวมไปถึงเมื่อปี 2559 ที่ผ่านมามีการเหือดของปริมาณน้ำมากกว่าเดิมเพราะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก เป็นเหตุให้มีการใช้ปริมาณน้ำมากกว่าแต่ก่อนและมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของพืชอีกด้วย ทว่าไม่ส่งผลกระทบต่อรายได้และปริมาณสินค้าที่อาจจะล้มตลาดได้ เพราะผลผลิตออกมาพร้อมกันกับทางฝั่งภาคใต้และเป็นเหตุให้เกิดการแย่งชิงตลาดในการขายสินค้าได้

-แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

การที่ทางคณะกรรมการสภาองค์กรชุมชนตำบลได้มีการสนับสนุนและนำเอานโยบายเกษตรแปลงใหญ่ของนายกรัฐมนตรีมาใช้และเริ่มดำเนินการเป็นปีแรก โดยการใช้ชาวบ้านที่อยู่ในกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำวังปลาหมอปปลูกพืชชนิดเดียว คือ มังคุด เป็นจำนวนทั้งสิ้น 300 ไร่ รวมเป็นเกษตรกรชาวสวนทั้งสิ้น 30 คน โดยไม่จำกัดเนื้อที่ผืนเดียวกันและไม่ปลูกพืชซ้ำชนิดกันกับที่อื่น

การขายสินค้ากรณีเหมาะสม จะไม่มีการการันติน้ำหนัก หรือที่เรียกว่า การเหมามัด” โดยการให้ลูกค้า“เดินดูเองภายในสวนแล้วมาต่อรองราคากับเจ้าของสวน ซึ่งถือเป็นผลดีต่อเกษตรกรในการดูแลและเอาใจใส่ต่อผลผลิตมากขึ้นเพื่อให้ได้ผลไม้ที่มีคุณภาพดีและขายได้ราคาดี อีกทั้งมีความเกรงกลัวต่อการถูกฟ้องอันเนื่องมาจากการทำสัญญากันระหว่างเจ้าของสวนกับลูกค้า เช่นเดียวกันหากมีปัญหาเรื่องน้ำเกิดขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อการค้าขายได้จนถึงขั้นยกเลิกสัญญากันและกลายเป็นโมฆะในที่สุด

การดำเนินการสร้าง Spillway ของทางที่ประชุมของคณะกรรมการสภาองค์กรชุมชนตำบลและทางกรมชลประทาน ขึ้นมาเหนือขอบอ่างเก็บน้ำเพิ่มอีก 1 เมตร ซึ่งหากทำการดำเนินการสร้างแล้วเสร็จนั้นจะสามารถเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำได้มากขึ้นอีก 1.5 ล้านลูกบาศก์เมตร รวมความจุของอ่างเก็บน้ำที่จะมีทั้งสิ้น 8 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จและพร้อมใช้งานได้ภายในปี 2561

สัมภาษณ์ นายภัทรพล สวาท (ประธาน)

นายอุทิศ สวาท (อดีตนายก)

นายมนัส หอมวิเศษ (กรรมการ)

นายวุฒิ วิเสโส (กรรมการ)

ตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการท่อน้ำดิบเพื่อการเกษตร บ้านแสง-เขาหัว อ.เมือง จ.จันทบุรี

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560

สรุปประเด็นสัมภาษณ์

-ประวัติและความเป็นมาของกลุ่มสมาชิก

เนื่องจาก ปี 2535 ภายในพื้นที่ไม่มีแหล่งน้ำหรือแหล่งกักเก็บน้ำ ประสบภัยแล้งอย่างหนัก และอาศัยน้ำจากน้ำฝนเพียงอย่างเดียว ทำให้เมื่อปี 2537 เริ่มมีการหาแหล่งน้ำโดยการส่งผ่านตาน้ำทั้งหมด 210 ตาน้ำ โดยเครื่องสูบน้ำ ท่อซีเมนต์และอุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงค่าใช้จ่ายนั้นมาจากงบประมาณทางภาครัฐ 40% และการระดมทุนกันเองภายในกลุ่มสมาชิกและการกู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) 60% รวมทั้งสิ้น 20 ล้านบาท ภายใต้งบประมาณของคณะกรรมการจำนวน 10 คน จนภายหลังกรมชลประทานเริ่มเข้ามาให้การสนับสนุนและดูแลร่วมด้วย ทั้งนี้ในปัจจุบันเริ่มมีแหล่งน้ำเพิ่มขึ้นจากการใช้แหล่งน้ำบาดาลภายในกลุ่ม ทำให้สมาชิกบางรายลดจำนวนการใช้น้ำตาล เนื่องจากมีการประหยัดต้นทุนค่าไฟมากกว่า ซึ่งเหลือจำนวนตาน้ำที่กลุ่มสมาชิกใช้อยู่ทั้งสิ้น 140 ตา

-ข้อมูลพื้นที่ รูปแบบ วิธีการในการจัดสรรน้ำ และมาตรการต่างๆ ภายในกลุ่มสมาชิก

กลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการน้ำดิบแสง-เขาหัวอาศัยครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 2 อำเภอ 3 ตำบล ได้แก่ ต.ท่าช้าง ต.แสง อ.เมือง และ ต.เขาหัว อ.ท่าใหม่ ใช้มอเตอร์สูบน้ำพลังงานไฟฟ้าขนาด 340 แรงม้าของกรมพลังงาน จากแม่น้ำจันทบุรี และมอเตอร์ขนาดเล็กจากลำคลองบริเวณบ้านของกลุ่มสมาชิก ขนส่งผ่านจากโรงสูบน้ำที่ตั้งอยู่บริเวณ ต.ท่าหลวง อ.มะขาม เข้าสู่ท่อแยกไปตามตาน้ำและไหลสู่บ่อพักน้ำของแต่ละบ้านสูบน้ำมาใช้ภายในกลุ่มสมาชิก ซึ่งเป็นระยะทางทั้งสิ้น 13 กิโลเมตร ซึ่งเป็นน้ำที่ใช้สำหรับการเกษตรเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 3 เดือน โดยมีเวรผลัดเปลี่ยนกัน วันละ 3 รอบ ภายในสมาชิกจะดูแลประตูปรับน้ำ (ตาน้ำ) และเครื่องสูบน้ำ ควบคู่กับการใช้น้ำจากน้ำบาดาล ซึ่งการสูบน้ำนั้นเป็นการปั้มน้ำจากที่ต่ำขึ้นสู่ที่สูง ซึ่งการใช้น้ำนั้นขึ้นอยู่กับพื้นที่ที่อยู่ของชาวบ้าน เช่น ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ที่ต่ำได้น้ำอยู่แล้ว ทำให้ไม่มีความต้องการใช้น้ำมากเท่ากับชาวบ้านที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูง โดยการรดน้ำพืชนั้นจะใช้รูปแบบของระบบน้ำเหวี่ยง (Springer) สำหรับมาตรการการจัดสรรค่าใช้จ่ายภายในกลุ่มสมาชิกนั้น ค่ามิเตอร์จากการปั้มน้ำบาดาล ครั้งละ 6,000-7,000 บาท ในขณะที่การระบายสู่ตาน้ำนั้นเก็บเฉลี่ยตาน้ำละ 8,000 บาท รวมเป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นฤดูละ 800,000 บาท ซึ่งทางสมาชิกเก็บจากสมาชิกเปิดเสร็จปีละ 8,000 บาท รวมค่าไฟและค่าซ่อมบำรุง หากเหลือใช้จะทำกำไรสมาชิกในที่ประชุม และเก็บทยอยต่อไปในปีต่อไป โดยการเก็บจะเก็บก่อนในช่วงเริ่มฤดูการทำเกษตร สำหรับมาตรการลงโทษต่อสมาชิกที่แอบลักลอบเปิดประตูปรับน้ำเองนั้น จะมีโทษคือการปรับเงินและยกเลิกสิทธิ์ในการร่วมใช้น้ำกันภายในกลุ่มสมาชิก

-ปัญหาที่พบภายในกลุ่มสมาชิก

ปัญหาที่พบหนักมากที่สุดคือ ค่าไฟฟ้าจากการสูบน้ำจากโรงสูบน้ำ และความทรุดโทรมของท่อส่งน้ำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งล่าสุดท่อแตกกลางบ้านชาวบ้านและทำให้ต้องปิดเครื่องสูบน้ำและเร่งซ่อมแซม ทั้งการเปลี่ยนท่อและการซ่อมแซมบ้านของผู้ที่ประสบภัย อีกทั้งการเข้ามาขอบริโภคน้ำของผู้ที่อยู่นอกกลุ่มสมาชิกเพิ่มเติม นอกจากนี้ยังประสบปัญหาเรื่องนายทุนที่มาขัดขวางการสร้างพื้นที่กักเก็บน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคและบริโภค จนเป็นเหตุให้โครงการต่าง ๆ นั้นถูกยุบไป และปัจจุบันยังคงขาดแคลนแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในหน้าแล้งและเพื่อกักเก็บในฤดูฝน นอกจากนี้ยังขาดแคลนแรงงานฝ่ายดำเนินการดูแลและจัดการต่างๆภายในกลุ่ม เนื่องมาจากการขาดคนรุ่นใหม่มาสืบช่วงต่อ

-แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

การเปลี่ยนมาใช้ท่อที่ทำจากวัสดุที่มีความยืดหยุ่นกว่า คือการใช้ท่อ PE สีดำ เพื่อยืดอายุการใช้งานได้มากขึ้น ช่วยลดต้นทุนในการซ่อมบำรุง และการจัดสรรงบประมาณเพื่อจ่ายค่าไฟได้มากขึ้น รวมไปถึงดำเนินการขอความช่วยเหลือจากทางภาครัฐที่อาจจะเข้ามาช่วยในการดำเนินการสร้างเขื่อน หรือแหล่งกักเก็บน้ำอื่นๆเพิ่มเติมที่ปราศจากปัญหาด้านนายทุน และการดำเนินการขออนุญาตกรมป่าไม้ในการดำเนินการสร้างแหล่งกักเก็บเขาดานกเพิ่มเติมในภายหลัง เพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำในฤดูฝนและลดปัญหาด้านอุทกภัยภายในจังหวัดจันทบุรี

สัมภาษณ์ นายธนศ มั่นน้อย

ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 2 (ชลบุรี)

วันที่ 24 มีนาคม 2560

สรุปประเด็นสัมภาษณ์

- ข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าทางเศรษฐกิจและการใช้ประโยชน์ทางทะเล

การทำงานของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้นจะเน้นในเรื่องของอุตสาหกรรม ปากท้อง และท่องเที่ยว ไปควบคู่กันเป็นหลัก ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ นั้นจะเก็บรวบรวมอยู่ในกระทรวง และกรมต่างๆ ได้แก่ กรมเจ้าท่า กรมบัญชีกลาง หอการค้าจังหวัด หรือข้อมูลตามแต่ละเกาะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเทศบาลเกาะสีชัง เพราะเป็นท่าเรือที่สำคัญแห่งหนึ่งที่มีบทบาทเป็นอย่างมากที่จะช่วยทุนและลดภาระค่าใช้จ่ายได้ ทว่ายังคงมีปัญหาในเรื่องผลกระทบของทรัพยากรอยู่บ้าง เกี่ยวกับเรื่องของฝุ่นละอองที่อาจเกิดขึ้น ส่วนหลักเกณฑ์ในการแบ่งเขตความรับผิดชอบของสำนักจะแบ่งพิจารณาตามอำเภอที่ติดชายทะเลเท่านั้น ซึ่งหากจะหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจสามารถนำข้อมูลมาประกอบกับแผนพัฒนาจังหวัดนั้นๆ ได้

- ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเล

ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลนั้นมีหลากหลาย ได้แก่ การทำประมงผิดกฎหมาย การใช้เครื่องมือในการทำประมงผิดวิธี ความไม่ชัดเจนของการเป็นประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ซึ่งส่งผลให้ทรัพยากรสัตว์น้ำเริ่มมีจำนวนลดลง ทรัพยากรมีความอุดมสมบูรณ์ลดน้อยลง และส่งผลให้สัตว์ทะเลหายากเริ่มน้อยลงและสูญหาย อีกทั้งปัญหาด้านการจัดการขยะ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นขยะที่เกิดขึ้นด้วยฝีมือของมนุษย์ และไหลลงตามแม่น้ำ สูปากแม่น้ำและไหลลงสู่ทะเล รวมถึงปัญหาเรื่องการกัดเซาะชายฝั่ง การสะสมของตะกอนชายฝั่ง และปัญหาด้านที่ดินตกล้นน้ำมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาในเรื่องของกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นๆ ด้วย นอกจากนี้ปัญหาด้านการเผยแพร่ข่าวสารหรือการมีตัวกลางในการถ่ายทอดข้อมูลต่างๆ สู่ประชาชนในเรื่องของสิ่งแวดล้อมนั้นยังไม่กว้างขวางมากนัก

- แนวทางการป้องกันปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเล

สำหรับแนวทางการป้องกันปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลนั้น คือ การมี พ.ร.บ. ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 30 มาตรา เพื่อดูแลในเรื่องของการบริหารจัดการทรัพยากร ซึ่งจำเป็นต้องใช้ความร่วมมือกันของทุกภาคส่วนเข้ามาเกี่ยวข้องกัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นนโยบายแบบ Top-Down ซึ่งเป็นรูปแบบนโยบายที่อาจส่งผลเสียได้ในอนาคต นอกจากนี้มีการนำเอาคำจำกัดความของคำว่า สงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู มาร่วมปรับใช้ในภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะในเรื่องของการบริการการท่องเที่ยวภายในจังหวัด ทั้งนี้เพื่อความคงอยู่และบรรเทาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลต่างๆ ต่อไป

- การพัฒนาไปสู่ Blue Economy Zone

การจัดการ การบริหาร อาจจะเป็นไปได้ แต่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันในหลายๆ ภาคส่วน เพื่อให้ครอบคลุมถึงทุกๆ ประเด็นปัจจัยและเพื่อให้เกิดประเด็นปัญหาต่างๆ ที่ตามมาน้อยที่สุด

สัมภาษณ์ นายพีระศักดิ์ รวยสำราญ

ตัวแทนผู้ดำเนินการสร้างเพจบางปะกงลุ่มน้ำแห่งชีวิต อ.บ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา

วันที่ 25 มีนาคม 2560

สรุปประเด็นสัมภาษณ์

- ประวัติและความเป็นมาภาพรวมของพื้นที่

จากคำเล่าของคนสมัยก่อนเล่าว่า เดิม อ.บ้านโพธิ์ มีชื่อว่า อ.สนามจันทร์ เพราะมีสภาพเป็นป่าสะแก และมีเสื่ออาศัยอยู่ในป่าเป็นจำนวนมาก และทำให้ชาวบ้านพากันหวาดกลัว จนกระทั่งภายหลังทางการได้ส่งเจ้าพระยา 3 คนมาปราบเสื่อโดยเสื่อตัวแรก จากการใช้จันทักเป็นจำนวนมาก จากกลายเป็น อ.สนามจันทร์ ซึ่งไปพ้องกับชื่อของพระราชวังสนามจันทร์ สุดท้ายจึงเปลี่ยนมาเป็นชื่อ อ.บ้านโพธิ์ และใช้มาจนถึงปัจจุบัน เสื่อตัวที่ 2 คือโรงไฟฟ้าบางปะกง เนื่องมาจากการปล่อยน้ำร้อนลงแม่น้ำ เป็นเหตุในลูกกุ้งลูกปลาตายจำนวนมาก ทว่าต้องยอมรับเป็นเพราะเป็นเศรษฐกิจที่สำคัญมากของประเทศ เสื่อตัวที่ 3 คือ กุ้งกุลาดำ เพราะของเสียที่มาจากกุ้ง ส่งผลให้ป่าชายเลน ป่าจากและแม่น้ำได้รับความเสียหาย เกิดความไม่สมดุลทางระบบนิเวศ เสื่อตัวสุดท้าย คือ ท่าเรือที่เข้ามาก่อสร้าง ซึ่งยังไม่ได้รับการแก้ไขในปัจจุบัน

- ข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าทางเศรษฐกิจและการใช้ประโยชน์ทางทะเล

เนื่องจากฝั่งเมืองของ อ.บ้านโพธิ์ นั้นเป็นระบบนิเวศป่าชายเลนและมีความเค็มที่เหมาะสม ซึ่งเหมาะสมต่อการทำการเกษตรมากกว่า และอาชีพหลักของชาวบ้านคือการทำประมงพื้นบ้าน คือ การเลี้ยงกุ้งด้วยน้ำกร่อย ในช่วง ส่วนช่วงน้ำจืดจะทำนาเป็นควบคู่กับการทำวนเคยและทำกะปิหลักในช่วงน้ำตาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ของ ต.แสนภูดาษที่มีความโด่งดังในเรื่องการทำกะปิ รวมไปถึงพื้นที่ใน อ.บ้านโพธิ์มีความอุดมสมบูรณ์ในเรื่องของระบบนิเวศที่เป็นเหมือนแหล่งอนุบาลลูกปลาวัยอ่อน นอกจากนี้พื้นที่บริเวณอ.บ้านโพธิ์นี้จะมีแม่น้ำไหลผ่านกลางตัวอำเภออีกทั้งมีความเค็มจากการหนุนสูงของน้ำทะเลผ่านมาจากแม่น้ำสายหลัก ทำให้มีพื้นที่ป่าชายเลนภายในอำเภอ คือ ป่าจาก และเป็นหนึ่งในที่มาของรายได้ของชาวบ้านคือการทำดับจากขาย ซึ่งภายหลังจะเน้นการเพาะเลี้ยงกุ้งเป็นหลักเพราะได้รายได้ดีกว่าและการเข้าข่ายการละเมิดกฎหมายของ IUU ในเรื่องของการกางวนเคยด้วยเครื่องมือที่คล้ายโปงพาง ทำให้วิถีชีวิตของชาวบ้านเริ่มเปลี่ยนแปลงไปนับแต่นั้น

- ปัญหาที่พบภายในกลุ่มสมาชิก

ปัญหาเรื่องความไม่รู้ถึงสิทธิในการถือครองพื้นที่ของชาวบ้านในลุ่มน้ำบางปะกงที่ถูกรุกรานด้วยนายทุนเพื่อมาสร้างโรงงานและท่าเรือ ซึ่งการเข้ามาของโรงงานนั้นส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ต่างๆของชาวบ้าน อาทิ การที่ไม่สามารถทำประมงพื้นบ้านเป็นอาชีพหลักของชาวบ้าน และผลกระทบจากเสียงจากเครื่องจักร กลิ่น และฝุ่นละอองที่เกิดขึ้นจากการก่อสร้างหรือดำเนินการผลิตในโรงงานในเวลากลางวัน รวมไปถึงการสัญจรเรือสินค้าตลอดได้สะพานด้วยการสูบน้ำเข้าเรือและสูบน้ำจากเรือเมื่อถึงบริเวณที่ตั้งของท่าเรือที่ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เป็นฝั่งที่จะทำให้เกิดการกัดเซาะ รวมไปถึงเรือที่ใช้ไม่ได้ผ่านการจดทะเบียน EIA อีกทั้งการจัดการด้านขยะของคนภายในชุมชนทั้งในภาคครัวเรือน เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่างๆ โดยไม่มีการบำบัดให้เหมาะสมก่อนปล่อยลงแม่น้ำ รวมไปถึงการใช้สารเคมีในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม

ที่มากขึ้น นอกจากนี้ปัญหาเรื่องของการกัดเซาะชายฝั่ง การหนุนสูงของน้ำทะเลที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ซึ่งส่งผลถึงความต้องการน้ำจืดในพื้นที่ชุมชน และปัญหาอุทกภัยในบางครั้ง ซึ่งส่งผลกระทบให้การทำการเกษตรเป็นไปได้ยากลำบากขึ้น การเปลี่ยนไปใช้วัสดุในการก่อสร้างอื่นที่ลดการบำรุงซ่อมแซมแทนการใช้จากที่จะต้องเปลี่ยนทุกๆ 7 ปี ซึ่งทำให้ชาวบ้านขาดรายได้ในส่วนนี้ไป อีกทั้งความสามารถในการแข่งขันสินค้าประมงประเภทกุ้งต่อประเทศเพื่อนบ้านยังแข่งขันได้น้อยกว่า

-แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ในช่วงแรกได้มีการดำเนินการร้องเรียนไปตามหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้เกิดการเพิกถอนการสร้างซึ่งไม่มีประเด็นคืบหน้าจนกระทั่งนำไปสู่ประเด็นการฟ้องร้อง และเรื่องตกไปให้ทางบริษัทดำเนินการสร้างต่อไปได้ และภายหลังได้มีการส่งเรื่องไปใหม่เหตุเพราะมีการกระทำบางอย่างของทางบริษัทที่เข้าข่ายละเมิดกฎหมาย ไม่ได้เป็นไปอย่างเข้มงวดมากนัก เนื่องจากแรงงานในบริษัทส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านในพื้นที่ นอกจากนี้อาจต้องขอความช่วยเหลือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาจัดสรรให้เกิดการสร้างในพื้นที่ที่เหมาะสมมากขึ้น

สัมภาษณ์ นายวัชรินทร์ ถิ่นกลาง

สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 6 (ภูเก็ต)

วันที่ 5 เมษายน 2560

สรุปประเด็นการสัมภาษณ์

การแบ่งกลุ่มอันดามันแบ่งเป็น กลุ่มอันดามันเหนือ (เขต6): ระนอง ภูเก็ต พังงา และกลุ่มอันดามันล่าง (เขต7): กระบี่ ตรัง สตูล โดยใช้ป่าชายเลนในการเชื่อมโยงกลุ่มอันดามันเหนือ เนื้อที่ป่าชายเลน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่

1. พังงา มีประมาณ 450,000 ไร่
2. ระนอง มีประมาณ 190,000 ไร่ ปัจจุบันป่าเสื่อมประมาณ 2,000-3,000 ไร่ สาเหตุจากการขยายทรัพยากรจากการทำเหมืองแร่ และการเข้ามาจับจองที่ดินเพื่อรองรับความเป็นเมืองที่เพิ่มขึ้น
3. ภูเก็ต มีประมาณ 19,000 ไร่ ปัจจุบันป่าเสื่อมประมาณ 4,000 ไร่

มีกฎหมายใหม่ออกมาให้ป่าชายเลนและพื้นที่ทะเลอยู่ภายใต้การบริหารเดียวกัน ข้อดีคือมีความยืดหยุ่นสูง สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสภาวะการณ์ แต่ค่อนข้างจัดการยากเพราะให้อำนาจประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแล เช่น ห้ามตัดไม้, ห้ามโดยปัจจุบันป่าชายเลนอยู่ในการดูแลของ สปก. แต่ ทช.จะนำป่าที่สมบูรณ์มาอนุรักษ์ เช่น กรณีป่าชายเลนเกาะพยาม ซึ่งเป็นเกาะท่องเที่ยว มี สปก.เป็นผู้ดูแลป่าชายเลน แต่ตอนนี้ ทช. กำลังดำเนินเรื่องเพื่อขออนุรักษ์ เนื่องจาก ทช. เป็นผู้ขับเคลื่อนดูแลทรัพยากรระดับจังหวัด จัดทำนโยบายและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับป่าชายเลน แต่ไม่มีอำนาจอนุมัติการใช้พื้นที่ป่าชายเลน มีมติกรม.ว่าด้วยป่าชายเลน เนื้อหาเกี่ยวกับห้ามออกโฉนด เอกสารสิทธิ์ เพื่อไม่ให้เกิดการบุกรุก

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่เสียหายส่วนหนึ่งเกิดจากการท่องเที่ยว เช่น จังหวัดภูเก็ตที่มีเป้าหมายการท่องเที่ยวเพื่อความเป็นอยู่ด้านเศรษฐกิจจึงสวนทางกับการอนุรักษ์, เกาะไข่ จ.พังงา มีการทอดสมอลงบริเวณรอบเกาะ การให้อาหารปลาที่ไปทำลายพฤติกรรมปลา และปัญหาด้านขยะ ทำให้ทรัพยากรชายฝั่งเหลืออยู่ 20%, เกาะไข่ จ.ภูเก็ต ทรัพยากรเสียหาย 70% ส่วนใหญ่เกิดจากสมอเรือ ทำให้ ทช.ต้องใช้ยุทธการทางกฎหมายอย่างเข้มงวดกับกลุ่มท่องเที่ยว เช่น มีกฎหมาย มาตรา 443 กำหนดโทษด้านขยะ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยมีเกาะไข่เป็นเกาะนำร่อง เรียกเกาะไข่มุเตล อย่างไรก็ตามงบประมาณในการบำรุงและฟื้นฟูเกาะต่างๆ ไม่มีเฉพาะส่วน งบประมาณที่ใช้ดูแลจึงต้องเฉลี่ยมาจากส่วนกลาง

ทำเทียมเรือโดยปกติจะไม่เป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม ยกเว้นทำเทียมเรือลอยน้ำ (เป็นที่นิยมกับรีสอร์ทติดทะเล) ซึ่งจะเกิดปัญหาในช่วงน้ำลด ทำให้ไปทับปะการัง โดยกรมเจ้าท่าจะเป็นผู้อนุมัติในการสร้างทำเทียมลอยน้ำ

สัมภาษณ์ นายปิยะวัฒน์ เสงี่ยมกุล

ผู้ประกอบการกิจการโรงแรมบนเกาะราชาใหญ่ จ.ภูเก็ต

วันที่ 5 เมษายน 2560

สรุปประเด็นสัมภาษณ์

เกาะราชาใหญ่เป็นเกาะหนึ่งที่เป็นที่นิยมของภูเก็ตที่นักท่องเที่ยวนิยมมาดำน้ำ (100%) การท่องเที่ยวที่เกาะราชาใหญ่จึงพึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลเป็นอย่างมาก ช่วง High Season เป็นช่วง ตุลาคม-ธันวาคม ในช่วง Low Season จะดำน้ำในแค่จุดเดียว บนเกาะมีรีสอร์ททั้งหมด 8 แห่ง มีนักท่องเที่ยวประมาณ 2,000 คนต่อวัน (ไปกลับประมาณ 1/3) บนเกาะไม่มีปัญหาด้านน้ำจืดเพราะมีแหล่งน้ำบนเกาะประมาณ 19 บ่อ แต่ต้องปั๊มไฟกันเอง ทำเรือและการลำเลียงขยะเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบโดยมีหลักการว่าเอามาเท่าไรเอากลับเท่านั้น คนบนเกาะลงขันกันสร้างสถานีตำรวจเพื่อให้มีตำรวจมาเฝ้าระวังเรื่องทรัพยากรในท้องที่ เจ้าหน้าที่ พนักงานในรีสอร์ทช่วยกันตรวจตรา ไม่มีการตั้งเป็นกลุ่มอาสามัคร

ราชาใหญ่โมเดล เป็นมาตรการเพื่อจัดระเบียบการท่องเที่ยวและสร้างความยั่งยืนให้กับทรัพยากรทางทะเล โดยอาศัยความร่วมมือของผู้คนบนเกาะ (ภาคธุรกิจ), ตำรวจ ในการดูแลเกาะและตรวจตราพฤติกรรมนักท่องเที่ยว เช่น ลงโทษต่อนักท่องเที่ยวที่หยิบปะการังขึ้นมาจากท้องทะเล การใช้โมเดลนี้ทำให้มีลูกค้าเพิ่ม โดยเฉพาะลูกค้าโซนยุโรป (ซึ่งถือเป็นลูกค้าที่มีคุณภาพ) ที่มีจำนวนวันพักมากขึ้น มีลูกค้าชาวจีนลดลง อย่างไรก็ตามแต่ละเกาะมีสภาพต่างกันจะใช้โมเดลเดียวกันไม่ได้ คนที่ดูแลทรัพยากรก็คือคนที่ใช้ทรัพยากรนั้น มีความคิดหวงแหนบ้านตัวเอง

สัมภาษณ์นายกฤษฎา กาญจนาลัย

นายกสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมหาดกะตะ-กะรน

วันที่ 5 เมษายน 2560

สรุปประเด็นการสัมภาษณ์

ข้อมูลที่สมาคมเก็บเป็นข้อมูลเรียกว่า drone เป็นข้อมูลกลางๆ ที่ทำให้รู้เทรนด์ในแต่ละปี แต่อาจจะไม่ใช่ข้อมูลที่แม่นยำร้อยเปอร์เซ็นต์เพราะอาจมีการทำตัวเลขให้ดูดี โดยในปี 2559 โรงแรมในภูเก็ตมีรายได้ 2.5 ล้านล้านบาท มีการขยายตัว 11%

จังหวัดภูเก็ตมีห้องพักประมาณ 100,000 ห้อง แต่ถ้าตาม record ของ ททท. มีประมาณ 40,000 ห้อง โดยจำนวนห้องพักบนหาดกะตะและหาดกะรน คิดเป็น 10% ของจังหวัดภูเก็ต รายได้ห้องพักมีราคาไม่แน่นอนเนื่องจากมีช่วง High-Low Season ยกตัวอย่างค่าห้องพักในช่วงฤดูหลัก (ไม่มีฝน) อยู่ที่ 100 บาท ในช่วงฤดูรอง (มีฝน) จะลดลงอยู่ที่ 40 บาท การคิดมูลค่าตลาดโดยเฉลี่ยควรคิดจาก ราคา x จำนวนวัน x อัตราเข้าพัก (ไม่เต็ม 100 เพราะไม่ได้ขายดีทั้งปี) x จำนวนห้อง $(1,500 \times 365 \times 65\% \times 100,000)$ มีการแข่งขันสูง มูลค่าสูง และจำนวนห้องสูง GDP จากภาคท่องเที่ยวของภูเก็ตมีผลมากกับ GDP ของประเทศ

Key players ต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต อันดับแรกคือการคมนาคม ภูเก็ตมีท่าอากาศยานนานาชาติ อันดับสองคือโรงแรมที่ร่วมกับบริษัททัวร์ จังหวัดภูเก็ตมี Low Cost Airline ทำให้เม็ดเงินเยอะ แต่คุณภาพนักท่องเที่ยวค่อนข้างต่ำ มีโรงแรมสร้างใหม่อย่างต่อเนื่อง ทำให้ความเสื่อมโทรมเพิ่มขึ้น และอันดับสุดท้ายคือ กิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการมีนักท่องเที่ยวเข้ามา เช่น ร้านอาหาร สปา สถานบันเทิง

ทรัพยากรธรรมชาติของภูเก็ตเสื่อมโทรมลงเรื่อยๆ เพราะกฎหมายไม่เข้มงวด หาดของภูเก็ตหน้าทะเลเปิด หรือหน้ามรสุม จะทำให้กวาดขยะลงทะเลไป และในอีกช่วงหนึ่งขยะเหล่านั้นก็ดันเข้ามาที่หน้าหาดเหมือนเดิม

การรักษานักท่องเที่ยวสามารถทำได้โดยรักษาสีสิ่งแวดล้อมไม่ให้เสื่อมโทรมและพัฒนาคุณภาพนักท่องเที่ยว (ค่อนข้างยากเพราะอุปสงค์ในแต่ละฤดูกาลท่องเที่ยวต่างกัน ในช่วงหน้าโลว์ซีซั่นราคาจะต่ำ) ทั้งนี้การพัฒนาการท่องเที่ยวจะพัฒนาได้ขนาดไหนขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ผู้นำท้องถิ่นและงบประมาณจากภาครัฐ

จังหวัดภูเก็ตมีทรัพยากรน้ำไม่เพียงพอ ใช้น้ำจากบ่อ บึง อาจต้องซื้อน้ำในช่วง High Season ไฟฟ้าดับ บ่อย infrastructure ไม่ค่อยดี

ความเห็นด้านการเก็บภาษีนักท่องเที่ยว: ไม่ค่อยเห็นด้วย เนื่องจากโรงแรมในจังหวัดต่างแข่งขันกัน และโรงแรมเป็นผู้รับผิดชอบในการส่งค่าใช้จ่ายส่วนนี้ จึงมีอำนาจต่อรองน้อยกว่า ถ้านักท่องเที่ยวไม่จ่าย, บริษัททัวร์ไม่สนใจโรงแรมจะต้องรับผิดชอบ ทำให้ต้นทุนโรงแรมเพิ่มขึ้น อีกทั้งรายได้ภาษีที่เก็บจะถูกคิดเป็นค่าธรรมเนียมทำให้ไม่สามารถลดหย่อนภาษีได้

สัมภาษณ์นางสาวมณฑนา นิรินาทรโรดม

อุปนายกสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา

วันที่ 6 เมษายน 2560

สรุปประเด็นการสัมภาษณ์

จังหวัดพังงามีรายได้ประมาณ 40 ล้านบาทต่อปี รายได้ส่วนใหญ่ 90% มาจากการท่องเที่ยวทะเล (ทัวร์, โรงแรม) รายได้หลักมาจาก ตำบลคึกคัก อำเภอตะกั่วป่า (อันดับหนึ่ง) รองลงมาคือจากอำเภอเมือง นักท่องเที่ยวที่มาเขาหลักมักจะมียอดูประสงค์เพื่อดำน้ำ (ไม่ใช่จ่ายอื่นๆ) หรือ Long stay (พัก 4 คืนขึ้นไป) และเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางซ้ำ ซึ่งจุดขายของเขาหลักคือ ความเงียบ ความสงบ และทะเล ในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมาจำนวนนักท่องเที่ยวไปอ่าวพังงาลดลง เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ในส่วนของเกาะสิมิลัน ราคาทัวร์ถูกลดเยอะมาก ทำให้ได้นักท่องเที่ยวคุณภาพลดลง นักท่องเที่ยวที่มาสิมิลันครึ่งหนึ่งมาจากจังหวัดพังงาเอง อีกครึ่งหนึ่งมาจากจังหวัดภูเก็ต นักท่องเที่ยวในจังหวัดพังงาถือว่ามีความรู้มากกว่านักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต เพราะเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศแถบสแกนดิเนเวียเป็นส่วนใหญ่

เมื่อมีปัญหาที่กระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติสมาคมฯจะเป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างภาครัฐกับผู้ประกอบการ เช่น กรณีเกาะตาชัย ทางสมาคมฯเป็นผู้ผลักดันกดดันให้อนุรักษ์ทรัพยากรเนื่องจากมีปริมาณนักท่องเที่ยวที่มากเกินไปที่เกาะจะรองรับได้, เกาะสิมิลัน กระตุ้นให้ภาครัฐควบคุมนักท่องเที่ยว นอกจากนี้สมาคมยังมีบทบาทในการกระตุ้นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนด้วย เช่น การจัดการน้ำเสียของโรงแรม, ส่งเสริมให้ประหยัดน้ำ เช่น การให้ใช้ผ้าเช็ดตัวซ้ำ, สมาชิกสมาคมห้ามใช้กล่องโฟมใส่อาหารระหว่างออกทะเล ห้ามให้อาหารปลา ทั้งนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (นอกจากชาวจีน) ปฏิบัติตาม

จังหวัดพังงามีทรัพยากรน้ำค่อนข้างเพียงพอ ใช้น้ำประปาภูมิภาค, บ่อบาดาล หรือขุดน้ำจากเอกชน แต่ในช่วงหน้าแล้งมากๆ เช่นปี 2559 ที่ผ่านมามีต้องซื้อน้ำ ขายน้ำคันละ 600-1,500 บาท ส่วนไฟฟ้าจะกระชากบ่อย (เป็นปัญหาการท่องเที่ยว)

สัมภาษณ์นายสมพร สารการ

ประธานวิสาหกิจกลุ่มท่องเที่ยวชุมชนบ้านโคกไคร จ.พังงา

วันที่ 7 เมษายน 2560

สรุปประเด็นสัมภาษณ์

บ้านโคกไคร ตั้งอยู่ในตำบลมะรุ่ย อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา เป็น 1 ใน 60 หมู่บ้านโอท็อป เพื่อการท่องเที่ยวได้มาตรฐานการรับรองจากกรมพัฒนาชุมชน ในการประกวด OTOP Village Champion : OVC ภายใต้โครงการหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว บ้านโคกไครเปิดชุมชนให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวรูปแบบโฮมสเตย์เรียนรู้วิถีชีวิตการทำประมงและธรรมชาติ จุดขายของที่นี่คือ "หาดน้ำร้อน" ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดจากรอยแยกของเปลือกโลก ทำให้น้ำทะเลบริเวณหาด รวมไปถึงหิน ทราย และโคลน มีความร้อนในระดับแตกต่างกันไป และจะมีหมอกควันจากความร้อนพวยพุ่งออกมาอยู่เป็นระยะๆ ซึ่งหาดแห่งนี้จะสามารถมาชมได้ในช่วงเวลาน้ำทะเลลด ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะแวะมา สปาร์ธรรมชาติแห่งนี้ คือ วันแรมหรือขึ้น 3-5 ค่ำของทุกเดือนเท่านั้น เป็นเวลาน้ำลง หาดทรายจะแผ่เป็นสันดอนกว้าง เวลาเช้ามีดั่งสายๆ หากต้องการไปสัมผัสต้องแจ้งล่วงหน้า 1 วันผ่านเพื่อเช็กตารางน้ำ บ้านโคกไครยังเป็นจุดเชื่อมโยงหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยวของ 2 จังหวัด ได้แก่ บ้านถ้ำเสือ ตำบลถ้ำเสือใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ และบ้านบางโรง ตำบลปากคอก อำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต นอกจากนี้ชาวบ้านได้คิดค้นภูมิปัญญากรรมวิธีการเลี้ยงหอยนางรม ด้วยการนำยางรถจักรยานยนต์เก่ามาเป็นกำแพงเลี้ยงหอยอยู่ริมคลองออกสู่ทะเลของหมู่บ้าน

(<http://www.ryt9.com/s/tpd/2003985>)

ปี 2543 มีการทำแผนชุมชนร่วมกับ ZIP ทำให้รู้ปัญหา, ศักยภาพของชุมชน จึงทำให้ชุมชนเน้นการพัฒนา 3 ด้าน ได้แก่ การประมง, อาหารแปรรูป และการท่องเที่ยว โดยมีองค์กรเฉพาะในการพัฒนาแต่ละเรื่อง

เช่น สหพันธ์อาชีพประมงพื้นบ้าน เป็นตลาดกลางซื้อขายสัตว์น้ำในกระชัง รับประกันราคา, เกิดกลุ่มแม่บ้าน แต่ต่อมาปริมาณรับซื้อไม่เพียงพอจึงต้องเลี้ยงเองเพิ่ม

ปี 2551 เน้นเรื่องท่องเที่ยว เนื่องจากการทำประมงลดลงจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้นและนโยบายรัฐบาลที่ไม่เอื้อต่อวิถีชีวิต เช่นการห้ามใช้โพงพาง ทำให้คนทำประมงลดลง คนในพื้นที่ออกไปทำงานข้างนอก ราคาปลาแพงขึ้น ต้องซื้อจากกระชัง การทำท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นนี้เริ่มจากการเที่ยวด้วยเรือแคนู ค่ายัค เป็นการปลูกฝังให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ ต่อมา มีสปาโคลน ที่ตั้งอยู่ระหว่างรอยต่อกระบี่ (ถ้ำเสือ อ่าวลึก)-พังงา (โคกไคร่ ทับปุด) การทำสปาจะมีการจำกัดโควตานักท่องเที่ยว และไม่มีเม็ดเงินนำโคลนออกจากพื้นที่มาจำหน่ายเด็ดขาด การทำวิสาหกิจท่องเที่ยวชุมชนนี้เป็นการจัดการคนในชุมชนให้มีรายได้ แต่ละคนจะได้ค่าแรงตามหน้าที่ ส่วนกำไรที่เหลือจะแบ่งไปปันผลและเก็บเป็นกองทุน อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวนี้สามารถเป็นผลเสียได้ถ้าไม่มีการจัดการที่ดี

ในอดีตชาวบ้านทำประมง 70% ค้าขาย 30% ปัจจุบันคือ ค้าขาย 70% ทำประมง 30% สินค้าที่จำหน่ายส่วนใหญ่คือ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากอาหารทะเล

โคกไคร่มีการเพาะเลี้ยงหอยนางรม ข้อดีคือป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง, เป็นแหล่งเพาะพันธุ์อนุบาล เติมรัฐบาลให้สัมปทานทำให้ป่าโดนตัดแต่ปัจจุบันยกเลิก ทำให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยห้ามตัดไม้ป่าไปขาย แต่สามารถตัดไปทำบ้านได้ ไม่จำเป็นต้องปลูกป่าชายเลนเพิ่ม แค่จำกัดการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลนก็พอ

สัมภาษณ์นายันทพงษ์ นาคฤทธิ์

ประธานวิสาหกิจชุมชนบ้านถ้ำเสือ จังหวัดกระบี่

วันที่ 7 เมษายน 2560

สรุปประเด็นการสัมภาษณ์

มิติชุมชน

บ้านถ้ำเสือตั้งอยู่ที่ หมู่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เป็นหมู่บ้านที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ทั้งป่าไม้ ถ้ำ น้ำตก และทะเลอันดามัน นอกจากนี้มีการค้นพบหลักฐานเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีมากมายในพื้นที่ ได้แก่ ค้นพบการมีอยู่ของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ พบซากกระดูกมนุษย์ ภาพเขียนสีในถ้ำ และเครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น ผู้นำชุมชนและชาวบ้านในพื้นที่เล็งเห็นถึงโอกาสในการสร้างรายได้สู่ชุมชน จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่จึงร่วมมือกันพัฒนาให้เกิดการท่องเที่ยวโดยชุมชนขึ้น สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ ดึงคนในหมู่บ้านที่ทำงานไกลบ้านให้กลับมาทำงานในหมู่บ้านได้อีกครั้ง นอกจากนี้ยังสร้างความตระหนักรู้ รัก ห่วงแหนในวิถีชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน

ภาพเขียนสีที่ถ้ำผีหัวโต (ที่มา ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ)

การท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านถ้ำเสือ มีหลักการดำเนินงาน 3 ประการ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกระบี่ ที่เข้ามาฝึกอบรมชาวบ้านให้มีอาชีพเสริม จึงเกิดเป็นกลุ่มสตรีทำผ้าปาเต๊ะ และกลุ่มศิลปหัตถกรรมจากเปลือกหอยชักตีนบุหงาอันดามัน เพื่อเป็นสินค้ารองรับการท่องเที่ยวในอนาคตของหมู่บ้าน เป็นการส่งเสริมให้เกิดการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน นอกจากนี้ชุมชนบ้านถ้ำเสือมีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ เรียนรู้ประวัติศาสตร์โบราณคดีชุมชน โดยมีการนำชาวบ้านตั้งแต่เด็กจนถึงแก่เฒ่ามาฝึกเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการในกิจกรรมค่ายต่างๆ หรือกิจกรรมที่มีผู้เข้าร่วมจำนวนมาก (อบรมทีมงาน) ค่าใช้จ่ายต่อครั้งประมาณ 60,000 บาท ต่อค่าย จึงสามารถสร้างรายได้แก่คนในชุมชนอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี โดยรายได้ส่วนหนึ่งมีการจัดสรรเข้ากองทุนกลางของชุมชนเพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน โรงเรียน มัสยิด วัด และเป็นทุนการศึกษาแก่เด็กยากจนใน

หมู่บ้าน นอกจากนี้บ้านถ้าเสียมีการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ คือ หาดโคลนร้อน นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการสปาธรรมชาติจากหาดทรายร้อนพอกโคลนธรรมชาติ ซึ่งเปิดให้บริการประมาณ 5 วันต่อเดือนในช่วงขึ้นหรือแรม 3-5 ค่ำเท่านั้น

บ้านถ้าเสียพัฒนาหมู่บ้านตามหลักกระป๋องโมเดล กล่าวคือ เป็นการพัฒนารูปแบบพี่สอนน้อง จับคู่หมู่บ้านในการพัฒนาโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว มีการแนะนำลูกค้า แนะนำเทคนิคการให้บริการลูกค้าจนลูกค้าพอใจแล้วบอกต่อ แนะนำเทคนิคการบริหารจิตของลูกค้าเป็นต้น

*****ต้องการความช่วยเหลือ**เรื่องการจัดทำ/รวบรวมข้อมูลชุมชนที่เป็นระบบ นำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ ต่อยอดจนสามารถสร้างให้แก่ชุมชน โดยอยากให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยใกล้เคียงเป็นผู้จัดทำข้อมูลส่วนนี้

สัมภาษณ์คุณเปล่งยศ สกลกิจวัฒน์

กรรมการผู้จัดการโรงแรม The ShellSea จ.กระบี่

วันที่ 8 เมษายน 2560

สรุปประเด็นการสัมภาษณ์

กระบี่เป็นเมืองท่องเที่ยวอันดับต้นๆของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ จึงทำให้เมืองกระบี่มี Growth rate เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในแต่ละปีกระบี่มี growth rate ประมาณ 7% และมีคาดการณ์ว่ากระบี่จะเติบโตอย่างเต็มศักยภาพภายใน 5 ปีนี้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของภาครัฐเป็นสำคัญ ก่อนหน้านั้นรัฐบาลมีกำหนดนโยบายสนับสนุนให้ภาคใต้เป็นศูนย์กลางการผลิตและส่งออกของประเทศ รัฐบาลจึงมีโครงการสร้างท่าเรือน้ำลึกปากบาราที่จังหวัดสตูล และมีโครงการสร้างนิคมอุตสาหกรรมที่จังหวัดนครศรีธรรมราช รวมถึงอาจสร้างพื้นที่อุตสาหกรรมปิโตรเคมีในพื้นที่ภาคใต้ เป็นต้น ซึ่งเป็นโครงการที่กล่าวข้างต้นส่วนทางกับการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นแหล่งสร้างรายได้ที่สำคัญของจังหวัดทางภาคใต้และของประเทศ ดังนั้นภาคเอกชน นักธุรกิจในพื้นที่จังหวัดฝั่งอันดามันจึงเกิดความกังวลใจต่อโครงการดังกล่าว หากโครงการข้างต้นเกิดขึ้นจริงจะส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวของจังหวัด อาจทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง เนื่องจากกังวลเรื่องความปลอดภัย และอาจสร้างผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ เช่นเดียวกับโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่ที่เป็นข่าวดังเมื่อไม่นานมานี้ หลายฝ่ายในพื้นที่ไม่เห็นด้วยกับโครงการนี้

การท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่สร้างรายได้ปีละหลายล้านบาท มีการสำรวจข้อมูลว่าจังหวัดกระบี่มีรายได้จากค่าเช่าอุทยานและรายได้สนามบินสูงที่สุดในประเทศ ดังนั้นภาครัฐควรให้ความสำคัญและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ โดยมีนักท่องเที่ยวจากหลากหลายพื้นที่ ในอดีตมีนักท่องเที่ยวจากยุโรปที่มาพักแบบ Long stay เป็นจำนวนมาก แต่ปัจจุบันสภาพปัญหาเศรษฐกิจของยุโรป ส่งผลให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ลดจำนวนลงไปมาก

สัมภาษณ์คุณสุวรินทร์ มยาเชส

นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดชุมพร และประธานบริษัท สยามคาตามารัน จำกัด

วันที่ 18 มิถุนายน 2560

สรุปประเด็นการสัมภาษณ์

จังหวัดชุมพรเป็นจังหวัดแรกของภาคใต้ เป็นจังหวัดขนาดเล็ก มีประชากรประมาณ 480,000 คน มีพื้นที่ชายฝั่งติดทะเลยาว 222 กม. มีพื้นที่ 3 ล้านกว่าไร่ ครอบคลุม 7 อำเภอ (มีอำเภอเดียวที่ไม่ติดทะเล) จึงทำให้คนในจังหวัดดำรงชีพอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาใคร โดยปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เอื้อของชุมพรคือ มีภูเขาที่ทำให้มีน้ำหลากลงมาและมีน้ำใต้ดินด้วย ทำให้จังหวัดชุมพรเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำตลอดปี

ลักษณะของคนชุมพร มีความพึ่งพาตนเองสูง มีเหตุผล ไม่ค่อยแก่งแย่งกัน เนื่องจากมีทรัพยากรเพียงพอ สามารถทำการประมง หรือเกษตรอย่างอุดมสมบูรณ์ มีผลผลิตหลายประเภท เช่น การประมง ปาล์ม ยางพารา กาแฟ เงาะ ทุเรียน ทำให้ได้ผลผลิตที่มีปริมาณมาก แม้คุณภาพจะไม่ได้ดีที่สุด

เรื่องท่องเที่ยวในจังหวัดไม่จำเป็นต้องทำการตลาดมาก ในสมัยก่อนถ้าเดินทางโดยทางรถยนต์ต้องผ่านจังหวัดชุมพรอยู่แล้ว แม้จะไม่ได้มีการท่องเที่ยวเป็นล่ำเป็นสัน แต่เป็นจุดพักรถ มีลูกค้าสม่ำเสมอ การเดินทางมาจังหวัดชุมพรต้องใช้เวลาขับรถจาก กทม. ถึง 7 ชั่วโมง เป็นจังหวัดที่ขับรถมาเที่ยวลำบาก จังหวัดที่จะชูการท่องเที่ยวเป็นจุดเด่นจะต้องมีการคมนาคมทางอากาศเป็นหลัก แล้วคนที่เดินทางทางเครื่องบินสมัยก่อนมีศักยภาพในการจ่าย คนที่ตั้งใจมาชุมพรแล้วนั่งเครื่องบินมาจะเป็นลูกค้าที่มีศักยภาพในการจ่ายเงิน เพราะเส้นทางการบินสั้นและราคาสูงกว่าเดินทางไปภูเก็ต

ชุมพรเป็นจังหวัดที่พัฒนาช้า ไม่ค่อยกระตือรือร้นเรื่องการตลาด ปล่อยให้ขับเคลื่อนไปอย่างเป็นธรรมชาติ ทำให้เปิดโอกาสให้คนภายนอกเข้ามาซื้อที่ดินในพื้นที่ได้มากขึ้น เพราะได้ราคาดีไม่แพงเกินไป

ชุมพรมีสถานที่ท่องเที่ยวเยอะมาก มีไฮมสแตร์ที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ มีทรัพยากรทางน้ำที่อุดมสมบูรณ์ มีการตัดถนนผ่านทุกที่แล้วทำให้เดินทางภายในสะดวก

การปกครองมีการเปลี่ยนผู้ว่าราชการบ่อย เพราะเป็นจังหวัดเล็กๆ จึงเหมือนเป็นจังหวัดที่ผู้คนมาลองงาน เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้าถืออำนาจไว้ในมือเพราะว่าเดี๋ยวนายใหญ่ก็จะเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการทำงานร่วมกับรัฐได้น้อยกว่าเท่าที่อยากจะทำให้รัฐ (การร่วมประชุม การเข้าพบ เป็นต้น)

ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีปัญหาเนื่องจากต้องประสานงานกับหลายๆ หน่วยงาน ทั้งกรมป่าไม้ องค์การส่วนปกครองท้องถิ่น และทหารเรือ

การเติบโตของการท่องเที่ยวของชุมพร คุณสุวรินทร์มีความเห็นว่าควรให้ผู้ประกอบการมีการออกบูธ เพื่อเป็นการโฆษณาจังหวัด คนชุมพรมีเงินเย็นจึงไม่ค่อยกระตือรือร้นในการทำท่องเที่ยวให้บูม ชุมพรมีหลายโรงแรมที่ปิดกิจการไปแล้วหรือต้องรีโนเวทใหม่กลายเป็นโรงแรมราคาถูก ไม่มีการตลาด ทำให้ได้ราคาถูก คู่ที่อื่นไม่ได้ มีมาตรฐานเป็นโรงแรมระดับเซลล์

สยามคาตามารัน ขายทัวร์ในราคา 1,500 บาท ในขณะที่เจ้าอื่นขายประมาณ 800 บาท มีลูกค้าจากกรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่ บริษัทน่าจะเที่ยวสามารถทำที่ไหนก็ได้ แต่ควรมีสถานงานในพื้นที่เพื่อความน่าเชื่อถือและมีศักยภาพในการดูแลลูกค้า

สมาคมท่องเที่ยวจังหวัดดูแล 1) โรงแรมที่พัก 2) ร้านอาหาร 3) บริษัทนำเที่ยว 4) ขายของที่ระลึก 5) มัคคุเทศน์

จังหวัดชุมพรมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวปีละ สองล้านกว่าคน โดยถ้าเป็นชาวต่างชาติ destination เฉลี่ยจะอยู่ที่เกาะเต่า ชุมพรเพียงเล็กน้อยเป็นแค่แวะพักแล้วออกไปเกาะต่อ อาจจะมีตั้งใจมาหาทุ่นวู้วเล่นบ้างเล็กน้อย มีสถานที่ท่องเที่ยวเยอะ “เที่ยวเกาะพระ ด่านน้ำเกาะเปียง มีกิจกรรมกินปูห้อยขา เกาะยอ” เป็นโฆษณากิจกรรมท่องเที่ยวในจังหวัด นอกจากนั้นยังมีการท่องเที่ยวในชุมชนค่อนข้างมาก มีกิจกรรมสร้างบ้านปลาโดยใช้ศาลพระภูมิเก่า และมีฉาสดริทที่ทำจากชากรรขสมก.เก่า อีกที่หนึ่งคือ บ้านท้องตมใหญ่ โฮมสเตย์ ที่ดูแลเรื่องม้าน้ำ ในจังหวัดชุมพรนี้มี 37-38 ชุมชน ติดคลองและทะเลเกือบทั้งหมด ทำให้มีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับทะเลและชายฝั่ง

ประเด็นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนค่อนข้าง active นำโดยผู้ใหญ่หรั่ง แห่งเกาะพิทักษ์ จุดอ่อนของชุมพรก็มี เนื่องจากเป็นจังหวัดเล็ก จึงได้งบประมาณมาพัฒนาท่องเที่ยวค่อนข้างน้อย รัฐต้องการให้มีการพัฒนาแบบชัดเจน คือ พัฒนาจากที่มีศักยภาพก่อน พยายามให้ชุมพรมีนักท่องเที่ยวมาก่อนแล้วค่อยๆ ขยับสร้างแหล่งท่องเที่ยวไปเรื่อยๆ แต่ในความเป็นจริง สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละที่อยู่ห่างๆ กัน ทำให้ทำงานร่วมกันค่อนข้างยาก ไม่มีศูนย์รวม แต่ละแห่งห่างกันกว่า 100 กม. จึงไม่มีความเป็นเอกภาพ

ชุมพรมีรายได้จากการท่องเที่ยว 11,000,000 บาท เติบโตไว้มากในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา ประมาณเกือบสองเท่า มีโรงแรมเกิดขึ้นเยอะมาก การท่องเที่ยวในชุมชนได้รางวัลหลายแห่ง โฮมสเตย์เป็นจุดแข็งของชุมพร “จิบกาแฟ ชิมรังนก ชมวิว 360 องศา” ที่เขามัทรี เป็นแลนด์มาร์คแห่งใหม่ของชุมพร มีกิจกรรมไต่หมึก วิ่งแหวกทะเล ที่เกาะพิทักษ์ เป็นต้นการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นคำตอบของการท่องเที่ยว คือ พัก-กิน-ซื้อของฝาก-กิจกรรม-นอน การไปเที่ยวไม่ได้แปลว่าไปพัก แต่ไปเพื่อทำอะไรซักอย่างในพื้นที่นั้น ต้องสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่เที่ยวก่อน และชุมพรไม่มีศักยภาพรับนักท่องเที่ยวทัวร์ ชุมพรต้องเร่งสร้าง tourist destination ที่มี story เช่นเรื่องชุมชนเข้มแข็ง

เรื่องการจัดการน้ำและขยะในพื้นที่บางทีก็เป็นเรื่องการเมือง เช่น เทศบาลมีโครงการสร้างเตาเผาขยะแต่ยังไม่สามารถสร้างได้ น้ำประปามีความสมบูรณ์ กรมชลประทานค่อนข้างมีปัญหาเรื่องงบประมาณ ชาวบ้านประท้วงการสร้างฝายที่ทำแยะ เพราะเห็นว่าที่มีอยู่นั้นดีอยู่แล้ว

การดูแลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ควรให้ชุมชนเป็นแกนนำ ฝ่ายภาครัฐและเอกชนต้องให้การสนับสนุน ทุกภาคส่วนต้องหันหน้าคุยกันไล่จากระดับเล็กไปจนถึงระดับจังหวัดเหมือนการจัดการในครอบครัว มีการจัดทำกติกา และรักษาสมดุได้ไว้ให้ได้ ภาคเอกชนและภาคชุมชนร่วมมือกันดีในเรื่องการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ

พ.ร.บ. ชายฝั่งทะเล ฉบับล่าสุดทำให้ประมงพาณิชย์รายได้ใหญ่มาก แต่รายเล็กยังอยู่ได้ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในจังหวัดชุมพรอยู่เหมือนกัน ประเด็นเรื่องท่าเรือน้ำลึก เห็นว่า ไม่คุ้มกับการลงทุน ใช้งบประมาณสูง

จึงหาทางออกด้วยการให้เอกชนลงทุน แต่ต้องทำ EIA ใหม่ทั้งหมด เพราะกรมเจ้าท่ามีแต่สเปคท่าเรือขนาดใหญ่ จึงต้องเริ่มต้นนับหนึ่งใหม่ทั้งหมด ไม่สามารถต่อยอดจากภาครัฐได้

มีการจัดเก็บค่าเช่าอุทยาน ต้องการให้มีการจัดเก็บแบบเหมาจ่ายไปเลย อาจจะเป็นการเก็บเงินนักท่องเที่ยวที่สนามบิน ราคาที่เสนอคือ 1,200 บาทต่อคน เป็นราคาเหมาจ่ายในราคาเท่ากับคนไทยทั่วประเทศ จะทำให้เราสามารถนับจำนวนนักท่องเที่ยวได้ทันที รัฐเก็บเงินจากการท่องเที่ยวไปเยอะ แต่ว่าส่งกลับมาพัฒนาพื้นที่น้อย เพราะรัฐอิงจากจำนวนประชากรในจังหวัด ไม่ได้สนใจจำนวนนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นประชากรแฝง ได้รับงบประมาณประมาณ 2% จากรายได้จากภาคการท่องเที่ยวที่ส่งไป ซึ่งเป็นอุปสรรคในการพัฒนาจังหวัด

สัมภาษณ์ นายวัศ แก้วศรีงาม

ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชุมพร

วันที่ 19 มิถุนายน 2560

สรุปประเด็นการสัมภาษณ์

-มุมมองของจังหวัดติดทะเล

การท่องเที่ยวทางทะเล 1. ดำน้ำสร้างรายได้มาก 2. พักผ่อนหย่อนใจ เช่น เกาะพิทักษ์ 3. กิจกรรมชายฝั่ง

ชุมพรมีการท่องเที่ยววิถีชุมชนที่มีความเข้มแข็ง มีสมาคมท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดชุมพร เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ ซึ่งส่วนดีคือธรรมชาติสภาพแวดล้อมธรรมชาติยังคงค่อนข้างสมบูรณ์ ข้อเสียคือรองรับนักท่องเที่ยวได้น้อย

รายได้จากการท่องเที่ยวทางทะเล คิดเป็น 70-80% ของรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งหมดในจังหวัด โดยรายได้มาจากชาวต่างชาติ 1 ส่วน คนไทย 3 ส่วน พื้นที่บึงจะเน้นการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมผสมการเกษตร

ในส่วนของการจัดเก็บข้อมูลการท่องเที่ยว หน่วยของกรมการท่องเที่ยวจะเป็นฝ่ายรวบรวมตัวเลข (ในภาคใต้มีศูนย์กลางอยู่ที่ จ.สุราษฎร์ธานี) โดยจะมีการเก็บข้อมูลและจัดทำรายงานทุกปีต้องส่งรายได้ย้อนหลังมาให้ทางท่องเที่ยวจังหวัด

ปัญหาของชุมพร คือ เป็นเมืองทางผ่าน เมืองปิด และโฆษณาน้อย ข้อได้เปรียบของชุมพร คือ ยังเป็นจังหวัดที่ปิด ยังไม่เป็นที่นิยม ทำให้น่าค้นหา มีทรัพยากรธรรมชาติครบ และมีผลไม้น้อย

ผู้อำนวยการอยู่มาตั้งแต่ปี 42 เห็นว่าชุมพรมีการเติบโตที่ไม่หวือหวา มีแผนการจะขยายการสนามบินชุมพร ให้ได้ 3,000 เมตร (อยู่ในแผนยุทธศาสตร์ 4 ปี) แต่เมื่อพิจารณาจากสถิติการเดินทางทางเครื่องบินมีน้อย อาจจะไม่คุ้มค่าการก่อสร้าง กระทรวงการท่องเที่ยวเป็นผู้ผลักดันโครงการนี้ โดยมาเก็บ จะมาลงทุนในจังหวัดชุมพร โดยเปิด hub ของสายการบิน solar air และชุมพรไม่ใช่ tourist destination ของนักท่องเที่ยวจีน

จากท่าเรือชุมพรเดินทางไปเกาะเต่าและเกาะสมุยใกล้กว่าจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี คือเดินทางโดยรถยนต์จากสุราษฎร์ธานี มาท่าเรือชุมพรใช้เวลา 25 ชั่วโมง ลูกค้าของชุมพร คือ ลูกค้าที่อยู่เกาะสมุย โดยมีนโยบายดึงนักท่องเที่ยวจากที่หลักรวมที่รองเช่น ชุมพร

ภาคส่วนเอกชนของจังหวัดชุมพรยังไม่เข้มแข็ง เพราะยังไม่มีโครงการลงทุนขนาดใหญ่ที่ทำให้เกิดการรวมตัวกัน

หน่วยงานที่ดูแลทรัพยากรในน้ำ คือ กรมทรัพยากรธรรมชาติและกรมเจ้าท่า กรมท่องเที่ยวจังหวัดไม่ได้ดูแลเรื่องทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง แต่ทำนโยบายให้คนมาเที่ยวในจังหวัด

ชุมพรเป็นจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของ stock สินค้าที่จะใช้ขนส่งไปตามเกาะต่างๆ และมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นประมาณ 5-15% ต่อปี

การนับสถิติ 1) นักท่องเที่ยวต้องค้างในจังหวัดหนึ่งคืนเป็นอย่างน้อย คนที่ไม่ได้ค้างจะนับจำนวนยาก 2) นับจากผู้เข้าพักโรงแรมมาตรฐาน โดยใช้การสุ่มโรงแรม ตัวเลขที่ได้จึงจะต่ำกว่าความเป็นจริงเพราะมาจากการ

ค่านวน (นักท่องเที่ยว = มาอนค้ำ ไม่มาทำงานในพื้นที่ ผู้เยี่ยมเยือน = มาเข้าเย็นกลับ) สัดส่วนนักท่องเที่ยวในชุมพรเป็นคนไทยมากกว่าชาวต่างชาติ ต่างจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติมากกว่าคนไทย จังหวัดชุมพรไม่ต้องการให้คนมาเที่ยวเยอะ เพียงแค่ให้ชุมชนมีรายได้ก็พอ โดยแต่เดิมชุมชนริมทะเลมีรายได้จากการประมงเป็นหลัก แต่เมื่อปรับเปลี่ยนเป็นโฮมสเตย์ริมทะเลแล้ว รายได้จากการท่องเที่ยวก็กลายเป็นรายได้หลักไป เหลือการทำประมงเพียงแค่ทำกินกับนักท่องเที่ยว ไม่ได้ขาย

การบริหารการท่องเที่ยวแบบระบบใหญ่ คนที่ได้ประโยชน์จะมีเฉพาะกลุ่มนายทุน เช่น ทวีร์ศูนย์เหรียญท่องเที่ยวชุมชนของชุมพร จะได้ดึงคนในชุมชนมาได้ประโยชน์ด้วย

กรมการท่องเที่ยว มีหน้าที่ควบคุมด้านการบริการของโรงแรมแต่ไม่ได้เก็บภาษี รับผิดชอบเป็นผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ รายได้จากกีฬา เช่น การแข่งกอล์ฟ ไม่เอามานับรวมในรายได้จากการท่องเที่ยว แม้ไม่มีการจัดเก็บตัวเลขจริงๆ แต่น่าจะมีรายได้เยอะอยู่เหมือนกัน การเกษตร ชาวบ้านส่วนใหญ่ทำสวนปาล์ม ไม่มีปายายเลนแล้ว มีการควบคุมการสร้างอาคารไม่ให้สูงกว่าค้ายทหาร

ความเข้มแข็งของชุมชนค่อนข้างดี สามารถต่อรองกับทุกภาคส่วนได้ เช่น ไม่ต้องการความเจริญเกินไป หรือไม่ต้องการเครื่องเล่นในทะเล ยกตัวอย่าง อ.พะโต๊ะ ที่ปฏิเสธทัวร์ขนาดใหญ่เพราะไม่ต้องการให้มีรถยนต์ในพื้นที่มากเกินไป หากจังหวัดต้องการสร้างอะไร จะต้องถามชุมชนก่อนเพื่อไม่ให้มีความขัดแย้งภายหลัง ปัจจุบันมีความกังวลเรื่องปริมาณขยะทั้งที่มาจากในพื้นที่เองและเป็นขยะฝากทางทะเลก็มีจำนวนมาก

สัมภาษณ์ คุณวิชัย โพธิพัฒน์ ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบภายใน

และ คุณอรุณรัตน์ รักษา หัวหน้าชุดประชาสัมพันธ์

บริษัท ซีทราน เฟอรรี่ จำกัด อ.ดอนสัก จ.สุราษฎร์ธานี

วันที่ 20 มิถุนายน 2560

สรุปประเด็นการสัมภาษณ์

ธุรกิจบริษัทซีทราน เฟอรรี่ มีการเติบโต จาก 1) นักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นหลัก 2) คนที่เดินทางไปมา ระหว่างแผ่นดินใหญ่และเกาะ โดยธุรกิจของซีทราน ประกอบด้วย 1. Seatran ferry - เรือเกาะสมุย รับส่ง ระหว่างแผ่นดินใหญ่และเกาะสมุย บรรทุกผู้โดยสารและรถยนต์ 2. Discovery - เรือไฮสปีดลำเล็กรองรับ ผู้โดยสาร 2-300 คน จากท่าเรือดอนสักไปท่าเรือบางรัก 3. Coach Service - รถทัวร์จากกระบี่ไปท่าเรือ และ ระหว่างสนามบิน-ท่าเรือ 4. ขายแพคเกจทัวร์

ท่าเรือฝั่งแผ่นดินใหญ่ ทางบริษัทลงทุนสร้างเอง ส่วนท่าเรือฝั่งเกาะสมุยต้องจ่ายค่าเทียบเรือให้เทศบาล โดยอัตราปรับขึ้นเรื่อยๆ

ราคาค่าโดยสารมีการกำหนดราคาตามราคาน้ำมันหรือ “ค่าระวางเรือ” โดยจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นผู้ กำหนดราคา ตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นมา

โดยท้องถิ่นมีการจัดเก็บภาษีโรงเรือน/รายได้ กับท่าเรือเพราะเป็นสิ่งก่อสร้างติดที่ดินถาวร ต้องมีการ เสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตใช้ท่าเทียบเรือขนาดใหญ่กว่า 500 ton gross ทุกปี

คนท้องถิ่นนำรถข้ามฝั่งไปเกาะเป็นส่วนใหญ่ เพราะแท็กซี่บนเกาะราคาสูง + รถขนส่งสินค้าจากโลตัส และบิ๊กซีไปส่งบนเกาะ

มีรอบเรือสูงสุด 36 รอบ/วัน เริ่มตั้งแต่ 05.00-19.00 น.

เกาะเต่ามีท่าเรือเป็นโป๊ะ ไม่ใช่ port ขนาดใหญ่

บริษัท ซีทราน จ้างงานคนในพื้นที่ 80-90% โดยมาจาก อ.ขนอม อ.ลิซล จ.นครศรีธรรมราช และ อ. กาญจนดิษฐ์ อ.ดอนสัก จ.สุราษฎร์ธานี

การใช้พลังงาน อยากเปลี่ยนเป็นน้ำมันประเภทอื่นมากกว่าเปลี่ยนเป็นแก๊ส มีความกังวลเรื่องวิกฤติ พลังงาน

ผลกระทบทางธรรมชาติที่เกิดจากการท่องเที่ยว มีการทำ CSR เช่น ปลูกป่าชายเลน เก็บขยะทะเล สนับสนุนกลุ่มอนุรักษ์

เกาะสมุยมีขยะเยอะ ประมาณ 10 ล้านตัน/ปี

แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานที่เกาะสมุยเป็นจำนวนมาก สังเกตจากการเดินทางมาครั้งละ 2-3 คันรถ บัส ส่วนมากมาทำงานก่อสร้างและงานใช้แรงงาน

ธรรมชาติบนเกาะสมุยแย่ลงจากจากสิบปีที่แล้ว แต่ก็ถือว่ายังไม่น่าเกลียด พอรับได้ เมื่อเทียบกับที่อื่น

นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวสมุยมักมาเที่ยวสถานบันเทิงกลางคืนมากกว่ามาเที่ยวเชิงธรรมชาติ นักท่องเที่ยวจีนมักมาซื้อปิ้งเพียงอย่างเดียว แต่ว่าทัวร์จีนที่มาไม่ใช่ทัวร์ศูนย์เหรียญแบบภูเก็ต ดังนั้นชาวบ้านยังได้รับรายได้จากนักท่องเที่ยวบ้าง

นักธุรกิจจังหวัดสุราษฎร์มีความเข้มแข็งมาก มีการมอนิเตอร์เรื่องการท่องเที่ยวอยู่ตลอดเวลา

-การเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยว

ซีทรานเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวให้ โดยกรมเจ้าท่าจะมีการควบคุมตลอดว่ามีจำนวนผู้โดยสารเกินกำหนดหรือไม่ โดยซีทรานจะนับจำนวนจากจำนวนการซื้อตั๋วได้ทันที แต่ไม่สามารถแยกเป็นคนไทยหรือต่างชาติได้ เพราะราคาเท่ากัน แต่สามารถแยกพลเมืองบนเกาะสมุยได้ เพราะจ่ายเพียงครึ่งราคา

เกาะนางยวนมีการเก็บค่าเหยียบเกาะ เป็นการเก็บเงินเพื่อรักษาทรัพยากรบนเกาะ

ท่าเรือดอนสัก ของซีทราน มีพนักงานทำงานในแต่ละวันประมาณ 300-500 คน บนเรือมีพนักงาน 20 คน โดนจะมีกัปตัน ตันกล ตันเครื่องเรือ ที่อยู่ประจำเรือ ส่วนตำแหน่งอื่นจะสลับสับเปลี่ยนไปมา โดยเรือหนึ่งลำเดินเรือได้สูงสุด 8 เที่ยว ต่อวัน

องค์กรด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่นี้ค่อนข้างเข้มข้น โดยมีความร่วมมือกับภาคเอกชนเพราะแถบนี้มีโลมาหลายๆ แบบอาศัยอยู่ อ้างอิงจากพ.ร.บ.ชายฝั่ง มีการกำหนดให้บางอำเภอและบางตำบลอยู่ในเขตอนุรักษ์ โดยการอนุรักษ์หญ้าทะเล เป็นไปเพื่อการท่องเที่ยวมากกว่าการประมงเพราะสามารถหารายได้จากนักท่องเที่ยวได้มากกว่า

สัมภาษณ์ ผอ.วิชัย สมรูป

ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วม สำนักงานบริหารจัดการทางทะเลและชายฝั่งที่ 4 (สุราษฎร์ธานี)

วันที่ 20 มิถุนายน 2560

สรุปประเด็นการสัมภาษณ์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ใช้ฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีดังนี้ 1.ส.บ.ทช.

2. อบต. 3.แพปลา/ชุมชนชายฝั่ง ภาค 4 ครอบคลุมภาคใต้ตอนบน

ป่าชายเลนในจังหวัดชุมพรและสุราษฎร์ธานี มีประมาณ 140,000 ไร่ สมัยก่อนมีการใช้ประโยชน์โดยตรงจากป่าชายเลน คือ การตัดไม้ไปทำถ่าน แต่เมื่อมีกฎหมายเลิกเผาถ่านก็เลิกไป แต่ปัจจุบันก็ยังมีส่วนน้อยที่ทำถ่านอยู่ แต่ทำนอกเขตป่าชายเลนที่กฎหมายคุ้มครอง เช่น ป่าชุมชนที่ปลูกเอง

ป่าชายเลน อ.ดอนสัก มีเป็นหมื่นไร่ จากการทวงคืนป่าชายเลน จนหอยจับแฉะหรือสัตว์อื่นที่เคยหายไปเริ่มกลับมา พอมีป่าชายเลนที่ดีก็เหมือนมีซูเปอร์มาร์เก็ตของชุมชน

หญ้าทะเล ในอ่าวบ้านดอน มีประมาณสองหมื่นไร่ ถ้าเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจก็ถือเป็นที่อยู่ของหอยบางชนิด เป็นอาหารของพะยูนและปลาบางชนิด

มีการดัดแปลงเรือประมงมาเป็นเรือนำเที่ยวเพื่อดูโลมา เป็นกลุ่มนำเที่ยวเพื่อดูโลมาโดยเฉพาะบางประมงบางคนเลิกทำประมงไปเลย มีการเก็บค่าเรือเพื่อไปดูโลมา ในอัตรา 1,000 บาท ต่อลำ แบ่งเป็น 800 บาทของเจ้าของเรือ 100 บาทเป็นค่าน้ำมัน และอีก 100 บาทเป็นค่าธรรมเนียมให้กลุ่ม ท่อ.ดอนสักมี 13 ลำ

ด้านการกีดเซาชายฝั่ง บ้านพ่อ มีการกีดเซาชายฝั่งเยาะ อยู่ห่างออกไปประมาณ 15 กม. มีการกีดเซารุนแรงมาก มีการริเริ่มจะสร้างเขื่อนเพื่อกั้นคลื่นเพราะมีหมู่บ้านชาวประมงอยู่มาก ไม่อยากให้ที่ทำเช่นสวนมะพร้าวกินหายไปไหนทะเล

ด้านการประมง อ่าวบ้านดอนมีแม่น้ำ 9 สาย มีความสมบูรณ์ มีการทำประมงที่ผิดกฎหมายนานแล้ว มีหอยแครงเยาะเพราะมีความเค็มของน้ำเหมาะสม มีการให้ทะเลทำการประมง โดย กรมประมง ปี 44 เป็นผู้ให้เข้าปีต่อปี พื้นที่ประมาณ 40,000 ไร่ โดยทำการประมงเดือน 200,000 ไร่ โดยเป็นการสัมปทาน คนนอกห้ามเข้า ทำให้ชีวิตประมงชายฝั่งเดิมค่อยๆ หายไป

มีการจัดตั้ง “ราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ชายฝั่งทะเล” อยู่ภายใต้การดูแลของ กรมทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งมีอยู่ประมาณ 58 หมู่บ้านในอ่าวบ้านดอนเข้าร่วมด้วย กฎหมายยังอ่อนแอ เมื่อพูดถึงเรื่องเรือที่ลักลอบใช้อวนรุนอวนลาก

ในปีงบประมาณ 2560 ที่ผ่านมา มีการจัดทำโครงการ ป่า-เล-ชุมชน เป็นความร่วมมือกันของ 4 อำเภอ คือ อ.ไชยา อ.เมือง อ.กาญจนดิษฐ์ อ.ดอนสัก จ.สุราษฎร์ธานี เป็นการทำโครงการร่วมกันระหว่างรัฐและชุมชน ทำให้ประมงชายฝั่งได้รายได้เพิ่มขึ้นด้วย โครงการมีวัตถุประสงค์คือ เพิ่มรายได้ให้ชุมชน ป้องกันการบุกรุก และเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลน

หลังจากที่กรมประมงเคยให้สัมปทานเช่าพื้นที่ทะเลตั้งแต่ปี 44 แล้วก็สัมปทานปีต่อปีมาเรื่อยๆ ทำให้เกิดการหวงสิทธิ์ ไม่ให้ชาวประมงเข้ามาจับสัตว์น้ำในพื้นที่ แบ่งเงินส่วนน้อยให้รัฐ

มีการประเมินราคาพื้นที่ป่าชายเลน ไร่ละ 118,330 บาท ปัจจุบันตีไว้ที่อัตรา ขึ้นไปกว่าเก่า สองถึงสามหมื่นบาท พื้นที่ 1 ไร่ ของป่าชายเลน จะมีการปักเขตทะเลชุมชนที่ชัดเจน ต้องมีการตรวจสอบจำนวนหยอที่ปล่อยลงไปว่า มีปริมาณเท่าไร เพื่อให้ไม่แย่งอาหารกินกัน จึงมีการปล่อยเป็นรอบๆ ไป โครงการอนุรักษ์ควรจะต้องคำนึงถึงจะให้ชุมชนได้รายได้ด้วย โครงการเช่นนี้ได้งบประมาณทำปีต่อปีเหมือนโครงการรัฐทั่วไป ซึ่งทำให้อาจไม่คงที่

คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ กันพื้นที่ป่าชายเลนให้อยู่อาศัยได้อย่างเดิม ตามที่อยู่เดิม นิคมสหกรณ์กาญจนดิษฐ์ ให้ป่าชายเลนครอบครัพละ 10 ไร่ เพื่อส่งเสริมอาชีพคนในพื้นที่

สัมภาษณ์ ผู้ใหญ่บ้าน อำพล ธาณีครุต

แกนนำในการจัดตั้งโฮมสเตย์บ้านเกาะพิทักษ์ จ.ชุมพร

วันที่ 21 มิถุนายน 2560

สรุปประเด็นการสัมภาษณ์

การจัดงานวิ่งทะเลแหวก จัดมา 13 ปีแล้ว ใช้งบประมาณ ประมาณ 1 ล้านบาท

กรมเจ้าท่า ดูแลเรือของหมู่บ้านชาวประมงทั้งหมดที่สร้างในทะเล ภายในวันที่ 22 มิถุนายน 2560 เช่น หมู่บ้านเกาะพิทักษ์ บนเกาะพยาม และหาดทรายดำ โดยหมู่บ้านบนเกาะพิทักษ์ได้รับการประกาศเป็นหมู่บ้าน เมื่อปี พ.ศ.2464 โดยกรมการปกครอง

ชาวบ้านอยากให้มีการยินยอมให้ชาวบ้านสร้างบ้านเรือนเพื่อประกอบอาชีพแลกับการดูแลอนุรักษ์ทรัพยากรได้หรือไม่ ชาวบ้านต้องต่อสู้กับ 1. เน้นวิถีชีวิต ไม่เป็นนอมินีของใคร 2. ขอกฎหมายลูกที่แก้ไขได้จาก กรมเจ้าท่า ปัญหา ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนเรือให้กรมเจ้าท่า ประมาณ 1,000 บาท/ลำ/ปี และต้องจ่ายค่าปรับ สิ่งก่อสร้างรุกล้ำในทะเลด้วย

การท่องเที่ยวโดยชุมชน มักจะไม่ถูกกฎหมายของรัฐ

ในช่วงปี 2532-2536 ทรัพยากรบนเกาะหมด คนบนเกาะพิทักษ์ชายที่หมด ชุมชนจะเข้มแข็งได้เพราะมี ผู้นำเข้มแข็ง คนในหมู่บ้านจะรวมผลผลิตของทั้งหมู่บ้าน คล้ายๆ สหกรณ์ เพื่อให้มีอำนาจต่อรองเรื่องราคากับ คณะกรรมการตลาดกลางสัตว์น้ำ แล้วหักรายได้ 3% เข้ากองกลางหมู่บ้าน ไว้เป็นเงินสวัสดิการ หมู่บ้านมี ประชากรทั้งหมดประมาณ 235 คน

ปัญหาส่วนใหญ่คือ ปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างรัฐและชุมชน ซึ่งเป็นปัญหาของทุกที่ มีวิสาหกิจ ชุมชน ทำอาหารทะเลแปรรูป และโฮมสเตย์ 21 หลังคาเรือน คนบนเกาะพิทักษ์ทำประมงเป็นวิถีชีวิต ถ้าออกเรือ ตอนกลางคืนต้องเสียค่าน้ำมันคืนละประมาณ 300 บาท ปัจจุบันรายได้จากประมงพอๆ กับรายได้จากการทำ โฮมสเตย์ จนบางคนหันมาทำโฮมสเตย์เป็นหลักอย่างเดียว ประมงชาวบ้านที่เกาะพิทักษ์ยังอยู่ได้ เพราะว่ามีต้นทุนต่ำกว่าประมงพาณิชย์

ผู้ใหญ่บ้านแสดงความเห็นว่า ความยั่งยืน คือ ดูแลธรรมชาติ + วัฒนธรรม + ความสามัคคีของชุมชน

ความต้องการของชุมชน คือ ศูนย์เรียนรู้เรื่องทะเลของเกาะพิทักษ์ ให้เยาวชนที่กลับมาหรือนักท่องเที่ยว ได้เห็น

สัมภาษณ์ ผอ.ทวี โชคสมุทร

ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาประจวบคีรีขันธ์

วันที่ 22 มิถุนายน 2560

สรุปประเด็นการสัมภาษณ์

ภารกิจของกรมเจ้าท่าคือการพัฒนาตามนโยบายรัฐบาลอยู่แล้ว มีหน้าที่ดูแลและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ท่าเรือ และป้องกันการกัดเซาะ รวมทั้งขุดลอกร่องน้ำ แต่เรื่องการขุดลอกร่องน้ำ เป็นนโยบายที่ทำต่อเนื่องอยู่แล้วโดย ศูนย์พัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำเป็นผู้จัดทำ โดยศูนย์พัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำแบ่งเป็น 9 เขต โดยในพื้นที่จ.ประจวบคีรีขันธ์อยู่ภายใต้ศูนย์ฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

มีหน้าที่ให้บริการพิจารณาหรืออนุญาต เช่น การปลูกสิ่งก่อสร้างล่วงล้ำลงน้ำ ดูแลท่าเรือที่ขนาดไม่เกิน 20 ton gross มีคณะทำงานเจ้าท่าประจำจังหวัด มีกฎกระทรวงระดับ 63 (ตั้งเมื่อปี 2537)

กรณีที่ผู้ใดเคยทำผิดกฎหมายกรมเจ้าท่า ให้มาแจ้ง แล้วจะพิจารณาเป็นช่วงเวลาไปตาม พ.ร.บ.การเดินเรือในแต่ละฉบับที่ระบุไว้ ถ้าเป็นสิ่งก่อสร้างที่สร้างก่อน 2515 ไม่ถือว่าผิดกฎหมาย แต่ถ้าสร้างตั้งแต่ปี 2537 (มีกฎกระทรวง) ถือว่าเป็นผิดกฎ จึงต้องมาแจ้ง ถ้าไม่แจ้งจะได้รับโทษเพิ่ม แต่ก็ยังขึ้นอยู่กับดุลยพินิจ และให้ศาลตัดสิน ตามมาตรา 117 และ มาตรา 120 ปัจจุบันมี พ.ร.บ.เดินเรือ ปี 2560 ที่มีการแก้ไขเรื่องปรับเพิ่มโทษเข้าไป เช่น หากไม่รื้อถอนภายในเวลาที่กำหนดก็จะมีโทษปรับเป็นรายวันไป

การพิจารณาอนุญาตหรือไม่ อาจมีความแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับกฎกระทรวง หรือสิ่งก่อสร้างเพื่อประโยชน์ของราชการ แต่การก่อสร้างเช่นหมู่บ้านโฮมสเตย์ ที่สร้างลงน้ำไม่น่าจะอนุญาตให้ทำได้ แต่ยังไม่แน่ชัดว่าใครจะเป็นผู้พิจารณายกเว้นหรือตัดสินว่าไม่ผิด แต่ในปัจจุบันนับว่าผิดทั้งหมด แม้แต่หมู่เกาะปันหยีเอง ก็ถือว่าผิดกฎหมายในปัจจุบัน

ประเด็นเรื่อง พื้นที่ที่ถูกกัดเซาะไปจนกลายเป็นรูกล้าลงน้ำแต่ตามโฉนดเดิมไม่ได้ถือว่ารูกล้า กรมเจ้าท่าให้ความเห็นว่าตามกฎหมายคือ สิทธิในที่ดินก็จะเปลี่ยนสภาพไปตามที่ดิน และขึ้นอยู่กับการรักษาของเจ้าของที่ดิน ในกรณีถูกกัดเซาะ หากเจ้าของที่ดินมีการป้องกันเช่นปักหลักหรือขอบเขตก็ยังมีสิทธิในพื้นที่นั้นอยู่ แต่ในบางกรณีก็ต้องให้ศาลตัดสิน ในกรณีทิ้งออกเพิ่ม ต้องมีการทำเอกสารเพิ่มเติม

นิยามของการรูกล้า คือ โดยสภาพพื้นที่ตามปกติจะมีเอกสารสิทธิ หรือโฉนด จนถึงตลิ่ง ในอดีตนั้นกรมเจ้าท่าดูแลตั้งแต่ตลิ่งลงไปในน้ำ แต่ปัจจุบัน ดูแลตั้งแต่ระดับน้ำขึ้นสูงสุดในฤดูน้ำหลากด้วยสำหรับคลองแม่ น้ำ แต่สำหรับชายหาดคือจากพื้นที่ที่เป็นหาดทรายจนถึงไม้ยืนต้น รวมถึงพื้นที่ที่เคยเป็นที่สาธารณะก่อนถึงพื้นที่หมดโฉนด

กรมเจ้าท่า และ กรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นสองหน่วยที่ทำหน้าที่ทำเขื่อนเพื่อป้องกันการกัดเซาะ รวมทั้งเติมทราย เป็นต้น

ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเป็นพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ:

ปัญหาของประชาชน คือ ไม่ค่อยทราบว่าเรามีสิทธิแค่ไหน ไม่เคารพกฎหมาย เพราะฉะนั้นเมื่อมีคนเข้ามาพัฒนาในพื้นที่ มักเจอปัญหาจากกลุ่มที่ต่อต้าน เพราะไม่ต้องการการเปลี่ยนแปลง เช่น เรื่องการระเบิดแก่งในเขตจังหวัดเชียงราย ยังไม่ได้ลงมือทำจริงแต่ก็มีกลุ่มผู้ต่อต้านในขณะที่มาแค่สำรวจเท่านั้น สำหรับแม่น้ำโขงเกาะแก่งเป็นของลาวทั้งหมดตามสนธิสัญญาที่ฝรั่งเศสเคยเขียนไว้

ภาคเอกชน เมื่อมีการทำเอกสารกับทางราชการจะค่อนข้างมีความละเอียดรัดกุมกว่าหน่วยงานราชการ

ปัญหาหลักของกรมเจ้าท่าที่ระยอง เป็นเมืองที่มีกิจกรรมทั้งสามด้าน คือ ประมง ท่องเที่ยว และนิคมอุตสาหกรรม มีกลุ่มต่อต้านที่ค่อนข้างรุนแรง เจ้าท่ามีหน้าที่รับเรื่องจากผู้ต้องการก่อสร้างท่าเรือ เป็นต้น ว่าต้องทำ EIA หรือ EHIA ให้เรียบร้อยก่อนที่จะมายื่นเอกสารให้กรมเจ้าท่า แล้วเจ้าท่าจะอนุมัติให้ดำเนินการได้ต่อไป โดยในการทำ EIA หรือ EHIA ก็มีกำหนดอยู่แล้วว่าต้องมีการทำประชาคมรับฟังความเห็นจากประชาชนกี่ครั้ง

กรมเจ้าท่าไม่มีหน้าที่เรื่องอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล โครงการที่เจ้าท่าอนุญาตให้สร้าง แต่อาจมีความเสี่ยงต่อธรรมชาติ กรมเจ้าท่าต้องแจ้งให้ ทช. ทราบด้วย แต่ไม่แน่ใจว่า ทช. มีสิทธิยกเลิกการอนุมัติของกรมเจ้าท่าหรือไม่

การเดินเรือ หัวหิน-พัทยา เป็นนโยบายของรัฐบาลที่สั่งลงมาอยู่แล้ว กรมเจ้าท่ามีหน้าที่จัดหาผู้ให้บริการและจัดการท่าเรือ โดยมีท่าเรือเดิมอยู่แล้ว และเพิ่มผู้ให้บริการเข้ามา ยังไม่ได้รับความนิยมจากประชาชนมาก ไม่น่าจะได้กำไรมากนัก หน้าที่กรมเจ้าท่าคือพิจารณาโครงการที่จะต้องไม่สร้างผลกระทบทางเรือ หรือทำให้ทางน้ำเปลี่ยนแปลง หรืออะไรที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย

สัมภาษณ์ ดร.พระวิ สีเหลืองสวัสดิ์

เลขาธิการสมาคมท่องเที่ยวหัวหิน-ชะอำ

วันที่ 23 มิถุนายน 2560

สรุปประเด็นการสัมภาษณ์

ที่ดินชะอำ-หัวหิน ราคาเติบโตปีละ 20% มีนักท่องเที่ยวเป็นชาวไทย 70% ชาวต่างชาติ 30% หัวหินขึ้นชื่อว่าเป็นเมืองตากอากาศร้อยปี มี infrastructure ครบแล้ว และด้วยการที่เป็นที่พำนักของในหลวง ร.9 เป็น social capital ของหัวหิน ทำให้ผู้คนยังคงมาหัวหินจนถึงปัจจุบัน การถอดรหัสวัฒนธรรมมาเป็นการบริการ ตีมูลค่าเป็นเงินที่สูงมาก หลายพื้นที่มีประวัติศาสตร์ดึงดูดชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยว

ฝั่งเมืองเฉพาะพื้นที่นี้หมดอายุ จึงทำให้คอนโดใหม่ๆ สามารถสร้างติดทะเลได้ เดิมจะต้องห่างจากทะเล 500 เมตร จะเห็นได้จากโรงแรมเก่าจะไม่ติดทะเล บ้านริมทะเลส่วนมากเป็นของเจ้านายมาก่อน แล้วจึงขายให้นายทุน

หัวหินบูมที่สุดตั้งแต่ปี 2548-2550 สืบเนื่องจากเหตุการณ์สึนามิและน้ำท่วม ธุรกิจที่หัวหินอยู่ได้เพราะการท่องเที่ยว หัวหินมีมหาวิทยาลัย 4 แห่ง สนามกอล์ฟ 10 สนาม คนกรุงเทพฯ มักจะซื้อคอนโดที่นี่ ปริมาณโรงแรมน่าจะพอแล้ว คนที่จะมาเที่ยวหัวหินจะต้องมีเงินสูงระดับหนึ่ง ราคาที่พักโรงแรมขั้นต่ำประมาณ 1,300 บาทต่อคืน

หัวหินมีประชากรประมาณ 60,000 คน เป็นประชากรแฝง 150,000 คน ทำให้ได้งบประมาณคืนกลับมาท้องถิ่น เท่ากับแค่จำนวนตามทะเบียนบ้าน

อยากให้หัวหินเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษด้านการท่องเที่ยว แบบพัทยา มีผู้ว่าที่ทำหน้าที่เหมือน CEO ด้านการท่องเที่ยว มีงบประมาณจัดการเองและจัดเก็บภาษีเองได้ ภาษีโรงแรม ให้ออจ. แต่ไม่ได้กลับมาถึงเรื่องท่องเที่ยว เพราะหัวหินผลิตรายได้ให้ประเทศประมาณ 4,000 ล้านบาทต่อปี อยากให้กลับคืนเข้าสู่พื้นที่ซัก 1% ก็ยังดี

ภาพลักษณ์ของเมือง คือ “เมืองตากอากาศสำหรับคนสุขภาพดี”

เนื่องจากมีคนมาเที่ยวและอยู่เยอะ ทำให้มีขยะปริมาณสูง มีโครงการจะจัดทำโรงงานแปรรูปขยะเป็นน้ำมัน แต่ยังไม่สำเร็จ หัวหินมีระบบบำบัดน้ำเสียของตัวเองได้ 40% ของทั้งหมด เพราะยังมีงบประมาณไม่พอ

การใช้น้ำขอน้ำมาจากเขื่อนปราณบุรี ส่วนวังไกลกังวลได้น้ำจากเพชรบุรี

ถ้าภาคตะวันออกมีการจัดตั้งเป็น EEC อยากให้เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ เป็น นิคมการท่องเที่ยว หัวหินอยู่ในพื้นที่อับฝน อากาศดีตลอดปีไม่ชื้น เหมาะกับคนสุขภาพดี หรือมาเพื่อพักผ่อน (Medical Tourism & Aging Society) หัวหินเป็นเมืองที่พร้อมสำหรับเป็นเมืองผู้สูงอายุ เพราะมีโรงพยาบาลรัฐขนาดใหญ่ 1 แห่ง เอกชน 2 แห่ง โรงพยาบาลเล็กๆ อีก 5 แห่ง

โดยสรุปคืออยากให้ พื้นที่ตรงนี้ (หัวหิน ชะอำ) เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการท่องเที่ยว โดยมีประจวบคีรีขันธ์เป็นเมืองหลวง ด้านเศรษฐกิจ อยากให้มี universal infrastructure, waste management ด้านการปกครอง อยากให้มีการปกครองรูปแบบพิเศษ มีสภาเมือง จากประจวบคีรีขันธ์

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” หมายความว่า สิ่งที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นตามธรรมชาติในบริเวณทะเลและชายฝั่ง รวมถึงพืชน้ำ พืชที่ขึ้นน้ำชายฝั่ง คลอง คูแพรก ทะเลสาบ และบริเวณพื้นที่ปากแม่น้ำที่มีพื้นที่ติดต่อกับทะเลหรืออิทธิพลของน้ำทะเลเข้าถึง เช่น ป่าชายเลน ป่าชายหาด หาด ที่ชายทะเล เกาะ หมู่เกาะ ปะการัง ดอนหอย ฟันและสัตว์ทะเล หรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เช่น ปะการังเทียม แนวลดแรงคลื่น และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

“ชุมชนชายฝั่ง” หมายความว่า ชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลหรือเกาะ

“เขตอนุรักษ์” หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่รักษาพืชพันธุ์ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง และเขตพื้นที่คุ้มครองอย่างอื่นเพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติตามที่กฎหมายกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับปฏิบัติการหรือเทียบเท่าซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ผู้บัญชาการทหารเรือ และเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสิบสองคน

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรณี ด้านสมุทรศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเล ด้านการท่องเที่ยว ด้านการประมง ด้านเศรษฐศาสตร์ หรือด้านนิติศาสตร์ ทั้งนี้ จะต้องเป็นผู้แทนชุมชนชายฝั่งไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้กรรมการซึ่งเหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และคณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างได้ เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐเพื่อดำเนินการตามนโยบาย และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

(๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งแห่งชาติ

(๕) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาติดตามที่เห็นสมควรในกรณีที่ปรากฏว่า หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑

(๗) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและการกัดเซาะ ชายฝั่งของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติตาม (๑) ให้คำนึงถึงนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วย การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ นโยบายการพัฒนาการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือการใช้ประโยชน์ในที่จับสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง และให้มีการรับฟังความคิดเห็น ของประชาชน ผู้ประกอบกิจการ หน่วยงานภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบ การพิจารณาในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ดังกล่าวด้วย

ให้คณะกรรมการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ตาม (๑) อย่างน้อยทุกสามปีหรือในกรณีที่มีความจำเป็นคณะกรรมการจะกำหนดระยะเวลาให้เร็วกว่านั้นก็ได้

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมคณะกรรมการให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดสำหรับจังหวัดใดที่มีพื้นที่เพื่อการปลูก การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาจังหวัด ผู้แทนกรมป่าไม้ ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด ประมงจังหวัด โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ผู้แทนกองทัพเรือ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้แทนภาคประชาชนหรือชุมชนชายฝั่งในจังหวัดนั้นซึ่งเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์หรือเป็นที่ยอมรับด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการท่องเที่ยว หรือด้านการประมง จำนวนไม่เกินแปดคน

สำหรับกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกรมเจ้าท่า ผู้แทนกรมประมง ผู้แทนกรมป่าไม้ ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้แทนกองทัพเรือ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสภากรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากผู้แทนภาคประชาชนหรือชุมชนชายฝั่งในกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์หรือเป็นที่ยอมรับด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการท่องเที่ยว หรือด้านการประมง จำนวนไม่เกินแปดคน

ให้คณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามที่อธิบดีเสนอจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและเสนอนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัด ต่อคณะกรรมการเพื่อกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณหนึ่งบริเวณใดในจังหวัดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ตามมาตรา ๑๘ หรือออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามมาตรา ๒๐

(๓) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาให้ความเห็นชอบพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

(๔) ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และประสานงานกับหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง เพื่อให้มีการดำเนินการหรือปฏิบัติการที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดนั้น

(๕) ดำเนินการร่วมกับภาคประชาชน ชุมชนชายฝั่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปลูก การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในจังหวัด

(๖) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการหรืออธิบดีเพื่อพิจารณาดำเนินการตามความเห็นสมควรในกรณีที่ปรากฏว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งภายในบริเวณจังหวัดได้รับความเสียหายหรือจำเป็นต้องได้รับการปลูก การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ หรือการฟื้นฟู

(๗) เสนอรายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดสำหรับจังหวัดนั้น และสถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการกัดเซาะชายฝั่งของจังหวัดนั้นต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๔ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๓) พิจารณาและจัดทำแนวเขตที่เห็นควรประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง และกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการกัดเซาะชายฝั่ง

(๔) ดำเนินการและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกัดเซาะชายฝั่ง

(๕) รวบรวมและจัดเตรียมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ และริเริ่มกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของคณะกรรมการ

(๖) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๗) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๘) ศึกษาวิจัย หรือสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา การปลูก การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๙) สำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำแนวเขตและแผนที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ การคุ้มครอง และการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๑๐) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการหรือรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงหรือประกาศ ตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒ ชุมชนชายฝั่ง

มาตรา ๑๖ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนชายฝั่งและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการ การปลูก การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพิจารณาให้ความช่วยเหลือ หรือสนับสนุนในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแสดงความคิดเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ และจังหวัด

(๒) ให้คำปรึกษาแก่ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการ การปลูก การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการ หรือกิจกรรมของชุมชนในเรื่องดังกล่าว

(๓) เผยแพร่ความรู้หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การปลูก การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๔) เรื่องอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามที่ กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

การสนับสนุนและช่วยเหลือชุมชนชายฝั่งและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด

หมวด ๓

การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ปรากฏว่าบุคคลใดก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นระงับการกระทำหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้นเป็นการชั่วคราวตามความเหมาะสม

เมื่อได้มีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว หากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเห็นว่าการกระทำหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใด ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายแจ้งประสานงานหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องนั้นโดยมิชักช้าเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ต่อไป เว้นแต่ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นเร่งด่วนและหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีความเสียหายเพิ่มขึ้น หรือไม่มีหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีอำนาจดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบริเวณดังกล่าว ในการนี้ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายอาจกำหนดวิธีการและระยะเวลาดำเนินการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บุคคลตามวรรคหนึ่งดำเนินการเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบริเวณนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องหรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น หรือเมื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ระงับสิ้นไปแล้ว ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายพิจารณายกเลิกคำสั่งที่ออกตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการสงวน การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลน ให้คงสภาพธรรมชาติและมีสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณหนึ่งบริเวณใดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์

พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นพื้นที่ที่มีได้อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า หรือมีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินของบุคคลใดซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๒๓ และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์แนบท้ายกฎกระทรวงด้วย

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่พื้นที่ป่าชายเลนหรือป่าชายเลนอนุรักษ์อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่าให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยป่าไม้เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดี

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการสงวน การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีใช้พื้นที่ป่าชายเลนตามมาตรา ๑๘ ให้คงสภาพธรรมชาติและมีสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๑) พื้นที่ที่มีทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอยู่ในสภาพสมบูรณ์อันสมควรสงวนไว้ให้คงอยู่ในสภาพทางธรรมชาติเดิม

(๒) พื้นที่ที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชตามสภาพทางธรรมชาติที่สมบูรณ์

(๓) พื้นที่ที่มีความสำคัญด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งอันควรแก่การอนุรักษ์

พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามวรรคหนึ่งต้องเป็นพื้นที่ที่มีได้อยู่ในเขตอนุรักษ์ หรือเขตที่ได้รับอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๒๓ และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย

มาตรา ๒๑ เพื่อป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง และป้องกันความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตแนบท้ายกฎกระทรวงและต้องกำหนดมาตรการดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามดำเนินกิจกรรมหรือกระทำการใด ๆ ที่อาจส่งผลหรือก่อให้เกิดปัญหาในการกัดเซาะชายฝั่งเพิ่มขึ้น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินการกับสิ่งก่อสร้างหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินการภายในเขตพื้นที่ที่กำหนดก่อนที่จะมีการออกกฎกระทรวง โดยจะกำหนดให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ หรือให้ระงับการดำเนินกิจกรรม หรือรื้อถอนสิ่งก่อสร้างที่ส่งผลกระทบต่อการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยได้รับค่าชดเชยตามความเหมาะสม

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ในการใช้ประโยชน์ที่ดินที่อยู่ภายในแนวเขตพื้นที่ที่ประกาศกำหนด

(๔) กำหนดมาตรการอื่นใดตามที่เห็นสมควรเพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่ปรากฏว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ หรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสงวน คุ้มครอง หรืออนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์หรือสร้างความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง

ให้รัฐมนตรีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้าเพื่อขออนุมัติใช้มาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามมาตรา ๒๓ และกำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวตามความจำเป็น และเหมาะสมเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นนั้น

เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครอง และกำหนด ระยะเวลาที่จะใช้มาตรการคุ้มครองดังกล่าว ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจกำหนดให้มีแผนที่แสดงแนวเขต พื้นที่ที่จะใช้มาตรการคุ้มครองด้วยก็ได้

การขยายระยะเวลาตามประกาศในวรรคสอง ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี โดยทำเป็นประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๓ การกำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๒ ให้กำหนดในเรื่องหนึ่งเรื่องใดดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามดำเนินกิจกรรมหรือกระทำการใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบ ต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๒) กำหนดมาตรการในการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่งตามความเหมาะสมแก่สภาพพื้นที่นั้น

(๓) กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศ ตามธรรมชาติ

(๔) กำหนดมาตรการในการคุ้มครองชายหาดเพื่อประโยชน์สาธารณะ

(๕) กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพพื้นที่นั้น

หมวด ๔

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการ ของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ตรวจค้นสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้จะมีการยกย้าย ชุกซ่อน ส่ง หรือนำออก นอกราชอาณาจักร หรือทำลายทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

(๓) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๔) สั่งให้บุคคลใด ๆ ออกจากเขตพื้นที่ตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ หรือดเว้นการกระทำได้อันเป็นการฝ่าฝืนมาตราดังกล่าว

เมื่อตรวจค้น หรือยึดหรืออายัด ตาม (๒) หรือ (๓) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่กำหนดตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ หรือมาตรการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งที่กำหนดตามมาตรา ๒๑ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๔ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่กำหนดตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำ ของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษ ตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งยังไม่มีความเป็นเอกภาพ ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น ประกอบกับได้มีการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นจำนวนมาก ทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรมประกอบกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการครอบคลุมเพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบางพื้นที่ สมควรมีกฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง รวมทั้งให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปลูก การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุลและยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

The Global Sustainable Tourism Council (GSTC)

มาตรฐานการเดินทางและการท่องเที่ยว
อย่างยั่งยืน รับผิดชอบและรักษาสีสิ่งแวดล้อม

ขอเสนอ:

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
สำหรับสถานที่ท่องเที่ยว

กระแสการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนกำลังได้รับความสนใจและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวได้คิดริเริ่มโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ประกอบกับรัฐบาลของประเทศต่างๆ ตลอดจนองค์กรระดับนานาชาติต่างร่วมมือกันกำหนดนโยบายสนับสนุนแนวคิดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ยังคงมีประเด็นคำถามที่มักเกิดขึ้นอยู่เสมอว่า “การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนหมายถึงอะไร” มีแนวทางการนำเสนออย่างไรเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจ ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนให้ธุรกิจการท่องเที่ยวลักษณะนี้เกิดความยั่งยืน เจริญรุ่งเรือง เป็นการดูแลผลประโยชน์ของชุมชน และเป็นการไขข้อข้องใจต่างๆ ที่มักทำให้เกิดความเข้าใจผิด เป็นต้น

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (The Global Sustainable Tourism Criteria) เป็นข้อตกลงและพันธะผูกพันสำหรับองค์กรใดก็ตามที่สนใจธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งมีเป้าหมายหลัก 4 ประการดังนี้

1. เพื่อนำเสนอการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวที่มีระบบและรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อเพิ่มประโยชน์ทางสังคมและเศรษฐกิจให้กับเจ้าของชุมชนและลดผลกระทบในเชิงลบ
3. เพื่อประโยชน์สูงสุดที่ชุมชนพึงได้รับ ตลอดจนผู้มาเยือน และเพื่อประโยชน์เชิงมรดกทางวัฒนธรรมและเพื่อลดผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้น
4. เพื่อประโยชน์สูงสุดทางสิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้น

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจึงมีหลักการใช้ที่ครอบคลุมขนาดและรูปแบบการท่องเที่ยวทุกประเภท ซึ่งได้กำหนดขึ้นมาเพื่อสนองตอบนโยบายสหประชาชาติ (The United Nations' Millennium Development Goals) ที่ครอบคลุมหลักการด้านการบรรเทาภาวะความยากจน ความเสมอภาคทางเพศ ตลอดจนการรักษาสิ่งแวดล้อมซึ่งถือเป็นปัจจัยหลักของหลักเกณฑ์นี้

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและตัวบ่งชี้ต่างๆ ได้รับการพัฒนามาจากตัวบ่งชี้ของ UNWTO ซึ่งเป็นมาตรฐานสำหรับโรงแรมและผู้ประกอบการของ GSTC ตลอดจนตัวบ่งชี้และมาตรฐาน หลักการและข้อชี้แนะอื่นๆ เป็นตัวบ่งชี้ที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งใช้ในธุรกิจการท่องเที่ยวทั่วโลก ทั้งนี้ ตัวบ่งชี้ทั้งหมดได้รับการพิจารณาให้เหมาะสมกับรูปแบบแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้รับการดำเนินการ กำกับและควบคุมดูแล ภายใต้ The Global Sustainable Tourism Council (GSTC) ประโยชน์ที่คาดหวังจากการใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวโดยองค์กรด้านการท่องเที่ยวต่างๆ คือ

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นสำหรับพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. เพื่อเป็นข้อมูลแนะนำผู้บริโภครหรือนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถานที่และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. เพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ให้กับบุคคลทั่วไปทราบ
4. เพื่อรับรองโปรแกรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นให้มีความเหมาะสมกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้
5. เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทั้งในส่วนองภาครัฐและเอกชน
6. เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นสำหรับหน่วยงานที่จัดการศึกษาและการฝึกอบรม เช่น โรงเรียน โรงแรมและมหาวิทยาลัย เป็นต้น

แนวทางของหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนี้จึงเป็นข้อบ่งชี้ถึงข้อปฏิบัติที่ควรได้รับการดำเนินการ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและขับเคลื่อนตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ (Performance indicators) ควบคู่กับเครื่องมือด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงานจากสาธารณะ องค์กร NGO และหน่วยงานอิสระอื่นๆ เป็นกลไกในการตรวจสอบเช่นเดียวกัน ดังนั้นหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนไม่ใช่เป็นแนวทางสำหรับการจัดการท่องเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งเพื่อบรรลุเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวเป็นสำคัญแต่ประการใด

แนวทางการประยุกต์

GSTC เสนอแนะให้ประยุกต์หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์อันสูงสุดทางด้านการปฏิบัติ ยกเว้นกรณีที่ไม่สามารถปรับใช้ให้เหมาะสมได้ตามแนวปฏิบัติหรือข้อกำหนดบางประการเนื่องจากข้อจำกัดด้านสถานที่ท่องเที่ยว ข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือเงื่อนไขทางสภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมบางประการ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ใช้กับสถานที่ท่องเที่ยวและชุมชน

ขนาดเล็กอาจส่งผลต่อการนำหลักเกณฑ์ทั้งหมดสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากข้อจำกัดด้านการใช้ทรัพยากรต่างๆ ดังนั้นควรพิจารณาถึงประสิทธิผลโดยรวมของการใช้หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นสำคัญ ที่สำคัญผลกระทบที่เกิดขึ้นไม่ใช่ข้อสรุปที่เบ็ดเสร็จโดยตัวของมันเอง หากแต่ต้องมีการดำเนินการประเมินกำกับดูแลและควบคุมเพื่อพัฒนาความยั่งยืนให้กับสถานที่ท่องเที่ยวอย่างแท้จริง

หลักเกณฑ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยว

หมวด 4: การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ

- A1 แหล่งท่องเที่ยวมีการดำเนินตามกลยุทธ์ในการบริหารจัดการด้านความยั่งยืน ซึ่งพิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ที่จัดทำการท่องเที่ยว ตลอดจนพิจารณาจากสภาพสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม คุณภาพสุขอนามัย ความปลอดภัย และความงดงามตามธรรมชาติ อันเกิดจากความร่วมมือจากประชาชน
- A2 แหล่งท่องเที่ยวมีตัวแทนหรือกลุ่มตัวแทนที่มีประสิทธิภาพอันมาจากส่วนภาครัฐและเอกชน โดยตัวแทนหรือกลุ่มตัวแทนดังกล่าวมีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
- A3 แหล่งท่องเที่ยวมีระบบการตรวจสอบ ดูแล รายงานความคืบหน้า และตอบสนองต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การท่องเที่ยว และสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ ระบบการตรวจสอบดูแลดังกล่าวจะต้องได้รับการประเมินอย่างสม่ำเสมอ
- A4 แหล่งท่องเที่ยวมีการจัดการการท่องเที่ยวตามฤดูกาลให้เหมาะสมกับความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของชุมชน
- A5 แหล่งท่องเที่ยวมีระบบป้องกันความเสี่ยงอันเกิดจากภัยพิบัติตามธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้จะต้องมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นได้ให้กับผู้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว
- A6 แหล่งท่องเที่ยวควรมีการประเมินสถานที่ ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่ยังคงอยู่อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม
- A7 แหล่งท่องเที่ยวมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อกำหนด และ/หรือนโยบายต่างๆ เพื่อรักษาพื้นที่และสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กฎระเบียบ ข้อกำหนด และนโยบายดังกล่าวนี้ถูกใช้เพื่อรักษาพื้นที่ทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ โดยมาจากการเสนอความคิดเห็นจากสาธารณชน และมีการประชาสัมพันธ์ให้รับรู้อย่างทั่วถึง

- A8 สถานที่ท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกจะต้องเอื้ออำนวยความสะดวกให้กับบุคคลทุพพลภาพ หรือผู้ที่มีข้อจำกัดทางด้านสภาพร่างกาย ทั้งนี้ เพื่อให้พวกเขาสามารถได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึง
- A9 กฎหมายและกฎข้อบังคับอันสืบเนื่องมาจากการดำรงรักษาไว้ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีผลบังคับใช้อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ หากมีการออกแบบ เปลี่ยนแปลง ก่อสร้าง ในสถานที่ดังกล่าว จะต้องมีการแจ้งให้ผู้รับผิดชอบดูแลทราบล่วงหน้าเท่านั้น
- A10 แหล่งท่องเที่ยวควรมีการตรวจสอบและรายงานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ด้วย หากมีประเด็นใดที่ควรแก้ไขหรือปรับปรุง ควรจะทำทันทีเพื่อให้เกิดความพึงพอใจสูงสุด
- A11 แหล่งท่องเที่ยวให้การสนับสนุนหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในกลุ่มธุรกิจต่างๆตามนโยบายของ GSTC ทั้งนี้ ควรมีการจัดทำรายชื่อบริษัทที่ได้รับการรับรอง และได้รับมาตรฐาน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสาธารณชน
- A12 แหล่งท่องเที่ยวควรจัดตั้งระบบในการสอดส่องดูแล ป้องกัน และรายงานต่อสาธารณชนในเรื่องอาชญากรรม การรักษาความปลอดภัย และอันตรายที่อาจเกิดต่อร่างกาย
- A13 แหล่งท่องเที่ยวควรมีการวางแผนเพื่อตอบรับต่อวิกฤตการณ์หรือสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นในสถานที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ควรมีการชี้แจงประเด็นสำคัญๆ ให้กับผู้พำนักรออาศัย นักท่องเที่ยว และธุรกิจต่างๆได้รับทราบ ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติตน มีการกำหนดแผนเพื่อนำไปสู่การฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ นักท่องเที่ยว และผู้พำนักรออาศัย
- A14 การประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ควรดำเนินการให้เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์/สินค้าที่จัดจำหน่าย ตลอดจนบริการต่างๆ ที่จัดอยู่ในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้นๆ ทั้งนี้ ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ที่น่าเสนอจะต้องให้การสนับสนุน ให้ความเคารพและให้เกียรติกับชุมชนในพื้นที่

หมวด B: การเพิ่มผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนเจ้าของสถานที่และการลดผลกระทบเชิงลบ

- B1 การควบคุมดูแลเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมจะต้องได้รับการจัดบันทึกและรายงานต่อสาธารณะอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หมายรวมถึง จำนวนการใช้จ่ายของผู้มาเที่ยว รายรับต่อห้องพัก อัตราการจ้างงานตลอดจนข้อมูลการลงทุน
- B2 โอกาสในการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น บริษัทต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยวต้องให้โอกาสการจ้างงาน การฝึกอบรมแก่คนในท้องถิ่น รวมทั้งความปลอดภัยในการทำงานอย่างเท่าเทียมกัน
- B3 การมีส่วนร่วมในสังคม แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในสังคมในกระบวนการวางแผนเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และการตัดสินใจในระยะยาว
- B4 ความคิดเห็นของชุมชนท้องถิ่น ความคิดเห็นและความพึงพอใจของชุมชนท้องถิ่นต่อการบริหารแหล่งท่องเที่ยวจะต้องได้รับการจัดบันทึกอย่างสม่ำเสมอและรายงานต่อสาธารณะในเวลาอันสมควร
- B5 การเข้าถึงพื้นที่ของคนในท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวจะต้องควบคุม ป้องกัน และฟื้นฟูการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้ไม่ให้เกิดสถานที่ท่องเที่ยวเกิดการบุกรุกหรือถูกทำลาย
- B6 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวจะต้องจัดการให้ความรู้แก่ชุมชนเพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับโอกาส ความท้าทายของการท่องเที่ยวและความสำคัญของความยั่งยืน
- B7 การป้องกันการแสวงหาประโยชน์โดยไม่ชอบธรรม แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีกฎหมายหรือวิธีปฏิบัติที่ป้องกันการแสวงหาประโยชน์โดยไม่ชอบธรรม หรือเป็นการคุกคามผู้อื่นไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กและสตรี กฎหมายและวิธีปฏิบัตินี้จะต้องประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

- B8 การสนับสนุนชุมชนแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบที่ส่งเสริมบริษัทต่างๆ นักท่องเที่ยว และสาธารณชน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนชุมชน และการเริ่มต้นโครงการต่างๆ อย่างยั่งยืน
- B9 การสนับสนุนท้องถิ่นและการค้าโดยชอบธรรม แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบที่สนับสนุนท้องถิ่นบริษัทขนาดเล็กและขนาดกลาง รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาความยั่งยืนของสินค้าท้องถิ่นโดยยึดหลักสำคัญของการค้าโดยชอบธรรมที่มีพื้นฐานมาจากธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น หมายรวมถึงอาหารและเครื่องดื่ม งานฝีมือ ศิลปะการแสดง และสินค้าทางการเกษตร เป็นต้น

หมวด C: การเพิ่มผลประโยชน์ให้แก่ชุมชน นักท่องเที่ยว วัฒนธรรม และการลดผลกระทบเชิงลบ

- C1 การปกป้องดูแลสถานที่ท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวต้องมีนโยบายและระบบในการวัดผล การฟื้นฟูและรักษาธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม รวมถึงมรดกสิ่งปลูกสร้าง (เชิงประวัติศาสตร์และโบราณคดี) และทัศนียภาพทั้งในเมืองและชนบท
- C2 การจัดการนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบในการจัดการนักท่องเที่ยวสำหรับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ หมายรวมถึงมาตรการในการรักษา ป้องกัน และพัฒนาสมบัติทางธรรมชาติและวัฒนธรรม
- C3 พฤติกรรมนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวจะต้องตีพิมพ์คู่มือการปฏิบัติตัวในการท่องเที่ยวสถานที่ที่มีผลต่อความรู้สึกด้านจิตใจ และความศรัทธา (Sensitive Sites) เช่น วัดวาอาราม เป็นต้น คู่มือดังกล่าวจะสร้างความเข้าใจและช่วยลดผลกระทบเชิงลบที่จะตามมา ตลอดจนเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีจากนักท่องเที่ยว
- C4 การปกป้องมรดกทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการค้า การแลกเปลี่ยน การจัดการแสดงและการให้ของขวัญที่เกี่ยวข้องกับโบราณวัตถุ และวัตถุทางประวัติศาสตร์

- C5 การให้ข้อมูลที่ต้องการเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว จัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวฉบับแปลไว้อย่างถูกต้อง ซึ่งจัดเตรียมไว้ในสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมต่างๆ ข้อมูลที่เตรียมไว้ต้องเป็นข้อมูลที่เหมาะสมในเชิงวัฒนธรรม ซึ่งเกิดจากการพัฒนาขึ้นจากความร่วมมือของคนในชุมชนและมีการประชาสัมพันธ์ด้วยภาษาที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว
- C6 ทรัพยากรเส้นทางปัญญา แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบในการสร้างการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวกับการป้องกันและการวางแผนทรัพยากรเส้นทางปัญญาของชุมชนและบุคคล

หมวด D: การเพิ่มผลประโยชน์ให้สิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบด้านลบ

- D1 ความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวควรมีการระบุความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อมและมีระบบในการแก้ปัญหาความเสี่ยงเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
- D2 การปกป้องสิ่งแวดล้อมที่มีความเสี่ยง แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบการควบคุมและดูแลผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่อาจมีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อบำรุงไว้ซึ่งการรักษาถิ่นที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์ ระบบนิเวศน์ และการป้องกันการแพร่ระบาดของแมลงและโรคต่างๆ
- D3 การปกป้องสิ่งมีชีวิตในป่า แหล่งท่องเที่ยวต้องปฏิบัติตามกฎหมายท้องถิ่น กฎหมายประจำชาติและกฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องการเก็บเกี่ยว การล่า การแสดง และการค้าสิ่งมีชีวิตจากป่า หมายรวมถึงทั้งพันธุ์ไม้และสัตว์
- D4 ปรากฏการณ์เรือนกระจก แหล่งท่องเที่ยวจะต้องส่งเสริมให้บริษัทต่างๆ ตรวจวัด ดูแลลดระดับ และการปล่อยควันทันเป็นสาเหตุของปรากฏการณ์เรือนกระจกให้น้อยลง ทั้งนี้จากทุกภาคส่วนของการปฏิบัติงานพร้อมรายงานผลต่อสาธารณะ รวมถึงการปล่อยควันทันจากผู้ให้บริการด้วย
- D5 การประหยัดพลังงาน แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบการส่งเสริมให้บริษัทต่างๆ ตรวจวัด ดูแล ลดการใช้พลังงาน และรายงานผลต่อสาธารณะ รวมทั้งลดการใช้พลังงานจากแร่ธาตุธรรมชาติ

- D6 การจัดการน้ำ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบการส่งเสริมให้บริษัทต่างๆ ตรวจวัด ดูแล ลด การใช้น้ำและรายงานต่อสาธารณะ
- D7 การควบคุมการใช้น้ำ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบการดูแลทรัพยากรน้ำเพื่อให้ แน่ใจว่าบริษัทต่างๆ ใช้น้ำในปริมาณที่พอเหมาะกับความต้องการของชุมชนใน แหล่งท่องเที่ยว
- D8 คุณภาพน้ำ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบดูแลคุณภาพน้ำดื่ม และน้ำเพื่อนันทนาการ โดยใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำ และรายงานต่อสาธารณะ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยว จะต้องสามารถจัดการกับปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพน้ำที่เกิดขึ้นได้ตามเวลาที่เหมาะสม
- D9 น้ำเสีย แหล่งท่องเที่ยวต้องมีคู่มือที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพักน้ำเสีย การรักษาสภาพ น้ำ และการทดสอบน้ำที่ถูกระบายออกมาจากท่อระบายน้ำ เพื่อให้แน่ใจว่าน้ำเสีย เหล่านั้นได้ถูกบำบัดและนำมาใช้ใหม่หรือถูกปล่อยออกไปโดยมีผลกระทบต่อ ประชากรและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
- D10 การลดจำนวนขยะ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบการส่งเสริมให้บริษัทต่างๆ ลด จำนวนขยะ การแปรรูปขยะ และนำกลับมาใช้ใหม่ และขยะที่เหลือสามารถนำมา แปรรูปหรือนำกลับมาใช้ใหม่และจะต้องได้รับการกำจัดอย่างปลอดภัยและยั่งยืน
- D11 มลภาวะทางแสงและเสียง แหล่งท่องเที่ยวควรมีคู่มือและกฎข้อบังคับในการลด มลภาวะทางแสงและเสียง และส่งเสริมให้บริษัทต่างๆ ปฏิบัติตาม
- D12 การขนส่งที่ส่งผลกระทบต่อ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบในการส่งเสริมให้เพิ่ม การใช้ระบบขนส่งที่มีผลกระทบต่อ รวมถึงการใช้ระบบการขนส่งสาธารณะและ ระบบขนส่งที่ไม่ต้องใช้พลังงานเช่น การเดิน หรือ ปั่นจักรยาน

ผนวก จ

รายงานการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลด้านการกัดเซาะและผลประโยชน์
ทางทะเลในพื้นที่หาดทรายของประเทศไทย : กรณีศึกษาจังหวัด
ระยอง จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง
(Field Study Report)

กิตติกรรมประกาศ

การลงพื้นที่ศึกษาครั้งนี้ดำเนินการภายใต้โครงการศึกษา “การศึกษาแนวโน้มของการพัฒนาจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย เพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Study of Potential Development for Blue Economy of Coastal Provinces in Thailand)” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาข้อมูลด้านการกีดขวางและผลประโยชน์ทางทะเลในพื้นที่หาดทรายของประเทศไทยใน 3 จังหวัดคือ จังหวัดระยอง จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง คณะผู้วิจัยได้รับความกรุณาและการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

(1) จังหวัดระยอง

พันจ่าเอกอนุรักษ์ ชันกำเนิด	ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลพลลา
คุณศักดา โชติชัย	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลพลลา
คุณปฐมพงษ์ พัดสอน	เจ้าพนักงานประมงปฏิบัติการ สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 1 (ระยอง)

(2) จังหวัดนครศรีธรรมราช

คุณณัฐภัทร อ่อนศรีทอง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลขนานนก
คุณนิภาญจน์ บุญมน	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช

(3) จังหวัดตรัง

คุณพิศาน บุญชู	เลขานายองค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด
คุณจอมรวัย เกลี้ยงช่วย	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหิน
คุณไมตรี แสงอรียนันท์	ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 10 (ตรัง)

ในการนี้คณะผู้ศึกษาวิจัยขอขอบพระคุณความร่วมมือจากหน่วยงานและท่านผู้แทนจากหน่วยงานข้างต้น ทั้งในด้านการประสานงาน การสัมภาษณ์ รวมถึงการดำเนินการขอข้อมูลที่เกี่ยวข้องและการให้คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะ

คณะผู้วิจัย

กรกฎาคม 2561

การลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลด้านการกัดเซาะและผลประโยชน์ทางทะเลในพื้นที่หาดทราย
ของประเทศไทย ครั้งที่ 1: กรณีศึกษาจังหวัดระยอง
(วันพฤหัสบดีที่ 15 – วันศุกร์ที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2561)

1. หาดแหลมแม่พิมพ์ ตำบลบ้านกร่ำ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

(1) การลงสำรวจพื้นที่

■ **การกัดเซาะหาดทราย** พบว่า มีโครงสร้างแข็ง/มาตรการแบบแข็ง (Hard Structure/ Solution) คือ กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) ลักษณะขององค์ประกอบเป็นหินและคอนกรีต ในบริเวณพื้นที่ที่พัก/โรงแรม และศาลเจ้าแม่พิมพ์ ในส่วนท้ายของหาด (หาดโค้งยาวประมาณ 8 กิโลเมตร) รวมถึงการเสริมสันทรายด้วยคอนกรีตและระบบระบายน้ำ และมีการปลูกพืชในบริเวณสันทราย (Vegetation/Plantation) ในบริเวณเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงจุด/พื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะ ในขณะที่หาดตอนต้นและกลางไม่ประสบปัญหาการกัดเซาะจึงไม่มีโครงสร้าง/มาตรการป้องกัน

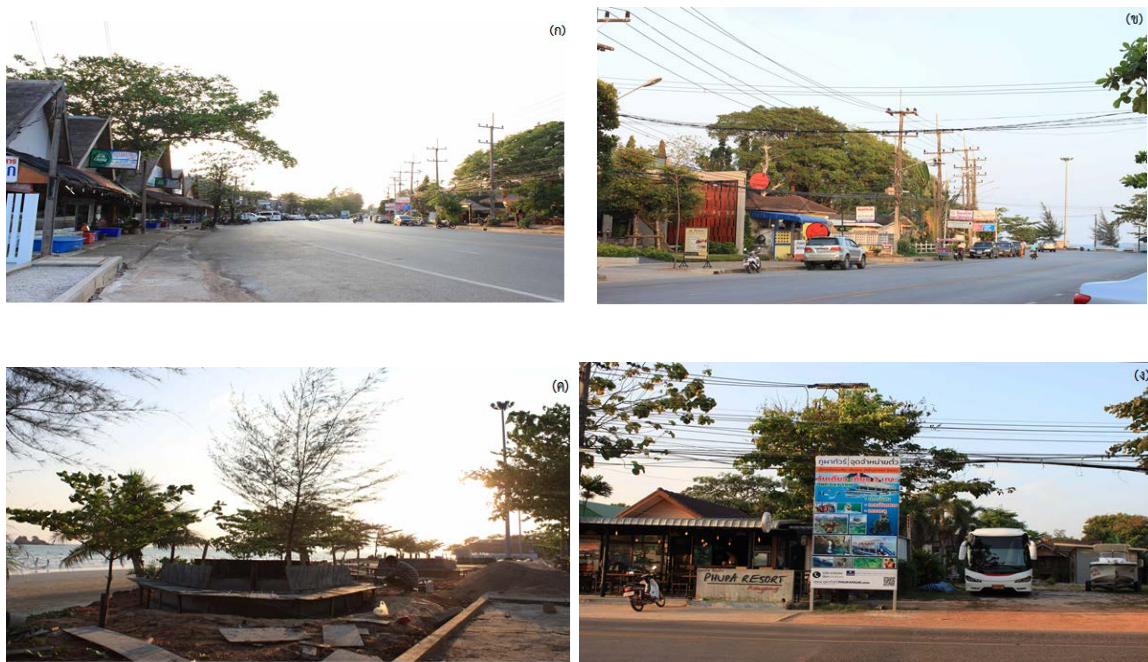

รูปที่ 1 กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) ณ หาดแหลมแม่พิมพ์

รูปที่ 2 การเสริมสันทรายด้วยคอนกรีต ระบบระบายน้ำ และการปลูกพืชในบริเวณสันทราย (Vegetation) ณ หาดแหลมแม่พิมพ์

■ **ผลประโยชน์ทางทะเล** พบว่า กิจกรรมทางเศรษฐกิจหลักในพื้นที่หาดแหลมแม่พิมพ์คือ การท่องเที่ยวตลอดแนวชายหาด โดยตอนต้นและกลางของหาดมีที่พัก/โรงแรม ร้านค้า และร้านอาหารจำนวนมาก ในส่วนตอนท้ายของหาดมีการปรับภูมิทัศน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยการก่อสร้างสวนสาธารณะขนาดย่อมเพื่อพักผ่อนและออกกำลังกาย โดยมีท่าเรือท่องเที่ยวไปยังเกาะ 3 เกาะคือ เกาะมันใน เกาะมันกลาง และเกาะทะลุ สำหรับการประมงส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบของการประมงขนาดเล็กเพื่อบริโภคและขายให้ตลาดปลาขนาดเล็กบริเวณหาด

รูปที่ 3 กิจกรรมการท่องเที่ยวตลอดแนวชายหาดแหลมแม่พิมพ์

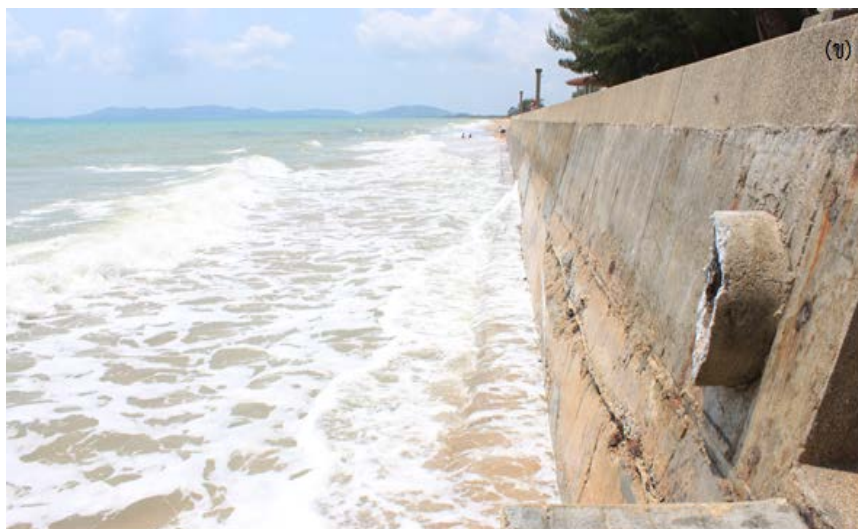

รูปที่ 4 การประมงและตลาดปลา ณ หาดแหลมแม่พิมพ์

2. หาดพลา บ้านพลา ตำบลพลา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

(1) การลงสำรวจพื้นที่

■ **การกัดเซาะหาดทราย** พบว่า มีโครงสร้างแข็ง/มาตรการแบบแข็ง (Hard Structure/Solution) คือ กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) ตลอดแนวชายหาด (หาดตรงความยาวประมาณ 500 เมตร) โครงสร้างประกอบด้วยคอนกรีต และระบบระบายน้ำ ประกอบกับคลื่นลมแรงโดยเฉพาะหน้ามรสุม แสดงถึงปัญหาการกัดเซาะตลอดแนวชายหาด

รูปที่ 5 กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) และระบบระบายน้ำ ณ หาดพลา

รูปที่ 6 ป้ายแสดงระดับความรุนแรงของคลื่นลม ณ หาดปลา

■ **ผลประโยชน์ทางทะเล** พบว่า กิจกรรมทางเศรษฐกิจหลักในพื้นที่ชายหาดคือ การท่องเที่ยว แต่มีความแตกต่างจากหาดแหลมแม่พิมพ์ โดยมีการจัดการร้านค้าที่เป็นระเบียบมากกว่า และมีความสงบเงียบกว่า โดยที่พักอยู่ในรูปแบบของโฮมสเตย์ในพื้นที่หาดใกล้เคียง เช่น หาดพูน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการจัดการคัดแยกขยะเพื่อจัดการปัญหาคลื่นลมพัดพาขยะเข้าหาด (โดยเฉพาะในฤดูมรสุม) สำหรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจอันดับรองมา คือ การทำประมงขนาดเล็ก และเกษตรกรรม (มันสำปะหลัง มะม่วง)

รูปที่ 7 กิจกรรมการท่องเที่ยว ณ หาดปลา

รูปที่ 8 การจัดการขยะ ณ หาดพลา

รูปที่ 9 การประมงขนาดเล็ก ณ หาดพลา

(2) การสัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลพลา (พันจ่าเอกอนุรักษ์ ชันกำเนิด) และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลพลา (คุณศักดา โชติชัย)

■ การกัดเซาะหาดทราย

- สถานการณ์การกัดเซาะหาดทรายในปัจจุบัน: มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งมาก โดยเฉพาะในฤดูมรสุม คลื่นสูงมากประมาณ 4 เมตร ทำให้เกิดปัญหาน้ำทะเลท่วมมาถึงบริเวณถนน โดยสาเหตุหลักมาจากการสร้างนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดในส่วนที่ยื่นออกไปในทะเล ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทิศทางของกระแสน้ำ รวมถึงปัญหามลพิษทางน้ำ มลพิษอากาศ ปัญหาขยะที่ถูกพัดพามาโดยกระแสน้ำในฤดูมรสุม และปัญหาการสะสมของแพลงก์ตอนพืช (Plankton bloom)

- ข้อมูลการกัดเซาะ: รวบรวมโดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 1 (ระยอง) กรมเจ้าท่า และกรมอุตุนิยมวิทยา

- ผลกระทบ: คลื่นที่สูงมากในฤดูมรสุม (ประมาณ 4 เมตรเทียบกับแนวต้นไม้) พัดพาน้ำทะเลไปยังบริเวณร้านค้าและร้านอาหาร ส่งผลให้การท่องเที่ยวลดลง และส่งผลต่อการลดลงของพื้นที่หาด โดยส่งผลให้พื้นที่หาดทรายหายไปประมาณ 4 แถวของแนวต้นไม้

- หน่วยงานที่รับผิดชอบ: บริษัท/โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ร่วมกับเทศบาลตำบลพลาในการดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น ธนาคารปู การจัดการขยะชายหาด เป็นต้น ขณะที่ด้านการกัดเซาะหาดทรายทางเทศบาลตำบลพลาดำเนินการดูแลเองทั้งหมด

- แนวทางการแก้ไข: กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) ช่วยป้องกันคลื่นและการสูญเสียพื้นที่หาดทราย ขณะที่มีการดำเนินการโครงการด้านสิ่งแวดล้อมอื่น เช่น กระชังปู บ้านปลา ปะการังเทียม เป็นต้น
- ผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค: ไม่มีหน่วยงานเข้ามาดูแลและติดตามผล
- งบประมาณ: ใช้งบประมาณของเทศบาลฯ แต่เนื่องจากไม่มีการติดตามดูแลจึงไม่มีการซ่อมบำรุง แต่อาจดำเนินการเป็นกรณีไป เช่น การสร้างสะพานลงหาด เพื่อรับเสด็จพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เป็นต้น
- ข้อเสนอแนะ: ไม่มี

■ ผลประโยชน์ทางทะเล

- กิจกรรมทางเศรษฐกิจ: ประชาชนในพื้นที่ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตเข้าสู่โรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดมากขึ้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายส่วนใหญ่จึงเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (ร้านค้า/ร้านอาหาร/ที่พัก) โดยมีการทำประมงขนาดเล็กเป็นกิจกรรมอันดับรองลงมา
- รายได้: รายได้หลักมาจากการท่องเที่ยว (ค้าขาย และที่พัก) โดยการท่องเที่ยวเริ่มตั้งแต่พ.ศ. 2520 เป็นการท่องเที่ยวแนวชุมชน ปริมาณนักท่องเที่ยวจึงไม่เยอะมากนัก (เมื่อเทียบกับหาดแหลมแม่พิมพ์) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นแบบชาจร ที่พักตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงในอำเภอบ้านฉาง (เช่น หาดพูน) และเป็นรูปแบบโฮมสเตย์ (ประมาณ 20 แห่ง) แหล่งรายได้รองลงมาคือ การประมงขนาดเล็ก โดยมีเรือประมงพื้นฐานอยู่ 3 กลุ่ม (กลุ่มละ 20-30 คน) แต่เนื่องด้วยสภาพภูมิประเทศที่ไม่เหมาะสมกับการก่อสร้างท่าเรือพาณิชย์ขนาดใหญ่หรือสะพานปลา จึงนำปลาไปส่งที่สะพานปลาสดหีบ แสมดำ และปากน้ำระยอง
- การดำเนินการเพื่อส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ: ไม่สามารถดำเนินการในพื้นที่ได้มาก เพราะเป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์ของกระทรวงมหาดไทย ปัจจุบันกำลังดำเนินการขออนุญาตที่สาธารณะและไปขึ้นกับที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง เพื่อให้สามารถขอใช้พื้นที่และจัดการได้อย่างเต็มที่ โดยปัจจุบันมีการดำเนินการจัดระเบียบชายหาด (ภายใต้อำนาจของคสช.) ด้วยการจัดสรรร้านค้าให้เป็นคูหาและมีเลขกำหนดชัดเจน นอกจากนี้ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาจัดสรรพื้นที่เป็นตลาดของชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว (โครงการ “ซ้อป ชิม ริมทะเล”)
- ผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค: ปัญหาการยึดครองที่สาธารณะ เช่น หากไม่ซื้อสินค้าของคูหา นั้น จะไม่สามารถจอดรถบริเวณหน้าคูหา นั้นได้ เป็นต้น และยังมีปัญหาการเข้ามาของนายทุน (เนื่องจากอิทธิพลของโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)) ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่หาดพลาในอนาคต นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องสิทธิในสนามบินอู่ตะเภา ซึ่งแท้จริงแล้วควรอยู่ภายใต้อำนาจการดูแลของเทศบาลตำบลพลา อำเภอบางฉาง จังหวัดระยอง (ไม่ใช่จังหวัดชลบุรี)
- แนวทางการแก้ไข: ดำเนินการจัดการพื้นที่หาดให้เป็นพื้นที่ของชุมชน และดำเนินการขอเปลี่ยนชื่อสนามบินอู่ตะเภาเป็น “สนามบินอู่ตะเภานานาชาติ พัทยา ระยอง”
- การช่วยเหลือจากหน่วยงานกลาง: นายอำเภอบางฉางเข้ามาดูแลเรื่องการเพิ่มชื่อของสนามบินอู่ตะเภา โดยมีการประชุมร่วมกันในระดับอำเภอ ทั้งนี้ยังมีการดำเนินการเพื่อขอให้มีการจัดสรรภาษีจากนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดเป็นแบบก้าวหน้า เพื่อให้มีเงินสนับสนุนมายังเทศบาลตำบลพลามากขึ้น
- งบประมาณ: งบประมาณหลักจากส่วนกลางเข้าการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) มีเพียงส่วนน้อยที่ถูกจัดสรรมายังเทศบาลตำบลพลา (เนื่องจากอยู่นอกเขตระยะ 5 กิโลเมตรที่กนอ.จะให้ความช่วยเหลือ) ทำให้งบประมาณในส่วน of เทศบาลตำบลพลาไม่เพียงพอต่อการจัดการหาดพลา

- ข้อเสนอแนะ: ควรดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาระยะ 5 กิโลเมตร (นับจากนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด) โดยควรให้ความช่วยเหลือทั้งพื้นที่ในและนอกเขตดังกล่าว และหน่วยงาน/ชุมชนในพื้นที่ในและนอกเขตควรร่วมมือกัน เพราะปัจจุบันหาดพลาไม่ได้รับการช่วยเหลือ ทั้งที่ได้รับผลกระทบ

3. การสัมภาษณ์เจ้าพนักงานประมงปฏิบัติการ สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 1 (ระยอง) (คุณปฐมพงษ์ พัดสอน)

■ การกัดเซาะหาดทราย

- สถานการณ์การกัดเซาะหาดทรายในปัจจุบัน: มีพื้นที่วิกฤติหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่มาบตาพุด ปากน้ำประแส และปากคลองแกลง

- ข้อมูลการกัดเซาะ: สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 1 (ระยอง) (สบทช. ที่ 1) ดำเนินการสำรวจร่วมกับหน่วยงานกลาง (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.)) และจัดทำข้อมูลไว้บนเว็บไซต์ของทช.

- ผลกระทบ: โครงสร้างแข็งที่ก่อสร้างยื่นออกไปยังทะเล เช่น เชือกกันทรายและคลื่น (Jetty) ส่งผลกระทบต่อการกัดเซาะในหาดใกล้เคียง โดยในภาพรวมของจังหวัดระยองมีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบคือ บริเวณปากคลองแกลง และหาด PMY ซึ่งมีการกัดเซาะรุนแรงจนถนนหายไป

- หน่วยงานที่รับผิดชอบ: ก่อนมีพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 การดำเนินการอยู่ในรูปแบบที่ไม่มีการประสานงาน/บูรณาการกัน เช่น กรมเจ้าท่าดูแลรับผิดชอบกรณีที่มีการก่อสร้างโครงสร้างป้องกันไปในทะเล ขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จะดูแลจัดการในการสร้าง/บำรุงรักษาโครงสร้างบริเวณหาดทราย สำหรับในปัจจุบันหลังมีการอนุมัติใช้พรบ.ฯ ทช.จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการดูแลภาพรวมของชายฝั่ง โดยการดำเนินการที่ยื่นออกไปในทะเลยังคงต้องขออนุญาตกรมเจ้าท่าเช่นเดิม

- แนวทางการแก้ไข: พิจารณาตามบริบทของพื้นที่ เช่น โครงสร้างแข็งเมื่อดำเนินการแล้วไม่สามารถรื้อได้ (เพราะมีต้นทุนสูง) เป็นการแก้ปัญหการกัดเซาะในพื้นที่นั้น แต่อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่อื่น หรือการใช้ถุงทรายยักษ์ (Big Bag) เพื่อป้องกันการกัดเซาะในพื้นที่ปากคลองแกลง เป็นต้น โดยในปัจจุบันทช. และสบทช.ที่ 1 ส่งเสริมการใช้วิธีการทางธรรมชาติ เช่น การปักไม้ไผ่เพื่อเพิ่มตะกอนดินในพื้นที่ป่าชายเลน (พื้นที่ทุ่งโปรงทอง ปากน้ำประแส) เป็นต้น อย่างไรก็ตามวิธีการถมทราย/บูรณะหาดยังดำเนินการได้ไม่เต็มที่นัก เพราะติดกฎหมายเหมืองแร่ที่ห้ามไม่ให้ย้ายทราย/ดินโดยไม่มีการควบคุมดูแล เพราะอาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ที่ถูกย้ายทรายออก (หรือการย้ายปัญหา)

- ผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค: ความรู้ความเข้าใจของชุมชน

- งบประมาณ: งบประมาณจากส่วนกลางเป็นหลัก และอาจหางบจากแหล่งอื่นมาเสริม เช่น กรณีส่งเสริมการปักไม้ไผ่ เป็นต้น

- ข้อเสนอแนะ: ไม่มี

สรุปประเด็นจากการลงพื้นที่ศึกษาครั้งที่ 1 กรณีศึกษาจังหวัดระยอง

■ ผลกระทบจากการกัดเซาะหาดทรายและการป้องกัน: จากการลงพื้นที่ศึกษาและสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่หาดทรายและการกัดเซาะหาดทรายในจังหวัดระยอง พบว่า จังหวัดระยองมีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการกัดเซาะหาดทรายอันสำคัญคือ มาบตาพุด ปากน้ำประแส ปากคลองแกลง และหาด PMY โดยผลกระทบหลักคือ ผลกระทบต่อการท่องเที่ยว สำหรับโครงสร้างป้องกันการกัดเซาะส่วนใหญ่คือ กำแพงป้องกันคลื่นริม

ชายหาด (Sea wall) และการใช้ถุงทรายยักษ์ (Big Bag) เป็นต้น อย่างไรก็ตามก็ยังคงประสบปัญหาโครงสร้างแข็งที่ก่อสร้างยื่นออกไปยังทะเล เช่น เชือกกันทรายและคลื่น (Jetty) ซึ่งส่งผลกระทบต่อการกัดเซาะในหาดใกล้เคียง ทั้งนี้จากข้อมูลที่ได้รับจากสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 1 (ระยอง) พบว่า มีการดำเนินการใช้โครงสร้างป้องกันประเภทอื่นเพื่อป้องกันการกัดเซาะตลอดแนวชายฝั่งของจังหวัดระยอง ซึ่งจัดอยู่ภายใต้ระบบกลุ่มหาด (Littoral cell) 2 กลุ่ม (E4 ท่าใหม่-เพ และ E5 ระยอง-บ้านฉาง) ได้แก่ การปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น การปักเสา/วางท่อคอนกรีต รอดักทราย ใส่กรอกทราย และโดมทะเล เป็นต้น (รายละเอียดในภาคผนวก ก)

■ งบประมาณด้านการกัดเซาะและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทราย: คณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์งบประมาณของหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่ศึกษาอันประกอบด้วยงบประมาณจากแผนสามปี (พ.ศ.2560-2562) ของเทศบาลตำบลสุนทรภู่ ตำบลบ้านกร่ำ อำเภอกกลง จังหวัดระยอง (หาดแหลมแม่พิมพ์) และแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564) ของเทศบาลตำบลพลลา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง (หาดพลลา) เพื่อพิจารณาถึงทิศทางการพัฒนาด้านเศรษฐกิจการกัดเซาะ และสิ่งแวดล้อม พบว่า (รายละเอียดในภาคผนวก ก)

- แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2560-2562) ของเทศบาลตำบลสุนทรภู่ ตำบลบ้านกร่ำ อำเภอกกลง จังหวัดระยอง ที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายมีอยู่ด้วยกัน 3 ยุทธศาสตร์ 4 แผนงาน ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย 1 แผนงาน คือ 1.1) แผนงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งประกอบด้วย 1 แผนงาน คือ 2.1) แผนงานปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดการมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และของเสียอันตราย และ 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย 2 แผนงาน คือ 3.1) แผนงานพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง 3.2) แผนงานพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ทั้งนี้ เมื่อรวมระยะเวลาของแผนตลอด 3 ปี จะพบว่า เทศบาลตำบลสุนทรภู่มิมีโครงการด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายจำนวน 58 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 39,448,400 บาท โดยแบ่งเป็น 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวมีจำนวน 16 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 23,350,000 บาท ซึ่งประกอบด้วย 1.1) แผนงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 16 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 23,350,000 บาท 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติมีจำนวน 16 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 12,928,400 บาท ซึ่งประกอบด้วย 2.1) แผนงานปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดการมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และของเสียอันตรายจำนวน 16 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 12,928,400 บาท 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจมีจำนวน 26 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 3,170,000 บาท ซึ่งประกอบด้วย 3.1) แผนงานพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งจำนวน 13 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 2,610,000 บาท 3.2) แผนงานพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนจำนวน 13 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 560,000 บาท

- แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564) ของเทศบาลตำบลพลลา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายมีอยู่ด้วยกัน 1 ยุทธศาสตร์ 1 แผนงาน คือ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสร้างความเข้มแข็งด้านการเกษตร ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ บริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม แผนงานการเกษตร ซึ่งเมื่อรวมระยะเวลาของแผนตลอด 4 ปีของแผน จะพบว่า เทศบาลตำบลพลลามิมีโครงการด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายจำนวน 32 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 1,496,000 บาท

การลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลด้านการกัดเซาะและผลประโยชน์ทางทะเลในพื้นที่หาดทราย ของประเทศไทย ครั้งที่ 2: กรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง (วันพุธที่ 21 – วันเสาร์ที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2561)

4. หาดบ้านเกาะฝ้าย หมู่ที่ 7 บ้านเกาะฝ้าย ตำบลขนานนก อำเภอปากพะนัง จ.นครศรีธรรมราช

(1) การลงสำรวจพื้นที่

■ การกัดเซาะหาดทราย พบว่า มีโครงสร้างแข็ง/มาตรการแบบแข็ง (Hard Structure/Solution) คือ กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) และเขื่อนหินทิ้ง (Revetment) ตลอดแนวชายหาด (หาดตรงยาว 3 กิโลเมตร) โดยมีการใช้โครงสร้างแข็ง คือ รอดักทรายรูปตัวที (T-Groin/T-Groyne) ร่วมกับโครงสร้างอ่อน/การสร้างเสริมทรายชายหาด (Beach Nourishment) ด้วยทรายและหินขนาดใหญ่ ในหาดส่วนท้าย (ต่อจากกำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด และเขื่อนหินทิ้ง) แสดงให้เห็นปัญหาการกัดเซาะรุนแรงตลอดแนวชายหาด ระยะการกัดเซาะประมาณ 200 เมตรเมื่อเทียบกับแนวหาดเดิม (สังเกตได้จากแนวเสาไฟฟ้าเดิม และแผนที่/โฉนดที่ดินของพื้นที่หาด) โครงสร้างของกำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด ประกอบด้วยคอนกรีตเป็นหลัก ขณะที่เขื่อนหินทิ้งและรอดักทรายรูปตัวทีจะใช้หินขนาดใหญ่เป็นองค์ประกอบ

รูปที่ 10 กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) และเขื่อนหินทิ้ง (Revetment) ณ หาดบ้านเกาะฝ้าย

รูปที่ 11 รอดักทรายรูปตัวที (T-Groin/T-Groyne) และการเสริมทรายชายหาด (Beach Nourishment)
ณ หาดบ้านเกาะฝ้าย

รูปที่ 12 แนวเสาไฟฟ้าเดิม และแผนที่/โฉนดที่ดินของพื้นที่หาด

■ **ผลประโยชน์ทางทะเล** พบว่า กิจกรรมทางเศรษฐกิจหลักในพื้นที่หาดบ้านเกาะฝ้ายคือ การทำสวนจากเพื่อผลิตน้ำตาลจาก รongลงมาคือ การทำนาุ้งและนาข้าว โดยมีการทำประมงขนาดเล็กอยู่บ้างประปราย สำหรับการท่องเที่ยวในปัจจุบันพบว่า ไม่มีการท่องเที่ยวในพื้นที่หาดบ้านเกาะฝ้าย เนื่องจากพื้นที่หาดส่วนใหญ่ถูกกีดเซาะไปจนเกือบหมด เหลือเพียงหาดทรายขนาดเล็กในส่วนต้นของหาด ซึ่งเป็นพื้นที่ของบ้านอยู่อาศัยที่ยังคงเหลืออยู่

รูปที่ 13 การทำสวนจาก ณ หาดบ้านเกาะฝ้าย

รูปที่ 14 การทำนาุ้ง ณ หาดบ้านเกาะฝ้าย

รูปที่ 15 การทำประมงขนาดเล็ก ณ หาดบ้านเกาะฝ้าย

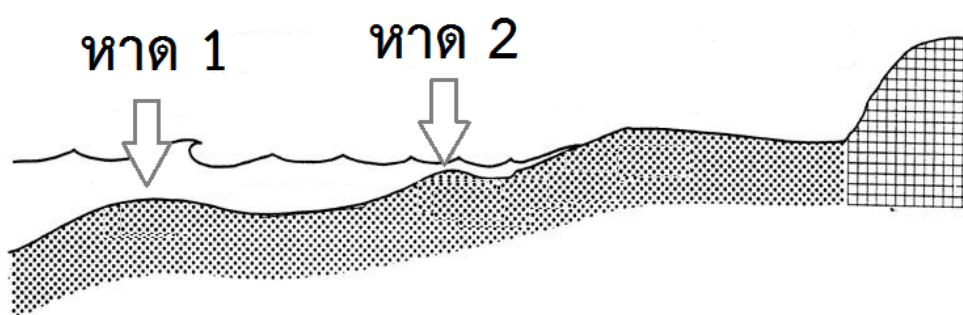

รูปที่ 16 บ้านอยู่อาศัยบนพื้นที่หาดทรายขนาดเล็กบริเวณตอนต้นของหาดบ้านเกาะฝ้าย

(2) การสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบลขนานนา (คุณณัฐภัทร อ่อนศรีทอง)

■ การกัดเซาะหาดทราย

- สถานการณ์การกัดเซาะหาดทรายในปัจจุบัน: มีการกัดเซาะหาดไปกว่า 198 เมตร (ตามแนวกว้างของระยะหาด)
- ข้อมูลการกัดเซาะ: หน่วยงานที่ดูแลและรวบรวมข้อมูลคือ สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 6 สงขลา กรมเจ้าท่า กรมโยธาธิการและผังเมือง และสำนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ผลกระทบ: พื้นที่หาดหายไป และเกิดการพังทลายของถนนเนื่องจากการกัดเซาะที่รุนแรง ชาวบ้านในชุมชนได้รับผลกระทบด้านการอาชีพ เพราะเกิดปัญหาน้ำเค็มไหลปะปนเข้าไปยังบ่อกุ้งและปัญหาดินเค็มบริเวณพื้นที่ใกล้หาด ทำให้ต้องเปลี่ยนอาชีพมาทำสวนจากในพื้นที่อื่นแทน นอกจากนี้พื้นที่หาดที่หายไปส่งผลต่ออาชีพประมงให้ลดลง เพราะไม่มีพื้นที่จอดเรือประมง รวมถึงทรัพยากรทางทะเลที่ลดลง ทั้งนี้ไม่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว เพราะเดิมพื้นที่ไม่มีการท่องเที่ยวหาดทราย เนื่องจากปัญหาด้านการคมนาคม
- หน่วยงานที่รับผิดชอบ: หน่วยงานหลักคือ กรมเจ้าท่า และกรมโยธาธิการและผังเมือง โดยหน่วยงานที่ดำเนินการซ่อมแซมและทำนุบำรุงถนนที่พังทลาย รวมถึงกำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด คือ แขวงทางหลวงนครศรีธรรมราช (ต้นทุนการสร้างกำแพงกันคลื่นระยะทาง 2 กิโลเมตร ประมาณ 100 ล้านบาท) ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลขนานนาคดำเนินการในด้านการนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อส่งเรื่องไปยังหน่วยงานกลางให้เข้ามาดูแล ขณะที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเข้ามาดำเนินการส่งเสริมการประมง ทำบ้านปลา และปะการังเทียม
- แนวทางการแก้ไข: กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) และเขื่อนหินทิ้ง (Revetment) ตลอดแนวชายหาด รวมถึงรอกติกรายรูปตัวที (T-Groin/T-Groyne) ในพื้นที่หมู่ 7-10 (หมู่ 9 เป็นพื้นที่มีเอกสารสิทธิ์ ขณะที่พื้นที่อื่นเป็นพื้นที่นสส. (เขตรักษาพันธุ์สัตว์หรือเขตสาธารณประโยชน์))
- ผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค: กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) มีลักษณะตั้งฉาก ไม่มี Slope จึงเป็นการเพิ่มแรงกระแทกมากกว่าป้องกันการกัดเซาะ
- งบประมาณ: งบประมาณของแต่ละหน่วยงานตามที่ได้ดูแลรับผิดชอบ
- ข้อเสนอแนะ: ควรทำแนวกันคลื่นที่หาด 1 ไม่ใช่หาด 2 (แนวหาด Spring ลดแรงคลื่น) โดยตอนนี้มีภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งมีต้นทุนต่ำประมาณ 10 ล้านบาทต่อกิโลเมตร ทั้งนี้ควรพิจารณาการไหลของแม่น้ำปากพนังที่ไหลจากทิศใต้ไปทิศเหนือ ซึ่งส่งผลต่อให้เกิดการกัดเซาะทางทิศเหนือ เกิดการจอกของแผ่นดินทางทิศใต้)

รูปที่ 17 ตัวอย่างโครงสร้างหาดทราย

■ ผลประโยชน์ทางทะเล

- กิจกรรมทางเศรษฐกิจ: โดยหลักคือ ผลิตภัณฑ์จากน้ำตาลจาก เช่น เหล้าชุมชน น้ำส้มสายชูหมัก ขนมะพร้าว และใช้เป็นวัตถุดิบให้ความหวานแทนน้ำตาลทราย พื้นที่เพาะปลูกต้นจากประมาณ 6,000 ไร่ อันดามันลงมาคือ นาข้าว พื้นที่เพาะปลูก 2,700 ไร่ โดยเป็นข้าวนาปีทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นนาถั่ว (ถั่วขาว) และการประมงชายฝั่งขนาดเล็ก ขณะที่การท่องเที่ยวจะเป็นการท่องเที่ยวในส่วน/ไร่ (ไร่จากจันทร์ชี่)
- รายได้: รายได้หลักมาจากน้ำตาลจาก ประมาณ 20-30 ล้านบาทต่อปี โดยให้รายได้ประมาณ 1 พันบาทต่อวัน (ต่อ 3 ไร่) ราคาอยู่ที่ 200 บาทต่อกิโลกรัม (1,000 บาทต่อปี) โดยพื้นที่เพาะปลูกส่วนใหญ่อยู่ที่หมู่ 5 และ 6
- การดำเนินการเพื่อส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ: ดำเนินการทอผ้าและปรับสายพันธุ์น้ำตาลจากและนาข้าว และจัดตั้งกองทุนวิสาหกิจชุมชน (หมู่บ้านละ 1 แสนบาท)
- ผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค: งบประมาณจากส่วนกลางลงมาเยอะแต่นำไปใช้ผิดประเภท ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลขนานนาไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้อง แต่ปล่อยให้จัดการกันเอง นอกจากนี้ยังมีปัญหาหนี้สินจากกองทุนหมู่บ้าน (ชาวบ้านไม่จ่ายเงินคืนเข้ากองทุน) และปัญหาการตกเกณฑ์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ซึ่งทางอำเภอ/จังหวัดไม่ได้จัดการแก้ไข และไม่ได้ออกงานตามจริง (ให้ทางอบต.ปรับค่าลง) ทำให้ชาวบ้านที่ตกเกณฑ์บางส่วนไม่ได้รับความช่วยเหลือ
- แนวทางการแก้ไข: ดำเนินการช่วยเหลือชาวบ้านที่ตกเกณฑ์จปฐ.
- การช่วยเหลือจากหน่วยงานกลาง: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยทางอบต.ต้องนำเสนอโครงการเพื่อขอรับงบประมาณ
- งบประมาณ: ได้รับจากรัฐบาลอยู่ที่ร้อยละ 35 ของงบประมาณประเทศ แต่อบต.ได้รับจริงอยู่ที่ร้อยละ 28 (ปีละ 31 ล้านบาท) ซึ่งงบประมาณส่วนใหญ่ใช้ดำเนินการด้านผู้สูงอายุ (10 ล้านบาท) และโรงเรียน/นม/อาหารกลางวัน (7-8 ล้านบาท) ทำให้งบประมาณที่เหลือและสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาด้านอื่นและบริหารจัดการอยู่เพียงร้อยละ 10
- ข้อเสนอแนะ: ไม่มี

5. หาดจันทร์แจ้ง หมู่ที่ 2 บ้านหน้าสน ตำบลหน้าสน อำเภอหัวไทร จ.นครศรีธรรมราช

(1) การลงสำรวจพื้นที่

- การกัดเซาะหาดทราย พบว่า มีโครงสร้างแข็ง/มาตรการแบบแข็ง (Hard Structure/Solution) คือ รอดักทรายรูปตัวที (T-Groin/T-Groyne) ตลอดแนวชายหาด (หาดตรงยาว 1 กิโลเมตร) โดยใช้หินเป็นองค์ประกอบหลัก มีคลื่นลมในพื้นที่ค่อนข้างแรง (พิจารณาจากแนวต้นไม้เพื่อป้องกันคลื่นลม และกังหันลมเพื่อผลิตไฟฟ้า) รวมถึงมีการใช้โครงสร้างอ่อน/การสร้างเสถียรภาพทางชายฝั่งโดยมาตรการแบบอ่อน (Soft Structure/Solution) คือ การเสริมทรายชายหาด (Beach Nourishment) ด้วยทราย แสดงให้เห็นถึงปัญหาการกัดเซาะตลอดแนวชายหาด

รูปที่ 18 รอดักทรายรูปตัวที (T-Groin/T-Groyne) และการเสริมทรายชายหาด (Beach Nourishment)

ณ หาดจันทร์แจ้ง

รูปที่ 19 แนวต้นสนเพื่อป้องกันคลื่นลม และกังหันลมเพื่อผลิตไฟฟ้า ณ หาดจันทร์แจ้ง

■ **ผลประโยชน์ทางทะเล** พบว่า กิจกรรมทางเศรษฐกิจหลักในพื้นที่คือ ร้านอาหารและร้านค้า ซึ่งกระจายตัวตามแนวชายหาด (ประมาณ 10-20 ร้าน) มีการประมาณขนาดเล็กอยู่ไม่มาก โดยลักษณะของการท่องเที่ยวจะเป็นรูปแบบของไปเช้า-เย็นกลับ (ชาจร) ส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวจากจังหวัดอื่น (นักท่องเที่ยวจากพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชเล็กน้อย) และเลือกพักในที่พักริเวณหาดใกล้เคียง (หาดเกาะเพชร) ในส่วนของการทำนาุ้งเหลืออยู่เพียงเล็กน้อย เนื่องจากปัญหาน้ำเสีย (จากการรุกร้าของน้ำเค็ม/น้ำทะเล)

รูปที่ 20 ร้านอาหารและร้านค้า ณ หาดจันทร์แจ้ง

รูปที่ 21 การประมงขนาดเล็ก ณ หาดจันทร์แจ้ง

6. การสัมภาษณ์นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช (คุณนิภาญณ์ บุญมน)

■ การกัดเซาะหาดทราย

- สถานการณ์การกัดเซาะหาดทรายในปัจจุบัน: มีการกัดเซาะชายฝั่งประมาณ 225-236 กิโลเมตร (ข้อมูลจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสจ.) จังหวัดนครศรีธรรมราช และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.)) โดยมีคลื่นลมแรง และคลื่นสูงมากจนบางครั้งยานพาหนะไม่สามารถสัญจรผ่านถนนเลียบชายฝั่งได้ พื้นที่ที่มีการกัดเซาะรุนแรงคือ บริเวณอ่าวหว้าไทรและอ่าวปากพั่น (ระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร) มีปัญหามากโดยเฉพาะในฤดูมรสุม และเป็นพื้นที่เอกสารสิทธิ์ของชาวบ้าน ส่วนพื้นที่ที่เป็นป่าชายเลน (ระยะทางประมาณ 9 กิโลเมตร) มีการกัดเซาะที่ไม่รุนแรง โดยพื้นที่บริเวณหาดสระบัว อ่าวท่าศาลา มีการรอกของพื้นที่ชายฝั่ง (ป่าชายเลน) ประมาณ 100 เมตรต่อปี (พื้นที่เพิ่มขึ้นประมาณ 1,000 ไร่ในช่วง 4-5 ปีล่าสุด) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ทางทช. ดำเนินการปลูกต้นไม้ฟื้นฟู

- ข้อมูลการกัดเซาะ: กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูล ขณะที่สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 5 (สงขลา) ดำเนินการ Ground Check เพื่อเปรียบเทียบการกัดเซาะกับข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม ทั้งนี้ชาวบ้านสามารถแจ้งปัญหาด้านการกัดเซาะไปยังกำนัน/ผู้ใหญ่บ้านเพื่อขอรับความช่วยเหลือ/แก้ไข

- ผลกระทบ: ไม่ชัดเจน ขึ้นอยู่กับลักษณะของพื้นที่ (ลมมรสุม และสิ่งก่อสร้างชายฝั่ง) เช่น ในกรณีของพื้นที่อ่าวหว้าไทรได้รับผลกระทบด้านประมงชายฝั่ง (ชาวบ้านย้ายที่อยู่อาศัย และไม่มีพื้นที่จอดเรือประมง) แต่ไม่มีปัญหา/ผลกระทบด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากไม่ได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเช่นเดียวกับแหลมตะลุมพุก หรือหาดขนอม เป็นต้น

- หน่วยงานที่รับผิดชอบ: หลายหน่วยงาน แต่ยังขาดการประสานงานกัน และแบ่งความรับผิดชอบไม่ชัดเจน เช่น โยธาธิการจังหวัด กรมเจ้าท่า และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เป็นต้น โดยขณะนี้ทางทช. และสบทช. ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยในพื้นที่บ้านปากพญา ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มอ.) ด้านมาตรการการดักเก็บตะกอน

- แนวทางแก้ไข: การดำเนินการปักไม้ไผ่ดักตะกอนในพื้นที่ป่าชายเลน และมีการจัดตั้งคณะกรรมการศึกษาและแก้ไขการกัดเซาะชายฝั่ง โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นประธาน และผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช (ทสจ.) เป็นคณะทำงาน โดยดำเนินการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหการกัดเซาะอย่างเป็นระบบมากขึ้น และมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมกับพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน เช่น ตะกอนทราย (หาดทราย) และดินเลน (หาดเลน และป่าชายเลน) เป็นต้น

- ผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค: หลังจากทางทสจ. ดำเนินการบูรณาการด้านการแก้ไข ปัญหาการกัดเซาะ พบว่า ปัญหาความไม่ชัดเจน/ต่างคนต่างทำลดน้อยลง และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการส่งแผนของแต่ละหน่วยงานมาพิจารณาร่วมกันในการวางกรอบการดำเนินงาน รวมถึงมี การประชุมร่วมกันเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับแผนและการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน
- งบประมาณ: งบประมาณของแต่ละหน่วยงาน ในส่วนของทสจ.ไม่มียกเว้นในการดำเนินการแก้ไข ปัญหาการกัดเซาะ ทำหน้าที่ในการเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น
- ข้อเสนอแนะ: ควรมีการดำเนินการส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพื่อชดเชย/ทดแทน ผลกระทบจากการกัดเซาะชายฝั่ง เช่น การส่งเสริมการปลูกต้นจากเพื่อทำน้ำตาลจาก การส่งเสริมการเลี้ยงกุ้ง/ทำนากุ้ง ตามวิถีธรรมชาติ (กึ่งกุลาดำ) ซึ่งส่งผลกระทบต่อพื้นที่ชายฝั่งน้อย (รวมถึงปัญหามลพิษทางน้ำที่ลดลง) ซึ่งปัจจุบันทสจ. ดำเนินการร่วมกับสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 5 (สงขลา)

7. หาดปากเมง บ้านปากเมง ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จ.ตรัง

(1) การลงสำรวจพื้นที่

■ การกัดเซาะหาดทราย พบว่า มีโครงสร้างแข็ง/มาตรการแบบแข็ง (Hard Structure/Solution) คือ กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) ในช่วงต้นของหาด (หาดตรงยาว 1 กิโลเมตร) โครงสร้างประกอบด้วย คอนกรีต หิน และระบบระบายน้ำ ในขณะที่พื้นที่หาดส่วนที่เหลือ (หาดโค้งยาว 4 กิโลเมตร) ไม่มีการดำเนินการใช้ โครงสร้างใดๆในการป้องกันการกัดเซาะหาดทราย เนื่องด้วยเกรง/กังวลปัญหา/ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการท่องเที่ยว หาดทรายของพื้นที่ (ด้านทัศนียภาพ) อย่างไรก็ตามมีความพยายามในการทดลองแนวทางการป้องกันการกัดเซาะใน รูปแบบอื่น คือ โครงสร้างอ่อน/การสร้างเสถียรภาพทางชายฝั่งโดยมาตรการแบบอ่อน (Soft Structure/Solution) ใน พื้นที่หาดส่วนที่เหลือ โดยดำเนินการสร้างแปลงทดลองขนาด 2 x 3 เมตรจำนวน 4 แปลงเพื่อศึกษาวิจัยแนวทางเขื่อนตก ตะกอนทราย

ภายใต้ความร่วมมือระหว่างศูนย์ปฏิบัติการอุทยานแห่งชาติทางทะเลที่ 3 อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัด ตรัง และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โครงสร้างประกอบด้วยท่อนไม้เป็นหลัก ซึ่งมีแนวคิดคล้ายคลึงการ ดำเนินการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น (Bamboo Revetment/Bamboo Fences Prevention) คือ เป็นแนวป้องกันคลื่นลม และดักตะกอนทรายไว้บริเวณชายหาด โครงสร้างเหล่านี้แสดงให้เห็นปัญหาการกัดเซาะและความแตกต่างในการ ดำเนินการป้องกันการกัดเซาะในหาดแต่ละประเภท

รูปที่ 22 กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) และระบบระบายน้ำ ณ หาดปากเมง

รูปที่ 23 โครงการทดลองเชืงนดักตะกอนทราย ณ หาดปากเมง

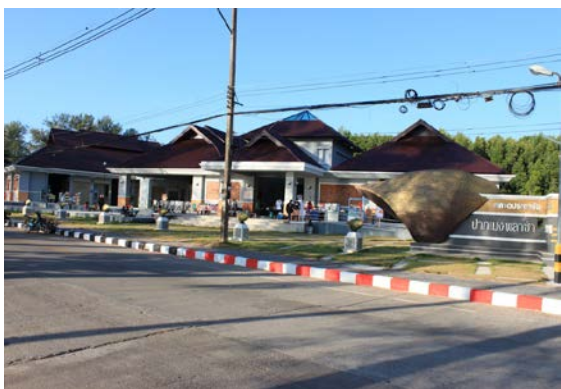
■ **ผลประโยชน์ทางทะเล** พบว่า กิจกรรมทางเศรษฐกิจหลักในพื้นที่หาดปากเมง คือ การท่องเที่ยว โดยมีที่พัก ร้านอาหาร และร้านค้าตลอดแนวชายหาด มีท่าเรือท่องเที่ยวบริเวณตอนท้ายของหาด ซึ่งสามารถโดยสารเรือไปท่องเที่ยวเกาะใกล้เคียงจำนวน 6 เกาะคือ เกาะมุก เกาะกระดาน เกาะม้า เกาะไหง เกาะรอก และเกาะเชือก นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมเศรษฐกิจด้วยการสร้างตลาดประชารัฐภายใต้ชื่อ “ปากเมงปลาซ่า” เพื่อเป็นศูนย์รวมของประชาชนในชุมชน อย่างไรก็ตามการประมงในพื้นที่ยังคงมีอยู่บ้างประปราย โดยส่วนใหญ่เป็นการประมงขนาดเล็ก

รูปที่ 24 กิจกรรมการท่องเที่ยวตลอดแนวชายหาดปากเมง

รูปที่ 25 ท่าเรือท่องเที่ยวบริเวณตอนท้ายของหาดปากเมง

รูปที่ 26 ตลาดประชารัฐ ณ หาดปากเมง

รูปที่ 27 การประมงขนาดเล็ก ณ หาดปากเมง

(2) การสัมภาษณ์เลขานายกองการบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด (คุณพิศาน บุญชู)

■ การกัดเซาะหาดทราย

- สถานการณ์การกัดเซาะหาดทรายในปัจจุบัน: มีปัญหาการกัดเซาะน้อยลงเมื่อเทียบกับสมัยก่อน (ส่วนใหญ่จะเป็นตอนต้นของหาด) ส่วนบริเวณตอนท้ายของหาด (ท่าเรือท่องเที่ยว) มิงอกของทรายออกไป
- ข้อมูลการกัดเซาะ: ส่วนใหญ่ข้อมูลอยู่ที่สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) เนื่องจากเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติสึนามิในอดีต และยังคงมีความเสี่ยงในปัจจุบัน
- ผลกระทบ: มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเล็กน้อย
- หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) แต่ทว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาดไม่สามารถเข้าไปพัฒนาพื้นที่ได้มากนัก เนื่องจากปัจจุบันมีปัญหาข้อพิพาทกันระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ในประเด็นของสิทธิในการบริหารจัดการพื้นที่โดยรอบหาดปากเมง (อยู่ระหว่างการพิจารณาโดยศาลอาญาและศาลปกครองมากกว่า 4 ปี)
- แนวทางการแก้ไข: กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาดดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) โครงการทดลองเขื่อนดักตะกอนทรายโดยก่ำนันตำบลไม้ฝาด และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำหรับกำแพง/แนวป้องกันคลื่นยักษ์สึนามิ และอาคารหลบภัยดำเนินการโดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- ผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค: ปัญหาเรื่องสิทธิในการบริหารจัดการพื้นที่หาดปากเมงระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาดไม่มีอำนาจในการบริหารจัดการพื้นที่ และไม่สามารถเก็บภาษีได้เท่าใดนัก (เช่น ภาษีโรงแรม เป็นต้น)
- งบประมาณ: งบประมาณส่วนใหญ่มาจากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดตรัง ซึ่งสามารถเบิกใช้ได้กรณีเกิดเหตุภัยพิบัติเท่านั้น (เช่น คลื่นยักษ์สึนามิ เป็นต้น)
- ข้อเสนอแนะ: ไม่มี

■ ผลประโยชน์ทางทะเล

- กิจกรรมทางเศรษฐกิจ: ส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยว (ร้านค้า/ร้านอาหาร/ท่าเรือท่องเที่ยว) ประกอบประชาชนในพื้นที่และนอกพื้นที่ แต่โดยส่วนใหญ่เป็นประชาชนนอกพื้นที่ ทำให้ประชาชนในพื้นที่ ต้องปรับเปลี่ยนอาชีพไปทำสวนยาง (หมู่ที่ 1 2 และ 6) และการประมงพื้นบ้าน (หมู่ที่ 4 5 และ 7)

- รายได้: รายได้หลักมาจากการท่องเที่ยว คือ ร้านค้า และร้านอาหาร รวมถึงท่าเรือท่องเที่ยวไปยังเกาะใกล้เคียง
- การดำเนินการเพื่อส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ: ตลาดประชารัฐ “ปากเมงปลาซ่า” ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด โดยทางอบต.ดำเนินการขออนุญาตจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชในการก่อสร้างและดำเนินโครงการ รวมถึงดำเนินการคัดเลือกประชาชนในพื้นที่ผ่านการจับฉลากเพื่อเข้ามาตั้งร้านค้าในตลาด (อัตราค่าเช่าประมาณเดือนละ 1 พันบาท) แต่ยังคงมีปัญหาในการบริหารจัดการตลาดระหว่างอบต. และกรมอุทยานฯ (เช่น การจ่ายค่าเช่า เป็นต้น) ขณะที่ท่าเรือท่องเที่ยวดำเนินการโดยกรมเจ้าท่า
- ผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค: ปัญหาสิทธิในการอยู่อาศัย และการประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่ เพราะไม่มีเอกสารสิทธิ์
- แนวทางการแก้ไข: ปัญหาข้อพิพาทด้านสิทธิในการบริหารจัดการอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครอง ขณะที่ทางอบต.ยังมีปัญหาด้านงบประมาณ เนื่องจากทางอบต.ต้องดำเนินการจัดการขยะจากนักท่องเที่ยวในพื้นที่หาดปากเมง แต่ไม่มีพื้นที่ในการฝังกลบ จึงดำเนินการแก้ไขโดยขอใช้พื้นที่ของกรมอุทยานฯ ในการฝังกลบ ทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย เนื่องจากมีรายได้จากการจัดเก็บขยะเพียง 30 บาทต่อถัง
- การช่วยเหลือจากหน่วยงานกลาง: ไม่มี
- งบประมาณ: ใช้งบประมาณของอบต.ในการสร้างตลาดประชารัฐ (ประมาณ 40 ล้านบาท) โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการสร้างถนนเพิ่มเติมไปยังตลาด แต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากกรมอุทยานฯ เห็นว่าไม่ใช่แนวถนนเดิม
- ข้อเสนอแนะ: ไม่มี

8. หาดคลองสน หมู่ที่ 2 บ้านพรุจุต ตำบลบ่อหิน จ.ตรัง

(1) การลงสำรวจพื้นที่

■ การกัดเซาะหาดทราย พบว่า ตลอดแนวชายหาดโค้ง 8 กิโลเมตรมีการดำเนินการป้องกันการกัดเซาะหาดทรายแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ โครงสร้างแข็ง/มาตรการแบบแข็ง (Hard Structure/Solution) คือ กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) ร่วมกับกล่องกระชุนหิน (Gabion Box) ความยาวประมาณ 500 เมตรบริเวณหาดลูกเสือ และโครงสร้างแข็ง/มาตรการแบบแข็ง (Hard Structure/Solution) คือ กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) บริเวณท่าเทียบเรือทุ่งคลองสน และเสาคอนกรีตป้องกันคลื่นความยาวประมาณ 100 เมตรบริเวณหาดที่ต่อเนื่องกับท่าเทียบเรือ แสดงให้เห็นถึงปัญหาการกัดเซาะตลอดแนวชายหาด

รูปที่ 28 กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) และกล่องกระชุนหิน (Gabion Box) ณ หาดคลองสน

รูปที่ 29 กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) และเสาคอนกรีตป้องกันคลื่น ณ หาดคลองสน

■ **ผลประโยชน์ทางทะเล** พบว่า มีกิจกรรมการท่องเที่ยวหาดทรายไม่มากนัก โดยมีความพยายามในการพัฒนาเป็นท่าเทียบเรือท่องเที่ยวแทนที่ท่าเทียบเรือท่องเที่ยวปากเมง ซึ่งมีขนาดเล็กรองรับนักท่องเที่ยวได้ไม่เพียงพอ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ดำเนินการมาตั้งแต่พ.ศ. 2557 แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าใดนักเนื่องด้วยระยะทางที่ค่อนข้างไกลจากพื้นที่ท่องเที่ยวอื่น ทำให้ปัจจุบันถูกใช้ประโยชน์ในรูปแบบของท่าเทียบเรือประมง

■

รูปที่ 30 กิจกรรมการท่องเที่ยว ณ หาดคลองสน

รูปที่ 31 ท่าเทียบเรือ และการประมง ณ หาดคลองสน

(2) การสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหิน (คุณจอมรวย เกลี้ยงช่วย)

■ การกัดเซาะหาดทราย

- สถานการณ์การกัดเซาะหาดทรายในปัจจุบัน: พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบหลักคือ หาดคลองสน และหาดหัวหิน ซึ่งพบว่าหาดหัวหินมีปัญหาเยอะกว่า
- ข้อมูลการกัดเซาะ: กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) และ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)
- ผลกระทบ: มีผลกระทบต่อหาดคลองสนด้านการท่องเที่ยวไม่มากนัก เพราะมีกิจกรรมการท่องเที่ยวน้อย และมีการปลูกป่าชายเลนบริเวณใกล้เคียง ขณะที่หาดหัวหินมีผลกระทบมากกว่า โดยมีพื้นที่หาดทรายถูกกัดเซาะหายค่อนข้างมาก เช่น ลานกีฬา และห้องน้ำ เป็นต้น รวมถึงกระทบต่อแหล่งผลิตปศุสัตว์ของพื้นที่
- หน่วยงานที่รับผิดชอบ: สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 10 (ตรัง) และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ดำเนินการลงพื้นที่เพื่อศึกษาหาแนวทางการป้องกันร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหิน ขณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ดำเนินการสร้างเสาคอนกรีตป้องกันคลื่น
- แนวทางการแก้ไข: สำหรับหาดคลองสนมีการสร้างกำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาดบริเวณหาดลูกเสือ และท่าเทียบเรือทุ่งคลองสน รวมถึงเสาคอนกรีตป้องกันคลื่นบริเวณหาดใกล้ท่าเทียบเรือ โดยดำเนินการของ อบจ. ขณะที่ทาง อบต. มีการดำเนินการขออนุมัติเพื่อสร้างกำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาดความยาวประมาณ 250 เมตรบริเวณ

หาดหัวหิน แต่ยังไม่ผ่านการอนุมัติ ทำให้ขาดโครงสร้างป้องกันการกัดเซาะหาดทราย และกระทบกับหมู่บ้านหัวหิน (หมู่ที่ 6)

- ผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค: ปัญหาด้านงบประมาณ (ขออนุมัติงบประมาณยาก) และปัญหาการบุกรุกพื้นที่ของชาวบ้าน
- งบประมาณ: ด้านการกัดเซาะของงบประมาณจากปภ.และทช. (ประมาณ 2 แสนบาท/โครงการ) ขณะที่ทำเทียบเรือทุ่งคลองสน (รวมถึงโครงสร้างป้องกันการกัดเซาะหาดทราย) เป็นงบประมาณร่วมกันระหว่างอบจ.และปภ.
- ข้อเสนอแนะ: ไม่มี

■ ผลประโยชน์ทางทะเล

- กิจกรรมทางเศรษฐกิจ: กิจกรรมทางเศรษฐกิจหลักคือ การทำสวนยางและสวนปาล์มน้ำมัน ส่วนการท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น บ่อหินฟาร์มสเตย์ (ป่าชายเลน) น้ำพุร้อน ศูนย์เพาะเลี้ยงหญ้าทะเล/ปลาพะยูน และวิสาหกิจชุมชนบ้านพรุจูด เป็นต้น
- รายได้: รายได้หลักมาจากการทำสวน (สวนยาง และสวนปาล์มน้ำมัน) รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นกิจกรรมกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ สำหรับการประมงเป็นลักษณะของประมงขนาดเล็ก
- การดำเนินการเพื่อส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ: การสนับสนุนการท่องเที่ยวควบคู่กับวิสาหกิจชุมชน (กลุ่มแม่บ้าน) เช่น ผ้าบาติก และเตยปาหนัน/เตยทะเลใบเล็ก (เครื่องจักรสาน/เครื่องใช้) ในพื้นที่หมู่ที่ 3 รวมถึงการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งเพาะพันธุ์ปูดำ และหอยตะเกา ซึ่งสร้างรายได้ให้ชุมชน (ราคาหอยตะเกา ณ ปัจจุบันประมาณ 1,000 บาทต่อกิโลกรัม)
- ผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค: ปัญหาราคายางตกต่ำ ทำให้รายได้ลดลง รวมถึงปัญหาขาดแคลนน้ำใต้ดินในพื้นที่ 2 หมู่บ้านคือ หมู่ที่ 6 และ 9
- แนวทางการแก้ไข: ดำเนินการเจาะบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่หมู่บ้านใกล้เคียงเพื่อส่งน้ำไปยังหมู่บ้านที่ขาดแคลน
- การช่วยเหลือจากหน่วยงานกลาง: งบอุดหนุนเฉพาะกิจจากหน่วยงานส่วนภูมิภาค แต่การดำเนินการไม่เข้าถึงอบต.
- งบประมาณ: งบประมาณหลัก (ประมาณ 40 ล้าน) มาจากงบประมาณของอบต. โดยใช้งบประมาณส่วนใหญ่เพื่อการจัดการด้านน้ำประปา และเจาะบ่อน้ำบาดาล (ร่วมกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาล) สำหรับงบอุดหนุนเฉพาะกิจส่วนใหญ่เน้นด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ถนน) แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องระยะเวลาในการเสนอแผนเพื่อขอรับเงินอุดหนุนฯ (ดำเนินไม่ทันตามกรอบระยะเวลา 7 วัน)
- ข้อเสนอแนะ: ไม่มี

9. การสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 10 (ตรัง) (คุณไมตรี แสงอรียนันท์)

■ การกัดเซาะหาดทราย

- สถานการณ์การกัดเซาะหาดทรายในปัจจุบัน: มีปัญหาการกัดเซาะหาดทรายใน 4 อำเภอคือ อำเภอสิเกา อำเภอกันตัง อำเภอหาดสำราญ และอำเภอปะเหลียน โดยมีความรุนแรงในระดับปานกลาง (อัตราการกัดเซาะ 5 เมตรต่อปี) ระยะทางประมาณ 19 กิโลเมตร โดยปัจจุบันมีการดำเนินการแก้ไขประมาณ 7 กิโลเมตร โดยพื้นที่ที่มี

ปัญหาและมีการดำเนินการ ได้แก่ หาดหัวหิน หาดปากเมง เกาะลิบง และเกาะสาหร่าย เป็นต้น โดยในกรณีของหาดหัวหินยังมีปัญหาเรื่องการจัดการ/แก้ไขเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการถมดินยื่นออกไปจากการพัฒนาพื้นที่หาดทรายเป็นสนามกีฬา

- ข้อมูลการกีดเซาะ: สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 10 (ตรัง) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการสำรวจด้วยการปักหมุด และการกำหนดแนวต้นไม้

- ผลกระทบ: การท่องเที่ยวลดลง เพราะปัญหาด้านทัศนียภาพ สำหรับด้านการประมงไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงผ่านประชากรสัตว์น้ำที่ลดลง (จากการกีดเซาะ) เหมือนกรณีของการทำประมงผิดกฎหมาย แต่กระทบในด้านพื้นที่จอดเรือที่ลดลง รวมถึงการอพยพย้ายถิ่น/ถอยร่นของชุมชน ทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไป (กรณีที่เห็นได้ชัดเจนคือ เกาะลิบง)

- หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมเจ้าท่า และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. และอบจ.) ดำเนินการตามแต่ละกรณีและความรับผิดชอบในพื้นที่ โดยสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 10 (ตรัง) ดำเนินการภายใต้ขอบเขตความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 ที่มีคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการด้านการกีดเซาะชายฝั่ง ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน โดยมีหน้าที่หลักในการให้ข้อมูล กำหนดมาตรการ/วางแผนการป้องกัน/แก้ไข รวมถึงการกำหนดกลุ่มหาดของประเทศไทย (จำนวน 64 กลุ่มหาด) ตัวอย่างการจัดการในแต่ละพื้นที่ เช่น หาดปากเมงดำเนินการโดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เกาะลิบงดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลิบง และสาหร่ายดำเนินการโดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นต้น

- แนวทางการแก้ไข: กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด และโครงการทดลองเขื่อนดักตะกอนทรายบริเวณหาดปากเมง โครงการทำรั้วไม้เพื่อรูดทรายคืนสู่ธรรมชาติบริเวณเกาะลิบง โครงการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น และการปลูกป่าชายเลน/ป่าชายหาดบริเวณเกาะสาหร่าย รวมถึงการสร้างเขื่อนหินทิ้ง และการวางถุง Big Bag ในบางพื้นที่สำหรับกรณีหาดหัวหินดำเนินการในรูปแบบการไม่ดำเนินการป้องกันและแก้ไข (Do Nothing) และการกันเขตถอยร่นและปลูกป่าเพื่อเป็นแนวกันชน (Setback Zone) ซึ่งแตกต่างกับแนวทางขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหินที่ต้องการสร้างกำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด ทั้งนี้ในกรณีของการเสริมทรายชายหาด (Beach Nourishment) ยังไม่ได้มีการดำเนินการในพื้นที่ชายหาดของจังหวัดตรัง เนื่องจากมีต้นทุนสูง และมีความจำเป็นต้องพิจารณาประเด็นด้านแหล่งที่มาของทราย (ต้องมีอนุภาคใกล้เคียงกัน) รวมถึงความสำคัญทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และความคุ้มค่าในการดำเนินการ

- ผลการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค: ในกรณีของหาดปากเมงอยู่ระหว่างรอผลของโครงการทดลองเขื่อนดักตะกอนทราย ซึ่งมีแนวโน้มที่ดีและไม่น่าจะมีปัญหาการกีดเซาะเพิ่มขึ้น

- งบประมาณ: โดยรวมงบประมาณป้องกันการกีดเซาะชายหาดประมาณ 7,000 ล้านบาท (รวมทุกหน่วยงาน) ซึ่งมีการดำเนินการและจัดสรรงบประมาณแตกต่างกันตามกรณี/พื้นที่ เช่น หาดปากเมง และเกาะลิบงดำเนินการภายใต้งบประมาณของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะลิบงตามลำดับ ขณะที่เกาะสาหร่ายมีการดำเนินโครงการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่นระยะทาง 700 เมตร ภายใต้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ประมาณ 1.2 ล้านบาท เป็นต้น

- ข้อเสนอแนะ: ควรพิจารณาการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาลให้ครบรอบ เช่น การกีดเซาะในฤดูมรสุม และการออกในฤดูแล้ง เป็นต้น รวมถึงการพิจารณาเปรียบเทียบกับแนวหาดในอดีต ซึ่งเป็นปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงของแต่ละพื้นที่

สรุปประเด็นจากการลงพื้นที่ศึกษาครั้งที่ 2 กรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง

จังหวัดนครศรีธรรมราช

■ ผลกระทบจากการกัดเซาะหาดทรายและการป้องกัน: จากการลงพื้นที่และสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่า พื้นที่ที่ประสบปัญหาการกัดเซาะคือ อำเภอหัวไทร และอำเภอปากพนัง โดยเฉพาะในฤดูมรสุม ขณะที่พื้นที่บริเวณหาดสระบัว อำเภอท่าศาลา มีการรอกของพื้นที่ชายฝั่ง (ป่าชายเลน) ผลกระทบที่สำคัญคือ การอพยพย้ายถิ่นของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตจากการประกอบอาชีพประมงเป็นเกษตรกรรม โดยโครงสร้างป้องกันการกัดเซาะประกอบด้วยกำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) เชื่อนหินทิ้ง (Revetment) รอดักทรายรูปตัวที (T-Groin/T-Groyne) การเสริมทรายชายหาด (Beach Nourishment) และการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น โดยปัจจุบันมีความพยายามในการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานเกี่ยวข้องโดยมีสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจากข้อมูลที่ได้รับจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า มีการดำเนินการสร้างโครงสร้างป้องกันประเภทอื่นในแนวชายฝั่งของจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งจัดอยู่ภายใต้ระบบกลุ่มหาด (Littoral cell) 4 กลุ่ม (S8 อ่าวบ้านดอน S9 ขนอม-ท่าศาลา S10 อ่าวปากพนัง และ S11 แหลมตะลุมพุก) ได้แก่ การปักเสาคอนกรีต ใ้กรอกทราย การวางถุงโยสังเคราะห์บรรจุทราย และกล่องกระชุนหิน เป็นต้น (รายละเอียดในภาคผนวก ก)

■ งบประมาณด้านการกัดเซาะและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทราย: คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ศึกษาอันประกอบด้วย แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561 – 2564) ขององค์การบริหารส่วนตำบลขนานนก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช (หาดบ้านเกาะฝ้าย) และแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559) ของเทศบาลตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช (หาดจันทร์แจ้ง) เพื่อพิจารณาทิศทางการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การกัดเซาะ และสิ่งแวดล้อม พบว่า รายละเอียดในภาคผนวก ก)

- แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561 – 2564) ขององค์การบริหารส่วนตำบลขนานนก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายมีอยู่ด้วยกัน 2 ยุทธศาสตร์ 4 แผนงาน ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย 2 แผนงาน คือ 1.1) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 1.2) แผนงานบริหารทั่วไป และ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย 2 แผนงาน คือ 2.1) แผนงานบริหารทั่วไป 2.2) แผนงานเคหะและชุมชน ทั้งนี้ เมื่อรวมระยะเวลาของแผนตลอด 4 ปี จะพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขนานนกมีโครงการด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายจำนวน 80 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 15,240,000 บาท โดยแบ่งเป็น 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจมีจำนวน 52 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 2,440,000 บาท ซึ่งประกอบด้วย 1.1) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชนจำนวน 44 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 1,960,000 บาท 1.2) แผนงานบริหารทั่วไป จำนวน 8 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 480,000 บาท และ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีจำนวน 28 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 12,800,000 บาท ซึ่งประกอบด้วย 2.1) แผนงานบริหารทั่วไป จำนวน 20 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 800,000 บาท 2.2) แผนงานเคหะและชุมชนจำนวน 8 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 12,000,000 บาท

- แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559) ของเทศบาลตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายมีอยู่ด้วยกัน 2 ยุทธศาสตร์ 13 แผนงาน ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย 7 แผนงาน คือ 1.1) แผนงานส่งเสริมให้ราษฎรมีการรวมกลุ่มอาชีพ และอุดหนุนงบประมาณให้กับกลุ่มอาชีพ เพื่อดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม 1.2) แผนงานพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับชุมชนและความต้องการของตลาด เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน 1.3) แผนงานปรับปรุง

พัฒนาบ่อกุ้งร้าง สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ให้แก่ประชาชน 1.4) แผนงานส่งเสริมสนับสนุนจัดให้มีตลาดกลางชุมชนและทำเทียบเรือ 1.5) แผนงานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึงและเพียงพอ 1.6) แผนงานควบคุม ป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคในสัตว์เลี้ยง 1.7) แผนงานส่งเสริมศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี และสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร และ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย 6 แผนงาน คือ 2.1) แผนงานบริหารจัดการเก็บขยะมูลฝอย 2.2) แผนงานคืนความอุดมสมบูรณ์สู่ท้องทะเล แม่น้ำ ลำคลอง จัดให้มีที่อยู่อาศัยให้กับสัตว์น้ำ และป้องกันการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำ 2.3) แผนงานป้องกันแก้ไขปัญหาคลื่นกัดเซาะชายฝั่งทะเล 2.4) แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและเหตุรำคาญต่าง ๆ 2.5) แผนงานสร้างจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อชุมชนร่วมกัน 2.6) แผนงานปรับสภาพภูมิทัศน์ให้เหมาะแก่การท่องเที่ยว และ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว ทั้งนี้ เมื่อรวมระยะเวลาของแผนตลอด 3 ปี จะพบว่า เทศบาลตำบลหน้าสตนมีโครงการด้านสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายจำนวน 97 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 480,313,500 บาท โดยแบ่งเป็น 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจมีจำนวน 45 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 67,160,000 บาท ซึ่งประกอบด้วย 1.1) แผนงานส่งเสริมให้ราษฎรมีการรวมกลุ่มอาชีพ และอุดหนุนงบประมาณให้กับกลุ่มอาชีพ เพื่อดำเนินกิจกรรมของกลุ่มจำนวน 10 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 1,790,000 บาท 1.2) แผนงานพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับชุมชนและความต้องการของตลาด เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนจำนวน 3 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 400,000 บาท 1.3) แผนงานปรับปรุงพัฒนาบ่อกุ้งร้าง สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ให้แก่ประชาชน จำนวน 9 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 55,350,000 บาท 1.4) แผนงานส่งเสริมสนับสนุนจัดให้มีตลาดกลางชุมชนและทำเทียบเรือจำนวน 13 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 7,900,000 บาท 1.5) แผนงานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึงและเพียงพอจำนวน 2 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 1,530,000 บาท 1.6) แผนงานควบคุม ป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคในสัตว์เลี้ยงจำนวน 3 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 150,000 บาท 1.7) แผนงานส่งเสริมศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี และสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรจำนวน 5 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 90,000 บาท และ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวมีจำนวน 52 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 413,153,000 บาท ซึ่งประกอบด้วย 2.1) แผนงานบริหารจัดการเก็บขยะมูลฝอยจำนวน 7 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 15,606,000 บาท 2.2) แผนงานคืนความอุดมสมบูรณ์สู่ท้องทะเล แม่น้ำ ลำคลอง จัดให้มีที่อยู่อาศัยให้กับสัตว์น้ำ และป้องกันการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำจำนวน 18 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 51,940,000 บาท 2.3) แผนงานป้องกันแก้ไขปัญหาคลื่นกัดเซาะชายฝั่งทะเลจำนวน 3 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 328,600,000 บาท 2.4) แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและเหตุรำคาญต่างๆ จำนวน 6 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 735,000 บาท 2.5) แผนงานสร้างจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อชุมชนร่วมกันจำนวน 6 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 510,000 บาท 2.6) แผนงานปรับสภาพภูมิทัศน์ให้เหมาะแก่การท่องเที่ยว และส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวจำนวน 12 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 15,762,500 บาท

จังหวัดตรัง

■ ผลกระทบจากการกัดเซาะหาดทรายและการป้องกัน: จากการลงพื้นที่และสัมภาษณ์หน่วยงานเกี่ยวข้องพบว่า จังหวัดตรังประสบปัญหาการกัดเซาะใน 4 อำเภอคือ อำเภอสิเกา อำเภอกันตัง อำเภอหาดสำราญ และอำเภอปะเหลียน โดยพื้นที่ที่ได้รับการดำเนินการแล้วคือ หาดหัวหิน หาดปากเมง เกาะลิบง และเกาะสาหร่าย ผลกระทบที่สำคัญคือ ผลกระทบต่อการท่องเที่ยว โดยมีโครงสร้างป้องกันการกัดเซาะอันประกอบด้วยกำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Sea wall) การปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น (Bamboo Revetment/Bamboo Fences Prevention) และกล่องกระช

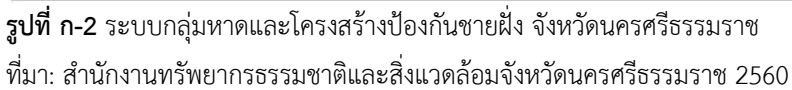
หิน (Gabion Box) อย่างไรก็ตามก็ยังคงมีปัญหามลพิษที่ของชาวบ้าน และกรรมสิทธิ์ในการจัดการหายทราย (กรณีหาดปากเมง) ทั้งนี้จากข้อมูลของสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 10 (ตรัง) พบว่า มีการดำเนินการสร้างโครงสร้างป้องกันประเภทอื่นในแนวชายฝั่งของจังหวัดตรัง ซึ่งจัดอยู่ภายใต้ระบบกลุ่มหาด (Littoral cell) 4 กลุ่ม (A19 คลองพน A21 ปากเมง A22 อ่าวกันตัง และ A23 อ่าวปะเหลียน) ได้แก่ เชื้อหินทิ้ง และรอดักทราย เป็นต้น (รายละเอียดในภาคผนวก ก)

■ งบประมาณด้านการกักเซาะและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทราย: คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ศึกษาอันประกอบด้วย แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2560 – 2562) ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง (หาดปากเมง) และแผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง (หาดคลองสน) เพื่อพิจารณาทิศทางการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การกักเซาะ และสิ่งแวดล้อม พบว่า รายละเอียดในภาคผนวก ก)

- แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2560 – 2562) ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายมีอยู่ด้วยกัน 2 ยุทธศาสตร์ 4 แผนงาน ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย 2 แผนงาน คือ 1.1) การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน 1.2) แผนงานการปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว และ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย 2 แผนงาน คือ 2.1) การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2.2) การบำบัดและขจัดขยะมูลฝอย ทั้งนี้ เมื่อรวมระยะเวลาของแผนตลอด 4 ปี จะพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาดมีโครงการด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายจำนวน 125 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 171,463,000 บาท โดยแบ่งเป็น 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวมีจำนวน 84 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 148,118,000 บาท ซึ่งประกอบด้วย 1.1) แผนงานการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนจำนวน 54 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 3,670,000 บาท 1.2) แผนงานการปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวจำนวน 30 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 144,448,000 บาท และ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีจำนวน 41 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 23,345,000 บาท ซึ่งประกอบด้วย 2.1) การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวน 27 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 630,000 บาท 2.2) แผนงานสาธารณสุขจำนวน 14 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 22,715,000 บาท

- แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายมีอยู่ด้วยกัน 2 ยุทธศาสตร์ 4 แผนงาน ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย 2 แผนงาน คือ 1.1) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 1.2) แผนงานอุตสาหกรรมและโยธา และ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย 2 แผนงาน คือ 2.1) แผนงานสร้างความเข้มแข็งชุมชน 2.2) แผนงานสาธารณสุข ทั้งนี้ เมื่อรวมระยะเวลาของแผนตลอด 4 ปี จะพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหินมีโครงการด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายจำนวน 228 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 66,488,000 บาท โดยแบ่งเป็น 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวมีจำนวน 102 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 56,450,000 บาท ซึ่งประกอบด้วย 1.1) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชนจำนวน 81 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 8,450,000 บาท 1.2) แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธาจำนวน 21 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 48,000,000 บาท และ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมมีจำนวน 126 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 10,038,000 บาท ซึ่งประกอบด้วย 2.1) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชนจำนวน 97 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 3,588,000 บาท 2.2) แผนงานสาธารณสุขจำนวน 29 โครงการ คิดเป็นงบประมาณจำนวน 10,038,000 บาท

ที่มา: สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 10 (ตรัง) 2560

ตารางผนวกที่ 1 จำนวนโครงการและงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายของเทศบาลตำบลสุนทรภู่

ยุทธศาสตร์	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		รวม 3 ปี	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
1. การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	8	9,850,000	3	3,250,000	5	10,250,000	16	23,350,000
1.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	8	9,850,000	3	3,250,000	5	10,250,000	16	23,350,000
2. การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	7	6,730,400	5	2,574,000	4	3,624,000	16	12,928,400
2.1 ปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดการมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และของเสียอันตราย	7	6,730,400	5	2,574,000	4	3,624,000	16	12,928,400
3. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	10	1,110,000	8	1,030,000	8	1,030,000	26	3,170,000
3.1 พัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง	5	890,000	4	860,000	4	860,000	13	2,610,000
3.2 พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	5	220,000	4	170,000	4	170,000	13	560,000
รวมทั้งสิ้น	25	17,690,400	16	6,854,000	17	14,904,000	58	39,448,400

ที่มา: เทศบาลตำบลสุนทรภู่ แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2560 – 2562)

ตารางผนวกที่ 2 ยุทธศาสตร์ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว แผนงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ของเทศบาลตำบลสุนทรภู่

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานหลัก
				2560	2561	2562	
1	โครงการอนุรักษ์และพัฒนาบึง สำนกงานใหญ่	เพื่อเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาบึง สำนกงานใหญ่ให้เป็นไปตามมาตรการ ทางกฎหมายและความต้องการ ของประชาชนโดยไม่มีผลกระทบ ด้านสิ่งแวดล้อมและขัดต่อ มาตรการพื้นที่ชุ่มน้ำ	จัดทำรายการการศึกษาผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อม (EIA) พัฒนาตามความ เหมาะสม	2,500,000	0	0	กองวิชาการและ แผนงาน
2	จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยว และสถานที่สำคัญ ภายในเทศบาล	เพื่อให้การพัฒนาด้านการ ท่องเที่ยวของเทศบาลเป็นไปอย่าง มีแบบแผนและแนวทางการพัฒนา ที่ชัดเจน	สถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญภายใน เขตเทศบาล	0	0	500,000	สำนักปลัด
3	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว เทศบาลตำบลสุนทรภู่	เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และ สถานที่ท่องเที่ยวของเทศบาลให้ เป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไป	จัดทำโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	150,000	150,000	150,000	สำนักปลัด
4	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์และ จัดทิวทัศน์จุดที่มองเห็นแหล่งท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจในแหล่งท่องเที่ยว เทศบาลตำบลสุนทรภู่	เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ ที่มาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยว ของเทศบาลตำบลสุนทรภู่	ปรับปรุงและจัดทิวทัศน์อำนวยความสะดวก ให้แก่สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ของเทศบาล	100,000	100,000	100,000	สำนักปลัด

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานหลัก
				2560	2561	2562	
5	ก่อสร้างและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณชายหาดแหลมแม่พิมพ์หมู่ที่ 3, 4 ตำบลกร่ำ	เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวมีความประทับใจและชายหาดแหลมแม่พิมพ์มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม	- ก่อสร้างปรับปรุงตัวอาคารและลานเอนกประสงค์ จำนวน 4 แห่ง- ก่อสร้างปรับปรุงทางเท้า- ปรับปรุงภูมิทัศน์- ติดตั้งป้ายบอกทางฯลฯ	2,000,000	3,000,000	3,000,000	กองช่าง
6	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน ลดความเสี่ยง และเพิ่มความปลอดภัยให้กับท้องถิ่น และนักท่องเที่ยว	เพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว	ติดตั้งกล้องวงจรปิด ตามสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญภายในเขตเทศบาล	3,000,000	0	0	สำนักปลัด
7	จัดซื้อรถสุขาเคลื่อนที่	เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว	จัดซื้อรถสุขาเคลื่อนที่ จำนวน 1 คัน	0	0	6,500,000	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
8	โครงการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญภายในเขตเทศบาลตำบลสุนทรภู่	เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และสถานที่ท่องเที่ยวของเทศบาลให้เป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไป	จำนวน 1 ชุด	100,000	0	0	กองวิชาการและแผนงาน
9	โครงการติดตั้งป้ายบอกทางพร้อมเสาจำนวน 6 จุด	เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว	ติดตั้งป้ายบอกทางพร้อมเสาจำนวน 6 จุด	1,000,000	0	0	สำนักปลัด
10	โครงการออกแบบภูมิทัศน์บริเวณรอบอนุสาวรีย์สุนทรภู่	เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวมีความประทับใจและอนุสาวรีย์สุนทรภู่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม	ออกแบบภูมิทัศน์บริเวณรอบอนุสาวรีย์สุนทรภู่	1,000,000	0	0	สำนักปลัด
รวม				9,850,000	3,250,000	10,250,000	

ที่มา: เทศบาลตำบลสุนทรภู่ แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2560 – 2562)

ตารางผนวกที่ 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ แผนงานปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดการมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และของเสียอันตรายของเทศบาลตำบลสุนทรภู่

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานหลัก
				2560	2561	2562	
1	โครงการรณรงค์รักษาความสะอาดชายหาดแหลมแม่พิมพ์	1 เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรในการรักษาฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว 2 เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	เก็บขยะบริเวณชายหาดแหลมแม่พิมพ์เดือนละ 3 ครั้ง โดยเทศบาลตำบลสุนทรภู่ร่วมกับชุมชนและผู้ประกอบการ	24,000	24,000	24,000	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
2	จัดซื้อรถยนต์บรรทุกขยะแบบอัดท้าย ขนาด 14 ลบ.เมตร	เพื่อให้การจัดการขยะของเทศบาลมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น	ขนาด 6 ตัน 6 ล้อ แบบอัดท้าย จำนวน 1 คัน	3,900,000	0	0	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
3	โครงการจัดซื้อที่ดินเพื่อเป็นที่ทิ้งขยะ	เพื่อให้มีที่ทิ้งขยะของเทศบาลเพิ่มมากขึ้น	จำนวน 1 แห่ง	0	0	3,500,000	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
4	โครงการคัดแยกขยะ	เพื่อลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดจริงๆ ให้เหลือน้อยที่สุด	โรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลสุนทรภู่	100,000	0	0	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
5	โครงการจัดซื้อรถขุดตักแบ็คโฮ พร้อมเทรลเลอร์ขนาด 30 แรงม้า	- แก้ปัญหาขยะน้ำ - ขุดลอกร่องน้ำ - ฝังกลบมูลฝอย	จำนวน 1 คัน	0	1,200,000	0	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
6	จัดซื้อรถแทรกเตอร์ขนาด 32 แรงม้า	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาความสะอาดชายหาดแหลมแม่พิมพ์และภายในเขตเทศบาล	ชนิดขับเคลื่อน 4 ล้อ ขนาด 40 แรงม้า จำนวน 1 คัน	0	500,000	0	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานหลัก
				2560	2561	2562	
7	โครงการก่อสร้างปรับปรุงถนนบริเวณบ่อขยะเทศบาลตำบลสุนทรภู่ หมู่ที่ 2 ตำบลกร่ำ	อำนวยความสะดวกแก่การปฏิบัติงานของพนักงานเก็บขยะมูลฝอย	โดยลงหินคลุกบดอัดแน่นขนาดความกว้าง 6.00 เมตร ความยาว 1,790.00 เมตร ความหนาเฉลี่ย 0.30 เมตร (ตามแบบแปลนเทศบาลตำบลสุนทรภู่)	2,556,400	0	0	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
8	จัดซื้อรถยนต์บรรทุกขยะแบบปีคอัพ	- ใช้เก็บขยะในพื้นที่ที่รถขนาดใหญ่เข้าไม่ถึง - ลดค่าใช้จ่ายในการเก็บขยะในจุดที่มีปริมาณขยะไม่มาก	รถขยะแบบปีคอัพ	0	800,000	0	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
9	โครงการเยาวชนร่วมใจพิทักษ์สิ่งแวดล้อม	1. เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจปัญหาด้านมลพิษต่างๆ 2. เพื่อสร้างความตระหนักถึงผลกระทบจากปัญหาขยะและน้ำเสีย 3. เพื่อเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมกันจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการลดปริมาณมลพิษและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ	80,000	0	0	กองสวัสดิการสังคม
10	โครงการรณรงค์ลด ละ เลิก ใช้โฟมบรรจุอาหาร	1. ลดปริมาณขยะ 2. ลดภาวะการเจ็บป่วยจากการได้รับสารเคมีในโฟม 3. เพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชน	อบรมผู้ประกอบการร้านอาหารในเขตเทศบาลตำบลสุนทรภู่	50,000	50,000	50,000	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
11	โครงการคอฟฟี่ริยูส	1. ลดปริมาณขยะ 2. ลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะ	ร้านกาแฟในเขตเทศบาล	0	0	50,000	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานหลัก
				2560	2561	2562	
12	โครงการ Cleanup On The Beach	1. บำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยว 2. ส่งเสริมการท่องเที่ยว	เก็บขยะบริเวณชายหาดแหลมแม่พิมพ์เดือนละ 3 ครั้ง โดยคณะผู้บริหาร ชำราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างเทศบาลตำบลสุนทรภู่	20,000	0	0	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
รวม				6,730,400	2,574,000	3,624,000	

ที่มา: เทศบาลตำบลสุนทรภู่ แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2560 – 2562)

ตารางผนวกที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แผนงานพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ของเทศบาลตำบลสุนทรภู่

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานหลัก
				2560	2561	2562	
1	โครงการสำรวจและจัดเก็บข้อมูล จปฐ (ในเขตเมือง) เทศบาลตำบลสุนทรภู่	1. เพื่อสำรวจจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ให้เป็นปัจจุบัน 2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาชุมชน	ทุกครัวเรือนภายในเขตเทศบาล	60,000	60,000	60,000	กองสวัสดิการสังคม
2	โครงการสมทบการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชน	เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดสวัสดิการและสร้างความรู้ดีมีสุขของประชาชนเพื่อเป็นการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่อย่างเท่าเทียมกันเพื่อให้ประชาชนและสมาชิกเข้าใจเข้าถึงคุณค่าอุดมการณ์ของสวัสดิการชุมชนและการนำมาปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ชุมชน และสังคมที่ดี	ประชาชนในเขตเทศบาล	50,000	50,000	50,000	กองสวัสดิการสังคม
3	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชน	เพื่อให้คนในชุมชนสามารถวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ปัญหา และความต้องการ เพื่อนำเข้าสู่แผนพัฒนาของเทศบาลเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น	ทุกชุมชนในเขตเทศบาล	50,000	50,000	50,000	กองสวัสดิการสังคม
4	โครงการฝึกอบรมเพิ่มพูนประสิทธิภาพคณะกรรมการชุมชน ผู้นำชุมชน และทัศนศึกษาดูงาน	เพื่อพัฒนาแนวความคิดและวิสัยทัศน์ของกรรมการชุมชนให้กว้างไกล มีการทำงานเป็นทีมและสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาตนเอง	ปีละ 1 ครั้ง	700,000	700,000	700,000	กองสวัสดิการสังคม
5	โครงการส่งเสริมศูนย์แสดงผลิตภัณฑ์ชุมชน	เพื่อมีสถานที่แสดงผลผลิตสินค้าชุมชนในเขตเทศบาล	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน, กลุ่มโอท็อป, กลุ่มส่งเสริมอาชีพ ฯลฯ	30,000	0	0	กองสวัสดิการสังคม
รวม				890,000	860,000	860,000	

ที่มา: เทศบาลตำบลสุนทรภู่ แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2560 – 2562)

ตารางผนวกที่ 5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แผนงานพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ของเทศบาลตำบลสุนทรภู่

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			หน่วยงานหลัก
				2560	2561	2562	
1	โครงการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพ	1. เพื่อเป็นการส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็ง 2. เพื่อให้กลุ่มสามารถมีการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ	กลุ่มอาชีพที่เข้าร่วมโครงการ	50,000	50,000	50,000	กองสวัสดิการสังคม
2	โครงการส่งเสริมอาชีพและรายได้ชุมชน	เพื่อให้ประชาชนและกลุ่มแม่บ้านมีอาชีพที่มั่นคงมีรายได้เพิ่มมากขึ้น	กลุ่มแม่บ้านและประชาชนในเขตเทศบาล	60,000	60,000	60,000	กองสวัสดิการสังคม
3	โครงการลานกิจกรรมและตลาดจำหน่ายผลผลิตการเกษตรตามฤดูกาล	เพื่อให้สามารถเพิ่มอาชีพให้กับชุมชนสร้างรายได้และอาชีพให้คนในชุมชน	กลุ่มเยาวชน ประชาชนในเขตเทศบาล	50,000	0	0	กองสวัสดิการสังคม
4	โครงการแก้ไขปัญหาหาคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ	เพื่อแก้ปัญหาคาพืชผลการเกษตรตกต่ำ	สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ	30,000	30,000	30,000	กองสวัสดิการสังคม
5	โครงการผลิตแผ่นพับประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์	เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กลุ่มต่างๆ ยกระดับสินค้าในชุมชนเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพสินค้า	ทุกกลุ่มในเขตเทศบาล	30,000	30,000	30,000	กองสวัสดิการสังคม
รวม				220,000	170,000	170,000	

ที่มา: เทศบาลตำบลสุนทรภู่ แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2560 – 2562)

ตารางผนวกที่ 6 จำนวนโครงการและงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายของเทศบาลตำบลพลา

ยุทธศาสตร์	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		รวม 4 ปี	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
1. ด้านการพัฒนาสร้างความเข้มแข็งด้านการเกษตร ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ บริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม										
1.1 แผนงานการเกษตร	8	374,000	8	374,000	8	374,000	8	374,000	32	1,496,000
รวม	8	374,000	8	374,000	8	374,000	8	374,000	32	1,496,000

ที่มา: เทศบาลตำบลพลา แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564)

ตารางผนวกที่ 7 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ของเทศบาลตำบลพลา

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564		
1	โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลพลา	เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรให้รู้แนวทางการทำการเกษตรที่ถูกต้อง	เกษตรกรในตำบลพลา	100,000	100,000	100,000	100,000	ทต.	สำนักปลัด
2	โครงการรักษาทรัพยากรธรรมชาติริมฝั่งคลอง	เพื่อป้องกันดินริมฝั่งคลองไหลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	ริมฝั่งคลองในตำบลพลา	10,000	10,000	10,000	10,000	ทต.	กองสาธารณสุข
3	โครงการขุดลอกคูคลองโกรกตะแบกหมู่ที่ 1 ต.พลา อ.บ้านฉาง จ.ระยอง	ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เกิดความสวยงาม และเกิดความปลอดภัยประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากน้ำในคลองโกรกตะแบก	คลองโกรกตะแบก 2,700 ลบ.ม.กว้าง 6 เมตร ยาว 300 เมตร ลึก 1.50 เมตร	50,000	50,000	50,000	50,000	ทต.	กองช่าง
4	โครงการขุดลอกคลองลิก หมู่ที่ 6 ต.พลา อ.บ้านฉาง จ.ระยอง	ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เกิดความสวยงาม ประชาชนได้ใช้ประโยชน์	คลองลิกบ้านตะกาด 2,700 ลบ.ม.กว้าง 6 เมตร ยาว 300 เมตร ลึก 1.50 เมตร	54,000	54,000	54,000	54,000	ทต.	กองช่าง
5	โครงการชุมชนต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เพื่อให้ประชาชนมีความรู้และจิตสำนึกในการพัฒนาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	50,000	50,000	50,000	50,000	ทต.	กองสาธารณสุข

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564		
6	โครงการส่งเสริมศูนย์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้ประชาชนในพื้นที่	50,000	50,000	50,000	50,000	ทต.	กองสาธารณสุข
7	โครงการรณรงค์การอนุรักษ์สัตว์น้ำทะเล	เพื่อรณรงค์ให้รู้จักอนุรักษ์สัตว์น้ำทะเล	เด็กนักเรียน ประชาชน และผู้สนใจทั่วไป ฯลฯ	30,000	30,000	30,000	30,000	ทต.	กองสาธารณสุข
8	โครงการปะการังเทียม (บ้านปลา)	เพื่อเพิ่มที่อยู่อาศัยให้กับสัตว์น้ำทะเล	เด็กนักเรียน ประชาชน และผู้สนใจทั่วไป ฯลฯ	30,000	30,000	30,000	30,000	ทต.	สำนักปลัด (พัฒนาฯ)
รวม				374,000	374,000	374,000	374,000		

ที่มา: เทศบาลตำบลพลา แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564)

ตารางผนวกที่ 8 จำนวนโครงการและงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายของอบต.ขนานนาก

ยุทธศาสตร์	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		รวม 4 ปี	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ										
1.1 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	11	490,000	11	490,000	11	490,000	11	490,000	44	1,960,000
1.2 แผนงานบริหารงานทั่วไป	2	120,000	2	120,000	2	120,000	2	120,000	8	480,000
รวม	13	610,000	13	610,000	13	610,000	13	610,000	52	2,440,000
2. การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม										
2.1 แผนงานบริหารงานทั่วไป	5	200,000	5	200,000	5	200,000	5	200,000	20	800,000
2.2 แผนงานเคหะและชุมชน	2	3,000,000	2	3,000,000	2	3,000,000	2	3,000,000	8	12,000,000
รวม	7	3,200,000	7	3,200,000	7	3,200,000	7	3,200,000	28	12,800,000
รวมทั้งสิ้น	20	3,810,000	20	3,810,000	20	3,810,000	20	3,810,000	80	15,240,000

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลขนานนาก แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564)

ตารางผนวกที่ 9 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ของอบต.ชนาบนาก

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564	
1	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในตำบล	การประชาสัมพันธ์ตำบลและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน	20,000	20,000	20,000	20,000	สำนักงานปลัด
2	โครงการปั่นจักรยานพาแลน มาตุจาก		ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	20,000	20,000	20,000	20,000	สำนักงานปลัด
3	โครงการล่องเรือชมหอย หรือน้ำตาลจาก	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในตำบล	ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	50,000	50,000	50,000	50,000	สำนักงานปลัด/กองช่าง
4	โครงการอุดหนุนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตน้ำตาลจาก หมู่ 6	เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน	อุดหนุนวิสาหกิจชุมชนหมู่ที่ 6	50,000	50,000	50,000	50,000	สำนักงานปลัด
5	โครงการส่งเสริมอาชีพกลุ่มเลี้ยงสัตว์หมู่ที่ 9		ส่งเสริมอาชีพกลุ่มเลี้ยงสัตว์	30,000	30,000	30,000	30,000	สำนักงานปลัด
6	โครงการปรับปรุงพื้นที่ บ่อกุ้งร้าง นาร้าง เพื่อทำการเกษตร หมู่ที่ 7,8,9,10	เพื่อปรับเปลี่ยนอาชีพและเพิ่มรายได้	เพื่อปรับปรุงพื้นที่บ่อกุ้งร้าง นาร้าง	100,000	100,000	100,000	100,000	สำนักงานปลัด/กองช่าง
7	โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน	เพื่อให้ประชาชนมีอาชีพเสริม	สมัครครัวเรือนให้ปลูกพืชเชิงเดี่ยวแนะนำการเพาะปลูก	30,000	30,000	30,000	30,000	สำนักงานปลัด
8	โครงการฝึกอบรมอาชีพหลักสูตรระยะสั้นให้กับชุมชน	เพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคงให้ประชาชน	จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ	30,000	30,000	30,000	30,000	สำนักงานปลัด
9	โครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพต่างๆ ในตำบลชนาบนาก	เพื่อลดการว่างงานและเพิ่มรายได้	จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ	30,000	30,000	30,000	30,000	สำนักงานปลัด
10	โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าป้าจาก	เพื่อเพิ่มระดับสินค้าป้าจากให้มีมาตรฐาน	ส่งเสริมสินค้าป้าจาก	30,000	30,000	30,000	30,000	สำนักงานปลัด
11	โครงการอุดหนุนวิสาหกิจชุมชนภายในตำบลชนาบนาก	เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน	อุดหนุนวิสาหกิจชุมชนภายในตำบลชนาบนาก	100,000	100,000	100,000	100,000	สำนักงานปลัด
รวม				490,000	490,000	490,000	490,000	

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลชนาบนาก แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564)

ตารางผนวกที่ 10 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แผนงานบริหารทั่วไป ของอบต.ขนานนก

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564	
1	โครงการเพิ่มศักยภาพ คณะกรรมการศูนย์บริหาร ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล	เพื่อบริหารจัดการให้มีการ ประชุม คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ อย่างต่อเนื่อง	คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ จำนวน 25 คนๆ ละ 100 บาท/ เดือน จำนวน 12 เดือน	30,000	30,000	30,000	30,000	สำนักงานปลัด
2	โครงการส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ นาและประสิทธิภาพการผลิต ข้าว/ส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์ดี	เพื่อช่วยเหลือชาวนาให้มีอาชีพ และข้าวพันธุ์ดีปลูก	ให้ชาวนาได้ข้าวที่มีคุณภาพ	90,000	90,000	90,000	90,000	สำนักงานปลัด
รวม				120,000	120,000	120,000	120,000	

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลขนานนก แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564)

ตารางผนวกที่ 11 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนงานบริหารทั่วไป ของอบต.ขนานนก

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ				หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
				2561 (บาท)	2562 (บาท)	2563 (บาท)	2564 (บาท)	
1	โครงการปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ	เพื่อเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อ	จัดกิจกรรมเชิญชวนให้ประชาชนร่วมกันปลูกต้นไม้	10,000	10,000	10,000	10,000	สำนักงานปลัด
2	โครงการหน้าบ้านหน้ามอง	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย	จัดกิจกรรมหรือเชิญชวนกันทำความสะอาดบ้านเรือนหรือปลูกต้นไม้ประดับบ้านเรือน	10,000	10,000	10,000	10,000	สำนักงานปลัด
3	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนดำเนินกิจกรรม “รักษน้ำ รักป่า รักษาแผ่นดิน”	เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนดำเนินกิจกรรม “รักษน้ำ รักป่า รักษาแผ่นดิน”	ประชาชน เด็ก และเยาวชนในตำบลขนานนก	30,000	30,000	30,000	30,000	สำนักงานปลัด
4	โครงการถังขยะในเขตชุมชนหมู่ที่ 8	เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	ถังขยะในเขตชุมชน หมู่ที่ 8	100,000	100,000	100,000	100,000	สำนักงานปลัด
5	โครงการส่งเสริมการคัดแยกขยะ	เพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะ	จัดกิจกรรมหรือให้ความรู้การคัดแยกขยะ	50,000	50,000	50,000	50,000	สำนักงานปลัด
รวม				200,000	200,000	200,000	200,000	

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลขนานนก แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564)

ตารางผนวกที่ 12 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนงานเคหะและชุมชน ของอบต.ขนานนก

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ				หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
				2561 (บาท)	2562 (บาท)	2563 (บาท)	2564 (บาท)	
1	โครงการสร้างแนวกันคลื่น	เพื่อสร้างแนวกันคลื่น	เพื่อสร้างแนวกันคลื่นไม่ให้เกิดอันตรายต่อประชาชนและทรัพย์สิน	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	สำนักงานปลัด
2	โครงการก่อสร้างเขื่อนกันคลื่นน้ำทะเล	เพื่อป้องกันการหรือชะลอการเกิดคลื่นทางทะเล	สร้างเขื่อนเพื่อป้องกันแนวคลื่น	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	สำนักงานปลัด
รวม				3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลขนานนก แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564)

ตารางผนวกที่ 13 จำนวนโครงการและงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายของเทศบาลตำบลหน้าสวน

ยุทธศาสตร์	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559		รวม 3 ปี	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	18	33,295,000	15	20,015,000	12	13,850,000	45	67,160,000
1.1 ส่งเสริมให้ราษฎรมีการรวมกลุ่มอาชีพ และอุดหนุนงบประมาณให้กับกลุ่มอาชีพเพื่อดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม	4	630,000	3	580,000	3	580,000	10	1,790,000
1.2 พัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับชุมชนและความต้องการของ ของตลาด เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน	2	350,000	1	50,000	0	0	3	400,000
1.3 ปรับปรุงพัฒนาบ่อกักน้ำ สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อ สร้างงาน สร้างรายได้ ให้แก่ประชาชน	3	27,100,000	3	17,100,000	3	11,100,000	9	55,300,000
1.4 ส่งเสริมสนับสนุนจัดให้มีตลาดกลางชุมชน และ ทำเทียบเรือ	5	3,700,000	4	2,100,000	4	2,100,000	13	7,900,000
1.5 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึงและเพียงพอ	1	1,430,000	1	100,000	0	0	2	1,530,000
1.6 ควบคุม ป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคในสัตว์เลี้ยง	1	50,000	1	50,000	1	50,000	3	150,000
1.7 ส่งเสริมศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี และสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	2	35,000	2	35,000	1	20,000	5	90,000
2. การพัฒนาด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว	21	401,932,000	16	6,772,000	15	4,449,500	52	413,153,500
2.1 บริหารจัดการเก็บขยะมูลฝอย	3	15,202,000	2	202,000	2	202,000	7	15,606,000

ยุทธศาสตร์	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559		รวม 3 ปี	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
2.2 คืบความอุดมสมบูรณ์สู่ท้องทะเล แม่น้ำ ลำคลอง จัดให้มีที่อยู่อาศัยให้กับสัตว์น้ำ และป้องกันการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำ	8	50,680,000	5	630,000	5	630,000	18	51,940,000
2.3 ป้องกันแก้ไขปัญหาค้นกัดเซาะชายฝั่งทะเล	1	328,200,000	1	200,000	1	200,000	3	328,600,000
2.4 ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและเหตุรำคาญต่าง ๆ	3	420,000	2	310,000	1	5,000	6	735,000
2.5 สร้างจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อชุมชนร่วมกัน	2	170,000	2	170,000	2	170,000	6	510,000
2.6 ปรับสภาพภูมิทัศน์ให้เหมาะสมแก่การท่องเที่ยว และ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว	4	7,260,000	4	5,260,000	4	3,242,500	12	15,762,500
รวมทั้งสิ้น	39	435,227,000	31	26,787,000	27	18,299,500	97	480,313,500

ที่มา: เทศบาลตำบลหน้าสตน แผนพัฒนาสามปี

ตารางผนวกที่ 14 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แผนงานส่งเสริมให้ราษฎรมีการรวมกลุ่มอาชีพ และอุดหนุนงบประมาณให้กับกลุ่มอาชีพ เพื่อดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ของเทศบาลตำบลหน้าสวน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มอาชีพ	เพื่อให้กลุ่มอาชีพมีความรู้มีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ	จัดอบรม ตรวจสอบ แนะนำ การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพ จำนวน 23 กลุ่ม	30,000	30,000	30,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
2	สนับสนุนเงินทุนหรือวัสดุอุปกรณ์ให้แก่กลุ่มอาชีพเพื่อดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม	เพื่อลดปัญหาการว่างงาน และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน	กลุ่มอาชีพจำนวน 40 กลุ่ม	500,000	500,000	500,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
3	โครงการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน	เพื่อให้กลุ่มอาชีพมีความรู้มีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ	กลุ่มอาชีพตำบลหน้าสวน - กลุ่มธนาคารปูม้า - กลุ่มธนาคารผ้า หมูที่ 9	50,000	0	0	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
4	ขุดใช้คืนเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน	เพื่อขุดใช้คืนโครงการเศรษฐกิจชุมชนให้กับกลุ่มที่ไม่ชำระหนี้ตามสัญญางวดใดงวดหนึ่งหรือทั้งหมด	ตั้งงบประมาณขุดใช้คืนเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน ให้กับกลุ่มผิดนัดชำระหนี้ หรือชำระหนี้ไม่ครบ	50,000	50,000	50,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
รวม				630,000	580,000	580,000		

ที่มา: เทศบาลตำบลหน้าสวน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559)

ตารางผนวกที่ 15 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แผนงานพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับชุมชนและความต้องการของตลาด เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน ของเทศบาลตำบลหน้าสตน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	ศึกษาดูงานให้กับกลุ่มอาชีพ	เพื่อให้กลุ่มอาชีพมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และการบริหารจัดการ	ศึกษาดูงานด้านการแปรรูป การตลาด และการบริหารจัดการ ให้กับกลุ่มอาชีพ จำนวน 5 กลุ่ม	50,000	50,000	0	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
2	ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ว่างเปล่า	เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร	ส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ว่างเปล่า (คันบ่อ) หมู่ที่ 4 โดยการสนับสนุนพันธุ์ปาล์ม ครีวเรือนละ 20-25 ต้น	300,000	0	0	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
รวม				350,000	50,000	0		

ที่มา: เทศบาลตำบลหน้าสตน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559)

ตารางผนวกที่ 16 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แผนงานปรับปรุงพัฒนาบ่อกุ้งร้าง สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ให้แก่ประชาชน ของเทศบาลตำบลหน้าสตน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	ปรับสภาพบ่อกุ้งร้างเพื่อการเลี้ยงกุ้ง และเพื่อปรับเปลี่ยนอาชีพ	เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ลดภาวะหนี้สิน ลดปัญหา การเคลื่อนย้ายแรงงาน ให้กับประชาชนในท้องถิ่น	ปรับสภาพบ่อกุ้งร้างในพื้นที่หมู่ที่ 1-9 ตำบลหน้าสตน โดยการปรับสภาพพื้นที่ให้เหมาะต่อการเลี้ยงกุ้งต่อไป หรือปรับสภาพบ่อกุ้งร้างให้เหมาะในการปรับเปลี่ยนอาชีพ เช่น - เลี้ยงปลานิล, ปลากระพง - เลี้ยงปลาในกระชัง - ปลุกผักสวนครัว - ปลุกปาล์มน้ำมัน	2,000,000	2,000,000	1,000,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
2	สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำให้แก่กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ	เพื่อส่งเสริมอาชีพ และลดต้นทุนให้แก่เกษตรกร	สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ (ปลา, กุ้ง) ให้แก่กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ หมู่ที่ 1-9 โดยประสานขอรับสนับสนุนจากประมงอำเภอหัวไทร หรือประมงจังหวัดนครศรีฯ และดำเนินการขนส่ง	100,000	100,000	100,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
3	ปรับสภาพบ่อกุ้งร้างเพื่อการเลี้ยงกุ้ง และเพื่อปรับเปลี่ยนอาชีพ	เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ลดภาวะหนี้สิน ลดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงาน ให้กับประชาชนในท้องถิ่น	ปรับสภาพบ่อกุ้งร้างในพื้นที่หมู่ที่ 1-9 ตำบลหน้าสตน โดยการปรับสภาพพื้นที่ให้เหมาะต่อการเลี้ยงกุ้งต่อไป หรือปรับสภาพบ่อกุ้งร้างให้เหมาะในการปรับเปลี่ยนอาชีพ เช่น - เลี้ยงปลานิล, ปลากระพง - เลี้ยงปลาในกระชัง - ปลุกผักสวนครัว - ปลุกปาล์มน้ำมัน	25,000,000	15,000,000	10,000,000	งบ อบจ.	อบจ.
รวม				27,100,000	17,100,000	11,100,000		

ที่มา: เทศบาลตำบลหน้าสตน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559)

ตารางผนวกที่ 17 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แผนงานส่งเสริมสนับสนุนจัดให้มีตลาดกลางชุมชนและทำเทียบเรือ ของเทศบาลตำบลหน้าสวน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	โครงการก่อสร้างทำเทียบเรือประมง	- เพื่อให้เรือประมงได้มีสถานที่ขนถ่ายสินค้าประมงที่ได้มาตรฐาน ได้รับความสะดวก และ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ชุมชนน้อยอยู่ - ประชาชนผู้ใช้แรงงานได้รับค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรม	- จัดสร้างทำเทียบเรือ จำนวน 1 ท่า - จัดสร้างตลาดนัดชุมชน - อาคารคัดแยก /อาคารสินค้าและอาหาร - ถนน คสล. ขนาดกว้าง 8 เมตร ต่อจากถนนคสล. เดิมจนสุดเขต ระยะทางประมาณ 300 ม - ติดตั้งไฟ	2,500,000	1,000,000	1,000,000	งบเทศบาล	กองช่าง
2	จัดตั้งตลาดกลางชุมชน	เพื่อให้มีสถานที่สำหรับรองรับการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในชุมชน	จัดตั้งตลาดกลางชุมชน จำนวน 2 แห่ง ในพื้นที่หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 6	600,000	600,000	600,000	งบเทศบาล	กองช่าง
3	โครงการสร้างตลาดสดบริเวณท่าเรือและจัดสร้างตลาดสดแบบชั่วคราว	เพื่อส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนทั้งในและนอกเขตเทศบาล	จัดตั้งตลาดสดบริเวณท่าเรือ และก่อสร้าง ถนนคอนกรีตต่อจากจุดเดิม	300,000	300,000	300,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
4	โครงการก่อสร้าง, ซ่อมแซมสะพานทำเทียบเรือ	เพื่อความสะดวกในการสัญจรของประชาชน	ก่อสร้างสะพาน จำนวน 1 จุด และซ่อมแซมสะพานในส่วนที่ชำรุด	200,000	200,000	200,000	งบเทศบาล	กองช่าง
5	โครงการก่อสร้างห้องน้ำบริเวณท่าเทียบเรือ	เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเพื่อความสะดวกของผู้ที่สัญจรไปมา	ก่อสร้างห้องน้ำอาคาร คสล. กว้าง 12 เมตร ยาว 13 เมตร รวมพื้นที่รอบพร้อมปรับระดับ พื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า 1200 ลบม. หลังคากระเบื้องลอนคู่ ตามแบบ ทต. หน้าสวน	100,000	0	0	งบเทศบาล	กองช่าง
รวม				3,700,000	2,100,000	2,100,000		

ที่มา: เทศบาลตำบลหน้าสวน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559)

ตารางผนวกที่ 18 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แผนงานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึงและเพียงพอ ของเทศบาลตำบลหน้าสตน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	ขุดลอกคูระบายน้ำและปรับปรุง ทำนบกั้นน้ำ	เพื่อให้ประชาชนชนได้ใช้ส่งน้ำ และระบายน้ำ เพื่อการเลี้ยงกุ้ง	- สายเลียบบคลองหัวไทร-ปาก พนัง หมู่ที่ 2, 4,7 และ 8 - สายโพธิ์ทะเลงาม หมู่ที่ 5 - สายวังบัวบาน หมู่ที่ 8 - สายลำเหมืองทะเลทอง หมู่ที่ 8 ขนาดปากกว้าง 3 เมตร ยาว 3,200 เมตร ลึก 1.50 เมตร	150,000	0	0	งบเทศบาล	กองช่าง
			- สายเพิ่มพูนพัฒนา หมู่ที่ 7 ขนาดปากกว้าง 3 เมตร ยาว 1,200 เมตร ลึก 1.50 เมตร	216,000	100,000	0	งบเทศบาล	
			- สาย 408 ทั้งสองฝั่งถนน หมู่ ที่ 3,6,9 ปากกว้าง 4 เมตรยาว 3,600 เมตรลึก 1 เมตร	864,000	0	0	งบเทศบาล	
			- เขตชุมชนหมู่ที่ 3 ช่วงรอยต่อ ทต. หัวไทร	200,000	0	0	งบเทศบาล	
รวม				1,430,000	100,000	0		

ที่มา: เทศบาลตำบลหน้าสตน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559)

ตารางผนวกที่ 19 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แผนงานควบคุม ป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคในสัตว์เลี้ยง ของเทศบาลตำบลหน้าสวน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	จัดซื้อยา, วัคซีน ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์	เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคในสัตว์เลี้ยง	สนับสนุนยา, วัคซีน ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคปากและเท้าเปื่อย และโรคระบาดอื่น ๆ ให้กับ เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ในหมู่ที่ 1-9	50,000	50,000	50,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
รวม				50,000	50,000	50,000		

ที่มา: เทศบาลตำบลหน้าสวน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559)

ตารางผนวกที่ 20 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แผนงานส่งเสริมศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี และสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ของเทศบาลตำบลหน้าสตน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	สนับสนุนศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลหน้าสตน	เพื่อเป็นศูนย์กลางให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เกษตรกร และท้องถิ่น ในการดำเนินการถ่ายทอดและขยายผลของเทคโนโลยีการเกษตรอย่างเป็นระบบและทั่วถึง	จำนวน 1 แห่ง	20,000	20,000	20,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
2	สนับสนุนการจัดงานวันเกษตรและของดีอำเภอหัวไทร	เพื่อส่งเสริมการเกษตรและประชาสัมพันธ์ผลิตผลและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในอำเภอหัวไทร	ร่วมในขบวนแห่รถผลาชาติ และออกร้านจำหน่ายสินค้าท้องถิ่นในงาน	15,000	15,000	0	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
รวม				35,000	35,000	20,000		

ที่มา: เทศบาลตำบลหน้าสตน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559)

ตารางผนวกที่ 21 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว แผนงานบริหารจัดการเก็บขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลหน้าสวน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	จ้างเอกชนหรือส่วนราชการ จัดเก็บขน กำจัด ขยะมูลฝอย ในชุมชน	เพื่อให้ชุมชนมีความสะอาดน่า อยู่	จำนวน 9 หมู่บ้าน	132,000	132,000	132,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
2	จ้างแรงงานราษฎรเก็บกวาด ขนกำจัดขยะมูลฝอยและ บำรุงรักษาในสถานที่ สาธารณะ และสถานที่ ท่องเที่ยว	เพื่อให้สถานที่สาธารณะสถานที่ ท่องเที่ยว มีสภาพภูมิทัศน์ที่ สวยงาม	จำนวน 9 หมู่บ้าน	70,000	70,000	70,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
3	จัดซื้อเตาเผาขยะแบบ เคลื่อนที่จำนวน 1 เครื่อง	เพื่อให้สามารถกำจัดขยะได้ถึง ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และประหยัดพลังงาน	สามารถเผาขยะได้ไม่น้อย กว่า 300-500 กิโลกรัม/ ชั่วโมง	15,000,000	0	0		อบจ.
รวม				15,202,000	202,000	202,000		

ที่มา: เทศบาลตำบลหน้าสวน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559)

ตารางผนวกที่ 22 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว แผนงานคืนความอุดมสมบูรณ์สู่ท้องทะเล แม่น้ำ ลำคลอง จัดให้มีที่อยู่อาศัยให้กับสัตว์น้ำ และป้องกันการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำ ของเทศบาลตำบลหน้าสวน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติเพิ่มเติม	เพื่อเพิ่มจำนวนสัตว์น้ำให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น	ปล่อยพันธุ์กุ้ง พันธุ์ปลา ปีละ 5 ล้านตัว จำนวน 2 ครั้ง ในทะเล และลำคลองหมู่ที่ 1-9	50,000	50,000	50,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
2	งานประเพณี ข่ายหาด สะอ้าน บ้านปลาสะอาด คืนธรรมชาติสู่เกาะกระ ครั้งที่ 6	เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมกันอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล ให้มีความอุดมสมบูรณ์ และยั่งยืนตลอดไป	จัดกิจกรรม ณ บริเวณหาดแพรกเมือง ร่วมกับศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 4 (จ.สงขลา) - กิจกรรมจัดเก็บขยะบริเวณบนฝั่ง - กิจกรรมปล่อยพันธุ์กุ้งแซ่บวรสู่ทะเล - กิจกรรมดำน้ำเก็บขยะบริเวณเกาะกระ - กิจกรรมปล่อยเต่าทะเลคืนสู่ธรรมชาติ	300,000	300,000	300,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
3	ปลูกป่าชายเลนริมคลอง	เพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์และพันธุ์พืชระบบนิเวศน์วิทยา	ปลูกจากและโกงกาง - ริมคลองห้วยไทร-ปากพนัง หมู่ที่ 1-9	50,000	50,000	50,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
4	แก้ปัญหาการรุกรานแนวเขตของเรืออวนรุน และการกระทำผิดต่าง ๆ ในทะเล	เพื่อป้องกันการรุกรานแนวเขตของเรืออวนรุน และป้องกันการกระทำผิดต่าง ๆ ในทะเล	- ประสาน หรือประชุมร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น – จัดกำลังลาดตระเวนแนวชายฝั่งทะเล	150,000	150,000	150,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
5	จัดตั้งธนาคารปูไข่, ธนาคารปูม้า	เพื่อเพิ่มจำนวนปูทะเลให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น	จัดตั้งธนาคารปูไข่และธนาคารปูม้า หมู่ที่ 1 - 9	80,000	80,000	80,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
6	สนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มอาสาสมัครตำบลน้ำต๋านหน้าสน	เพื่อให้กลุ่มสามารถดำเนินกิจกรรมของกลุ่มได้อย่างต่อเนื่อง	สนับสนุนชุดประดาน้ำพร้อมอุปกรณ์จำนวน 5 ชุด	50,000	0	0	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
7	ก่อสร้างเกาะปะการังเทียม	เพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัย หลบภัย และขยายพันธุ์ของสัตว์น้ำทะเล	สร้างเกาะปะการังเทียมชนิดแท่งคอนกรีต ขนาด 1.5x1.5x1.5 ลบ.เมตร พื้นที่หน้าตัดโครง 17x17 ตร.ม. จำนวน 2 เกาะ	40,000,000	0	0	งบศูนย์อนุรักษ์ฯ	ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 4 (จ.สงขลา)
8	สร้างปะการังเทียม	เพื่อเป็นแหล่งอาหาร ที่อยู่อาศัยหลบภัยและขยายพันธุ์ของสัตว์น้ำทะเล	สร้างปะการังเทียม ขนาด1.50x 1.50x 1.50 เมตร จำนวน 2,000 แท่ง พร้อมขนทึง ตามที่จุด อบต. กำหนด	10,000,000	0	0		อบจ.
รวม				50,680,000	630,000	630,000		

ที่มา: เทศบาลตำบลน้ำต๋านหน้าสน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559)

ตารางผนวกที่ 23 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว แผนงานป้องกันแก้ไขปัญหาคลิ้นกัดเซาะชายฝั่งทะเล ของเทศบาลตำบลหน้าสตน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	จัดเรียงหินป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล	เพื่อป้องกันน้ำกัดเซาะชายฝั่งและป้องกันน้ำไหลบ่าเข้าท่วมบ้านเรือนราษฎร	ดำเนินการเรียงหินขนาดใหญ่ในพื้นที่ประสบภัย หมู่ที่ 1,2,3,5,6,7,8 และ 9	200,000	200,000	200,000	งบเทศบาล	กองช่าง
2	ก่อสร้างเขื่อนป้องกันกัดเซาะชายฝั่งทะเลบริเวณบ้านหน้าศาล หมู่ที่ 2,3,7,8	- เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญห การกัดเซาะชายฝั่ง - เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินและสภาพจิตใจของประชาชน	ก่อสร้างเขื่อนกันคลื่นนอกชายฝั่งในพื้นที่ที่เกิดปัญหารุนแรง	328,000,000	0	0	งบกรมขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี	- กรมขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี - สนง. การขนส่งทางน้ำที่ 4 สาขา จ.นครศรีฯ
รวม				328,200,000	200,000	200,000		

ที่มา: เทศบาลตำบลหน้าสตน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559)

ตารางผนวกที่ 24 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษและเหตุรำคาญต่างๆ ของเทศบาลตำบลหน้าสวน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	จัดทำป้าย แผ่นพับ รณรงค์และเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชนในการแก้ไขปัญหาหมอกพิษและเหตุรำคาญต่างๆ	เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษและเหตุรำคาญต่าง ๆ	- จัดทำป้ายรณรงค์ จำนวน 20 ป้ายติดตั้งตามสถานที่สาธารณะในเขตชุมชนหมู่ที่ 1-9 - แผ่นพับ จำนวน 2,500 แผ่น แจกให้กับทุกครัวเรือน	20,000	10,000	5,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
2	สร้างเตาเผาขยะในชุมชน	เพื่อให้ชุมชนสะอาดน่าอยู่ กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์โรค	จัดสร้างเตาเผาขยะในชุมชน หมู่ที่ 1-9 ตามแบบที่ ทต. กำหนด	300,000	300,000	0	งบเทศบาล	กองช่าง
3	จัดซื้อถังขยะ	เพื่อให้ชุมชนสะอาดน่าอยู่	จัดซื้อถังขยะ วางไว้ในเขตชุมชนและที่สาธารณะ หมู่ที่ 1-9 จำนวน 100 ลูก	100,000	0	0	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
รวม				420,000	310,000	5,000		

ที่มา: เทศบาลตำบลหน้าสวน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559)

ตารางผนวกที่ 25 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว แผนงานสร้างจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อชุมชนร่วมกัน ของเทศบาลตำบลหน้าสวน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	สนับสนุนโครงการชาวบ้านอาสา ถางป่าริมถนนในหมู่บ้าน	- เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ ประชาชนมีความรับผิดชอบต่อ ชุมชน - เพื่อสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงาม ในชุมชน	ถนนภายในหมู่บ้าน หมู่ที่ 1-9	90,000	90,000	90,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
2	จัดกิจกรรมจัดเก็บขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลบริเวณแนวชายฝั่ง ทะเล ริมถนนทางหลวง และที่ สาธารณะ จำนวน 8 หมู่บ้าน	- เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ ประชาชนมีความรับผิดชอบต่อ ชุมชน - เพื่อสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงาม ในครัวเรือนและชุมชน	จัดกิจกรรมจัดเก็บขยะ จำนวน 1 ครั้ง	80,000	80,000	80,000	งบเทศบาล	สำนักปลัด
รวม				170,000	170,000	170,000		

ที่มา: เทศบาลตำบลหน้าสวน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559)

ตารางผนวกที่ 26 แผนงานปรับสภาพภูมิทัศน์ให้เหมาะแก่การท่องเที่ยว และส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว ของเทศบาลตำบลหน้าสวน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวหาด แพรกเมือง-สวนสาธารณะ, หาดจันทร์แจ้ง	- เพื่อเป็นการยกระดับสถานที่ ท่องเที่ยวหาดแพรกเมือง ให้ได้ มาตรฐานและเป็นที่รู้จักกัน อย่างแพร่หลาย - เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวใน ชุมชน สร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับประชาชนในท้องถิ่น	ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ สร้างสิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภค และ สาธารณูปการ และจัด ระเบียบให้เป็นสถานที่ ท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน	2,000,000	2,000,000	1,000,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ/กองช่าง
2	ทำความสะอาดชายหาดหลัง มรสุมเพื่อต้อนรับเทศกาล สงกรานต์	- เพื่อสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงาม เหมาะแก่การท่องเที่ยว - เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวใน ชุมชน	- หาดแพรกเมือง - หาดจันทร์แจ้ง - หาดฉิมหลา	30,000	30,000	30,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
3	จัดกิจกรรมส่งเสริมการ ท่องเที่ยว	- เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและ ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว ในชุมชน	-จัดการแข่งขันกีฬาตกปลา (ฟิชซิง เกมส์) วอลเลย์บอล ชายหาด และกีฬาพื้นบ้าน -จัดกิจกรรมออกร้าน จำหน่ายผลิตภัณฑ์ในชุมชน และประกวดการประกอบ อาหารพื้นบ้าน	200,000	200,000	200,000	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
4	สนับสนุนโครงการ "ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ณ บ้าน บางทราย เรียนรู้วิถีชีวิตและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น"	- เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ สืบสานภูมิปัญญา ท้องถิ่น - เพื่อสร้างงาน สร้าง รายได้ให้กับประชาชนใน ท้องถิ่น	- จัดให้มี Home stay ใน ชุมชน จำนวน 5 ครัวเรือน เพื่อรับนักท่องเที่ยว - ฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น จำนวน 5 คน	30,000	30,000	0	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
5	สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ให้แก่ กลุ่มเรือประมงเพื่อการ ท่องเที่ยวบ้านแพรงเมือง หมู่ ที่ 9	เพื่อส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยว ในชุมชน	สนับสนุนเสื้อชูชีพ จำนวน 25 ตัว	0	0	12,500	งบเทศบาล	สำนักปลัดฯ
6	พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว หาด แพรงเมือง และสวน สาธารณะ	- เพื่อเป็นการยกระดับสถานที่ ท่องเที่ยวหาดแพรงเมือง ให้ได้ มาตรฐานและเป็นที่รู้จักกัน อย่างแพร่หลาย - เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวใน ชุมชน สร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับประชาชนในท้องถิ่น	ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ สร้างสิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภค และ สาธารณูปการ และจัด ระเบียบให้เป็นสถานที่ ท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน	5,000,000	3,000,000	2,000,000	งบจังหวัด	ท่องเที่ยวจังหวัดฯ
รวม				7,260,000	5,260,000	3,242,500		

ที่มา: เทศบาลตำบลหน้าสตน แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2557-2559)

ตารางผนวกที่ 27 จำนวนโครงการและงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายของ อบต.ไม้ฝาด

ยุทธศาสตร์	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		รวม 3 ปี	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	37	121,758,000	23	3,380,000	24	22,980,000	84	148,118,000
1.1 การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน	20	1,750,000	17	960,000	17	960,000	54	3,670,000
1.2 การปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว	17	120,008,000	6	2,420,000	7	22,020,000	30	144,448,000
2. การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	17	22,515,000	12	415,000	12	415,000	41	23,345,000
2.1 การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	9	210,000	9	210,000	9	210,000	27	630,000
2.2 การบำบัดและขจัดขยะมูลฝอย	8	22,305,000	3	205,000	3	205,000	14	22,715,000
รวมทั้งสิ้น	54	144,273,000	35	3,795,000	36	23,395,000	125	171,463,000

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2560 – 2562)

ตารางผนวกที่ 28 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว แผนงานการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน ของ อบต.ไม้ฝาด

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงาน หลัก
				2557	2558	2559		
1	โครงการส่งเสริมอาชีพแก่กลุ่มเกษตรกรกลุ่มอาชีพและกลุ่มแม่บ้านหมู่ที่ 1 - หมู่ที่ 7	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในตำบลมีอาชีพและรายได้ อย่างเพียงพอ	สนับสนุนเงินทุน/วัสดุอุปกรณ์ให้เกษตรกรและกลุ่มอาชีพในตำบล จำนวน 3 กลุ่ม	60,000	60,000	60,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
2	โครงการฝึกอบรมอาชีพเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีอาชีพเสริม หมู่ที่ 1 - หมู่ที่ 7	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในตำบลมีอาชีพและรายได้ อย่างเพียงพอ	จัดฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพให้แก่เกษตรกรและกลุ่มอาชีพในตำบล	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
3	โครงการศึกษาอบรมดูงานเศรษฐกิจพอเพียง	เพื่อส่งเสริมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประชาชนในตำบล	จัดศึกษาดูงาน ณ ท้องถิ่นอื่นด้านเศรษฐกิจพอเพียง	300,000	300,000	300,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
4	โครงการสนับสนุนและส่งเสริมพัฒนากลุ่มออมทรัพย์หมู่ที่ 1 - หมู่ที่ 7	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในตำบลมีอาชีพและรายได้ อย่างเพียงพอ	สนับสนุนเงินทุนแก่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในตำบล	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
5	โครงการส่งเสริมการปลูกผักไร้ดินหมู่ที่ 1 - หมู่ที่ 7	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในตำบลมีอาชีพและรายได้ อย่างเพียงพอ	สนับสนุนพันธุ์พืช / ปุ๋ยและวัสดุอุปกรณ์ให้แก่เกษตรกร	100,000	100,000	100,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
6	โครงการก่อสร้างโรงเรือนรับซื้อน้ำยางสดของกลุ่มหมู่บ้านหมู่ที่ 1 - หมู่ที่ 7	เพื่อให้มีสถานที่รับซื้อน้ำยางของหมู่บ้าน	สนับสนุนงบประมาณก่อสร้างโรงเรือน 1 แห่ง	60,000	60,000	60,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
7	โครงการอุดหนุนกลุ่มอาชีพประมงหมู่ที่ 1 - หมู่ที่ 7	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนใน	สนับสนุนเงินทุน/วัสดุอุปกรณ์	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักปลัด

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงาน หลัก
				2557	2558	2559		
	7	ตำบลมีอาชีพและรายได้ อย่างเพียงพอ	แก้กลุ่มอาชีพประมง					
8	โครงการพัฒนากลุ่มสตรีและครอบครัวหมู่ที่ 1 - หมู่ที่ 7	เพื่อส่งเสริมอาชีพแก้กลุ่ม สตรี	สนับสนุนเงินทุน/วัสดุอุปกรณ์ แก้กลุ่มสตรี	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
9	โครงการส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกรกลุ่มอาชีพและ กลุ่มแม่บ้านในพื้นที่หมู่ที่ 1 - หมู่ที่ 7	เพื่อให้เกษตรกรและกลุ่ม แม่บ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น	สนับสนุนเงินทุนแก้กลุ่ม เกษตรกรและกลุ่มแม่บ้าน	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
10	โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์ฝึกอาชีพหมู่ที่ 1 - หมู่ ที่ 7	เพื่อให้มีสถานที่ผลิตสินค้า เป็นรายได้หรืออาชีพเสริม	สนับสนุนงบประมาณก่อสร้าง โรงเรียน 1 แห่ง	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
11	โครงการจัดตั้งกลุ่มอาชีพน้ายาง หมู่ที่ 1 - หมู่ที่ 7	เพื่อรวมกลุ่มอาชีพน้ายาง	เพื่อพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรม กลุ่มอาชีพน้ายาง	70,000	0	0	งบ อบต.	สำนักปลัด
12	โครงการจัดซื้อเครื่องสับย่อยซากพืช	เพื่อช่วยให้มีเครื่องมือในการ ผลิตปุ๋ย	จัดซื้อเครื่องสับย่อยซากพืช 1 ชุด	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
13	โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ใน ที่ร่ม	เพื่อส่งเสริมอาชีพกลุ่ม เกษตรกร	จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การปลูกต้นไม้ ในร่ม	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
14	โครงการก่อสร้างบ่อรวมน้ำยางสดตำบลไม้ฝาด ม.1 -ม.7	เพื่อส่งเสริมอาชีพกลุ่มน้ายาง	ก่อสร้างบ่อรวมน้ำยางสด 1 แห่ง	700,000	0	0	งบ อบต.	กองช่าง
15	โครงการอุดหนุนศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรตำบลไม้ฝาด	เพื่อส่งเสริมอาชีพแก้ เกษตรกร	เพื่อส่งเสริมอาชีพแก้เกษตรกร	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
16	โครงการจัดตั้งศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง หมู่ที่ 1 - หมู่ที่ 7	เพื่อส่งเสริมหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง	20,000	0	0	งบ อบต.	สำนักปลัด

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงาน หลัก
				2557	2558	2559		
17	โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เทคโนโลยีการประมง	เพื่อส่งเสริมกลุ่มอาชีพประมง	จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เทคโนโลยีการประมง 1 แห่ง	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
18	โครงการส่งเสริมสนับสนุนกองทุนสวัสดิการชุมชน	เพื่อให้มีกองทุนสวัสดิการชุมชนของตำบล	สนับสนุนกองทุนสวัสดิการชุมชน ประชาชน 1 ส่วน อบต. 1 ส่วน รัฐบาล 1 ส่วน	70,000	70,000	70,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
19	โครงการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับครัวเรือน ระดับชุมชนและระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เพื่อให้มีการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ให้ความรู้ส่งเสริมการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
20	โครงการก่อสร้างศูนย์ OTOP ตำบลไม้ฝาด	เพื่อส่งเสริมกลุ่มอาชีพต่างๆ ในตำบลไม้ฝาด	ก่อสร้างอาคารศูนย์ OTOP ตำบลไม้ฝาด	200,000	200,000	200,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
รวม				1,750,000	960,000	960,000		

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2560 – 2562)

ตารางผนวกที่ 29 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว แผนงานการปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ของอบต.ไม้ผาด

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์หาดปากเมงหมู่ที่ 4	เพื่อพัฒนาบริเวณหาดปากเมงให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ปรับปรุง/พัฒนาบริเวณหาดปากเมงและบริเวณใกล้เคียง	3,000,000	0	0	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กองช่าง, การท่องเที่ยวฯ
2	โครงการปรับปรุงพื้นที่ปูบริเวณน้ำตกอ่างทอง(กิจกรรมก่อสร้างอาคาร) หมู่ที่ 1	เพื่อพัฒนาบริเวณน้ำตกอ่างทองให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ก่อสร้างอาคาร	15,000,000	0	0	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กองช่าง, การท่องเที่ยวฯ
3	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณหาดฉางหลวง หมู่ที่ 5	เพื่อพัฒนาบริเวณหาดฉางหลวงให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ปรับปรุง / พัฒนาบริเวณหาดฉางหลวง และบริเวณใกล้เคียง	0	0	1,000,000	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กองช่าง, การท่องเที่ยวฯ
4	โครงการปากเมงพลาซ่า(กิจกรรมก่อสร้างอาคารพลาซ่า) หมู่ที่ 4	เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจในแหล่งท่องเที่ยว	ก่อสร้างอาคารปากเมงพลาซ่า 1 หลัง	14,877,000	0	0	อบต. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กองช่าง
5	โครงการก่อสร้างผนังกันคลื่นบริเวณชายหาดปากเมง	เพื่อป้องกันการกัดเซาะของน้ำทะเล	ก่อสร้างผนังกันคลื่นบริเวณชายหาดปากเมง	43,000,000	0	0	งบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กองช่าง, การท่องเที่ยวฯ
6	โครงการปรับปรุงพื้นที่ปูบริเวณน้ำตกอ่างทอง (กิจกรรมก่อสร้างซุ้มประตูสู่อันดามัน) หมู่ที่ 1	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	ก่อสร้างซุ้มประตูสู่อันดามันบริเวณน้ำตกอ่างทอง	2,240,000	0	0	งบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กองช่าง, การท่องเที่ยวฯ
7	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณสันเขื่อนหาดปากเมง	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอสิเกา	ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณสันเขื่อนหาดปากเมง	5,000,000	0	0	งบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักปลัด

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
8	โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือปากเมง พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอสิเกา และจังหวัดตรัง	ก่อสร้างท่าเทียบเรือ 1 แห่ง พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์	20,000,000	0	0	งบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กองช่าง
9	โครงการประติมากรรมริมหาดปากเมง	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอสิเกา และจังหวัดตรัง	ก่อสร้างงานประติมากรรมริมหาดปากเมง	0	0	19,000,000	งบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กองช่าง
10	โครงการจัดงานเทศกาลอนุรักษ์หอยตะเกา	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอสิเกา และจังหวัดตรัง	อุดหนุนอำเภอสิเกาจัดงานเทศกาลอนุรักษ์หอยตะเกา	150,000	150,000	150,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
11	โครงการหาดปากเมงไร้ขยะมลพิษ	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของหาดปากเมง และจังหวัดตรัง	จำนวน 20 คนเก็บขยะบริเวณชายหาดปากเมง	1,440,000	1,440,000	1,440,000	งบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักปลัด
12	โครงการจัดงานวันลอยกระทง	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของหาดปากเมง และจังหวัดตรัง	จัดงานลอยกระทง 1 ครั้ง	100,000	100,000	100,000	งบ อบต. และจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักปลัด
13	โครงการจัดสร้างปะการังเทียม	เพื่อเพิ่มแหล่งทรัพยากรธรรมชาติแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลและเพื่อเพิ่มพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล	จัดสร้างปะการังเทียม 1 จุด	300,000	300,000	300,000	งบ อบต.	สำนักปลัด, กองช่าง

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
14	โครงการจัดซื้อจอ LED เพื่อการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	จัดซื้อ จอ LED	100,000	0	0	งบ อบต.	สำนักปลัด, กองช่าง
15	โครงการก่อสร้างปะการังเทียมจากเกาะปลิงถึงบริเวณเขาเมง	เพื่อป้องกันและชะลอการกัดเซาะของน้ำทะเลและน้ำล้นตลิ่ง	ก่อสร้างแนวปะการังเทียมระยะทาง 800 เมตร	1,000,000	0	0	งบ อบต. และ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	สำนักปลัด, กองช่าง
16	โครงการก่อสร้างห้องน้ำบริเวณน้ำตกอ่างทอง	เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนที่สัญจรไปมา	ก่อสร้างห้องน้ำ จำนวน 1 หลัง	0	400,000	0	งบ อบต.	
17	โครงการจัดการแข่งขันรถจักรยานยนต์มอเตอร์ครอส	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับอบต.ไม้ฝาด	จัดกิจกรรมการแข่งขันรถจักรยานยนต์มอเตอร์ครอส	300,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
18	โครงการปากเมงปลาซ่า (กิจกรรมประกอบอาคารปลาซ่า) หมู่ที่ 4	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับอบต.ไม้ฝาด	กิจกรรมประกอบอาคารปลาซ่า	6,825,000	0	0	อบต. หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	สำนักปลัด
19	โครงการปรับปรุงพื้นที่ปูบริเวณน้ำตกอ่างทอง(กิจกรรมก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภค) หมู่ที่ 1	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับ อบต.ไม้ฝาด	กิจกรรมก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภค	6,576,000	0	0	งบ อบต. และ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	สำนักปลัด
20	โครงการบุกเบิกสถานที่ท่องเที่ยวแหล่งใหม่ เชื่อมโยงหมู่เกาะต่างๆ	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับอบต.ไม้ฝาด	ออกสำรวจสถานที่พร้อมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	100,000	0	0	งบ อบต.	กองช่าง
รวม				120,008,000	2,420,000	22,020,000		

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2560 – 2562)

ตารางผนวกที่ 30 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนงานการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของอบต.ไม้ฝาด

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
1	โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	เพื่อสร้างจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้กับประชาชน	จัดอบรมอาสาสมัครอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำนวน 1 รุ่น	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
2	โครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และโครงการตามพระราชเสาวนีย์พระบาทสมเด็จพระบรมราชินีนาถ	เพื่อสร้างจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้กับประชาชน การปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ	จัดกิจกรรมรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจำนวน 3 ครั้ง เป้าหมาย 150 คน	20,000	20,000	20,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
3	โครงการการวางและปรับปรุงผังเมืองรวมของตำบล	เพื่อให้ภารกิจการวางผังเมืองถ่ายโอนจากส่วนกลางลงสู่ท้องถิ่นสำเร็จตามนโยบายรัฐบาล และเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่น โดยนำประสบการณ์จริงด้านการพัฒนาเมืองมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนา	เพื่อวางผังเมืองขององค์การบริหารส่วนตำบลตามภารกิจ การวางผังเมืองถ่ายโอนจากส่วนกลางลงสู่ท้องถิ่นสำเร็จตามนโยบายรัฐบาล	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักปลัด, กองช่าง
4	โครงการการอนุรักษ์ป่าชุมชน	เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าชุมชน	เพื่อสร้างจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้กับประชาชน	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
5	โครงการรวมใจภักดิ์รักษพื้นที่สี	เพื่อส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในพื้นที่	เพื่อสร้างจิตสำนึกในการทำ	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักปลัด

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2557	2558	2559		
	เขียว		พื้นที่สีเขียว					
6	อุดหนุนโครงการอนุรักษ์และ ป้องกันการทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ	เพื่ออนุรักษ์และป้องกันการทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ป่าและเสี่ยงต่อ การบุกรุกทำลาย	จัดชุดลาดตระเวนตรวจพื้นที่ป่า ทั้งทางบกและทางน้ำในเขต พื้นที่	20,000	20,000	20,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
7	โครงการรณรงค์การลดปริมาณ และคัดแยกขยะ	เพื่อปลูกจิตสำนึกและให้ความรู้ การลด ปริมาณและการแยกขยะ	กิจกรรมรณรงค์การคัดแยกขยะ อบรมสร้างจิตสำนึกให้ความรู้ แก่ประชาชน	20,000	20,000	20,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
8	โครงการปรับปรุงป่าชุมชนควน เห็นเล หมู่ที่ 1	เพื่ออนุรักษ์ผืนป่าให้มีการขยายเพิ่ม ป้องกัน การบุกรุกป่าด้วย	จัดทำแนวเขตป่า, ปลูกต้นไม้ เพิ่มเติม	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
9	โครงการอบรมส่งเสริมให้ ความรู้การรับมือกับปัญหาภัย แล้งที่เกิดขึ้น หมู่ที่ 1-7	เพื่อสร้างจิตสำนึกในการใช้น้ำให้เกิด ประโยชน์สูงสุด และพร้อมรับมือกับภัยแล้ง ได้	จัดกิจกรรมฝึกอบรม ให้ความรู้ เกี่ยวกับการใช้น้ำ และการกัก เก็บน้ำไว้ในช่วงฤดูแล้ง	20,000	20,000	20,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
รวม				210,000	210,000	210,000		

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2560 – 2562)

ตารางผนวกที่ 31 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนงานการการบำบัดและจัดขยะมูลฝอย ของอบต.ไม้ฝาด

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)			แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงาน หลัก
				2557	2558	2559		
1	โครงการก่อสร้างศูนย์บริการขยะพร้อมเตาเผาขยะระบบควบคุมอากาศหมู่ที่ 4	เพื่อให้มีสถานที่กำจัดขยะของตำบล	ก่อสร้างสถานที่สำหรับกำจัดขยะในเขตตำบลไม้ฝาด จำนวน 1 แห่ง	3,000,000	0	0	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กองช่าง
2	โครงการปรับปรุงสถานที่ทิ้งขยะ	เพื่อปรับปรุงสถานที่ทิ้งขยะในเขตพื้นที่	ปรับปรุงสถานที่ทิ้งขยะ	95,000	95,000	95,000	งบ อบต.	กองช่าง
3	โครงการจัดซื้อถังขยะ	เพื่อให้มีถังขยะเพียงพอในการรองรับขยะ	จัดซื้อถังขยะเพื่อรองรับขยะมูลฝอยในเขต อบต.ไม้ฝาด จำนวน 100 ถัง	100,000	100,000	100,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
4	โครงการก่อสร้างที่ทิ้งขยะแบบพลังงาน	เพื่อให้มีสถานที่กำจัดขยะแบบพลังงานของตำบล	ก่อสร้างสถานที่สำหรับกำจัดขยะแบบพลังงานในเขตตำบลไม้ฝาด จำนวน 1 แห่ง	10,000,000	0	0	งบกระทรวงพลังงาน	กองช่าง
5	โครงการจัดซื้อรถบรรทุกขยะแบบอัดท้าย	เพื่อใช้บรรทุกขยะในเขตตำบลไม้ฝาด	จัดซื้อรถบรรทุกขยะแบบอัดท้ายจำนวน 1 คัน	2,300,000	0	0	งบ อบต.	สำนักปลัด
6	โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย	เพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียของชุมชน	ติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียภายในตำบล	3,000,000	0	0	งบ อบต.	กองช่าง
7	โครงการรณรงค์เกี่ยวกับขยะมูลฝอย	เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม	จัดกิจกรรมรณรงค์อบรมสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมจากขยะมูลฝอย จำนวน 4 ครั้ง	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักปลัด
8	โครงการจัดหาหรือจัดซื้อเครื่องกวาดชายหาดแบบลากจูง	เพื่อใช้ในการทำความสะอาดชายหาด	จัดหาหรือจัดซื้อเครื่องกวาดชายหาดแบบลากจูง จำนวน 1 คัน	3,800,000	0	0	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักปลัด
รวม				22,305,000	205,000	205,000		

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2560 – 2562)

ตารางผนวกที่ 32 จำนวนโครงการและงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่หาดทรายของอบต.บ่อหิน อ.สิเกา จ.ตรัง

ยุทธศาสตร์	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		รวม 4 ปี	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	23	2,550,000	26	25,780,000	26	3,680,000	27	24,440,000	102	56,450,000
1.1 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	21	2,150,000	20	2,100,000	20	2,100,000	20	2,100,000	81	8,450,000
1.2 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	2	400,000	6	23,680,000	6	1,580,000	7	22,340,000	21	48,000,000
2. การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	30	1,172,000	33	5,062,000	29	1,152,000	34	2,652,000	126	10,038,000
2.1 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	24	827,000	24	907,000	23	807,000	26	1,047,000	97	3,588,000
2.2 แผนงานสาธารณสุข	6	345,000	9	4,155,000	6	345,000	8	1,605,000	29	6,450,000
รวมทั้งสิ้น	53	3,722,000	59	30,842,000	55	4,832,000	61	27,092,000	228	66,488,000

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหิน แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564) (ปรับปรุงตัวเลขโดยคณะผู้วิจัย)

ตารางผนวกที่ 33 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ของอบต.บ่อหิน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564		
1	โครงการส่งเสริมอาชีพ กลุ่มสตรี (ทำขนม ทองม้วน) หมู่ที่ 1	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ในตำบลมีอาชีพและ รายได้อย่างเพียงพอ	ส่งเสริมอาชีพกลุ่มสตรี ในการทำ ขนมทองม้วนจำนวน 1 กลุ่ม	20,000	20,000	20,000	20,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
2	โครงการส่งเสริมกลุ่ม อาชีพทำผ้าบาติกหมู่ที่ 2	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ในตำบลมีอาชีพและ รายได้อย่างเพียงพอ	ส่งเสริมกลุ่มอาชีพทำผ้าบาติก จำนวน 1 กลุ่ม	10,000	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
3	โครงการส่งเสริมอาชีพ กลุ่มเยาวชน (ขนม ไข่ เค็ม) หมู่ที่ 2	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ในตำบลมีอาชีพและ รายได้อย่างเพียงพอ	ส่งเสริมอาชีพกลุ่มเยาวชนจำนวน 1 กลุ่ม	10,000	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
4	โครงการส่งเสริมและ สนับสนุนกลุ่มอาชีพใน ตำบล	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ในตำบลมีอาชีพและ รายได้อย่างเพียงพอ	จัดโครงการอบรมให้ความรู้และ เงินทุน/วัสดุอุปกรณ์ให้แก่ เกษตรกรและกลุ่มอาชีพในตำบล	100,000	100,000	100,000	100,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
5	โครงการส่งเสริม ผลิตภัณฑ์ชุมชน (สินค้า OTOP)	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ในตำบลมีอาชีพและ รายได้อย่างเพียงพอ	สนับสนุนเงินทุน/วัสดุอุปกรณ์ ให้แก่เกษตรกรและกลุ่มอาชีพผลิต ผลิตภัณฑ์เตยปาหนัน	50,000	50,000	50,000	50,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
6	โครงการส่งเสริมการปลูก ผักสวนครัว หมู่ที่ 1-9	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ในตำบลมีอาชีพและ รายได้อย่างเพียงพอ	สนับสนุนพันธุ์พืช/ปุ๋ยและวัสดุ อุปกรณ์ให้แก่เกษตรกรในตำบล บ่อหิน	30,000	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
7	โครงการแปรรูป ผลิตภัณฑ์อาหารทะเลหมู่	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ในตำบลมีอาชีพและ	สนับสนุนเงินทุน/วัสดุอุปกรณ์ ให้แก่กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร	60,000	60,000	60,000	60,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564		
	ที่ 1,3,6,8,9	รายได้อย่างเพียงพอ	ทะเล						
8	โครงการส่งเสริมอาชีพ ให้แก่ประชาชนในตำบล บ่อหิน	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ในตำบลมีอาชีพและ รายได้เพียงพอ	สนับสนุนเงินทุน/วัสดุอุปกรณ์ ให้แก่เกษตรกรและกลุ่มอาชีพ จำนวน 9 หมู่บ้าน	270,000	270,000	270,000	270,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
9	โครงการปลูกต้นไม้กินได้ สองข้างทาง	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ในตำบลมีอาชีพและ รายได้เพียงพอ และ มีทัศนียภาพสองข้างทาง ที่สวยงาม	สนับสนุนพันธุ์พืช/ปุ๋ยและวัสดุ อุปกรณ์ให้แก่เกษตรกรในตำบล บ่อหิน	10,000	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
10	โครงการฝึกอบรมอาชีพระยะ สั้นให้กับประชาชนในเขต ตำบล	เพื่อเพิ่มศักยภาพการ ผลิตให้กับประชาชนใน เขตตำบล	จัดฝึกอบรมอาชีพด้านต่างๆ ให้แก่ ประชาชนในเขตตำบล จำนวน 2 ครั้ง	100,000	100,000	100,000	100,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
11	โครงการสนับสนุนกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนเกษตรกร หมู่ที่ 1-9	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ในตำบลมีอาชีพและ รายได้เพียงพอ	สนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เกษตรกรในพื้นที่ตำบลบ่อหิน	450,000	450,000	450,000	450,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
12	โครงการอบรมให้ความรู้ แก่เกษตรกร หมู่ที่ 1-9	เพื่อให้เกษตรกรในตำบล มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิทยาการ สมัยใหม่	จัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร จำนวน 2 ครั้ง	40,000	40,000	40,000	40,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
13	โครงการอนุรักษ์เตย ปาหนัน	เพื่อให้มีวัตถุดิบเพียงพอ สำหรับใช้ในการผลิต สินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน	สนับสนุนพันธุ์กล้าไม้และ งบประมาณในการปลูกเตย ปาหนันภายในตำบลบ่อหิน	100,000	100,000	100,000	100,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564		
14	โครงการส่งเสริมอาชีพ เพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้า	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ในตำบลมีอาชีพและ รายได้อย่างเพียงพอ	สนับสนุนอาชีพเพาะเลี้ยงเห็ด นางฟ้าตามแนวพระราชดำริ	10,000	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
15	โครงการแก้ไขปัญหา ที่ดินทำกินและที่อยู่ อาศัย	เพื่อส่งเสริมการแก้ไข ปัญหาและที่ดินทำกิน และที่อยู่อาศัยโดย ประชาชนมีส่วนร่วมใน การแก้ไขปัญหา	จัดโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดิน ทำกินและที่อยู่อาศัยตำบลบ่อหิน	500,000	500,000	500,000	500,000	งบ อพช. อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
16	โครงการอบรมการสอน การจักสานเตยปาหนัน ลายโบราณ	เพื่อเพิ่มศักยภาพการ ผลิตให้กับประชาชนใน เขตตำบลและเพิ่มมูลค่า ของผลิตภัณฑ์เตย ปาหนัน	จัดฝึกอบรมให้ความรู้การจักสาน เตยปาหนันลายโบราณให้แก่ ประชาชนในเขตตำบล	10,000	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
17	โครงการส่งเสริมการปลูก ผักปลอดสารพิษ	เพื่อส่งเสริมให้มีการปลูก ผักปลอดสารพิษสารเคมี ไว้รับประทานภายใน ชุมชน ลดการพึ่งพาจาก ภายนอก	ประชาชนในตำบลบ่อหินมีผัก ปลอดสารพิษไว้รับประทานภายใน ครอบครัวครบทุกครัวเรือน	10,000	10,000	10,000	10,000	งบ อบต. งบ สพจ. ตรัง	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง
18	โครงการส่งเสริมอาชีพ การผลิตข้าวเกรียบปลา หมู่ที่ 9	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ในตำบลมีอาชีพและ รายได้อย่างเพียงพอ	สนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แม่บ้านเกษตรบ้านปากคลองใน การผลิตข้าวเกรียบปลาจำนวน 1 กลุ่ม	50,000	0	0	0	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564		
19	โครงการจัดหาวัสดุ การเกษตร	เพื่อจัดซื้อวัสดุสำหรับใช้ ในการเกษตรให้เพียงพอ ต่อการใช้งาน	จ่ายเป็นค่าจัดซื้อปุ๋ย พันธุ์สัตว์น้ำ พันธุ์ไม้ กระถางต้นไม้ ดิน ยา ฆ่า แมลง ฯลฯ	10,000	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
20	โครงการส่งเสริมอาชีพ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่ม เครื่องแกงตำมือบ้านไต่ะ บ้าน หมู่ที่ 8	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ในตำบลมีอาชีพและ รายได้เพียงพอ	สนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เกษตรกรในพื้นที่ตำบลบ่อหิน	10,000	10,000	10,000	10,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
21	โครงการส่งเสริม การท่องเที่ยวแบบโฮมส เตย์ ตำบลบ่อหิน	เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมี รายได้จากการส่งเสริม แหล่งท่องเที่ยวและ เรียนรู้ความเข้าใจเรื่อง โฮมสเตย์	ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบโฮมส เตย์ตำบลบ่อหิน	300,000	300,000	300,000	300,000	งบ พช. และ พอช.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
รวม				2,150,000	2,100,000	2,100,000	2,100,000		

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหิน แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564)

ตารางผนวกที่ ก-34 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว แผนงานอุตสาหกรรมและโยธา ของอบต.บ่อหิน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงาน หลัก
				2561	2562	2563	2564		
1	โครงการก่อสร้างสะพานทำ เทียบเรือบ้านพรุจด หมู่ที่ 2	เพื่อส่งเสริมอาชีพประมงให้แก่ ประชาชนบ้านพรุจด	ก่อสร้างสะพานทำเทียบเรือขนาด กว้าง 3 เมตร ยาว 6 เมตร	0	80,000	0	0	งบ อบต.	กองช่าง
2	โครงการก่อสร้างทำเทียบ เรือ หมู่ที่ 3	เพื่อให้ชาวประมงหมู่ที่ 3 และ ใกล้เคียงมีสถานที่สำหรับจอด เรือประมง	ก่อสร้างทำเทียบเรือบริเวณหมู่ที่ 3 (ตามแบบที่ อบต.กำหนด)	0	0	500,000	0	งบ อบต.	กองช่าง
3	โครงการขุดสระเก็บน้ำเพื่อ การเกษตร	เพื่อให้มีน้ำใช้เพื่อการเกษตร อย่างเพียงพอและทั่วถึง	ขุดสระเก็บน้ำขนาดกว้าง 10 เมตร ยาว 20 เมตร จำนวน 2 แห่ง (ตามแบบ อบต. กำหนด)	0	0	0	40,000	งบ อบต.	สำนักงาน ปลัด อบต.บ่อหิน
4	โครงการก่อสร้างอุโมงค์เรือ หมู่ที่ 6	เพื่อให้ชาวประมงหมู่ที่ 6 และ ใกล้เคียงมีสถานที่สำหรับซ่อม เรือประมง	ก่อสร้างอุโมงค์เรือบริเวณหมู่ที่ 6 (ตามแบบที่ อบต.กำหนด)	0	0	0	500,000	งบ อบต.	กองช่าง
5	โครงการก่อสร้างอุโมงค์เรือ หมู่ที่ 8	เพื่อให้ชาวประมงหมู่ที่ 8 และ ใกล้เคียงมีสถานที่สำหรับซ่อม เรือประมง	ก่อสร้างอุโมงค์เรือบริเวณ หมู่ที่ 8 (ตามแบบที่ อบต.กำหนด)	0	0	500,000	0	งบ อบต.	กองช่าง
6	โครงการก่อสร้างอุโมงค์เรือ หมู่ที่ 9	เพื่อให้ชาวประมงหมู่ที่ 9 และ ใกล้เคียงมีสถานที่สำหรับซ่อม เรือประมง	ก่อสร้างอุโมงค์เรือบริเวณ หมู่ที่ 9 (ตามแบบที่ อบต.กำหนด)	0	0	0	500,000	งบ อบต.	กองช่าง
7	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ เขาเจ็ดยอด หมู่ที่ 4	เพื่อพัฒนาบริเวณเขาเจ็ดยอดให้ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ปรับปรุง/พัฒนาบริเวณเขาเจ็ดยอด เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์	0	1,000,000	0	0	งบ อบต . อบ จ .และ ททท.	กองช่าง

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงาน หลัก
				2561	2562	2563	2564		
8	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณหิณลูกช้างหมู่ที่ 7	เพื่อพัฒนาบริเวณหิณลูกช้างให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ปรับปรุง/พัฒนาบริเวณหิณลูกช้างเพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	0	0	0	1,000,000	งบ อบต . อบ จ . และ ททท.	กองช่าง
9	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณหาดหัวหิน และหาดคลองสน	เพื่อพัฒนาบริเวณหาดหัวหินและหาดคลองสนให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ปรับปรุง/พัฒนาบริเวณหาดหัวหินและหาดคลองสนให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พร้อมไฟฟ้าส่องสว่าง	0	2,000,000	0	0	งบ อบต . อบ จ . และ ททท.	กองช่าง
10	โครงการก่อสร้างศาลาที่พักร้อนบริเวณเขาเจ็ดยอด	เพื่อพัฒนาบริเวณเขาเจ็ดยอดให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ก่อสร้างศาลาที่พักร้อนบริเวณเขาเจ็ดยอด จำนวน 1 หลัง	0	0	200,000	0	งบ อบต.	กองช่าง
11	โครงการก่อสร้างกำแพงกันคลื่นบริเวณหาดคลองสน หาดหัวหิน	เพื่อป้องกันการกัดเซาะของน้ำทะเลบริเวณชายหาด	ก่อสร้างกำแพงกันคลื่นหาดคลองสน ยาวประมาณ 260 เมตร หาดหัวหินยาวประมาณ 260 เมตร	0	20,000,000	0	0	งบ อบต.และ กรมส่งเสริม	กองช่าง
12	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว อบต.บ่อหิน	เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณสถานที่ท่องเที่ยว	ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณหาดหัวหิน หาดคลองสน หาดคลองต่อ เขาเจ็ดยอด	0	0	0	20,000,000	อบต. อบจ. ททท. และ กรมส่งเสริมฯ	กองช่าง
13	โครงการปรับปรุงสถานที่ศึกษาระบบนิเวศน์ หมู่ที่ 4	เพื่อให้มีสถานที่สำหรับใช้ในการศึกษาระบบนิเวศน์	ปรับปรุงพื้นที่บริเวณป่าไม้ยาง หมู่ที่ 4 บ้านไสตันวา	0	0	100,000	0	งบ อบต.	อบต.บ่อหิน
14	โครงการก่อสร้างลานจอดรถบริเวณหาดหัวหิน หมู่ที่ 6	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลบ่อหิน	ก่อสร้างลานจอดรถ ขนาดกว้าง 20 เมตร ยาว 60 เมตร (ตามแบบแปลน อบต.บ่อหิน)	0	0	200,000	0	อบต., อบจ. และ ททท.	อบต.บ่อหิน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงาน หลัก
				2561	2562	2563	2564		
15	โครงการปรับปรุงทางเดิน ภายในถ้ำเขาเจ็ดยอด	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบล บ่อหิน	ปรับปรุงทางเดินเท้าบริเวณถ้ำเขา เจ็ดยอด (ตามแบบแปลนอบต.บ่อ หิน)	0	0	0	200,000	อบต., อบจ. และ ททท.	อบต.บ่อหิน
16	โครงการก่อสร้างห้องน้ำ บริเวณเขาเจ็ดยอด	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบล บ่อหิน	ก่อสร้างห้องน้ำจำนวน 4 ห้อง บริเวณเขาเจ็ดยอด (ตามแบบ แปลน อบต.บ่อหิน)	0	0	80,000	0	งบ อบต. และ อบจ.	อบต.บ่อหิน
17	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณบ่อน้ำ (บ่อหิน)	เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณบ่อ น้ำบ่อหิน ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของ ตำบลบ่อหินและส่งเสริมการ ท่องเที่ยว	ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณบ่อน้ำ (บ่อ หิน) (ตามแบบที่ อบต.กำหนด)	0	100,000	0	100,000	งบ อบต.	อบต.บ่อหิน
18	โครงการก่อสร้างท่าเทียบ เรือบ้านพรุจูด	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบล บ่อหินและให้ชุมชนมีรายได้จาก การประมง และการท่องเที่ยว	ก่อสร้างท่าเทียบเรือบริเวณบ้านพรุ จูด (ตามแบบที่ อบต.กำหนด)	0	500,000	0	0	งบ อบจ. และ การท่องเที่ยว	กองช่าง
19	โครงการปรับปรุง/ซ่อมแซม อาคารศูนย์บริการ นักท่องเที่ยว	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบล บ่อหินและให้ชุมชนมีรายได้จาก การประมง และการท่องเที่ยว	ปรับปรุงอาคารศูนย์บริการ นักท่องเที่ยวหาดหัวหิน (ตามแบบ ที่ อบต.กำหนด)	200,000	0	0	0	งบ อบต.	กองช่าง
20	โครงการก่อสร้างศาลา บริเวณบ่อน้ำบ่อหิน	เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบล บ่อหินและให้ชุมชนมีรายได้จาก การท่องเที่ยว	ปรับปรุงอาคารศูนย์บริการ นักท่องเที่ยวหาดหัวหิน (ตามแบบ ที่ อบต.กำหนด)	200,000	0	0	0	งบ อบต.	กองช่าง
รวม				400,000	23,680,000	1,580,000	22,340,000		

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหิน แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564)

ตารางผนวกที่ 35 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนงานสร้างความเข้มแข็งชุมชน ของอบต.บ่อหิน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564		
1	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เพื่อสร้างจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้กับประชาชน	จัดอบรมอาสาสมัครอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำนวน 1 รุ่น เป้าหมาย 100 คน	20,000	20,000	20,000	20,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
2	โครงการอนุรักษ์/รักษาป่าชายเลนและป่าชุมชน	เพื่อรักษาป่าชายเลนและป่าชุมชนในเขตพื้นที่ตำบลบ่อหิน	จัดทำโครงการอนุรักษ์/รักษาป่าชายเลนและป่าชุมชนตำบลบ่อหิน	100,000	100,000	100,000	100,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
3	โครงการรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	เพื่อสร้างจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้กับประชาชน	จัดกิจกรรมรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 3 ครั้ง เป้าหมาย 300 คน	20,000	20,000	20,000	20,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
4	โครงการท้องถิ่นไทยรวมใจภักดิ์รักพื้นที่สีเขียว	เพื่อส่งเสริมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในตำบลบ่อหิน	จัดโครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวตำบลบ่อหิน	30,000	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
5	โครงการอนุรักษ์หญ้าทะเล	เพื่อสร้างจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้กับประชาชน	จัดทำโครงการอนุรักษ์หญ้าทะเล หมู่ที่ 9	20,000	0	0	20,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564		
6	โครงการก่อสร้างศูนย์อนุรักษ์ธรรมชาติทางทะเล	เพื่อมีสถานที่สำหรับใช้เป็นศูนย์กลางในอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล	ก่อสร้างศูนย์อนุรักษ์ธรรมชาติทางทะเลขนาดกว้าง 6 เมตร ยาว 9 เมตร (ตามแบบแปลน อบต.บ่อหิน)	0	0	0	200,000	งบ อบต.	กองช่าง
7	โครงการปลูกหญ้าแฝกเฉลิมพระเกียรติ	เพื่อป้องกันการพังทลายของดินในช่วงฤดูฝน และช่วยเก็บกักน้ำในช่วงฤดูแล้ง	จัดโครงการปลูกหญ้าแฝกเฉลิมพระเกียรติตำบลบ่อหิน	30,000	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
8	โครงการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว	เพื่อสร้างจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมการท่องเที่ยว	จัดกิจกรรมรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสถานที่ท่องเที่ยว	20,000	20,000	20,000	20,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
9	โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เพื่อมีสถานที่สำหรับใช้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตำบลบ่อหิน	0	0	0	30,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
10	โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ	เพื่อส่งเสริมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในตำบลบ่อหิน	จัดโครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวตำบลบ่อหิน	30,000	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
11	โครงการปลูกต้นไม้และปรับปรุงภูมิทัศน์สองข้างทางถนนเฉลิมพระเกียรติ	เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณสองฝั่งถนนในเขตพื้นที่ตำบลบ่อหิน	จัดโครงการปลูกต้นไม้และปรับปรุง ภูมิทัศน์ สองข้างทางถนนเฉลิมพระเกียรติ	30,000	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564		
12	โครงการสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในตำบลบ่อหินเห็นประโยชน์การใช้พลังงานทดแทน	สนับสนุนงบประมาณให้แก่หมู่บ้านเพื่อจัดทำพลังงานทดแทน	30,000	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
13	โครงการอนุรักษ์ป่าชุมชนสายควน-เกาะอ้ายกลิ้ง	เพื่อรักษาป่าชุมชนในเขตพื้นที่สายควน-เกาะอ้ายกลิ้ง	จัดทำโครงการอนุรักษ์/รักษาป่าชุมชน	50,000	50,000	50,000	50,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
14	โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหาดหัวหิน	เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยบริเวณหาดหัวหิน	จัดกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยบริเวณหาดหัวหิน	30,000	30,000	30,000	30,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
15	โครงการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านไร่ออก หมู่ที่ 5	เพื่อรักษาป่าชุมชนในเขตพื้นที่บ้านไร่ออก	จัดทำโครงการอนุรักษ์/รักษาป่าชุมชน	50,000	50,000	50,000	50,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
16	โครงการส่งเสริมเตาเผาถ่านถ่าน 200 ลิตรแบบยืน,นอน	เพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในชุมชนเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนพลังงานในพื้นที่และเป็นต้นแบบพลังงานทางเลือก	ประชาชนตำบลบ่อหิน หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9	20,000	20,000	20,000	20,000	งบ อบต., งบ สพจ.ตรัง	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง
17	โครงการใช้เตาซูปเปอร์อั้งโล่ในครัวเรือน	เพื่อลดการใช้แก๊ส LPG ในครัวเรือนและลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน	สนับสนุน/ส่งเสริมให้ประชาชนในตำบลบ่อหินใช้เตาซูปเปอร์อั้งโล่ครบทุกครัวเรือน	100,000	100,000	100,000	100,000	งบ อบต., งบ สพจ.ตรัง	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง
18	โครงการส่งเสริมการทำบ่อหมักแก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์	เพื่อสร้างพลังงานทดแทนพลังงานทางเลือกชุมชนและลดการใช้แก๊ส LPG ในครัวเรือน	ก่อสร้างบ่อหมักแก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์ภายในตำบลบ่อหิน	10,000	10,000	10,000	10,000	งบ อบต., งบ สพจ.ตรัง	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564		
19	โครงการส่งเสริมตูบ แท่งพลังงานแสงอาทิตย์ กับกลุ่มอาชีพ	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอาหาร ทะเลและอาหารตากแห้งและ ความสะอาด อาหารปลอดภัย	ประชาชนตำบลบ่อหิน หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9	100,000	100,000	100,000	100,000	งบ อบต., งบ สพจ.ตรัง	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง
20	โครงการส่งเสริมการใช้ เตาฟืนนาซุมเห็ด	เพื่อลดการใช้แก๊ส LPG ใน ครัวเรือน ลดค่าใช้จ่ายด้าน พลังงานและประหยัดดินและ เชื้อเพลิง	ส่งเสริมกลุ่มอาชีพและ ประชาชนในพื้นที่ตำบลบ่อหินให้ ใช้เตาฟืนนาซุมเห็ด	40,000	40,000	40,000	40,000	งบ อบต., งบ สพจ.ตรัง	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง
21	โครงการครอบครัวสุขใจ ลดใช้พลังงาน	เพื่อลดค่าครองชีพใน ครัวเรือนและสร้างความรู้เรื่อง การประหยัดพลังงาน	ลดอัตราการใช้พลังงาน ภายในตำบลบ่อหินและลดค่าครอง ชีพภายในครัวเรือน	40,000	40,000	40,000	40,000	งบ อบต., งบ สพจ.ตรัง	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง
22	โครงการสร้างความรู้ ความเข้าใจในด้านการ อนุรักษ์พลังงานและ พลังงานทางเลือก	เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านการ ประหยัดพลังงานและสร้าง ความรู้ความเข้าใจในการ อนุรักษ์พลังงานและพลังงาน ทางเลือก	อบรมให้ความรู้แก่กลุ่ม เยาวชน ผู้นำศาสนา ผู้นำ ชุมชน ครู-อาจารย์และ นักเรียนในตำบลบ่อหิน	20,000	20,000	20,000	10,000	งบ อบต., งบ สพจ.ตรัง	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง
23	โครงการหนุนนัยรักษ์ พลังงานและสิ่งแวดล้อม	เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับ เยาวชนในชุมชนและปลูกฝัง ความรู้ด้านพลังงานให้เยาวชน ในชุมชน	จัดโครงการอบรมให้แก่ กลุ่มเยาวชน นักเรียนใน พื้นที่ตำบลบ่อหิน	7,000	7,000	7,000	7,000	งบ อบต., งบ สพจ.ตรัง	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564		
24	โครงการปลูกป่าชายเลนพื้นที่สาธารณะตำบลบ่อหิน	เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชนตำบลบ่อหิน เป็นแนวป้องกันคลื่นลมให้กับชุมชนและเป็นสถานที่อนุบาลสัตว์น้ำในธรรมชาติ	จัดกิจกรรมปลูกป่าชายเลนบริเวณพื้นที่ป่าชายเลน และพื้นที่ป่าสาธารณะในตำบลบ่อหิน	10,000	10,000	10,000	10,000	งบ อบต., งบ สพจ.ตรัง	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง
25	โครงการส่งเสริมชายทะเลปลอดขยะ	เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และพื้นที่ชายทะเลที่สะอาด	จัดกิจกรรมเก็บขยะบริเวณชายหาดคลองสน หมู่ที่ 2 และชายหาดหัวหิน หมู่ที่ 6	10,000	10,000	10,000	10,000	งบ อบต., งบ สพจ.ตรัง	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง
26	โครงการอบรมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านพลังงานและการประหยัดพลังงานกับ อสม. ประจำชุมชน	เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจกับ อสม. ในเรื่องการประหยัดพลังงานและสามารถถ่ายทอดความรู้สู่ประชาชน	จัดอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ตำบลบ่อหิน	10,000	10,000	10,000	10,000	งบ อบต., งบ สพจ.ตรัง	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง
27	โครงการสนับสนุนกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบ้านหัวหิน หมู่ที่ 6	เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และพื้นที่ชายทะเลที่สะอาด	จัดกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความสะอาดบริเวณหาดหัวหิน	0	100,000	0	0	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง
รวม				827,000	907,000	807,000	1,047,000		

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหิน แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564)

ตารางผนวกที่ 36 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนงานสาธารณสุข ของอบต.บ่อหิน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564		
1	โครงการจัดหาที่ทิ้งขยะ	เพื่อให้มีสถานที่กำจัดขยะของตำบล	จัดหาสถานที่สำหรับกำจัดขยะในเขตตำบลบ่อหิน จำนวน 1 แห่ง	0	800,000	0	0	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
2	โครงการจัดซื้อรถเก็บขยะ	เพื่อกำจัดขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่ตำบลบ่อหิน	จัดซื้อรถเก็บขยะแบบอัดท้าย จำนวน 1 คัน	0	0	0	1,250,000	งบ อบต., กรมส่งเสริมฯ	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
3	โครงการจัดซื้อถังขยะ	เพื่อให้มีถังขยะเพียงพอในการรองรับขยะในเขตตำบลบ่อหิน	จัดซื้อถังขยะเพื่อรองรับขยะมูลฝอยในเขตตำบลบ่อหิน จำนวน 100 ใบ	25,000	25,000	25,000	25,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
4	โครงการกำจัดขยะโดยชุมชนและชุมชนมีส่วนร่วม	เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลต่างๆ โดยการจัดแยกขยะครัวเรือน	สนับสนุนงบประมาณในการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะครัวเรือน	100,000	100,000	100,000	100,000	งบ อบต. กองทุน หลักประกัน สุขภาพ	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
5	โครงการก่อสร้างเตาเผาขยะไร้มลพิษ	เพื่อให้มีสถานที่กำจัดขยะไร้มลพิษในเขตพื้นที่ตำบลบ่อหิน	จัดหาสถานที่สำหรับกำจัดขยะไร้มลพิษในเขตตำบลบ่อหิน จำนวน 1 แห่ง	0	3,000,000	0	0	งบกรมส่งเสริมฯ	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
6	โครงการประกวดหมู่บ้านสะอาด	เพื่อให้ประชาชนตำบลบ่อหินมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะ	ทุกหมู่บ้านเข้าร่วมประกวดหมู่บ้านสะอาด	10,000	10,000	10,000	10,000	อบต. กองทุนหลัก- ประกันสุขภาพ	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	ผลผลิตของโครงการ	งบประมาณ (บาท)				แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานหลัก
				2561	2562	2563	2564		
7	โครงการซ่อมแซม เตาเผาขยะไร้มลพิษ	เพื่อให้มีสถานที่กำจัด ขยะไร้มลพิษในเขตพื้นที่ ตำบลบ่อหิน	จัดหาสถานที่สำหรับกำจัด ขยะไร้มลพิษในเขตตำบลบ่อ หิน จำนวน 1 แห่ง	100,000	100,000	100,000	100,000	งบ อบต.	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน
8	โครงการรณรงค์ การคัดแยกขยะในชุมชน	เพื่อสร้างจิตสำนึกใน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	จัดโครงการรณรงค์การ สร้างจิตสำนึกการคัดแยก ขยะให้แก่ครัวเรือน โรงเรียน ในพื้นที่ตำบลบ่อหิน	10,000	10,000	10,000	10,000	งบ อบต., งบ สพจ.ตรัง	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง
9	โครงการส่งเสริมการมีส่วน ร่วมของชุมชนในการคัด แยกขยะที่ต้นทาง	เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมี การคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี	จัดอบรมการคัดแยกขยะ และรณรงค์สร้างจิตสำนึก ในการคัดแยกขยะ	100,000	100,000	100,000	100,000	งบ อบต. งบกองทุน สิ่งแวดล้อม	สำนักงานปลัด อบต.บ่อหิน, สพจ.ตรัง
10	โครงการปรับปรุง บริเวณรอบเตาเผาขยะ	เพื่อให้มีสถานที่กำจัด ขยะไร้มลพิษในเขตพื้นที่ ตำบลบ่อหิน	ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะ ให้มีสภาพดี ใช้งานได้ ตลอดเวลา	0	10,000	0	10,000	งบ อบต.	กองช่าง
รวม				345,000	4,155,000	345,000	1,605,000		

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหิน แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564)

รูปประกอบการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลด้านการกักเซาะและผลประโยชน์ทางทะเลในพื้นที่หาดทรายของ ประเทศไทย ครั้งที่ 1: กรณีศึกษาจังหวัดระยอง

หาดแหลมแม่พิมพ์

หาดพลา เทศบาลตำบลพลา และสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 1 (ระยอง)

รูปประกอบการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลด้านการกักเซาะและผลประโยชน์ทางทะเลในพื้นที่หาดทรายของ ประเทศไทย ครั้งที่ 2: กรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง

หาดบ้านเกาะฝ่ายและองค์การบริหารส่วนตำบลขนานนก

หาดจันทร์แจ้และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช

หาดปากเมงและองค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด

หาดคลองสน องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อหิน และสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 10 (ตรัง)

ผนวก ฉ

คู่มือการเก็บข้อมูลเพื่อการคำนวณมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงินระดับจังหวัดและตัวชี้วัด

คู่มือการประเมินค่า “มูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงินระดับจังหวัด/ท้องถิ่น” (อย่างหยาบหรือเบื้องต้น) ประกอบด้วย หนึ่ง) แนวทางการประยุกต์ข้อมูลที่มีการจัดเก็บอยู่ก่อนแล้ว มาปรับปรุงหรือแยกส่วน ให้เห็นภาพของ “มูลค่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ใช้ฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระยะสั้น สอง) แนวทางการจับเก็บข้อมูลด้านมูลค่าทางเศรษฐกิจสีน้ำเงินของชุมชน/ท้องถิ่น/จังหวัด เพื่อประโยชน์ในการประเมินมูลค่าและศักยภาพของท้องถิ่นหรือพื้นที่ ต่อไปในระยะยาว

กลุ่มข้อมูลประกอบด้วย

(1) สาขาประมง

- มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาประมง
- มูลค่าผลผลิตเพาะเลี้ยงชายฝั่ง (กุ้ง หอย ปลา)
- มูลค่าผลผลิตประมงน้ำเค็ม

(2) สาขาการท่องเที่ยว

- รายได้จากการท่องเที่ยวรายจังหวัด
- จำนวนนักท่องเที่ยวรายจังหวัด
- สถานประกอบการโรงแรมรายจังหวัด

(3) สาขาการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าทางเรือ

- ท่าเรือ
- ผู้โดยสารของเรือโดยสารและท่องเที่ยวทางทะเล

(4) สาขาการใช้พื้นที่ป่าชายเลน

- สภาพพื้นที่ป่าชายเลน
- การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน

(5) สาขางบประมาณของราชการ

- งบประมาณการอนุรักษ์ทะเลและชายหาด

ข้อมูลด้านประมง

ตัวชี้วัดที่ 1 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาประมง

1. ชื่อตัวชี้วัด มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สาขาประมง
2. แหล่งข้อมูล
 - 1) สำนักงานคลังรายจังหวัด กรมบัญชีกลาง. 2557. สถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP). รวมทั้งสิ้น 24 จังหวัด
 - 2) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานยกรัฐมนตรี. 2558. ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต (รายจังหวัด) พ.ศ. 2548-2557p.
(เว็บไซต์ : <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries15.html>)
3. คำอธิบาย
4. หน่วยวัด ล้านบาท
5. วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สาขาประมง มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของมูลค่าเศรษฐกิจในรายจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล
6. วิธีการเก็บข้อมูล การทบทวนวรรณกรรมจากคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านประมง และเผยแพร่โดย กรมบัญชีกลาง ผ่านทางสำนักงานคลังรายจังหวัด คัดเลือกเฉพาะ 24 จังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล และจัดบันทึกให้เป็นหมวดหมู่เขตพื้นที่จำแนกตามเขตความรับผิดชอบตามสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 1-7

ตารางที่ 1 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาประมง

(หน่วย : ล้านบาท)

เขตพื้นที่	จังหวัด	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555r	พ.ศ.2556r	พ.ศ.2557p
สบทช.1	ระยอง	4,014	4,501	4,100	4,371
	จันทบุรี	3,498	3,426	2,021	2,752
	ตราด	6,167	6,070	4,968	5,601
สบทช.2	ชลบุรี	1,091	1,122	1,099	1,133
	ฉะเชิงเทรา	2,124	2,085	1,432	1,788
	สมุทรปราการ	1,507	1,564	1,606	1,628
	สมุทรสงคราม	430	401	383	400
	สมุทรสาคร	14,111	15,405	15,469	15,716
	กรุงเทพมหานคร	434	373	382	339
สบทช.3	เพชรบุรี	733	762	618	702
	ประจวบคีรีขันธ์	5,135	5,169	4,380	4,849
สบทช.4	ชุมพร	4,453	4,070	3,522	3,855
	สุราษฎร์ธานี	4,205	3,905	2,583	3,287
สบทช.5	นครศรีธรรมราช	5,673	4,860	4,187	4,246
	สงขลา	10,140	9,999	9,094	9,134
	พัทลุง	402	355	307	299
	ปัตตานี	13,624	14,832	15,392	14,476
	นราธิวาส	1,606	1,254	1,308	1,226
สบทช.6	ภูเก็ต	4,414	4,261	4,375	4,139
	พังงา	4,918	4,700	4,121	4,223
	ระนอง	7,595	5,805	5,662	5,494
สบทช.7	กระบี่	2,385	2,264	1,664	1,880
	สตูล	7,500	7,673	6,930	6,991
	ตรัง	7,945	7,539	6,865	6,894

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2558.

ตารางที่ 2 มูลค่าเพิ่มสาขาประมง รายจังหวัด ณ ราคาประจำปี

(หน่วย: ล้านบาท)

เขตพื้นที่	จังหวัด	การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง			การทำฟาร์มเลี้ยงปลา			การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง			การทำฟาร์มเลี้ยงหอย		
		2554r	2555p	2556e	2554r	2555p	2556e	2554r	2555p	2556e	2554r	2555p	2556e
สบทช.1	ระยอง	1,061	940	867	17	6	12	1,097	1,156	701	3	1	4
	จันทบุรี	570	1,106	1,004	32	46	45	3,464	3,720	2,907	49	75	52
	ตราด	1,424	1,396	1,411	14	13	19	2,355	1,978	1,622	19	29	45
สบทช.2	ชลบุรี	928	997	1,071	-	-	-	39	43	47	123	128	133
	ฉะเชิงเทรา	62	34	60	1,099	111	387	1,376	776	608	14	5	6
	สมุทรปราการ	7	1	-	1,048	742	382	268	599	880	13	321	143
	สมุทรสงคราม	260	339	297	45	8	5	182	92	72	85	23	197
	สมุทรสาคร	10,370	13,349	17,261	11	12	7	1,360	362	6	66	129	179
	กรุงเทพมหานคร	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
สบทช.3	เพชรบุรี	142	145	136	7	2	4	346	345	350	96	80	80
	ประจวบคีรีขันธ์	1,676	1,862	2,054	11	1	6	2,096	2,020	904	1	2	1
สบทช.4	ชุมพร	314	509	578	8	17	8	1,580	1,448	542	10	80	37
	สุราษฎร์ธานี	603	320	203	26	43	123	1,395	1,787	1,519	45	27	416
สบทช.5	นครศรีธรรมราช	1,464	885	799	527	143	143	1,288	2,740	399	N/A	N/A	N/A
	สงขลา	1,774	1,676	1,674	102	68	66	1,223	1,405	698	-	-	-
	พัทลุง	-	-	-	17	24	9	252	177	93	-	-	-
	ปัตตานี	3,098	3,908	4,937	229	446	403	938	638	176	-	-	-
	นราธิวาส	376	420	284	25	28	26	39	18	11	-	-	-

เขตพื้นที่	จังหวัด	การประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่ง			การทำฟาร์มเลี้ยงปลา			การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง			การทำฟาร์มเลี้ยงหอย		
		2554r	2555p	2556e	2554r	2555p	2556e	2554r	2555p	2556e	2554r	2555p	2556e
สบทช.6	ภูเก็ต	414	1,168	780	52	14	20	197	306	272	-	-	-
	พังงา	2,823	2,440	2,580	138	72	96	1,297	1,393	289	20	32	48
	ระนอง	1,790	2,208	1,810	30	34	30	484	536	780	2	5	4
สบทช.7	กระบี่	390	329	364	21	25	33	856	868	72	1	1	4
	สตูล	1,972	1,801	1,849	57	44	58	1,617	2,007	1,008	-	-	-
	ตรัง	910	904	907	48	53	50	1,423	1,502	1,463	5	5	5

ที่มา : สำนักงานคลังรายจังหวัด กรมบัญชีกลาง. 2557.

ตัวชี้วัดที่ 2 มูลค่าผลผลิตเพาะเลี้ยงชายฝั่ง : กุ้งทะเล

1. **ชื่อตัวชี้วัด** มูลค่าผลผลิตเพาะเลี้ยงชายฝั่ง : กุ้งทะเล
2. **แหล่งข้อมูล** กรมประมง. 2560. สถิติผลผลิตการเลี้ยงกุ้งทะเล ประจำปี 2554-2559.
(เว็บไซต์ : <https://www.fisheries.go.th/strategy-stat/index.php/document-public>)
3. **คำอธิบาย**
4. **หน่วยวัด** ตัน (ปริมาณ) และ พันบาท (มูลค่า)
5. **วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน** มูลค่าผลผลิตเพาะเลี้ยงชายฝั่ง (กุ้งทะเล) มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของมูลค่าเศรษฐกิจในรายจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลในแต่ละปี
6. **วิธีการเก็บข้อมูล** การทบทวนวรรณกรรมจากคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านประมง (การเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล) และเผยแพร่โดยกรมประมง คัดเลือกเฉพาะ 24 จังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล และจัดบันทึกให้เป็นหมวดหมู่เขตพื้นที่จำแนกตามเขตความรับผิดชอบตามสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 1-7

ตารางที่ 1 ปริมาณ และมูลค่า การจับกุ้งทะเลจากการเพาะเลี้ยง เป็นรายจังหวัด ปี 2554 - 2559

(ปริมาณ : ตัน | มูลค่า : พันบาท)

เขตพื้นที่	จังหวัด	ปี พ.ศ. 2554		ปี พ.ศ. 2555		ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558		ปี พ.ศ. 2559	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สบทช.1	ระยอง	35,001.3	4,137,213.0	25,148.3	3,128,835.2	10,857.9	1,930,693.9	9,985.0	1,853,909.0	10,782.0	1,726,562.0	11,200.0	1,869,842.0
	จันทบุรี	67,603.5	8,496,726.9	61,593.9	8,038,628.0	33,941.0	6,288,730.9	34,787.0	6,574,874.0	33,731.0	5,426,995.0	35,483.0	5,830,850.0
	ตราด	42,714.6	5,619,707.8	38,154.0	4,931,327.9	20,967.6	3,864,181.5	21,400.0	4,027,942.0	22,569.0	3,700,233.0	22,724.0	3,862,223.0
สบทช.2	ชลบุรี	1,286.6	122,228.8	1,184.4	119,497.3	1,231.2	202,639.4	1,321.0	221,223.0	1,259.0	194,453.0	1,369.0	217,022.0
	ฉะเชิงเทรา	29,420.1	3,004,905.3	21,954.2	2,325,258.7	14,883.0	2,505,453.9	18,558.0	3,303,990.0	19,376.0	3,007,107.0	19,889.0	3,240,546.0
	สมุทรปราการ	6,269.4	823,023.3	5,826.8	742,581.7	5,619.1	1,009,695.1	5,018.0	935,044.0	4,798.0	803,926.0	3,959.0	674,104.0
	สมุทรสงคราม	1,834.6	253,580.6	1,391.4	163,492.6	1,381.5	245,464.8	1,529.0	280,531.0	1,451.0	246,785.0	1,775.0	308,617.0
	สมุทรสาคร	16,399.5	1,723,061.6	20,858.1	2,081,927.1	10,608.8	1,848,944.7	10,968.0	1,931,821.0	11,157.0	1,726,530.0	10,553.0	1,678,328.0
	กรุงเทพมหานคร	276.6	36,542.7	1,098.4	209,255.8	1,249.4	311,425.5	951.0	238,916.0	661.0	171,018.0	558.0	129,368.0
สบทช.3	เพชรบุรี	10,045.2	1,335,354.4	12,764.7	1,533,998.1	8,418.9	1,460,272.2	8,173.0	1,479,644.0	8,277.0	1,324,914.0	8,813.0	1,467,360.0
	ประจวบคีรีขันธ์	39,204.3	5,091,916.6	40,744.1	5,001,003.1	16,002.2	2,752,942.6	13,247.0	2,386,181.0	12,249.0	1,963,754.0	16,022.0	2,724,972.0
สบทช.4	ชุมพร	29,718.5	3,707,421.4	29,779.4	3,989,479.9	18,712.8	3,419,308.9	9,272.0	1,759,876.0	11,141.0	1,849,872.0	13,887.0	2,417,435.0
	สุราษฎร์ธานี	53,074.0	6,919,083.1	66,302.8	8,301,137.1	29,766.3	5,398,486.8	19,122.0	3,602,421.0	27,375.0	4,537,191.0	39,936.0	6,840,023.0
สบทช.5	นครศรีธรรมราช	39,781.1	5,007,052.2	44,425.6	5,440,700.1	18,806.0	3,392,107.5	13,891.0	2,599,595.0	14,727.0	2,341,033.0	15,160.0	2,557,470.0
	สงขลา	43,645.6	5,628,659.7	47,596.7	5,978,090.7	13,612.2	2,531,953.3	14,156.0	2,676,801.0	12,451.0	2,025,756.0	15,715.0	2,676,200.0
	พัทลุง	2,395.8	301,399.3	1,179.0	157,986.0	962.0	172,943.5	698.0	128,371.0	1,096.0	174,190.0	1,081.0	179,455.0
	ปัตตานี	8,466.0	1,210,215.2	8,830.0	1,180,445.0	2,040.0	362,241.1	2,183.0	409,323.0	2,749.0	442,004.0	3,239.0	539,712.0
	นราธิวาส	936.6	132,676.9	784.6	109,205.6	320.7	58,204.8	172.0	29,075.0	199.0	30,997.0	312.0	50,503.0

เขตพื้นที่	จังหวัด	ปี พ.ศ. 2554		ปี พ.ศ. 2555		ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558		ปี พ.ศ. 2559	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สบทช.6	ภูเก็ต	3,566.7	490,908.1	4,307.0	610,855.2	2,872.6	541,704.8	2,382.0	480,786.0	1,853.0	336,310.0	2,848.0	548,846.0
	พังงา	29,422.0	3,963,407.1	23,755.3	3,313,411.7	14,995.7	2,808,836.3	9,026.0	1,803,507.0	8,908.0	1,474,927.0	10,040.0	1,785,008.0
	ระนอง	14,964.1	1,816,783.3	13,475.7	1,816,363.8	11,530.0	2,128,343.0	9,264.0	1,823,946.0	11,133.0	1,819,614.0	9,827.0	1,694,826.0
สบทช.7	กระบี่	23,240.6	3,047,886.6	26,421.4	4,026,891.5	15,522.0	2,967,351.7	8,661.0	1,751,159.0	9,380.0	1,604,002.0	12,328.0	2,176,186.0
	สตูล	35,570.2	4,728,686.6	34,213.3	4,599,365.7	17,181.2	3,188,704.1	9,797.0	1,903,459.0	10,396.0	1,704,383.0	10,704.0	1,883,947.0
	ตรัง	34,898.5	4,595,884.7	37,526.1	4,858,269.5	18,449.8	3,379,695.9	11,219.0	2,208,301.0	12,800.0	2,158,499.0	18,268.0	3,142,675.0

ที่มา : กรมประมง. 2560. สถิติผลผลิตการเลี้ยงกุ้งทะเล ประจำปี 2554-2559. (เว็บไซต์ : <https://www.fisheries.go.th/strategy-stat/index.php/document-public>)

ตัวชี้วัดที่ 3 มูลค่าผลผลิตเพาะเลี้ยงชายฝั่ง : หอยทะเล

1. **ชื่อตัวชี้วัด** มูลค่าผลผลิตเพาะเลี้ยงชายฝั่ง : หอยทะเล
2. **แหล่งข้อมูล** ที่มา : กรมประมง. 2556-2561. สถิติฟาร์มเลี้ยงหอยทะเล ประจำปี 2554-2559.
(เว็บไซต์ : <https://www.fisheries.go.th/strategy-stat/index.php/document-public>)
3. **คำอธิบาย**
4. **หน่วยวัด** ตัน (ปริมาณ) และ พันบาท (มูลค่า)
5. **วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน** มูลค่าผลผลิตเพาะเลี้ยงชายฝั่ง (หอยทะเล) มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของมูลค่าเศรษฐกิจในรายจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลในแต่ละปี
6. **วิธีการเก็บข้อมูล** การทบทวนวรรณกรรมจากคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านประมง (การเพาะเลี้ยงหอยทะเล) และเผยแพร่โดยกรมประมง คัดเลือกเฉพาะ 24 จังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล และจัดบันทึกให้เป็นหมวดหมู่เขตพื้นที่จำแนกตามเขตความรับผิดชอบตามสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 1-7

ตารางที่ 1 ปริมาณ และมูลค่า ผลผลิตการเลี้ยงหอย เป็นรายจังหวัด ปี 2554 - 2559

(ปริมาณ : ตัน | มูลค่า : พันบาท)

เขตพื้นที่	จังหวัด	ปี พ.ศ. 2554		ปี พ.ศ. 2555		ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558		ปี พ.ศ. 2559	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สบทช.1	ระยอง	483.67	6,802.47	458.82	6,371.56	469.82	8,890.31	348.72	8,717.97	280.48	7,012.06	2,237.21	55,930.25
	จันทบุรี	4,382.34	78,396.35	6,684.82	116,032.30	8,141.12	118,759.94	5,996.90	65,028.75	10,155.80	101,558.03	6,306.93	153,335.00
	ตราด	2,104.79	36,182.21	3,893.07	51,636.60	3,498.21	49,615.33	2,981.50	45,308.60	2,774.60	22,550.00	5,552.14	45,437.42
สบทช.2	ชลบุรี	16,745.43	186,602.43	17,776.30	186,794.60	18,048.38	309,325.45	22,750.65	380,216.92	21,175.36	387,607.78	14,618.00	252,438.03
	ฉะเชิงเทรา	22,926.64	72,969.45	10,203.40	60,441.40	12,037.12	105,857.63	12,085.00	110,963.00	14,978.36	102,116.10	8,658.00	75,381.25
	สมุทรปราการ	64,908.86	313,443.85	60,860.88	414,086.82	57,390.80	411,815.61	65,401.85	818,017.44	59,753.21	834,307.83	35,104.27	761,066.11
	สมุทรสงคราม	21,539.67	173,116.84	9,933.93	110,618.59	41,546.23	291,917.63	26,158.08	206,657.31	26,043.42	242,198.23	23,990.26	236,691.32
	สมุทรสาคร	14,397.40	538,253.30	16,651.30	648,937.00	19,255.51	749,170.00	2,279.65	107,416.83	2,131.85	170,701.20	4,424.88	426,755.02
	กรุงเทพมหานคร	2,366.30	102,298.70	2,797.16	123,730.34	2,544.34	108,390.31	2,277.72	125,616.36	912.91	77,170.74	958.14	105,357.15
สบทช.3	เพชรบุรี	24,849.74	615,073.45	22,927.76	527,953.48	21,807.37	537,185.42	21,278.29	577,440.74	11,615.51	369,868.95	6,828.60	417,195.65
	ประจวบคีรีขันธ์	168.39	1,453.34	244.27	2,294.36	147.00	1,323.00	64.47	580.20	62.59	701.86	107.00	954.45
สบทช.4	ชุมพร	1,875.16	13,126.12	5,416.14	43,329.11	4,704.56	28,227.38	4,782.54	28,695.22	5,119.05	40,952.38	8,077.41	56,541.84
	สุราษฎร์ธานี	7,898.09	279,815.93	26,423.22	984,372.69	23,173.17	871,074.49	14,466.24	667,823.97	35,593.71	2,053,279.99	26,884.71	2,124,951.11
สบทช.5	นครศรีธรรมราช	160.00	2,080.00	125.00	1,875.00	119.37	2,387.40	100.00	2,400.00	125.00	4,375.00	100.00	5,500.00
	สงขลา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	พัทลุง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ปัตตานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	นราธิวาส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

เขตพื้นที่	จังหวัด	ปี พ.ศ. 2554		ปี พ.ศ. 2555		ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558		ปี พ.ศ. 2559	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สบทช.6	ภูเก็ต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.15	717.25
	พังงา	1,678.83	72,945.23	803.83	42,944.08	2,042.01	110,777.14	1,647.69	112,661.80	2,659.06	245,962.16	1,260.42	116,588.85
	ระนอง	201.25	7,827.84	257.82	9,687.18	516.39	15,325.65	853.92	21,040.48	671.29	18,687.44	392.37	17,950.51
สบทช.7	กระบี่	42.50	2,125.00	294.35	14,191.88	323.57	17,943.42	93.64	5,945.60	246.02	20,840.80	323.98	24,527.15
	สตูล	-	-	-	-	984.47	34,813.71	-	-	26.13	918.00	0.12	11.16
	ตรัง	-	-	108.14	3,081.88	89.54	2,969.23	2.00	70.00	80.65	2,577.43	91.34	2,924.08

ที่มา : กรมประมง. 2556-2561. สถิติฟาร์มเลี้ยงหอยทะเล ประจำปี 2554-2559. (เว็บไซต์ : <https://www.fisheries.go.th/strategy-stat/index.php/document-public>)

ตัวชี้วัดที่ 4 มูลค่าผลผลิตเพาะเลี้ยงชายฝั่ง : ปลาน้ำกร่อย

1. ชื่อตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตเพาะเลี้ยงชายฝั่ง : ปลาน้ำกร่อย
2. แหล่งข้อมูล ที่มา : กรมประมง. 2556-2561. สถิติฟาร์มเลี้ยงปลาน้ำกร่อย ประจำปี 2554-2559.
(เว็บไซต์ : <https://www.fisheries.go.th/strategy-stat/index.php/document-public>)
3. คำอธิบาย
4. หน่วยวัด ตัน (ปริมาณ) และ พันบาท (มูลค่า)
5. วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน มูลค่าผลผลิตเพาะเลี้ยงชายฝั่ง (ปลาน้ำกร่อย) มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของมูลค่าเศรษฐกิจในรายจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลในแต่ละปี
6. วิธีการเก็บข้อมูล การทบทวนวรรณกรรมจากคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านประมง (การเพาะเลี้ยงปลาน้ำกร่อย) และเผยแพร่โดยกรมประมง คัดเลือกเฉพาะ 24 จังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล และจัดบันทึกให้เป็นหมวดหมู่เขตพื้นที่จำแนกตามเขตความรับผิดชอบตามสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 1-7

ตารางที่ 1 ปริมาณผลผลิต และมูลค่าการเลี้ยงปลาน้ำกร่อย เป็นรายจังหวัด ปี 2554 - 2559

(ปริมาณ : ตัน | มูลค่า : พันบาท)

เขตพื้นที่	จังหวัด	ปี พ.ศ. 2554		ปี พ.ศ. 2555		ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558		ปี พ.ศ. 2559	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สบทช.1	ระยอง	142.68	23,201.99	162.03	28,511.01	149.40	25,869.87	114.43	18,277.64	135.54	22,249.74	183.15	30,560.55
	จันทบุรี	458.36	72,181.40	495.87	69,111.82	437.19	69,470.43	481.17	72,906.80	434.64	68,143.04	331.00	54,373.60
	ตราด	206.03	40,085.05	298.04	55,591.86	285.24	58,211.81	296.51	60,918.63	274.50	58,310.21	255.44	54,679.77
สบทช.2	ชลบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ฉะเชิงเทรา	5,578.48	661,931.08	4,580.87	548,584.95	5,295.45	640,733.11	5,478.53	679,833.62	5,061.00	623,875.00	4,919.91	621,997.70
	สมุทรปราการ	699.49	74,491.59	877.85	86,632.65	769.86	79,473.54	809.81	80,980.92	863.00	86,300.00	842.00	101,040.00
	สมุทรสงคราม	526.25	67,525.96	509.07	50,907.34	306.10	39,833.07	415.90	49,907.89	391.40	52,310.61	384.48	50,709.24
	สมุทรสาคร	286.31	28,559.96	357.36	32,475.21	258.70	20,887.74	305.65	28,047.84	316.32	31,632.00	400.61	41,208.40
	กรุงเทพมหานคร	0.10	11.95	7.35	785.00	2.85	355.93	5.50	690.04	6.60	900.90	7.03	907.00
สบทช.3	เพชรบุรี	167.63	17,355.20	206.63	23,885.37	232.07	26,019.12	192.34	20,762.46	199.04	23,424.31	189.28	22,474.24
	ประจวบคีรีขันธ์	131.76	12,103.14	94.75	9,057.25	159.49	15,392.30	220.68	21,484.71	449.76	64,248.01	149.44	21,781.04
สบทช.4	ชุมพร	129.78	15,599.99	196.81	26,592.33	236.83	29,924.74	207.26	25,951.85	206.60	27,167.33	165.71	22,831.61
	สุราษฎร์ธานี	1,187.16	161,157.41	1,070.69	127,319.21	957.49	118,365.05	1,030.85	130,168.42	1,239.92	154,852.99	1,454.46	194,851.14
สบทช.5	นครศรีธรรมราช	394.53	43,423.29	667.42	78,700.25	517.28	56,126.17	830.47	93,803.08	959.62	118,546.98	957.57	115,786.74
	สงขลา	1,844.09	217,279.73	1,968.13	236,468.46	1,748.89	209,000.52	1,629.22	193,475.05	2,110.76	287,886.60	1,831.72	256,130.92
	พัทลุง	88.00	13,796.20	80.32	12,814.07	53.94	8,855.71	57.85	9,421.09	30.20	4,832.00	67.56	11,497.96
	ปัตตานี	2,649.41	267,924.99	6,723.61	912,415.91	4,292.66	566,850.37	3,133.84	402,764.47	3,510.62	436,445.91	4,107.75	520,436.89
	นราธิวาส	441.12	54,635.77	352.71	58,938.70	375.43	59,407.93	506.05	76,995.70	320.24	49,519.08	277.79	39,036.52

เขตพื้นที่	จังหวัด	ปี พ.ศ. 2554		ปี พ.ศ. 2555		ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558		ปี พ.ศ. 2559	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สบทช.6	ภูเก็ต	200.34	57,841.65	169.36	38,749.06	147.05	38,814.92	170.77	39,553.76	149.80	38,579.48	85.26	22,520.12
	พังงา	1,016.20	234,083.62	952.35	232,796.84	818.05	183,993.52	902.65	176,793.01	731.65	165,225.66	569.15	128,907.12
	ระนอง	469.03	88,011.85	429.67	76,066.50	293.91	49,305.38	385.86	75,104.86	247.00	48,565.49	267.19	53,241.11
สบทช.7	กระบี่	563.07	119,293.74	869.54	175,514.75	714.95	144,523.79	742.26	149,000.76	651.57	133,930.25	634.41	133,714.84
	สตูล	1,062.93	159,321.81	692.38	116,150.83	778.68	124,279.12	761.73	121,197.75	780.38	137,207.34	702.60	124,229.47
	ตรัง	640.34	129,278.43	391.62	69,517.84	424.84	73,938.86	407.94	78,881.72	438.35	93,088.42	435.47	89,733.29

ที่มา : กรมประมง. 2556-2561. สถิติฟาร์มเลี้ยงปลาน้ำกร่อย ประจำปี 2554-2559. (เว็บไซต์ : <https://www.fisheries.go.th/strategy-stat/index.php/document-public>)

ตัวชี้วัดที่ 5 มูลค่าผลผลิตประมงน้ำเค็ม

1. ชื่อตัวชี้วัด

2. แหล่งข้อมูล ที่มา : กรมประมง. 2556-2561. สถิติปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำ ณ ท่าขึ้นปลาน้ำเค็ม ประจำปี 2554-2559. (เว็บไซต์ : <https://www.fisheries.go.th/strategy-stat/index.php/document-public>)

3. คำอธิบาย

4. หน่วยวัด ต้น (ปริมาณ) และ พันบาท (มูลค่า)

5. วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน มูลค่าผลผลิตประมงน้ำเค็ม มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของมูลค่าเศรษฐกิจในรายจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลในแต่ละปี

6. วิธีการเก็บข้อมูล การทบทวนวรรณกรรมจากคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านประมง (ผลผลิตประมงน้ำเค็ม) และเผยแพร่โดยกรมประมง คัดเลือกเฉพาะ 24 จังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล และจัดบันทึกให้เป็นหมวดหมู่เขตพื้นที่จำแนกตามเขตความรับผิดชอบตามสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 1-7

ตารางที่ 1 ปริมาณ และมูลค่าสัตว์น้ำเค็มที่ขึ้นท่า เป็นรายจังหวัด ปี 2554 - 2559

(ปริมาณ : ตัน | มูลค่า : พันบาท)

เขตพื้นที่	จังหวัด	ปี พ.ศ. 2554		ปี พ.ศ. 2555		ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558		ปี พ.ศ. 2559	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สบทช.1	ระยอง	56,716	1,424,521	66,099	1,858,563	79,563	2,132,884	64,235	1,626,335	43,669	1,237,118	42,913	1,231,828
	จันทบุรี	3,115	77,409	2,422	70,409	1,774	54,016	1,508	49,078	1,015	28,798	1,364	36,812
	ตราด	68,150	1,037,879	66,350	1,154,641	57,653	1,055,205	45,212	2,221,690	36,496	676,232	39,800	859,960
สบทช.2	ชลบุรี	15,859	442,518	16,244	450,879	20,947	556,669	26,505	828,695	27,273	851,951	28,860	900,036
	ฉะเชิงเทรา	1,509	42,063	816	24,804	363	14,552	732	22,487	2,145	38,021	406	4,412
	สมุทรปราการ	12,732	835,393	13,209	922,879	22,400	1,012,662	24,255	743,886	20,485	616,972	17,256	480,416
	สมุทรสงคราม	6,134	245,030	5,499	231,988	5,368	226,224	5,477	227,339	4,650	209,097	4,268	177,105
	สมุทรสาคร	260,051	5,379,009	283,365	6,600,660	304,176	7,373,962	285,403	6,225,636	169,915	4,152,241	140,213	4,338,024
	กรุงเทพมหานคร	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
สบทช.3	เพชรบุรี	4,736	132,382	5,264	139,202	3,955	116,903	3,287	105,763	4,890	266,057	6,475	276,262
	ประจวบคีรีขันธ์	59,769	999,296	60,355	1,062,644	53,231	978,850	54,445	1,044,639	40,352	836,744	48,470	1,032,019
สบทช.4	ชุมพร	60,105	925,685	52,428	950,185	56,449	1,195,000	50,746	1,126,152	69,633	1,507,961	83,288	1,651,884
	สุราษฎร์ธานี	15,993	627,196	10,541	409,328	11,263	345,072	7,383	346,348	6,458	394,983	14,897	649,914
สบทช.5	นครศรีธรรมราช	33,942	653,466	28,864	603,595	36,506	587,778	37,539	638,476	33,859	715,288	32,617	789,000
	สงขลา	90,363	2,104,586	98,703	2,341,821	90,261	2,117,643	90,380	2,175,278	71,695	1,624,267	83,633	2,075,930
	พัทลุง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ปัตตานี	177,825	6,540,657	208,483	8,953,374	223,998	9,733,820	204,431	10,859,326	184,215	11,620,919	151,994	9,513,983
	นราธิวาส	21,509	990,631	17,792	945,403	14,025	662,986	14,137	689,963	12,969	611,535	8,289	358,302

เขตพื้นที่	จังหวัด	ปี พ.ศ. 2554		ปี พ.ศ. 2555		ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558		ปี พ.ศ. 2559	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สบทช.6	ภูเก็ต	56,875	2,344,083	58,739	2,699,842	71,930	3,238,856	82,556	3,751,885	77,291	4,306,263	80,049	3,899,539
	พังงา	40,137	1,038,682	41,984	938,498	32,619	853,461	24,495	803,466	18,308	578,802	28,443	864,948
	ระนอง	89,516	4,160,411	70,353	3,328,142	60,931	2,739,639	54,794	2,375,818	52,772	2,295,608	61,279	2,337,508
สบทช.7	กระบี่	9,112	327,490	9,979	297,137	12,964	351,643	11,790	385,278	10,842	406,371	9,851	404,689
	สตูล	64,595	1,484,496	74,817	1,856,442	54,932	1,445,844	40,591	1,277,167	54,415	1,366,762	57,209	1,528,210
	ตรัง	72,977	1,644,574	75,050	2,258,699	65,161	2,384,153	84,900	3,599,424	70,058	3,490,015	58,500	2,963,496

ที่มา : กรมประมง. 2556-2561. สถิติปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำ ณ ทำขึ้นปลาน้ำเค็ม ประจำปี 2554-2559. (เว็บไซต์ : <https://www.fisheries.go.th/strategy-stat/index.php/document-public>)

ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

ตัวชี้วัดที่ 1 รายได้จากการท่องเที่ยวรายจังหวัด

1. ชื่อตัวชี้วัด รายได้จากการท่องเที่ยวรายจังหวัด
2. แหล่งข้อมูล กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2554-2559. สถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2554-2259 (จำแนกตามภูมิภาคและจังหวัด).
3. คำอธิบาย
4. หน่วยวัด ล้านบาท
5. วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน รายได้จากการท่องเที่ยวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของมูลค่าเศรษฐกิจในรายจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล
6. วิธีการเก็บข้อมูล การทบทวนวรรณกรรมจากคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านการท่องเที่ยว และเผยแพร่โดยกรมการท่องเที่ยว คัดเลือกเฉพาะ 24 จังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล และจัดบันทึกให้เป็นหมวดหมู่เขตพื้นที่จำแนกตามเขตความรับผิดชอบตามสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 1-7

ตารางที่ 1 รายได้จากการท่องเที่ยวรายจังหวัด

(หน่วย : ล้านบาท)

เขตพื้นที่	จังหวัด	ปี พ.ศ. 2554		ปี พ.ศ. 2555		ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558		ปี พ.ศ. 2559	
		ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ
สบทช.1	ระยอง												
	จันทบุรี												
	ตราด												
สบทช.2	ชลบุรี												
	ฉะเชิงเทรา												
	สมุทรปราการ												
	สมุทรสงคราม												
	สมุทรสาคร												
	กรุงเทพมหานคร												
สบทช.3	เพชรบุรี												
	ประจวบคีรีขันธ์												
สบทช.4	ชุมพร												
	สุราษฎร์ธานี												
สบทช.5	นครศรีธรรมราช												
	สงขลา												
	พัทลุง												
	ปัตตานี												
	นราธิวาส												

เขตพื้นที่	จังหวัด	ปี พ.ศ. 2554		ปี พ.ศ. 2555		ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558		ปี พ.ศ. 2559	
		ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ
สบทช.6	ภูเก็ต												
	พังงา												
	ระนอง												
สบทช.7	กระบี่												
	สตูล												
	ตรัง												

ที่มา : (เว็บไซต์ : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2554-2559. สถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2554-2559 (จำแนกตามภูมิภาคและจังหวัด).)

ตัวชี้วัดที่ 2 จำนวนนักท่องเที่ยวรายจังหวัด

1. ชื่อตัวชี้วัด จำนวนนักท่องเที่ยวรายจังหวัด

2. แหล่งข้อมูล กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2554-2559. สถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2554-2259 (จำแนกตามภูมิภาคและจังหวัด).

3. คำอธิบาย

4. หน่วยวัด คน

5. วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน จำนวนนักท่องเที่ยวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของมูลค่าเศรษฐกิจในรายจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล

6. วิธีการเก็บข้อมูล การทบทวนวรรณกรรมจากคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านการท่องเที่ยว และเผยแพร่โดยกรมการท่องเที่ยว คัดเลือกเฉพาะ 24 จังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล และจัดบันทึกให้เป็นหมวดหมู่เขตพื้นที่จำแนกตามเขตความรับผิดชอบตามสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 1-7

ตารางที่ 1 จำนวนนักท่องเที่ยวรายจังหวัด

(หน่วย : คน)

เขตพื้นที่	จังหวัด	ปี พ.ศ. 2554		ปี พ.ศ. 2555		ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558		ปี พ.ศ. 2559	
		ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ
สบทช.1	ระยอง												
	จันทบุรี												
	ตราด												
สบทช.2	ชลบุรี												
	ฉะเชิงเทรา												
	สมุทรปราการ												
	สมุทรสงคราม												
	สมุทรสาคร												
	กรุงเทพมหานคร												
สบทช.3	เพชรบุรี												
	ประจวบคีรีขันธ์												
สบทช.4	ชุมพร												
	สุราษฎร์ธานี												
สบทช.5	นครศรีธรรมราช												
	สงขลา												
	พัทลุง												
	ปัตตานี												
	นราธิวาส												

เขตพื้นที่	จังหวัด	ปี พ.ศ. 2554		ปี พ.ศ. 2555		ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558		ปี พ.ศ. 2559	
		ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ	ไทย	ต่างชาติ
สบทช.6	ภูเก็ต												
	พังงา												
	ระนอง												
สบทช.7	กระบี่												
	สตูล												
	ตรัง												

ที่มา : (เว็บไซต์ : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2554-2559. สถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2554-2559 (จำแนกตามภูมิภาคและจังหวัด).)

ตัวชี้วัดที่ 3 สถานประกอบการโรงแรมรายจังหวัด

1. **ชื่อตัวชี้วัด** สถานประกอบการโรงแรมรายจังหวัด
2. **แหล่งข้อมูล** กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2554-2559. สถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2554-2259 (จำแนกตามภูมิภาคและจังหวัด).
3. **คำอธิบาย**
4. **หน่วยวัด** แห่ง
5. **วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน** สถานประกอบการโรงแรมมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของมูลค่าเศรษฐกิจในรายจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล
6. **วิธีการเก็บข้อมูล** การทบทวนวรรณกรรมจากคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านการท่องเที่ยว และเผยแพร่โดยกรมการท่องเที่ยว คัดเลือกเฉพาะ 24 จังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล และจัดบันทึกให้เป็นหมวดหมู่เขตพื้นที่จำแนกตามเขตความรับผิดชอบตามสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 1-7

ตารางที่ 1 จำนวนสถานประกอบการโรงแรม

(หน่วย : แห่ง)

เขตพื้นที่	จังหวัด	2554	2555	2556	2557	2558	2559
สบทช.1	ระยอง						
	จันทบุรี						
	ตราด						
สบทช.2	ชลบุรี						
	ฉะเชิงเทรา						
	สมุทรปราการ						
	สมุทรสงคราม						
	สมุทรสาคร						
	กรุงเทพมหานคร						
สบทช.3	เพชรบุรี						
	ประจวบคีรีขันธ์						
สบทช.4	ชุมพร						
	สุราษฎร์ธานี						
สบทช.5	นครศรีธรรมราช						
	สงขลา						
	พัทลุง						
	ปัตตานี						
	นราธิวาส						
สบทช.6	ภูเก็ต						
	พังงา						
	ระนอง						
สบทช.7	กระบี่						
	สตูล						
	ตรัง						

ที่มา : เว็บไซต์ : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2554-2559. สถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2554-2259 (จำแนกตามภูมิภาคและจังหวัด)

ข้อมูลด้านการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าทางเรือ

ตัวชี้วัด 1 ปริมาณสินค้าบริเวณเมืองท่าชายทะเล จำแนกตามด่านศุลกากร

1. ชื่อข้อมูล - ปริมาณสินค้าบริเวณเมืองท่าชายทะเล จำแนกตามด่านศุลกากร
2. แหล่งข้อมูล - กรมเจ้าท่า
3. คำอธิบาย - ปริมาณสินค้าบริเวณเมืองท่าชายทะเล จำแนกตามด่านศุลกากรสามารถหาข้อมูลได้จากรายงานสถิติการขนส่งสินค้าทางน้ำ บริเวณเมืองท่าชายทะเล ปี พ.ศ.2559 ปีงบประมาณ 2560 โดยเป็นการรวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจการขนส่งสินค้าทางน้ำบริเวณเมืองท่าชายทะเล ปี 2559 ของเรือค้าต่างประเทศและเรือค้าชายฝั่ง ทั้งขาเข้าและขาออก (ที่มา http://www.md.go.th/stat/images/pdf_report_stat/custom59_compressed.pdf)
4. หน่วยวัด - เทียบลำ, ตัน
5. วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

จังหวัด	ด่านศุลกากร	ขาเข้า			ขาออก			รวม		
		เทียบลำ	ปริมาณสินค้า (ตัน)	มูลค่าสินค้า (บาท)	เทียบลำ	ปริมาณสินค้า (ตัน)	มูลค่าสินค้า (บาท)	เทียบลำ	ปริมาณสินค้า (ตัน)	มูลค่าสินค้า (บาท)
กรุงเทพฯ	กรุงเทพฯ									
ตราด	คลองใหญ่									
ชลบุรี	มาบตาพุด									
	แหลมฉบัง									
ฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา									

ตัวชี้วัดที่ 2 จำนวนเรือ เทียวเรือ และผู้โดยสารของเรือโดยสาร/ท่องเที่ยวทางทะเล

1. ชื่อข้อมูล – จำนวนเรือ เทียวเรือ และผู้โดยสารของเรือโดยสาร/ท่องเที่ยวทางทะเล
2. แหล่งข้อมูล – กรมเจ้าท่า
3. คำอธิบาย – ข้อมูลจำนวนเรือ เทียวเรือ และผู้โดยสารของเรือโดยสาร/ท่องเที่ยวสามารถหาข้อมูลได้จาก รายงานการสำรวจเรือโดยสาร/ท่องเที่ยว ปีงบประมาณ 2560 โดยทำการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการท่าเทียบเรือโดยสาร/ท่องเที่ยวทางทะเล ต่อจากนั้นจะทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนท่าเรือ เส้นทางเรือ จำนวนผู้โดยสาร (ที่มา http://www.md.go.th/stat/images/pdf_report_stat/2560/travel_60.pdf)
4. หน่วยวัด – ลำ, เทียว/ปี, คน/ปี
5. วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ชื่อท่าเรือ ท่องเที่ยว	ปี 2559			
				จำนวนเรือ (ลำ)	จำนวนเที่ยว (เที่ยว/ปี)	จำนวนคน (คน/ปี)	รายได้ (บาท/ปี)
ระยอง	อ.เมือง	ต.มาบตาพุด					
		ต.เนินพระ					
		ต.ท่าประดู่					
		ต.เชิงเนิน					
		ต.ตะพง					
		ต.เพ					
		ต.แกลง					
	อ.บ้านฉาง	ต.บ้านฉาง					
		ต.พลา					
	อ.แกลง	ต.ชากพง					
		ต.กร่ำ					
		ต.เนินขี้					
		ต.วังห้ว					
		ต.ทางเกวียน					
		ต.ปากน้ำประ แสร์					
		ต.บ้านนา					
		ต.ทุ่งควายกิน					
		ต.คลองปูน					
		ต.พังราด					
		ต.กองดิน					

ข้อมูลด้านการใช้พื้นที่ป่าชายเลน

ตัวชี้วัดที่ 1 สถานภาพเนื้อที่ป่าชายเลนคงสภาพในประเทศไทย

1. **ชื่อตัวชี้วัด** สถานภาพเนื้อที่ป่าชายเลนคงสภาพในประเทศไทย

2. **แหล่งข้อมูล**

- 1) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2552. แผนแม่บทการจัดการป่าชายเลนประเทศไทย. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ. 113 หน้า. (เว็บไซต์ : <http://www.dmcr.go.th/detailLib/419>)
- 2) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2556. คู่มือความรู้เรื่องป่าชายเลน (พิมพ์ครั้งที่ 5). กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ. 76 หน้า. (เว็บไซต์ : <https://www.dmcr.go.th/detailLib/1857>)
- 3) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2558. โครงการการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน พ.ศ.2557 (บทสรุปสำหรับผู้บริหาร). กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ. 14 หน้า. (เว็บไซต์ : <https://www.dmcr.go.th/detailLib/2572>) และ
- 4) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2561. ข้อมูลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (รายจังหวัด). กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ. (ที่มา: <https://www.dmcr.go.th/libraryAll>)

3. **คำอธิบาย** สถานภาพเนื้อที่ป่าชายเลนคงสภาพ คือ เนื้อที่ป่าชายเลนเดิมที่ยังไม่ถูกบุกรุกหรือการปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้ประโยชน์ รายจังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 24 จังหวัด จำแนกตามเขตความรับผิดชอบตามสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 1-7

4. **หน่วยวัด** ไร่

5. **วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน** เนื้อที่ป่าชายเลน/รูปแบบการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าชายเลนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของมูลค่าเศรษฐกิจในรายจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล

6. **วิธีการเก็บข้อมูล** การทบทวนวรรณกรรมจากคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลน และเผยแพร่โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รายจังหวัด จำแนกตามเขตความรับผิดชอบตามสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 1-7

ตารางที่ 1 สถานภาพเนื้อที่ป่าชายเลนคงสภาพในประเทศไทย

(หน่วย : ไร่)

เขตความรับผิดชอบ	จังหวัด	พ.ศ.2545 ¹	พ.ศ.2547 ²	พ.ศ.2552 ²	พ.ศ.2557 ³
สบทช.1	ระยอง	11,764.01	8,709.45	11,283.57	10,190.83
	จันทบุรี	78,580.35	73,711.93	75,428.91	82,594.79
	ตราด	59,482.23	57,503.64	61,974.19	59,727.02
สบทช.2	ชลบุรี	4,460.53	4,510.31	5,554.41	444.71
	ฉะเชิงเทรา	10,917.55	7,812.01	7,309.34	7,585.35
	สมุทรปราการ	7,216.02	9,163.91	12,524.17	10,643.31
	สมุทรสงคราม	15,956.57	14,112.42	14,272.75	18,246.56
	สมุทรสาคร	19,252.75	14,908.92	25,257.22	20,385.69
	กรุงเทพมหานคร	3,249.09	2,537.28	3,351.79	2,526.50
สบทช.3	เพชรบุรี	19,165.59	6,550.71	18,568.75	14,839.53
	ประจวบคีรีขันธ์	3,121.88	2,705.92	1,708.58	1,506.89
สบทช.4	ชุมพร	45,291.80	40,535.39	32,240.11	37,001.35
	สุราษฎร์ธานี	58,127.04	32,510.28	46,574.20	47,829.71
สบทช.5	นครศรีธรรมราช	59,875.64	66,098.51	73,549.60	80,922.46
	สงขลา	21,805.11	6,395.08	7,991.95	17,178.75
	พัทลุง	1,354.38	2,041.03	399.98	445.72
	ปัตตานี	26,439.87	23,228.84	21,993.68	17,405.86
	นราธิวาส	-	113.06	184.49	74.91
สบทช.6	ภูเก็ต	11,724.86	10,593.06	12,327.42	13,446.40
	พังงา	262,763.48	271,627.74	275,316.68	274,401.14
	ระนอง	170,334.80	158,342.90	154,448.34	161,919.41
สบทช.7	กระบี่	219,338.38	224,217.06	218,185.74	213,646.09
	สตูล	245,821.59	215,602.75	223,638.95	225,889.65
	ตรัง	223,676.91	204,642.34	220,975.74	211,625.11

ที่มา: ¹ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2552. แผนแม่บทการจัดการป่าชายเลนประเทศไทย.

² สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2556. คู่มือความรู้เรื่องป่าชายเลน.

³ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2558. โครงการการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน พ.ศ.2557 (บทสรุปสำหรับผู้บริหาร). และ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2561. ข้อมูลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (รายจังหวัด).

ตัวชี้วัดที่ 2 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน

1. ชื่อตัวชี้วัด การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน

2. แหล่งข้อมูล

- 1) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2553. **โครงการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน พ.ศ. 2552 (รายงานฉบับผู้บริหาร)**. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ. 43 หน้า. (เว็บไซต์ : <https://www.dmcg.go.th/detailLib/99>)
- 2) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2558. **โครงการการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน พ.ศ.2557 (บทสรุปสำหรับผู้บริหาร)**. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ. 14 หน้า. (เว็บไซต์ : <https://www.dmcg.go.th/detailLib/2572>) และ
- 3) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2561. **ข้อมูลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (รายจังหวัด)**. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ. (เว็บไซต์: <https://www.dmcg.go.th/libraryAll>)

3. คำอธิบาย การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน คือ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลนให้กลายเป็นพื้นที่อื่น เช่น ท่าเทียบเรือ นาเกลือ ป่าชายหาด พื้นที่เกษตร ฯลฯ รายจังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 24 จังหวัด จำแนกตามเขตความรับผิดชอบตามสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 1-7

4. หน่วยวัด ไร่

5. วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน เนื้อที่ป่าชายเลน/รูปแบบการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าชายเลนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของมูลค่าเศรษฐกิจในรายจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล

6. วิธีการเก็บข้อมูล การทบทวนวรรณกรรมจากคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน และเผยแพร่โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รายจังหวัด จำแนกตามเขตความรับผิดชอบตามสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (สบทช.) ที่ 1-7

ตารางที่ 2 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน (ไร่) รายจังหวัด

(หน่วย : ไร่)

จังหวัด	ปี พ.ศ.	ทำเทียบ เรือ	นาุ้ง	นาเกลือ	ป่าชายเลนคง สภาพ	ป่า ชายหาด	พื้นที่ เกษตร	รวม
ระยอง	2552	4.61	14,171.70	-	11,283.57	-	5,880.30	31,749.02
	2557	-	15,563.36	-	10,190.83	-	3,750.81	31,722.48
จันทบุรี	2552	-	91,498.28	868.12	75,428.91	-	50,265.87	219,563.65
	2557	-	81,715.95	664.19	82,594.79	-	32,088.69	209,130.02
ตราด	2552	78.02	14,275.25	-	61,974.19	-	22,513.12	110,654.17
	2557	24.60	20,707.58	-	59,727.02	6.28	12,809.31	102,014.26
ชลบุรี	2552	-	606.32	4,038.46	5,554.41	-	16,136.96	41,313.05
	2557	-	2,113.69	5,675.93	4,551.71	-	2,326.92	27,348.46
ฉะเชิงเทรา	2552	107.95	601.64	9,280.99	7,309.34	-	10,870.25	30,755.09
	2557	419.49	2,860.00	8,078.40	7,585.35	-	3,237.16	30,209.14
สมุทรปราการ	2552	0.79	43,425.12	10,970.73	12,524.17	-	8,598.05	93,499.40
	2557	1.94	51,645.66	1,653.56	10,643.31	-	951.33	74,771.77
สมุทรสงคราม	2552	-	41,240.73	12,298.21	14,272.75	-	12,536.86	82,719.55
	2557	-	16,556.43	41,458.25	18,246.56	-	1,311.65	80,325.02
สมุทรสาคร	2552	-	11,245.35	93,729.57	25,257.22	-	39,242.26	198,382.31
	2557	-	50,671.52	53,113.96	20,385.69	-	7,811.84	168,383.03
กรุงเทพฯ	2552	-	13,802.50	16,287.93	3,351.79	-	7,200.15	42,770.79
	2557	-	22,766.60	51.24	2,526.50	-	966.16	33,269.59
เพชรบุรี	2552	-	19,754.41	26,807.49	18,568.75	-	20,633.99	124,437.08
	2557	-	5,703.79	45,077.43	14,839.53	412.51	14,858.80	86,439.96
ประจวบฯ	2552	50.97	2,566.82	-	1,708.58	156.07	6,672.23	12,092.33
	2557	-	4,017.79	-	1,506.89	18.28	5,189.13	11,315.52
ชุมพร	2552	37.39	10,670.40	-	32,240.11	-	47,830.07	95,108.33
	2557	-	15,834.12	-	37,001.35	52.04	32,738.14	89,036.62
สุราษฎร์ฯ	2552	8.38	12,807.14	-	46,574.20	43.22	31,036.50	90,521.27
	2557	-	28,221.00	-	47,829.71	41.42	9,510.29	92,840.62
นครศรีฯ	2552	-	41,054.35	-	73,549.60	-	36,459.22	153,962.48
	2557	-	52,926.05	-	80,922.46	848.12	10,088.79	149,748.83
สงขลา	2552	-	4,808.63	-	7,991.95	-	36,931.10	54,164.51
	2557	-	7,119.68	-	17,178.75	139.85	15,434.56	50,220.05
พัทลุง	2552	-	2,477.70	-	399.98	-	9,567.91	19,572.72

จังหวัด	ปี พ.ศ.	ท่าเทียบ เรือ	นาุ้ง	นาเกลือ	ป่าชายเลนคง สภาพ	ป่า ชายหาด	พื้นที่ เกษตร	รวม
	2557	-	1,629.42	-	445.72	-	6,986.08	16,709.74
ปัตตานี	2552	0.65	1,365.47	2,296.15	21,993.68	421.06	14,867.21	41,330.94
	2557	-	3,838.41	-	17,405.86	423.81	8,258.19	40,172.06
นราธิวาส	2552	-	-	-	948.81	-	-	948.81
	2557	-	-	-	74.91	-	-	74.91
ภูเก็ต	2552	13.06	1,482.44	-	12,327.42	-	9,407.68	24,835.65
	2557	-	2,852.19	-	13,446.40	56.83	2,281.79	29,310.32
พังงา	2552	34.59	4,451.26	-	275,316.68	70.34	40,282.54	331,242.51
	2557	-	6,087.01	-	274,401.14	13,699.08	31,339.88	365,941.59
ระนอง	2552	79.49	2,200.54	-	154,448.34	379.29	36,320.73	198,467.27
	2557	-	4,112.10	-	161,919.41	1,058.56	16,138.23	220,224.06
กระบี่	2552	12.54	5,674.54	-	218,185.74	997.69	51,681.45	305,743.77
	2557	-	12,780.64	-	213,646.09	4,176.70	41,417.32	322,604.13
สตูล	2552	0.89	10,259.64	-	223,638.95	-	66,005.46	322,705.76
	2557	-	15,752.74	-	225,889.65	13.97	46,448.68	335,041.77
ตรัง	2552	-	4,813.76	-	220,975.74	641.27	44,651.00	294,481.61
	2557	-	13,758.65	-	211,625.11	2,740.33	34,854.47	302,635.17
รวม	2552		355,254.0	176,577.6			625,590.9	2,920,257.7
	¹	429.32	0	6	1,525,060.58	2,708.94	1	6
	2557		439,234.3	155,772.9		23,687.7	340,525.2	2,869,489.1
	²	446.03	8	5	1,534,584.74	9	1	2

ที่มา: ¹ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2553. โครงการการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน พ.ศ.2552 (บทสรุปสำหรับผู้บริหาร). (เว็บไซต์ : <https://www.dmcg.go.th/detailLib/99>)

² สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2558. โครงการการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน พ.ศ.2557 (บทสรุปสำหรับผู้บริหาร). (เว็บไซต์ : <https://www.dmcg.go.th/detailLib/2572>) และ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2561.

ข้อมูลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (รายจังหวัด). (เว็บไซต์ : <https://www.dmcg.go.th/libraryAll>)

ข้อมูลป่าชายเลน : จังหวัดระยอง

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นที่ป่าชายเลนที่ซ้อนทับในจังหวัด¹

(หน่วย : ไร่)

รายชื่อพื้นที่ซ้อนทับ	พื้นที่ป่าสงวน แห่งชาติ	พื้นที่อุทยาน แห่งชาติ	พื้นที่เขตห้าม ล่าสัตว์ป่า	พื้นที่ที่เป็นป่าชายเลน
ป่าเลนประแส และป่าพังราด	9,090.00	-	-	8,725.04
ป่าเลนปากน้ำพังราด	5,312.50	-	-	1,096.37
ป่าหนองสนม	580.00	-	-	77.39
รวม	14,982.50	-	-	9,898.80

ที่มา : ¹ สำนักงานอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2555. พื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดระยอง. (เว็บไซต์: <https://www.dmcg.go.th/detailLib/106>)

ตารางที่ 2 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน (รายอำเภอ)

(หน่วย : ไร่)

อำเภอ	ปี พ.ศ.	ป่าชายเลน	นาทุ่ง	พื้นที่เกษตร	อื่นๆ	รวม
เมืองระยอง	2552	507.8	5.00	292.35	-	805.15
	2557	480.28	314.38			794.66
แกลง	2552	10,775.77	14,166.70	5,587.95	413.45	30,943.87
	2557	9,710.55	20,148.37			29,858.92
รวม	2552²	11,283.57	14,171.70	5,880.30	413.45	31,749.02
	2557³	10,190.83	20,462.75			30,653.58

ตารางที่ 3 พื้นที่ที่มีสภาพเป็นป่าชายเลน (รายตำบล)

(หน่วย : ไร่)

อำเภอ	ตำบล	พื้นที่	
		พ.ศ.2552	พ.ศ.2557
เมืองระยอง	ต.แกลง	-	-
	ต.เชิงเนิน	31.73	62.23
	ต.ท่าประดู่	252.28	266.79
	ต.เนินพระ	223.79	151.26
แกลง	ต.กร่ำ	560.32	405.28
	ต.กองดิน	1,062.92	975.99
	ต.คลองปูน	1,489.32	1,546.65
	ต.ซากพง	131.77	156.41
	ต.ทางเกวียน	1,599.64	998.65

อำเภอ	ตำบล	พื้นที่	
		พ.ศ.2552	พ.ศ.2557
	ต.ทุ่งควายกิน	1,673.88	1,350.17
	ต.เนินขี้	1,806.72	1,667.09
	ต.บ้านนา	76.61	68.14
	ต.ปากน้ำกระแสด	1,084.27	1,290.65
	ต.พังราด	1,039.59	1,187.12
	ต.วังห้ว	250.74	64.40
รวมพื้นที่ที่มีสภาพป่าชายเลนทั้งจังหวัด		11,283.57	10,190.83

ที่มา : ² สำนักงานอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2555. พื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดระยอง.

(เว็บไซต์: <https://www.dmcr.go.th/detailLib/106>).

³ สำนักงานอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2558. โครงการการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน พ.ศ.2557 (บทสรุปสำหรับผู้บริหาร). (เว็บไซต์ : <https://www.dmcr.go.th/detailLib/2572>). และ สำนักงานอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2561. ข้อมูลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดระยอง.

(เว็บไซต์: <http://www.dmcr.go.th/detailLib/3770>).

ตัวชี้วัด งบประมาณการอนุรักษ์ทะเลและชายหาด

[illegible]

17) เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เล่มที่ 12 (2) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด (2)

18) เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เล่มที่ 12 (3) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด (3)

แหล่งข้อมูล – สำนักงบประมาณ

คำอธิบาย – งบประมาณการอนุรักษ์ทะเลและชายหาดนี้ รวบรวมข้อมูลมาจากเอกสารงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ที่ได้มีการแยกรายการจังหวัดไว้แล้ว โดยให้ความสำคัญในระดับรายละเอียดของกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทะเลและชายหาด ซึ่งสามารถหาได้จากรายละเอียดงบประมาณจำแนกตาม รายจ่ายของทุกผลผลิต ในแผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการของแต่ละจังหวัด ที่ติดชายทะเล (ที่มา <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=543&mid=308>)

หน่วยวัด - บาท/ปี

วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)					
				2554	2555	2556	2557	2558	2559
ระยอง	อ.เมือง	ต.มาบตาพุด							
		ต.เนินพระ							
		ต.ท่าประดู่							
		ต.เชิงเนิน							
		ต.ตะพง							
		ต.เพ							
		ต.แกลง							
	อ.บ้านฉาง	ต.บ้านฉาง							
		ต.พลา							
	อ.แกลง	ต.ชากพง							
		ต.กร่ำ							
		ต.เนินขี้							
		ต.วังหัว							
		ต.ทางเกวียน							
		ต.ปากน้ำประแสร์							
		ต.บ้านนา							
		ต.ทุ่งควายกิน							
		ต.คลองปูน							
		ต.พังราด							
		ต.กองดิน							